Prof. Dr. M. Es'ad COŞAN

HADİS DERSLERİ 10

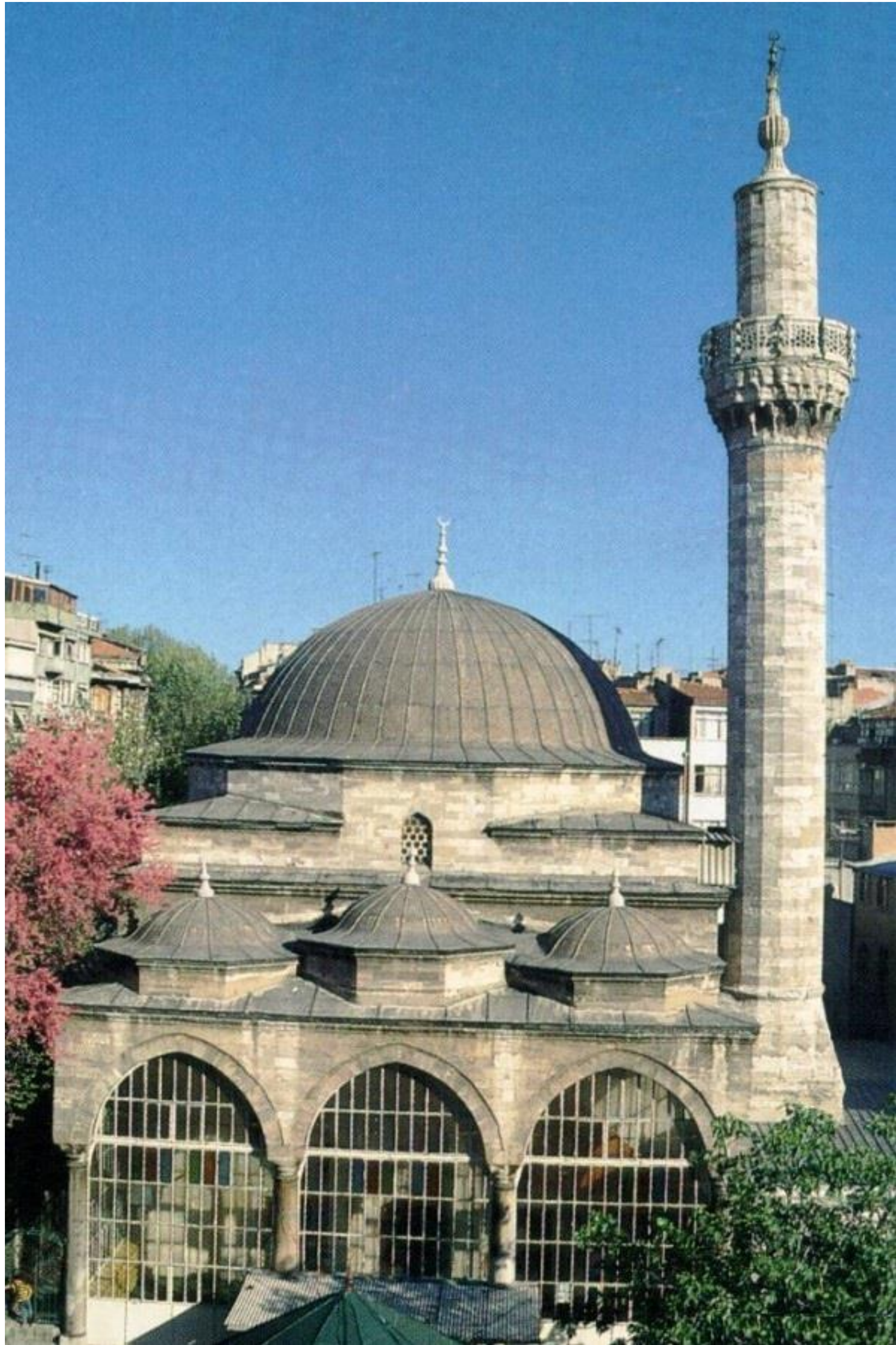
Hazırlayan:

Dr. Metin ERKAYA

بسم الله الرحمن الرحيم

İÇİNDEKİLER

www.sonuyari.org

ÖNSÖZ

Gümüşhâneli Hazretleri, tasavvufî bir camiada bir hadis koleksiyonunu, yâni *Râmûzü'l-Ehàdîs*'i ders kitabı olarak ortaya koymuştur. Bu, tasavvuf tarihinde çok mühim ve önemli bir hadisedir. Sonra da, "Bizim şu hadis koleksiyonumuzu dikkatle okursanız, kısa zamanda muhakkik bir alim olursunuz!" buyurmuştur.

Râmûzü'l-Ehâdis, her hadis metninin ilk kelimesi esas alınarak alfabetik olarak sıralanmış hadislerden oluşmaktadır. Her hadis metninin sonunda, hadisin alındığı kaynak, râvi ve bazen de hadisin sıhhati hakkında bilgi verilmiştir.

Gümüşhâneli Hazretleri'nin, az sözle çok mânâ veren, ezberlenmesi kolay, vecîz ve alimlerce muteber 7101 hadisi bir araya getirmesiyle oluşan bu eser, iki bölümden oluşmaktadır: İlk bölüm genel konularda 6400 hadis-i şerif ihtiva etmektedir. İkinci bölüm ise, Peygamber Efendimiz'in evsaf ve şemâilini anlatan 701 hadisten oluşmaktadır. Müellif bu eseri, 125'i aşkın kaynağa müracaat ederek hazırlamıştır.

Müslümanın şeriatin çizgisinden kaymaması için emniyet, hadis-i şeriftedir. Hadis-i şerife sarılmayan kimse, şeriatın çizgisinde devam edemez, ayağı kayar. Çünkü şeriatın çizgisi kıl kadar incedir, kılıç kadar keskindir. Ona ancak hadis-i şerife sarılarak, hadis-i şerif yolunda yürüyerek, takvâ yolunu yol edinerek, ihlâs ile hareket ederek ulaşılabilir.

Onun için, Gümüşhaneli Hazretleri tarafından başlatılan *Ramûz el-Ehâdîs* dersleri, bu dergâhın mürşidleri tarafından devam ettirilmiştir. İskenderpaşa Camii'nde Mehmed Zâhid Kotku (Rh.A) Hazretleri bu dersleri 1977 yılına kadar sürdürmüş; 1977'den itibaren ise, Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocamız ders yapmıştır. Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri'nin vefatından sonra, Ankara'da da düzenli olarak hadis dersleri başlatmışlardır. 28 Şubat dönemi dolayısıyla yurtdışına çıkana kadar bu dersleri devam ettirmişlerdir. Yurt dışına çıkmadan önceki son hadis dersi, 4 Mayıs 1997 Pazar günü İskenderpaşa Camii'de yapılmıştır.

Hadis Dersleri, bu derslerin yazıya aktarılması ve yayına hazırlanmasıyla oluşmuştur. Elinizdeki 10. ciltte 13. 04. 1986 - 02. 11. 1986 tarihleri arasındaki 20 adet hadis dersi yer almaktadır.

Hocaefendi'nin konulara yaklaşımı, açıklamaları, değerlendirmeleri ve tavsiyeleri okuyucunun istifadesine sunulmuştur. Konuşma üslûbunu da muhafaza ederek hazırladığımız bu eserin, okuyucuya pek çok şeyler kazandıracağını ümid ediyoruz.

Konuşmaların yazıya aktarılmasında emeği geçen ve kaset temininde yardımcı olan kardeşlerimize; teknik konularda yardım eden Abdüllatif, Ahmed Enis ve Lütfullah Erkaya'ya teşekkür ediyor ve eserin hayırlara vesile olmasını diliyoruz.

Dr. Metin ERKAYA
Sincan, Ağustos 2015

KISALTMALAR

SAS	: *Salla'llàhu aleyhi ve sellem.*
AS	: *Aleyhi's-selâm.*
RA	: *Radıya'llàhu anh/ anhâ/anhümâ.*
Rh.A	: *Rahmetu'llàhi aleyh.*
KS	: *Kaddesa'llàhu sirrahû.*
RE.	: *Râmûzü'l-Ehàdîs*
ME.	: *Muhtâru'l-Ehàdîs*
RS.	: *Riyàzu's-Sàlihîn*
a.g.e.	: Adı geçen eser.
v.	: Vefatı.
vs.	: ve sâire
s.	: sayfa
(خ)	: Buhàrî, *Sahîh*
(م)	: Müslim, *Sahîh*
(د)	: Ebû Dâvud, *Sünen*
(ت)	: Tirmizî, *Sünen*
(ن)	: Neseî, *Sünen*
(ه)	: İbn-i Mâce, *Sünen*
(حم)	: Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*
(عب)	: Abdü'r-Rezzâk, *Musannef*
(ط)	: Tayâlisî, *Müsned*
(ش)	: İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*
(ع)	: Ebû Ya'lâ, *Müsned*
(طب)	: Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*
(طس)	: Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*
(قط)	: Dâra Kutnî, *Sünen*
(حل)	: Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*

(ق) : Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*

(هب) : Beyhakî, *Şuabü'l-İman*

(عق) : Ukaylî, *Duafâ*

(عد) : İbn-i Adiyy, *Kâmil fi'd-Duafâ*

(خط) : Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*

(كر) : İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*

(حب) : İbn-i Hibbân, *Sahîh*

(ك) : Hâkim, *Müstedrek*

(ض) : Ziyâ el-Makdisî, *el-Ehâdîsü'l-Muhtare*

(در) : Dârimî, *Sünen*

(خز) : İbn-i Huzeyme, *Sahîh*

(بر) : İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstiâb*

(غ) : Begavî, *Şerhü's-Sünneh*

(طح) : Tahâvî, *Şerhü Maâni'l-Âsâr*

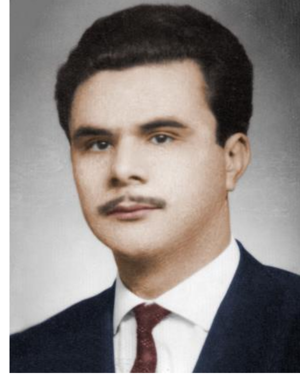
PROF. DR. MAHMUD ES'AD COŞAN

(14 Nisan 1938 - 4 Şubat 2001)

14 Nisan 1938 (13 Safer 1357) tarihinde, Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinin Ahmetçe köyünde doğdu. Babası Halil Necâti Efendi, annesi Şâdiye Hanım'dır. Anne ve baba tarafından soyu, Buhàra'dan Çanakkale'ye göç etmiş seyyidlere dayanır.

Küçük yaşta iken ailesi İstanbul'a taşındı. 1950'de İstanbul Vezneciler İlkokulu'nu, 1956'da Vefa Lisesi'ni bitirdi. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arap-Fars Filolojisi Bölümü'ne girdi. Arap Dili ve Edebiyatı, İran Dili ve Edebiyatı, Ortaçağ Tarihi ile Türk-İslâm Sanatı sertifikalarını alarak, 1960 yılında Edebiyat Fakültesi'nden mezun oldu.

Aynı yıl, Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi'nde açılan asistanlık imtihanını kazanarak, Klasik-Dinî Türkçe Metinler Kürsüsü'ne asistan olarak girdi. Fakülte yayın komisyonunda iki yıl sekreterlik yaptı. 1965 yılında, XV. Yüzyıl şairlerinden olan *Hatiboğlu Muhammed ve Eserleri* konusunda doktora tezi vererek ilâhiyat doktoru ünvanını aldı. 1967-1968 yıllarında Ankara Yükseliş Mühendislik ve Mimarlık Özel Yüksek Okulu'nda *Türkçe ve Hümaniter Bilgiler* derslerini verdi.

Askerlik görevine Tuzla Piyade Okulunda başladı (15 Ekim 1971). Ağrı Patnos'ta yedeksubay olarak tamamladı (31 Aralık 1972).

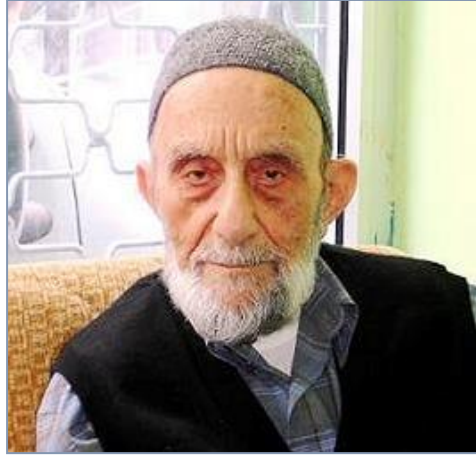
1973 yılında, *Hacı Bektâş-ı Velî, Makàlât* adlı doçentlik tezi ile doçent ünvanını aldı ve Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Türk-İslâm Edebiyatı Kürsüsü'ne öğretim üyesi olarak tayin edildi. 1977-1980 yıllarında Sakarya Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi'nde Türk Dili ve Edebiyatı dersleri verdi. Yurtdışında çeşitli üniversitelerde misafir öğretim üyeliklerinde bulundu.

1982 yılında, *İbrâhim-i Müteferrika ve Risâle-i İslâmiyye* isimli

takdim teziyle ilâhiyat profesörü oldu. Sosyal ve kültürel faaliyetlere daha fazla zaman ayırabilmek düşüncesiyle, 1987 yılında emekliliğini isteyerek üniversiteden ayrıldı.

İlk dînî eğitimini ailesinde gördü. Dedesi Molla Mehmed Efendi, İstanbul'da medreselerde ilim tahsil etmiş ve Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hazretleri'ne intisab etmiş bir kimseydi. Çanakkale Savaşında şehid olmuştur.

Babası Halil Necâti Efendi, küçük yaşta köyünde hafızlığını tamamladı. Genç-liğinde Gümüşhaneli dergâ-hına mensub Çırpılarlı Hacı Ali Efendi'nin medresesine devam etti. İlk tasavvuf dersini de ondan aldı. Med-reseler kapandıktan sonra tekrar köyüne döndü. Şadiye Hanım'la evlendi (1928).

Şâdiye Hanım da aynı sülâleden zikir ehli, bilgili bir hanımdı. Bu evlilikten beşi erkek, ikisi kız, yedi çocukları oldu. Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocaefendi, ailenin dördüncü çocuğudur.

Halil Necâti Efendi, çocuklarını okutmak amacıyla 1942 yılında İstanbul'a taşındı. Bir süre ticaretle meşgul oldu. O sırada, Şehzâdebaşı Damat İbrahim Paşa Camii'nde Serezli Hasîb Efendi'nin sohbetlerine devam etti. Onun vefatından sonra, Kazanlı Abdül'aziz Efendi'ye intisab etti. Onun Ümmügülsüm Camii'ndeki sohbetlerine katıldı. Abdül'aziz Efendi'nin tavsiyesi ile girdiği müezzinlik imtihanını kazanarak, Fatih Müftülüğü'nde göreve başladı. Abdül'aziz Efendi'nin vefatından sonra (1952), irşad görevini sürdüren Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri'nin sohbetlerine devam etti. Onun yakın dostlarından oldu.

Bu münasebetle, Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocaefendi, küçük yaşta hocaefendilerin meclislerinde bulundu, onların maddî ve manevî ilgilerine mazhar oldu.

Edebiyat Fakültesi'nden mezun olduktan sonra, 1960 yazında Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri'nin kızı Muhterem Hanım'la evlendi. Aynı yılın sonbaharında, Ankara İlâhiyat Fakültesi'ndeki asistanlık görevi dolayısıyla Ankara'ya taşındılar.

İlâhiyat Fakültesi'ndeki öğretim üyeliği yıllarında, Hocaefendi'nin kapısı herkese açıktı. Öğrencilerin çok sevdiği ve saygı gösterdiği bir kimseydi. Talebe gelir, kapıyı çalar, derdini anlatır, cevabını alır, müsterih bir çehre ile ayrılırdı. Olaylı ve kavgalı zamanlarda öğrencilerin arasına girer, onları akl-ı selime davet eder, kavgaları önlemeye çalışırdı.

1960'lı yıllarda fakültede resmî ders olarak Kur'an-ı Kerim dersi yoktu. Öğrenciler kendi gayretleriyle, Arapça'dan, Farsça'dan faydalanarak Kur'an-ı Kerim öğrenmeğe çalışıyordu. Bunu gören Hocaefendi, müsait zamanlarında hasbî olarak, isteyenlere Kur'an-ı Kerim ve Osmanlıca dersleri veriyordu.

Öğrencilerini bilimsel araştırmalara, master ve doktora yapmaya teşvik ederdi. Öğretim üyeleri arasında saygınlığı vardı. Sahasında söz sahibi idi. Özellikle Türk-İslâm Edebiyatı'nda, ilk müracaat edilen kimseydi. Kendisinden önce profesör olmuş hocalar bile, ağır bir parça, çetin bir şiir oldu mu;

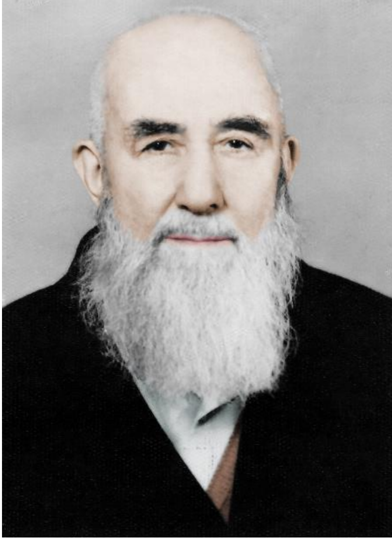
"—Es'ad Bey, şuna beraber bakabilir miyiz?" diye kendisine gelirlerdi. Herkese yardımcı olmaya çalışırdı.

İlk yıllar Kurtuluş'ta oturuyorlardı. Daha sonra Kalaba'ya taşındılar (1963). Evlerinin yakınında cami yoktu. Bir mescid açılması için önderlik etti. Daha sonra onun gayretleriyle bir dernek kurulup, cami yeri alındı. Üstte Kur'an Kur'an Kursu, altta cami olmak üzere cami inşaatının yapılmasına gayret etti. Buralarda zaman zaman hadis ve tefsir sohbetleri yaptı.

Komşuluk ilişkileri çok mükemmeldi. Bütün yorgunluklarına ve yoğunluklarına rağmen, komşularına da vakit ayırırdı. Karşılıklı ziyaretleşmeler olurdu. Ziyaretlerde tebessümü eksik etmezdi.

Ziyaret sırasında, kütüphaneden uygun bir kitap alır, orada bulunanlardan birisine bir yer açtırırdı. Sonra oradan bir miktar okuyarak sohbet ederdi.

Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri, hemen her yıl Ankara'ya gelir, evlerinde bir süre misafir kalırdı. Ankara'nın çeşitli semtlerinde, çevre ilçelerde sohbetler, ziyaretler olurdu. Bazen de M. Es'ad Hocaefendi'yi de yanına alır, Anadolu'nun muhtelif şehirlerine beraber seyahat ederlerdi.

1977 Yılında, Mehmed Zâhid Kotku Efendi'nin bizzat elinden tutarak kürsüye oturtması ile İskenderpaşa Camii'nde *Râmûzü'l-Ehàdîs* derslerine başladı. Hafta sonlarında İstanbul'a gidiyor, pazar günü hadis dersini yapıp Ankara'ya dönüyordu.

Mehmed Zâhid Efendi'nin hastalığında, ameliyatında hep yakın hizmetinde bulundu. Son demlerinde de yanıbaşındaydı. Onun arzusu üzerine, 13 Kasım 1980 (5 Muharrem 1401) günü vefatından sonra, cemaatin eğitimiyle ve her türlü meselesiyle ilgilenme, tebliğ ve irşad görevini üstlendi.

Tasavvufî nisbeti; hocası Mehmed Zâhid Efendi vasıtasıyla Nakşibendî Tarikatı'nın, Hàlidiyye kolunun, Gümüşhâneviyye şubesidir. Ayrıca Kàdiriyye, Sühreverdiyye, Kübreviyye, Çeştiyye, Mevleviyye, Halvetiyye ve Bayrâmiyye tarikatlarından da irşada me'zundur.

Onun döneminde hadis derslerine ilgi daha da arttı. Cemaat yer bulamadığı için camiye ilâveler yapıldı, ders dinlenilecek yerler beş-altı kat genişletildi. Caminin yanındaki eski binalar alınarak camiye katıldı. Ayrıca Ankara, İzmir, Bursa, Sapanca, İzmit ve Eskişehir'de mutad hadis dersleri başlatıldı.

Mehmed Zahid Kotku Efendi'nin emri üzerine kurduğu "Hakyol

Vakfı"nın çalışmalarıyla bizzat ilgilendi, muhtelif yerlerde şubeler açtırdı. Eğitim ve yardımlaşma faaliyetini yaygınlaştırmak için çalışmalar yaptı. Sanat ve kültürle ilgili çalışmalar yapmak üzere "İlim, Kültür ve Sanat Vakfı"nı, sağlık hizmetleri için "Sağlık Vakfı"nı kurdurdu. Hanımların eğitimiyle ilgili olarak "Hanım Dernekleri"nin; çevre ile ilgili çalışmalar yapmak üzere "İlim, Ahlâk, Kültür ve Çevre Dernekleri"nin kurulmasını ve yaygınlaştırılmasını teşvik etti. Bu çalışmalarla toplumun güzel amaçlar için bir araya gelmesini, organize olmasını sağlamaya çalıştı.

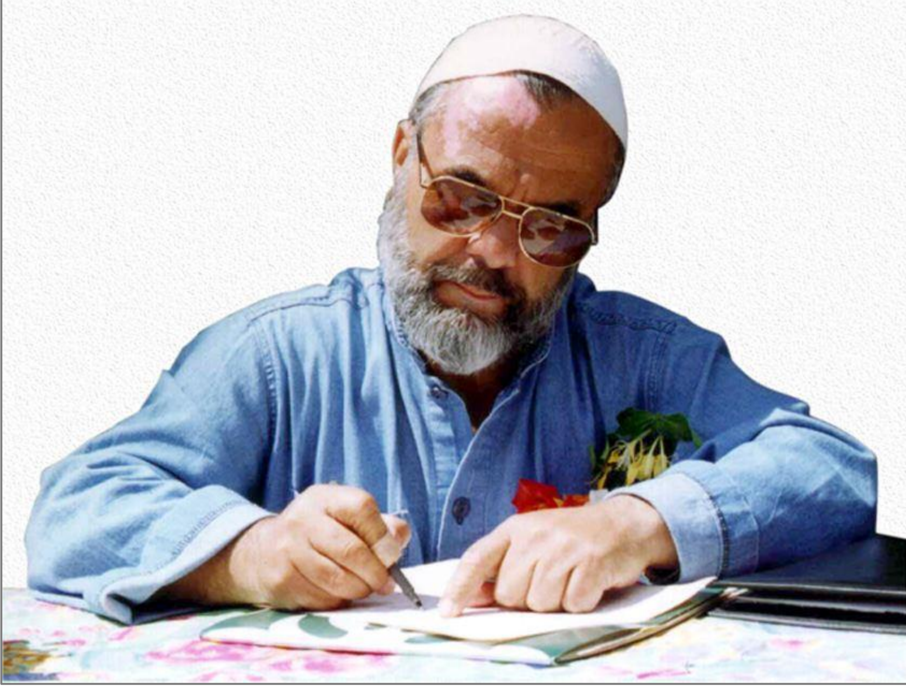
Vakıflara ait, harabe haline gelmiş birtakım ecdad yadigârı eserlerin tamir ve tecdidiyle ilgilendi. Onların gayesine uygun olarak tekrar faaliyete geçmesini temin etti. (Ahmed Kâmil Tekkesi, Selâmi Mustafa Efendi Tekkesi, Şeyh Murad Efendi Dergâhı, Şadiye Hatun Şifâ Külliyesi...)

Eğitimin yaygınlaştırılması için basın ve yayın çalışmalarıyla ilgilendi. 1983 Eylülünde İslâm dergisi, 1985 Nisanında *Kadın ve Aile* ve *İlim ve Sanat* dergisi yayınlanmaya başladı. Daha sonra, Gülçocuk dergisi çıkartıldı. Sağlık ve bilimle ilgili konularda ise *Panzehir* dergisi yayınlandı. Vefa Yayıncılık adına yayınlanan bu dergilerle yakından ilgilendi ve makaleler yazdı.

Bu dergiler ilgilendikleri sahalarda kamuoyuna önderlik ettiler. Yayınladıkları yazılarla, araştırma dosyalarıyla ve İslâm dünyasından haberlerle halkımızın bilgilenmesine ve bilinçlenmesine katkıda bulundular. İyimser, ümit verici, yol gösterici yazılarla pek çok hayırlı gelişmelere sebep oldular. Haklarında sempozyumlar, doktora tezleri yapıldı. Bir ara İslâm dergisinin tirajı yüz bini aştı. *İslâm* ve *Kadın ve Aile* dergileri, 1998 Haziranına kadar aksamadan yayınlarını sürdürdüler.

Kitap yayıncılığı için Sehâ Neşriyat'ı kurdu; çeşitli dinî, edebî, tarihî, kültürel eserler neşredildi. Yayıncılığın geliştirilmesi, haftalık ve günlük yayınlara geçilebilmesi için çalışmalar başlattı. Onun gayretleriyle bir matbaa tesis edildi (Ahsen), dizgi tesisleri kuruldu (Dehâ).

Sesli ve görüntülü yayıncılık alanında hizmet etmek, millî ve mânevî değerlerimize uygun yayınlar yapmak üzere, *Ak-Radyo*

(AKRA) adı altında bir müessesenin kurulmasına öncülük etti (1992). Halen İstanbul'dan radyo yayınları yapılmakta; bu yayınlar uydu vasıtasıyla Türkiye'nin her yerinden, Orta Asya'dan ve Avrupa'dan dinlenebilmektedir.

Onun teşviki ile Ak-Televizyon adı altında Marmara Bölgesine yönelik bölgesel televizyon yayını başlatıldı (1997). Basın-yayın alanında *Sağduyu* isimli günlük bir gazete yayınlandı (3 Mayıs 1998 - 11 Temmuz 1999).

Kaliteli bir eğitimi temin etmek amacıyla, özel eğitim kurumlarının kurulmasını teşvik etti. Çeşitli illerde ilkokul öncesi, ilkokul ve orta öğrenime yönelik eğitim tesisleri, okullar ve dersaneler kurdurdu. (Asfa)

Halka güvenilir bir sağlık hizmeti verilmesi için poliklinikler ve hastaneler açılmasını teşvik etti. Başta İstanbul olmak üzere bir çok ilde sağlık kuruluşları hizmete açıldı. (Hayrunnisâ Hastanesi, Esmâ Hatun Hastanesi, Afiyet Hastanesi…)

Yurtdışındaki müslümanlarla diyaloğu sağlamak, ziyaretleri kolaylaştırmak amacıyla İskenderpaşa Turizm (İSPA) adı altında bir seyahat acentası kurulmasına öncülük etti. Bu şirket vasıtasıyla hac ve umre programları, çeşitli yurt içi ve yurt dışı geziler; aile ve eğitim toplantıları düzenlendi.

İlmî seviyesi yüksek hocalar yetiştirmek amacıyla İstanbul'da, Ankara'da, Konya'da ve Bursa'da hadis ve fıkıh enstitüleri açtırdı. Buralarda ilâhiyat fakültelerinde okuyan veya mezun olan kimselere, özel hocalardan Arapça, hadis, tefsir ve fıkıh dersleri verdirilmesini temin etti.

Sohbet ve vaazlarına yurt içinde ve yurt dışında büyük ilgi gösterilmesi ve çeşitli yerlere davet edilmesi, onun çok seyahat etmesine neden oldu. Avrupa'da, Kuzey Amerika'da, Afrika'da, Orta Asya'da ve Avustralya'da pek çok ziyaretler, vaazlar, sohbetler yaptı; eğitim programlarına katıldı.

Her yıl hac ve umre dolayısıyla değişik ülkelerden gelen müslümanlarla görüştü, diyalog kurdu. Hakkı ve hayrı, iyiyi ve güzeli tebliğ etme yönünde şumüllü ve verimli çalışmalar yapmaktan bir an bile geri kalmadı. Çevresini de daima bu tür

çalışmalara teşvik etti.

1997 Mayıs'ından itibaren hizmetlerini yurtdışında sürdürdü. 1998 yılında Avustralya'nın Brisbane şehrine yerleşti. Tebliğ ve irşad çalışmalarını Avustralya'nın her tarafına yaygınlaştırdı. Pek çok yerde camiler, kültür merkezleri açıldı. Brisban'daki camide, her gün sabah ve yatsı namazlarından sonra, hadis sohbeti yapıyordu.

Radyo sohbetleri yine devam etti. Cuma günleri Ak-Radyo'da yapmakta olduğu hadis sohbetlerine ilâve olarak, salı günleri tefsir sohbetleri yapmaya başladı (29 Eylül 1998). Fâtiha Sûresi'nden başladı. Her sohbette birkaç ayet-i kerime okuyup, izah ediyordu. Vefat etmeden önce yaptıkları son tefsir sohbetinde, Bakara Sûresi 224. ayetine kadar gelmişlerdi.

4 Şubat 2001 (10 Zilkade 1421) Pazar günü, bir cami açılışı yapmak için Grifit şehrine giderlerken, Avustralya yerel saatiyle 12'de (Türkiye saatiyle 04'te) Sydney civarında, Dubbo kasabası yakınlarında geçirdikleri elim bir trafik kazası sonucu, yanında bulunan damadı Prof. Dr. Ali Yücel Uyarel'le birlikte ahirete irtihal eylediler. Ani ölümleri ailesi, yakınları, sevenleri ve bütün müslümanlar tarafından derin bir üzüntüyle karşılandı.

Mübarek naaşları, Sydney'de Auburn Gelibolu Camii'nde kılınan cenaze namazından sonra Türkiye'ye getirildi (8 Şubat Perşembe). 9 Şubat Cuma günü, Fatih Camii'nde yüzbinlerin iştirak ettiği muhteşem bir cenaze namazından sonra, tekbirlerle, salevatlarla, dualarla, gözyaşlarıyla, Ebû Eyyûb el-Ensàrî Hazretleri'nin kabri civarında, Eyüp Mezarlığında toprağa verildi.

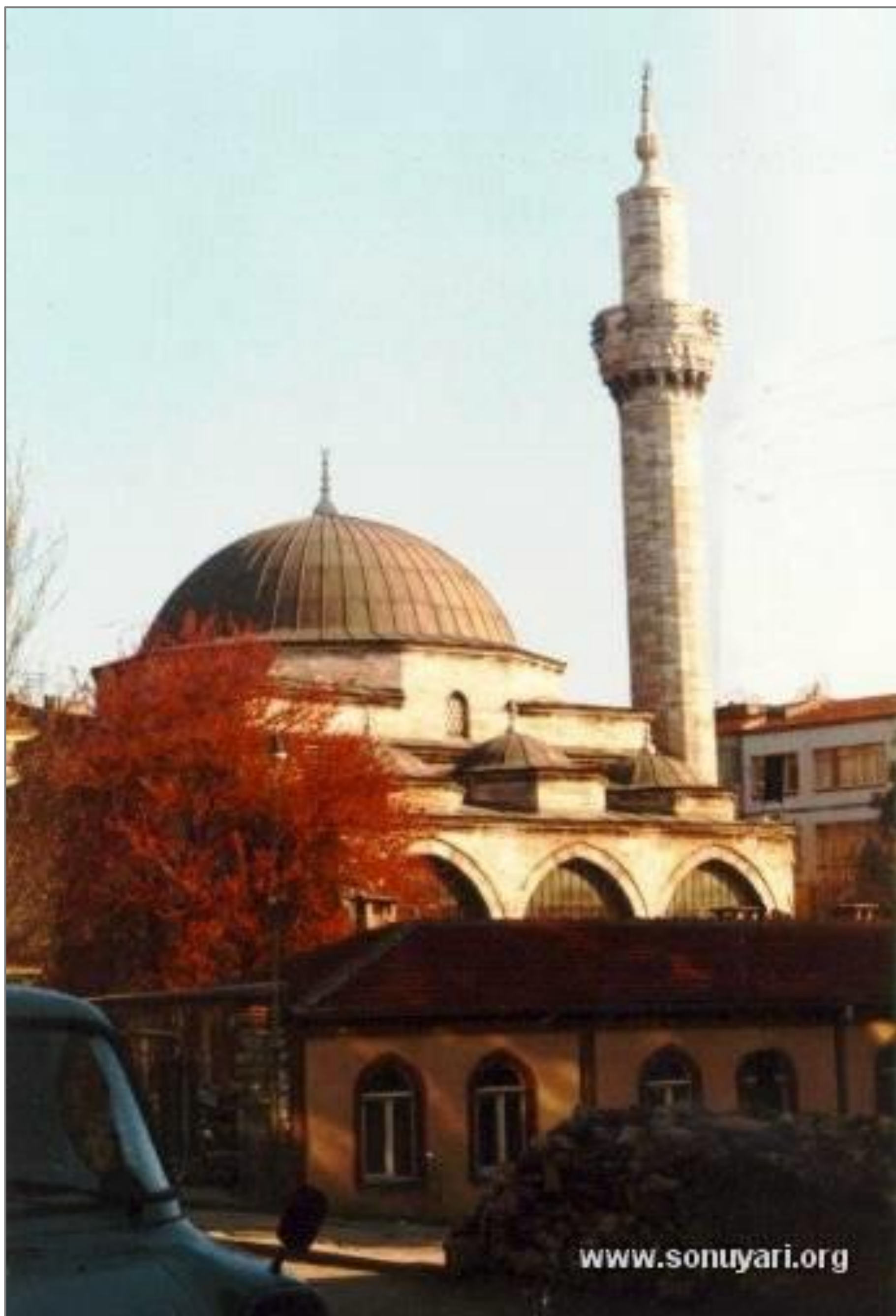
Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Rh.A, doğu dillerinden Arapça ve Farsça'yı, batı dillerinden Almanca ve İngilizce'yi bilmekteydi. Yurt içinde ve yurt dışında çok yönlü sosyal faaliyetlerini, tebliğ ve irşad çalışmalarını vefat edinceye kadar devam ettirdi.

Rûhu şâd, mekânı cennetî a'lâ olsun...

Yayınlanmış Eserleri:

01. Matbaacı İbrâhîm-i Müteferrika ve Risâle-i İslâmiye (1982)
02. Hacı Bektâş-ı Velî, Makàlât
03. Gayemiz (1987)

04. İslâm Çağrısı (1990)
05. Yeni Ufuklar (1992)
06. Çocuklarla Başbaşa
07. Başarının Prensipleri
08. Türk Dili ve Kültürü
09. İslâm'da Nefis Terbiyesi ve Tasavvufa Giriş (1992)
10. Avustralya Sohbetleri-1 (1992)
11. Avustralya Sohbetleri-2 (1994)
12. Avustralya Sohbetleri-3 (1995)
13. Avustralya Sohbetleri-4 (1996)
14. Yeni Dönemde Yeni Görevler (1993)
15. Haccın Fazîletleri ve İncelikleri (1994)
16. Zaferin Yolu ve Şartları (1994)
17. İslâm, Sevgi ve Tasavvuf (1994)
18. Sosyal Çalışmalarda Organizasyon ve Başarı (1994)
19. Güncel Meseleler-1 (1994)
20. Güncel Meseleler-2 (1995)
21. Hazret-i Ali Efendimiz'den Vecîzeler (1995)
22. Hacı Bektâş-ı Velî (1995)
23. Yunus Emre ve Tasavvuf (1995)
24. Başarı Yolunda Sevginin Gücü (1995)
25. İslâmî Çalışma ve Hizmetlerde Metod (1995)
26. Sosyal Hizmetlerde Hanımlar (1995)
27. Ramazan ve Takvâ Eğitimi (1996)
28. Tebliğ ve İrşad Çalışmaları (1996)
29. İslâm, Tasavvuf ve Hayat (1996)
30. Haydi Hizmete! (1997)
31. İslâm'da Eğitimin İncelikleri (1997)
32. Tasavvuf Yolu Nedir? (1997)
33. İmanın ve İslâm'ın Korunması-1 (1997)
34. İmanın ve İslâm'ın Korunması-2 (1998)
35. Allah'ın Gazabı ve Rızası (1997)
36. Mi'rac Gecesi (1998)
37. Doğru İnanç ve Güzel Kulluk (1998)
38. Ramazan ve Güzel Ameller (1998)

www.sonuyari.org

01. PEYGAMBER EFENDİMİZ'İ VE EHL-İ BEYTİNİ SEVMEK

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ alâ hayri halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...
Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

وَالَّذِ ى نَفْسِى بِيَدِهِ لاَ يُبْغِضُنَا أَهْلَ الْبَيْتِ أَحَدٌ ، إِلاَّ كَبَّهُ اللهُ فِي النَّارِ

(حب. ك. وتعقب ، ض. عن أبى سعيد)

RE. 457/8 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, lâ yübgıdunâ ehle'l-beyti ehadün, illâ kebbehu'llàhu fi'n-nâr*.)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!
Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlenizden razı olsun... Allah'ın rahmeti, bereketi, lütfu, ihsanı, ikramı, dünya ve ahirette sizlere, sizlerin üzerine olsun.... Rabbimiz, hulûliyle müşerref olduğumuz Şa'ban ayını da hakkımızda mübarek ve müteyyemmen eylesin... Ramazan'a, sıhhat ve afiyetle ulaşmayı, feyziyâb olmayı, nasib eylesin...
Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafa SAS Hazretlerinin hadislerinden bir demet, *Ramûzü'l-Ehàdîs* isimli hadis mecmuasının, 457. sayfasından okumaya devam etmek istiyoruz.
Bu hadîs-i şeriflerin okunmasına ve izahına geçmeden önce Peygamber SAS Efendimiz'in ruhuna hediye olmak üzere ve onun

cümle âlinin, ashabının, etbâının ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve evliyâullahın ve hâssaten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ve onların halifelerinin, müridlerinin, muhiblerinin ruhlarına hediye olması için;

Okuduğumuz kitabı te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddîn Hocamız'ın ruhu için, kendisinden feyz aldığımız Mehmed Zahid Kotku Hocamız'ın ruhu için, bu hadislerin bize kadar gelmesine emek sarf etmiş olan alimlerin, râvilerin ruhları için;

Bu beldeleri fethetmiş olan şehidlerin, fatihlerin, gazilerin, mücahidlerin, sonra düşman istilasından kurtarmak için çalışan muvahhidlerin ruhları için; cümle hayrât u hasenât sahiplerinin ve bilhassa şu camimizin bânîsi İskender Paşa'nın ve bunu tekrar tekrar tamir edip canlı, temiz, pak, hizmete âmâde tutmak için, mâlen, bedenen ve maddeten yardımcı olanların, kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan ve yakından buradaki hadîs-i şerif meclisine, hadisleri dinlemek üzere teşrif etmiş olan siz kardeşlerimizin, âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhları için; biz yaşayan müslümanların da Rabbimiz'in rızasına uygun, Peygamber Efendimiz'in sünnetine muvâfık yaşayıp, huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olması için, bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım; salevatlarla Efendimiz'e ve bu saydıklarımıza hediye edip öyle başlayalım!

………………………………

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
Sallû alâ resûlinâ Muhammed…
Sallû alâ tabîb-i kulûbinâ Muhammed…
Sallû alâ şefîi zünûbinâ Muhammed…
Allâhümme salli ve sellim ve bârik aleyhi ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ila yevmi'd-dîn.

a. Ashabım Yıldızlar Gibidir

Mukaddimede metnini okumuş olduğum hadîs-i şerif, Ebû Saîd el-Hudrî RA'ten rivayet edilmiş. Ahmed ibn-i Hanbel'de ve

Müstedrek'te var. Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:[1]

وَالَّذِى نَفْسِى بِيَدِهِ لاَ يُبْغِضُنَا أَهْلَ الْبَيْتِ أَحَدٌ ، إِلاَّ كَبَّهُ اللهُ فِي النَّارِ

(حب. ك. وتعقب ، ض. عن أبى سعيد)

RE. 457/8 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, lâ yübgıdunâ ehle'l-beyti ehadün, illâ kebbehu'llàhu fi'n-nâr*.)

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) "Canım kudreti elinde olan o zât-ı celîle, Allah'a yemin olsun ki, (*lâ yübğıdunâ ehle'l-beyti ehadün*) bir kimse biz ehli beyte buğz ederse, (*illâ kebbehu'llàhu fi'n-nâr*) muhakkak Allah onu yüz üstü cehenneme düşürür."

Peygamber SAS Efendimiz ve onun ehli beyti, onun sevdikleri, onu sevenler, onun bağlıları, onun ashâbı, onun etbâı, onun ahbâbı, hepsi muhterem, mübarek insanlardır.

Peygamber Efendimiz diyor ki:

"—Ashabım konusunda beni üzmeyin!"

Dilinize dolayıp aleyhlerinde konuşup beni üzmeyin! Aralarında çekişmişler; hangisi haklı? Aralarındaki çekişmeler, zihniyet ve ictihad farkından olabilir. O, şunu daha hayırlı görür, o tarafı ictihad eder. Ötekisi de bu tarafı hayırlı görür, buna ictihad eder. Onların aralarına bizim girmemiz doğru olmaz. Bizim karışmamız, taraf tutmamız doğru olmaz. Bir tarafa saymamız, sövmemiz olmaz. Efendimiz böyle istiyor.

Peygamber SAS Efendimiz bir hadis-i şeriflerinde ashabı hakkında buyurmuşlar ki:[2]

لاَ تَسُبُّوا أَصْحَابِي ، مَنْ سَبَّ أَصْحَابِي ، فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللهِ وَالْمَلاَئِكَةِ
وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

---

[1] İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XV, s.435, no:6978; Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.162, no:4717; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.34, no:39955; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.397, no:25161.

[2] Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.14, no:7302; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafa*, c.III, s.239; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XI, s.543, no:32545; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.149, no:16452.

(*Lâ tesübbû ashàbî*) Benim ashabıma sövmeyin, dil uzatmayın! (*Men sebbe ashàbî*) Kim benim ashabıma söverse, (*fealeyhi la'netu'llàhi ve'l-melâiketi ve'n-nâsi ecmaîn*) Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lâneti onun üzerine olsun!"

Peygamber Efendimiz yine buyurmuş ki:[3]

أَصْحَابِي كَالنُّجُومِ ، بِأَيِّهِمْ اِقْتَدَيْتُمْ اِهْتَدَيْتُمْ (ق. والديلمي عن

ابن عباس ؛ عبد بن حميد عن ابن عمر)

(*Ashàbî ke'n-nücûm*) "Benim ashabım yıldızlar gibidir. (*Bi-eyyihim iktedeytüm ihdeteytüm*) Onlardan hangisine iktida ederseniz, uyarsanız hidayet bulursunuz. Yönünüzü bulursunuz, doğru yolu seçip karanlıklardan kurtulursunuz." diye bildiriyor.

b. Kardeşlerimle Bir Karşılaşsaydım!

Peygamber SAS Efendimiz, ashâbı hakkında tavsiyesi olduğu gibi, asırlar sonra dünyaya gelecek insanlara da o zamandan iltifat buyurmuş, onlara da ihvânım demiş. Onlar hakkında da buyurmuş ki:[4]

وَدِدْتُ أَنِّي لَقِيتُ إِخْوَانِي . قَالُوا : يَا رَسُولَ الله ، اَلَسْنَا إِخْوَانَكَ ؟

قَالَ : أَنْتُمْ أَصْحَابِي ، و إِخْوَانِي قَوْمٌ يَجِيئُونَ مِنْ بَعْدِي ، يُؤْمِنُونَ

بِي وَلَمْ يَرَوْنِي (كر. عن البراء)

[3] İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.II, s.137, no:594; Câbir RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.1, s.147, no:381; *Hulâsatü'l-Bedri'l-Münîr*, c.2, s.431, no: 2868.

[4] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.155, no:12601; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXX, s.139; c.LIV, s.172, no:11430; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.V, s.275; Berâ ibn-i Âzib RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.184, no:34586; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.441, no:25265.

RE. 459/10 (*Vedidtü ennî lakîtü ihvânî*) “Ah, canım istedi ki, keşke ihvanım ile karşılaşsaydım, kardeşlerimle bir araya gelseydim!” demiş. *İhvân* kelimesini kullanmış, Arapça kardeşlerim demek... “Kardeşlerimle bir araya gelmeyi, buluşmayı, karşılaşmayı temenni ettim, sevdim, istedim.” buyurmuş.

(*Kàlû*) Onun üzerine sahabe-i kiram merakla sormuşlar, demişler ki: (*Yâ rasûla'llah, elesnâ ihvâneke*) “Yâ Rasûlalllah, biz senin ihvânın değil miyiz, kardeşlerin değil miyiz?”

(*Kàle: Entüm ashàbî*) “Siz benim ashabımsınız! (*Ve ihvânî*) Benim ihvanım dediğim kimseler, (*kavmün*) birtakım insanlardır ki, (*yecîûne min ba'dî*) benden sonraki zamanda gelirler dünyaya...” Yâni benim zamanıma, asr-ı saadetime ait insanlar değildir; benden sonraki zamanlarda gelecekler. (*Yü'minûne bî velem yerevnî*) “Benden sonra gelecekler, beni görmedikleri halde bana inanacaklar. İşte onlar benim ihvanımdır, kardeşlerimdir. Onlara ah kavuşsam, görsem diye arzuladım.” buyurmuş.

Allah bizi o şerefe nâil eylesin… O şereften mahrum eylemesin…

c. Peygamber Efendimizin Ehl-i Beyti

Bir de, daha has bir halka var. Peygamber Efendimiz'in ehli beyti, evlâdı, torunları, çocukları, aileleriyle ailesinin grubu var. Ona da ehl-i beyt diyoruz. Onların da hepsi başımızın tâcıdır.

Hz. Fatıma Vâlidemiz, Anamız RA, Hz. Hatice Vâlidemiz, Hz. Âişe Validemiz, Hz. Ali Efendimiz, Hz. Hasan, Hz. Hüseyin Efendilerimiz, bunların her birisi cennetlik... Cennetlik olduğuna dair işaretler, rivayetler var. Her birisi, ahlâken insanların en yükseklerinden ve Peygamber Efendimiz'in sevdiği, dua ettiği kimseler, yakınındaki kimseler, onun canından parça olan kimseler.

İnsaf sahibi olan bir insan, onlara karşı sevgisinde birazcık bir zaaf olsa, “Benim bu kalbimin katılığı nedir?” diye ona bile oturup hüngür hüngür ağlaması lazım!

Meselâ, Peygamber Efendimiz'in kızı, cennet hatunlarının efendisi olacak. Asil, şerif, zarîf, edîp bir hatun ki, bütün hatunların

numûne-i imtisâli… Nasıl sevmeyiz, nasıl hürmet duymayız?

Hz. Hasan, Hz. Hüseyin Efendimiz, Efendimizin kucağına aldığı, öpüp kokladığı, sevdiği, dua ettiği torunları; nasıl sevmeyiz? Nasıl olur da onların sevgisinden kalbimiz zaaf içinde olabilir.

Peygamber Efendimiz'in zevcelerine, ev halkına, nasıl hürmet etmeyiz, nasıl sevmeyiz? Her birisi, Peygamber Efendimiz'in hayat arkadaşı olmak şerefine nâil olmuşlar. Bütün bunlara rağmen, bu kadar iş ayan beyan meydandayken, birisi kalkar da onlara buğz ederse, kızarsa, Allah onu yüz üstü cehenneme düşürür.

Çünkü biz bile sevdiğimiz birisine yanımızda bir şey yapsalar dayanamayız.

Mesela torun bir kabahat yapar, dede bir laf söyleyecek olur:

"—Heyt, öyle yapma! Çek bakayım elini oradan!" filan gibi, bakarsın annesi hemen üzülmüş.

Neden? analık damarı kabardı. Babası bile olsa çocuğuna söz söyletmek istemiyor. Komşu söylese, hemen eli belinde karşısına dikilir.

"—Vay, sen benim çocuğuma ne karışıyorsun, ne hakla karışıyorsun?" filan demeye kalkar.

Senin sevdiğin bir kimseye, birisi yanında bir şey söylese hemen müdafaaya kalkarsın. Bunlar da Peygamber Efendimiz'in ciğerpareleridir.

Hz. Âdem Atamız AS'dan, Peygamber Efendimiz'in kendisi dünyaya geldiği zamana kadar babaları, dedeleri hep nikâhla gelmişler. Peygamber Efendimiz; "Benim neslimde nikâh dışı evlenme hiç yok." diyor.

Hepsi, insanların en asillerinden gelmişler. İnsanlar kabile kabile ayrıldıkça, en asilleri Peygamber Efendimiz'in kabilesi tarafı olmuş.

Allah-u Teàlâ Hazretleri süzmüş, seçmiş, övmüş, beğenmiş, sevmiş, sevilecek sıfatlarla muttasıf eylemiş, öyle göndermiş. Çevresini de öyle insanlarla müzeyyen eylemiş. Aileleri de, zevcât-ı tâhiratı da hepsi pâk validelerimizdir. Hepsine hürmetimiz sonsuzdur.

Peygamber Efendimiz’in sülâle-i tâhiresi de, hepsi başımızın tâcıdır, hepsinin başımızın üstünde yeri vardır.

“—Hocam, bu kadar sözü niye söylüyorsun? Tamam, anladık ama benim anlayamadığım bir şey var ki iş bu kadar sizin de bizim de kabul ettiğimiz âşikar bir şeyken, nasıl bazı zalimler çıktı da Peygamber Efendimiz’in torununu kesti? Nasıl vardı eli, nasıl karşısına çıktı, nasıl yatırdı, nasıl kılıç vurdu, nasıl sapladı, nasıl kanını akıttı?”

Hiçbir şeyi anlayamıyorum da, bir tek şeyi anlıyorum, bu insanoğlunun gözünü dünya hırsı bürüdüğü zaman, hayvanlardan aşağı oluyor, daha vahşi oluyor.

İnsanın insan olması için nefsinin terbiye olması lazım, kalbinin pâk olması lazım, insanın hakiki müslüman olması lazım. O zaman insan, insan oluyor. El-hamdü lillah bizim memleketimizde ahâlimiz güzel sıfatlara sahiptir, misafirperverdir, komşu canlısıdır, iyilik severdir, fedakârdır; mâlî bakımdan, bedenî bakımdan fedakârlık yapar.

Nereden geliyor?

Hepsi İslâm'dan geliyor. Çeşmenin başı, pınarın başı İslâm! Oradan şırıl şırıl, şırıl şırıl akmış, o mübarek su, hepimizin bahçesine taksim olmuş. Gönüllerimiz yeşillenmiş, yeşermiş, canlanmış; İslâm'dan oluyor.

İslâm gitti mi, kurudu mu, o pınarların o kanalları, gelen şeyler, kolları kurudu mu sapsarı sararır, kapkara kararır, canı gider ve insan odundan beter olur. Onu anlıyorum, başka bir şey aklıma gelmiyor. Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerifinde, işaret buyurmuş ki ehl-i beytini sevelim.

Tabii Allah'ın peygamberi, evvelin ve âhirin haberini Allah-u Teàlâ Hazretleri göstermiş. Kendisinden sonra neler olacağını, ümmetinin başına neler geleceğini, nasıl ihtilaflar olacağını bildi. İkaz ediyor ama anlayana! Allah, şuur ihsan etsin...

d. Nefislerin Terbiye Edilmesi

Sonra insan nasıl müslümanım diye gezer? Onları öyle yaptıktan sonra bir insan nasıl gezer? Allah şaşırtmasın, nefse şeytana uydurmasın, dünyaya kaptırmasın. Biz de buna benzer hatalar yapabiliriz.

Neden? Bizim de içimizde nefis var. Bizim de damarlarımızda şeytan dolaşıyor. Onun için biz de aynı şeyi yaparız.

"—Aman, hocam ne yapalım?"

Nefsini terbiye et! Nefsini terbiye et ve şeytana maskara olma! Şeytanın hilelerini öğren, dostunu da tanı, düşmanını da tanı! Şu nefis denilen ve senin içine yerleşmiş bulunan şımarığı da tanı... Onun da neler istediğini, insanı nerelere sürüklediğini bil. Yeri geldiği zaman mertçe karşısına çık:

"—Sen benim nefsimsim ama burada dur bakalım. Buradan ötesi yok, bunu yapamazsın!" demeye kendini alıştır.

İşte şu mevsim, Üç Aylar mevsimi… Receb gitti, iki tane kandil; Regaib gecesi, Mi'rac gecesi geçti, dünyaya faziletler akmaya başladı. Peygamber Efendimiz ayın sonuna varmadan, Receb'in yirmi yedisinde Mi'rac'a çıktı. Nasıl bir mevsim ki, Peygamber Efendimiz'e kendi hayatında nasıl telakkiler oluyor ki, Receb ayı içinde Mi'rac nasib oldu.

Şa'ban ayı içinde berat verilecek. Ayın on beşinde Berat gecesi var. O faziletin devam etmesi lazım, o feyzin insanların üstüne akması lazım, gönüllerine dolması lazım, gönüllerinin nurla dolup taşması lazım! Nurun yüzlerine aksetmesi lazım! insanın gafleti bırakıp yola girmesi lazım!

Acaba bir dahaki sene bu mevsime gelebilecek miyiz?

İşte bir kardeşimizi daha —Allah rahmet eylesin— kabre gömdük, öyle geldik. Allah, cümle geçmişlerimize rahmet eylesin…

Bu nefsi terbiye etmenin yollarından birisi küçükten onun dediklerini yapmamaya kendisini alıştırmaktır.

İşte bak, oruç tutmak bir alıştırma… Susuyorsun, yutkunuyorsun, "Oruçluyum!" diyorsun, "Sana su istesen de vermeyeceğim, nefis!" diyorsun.

Karnın acıkıyor, miden yapışıyor, karnın gurul gurul ötüyor. Ama yok, "Sabret bakalım!" diyorsun.

Bu ne? Allah-u Teàlâ Hazretleri biz müslümanlara bir ay mecburi kamp yapmış, nasip etmiş. Bir ay nefsin arzularının karşısına dikilmeyi tatbik ediyoruz. Ondan sonra yine dökülüyoruz, bir türlü öğrenemedik.

"—Ben bir ay senin eline tüfeği verdim. Nasıl silah atacağını gösterdim, nişan almayı öğrettim, talim yaptırdım, egzersizler, idmanlar yaptırdım, seni çevik bir komando gibi yetiştirdim. Sen hemen otuz ikinci günde niye bu duruma düştün?"

Demek ki kabiliyetsiz!

Halbuki insan bir kurs gördü mü, kursun belgesini aldı mı ondan sonra onu devam ettirir. Bir şoförlük kursuna gitti. Tamam, ondan sonra arabayı kullanması lazım. Bir terzilik kursuna gitti; ondan sonra biçip dikmesi lazım. Filanca işin ustalık kursuna gitti; onu sağladığı zaman yapabilmesi lazım.

Ama biz hocalar, acaba bu noktaya az mı parmak basıyoruz? "Bu iş böyledir, bir egzersizdir. Bak bunu öğrendikten sonra da tatbik edeceksiniz!" demiyor muyuz?

Nasıl oluyorsa bir ay gerçekten iyi müslüman oluyor. Bakıyorsun oruç tutuyor, namaza geliyor, teravih, hem de sâir zamanda kıldığımız namazdan yirmi rekât daha fazla. Razı, tamam; ona da geliyor. Oruç da tutuyor, Kur'an da okuyor. Dışarıda

da hayır veriyor, sadaka veriyor.

Peki, sen bu bir ayı neden yaptın? Farkında değil!

Bayramla beraber zincirden boşanmış deliler gibi, hadi bakalım! Hatta öyleleri var ki Ramazan yaza geliyor ya, orucu evinde tutuyor. Ramazan biter bitmez dosdoğru plaja gidiyor.

Ne oldu? Ramazan'da kazandıklarının hepsi gitti. Sen orada etini budunu gösterince, göğsünü bağrını açınca, açılana bakınca nur mu kalır, Ramazan'dan eser mi kalır?

Hepsi gidiyor. Bir şeycik kalmıyor. Egzersiz sıfıra indi. Bütün ilaçların hepsi boşa gitti, perhiz bozuldu. Yeniden eski hamam, eski tas, o hâle geliyoruz.

Bu nefisleri terbiye etmeyi öğreneceğiz. Bu şeytana yenilmemeyi öğreneceğiz. Usta bir aldatıcı, bizim damarımıza giriyor, kandırıyor. Felsefeleri de çok çeşitli.

Neden bu nâmahreme baktın?

"—Güzele bakmak sevaptır!"

Bak edepsize, felsefesi de var.

"—Niye sen bu İslâm'a hiç uymayan kılık kıyafettesin? Yahu senin baban hocaydı, hacıydı, sen iyi bir ailedendin. Niye böyle oldu?"

"—Zaman sana uymazsa sen zamana uy!" demişler.

Tevbe, nereden çıkardın? Hepsinin felsefesi de var. Saçma sapan, asılsız, esassız, desteksiz, mesnetsiz bir sürü felsefesi de var, yapıyor.

Hacı efendi, bizi bir yere götürdü. Zeki adam, ticarette başarı kazanmış, çok paralar kazanmış. Bilmem nerede büyük tarlası var, çam ağaçları var, içinden tatlı bir pınar fışkırmış. Bizi aldı, oraya götürdü. Hocamız'la (Mehmed Zahid Kotku) güzel bir havada biz de gittik. Adam öldü, gitti. Allah rahmet etsin, kusurunu bağışlasın. Manzaralı, güzel, çamlık, yeşillik bir yer...

Hocamız rahmetliye diyor ki:

"—İşte ne yaparsın, gençlik böyle!"

Yılışık gibi ifadeyle:

"—İşte bizim torunlar da sâir zamanda buraya kız arkadaşlarını getirirler, eğlenirler!" diyor.

Kabahatini bari Hocamız'a söyleme. Meziyetmiş gibi söylüyor,

hoş da görüyor.

Demek ki senin sakal bırakman, hacılığın, ihtiyarlığındanmış, yapamadığındanmış. Demek ki sen de genç olsan yine onlar gibi gülüp oynayıp yapacaksın. O zaman senin namazın, orucun gitti. Bu iş doğru değilse sen de yapmayacaksın, oğlun da yapmayacak, torunun da yapmayacak. Doğruysa, buyur sen de yap o zaman.

Madem "gençtir hocam" filan diye kıkır kıkır gülerek onu hoş görüyorsun, olmaz!

"—Sakat felsefeleri var." demek istiyorum. İslâm'ı bilmiyorlar.

Şeytanın bu felsefelerine takılmadan, aldatmacalarına kanmadan yaşamayı öğrenirsek cennete gidebiliriz. Eğer nefsi yenmeyi öğrenerek yaşayabilirsek, cennete gideriz. Hocam yapamıyorum. Yapamıyorsan bir acı âyet-i kerîme var ki ben sana üzüle üzüle söyleyivereyim:

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ (يوسف:١٠٣)

(*Ve mâ ekserü'n-nâsi ve lev haraste bi-mü'minîn.*) "Ey Rasûlüm, tasalanma, telaşlanma, bu işin usulü böyle işte... Ne yapalım, insanların çoğu, sen ne kadar arzu etsen, çırpınsan, uğraşsan da inanmayacaklar." (Yusuf, 12/103)

Cehenneme girenlerin yanında, insanların cennete girenlerinin miktarı, bir siyah öküz derisinin üzerindeki kılların arasında bir beyaz kıl kadarmış. Ötekilerin hepsi cehenneme odun! Sen uğraşıp çabalar da, o bir tanecik kılın miktarı kadar az olan müslümanların arasına kendini atabilirsen atarsın, atamazsan yanarsın!

Ya o bir azınlığın, o çok azınlığın içine kendin girmek için çabalayacaksın, fedakarlıklar yapacaksın ya da:

"—Yapamıyorum hocam, zor geliyor hocam, olmuyor hocam, aman hocam, zaman hocam…" diyeceksin.

O zaman cehennem çok geniş. O zaman insan oraya gider. Hepimiz, bu endişe içinde:

"—Aman yâ Rabbi, bizi cehennemine atma, cehennemine atmadan cennetine sok!" diye tir tir titremeliyiz ve şu cenneti elden

kaçırmamak için çalışmalıyız.

Çalışana bu; çalışmazsa yok…

Dünya kadar haram yiyen var, dünya kadar rüşvet yiyen var, dünya kadar ticarette aldatan var. Ticarette aldatma moda olmuş. Namuslu insana yer bile yok gibi. Alıyor, vermiyor! Mal elinde, başkasının üstüne devretmiş. Senin paran, malın orada duruyor, alamıyorsun. Karşında gülüyor; "Veririm!" diyor. Üç sene sonra, beş sene sonra pazarlık yapıyor! Öyle yaparsa cehenneme gider.

Bursa'da geçen gün mazlum bir kardeşimiz anlattı. Hocamızın da akrabasıydı. Bir ticaret yapmış. Ortağı bunu bir aldatmış. Mazlum ya, biraz saf, temiz kalpli, kalbinde hiçbir şey yok. Bütün sermayeyi elinden almış, bunu dolandırmış. Cascavlak dışarıda bırakmış. Bir de başkalarına da söylerken bunu kötüleyerek söylemiş. "Bu kasadan para alıyor da…" filan gibi, iftirayla söylemiş.

Allah'ın mazlum bir kulcağızı. Hem paradan olmuş hem de iftiraya uğramış ama:

"—İftirayı sonradan fark ettim, bilmiyordum." diyor.

Seneler geçti, öteki adam o kadar paranın üstüne yattı. Bu ortaklıktan hıyanetle çok para kazandı. "Acaba sonu ne olmuş?" dedim, merak ettim. Çünkü benim bildiğime göre böyle bir paranın sonu iyi gelmez. "Dur bakalım, sonu ne olmuş?" dedim.

"—Şimdi bu adam nerede?" dedim.

"—Falanca zamanda filanca köye gitmiş. Kendisini ipe takmış, asmış, intihar etmiş!"

Öyle haramla kazanıldıktan sonra, elbette öyle olur. Öyle olacağı muhakkak, perşembenin gelişi çarşambadan belli…

Onun için biz, Allah'tan korkup çalışırsak, iyi kul olmaya çabalarsak, bizim için iyi olur. Çalışmazsak, kötü insanlar çok, cehenneme girecek insanlar çok; işte onların arasından sirke sineği gibi adı sanı tanınmayan, anılmayan, cehennem odunlarından bir odun da biz oluruz. Allah etmesin, Allah korusun…

e. Rasulüllah'ı Sevmede Ölçü

Buhârî'de, Müslim'de, Neseî'de Ahmet ibn-i Hanbel'de, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edilmiş. Herkesin duyduğu, bildiği bir

meşhur hadîs-i şerif karşımıza geldi.

Peygamber SAS Efendimiz, yine o güzel, ciddiyet ifade eden, ehemmiyet ifade eden yeminiyle diyor ki:[5]

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ

مِنْ وَالِدِهِ، وَوَلَدِهِ (حم. خ. م. ن. عن أبى هريرة)

RE. 457/9 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, lâ yü'minü ehadüküm hattâ ekûne ehabbe ileyhi min vâlidihî ve veledihî*)

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) "Canım kudreti elinde olan o zât-ı celîle, o Allah'a yemin olsun ki, (*lâ yü'minü ehadüküm*) sizden biriniz iman etmiş olmaz, mü'min olmaz; (*hattâ ekûne ehabbe ileyhi min vâlidihî ve veledihî*) ben ona babasından da, evladından da daha sevgili olmadıkça…"

"—Rasûlüllah'ı kendi babasından da, kendi öz evladından da daha çok sever duruma gelmeyince bir kimse müslüman olmaz, mü'min olmaz. Sizden biriniz; ben ona babasından ve evladından da daha sevgili olmadıkça inanmış olmaz, mü'min olmuş olmaz." diyor.

İşte imanın terazisi burada…

Biz mü'miniz. El-hamdü lillâh mü'miniz, müslümanız.

"*Lâ ilâhe illa'llah, Muhammedün rasûlü'llah*" diyoruz. Ama hakiki mü'minliğin terazisi burada karşımıza çıkıyor. Rasûlüllah, babamızdan da, evlâdımızdan da daha sevgili olacak. Başka

---

[5] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.14, *İman* 2/7, no:15; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.67, *İman* 1/16, no:44; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.114, no:5013; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.26, no:67; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III s.177, no:12837; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.397, no:2741; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.405, no:179; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.23, no:3258; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.129, no:1374; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.355, no:1175; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.534, no:11745; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.23; Enes RA'dan.

Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.14, *İman* 2/7, no:14; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.115, no:5015; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.534, no:11746; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.132, no:1383; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.29, no:70, 71; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.344, no:2955; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.490, no:17360; c.XXII, s.395, no:25156.

rivayetler de var. (*Ve'n-nâsi ecmaîn*) "Bütün diğer insanlardan da…" diye.

Ama lüzum yok. İnsanın en çok sevdiği babasıdır, anasıdır, en çok sevdiği evlâdıdır. Hatta galiba yaradılışı, hilkatı dolayısıyla insan evlâdını daha fazla sever.

Babasına da hürmet ediyor ama esasında anasının yavrusu, kendisinin ciğer paresi olduğundan ona daha çok yansıyor, ona biraz daha bakıyorlar. Çevreye bakıyorum umumiyetle öyle oluyor.

Peygamber Efendimiz çok sevilen iki insanı zikrediyor. Biz Rasûlüllah'ı canımız gibi sevmek zorundayız, bu sevgiyi içimize yerleştirmek zorundayız.

"—Nasıl olacak hocam?"

Bu, çarşıdan alınmaz, mendile konulmaz, ondan tatlı şey olmaz, peki nasıl olacak? Hakikaten çarşıdan alınmaz.

Peygamber Efendimiz'i sevmenin yolu nedir?

Mânevî yolu, ona salât ü selâm getirmektir. Çokça salât-u selâm getireceksiniz. Melekler sizin selâmınızı götürecekler;

"—Yâ Rasûlallah, filanca beldeden, İstanbul'dan, falanca oğlu falanca sana selâm gönderdi." diyecekler, o da:

"—*Ve aleyküm selâm*!" diyecek, dua edecek.

Oradan dua ala ala temizlenmeye başlayacaksın. Pisliklerin, edepsizliklerin, terbiyesizliklerin, yüzsüzlüklerin neyse Peygamber Efendimiz'in mukàbelesi bereketiyle Allah onları affede affede, o zaman bir yola girersin.

Salât ü selâmı çok edeceksin. Sünnet-i seniyyesine sarılacaksın. Neden?

Çünkü Peygamber Efendimiz'in zamanında ashabından bazı kimseler dediler ki:

"—Biz sevabı çok kazanmak için çok çalışmak durumundayız."

"—Ben hiç evlenmeyeceğim!" dedi bir tanesi, "Kim uğraşır kadın derdiyle, ev derdiyle, geçim derdiyle. Hiç evlenmeyeceğim, hep ibadet edeceğim." dedi.

Kadınla uğraşmayı, ev geçindirmeyi bir külfet olarak görüyor. Zaman harcama olarak görüyor; "Hep ibadet edeceğim." diyor.

Bir tanesi de dedi ki:

"—Bundan sonra gündüzleri yemek yemem. Her gün oruçlu olacağım!"

Bir tanesi de dedi ki:

"—Bundan sonra geceleri bana uyku yasak, her gece ibadet edeceğim!"

Peygamber SAS Efendimiz bunları duydu, kızdı ve nasihat buyurdu:

"—Ben sizin Allah'tan en çok korkanınızım, ama evleniyorum. Eşlerim var, çocuklarım var. Allah'tan en çok korkanınızım ama bazı günler oruçluyum, bazı günler tutmuyorum. Allah'tan en çok korkanınızım ama geceleyin uyuyorum, teheccüd vaktinde kalkıp namaz kılıyorum; ölçülü yapıyorum. Benim sünnetime uymayan benden değildir." dedi.

Sözü oraya getireceğim. Asıl sünnetine uymadın mı Rasûlüllah yine reddediyor; o zaman da olmuyor.

İşte biz onun için burada hadis okuyoruz. Onun için hocalarımız bize burada o töreyi yerleştirmişler ki, bu hadis kitabı okunacak. Bu kitap bir cilt; seçme hadisler var.

Hocalarımız; "İnsan bunu başından sonuna bir okuyup hatmederse bayağı bir hatırlı alim olur." diye söylemiş. Hadisleri öğrensinler de sünnetine uymayı anlasınlar ve tatbik etsinler de Peygamber Efendimiz reddetmesin, iş sağlama bağlansın. Yolu bu…

Büyüklerimiz bizden çok fazla şeyler biliyorlardı ve bize tavsiyelerinin sebepleri var. Şimdi biz Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarıldıkça Rasûlüllah'a layık olacağız. Salât ü selâm ettikçe, salât ü selâmlarımıza cevap geldikçe, bu iş düzelebilir. Kalbin katıyken yavaş yavaş yumuşar, duygusuzken duygulanmaya başlarsın, sezmezken sezmeye başlarsın. İnşallah yoluna girer.

Araplar'ın bir sözü vardır, diyor ki;

"—Kim bir kapıya dayanır da tak tak tak kapıyı çalarsa ve ısrar ederse; bir daha çal, bir daha çal, bir daha çal… Yalvar yakar, o kapı açılır, insan girer. "

Israr etmek lâzım!

Bizim suçumuz günahımız çoktur. Biz bir deterjanla bir defada yıkanmakla temizlenmeyiz. Bizi kırk defa şartlamak bile belki az gelir. Onun için yavaş yavaş olacak.

“—Hocam, ben senin tavsiyeni yaptım da ertesi gün bir şey olmadı!”

Olmaz ki zaman geçmesi lâzım! Allah hepimizin gönlüne Rasûlüllah Efendimiz’in muhabbetini, sevgisini yerleştirsin… Onun şefaatine cümlemizi nâil eylesin…

f. Zina Edenin Cezası

Bu hadîs-i şerif günah işlemiş bir çift hakkında...

Bir adamın bekâr çocuğu, bir arkadaşının evli hanımıyla günah işlemiş. Gelmişler demişler ki:

“—Ya Rasûlallah, bu hususta İslâm’ın hükmü nedir?”

Babası gelmiş. Şu rivayet var, bu rivayet var…

“—Allah için hakkımızda, Allah’ın rızasına uygun olan şeyi söyle, doğruyu hükmet!”

Demek istiyor ki:

“—Çekinme söyle de, neyse onu yapalım! Ne yapmak gerekiyorsa onu yapalım! Hata olmuş bir kere; işte bak, ben bir tane cariye ortaya koydum. Bu işin temizlenmesi mümkünse yüz tane de koyun getirdim, koydum. Temizlenmesi mümkünse öyle temizlensin.” diye bir de Rasûlüllah’a and vermişler.

“—Allah’ın hükmü ne olur? Allah aşkına dosdoğru söyle!” gibilerden.

Peygamber SAS Efendimiz de diyor ki:[6]

---

[6] Buhari, *Sahih*, c.IX, s.244, no:2523; Müslim, *Sahih*, c.IX, s.71, no:3210; Tirmizi, *Sünen*, c.V, s.337, no:1353; Ebu Davud, *Sünen*, c.XII, s.20, no:3855; Nesei, *Sünen*, c.XVI, s.260, no:5315; İbn-i Mace, *Sünen*, c.VII, s.445; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.115, no:17079; Darimi, *Sünen*, c.II, s.232, no:2317; İbn-i Hibban, *Sahih*, c.X, s.283, no:4437; Beyhaki, *Sünenü’l-Kübra*, c.VIII, s.212, no:16694; Şeybani, *el-Âhad ve’l-Mesâni*, c.II, s.312, no:1113; Nesei, *Sünenü’l-Kübra*, c.III, s.478, no:5973; Taberani, *Mu’cemü’l-Kebir*, c.V, s.233, no:5188; Ebu Avane, *Müsned*, c.IV, s.138, no:6300; Bezzar, *Müsned*, c.II, s.60, no:3770; Hamidi, *Müsned*, c.II, s.354, no:811; Taberani, *Müsnedü’ş-Şamiyyin*, c.IV, s.211, no:3121; Tayalisi, *Müsned*, c.I, s.189, no:1333; Malik, *Müsnedü’l-Muvatta’*, c.I, s.47; Tahavi, *Müşkilü’l-Asar*, c.I, s.90, no:78; İbn-i Ebi Şeybe, *Musannef*, c.X, s.80, no:29380; Abdürrezzak, *Musannef*, c.VII, s.311, no:13310; İbn-i Asakir, *Mu’cem*, c.II, s.174, no:1437; Malik, *Muvatta’*, c.V, s.1200, no:3040; İbn-i Esir, *Üsdü’l-Gabe*, c.I, s.397; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimaşk*, c.XLIII, s.226; Ebû Hüreyre RA ve Zeyd ibn-i Halid el-Cüheni RA’dan.

Kenzü’l-Ummal, c.V, s.334, no:13102; *Camiü’l-Ehadis*, c.XXII, s.400, no:25169.

وَالَّذي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لأَقْضِينَّ بَيْنَكُمَا بِكِتَابِ اللهِ الْوَلِيدَةُ وَالْغَنَمُ رَدٌّ عَلَيْكَ ،وعَلى ابْنِكَ جَلْدُ مِائَةٍ وتَغْرِيبُ عَامٍ ، وعَلَى امْرَأَةِ هَذَا الرَّجْمُ وَاغْدُ يَا أُنَيْسُ عَلَى امْرَأَةِ هَذَا فَإِنِ اعْتَرَفَتْ فَارْجُمْهَا (ط. حم. خ. م. ن. ت. ، ه. عن أبى هريرة وزيد بن خالد الجهنى)

RE. 457/10 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî leakdiyenne beyneküma bi-kitâbi'llâhi el-velîdetü ve'l-ganemü reddün aleyke, ve ale'bnike celdü mietin ve tağrîbü âmin, ve ale'mreeti hâzâ er-recmü va'ğdu yâ üneysü ale'mreeti hâzâ e feini'terafet fe'rcümhâ.*)

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî.*) "Nefsim canım elinde olan Allah'a and olsun ki yemin olsun ki, (*leakdiyenne beyneküma kitâbu'llàh*) iki hasım olan sizlerin arasında Allah'ın kitabına uygun olarak elbette öyle hükmedeceğim. "

Zaten Rasûlüllah başka türlü mü hükmeder? "Vallahi öyle hükmedeceğim!" dedi.

(*El-velidetü mietin reddün aleyke*) "Ey baba! Senin yüreğin yandı ama bu işin çaresi bu değil, ortaya koyduğun cariye ve koyunları al, onlar senin, bu işin temizlenmesi öyle değil!"

(*Ve ale'bnike celdü mietin*) "Bu senin edepsiz oğluna, bekâr oğluna, bu edepsizliği yapan oğluna, sopayı kaldırıp pat pat vurmak suretiyle yüz sopa meydan dayağı… (*Ve tağrîbü âmin*) Ve bir sene gurbete def edip sürmek, cemiyetten öteye atmak vardır."

(*Ve ale'mreetihî hâzâ ale'mreeti hâzâ*) "Şu adamın da karısına evli iken bu haltı yediği için, bu kabahati işlediği için, (*er-recmü*) taşlanarak öldürülmek var."

(*Va'ğdü yâ üneys*) "Ey Üneys! Ey Enescik, git! (*Ale'mreeti hâzâ*) Bu adamın karısına sor. (*Feini'terefet*) Eğer bu kabahati, zinayı yaptığını ikrar ve itiraf ederse, (*fe'rcümhâ*) onu recmedin, cezasını tamamlayın!"

Zina eden evli insanın cezası recm'dir. İslâm hukukunda recm

edilmek, taşa gömülüp taşla öldürülmektir. Çünkü zina, nesilleri mahveden bir kötü afettir. Babalar belli olmaz, evlatlar ortada kalır, babası kim belli olmaz, nesil bozulur. O evlattan da hayır gelmez. Mânevî bakımdan da hayır gelmez, maddî bakımdan da hayır gelmez.

İslâm'ın ana hedeflerinden, üzerine titrediği hususlardan bir tanesi nesebin korunmasıdır, namusun korunmasıdır. Nesebin korunmasına çok dikkat eder İslâm; o çok önemli hususlardan biridir.

Onun için zinaya çok şiddetli yasaklar koymuştur ve onu önleyecek çok mühim tedbirler almıştır. "Bu iş karman çorman olmaz." diye kadını erkekten ayırmıştır, kadına örtüyü emretmiştir. Kadına ve erkeğe; "Gözünüze sahip olun!" demiştir.

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ

(النور: ٣٠)

(*Kul li'l-mü'minine yeğuddù min ebsàrihim ve yahfezù fürûcehüm*) [Mü'min erkeklere söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar.] (Nur, 24/30) diye onlara emretmiştir.

Bu kötü afetin olmaması için yayılmaması için ne yapmak gerekiyorsa, nasıl tedbir alıp fare deliklerini nasıl nerelerden tıkamak, örmek gerekiyorsa; onun gibi kaçamak noktalarını kapatmıştır ve müslüman cemiyetlerinde mutlu, namuslu, haysiyetli, iffetli insanlar olmuştur.

Ama bu Batı adeti bize geldikten sonra, o Batı'da kadının haysiyeti olmadığı için, kadına ayrı bir hürmet gösterilmediği için, kadın horlanıp itildiği için; evet, onlar biraz çarpışıp çırpınıp bazı haklar elde etmişlerdir ama hâlâ erkek ona değer vermemiştir, hâlâ onun gözünde bir zevk metaıdır, eğlence metaıdır. Menfaatperest bir zihniyet ile başında da bir sahibi olmadığı için kadın, erkeklerin sokakta maskarası olmuştur.

İslâm'da kadının sahibi vardır, efendiye salâhiyet verilmiştir; o

korur. Batı'da kimse kimseye karışamaz; ne halt karıştırırsa karıştırsın karışamaz. Onun için şerrin önlenmesinin imkânı yoktur.

Kadın bildiğini işler. Bildiği yere gider, bildiği kimseyle oturur kalkar, gezer tozar. Kocası öbür tarafta yutkunur kalır, bir şey diyemez. Dese polis onun karşısına çıkar. Bu prensip saçma ama bizim Avrupa'ya gidenlerin keyiflerine hoş gelmiştir, uygun gelmiştir. Oradan o huyları öğrenmişlerdir, sonra buraya taşımışlardır. Bu bizim güzel İslâm beldesine namus mefhumunu ayaklar altına alacak kötü adetler, ananeler gelmiştir.

Bugün de gazeteler, mecmualar piyasanın en düşkün kadınlarını; kucaktan kucağa gezen, zavallı, bîçare, merdut ve rezil şeyleri reklam ede ede, okuya okuya, okuyucuya göstere göstere bizim Anadolumuzun saflarını evinden kaçıp artist olmaya teşvik eder duruma gelmiştir.

Geçen gün gazetelerde vardı. Süslenmek için bilmem kaç milyar para harcıyormuşuz. Nereye gidiyor bu paralar biliyor musunuz? Ruja, dudak kırmızı olacak; yanağının pudrasına, allığına, kremine; yaz kremi, kış kremi, gündüz kremi, gece kremi bilmem ne, bilmem ne, adını bilmediğimiz bin bir çeşit müstahzarat hepsi de koca koca, pahalı pahalı şeyler. Parmak kadar bir şişenin içinde şu kadar pahalı, salatalık suyundan yapılmış bilmem ne, eşek sütünden yapılmış bilmem ne?

Bunlar, bu güzellik malzemeleri, yahudinin kesesine para gitmesi için birer yalan dolandır. Avrupa'ya losyon ve saireye milyarlar gidiyor. Başvekilimiz de Hindistan'a gider, bilmem nereye gider. Para bulacak… Kesenin dibi delik olduktan sonra cepte para birikir mi? Harcamasını bilmedikten sonra para birikir mi?

Dışarıdan muz alıyoruz; bizim memleketimizde de muz var. Elmalar çürüyor. Kendi fabrikalarımızda yapabileceğimiz şeyleri gücümüz yettiği halde dışarıdan alıyoruz. İşin o da iktisadî ayrı bir feci tarafı. Kötü huylar memleketimize girmiştir. Kadın ve aile konusunda kırmızı ışıklar yanmaya, alarm zilleri çalmaya başlamıştır.

Atom bombası patladığı zaman nasıl alarm ışıkları yanıyor,

ziller çalıyor, sirenler ötmeye başlıyorsa öyle sirenler çalmaya başlamıştır, anlayana... Koruyabilirsen sen karını, kızını, evladını, komşunu, akrabanı, kız kardeşini koru!

Koruyamazsan, bir nesil sonra karşına nasıl bir insan çıkar belli olmaz. Bir yirmi yıl sonra, on beş yıl sonra… Biz çok yaşlı insanlar değiliz; biz bile şimdi on beş, yirmi yıl öncesine bakıyoruz, şimdiye bakıyoruz. Çok dejenerasyon var, çok büyük rezalet gelişmesi var. Müthiş bir gelişme var, tepetaklak doludizgin uçuruma gidiyor.

Aile uçuruma gidiyor, kadın haysiyetini kaybediyor. Kadının işi gücü en güzel yerini, en güzel şekilde göstermek. Temel zihniyet bu!

Eskinin temel zihniyeti hiç görmemek iken bu sefer "En güzel yerini, en tahrik edici şekilde nasıl gösterebilirim?" diye bütün akıl mantık, para pul, sermaye buna çalışıyor.

"—Nasıl olur da daha göze batar tarzda olur?"

En cırlak rengi mi kullanacak? Bilmem her tarafı kapalı olup da yan tarafından aşağı kadar açık mı olacak? Bilmem şurası kapalı olacak da göbek tarafı mı açık olacak? Bütün uğraşlar illa karşı taraftakinin yüreğini ağzına getirmenin usûlü, üslubu neyse onu bulmak içindir.

Gitmiştir, İslâmî âdâb ayaklar altındadır. Haysiyet, ar, namus gülüyor şimdi onlar. "Allah'ın verdiğini kuldan ne saklayacağım?" diyor gazetede okudum da. "Allah'ın verdiğini kuldan ne sakınacağım?" diyor. Kafaya bak!

O zaman ne aile kalıyor, ne ana baba sevgisi kalıyor, ne evlâdın terbiyesi kalıyor. O çocuk nasıl yetişiyor?

"—Benim anam babam kötü!" diyor.

Geçenlerde bir tanesini polis epeyce kovaladı, yakaladı. Bugünkü gazetelerde haberi vardı. Elli altı tane suç işlemiş, hepsinin istenen cezası yedi yüz yıl tutuyor. Hepsinden mahkemede kalsa yedi yüz yıl yatması lazım!

Neden? Anası kötü kadın, babası bilmem ne, kız kardeşi bilmem ne? Öyle aileden böyle olur işte!

Biz bunu söylüyoruz, siz dinliyorsunuz. Bir biz söylüyoruz o kadar. Ama cemiyet doludizgin o tarafa gidiyor.

"—Evlâdım plaja gitme!"

Sen külâhıma anlat; doludizgin gidiyor.

“—Evlâdım şu kötü yere gitme!”

Doludizgin gidiyor, evden kaçıp gidiyor. O bakımdan büyük bir felakettir. Sonra insanlar çok diz döver ama bilmiyorum çaresi bulunur mu?

Allah’ın emirlerini öğretmemiz lazım. Kadınlara, kızlara, Allah’ın emirlerini öğreteceğiz.

Nasıl öğretebiliriz? Türkiye’de kadın eğitimi nasıl?

Bakıyorum, hiç tatminkâr görmüyorum. Kadınların İslâmî bakımdan eğitimini hiç tatminkâr görmüyorum. Hiç müessese yok değil ama çok cüz’î ve çok yetersiz. Miktar olarak da çok az.

Ankara’da birisi vaazdan sonra bana geldi.

“—Hocam, benim bir yeğenim var. On altı yaşında, hafızlığı bitirdi. ‘Hem hafızlığı sönmesin hem de bilgisi ilerlesin.’ diye benim bunu nereye vermem lâzım, bana yol gösterir misiniz?” dedi.

Nereye verebilirim. Hafızlığı yapmış bir kız, zihni yerinde, dinî tahsil yapmak istiyor. Hadi buyurun! Yok! Müesseselerimiz yok kardeşlerim. Biz yedi asır burada, bu Anadolu’da müslüman olarak yaşamışız ama şu anda müesseselerimiz yok, neden bilmem?

Eğer bizim müesseselerimiz olsaydı Balkanlar elimizden çıkmazdı. Balkanlarda Bulgar kalmazdı, hıristiyan kalmazdı, Yunan kalmazdı. Biz çalışmamışız, hâlâ da çalışmıyoruz. Dünyaya dünya kadar çalışıyoruz. Hiç ölmeyecekmişiz gibi harıl harıl dünyaya çalışıyoruz. Halbuki ecel her gün içimizden bir iki kişiyi yakalayıp götürüyor. Sanki bize sıra hiç gelmeyecekmiş gibi. İşimiz gücümüz sabahın erken saatinden akşamın geç vaktine kadar ticaret, gezme tozma… Çalışmıyoruz, müesseseleri kurmuyoruz; ondan sonra da felâketler başımıza yığılıyor.

Benim âcizane görüşüme göre cemiyetin direği kadındır.

“—Neden kadındır, erkekler daha kuvvetli değil mi? İşte onlar asker oluyorlar, idareci oluyorlar, vali oluyorlar...”

Hayır, onları kadın yetiştirir, anneler yetiştirir. O, evde sessiz kahramandır. Bir valiyi çok methediyorlar; ben içimden kıs kıs gülüyorum. Çok iyi işler yapmış, herkes memnun, göklere çıkarıyorlar. Adını söylemeyeceğim; adı mâlum hangi vilayet olduğu mâlum… Ben gülüyorum, işin iç yüzünü biliyorum; annesi bizim ihvânımızdan, müslüman kadın, bilseler belki çelmelerlerdi.

Onun için iyi yetiştirmemiz lazım, onun için iyi kızlar, iyi anneler, iyi bacılar yetiştirmemiz lazım!

"—Nerede yetişecek hocam?"

Şöyle bir güzel humuslu topraklı, kestane yapraklı ormandan getirirsin, bir yere serersin, güneşli yere dikersin, yetişir.

"—Bu çiçek değil ki!"

Okuya okuya yetişecek. Bu böyle toprakta filan olmaz. Hoca lazım, müessese lazım, kitap lazım, çalışmak lazım, tesis lazım! Büyük tesisler, büyük müesseseler lazım.

Hepimiz cami yapmayı biliyoruz, başka bir şey bilmiyoruz. Müslümanlar iki adımda bir cami yapmış. Hepsi de kubbeli olacak, kubbeli olmazsa olmaz! Bir minareli olursa, sanki bir tarafı eksik kalır; iki minareli olacak… Sanki müezzin minareye çıkıyor. Zihniyetimiz yanlış!

O camilerin içinde namaz kılacak cemaati yetiştirmek için başka kaynakları harekete geçirmek lazım. O kaynakların başında anne geliyor!

Şu bizim arkamızda çocukların kaldığı yurt vardı. Avlunun arkasında güzel güzel odalar, güzel güzel salonlar… Orada kütüphane vardı, çocuklar okuyorlardı ve saire.

Ama kaç kişi okuyordu? On beş kişi, yirmi kişi, otuz kişi.

Kardeşlerimiz kıymetli kimseler olabilir ama yirmi kişinin menfaati mi önemli, daha büyük menfaat mi önemli?

Oraların hepsinin duvarlarını yıktık, koca koca salonlar yaptık. Her birisi şu cami kadar insan alıyor; kadınlar oradan bu vaazı dinliyorlar, bu hadisleri dinliyorlar. Daha başka çalışma yaparlarsa yapsınlar.

Paramız olsa başka müesseseler kurarız, daha başka tesisler kurarız. Hoca var, para yok; yapılmıyor. Çok şeyler yapmak lazım. Hepsi de dönüp dolaşıp neticede paraya geldiği zaman olmuyor.

Arkadaşlarla oturduk, düşündük, taşındık; "Eğitim için önemli yayınlar yapalım." dedik. Üç hafta, dört hafta, bir ay, bir buçuk ay, en kaliteli arkadaşlarla oturduk, toplantılar yaptık, tespitler yaptık. İş sonunda geldi paraya dayandı.

Ne kadar para istiyor?

Bu iş en aşağı dört yüz milyon lira!

"—Kalsın." dedik, yok ki nasıl yapalım, kaldı.

Onun için müslümanların boynunda çok büyük veballer vardır. Müslümanlar işi cami yapmakla, minare dikmekle bitecek sanıyorlar. Bitmez! İnsan yetiştirmekle biter. Bir anne yetiştirirsin; müslüman kocasını da çeker çevirir, çocuklarını da müslüman yetiştirir, torunlarını da yetiştirir.

Ekseriyetle Kur'an dersini de torunlar ninelerden öğrenmiştir. Çünkü annenin işi vardır. Bulaşık yıkar, yemek yapar derken nineler ilgilenir.

Onun için Allah hepimize gayret versin, kuvvet versin, hayırlı çalışmalar yapalım!

g. Cennetlik Adama Yüz Erkek Gücü Verilir

Ahmed ibn-i Hanbel'de, İbn-i Hibban'da, Taberânî'de olan bir hadis. Cenneti anlatan bir hadîs-i şerif geldi. Peygamber Efendimiz yine aynı şekilde yemin ederek buyurmuş ki:[7]

وَالَّذِى نَفْسِى بِيَدِهِ ، إِنَّ الرَّجُلَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ ، لَيُعْطَى قُوَّةَ مِائَةِ رَجُلٍ ، فِى الْمَطْعَمِ ، وَالْمَشْرَبِ ، وَالشَّهْوَةِ وَالْجِمَاعِ . قِيلَ: فَإِنَّ الَّذِى يَأْكُلُ وَ يَشْرَبُ تَكُونُ لَهُ الْحَاجَةُ ؟ قَالَ : حَاجَت أَحَدَهُمْ ، عَرَقٌ يَفِيضُ مِنْ جُلُودِهِمْ ، مِثْلُ رِيحِ الْمِسْكِ ، فَإِذَا الْبَطْنُ قَدْ ضَمُرَ (حم. وهناد ، و عبد بن حميد ، والدارمى ، ع. حب. طب. ض. عن زيد بن أرقم)

---

[7] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.367, no:19288; İbn-i Hibban, *Sahih*, c.XVI, s.444, no:7424; Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.V, s.178, no:5006; Hennad, *Zühd*, c.I, s.73, no:63; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.X, s.769, no:18744; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.374, no:7086; Nesei, *Sünenü'l-Kübra*, c.VI, s.454, no:11478; Darimi, *Sünen*, c.II, s.431, no:2825; Beyhaki, *el-Ba's ve'n-Nüşur*, c.I, s.327, no:306; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.113, no:263; Bezzar, *Müsned*, c.II, s.131, no:4301; Zeyd ibn-i Erkam RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XIV, s.484, no:39359; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.387, no:25136.

RE. 457/11 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, inne'r-racüle min ehli'l-cenneti leyu'tâ kuvvete mieti racülin fi'l-mat'ami, ve'l-meşrebi, ve'ş-şehveti, ve'l-cimâi. Kîle: Feinne'llezî ye'külü ve yeşrebü tekûnü lehü'l-hâcetü. Kàle hâcetü ehadihim arakun yefîdu min culûdihim mislü rihi'l-miski. Feizeni'l-batnü kad damüre*.)

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) "Nefsim elinde olan zâta and olsun ki, Allah'a yemin ederim ki, (*inne'r-racüle min ehli'l-cenneti*) cennet ehlinden bir kişiye, (*leyu'tâ kuvvete mieti racülin fi'l-mat'ami ve'l-meşrebi ve'ş-şehveti ve'l-cimâ) yemekte, içmekte, arzularda ve birleşmede yüz adamın kuvveti* verilecek."

(*Kîle: Feinne'llezî ye'külü ve yeşrebü tekûnü lehü'l-hâcetü*) "Yâ Rasûllallah, yiyen içen bir insanın bir de ihtiyacı olur, yüznumara aramaya başlar." dediler, sordular.

Efendimiz'e her şeyi soruyorlar. (*Kàle*) Dedi ki:

(*Hâcetü ehadihim*) "Cennet ehlinden birisinin ihtiyaç gidermesi, (*arakun yefîdu min cülûdihim*) derilerinden çıkan ter şeklinde olacak, terleme tarzında olacak, terleyecek. (*Mislü rîhi'l-misk*) Etrafa misk kokusu gibi koku saçılacak, misk gibi kokacak. (*Feizenü'l-batnü kad damüre*) Bir de bakacaksın ki karnının şişkinliği geçmiş."

"—Cennete yüznumara yok, pislik, mülevvesat yok." diye bildiriyor.

Bir de bu baş tarafından anlaşılıyor ki, cennette lezzetlerin çok duyulması için, kulunu mükâfâtlandırmak için Allah-u Teàlâ Hazretleri kat kat kuvvetlendiriyor.

Biz şimdi bir güzel sofranın başına geçsek:

"—Aman çok güzel kızarmış bir et, aman gayet halis tereyağından yapılmış bilmem ne… Aman ne kadar nefis bir tatlı, aman ne güzel bir meşrubat, aman salata şöyle…" filan deriz. Doyarız, hâlimize şükrederiz.

Yemekte yüz adam kuvveti veriliyor. Neden?

"—Kulum dünyada benim istediğim gibi yaşadı. Sefası da fazla fazla olsun!" diye.

"—Yüz adam gibi… Yemesi içmesi, şehveti, birleşme arzusu hepsi o kadar kuvvette olacak. Her türlü lezzet, nimet kat kat fazla olacak." diye Efendimiz bildirmiş.

O bildirince biz de naklediyoruz. Elbet bildirdiğinin bir hikmeti vardır, sebebi vardır. Ben şöyle seziyorum ki:

"—Ey müslümanlar, evet, insanın şehvetten gözü döner. Evet, şöyle olur, böyle olur ama Allah, 'Bu dünyada harama kuşak çözmeyin!' demiştir, 'Yolumca yürüyün!' demiştir. Sabrederseniz orada mükâfat çok!" demek.

Birisine rüyada cennetteki hurilerden bir tanesinin parmağı gösterilmiş. Kendisine bahşedilecek olan hurilerden bir tanesinin cemalini görünce, şehid oluncaya kadar dünya gözüne görünmemiş. Şehid oluncaya kadar çarpışmış ve şehid olmuş.

Geçenlerde bir hadîs-i şerif geçti. Zaman olsa cenneti uzun boylu anlatsak. O hadisler geldiği zaman, Peygamber Efendimiz anlatmaya başlayınca, insan mest oluyor. Bu okuduğumuz kitabın başında bir sayfa süren bir hadîs-i şerif var. Bursa'da okuduk, Ankara'da okuduk. Maşaallah insana bir başka şevk geliyor.

Evet, bu dünyada müslüman sıkıntı çeker; düşmanla çarpışıyor, şehid oluyor. Al kanlara bulanıyor, tozda toprakta kalıyor. İşte bu dünyanın zahmetlerinin karşılığı ahirette çok büyük mükâfât... O mükâfât; bu dünyada bu fedakârlığı yapabilen sàdık kimselere verilecek. Ne şiş yansın ne kebap yansın, iş tıkırında yürüsün. Hem şuradan tırtıklayayım, hem buradan tırtıklayayım; öyle yağma yok, aldatmaca yok!

Onun için fedakârlık yaparsan karşılığında sevap bulursun. Hem burada öyle olsun, iyi olsun hem orada iyi olsun. Olur, o da olur ama yine de imtihansız olmaz.

h. Dünya Mü'minin Zindanıdır

Allah biz zayıf kullarına dünyada da ahirette de hayırlar, iyilikler nasib etsin... Ama müslümana belâ yağar, müslümana sıkıntı gelir, müslümanın çoluğu çocuğu hastalanır, malına bir zarar gelir, kendi bedenine rahatsızlık gelir. Başının derde girmesi eksik olmaz, etrafında onu taciz edecek insanlar eksik olmaz.

Peygamber Efendimiz:

"—Mü'min dağın başına gitse, bir keler deliğine girse bile orada onu taciz edecek birisi olur." diyor.

Burası sıkıntı dünyasıdır. Onun için Peygamber Efendimiz

buyurmuşlar ki:[8]

اَلدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤمِنِ ، وَجَنَّةُ الْكَافِرِ (حم. م. ت. ه. حب. عن أبي هريرة ؛ طب. ك. هب عن سلمان ؛ البزار عن ابن عمر)

RE. 207/18 *(Ed-dünyâ sicnü'l-mü'mini ve cennetü'l-kâfir.)* "Dünya mü'minin zindanıdır, kâfirin cennetidir."

İnanan insan burada dişini sıkacak.

"—Sen Allah'a inanıyor musun?"

Amennâ ve saddaknâ. İnandık, varlığını birliğini tasdik eyledik, ikrar eyledik, şekkimiz gümânımız yok…

"—Kur'an'a inanıyor musun?"

Elbette inanıyorum Allah'ın kitabı.

"—Muhammed-i Mustafa'nın onun peygamberi olduğuna inanıyor musun?"

Evet, inanıyorum, hak peygamberdir. Daha önceki kitaplarda da müjdesi verilmiştir, kendisi de mucizeler göstermiştir. Yaşayanların da şehadetleriyle, yanında onu görenlerin de hallerinden biliyoruz ki dünyaya meyletmemiş. Her türlü teklife hayır deyip peygamberlik vazifesini yapmış. Bir eşsiz, emsalsiz,

---

[8] Müslim, *Sahîh*, c.XIV, s.205, no:5256; Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.306, no:2246; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.137, no:4103; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.323, no:8272; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.237; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.463, no:687; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.148, no:9797; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.351, no:6465; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.425, no:8298; Beyhakî, *Âdâb*, c.III, s.6, no:727; Ebû Hüreyre RA'dan.

Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.699, no:6545; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VI, s.236, no:6087; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.27, no:5645; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.385, no:2498; Selman RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IX, s.65, no:9136; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.262, no:6108; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.118; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı Isfahan*, c.V, s.80, no:1304; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IX, s.150, no:9385; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.355, no:35867; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.185, no:6081; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIII, s.9, no:12431.

numune, büyük zât-ı celîldir. O da o Allah'ın peygamberidir, inanıyoruz.

Tamam. İşte burada vazifelerin var.

Biz Allah'ın vazifeli bir ümmetiyiz. Bu dünyada bizim vazifemiz; emr-i mâruf yapmak, nehy-i münker yapmak, hayrı tutup kaldırmak, şerri engellemek, cihad etmek, insanların hizmetine koşmak, hayırlar üretmektir. Bunlar hep meşakkatli olur.

Hizmet demek meşakkat demektir, sıkıntı demektir. Bu sıkıntıları çekersen sevabı alırsın.

"—Yok, hocam, ben göbeğimi büyüteceğim. Çapını yüz yirmi santim yapacağım, biraz yatmam lazım!"

Sen bilirsin. Hizmet ettiğin müddetçe zahmet çektiğin nisbette sevabın çok olur.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[9]

أَشَدُّ الْبَلاَيَا عَلَى الأَنْبِيَاءُ

(*Eşeddü'l-belâyâ ale'l-enbiyâ*) "En şiddetli belâlar, musibetler,

---

[9] Muhtelif lafızlarla: İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.30, no:4013; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.179, no:510; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.99, no:119; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.312, no:1045; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.V, s.460, no:2476; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.142, no:9774; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.372, no:6325; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.417, no:2322; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.172, no:1481; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.160, no:2900; Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.386, no:5463; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.412, no:2783; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.143, no:830; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.352, no:7481; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.26; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.205, no:1159; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.29, no:215; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.78, no:146; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.V, s.189, no:1832; Sa'd ibn-i Ebî Vakkas RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.369, no:27124; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.448, no:8231; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXIV, s.244, no:626; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.142, no:9776; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.352, no:7482; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.V, s.259, no:2413; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.212, no:808; Ebû Ubeyde ibn-i Huzeyfe, halası Fatıma bint-i Yemân RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.III, s.12, no:3740; *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.326, no:6778-6784; *Keşfü'l-Hafâ,* c.I, s.130, no:371; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.420, no:3468-3473.

imtihanlar peygamberlere gelir.

"—Allah'ın en sevgili kulu ya, saraylarda yaşasaydı!"

Hayır, en büyük belâlar peygamberlere gelir. Ondan sonra evliyâullahın büyüklerine gelir, ondan sonra salihlere gelir, ondan sonra mü'minlere gelir. Bakarsın kâfirler nimet içinde yüzüyor. Dünya nimeti, boş nimetler, fâni nimetler içinde yüzüyor, hiç aldanmayacaksın; o işin aldatmacası.

İmtihan dünyası olduğu için Allah-u Teàlâ Hazretleri kâfire köşk verir, hatta köşklerinin çatılarını, saçaklarını altından yapar. Yapabilir. Dünya onlara biraz süslenmiş, ziynetlenmiştir. Eğer sen de onlara heves edip de Allah'ı unutursan, günahlara dalarsan, sen de öyle elde edersin ama, sen de onlar gibi cehenneme gidersin.

Kendine hâkim olursan, hizmete koşarsan, zahmetlere girersen büyük sevap kazanırsın. İşte işin incelik tarafı burada... Müslümanlık biraz zorcadır!

Büyük evliyâullahtan Şemseddin-i Sivâsî Hazretleri, bir ilahisinin sonunda diyor ki;

Bir acep sevdaya düşmüş, Şemsî-yi nâdânı gör;
Hakk'a makbul olmak ister, halka menfur olmadan.

Kendisine söylüyor.

"—Bak şu Şemsî'nin hâline ki, bir acayip düşünceye dalmış, olmayacak bir işin peşinde koşuyor. Allah-u Teàlâ Hazretlerinin sevgili kulu olmak istiyor, halka menfur olmadan... Halkın nefretini celb etmeden, Cenâb-ı Hakk'ın sevgili kulu olacağını sanıyor, ne mümkün!" demek istiyor.

Her yerden belâ yağar, her yerden taş yağar, her yerden çelme gelir. Akrabadan, yakınlardan, uzaklardan...

i. Mü'minin Beş Düşmanı

Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i şerifinde belirtildiği üzere, bizim beş tane büyük düşmanımız vardır:[10]

---

[10] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs,* c.IV, s.176, no:6548; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.284, no:809; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s,96, no:24411.

اَلْمُؤْمِنُ بَيْنَ خَمْسِ شَدَائِدَ : مُؤْمِنٌ يَحْسُدُ هُ ، وَ مُنَافِقٌ يَبْغُضُهُ ، وَ كَافِرٌ يُقَاتِلُهُ ، وَنَفْسٌ تُنَازِعُهُ ، وَشَيْطَانٌ يُضِلُّهُ (ابن لال عن أبان عن أنس)

RE. 231/11 (*El-mü'minü beyne hamse şedâid*) Mü'min beş türlü şiddet arasındadır:

1. (*Mü'minün yahsüdühû*) "Mü'minlerden bazı düşmanları vardır, hased eder." Uğraşır, rekabet eder. Komşuluktan, ticaretten biliyoruz, hasedçi müslümanlar, ayağını kaydırmak isteyenler var. Siyasette görüyoruz, ticarette görüyoruz.

2. (*Ve münâfikun yebğuduhû*) Münafıklar vardır. Onlar içten pazarlıklı kimselerdir, bize kızarlar. Yüzümüze gülerler ama, fırsatını yakaladı mı da arkadan hançeri saplarlar.

3. (*Ve kâfirun yukàtiluhû*) "Bir düşmanı kâfirdir ki uğraşıyor." Ordusunu getiriyor, donanmasını dikiyor, İzmir'den asker çıkarıyor, bilmem nereden istilaya kalkışıyor. Şöyle oluyor, böyle oluyor. Dindaşlarımızı kesiyor, camileri yıkıyor minareleri deviriyor; kâfir!

4. (*Ve nefsün yünâziuhû*) "İnsanın nefsi vardır kendi içinde, hak yola gitmek istedikçe, insanla çekişir, durur."

"—Namaza kalkacağım!" dersin, "Kalkma uyu!" der. Hayrı yapmak istersin, "Verme, para cebinde dursun!" der. Şu tarafa sapma dersin, "Onu çok istiyor canım, illâ yapacağım!" der. Çekişir durur nefis...

O kötülüklere, nefsânî, şehvânî şeylere çekmek ister; hâkim olacaksın.

5. (*Ve şeytànün yüdılluhû*) "Bir de şeytan diye bir düşmanı vardır. Şeytan da onu dalâlete düşürmek için, saptırmak için etrafında aç kurt gibi dolanır durur."

İşte bu kadar düşmanın arasında insan; meşakkatleri omuzlayacak, zahmetlere katlanacak, er gibi yaşayacak, merdâne yaşayacak, merdâne ölecek. Ya al kanlara bulanır, şehid olur veyahut çok ter döker, veyahut sıkıntılara uğrar, veyahut parası az olur. Çünkü tutmaz. Parayı fukaraya verir, hayra verir, cihada

verir. Allah has müslümanın haslığını anlamak için bu dünyada onları zorlu imtihanlara tutar.

Rabbimiz imtihanları başarmak nasib etsin… İslâm'ın bu tarafını iyi anlamayı nasib etsin… Ama biz âciz, zayıf, naif, nahif, bîçare kullarız. Belki büyük meşakkatlere katlanamayız da sabrımız olmayıverir, dayanamayız. Rabbimiz bizi lütfuyla, keremiyle zorlu imtihanlara uğratmadan, dünyada, ahirette afiyet üzere, saadet üzere yaşatsın… Yine de lütf u kereminden cennetini cemâlini ihsan eylesin…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

13. 04. 1986 – İskenderpaşa Camii

02. HERKESE MERHAMET EDİN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Nahmeduhû bi-cemîi mehâmidih... Lehü'l-hamdü kemâ yenbaği li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ hayri halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، إِنَّ الرَّجُلَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ لَيُفْضِي فِي الْغَدَاةِ الْوَاحِدَةِ إِلَى مِائَةِ عَذْرَاءَ (هناد عن ابن عباس)

RE. 458/1 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, inne'r-racüle min ehli'l-cenneti leyufdiye fi'l-gadâti'l-vâhideti ilâ mieti azrâe*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi cümlenizin üzerine olsun...

Peygamber SAS Hazretleri'nin mübarek ehadîs-i şerîfesinden bir demet *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis mecmuasının 458. sayfasının başından, 1. hadisten itibaren okumaya ve izah etmeye çalışacağız inşaallah.

Bu hadîs-i şerîflerin izahına geçmeden önce, Peygamber SAS Hazretleri'ne ümmetliğimizin, sevgimizin, saygımızın, bağlılığımızın bir nişânesi olmak üzere hediye edelim diye ve onun

cümle âlinin, ashabının, etbâının ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrabînin ve bilhassa Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan, verese-i enbiyâ olan sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye;

Okuduğumuz eseri cem ve te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddîn Hazretleri'nin ruhuna hediye olsun diye; kendisinden feyz aldığımız Hocamız Muhammed Zahid Kotku ibn-i İbrâhim el-Bursevî'nin ruhuna hediye olsun diye; bu hadîs-i şerîfleri nakletmiş olan râvilerin ve hadis alimlerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri fethetmiş olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; cümle hayır sahiplerinin ve bilhassa şu içinde ibadet yapıp hadis okuduğumuz, ilim öğrendiğimiz caminin bânisi İskender Paşa'nın ve ondan sonra bu caminin ayakta kalmasına yardım edenlerin, fikren, bedenen, mâlen yardımcı olanların kendilerine ve yakınlarına hediye olsun diye;

Uzaktan, yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere şu ilim meclisine cem olmuş olan siz kardeşlerimizin de ahirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ayrı ayrı ruhlarına hediye olsun diye; biz yaşayan müslümanların da Rabbimiz'in rızasına uygun Rasûlüllah Efendimiz'in sünnetine muvafık yaşayıp huzur-u izzetine Rabbimiz'in sevdiği razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olsun diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyup öyle başlayalım!

…………………………….

Sallu alâ rasûlina muhammed…
Sallu alâ tabîbi kulûbunâ muhammed…
Sallu alâ şefîi zünûbunâ muhammed…
Allahümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihi ve sahbihî ve men tebiahu bi-ihsânin bi-adedi külli ma'lümin leke…

a. Cennette Huri Kızları

Dersin başında metnini okumuş olduğumuz hadîs-i şerîf, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan Hennâd tarafından rivayet edilmiş.

Orada Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[11]

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، إِنَّ الرَّجُلَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ لَيُفْضِي فِي الْغَدَاةِ الْوَاحِدَةِ إِلَى مِائَةِ عَذْرَاءَ (هناد عن ابن عباس)

RE. 458/1 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, inne'r-racüle min ehli'l-cenneti leyufdiye fi'l-gadâti'l-vâhideti ilâ mieti azrâe*)

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) "Canım, nefsim kudreti elinde olan; hayatım, ölümüm, yaşamam kalmam kendisine bağlı olan Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne yemin olsun ki..."

(*İnne'r-racüle min ehli'l-cenneti leyufdiye fi'l-gadâti'l-vâhideti ilâ mieti azrâe*) "Cennet ehlinden bir er kişi, adam, bir sabahta yüz tane hûri kızını dolaşır. Yüz tane hûri kızı ile bir arada bulunur."

Böyle buyurmuş.

Kur'ân-ı Kerîm'de ayet-i kerîmelerde bildirilmiş ki mü'minlere Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin ikramı olarak cennette hûriler var.

Hûri, *ahver* kelimesinin müennesi olan *havrâ* sözünün cem'i, *huur* ve ona ismi nisbetle bağlı, onlardan birisi demek. İştikakı öyle… Gözünün akı ak, karası kara, iri gözlü, güzel gözlü demek. Ama bu güzellik sadece gözünün güzelliği değil.

Kur'ân-ı Kerîm'de Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلاَ جَانٌّ (الرحمن:٥٦)

---

[11] Hennâd, *Zühd*, c.I, s.87, no:88; Beyhakî, *el-Ba's ve'n-Nüşûr*, c.I, s.377, no:355; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.770, no:18746; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IV, s.326, no:2436; Ebû Nuaym, *Sıfatü'l-Cenneh*, c.I, s.475, no:398; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.219, no:718; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.374, no:7085; Hatîb-i Bağdadî, *Târih-i Bağdad*, c.I, s.371, no:320; Ebu Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XIV, s.484, no:39360; *Keşfü'l-Hafa*, c.II, s.344, no:2954; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.387, no:25137.

(*Fîhinne kàsırâtu't-tarfi lem yatmishünne insün kablehüm ve lâ cân*) [Oralarda gözlerini yalnız eşlerine çevirmiş güzeller var ki, bunlardan önce onlara ne insan ne de cin dokunmuştur.] (Rahmân, 55/56)

Cennette öyle hûri kızları var ki, gözlerini daha bir başkasına çevirip bakmamışlardır. Gözleri sadece o cennetlik mü'minlere açılmış, onlara bakmışlar ve hiç kimseyi görmemişler, onlara tahsis olunmuşlar. Kendilerine daha evvel insanlardan veya cinlerden bir kimse yanaşmamıştır.

Muhterem kardeşlerim!

Hadîs-i şeriflerde ihbar edilmiş ki, insan hanımının yanına Besmele'siz varırsa, şeytan evlâdına ortak oluyor. Allah etmesin… Ondan sonra o şeytanın çocuğu olan çocuklar doğunca âsi, mücrim, itaatsiz, edepsiz, ahlâksız kimseler oluyorlar.

Biz her şeyimizi Allah'ın rızasına uygun yaparız ve onun nişânesi olmak üzere Besmele'yi çekeriz. Allah'tan sığınırız, her şeyi temiz, pak, abdest ile, iyi niyetle yaparız. Hanımlarla olan, hanımların da beylerle olan normal cinsiyet dolayısıyla evlilik hallerinde de aynı nezaket, aynı zerafet, aynı taharet, aynı güzellik, aynı asalet olması lâzım! O tarzda yürürse, hayır ve bereket olur.

Cennet ehline tahsis edilmiş, kendisine cin ve ins daha önce yaklaşmamış, gözlerini efendilerine açmışlar, başka kimseye hiç bakmamışlar, başka kimse tarafından görülmemişler. Allah'ın ikram olarak bahşettiği hûriler olacak.

Burada, Gümüşhaneli Hocamız şerhte yazmış ki:

تقول كلٌّ منهنَّ: وعزَّتي ربِّي ، ما أرى في الجنَّة شيئًا أحسن منك !

(*Tekùlü küllün minhünne*) “Onlardan her birisi efendisine, öyle saygılı olacaklar, öyle itaatli olacaklar ki, her birisi, müslüman olan o cennetlik efendisine, zevcine diyecek ki:

(*Ve izzeti rabbî*) “Rabbimiz'in izzetine and olsun ki, yemin olsun ki, (*mâ erâ fi'l-cenneti şey'en ahsene minke*) şu cennette senden daha güzel bir şey görmedim!” diye yemin edecek.

Hûri kızı o cennetlik kimseye böyle yemin edecek.

"—Cennetin içinde senden daha güzel bir kimse görmedim vallàhi, billâhi..." diye Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin izzetine yemin edecek.

Öyle anlaşılıyor ki, Allah cennette mü'min kuluna ne güzellik verecek ki, o hûri kızları cennetin içindeki başka nimetlerle kıyas ediyor da efendisine: "Cennette senden daha güzel bir kimse görmedim!" diyor. Sadece efendisini görüyor, sadece efendisine bağlı, sadık, sadece efendisine gözünü açmış; başka bir yerle hiç daha önceden alâkası olmamış. Böyle imkânlar...

Bunları Allah-u Teàlâ Hazretleri bize Kur'ân-ı Kerîm'de bildirmiş. Ben atlayayım mı? Niye atlayayım? Atlamam, söylerim. Cemaat duysun, bilsin. Çünkü Allah-u Teàlâ Hazretleri bilinmesini istemeseydi Kur'an'da söylemezdi. Bilinsin.

Ey cemaat-i müslimîn!

Bilin ki Allah yolunda gider, cennete girerseniz bu nimetler var, bu imkânlar var. Eğer bu dünyanın fâni lezzetlerine aldanırsanız, bu dünyanın yalan yanlış güzelliklerine aldanırsanız, bu dünyanın

yüzü gözü boyalı sahtekârlarına aldanırsanız, orayı kaybedersiniz.

Eğer cennet ehlinden bir hûri kızı bir parmağının ucunu dünya ehline gösterseydi, yerler gökler nur dolardı, insanların akılları başlarından giderdi. Öyle bir güzellik. Daha parmağı, yüzü değil…

Şehid olacaklardan bir tanesine, hûri kızlarından bir tanesi rüyada görünmüş. Şehid olasıcanın gözünü dünya görmüyor. Olmamış da rüyada görünmüş; "Efendim ne zaman geleceksin, seni bekliyorum." diye rüyada görünce ondan sonra gözünü dünya görmemiş. Cihada girmiş, şehid olmuş. Hadîs-i şerîfte anlatılıyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemizi ehl-i cennet eylesin… Cennetin türlü türlü, akla gelmedik, hayale sığmayan nimetleriyle mütena'im eylesin…

Muhterem kardeşlerim! İslâm'da,

الجزاء من جنس العمل.

(*El-cezâu min cinsi'l-amel*) "Mükâfat veya ceza, yapılan işe uygun düşer." diye bir kàide vardır.

Mesela münafığı Allah cezalandıracak. Münafık ya, ikiyüzlü ya; yanardöner, bir öyle görünüyor, bir öyle görünüyor. Nasıl cezalandıracakmış?

Hadîs-i şerîften öğreniyoruz ki:

"—Gel bakalım münafık!" diyor.

Cennetin yanına kadar sokuyor. İçine değil, yanına kadar. Kokusunu duyuruyor. Güzelliklerini, köşklerini gösteriyor. Pırıl pırıl nuraniyetini, nimetlerini dışarıdan görüyor.

"—Hadi alın bunu cehenneme götürün!"

Münafık, riyakâr diyecekmiş ki:

"—Yâ Rabbi! Beni cehenneme atsaydın ama şu cenneti göstermeden atsaydın, şu cenneti görmeden atsaydın. İçimin hasreti çok daha fazlalaştı, içimin yangını daha da arttı. Gördükten sonra gitmek lazım."

"—Sen dünyada böyle yaptın da ondan. Gösteriş, münafıklık yaptın; iyi göründün, için başka türlü oldu...İşte cennet, gör; girmeyeceksin, mahrum kal, cehenneme git!" İşte karşılık…

Bu dünyada şehvetine hâkim olan, bu dünyada arzularına gem vuran, bu dünyada Allah'ın emrine uygun yaşayan, Allah'ın istediği tarzda duygularını kullanan ahirette o mükâfata erecek. Onun için yapılan işin cinsinden mükâfat olduğundan dolayı hûri kızları da var.

Muhterem kardeşlerim!

Gerek erkek olsun gerek kadın olsun, Allah-u Teàlâ Hazretleri erkekli dişili yaratmış ya, iki tarafa birbirine karşı meyil ve alâka duygusu vermiş. İki tarafta bir muhabbet, bir meyil, bir alâka var. Buradan oraya, oradan buraya doğru bir alâka var.

Bu neden? İnsanoğlu evlat yetiştirsin, nesiller devam etsin diye…

Kuşların öyle birbirlerine karşı alâkası var, çiçeklerin alâkası var, kelebeklerin alâkası var, böceklerin alâkası var. Her mahlûkta bu hissi koymuş ki, nesiller devam etsin…

فَتَبَارَكَ اللّٰهُ اَحْسَنُ الْخَالِقِينَ (المؤمنون:١٤)

(*Fetebâreke'llàhu ahsenü'l-hàlikîn*) "Yaratanların en güzeli olan Allah'ın şânı ne yücedir!" (Mü'minûn Suresi, 23/14)

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin sanatına hayran kalmamak mümkün değil. Sun'una, hılkatına, yaratışına hayran kalmamak mümkün değil.

Böyle bir arzu koymuş. O arzudan dolayı insanlar birbirleriyle evleniyor. Dinimiz evlenmeyi de emretmiş, tavsiye eylemiş. O arzu ile evlâtlar oluyor, o arzu ile evlâtlar büyütülüyor, kahrı çekiliyor, bezi yıkanıyor, sütü emziriliyor, hastalığı çekiliyor... Kanun böyle. Allah-u Teàlâ Hazretleri çok güzel kanun koymuş. Buna göre yürüyor.

İşte insanın içine konulmuş bu arzuyu *şehvet* diye adlandırıyoruz. Arapçada *şehvet*, şiddetli arzu demektir, Her şeye karşı olabilir. Meselâ *şehvetü't-taam*, yemeğe karşı iştiha, şiddetli arzu demek. Ama Türkçede *şehvet* dendiği zaman, ille erkekse kadına, kadınsa erkeğe karşı duyulan cinsel arzu mânasına geliyor. Neyse...

Bu şehvet denilen arzu, çok kuvvetli bir arzudur, şiddetli bir

arzudur. Çünkü neslin devam etmesi için zorluk çoktur. O zorluğu yensin diye, o arzuyu Allah-u Teàlâ Hazretleri yaratmış. Her şeyi güzel, her şeyi yerli yerinde. Rabbimiz öyle yaratmış.

Bu arzu... Masallarda hani Alaaddin'in lambası içinde cin varmış da dışarıya çıkıyor ya, o dev oluyor ya, öyle anlatılabilir. Bu şiddetli arzu insanın içinden çıktı mı, dev gibi insanı yerden yere çalar. Burnundan yakaladı mı... Ayının burnuna halka takıyorlar da götürüyorlar ya, öyle götürür insanı. Allah etmesin. Yerden yere çalar. Oyun oynatır. Rezil rüsva eder. Bu devin lambanın içinden çıkmaması lâzım! Çıktı mı, zabt etmek mümkün olmaz.

Onun için, İslâm tesettürü emretmiş. Devin lambadan dışarıya çıkmasını önlemek için, kışkırtmayı yasaklamış. Onun için kadın erkek ayrı otursun, haremlikli selâmlıklı olsun istemiş.

"—Efendim var mı bu İslâm'da?"

Elbet var… Peygamber SAS Efendimiz yanında mübarek sahabesinden, cennetlik insanlardan birkaç kişi ile cennetlik kızı Fatımatü'z-Zehra RA'nın evine gidince, kapıdan sesleniyor:

"—Ey kızım! Perdenin arkasına geç, yanımda bazı kimseler var." diyor.

Peygamber SAS'in huzurunda gayrimeşru bir şey mi olur? O sahâbe-i kirâm, o mübarek zât Peygamber Efendimiz'in kızına yan mı bakar?

Hayır! Bakmaz ama kanun öyle… Sen ne oluyorsun şimdi? Sana ne oluyor?

Bir şehre gidiyoruz, oraya yeni tayin olmuş bir vaiz kardeşimiz var. "Nasıl?" filan diye sordum.

"—Hocam biraz sıkıntılı." dediler.

"—Niye?"

Öteki din görevlileri evine gitmişler de, hanım erkek beraber oturmadılar diye buna darılmışlar.

Tövbe estağfirullah! Ne günlere kaldık ya gazi hünkâr... Ya bari siz yapmayın, siz anlayış gösterin!

Bu cin, bu dev, bu şeytan o şeyin içinden çıktı mı o insanı öldürtür, başka insanı öldürtür... Gazetelerde geçen haftalar gördünüz ki kardeşini öldürmüş, kızcağızı öldürmüş... Sonra daha evvelki haftalardan birçok maceralar... Bu ilericilik gericilik, nefis

terbiyesi, bunların hepsi masaldır. Bu cin bu şeyin içinden dışarı çıktı mı, insanı yerden yere çalar.

Bunun şeriatin hududu içinde kalması lâzım, ölçü içinde kalması lâzım.

"—E baskı altında mı tutalım?"

Hayır, hayır; genç yaşta evlen!

"—E nasıl geçineceğim?"

Şimdi nasıl geçiniyorsun? Aç mı kalıyorsun, açık mı kalıyorsun? Allah rızkını veriyor. O zaman da verir, bereket de verir.

Peygamber Efendimiz diyor ki;

"—Hanımlarla evlenin, hanımlar bereket getirir, mal getirir."

Çeyiz olarak değil. Beş parasız hanımla da evlensen eve hayır gelir, mal gelir. Çeyiz olduğundan değil, hayır olduğundan, bereket olduğundan. Allah o işi bereketlendirir.

Evlen, normal yoldan adam gibi ol! Gayrimeşru yoldan, onun kızına bak, ötekisinin karısını ayart, öbür tarafta gayrimeşru iş yap; cemiyet altüst olur, nesil bozulur, veled-i zina çoğalır. Terbiye ortada kalır, terbiyesiz insanlar hâkim olur. Kıyamet ondan kopar. İslâm bunu biliyor, onun için engelliyor.

Bu kuvvetli duygunun engellenmesi için evlenirsin. Eh, pekâlâ…

"—Pekiyi, evlenemedi; ne olacak?"

O zaman da oruç tutar. Çünkü bu azgınlıklar hep bu tokluktan oluyor. Karnı doydu mu o zaman insanoğlu azar, gezecek yer arar, etrafta dolaşır, çare arar. Oruç insanın arzularını kırar. İbadet o arzularını kırar, Hakk'a yöneltir.

Sonra, büyük mükâfatları düşünen insan, evvelki küçük sıkıntılara katlanır. Talebe niye bu tahsili görüyor? Yarın bir sürü talebemiz imtihana girecek. Niye bu kadar meşakkat?

Yarım milyon insan tahsile girecek, dört-beş senede okuyacak, geceleri uykusuz kalacak, lambaları yakacak, imtihanlara girecek, imtihan kapılarında heyecan çekecek...

"—Bu sıkıntıyı çekmesin, girmesin, okumasın!"

"—Yok hocam, sen cahil misin? Hiç okumasın denir mi? Bunlar okuyacak. Bu sıkıntıları varsın çeksinler."

"—E niye?"

"—Sonra büyük adam olacaklar."

Haa! İleride büyük mükâfat olacak diye, demek ki beride meşakkatler çekiliyormuş. Onun bir misali.

Tamam. Bu dünyada sabredersen, en kuvvetli duygu olan, bu şehevânî duygu denilen nefsânî duyguya bu dünyada Allah rızası için sabredersen, kendine hâkim olursan;

الجزاء من جنس العمل.

(*El-cezâu min cinsi'l-amel*) "Mükâfat amelin cinsinden olur."

"—Sen neye sabrettin kulum?"

"—Yâ Rabbi! Şu baş belası şehvet arzusunu dizginledim, harama bakmadım, nâmahreme kuşak çözmedim, kötü işler yapmadım yâ Rabbi! Yanlış yola sapmadım yâ Rabbi!"

"—Pekiyi kulum, al. O güzel amelinin mükâfatı olarak o amelin cinsinden bir mükâfat sana..."

Onun için hûriler var. Yoksa cennetin içinde en güzel nimet, cemâlullahı görmek. Cemâlullah'ı görmenin üstüne büyük nimet yok… Allah'ın has kulları, cuma günü emsali olan günde Allah'ın has divanına toplanacaklar. Allah-u Teàlâ Hazretleri Cemâl-i bâ kemâlini gösterecek. Mest olacaklar, tariflere sığmaz lezzetlere gark olacaklar. Cennetin içinde nimetlerin a'lâsı var. Ama bu dünyada şehvetine hâkim olursan cennete girersin, o nimetlere erersin diye o mükâfat ondan.

Özetleyeyim ki:

İnsanın içindeki en kuvvetli duygulardan biri bu şehvet duygusudur. Bunu Allah bir başka sebeple koymuş. Nesiller devam etsin, insanoğlu kıyamete kadar yeryüzünde yaşasın diye ondan bunu koymuş. Bunu kötü yola saptırtmamak, çığırından çıkarttırmamak, günah yoluna döndürtmemek lazım! Bu işi sevaplı yoldan yapmak lazım!

Evlenirsin; tamam, düğün dernek, dost arkadaş, ziyafet... Bak alnın açık, rahat rahat, tamam, olur biter. Ama zinaya saparsan, flörte saparsan, başka şeye saparsan, hem bu dünyada cemiyet bozulur, nesil bozulur, dünya altüst olur, edep, namus, ar, haya

duygusu kalmaz, cemiyetler çöker; hem de ahirette kişi cehenneme gider.

Bu çok önemli bir duygudur. Bu önemli duyguyu dizginlemeyi öğrenin. Mükâfatın büyüklüğünü bilin. Allahu a'lem ondan Allah-u Teàlâ Hazretleri önceden haber vermiş ki, "Bak böyle büyük mükâfatlar var, kendinize sahip olun!" mânasına. Onun için bu hadîs-i şerîfi okudum. Utana utana okudum ama hadîs-i şerîf böyle... Çünkü Efendimiz bildiriyor.

b. Hiçbir Şey Gizli Kalmaz

Bir başka hadîs-i şerîfe geçtik. Râvisi Hz. Osman RA.

Bu Hz. Osman kimdir diye baktım şerhe de; emirü'l-mü'minîn Hz. Osmân-ı Zinnûreyn, Peygamber Efendimiz'in iki kez damadı olmuş olan Aşere-i Mübeşşere'den, cennetlik o zât-ı muhteremin rivayet ettiği hadîs-i şerîf.

Peygamber Efendimiz diyor ki:[12]

وَالَّذِي نَفْسِ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ ، مَا عَمِلَ أَحَدٌ قَطُّ سِرًّا ، إِلاَّ أَلْبَسَهُ اللهُ رِدَاءً عَلاَنِيَةً ؛ إِنْ خَيْراً فَخَيْرٌ ، وَإِنْ شَرًّا فَشَرٌّ (ابن جرير عن عثمان)

RE, 458/2 (*Ve'llezî nefsü muhammedin bi-yedihî, mâ amile ehadün kattu sırran, illâ elbesehu'llâhu ridâen alâniyeten; in hayren fehayrün, ve in şerren feşerrün.*)

(*Ve'llezî nefsü muhammedin bi-yedihî*) "Muhammed'in nefsi elinde olan Zât'a yemin olsun ki..." Allah'a yemin olsun ki demek istiyor. Pekiyi Muhammed diye kendi adını niye anıyor?

Buna tecrit derler. Edebî bir sanattır. İnsan kendisini söylerken başka bir şahıstan bahsediyormuş gibi söyler. Meselâ:

"—Aciz bir şahıs geldi, senden bir yardım istedi, sen de onu reddettin. Olur mu böyle ahbaplık?" dersin.

Bir kimseye sen gidip bir yardım istedin, o da yapmadı. Kendinden bir üçüncü şahıs gibi bahsedip söylersin. Bu bir edebî

---

[12] Taberi, *Tefsir*, c.XII, s.368, no:14446; Hz. Osman RA'dan. *Kenzü'l-Ummal*, c.III, s.27, no:5290; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.384, no:25131.

sanattır. Buna tecrit sanatı derler. Kendisini tecrit ediyor, başka bir şahısmış gibi, üçüncü bir şahıstan bahsedermiş gibi konuşuyor; ama maksat kendisi ve söyleyen de kendisi…

(*Vellezî nefsü muhammedin bi-yedihî*) "Muhammed'in canı elinde olan Allah'a yemin olsun ki..."

Kim söylemiş bu sözü? Yine Muhammed'in kendisi, SAS. Edebî bir üslup ile, kibar, zarif bir tarz ile söylemiş.

"Şu Muhammed denilen Allah'ın kulunun canı onun elinde, Allah'ın elinde, ona and olsun ki..." diye kendisinin adını zikretmek suretiyle tevazu gösteriyor. Yoksa şerefli insanların adı zikredilmez, unvanı söylenir.

Peygamber SAS Efendimiz'e etrafındakiler, (*Yâ rasûla'llah*) "Ey Allah'ın Rasûlü!" derlerdi. Veyahut başka kimseler, mesela yahudilerden birisi gelmiş bile olsa, Peygamber Efendimiz'e, (Yâ Ebe'l-Kàsım) "Ey Kâsım'ın babası!" diye hitab ederlerdi.

Künyesiyle söylüyor. İsmiyle hitap etmek şerefli kimselere hakaret gibi olur, onun seviyesinde tutmak gibi olur. Şerefli kimselerin ismini herkes ağzına alamaz. Ama burada kendisi, kendi ismini alıyor ki kulluğunun, tevazuunun bir ifadesi olarak... O da güzel bir ibret alınacak iş!

Neresinden baksan bu güzelliklerin sonu gelmez, gözler kamaşır.

"—Muhammed'in nefsi, canı, hayatı, elinde olan kimseye Allah'a yemin olsun ki..."

Bu söz, (*Va'llàhi*) "Allah'a yemin olsun ki..." demek.

(*Mâ amile ehadün kattu sırran*) "Bir insan gizli bir amel işledi mi, gizlice, hiç kimse görmeden bir iş işledi mi, (*illâ elbesehu'llâhu ridâen alâniyeten*) Allah ona âşikâre bir elbise giydirir."

(*İn hayren fehayrün*) "Eğer işlediği iş hayırlı bir iş ise, gizlice işlediği bir ibadetse, tesbihse, bir zikirse, bir sadaka vermekse, sessizce vermiş, gizli, hayırlı bir iş yapmışsa; giydirdiği elbise de şerefli, hayırlı bir elbise olur."

O kimsenin nâmı yürür. "İyi insan, büyük insan, cömert insan..." Gizli yaptı ama Allah âşikâreye çıkartıyor. O gizli yaptı, sevabı Allah'tan bekledi, kullardan alkış istemedi, mükâfat istemedi ama Allah âşikâre eder. Öteki kullara onu sevdirir,

beğendirir, nâmını yürüttürür.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bir kulu sevdiği zaman gök ehline seslenir:

"—Ey gök ehli! Ben filanca kulumu seviyorum, siz de sevin!" der.

Onlar severler. Melekler, gökteki bütün Allah'ın varlıkları, yaratıkları o insanı severler. Onlar da yer ehline seslenirler:

"—Ey yer ahâlisi! Allah-u Teàlâ Hazretleri filanca kimseyi seviyor, siz de sevin!"

Yer ehli de sever. Gök ehli de, yer ehli de sever. Allah gizlisini âşikâreye çıkarttırır. Gizli yaptı ama Allah âşikâre etti.

(*Ve in şerren feşerrün*) "Kötülüğü gizli yaptı ise, Allah onu da âşikâreye çıkartır. Bir rezalet elbisesi giydirir, nâmı tepetaklak gider, kötüye iner."

Bu işi gizli yapmıştı. Otel odasında basılır, yakalanır. Rüşveti verirken yakalanır. Şöyle olur, böyle olur... Mahvolur gider.

Neden? Neyin cezası?

"—Sen o tenhada Rabbinin seni gördüğünü bilmedin mi? Niye yaptın? İnsanlardan korktun, gizli yapıyorsun. Gizli yapışının sebebi, insanlardan korktuğun için. Rabbinden korkmadın mı? Hadi bakalım... Sen misin saklayan? Al, ben de âşikâre ediyorum; senin rezaletini cümle cihan duysun!"

Allah duyurur!

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi edepli kul eylesin…

Suçumuz kabahatimiz yok mu? Edepsizliğimiz az mı? *Her dem hatadır kârımız.* Her zaman işimiz kusurdur. Rabbimiz Settâr ismi hürmetine cümlemizi bağışlasın, günahlarımızı örtsün...

Ama bundan sonra bize edep versin. Edip, ârif, zarif kul olalım. Bu edepsizliği koyalım. Bundan bir hayır fayda yok. Niye biz buna sımsıkı yapışmışız? Sanki bu edepsizlik çok iyi bir şey mi? Bu işin niye peşini bırakmıyoruz, niye elini bırakmıyoruz? Niye vazgeçmiyoruz, bilmem ki!

"—Hiçbir şey gizli kalmaz. İyilik yaparsan yayılır, kötülük yaparsan yayılır." demek.

Bilirler, kimse söylemese yine bilinir. Çünkü Allah duyurtur. Onun için, Rabbimiz'e biz gizlide de itaat edelim, âşikârede de itaat edelim! Rabbimiz'e her hal ü kârda ibadetimizi güzel yapalım!

Büyüklerden bir zât kitabına yazmış, çok güzel yazmış doğrusu, Allah rahmet eylesin, büyüklerimizin şefaatine nâil eylesin. Diyor ki;

“—İnsanların yanında edepsizlik yapmazsın, uslu uslu durursun. İnsanlar gitti mi, türlü türlü edepsizlikleri yaparsın. Peki senin vücudunda üç yüz altmış tane vazifeli melek var, Hafaza melekleri var, yaptıklarını yazıyorlar. Mânevî bakımdan etrafın boş değil, gözünden perde kalksa göreceksin. Nerede kaldı senin meleklere inandığın?!”

“—İnsanlara inanıyorsun, insanların yanında edebini bozmuyorsun. İnsanlar gider gitmez edepsizliğe başlıyorsun. Nerede kalsın senin meleklere inandığın?” diyor.

Bak, işi nasıl tutuyorlar.

Hepimiz okumadık mı? Hepimiz bilmez miyiz? *Amentü billâhi ve melâiketihî ve kütübihî ve rusulihî*... Hepsini biliriz. Saymaya gelince biz de sayarız. Öğretmeye gelince herkesin hocası da oluruz, herkese hocalık da ederiz, akıl da satarız. Ama bak onu ötekisi nasıl değerlendiriyor. İnsan ârif oldu mu nasıl değerlendiriyor:

"—Madem melek var, madem omuzumda Kirâmen Kâtibin var, amellerimi yazıyor; madem vücuduma Allah melekler vazifelendirmiş, her eklemime, her kemiğimin eklenti yerine bir melek yerleştirmiş; o halde onların huzurunda da edepsizlik yapmayayım." diyor.

Öyle büyük insanlar duydum ki yaşayan, yakında vefat etmiş, Allah mekânlarını cennet etsin, şefaatlerine erdirsin; "Yatakta ayağımızı boylu boyunca uzatıp da edepsizlik etmeyelim!" diye dizlerini bükerlermiş, dizlerine ip veya sargı geçirirlermiş. Yatakta yatarken, uyuduğu zaman farkına varmadan ayak uzatmak edepsizliği olmasın diye.

Şu edebe, şu zerafete bak! Ne insanlar gelmiş geçmiş... Rabbine ne güzel kulluk eden insanlar geçmiş...

O insanlar gelmiş geçmiş, meydanlar boşalmış, arslanların kükrediği yerler, sahralar boş kalmış; şimdi topal tilkiler dolaşıyor.

Allah onlara verdiği ma'rifeti, muhabbeti bizlere de ihsan eylesin… O edepleri bizlere de ihsan eylesin… Cümlemizi edepli kul eylesin…

Bakın bu sözün Hz. Osman tarafından söylenmesi ne kadar önemli... Hz. Osman deyince hatıra ne geliyor? Haya, utanma duygusu, arlanma duygusu, zarafet... Hatıra onlar geliyor.

Kur'ân-ı Kerîm'i okurken şehid ettiler. Sakalına yapıştı birisi de elinde kılıç, "Ey filanca!" dedi, "Baban seni bu halde görse çok üzülürdü!" dedi.

Ne insanlar... Allah şefaatlerine erdirsin. Öteki insanlar da ne biçim insanlar ki böyle insanlara kılıç çekiyorlar. Onlar da ne biçim... İnsan mı?.. Nasıl insan?

İnsan ama... Hepimizin bildiği şeyi yeri gelmişken bastıra bastıra söyleyelim:

Bu insan denilen şeyin elinin ayağının, gözünün kulağının, dudağının olması yetmiyor. Bu insanın terbiyesi lazım geliyor. Bu insan terbiye görmezse, nefsinin elinde esir olursa, şeytana maskara olursa her türlü haltı karıştırır. Her türlü edepsizliği, zulmü yapar.

Biz içimizdeki bu düşmanları yenmeyi öğreneceğiz. Şu nefis

denilen, içimizde kendi nefsimiz var ya, kendimiz, canımız, nefsimiz; işte o en büyük düşman… Çok şeyi o yaptırtıyor. Sonra, şeytan yaptırtıyor.

Bir insan işte bunlara karşı durmayı öğrenirse, insan olur. Nefse ve şeytana karşı durmayı öğrenemezse, hayvandan da aşağı gider.

أُولَئِكَ كَالأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ (الأعراف: ١٧٩)

(*Ülâike ke'l-en'âmi*) "Onlar hayvanlar gibidir. (*Bel hüm edallü*) Daha dalâlette, daha da sapıktırlar." (A'raf 7/179)

Mahallenin çocukları kaplumbağaya vurmuşlar vurmuşlar, yaralamışlar ama kabuğunu kıramamışlar. Kabuğu sert… Taşı vurmuşlar vurmuşlar, kıramamışlar. Çocuklarımızı merhametli yetiştireceğiz.

Orada bir at arabası duruyormuş, sütçü beygiri, arabasının tekerinin önüne koymuşlar. Sütçü geldiği zaman atı çekecek, tekerin altında kalacak, bakalım ne olacak diye haylazlar, yaramazlar kenardan bakıyorlar.

At başını eğmiş, kaplumbağayı görmüş, biraz yan tarafa doğru gitmiş, ondan sonra tekeri onu ezdirmeden dolaştırmış.

Hayvanda merhamet var; insanoğlunda terbiye görmediği zaman merhamet yok. Terbiye olmadığı zaman böyle olur.

Bu insanların terbiye edilmesi lâzım, yetiştirilmesi lâzım!

Nerede terbiye edelim? Kaç tane yumurta kırmak lâzım, sirkesi kaç kaşık katılacak, sarımsak dövülecek mi içine?

Öyle terbiye değil bu… Bu insanın yetiştirilmesi için küçükten başlayacaksın. Terbiyenin ilk malzemesi helâl süt… Çocuğa helâl süt vereceksin. Haram oldu mu, sen istediğin kadar uğraş. İçine pislik gittikten sonra dışarıdan sil bakalım, temizlenecek mi? Karası çıkar mı?

Çıkmaz ki; haram yedirdin.

"—Bizim çocuk yola gelmiyor hocam!"

Gelmez. Helâl yedirmedin ki, haram yedirdin, ondan…

İlk önce helâl sütle besleyeceksin. Ondan sonra da Kur'ân-ı Kerîm'ini öğreteceksin. Ondan sonra sen kendin ona nümune

olacaksın.

"—Oğlum kapıya gelen adama, 'Babam evde yok!' deyiver."

"—Tamam..."

Ondan sonra, o çocuktan sen doğru söz bekle bakalım! Söyler mi? Söylemez.

"—Babam evdeyken 'Evde yok.' dedirtti."

Tamam, o da bir ayağının üzerinde, bir topuğundan dönerken bin tane yalanı kıvırttırır. O, çocuğun babasından aldığı terbiyedir.

Kendimiz adam olacağız. Kurdun oğlu sonunda kurt olur. Başka çaresi yok. Kendimiz insan olacağız, kendimizi terbiye edeceğiz. Evlâdımızın üstüne titreyeceğiz, onu hayırlı evlât yetiştirmeye çalışacağız. Çok mes'uliyetimiz var. Çok boş kafa gezdiriyoruz, çok veballer yükleniyoruz.

Allah bizi affetsin... Bizim kurtulmamız çok zor, meğer ki Rabbimiz kurtara... Çünkü o, kurtarmasını da bilir. Yoksa helâk oluruz.

Gece gündüz ağlayalım da gözyaşı hürmetine cehennemin ateşi sönermiş. Belki Rabbimiz bizi cehennemden lütfuyla keremiyle halâs eder; gözyaşlarımız inşaallah ıslahımıza vesile olur.

c. Komşu Hakkının Önemi

Bildiğiniz bir hadîs-i şeriftir. Râvisi Abdullah ibn-i Mes'ud RA. Buyuruyor ki Peygamber SAS Efendimiz:[13]

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لاَ يُسْلِمُ عَبْدٌ حَتَّى يُسْلِمَ قَلْبُهُ ، وَلاَ يُؤْمِنُ حَتَّى يَأْمَنَ جَارُهُ بَوَائِقَهُ . قِيلَ: وَمَا بَوَائِقُهُ ؟ قَالَ: غَشْمُهُ وَظُلْمُهُ (الخرائطي

[13] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.387, no:3672; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.182, no:7301; Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.395, no:5524; İbn-i Ebi Şeybe, *Musannef*, c.I, s.354, no:344; *Haraiti, Mesaviiü'l-Ahlâk*, c.I, s.398, no:375; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.I, s.213, no:164; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimaşk*, c.LII, s.319; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.IX, s.56, no:24924; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.398, no:25164.

(فى مساوئ الأخلاق عن ابن مسعود)

RE. 458/3 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, lâ yüslimü abdün hattâ yuslime kalbühû, ve lâ yu'minü hattâ ye'mene câruhû bevâikahû. Kîle: Ve mâ bevâikuhû? Kàle: Gaşmuhû ve zulmuhû.*)

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) "Nefsim kudreti elinde olan Allah'a and olsun ki, (*lâ yuslimü abdün hattâ yuslime kalbühû*) kul müslüman olmaz, kalbi müslüman olmadıkça... Kalbi selâmette olmadıkça kendisi müslüman olmaz."

(*Ve lâ yu'minü*) "İman ehli de olmaz, imana sahip mü'min bir kul da olmaz; (*hattâ ye'mene câruhu bevâikahû*) komşusu zulmünden, şerrinden emniyette olmadıkça, o kişi hakiki mü'min olmaz."

(*Kîle: Ve mâ bevâikuhû*) "Bu *bevâikuhû* dediğiniz şey nedir yâ Rasûlallah?" diye kelimeyi sordular.

(Kàle) Dedi ki: (*Gaşmuhû ve zulmuhû*) "Yaptığı gadirlere, zulümlere, haksızlıklara *bevâik* derler. Komşunun başına ördüğü çoraplar, açtığı gàileler demek."

"—O gâileleri yaparsa, iyi mü'min olmaz; onlar olduğu zaman imanı tamam olmaz!" demek.

Muhterem kardeşlerim!

Burada Peygamber Efendimiz *iştikak* sanatıyla, edebî sanatla anlatıyor. *Esleme-yuslimü*, müslüman olmak demek. Arapça bilenlere biraz bir bilgi olsun: Aslında *ef'ale* bâbından birtakım fiiller bir semte gitmek mânasına gelir. Mesela *eş'eme*, Şam tarafına gitmek demek. *Eymene*, Yemen tarafına gitmek demek. *Encede*, Necid tarafına gitmek demek.

Esleme, selâmet tarafına gitmek demek. *Amene*, iman ve emniyet tarafına gitmek demek.

İştikak bakımından kelimenin bu hâlet-i ruhiyyeye isim olarak verilmesinin sebebini anlamakta faydası olur diye söylüyorum.

Esleme, selâmet tarafına gitmek demek.

Bir insan müslüman oldu, ne demek?

"—Selâmet yolunu tutturdu, dünyada ahirette selâmete erecek" demek.

Mü'min oldu, ne demek?

“—Kendisini emniyete aldı” demek. “Dünyada ve âhirette emniyete erişti, emana kavuştu. Allah’ın emanına erdi. ‘Ey kulum sana eman verdim, cehennemden korudum, sana azap etmeyeceğim, korkma!’ O dereceye erdi.” demek.

Kişi ne zaman müslüman olamıyor?

(*Lâ yüslimu abdün hattâ yuslime kalbuhû*) “Kalbi selâmette olmadıkça kişi müslüman olmuyor.”

“—Hocam müslümanım el-hamdü lillâh, mü’minim...”

Ama kalbin nasıl?

“—Kalbim de temiz hocam! Sen benim kalbime bak!”

Ah bir açıp da bakabilsem! Ah bir açıp da bakabilsek.

Yüzünü boyamış, gözünü boyamış, eteği kısa, kolu açık, bacağı açık, işi karışık, karmakarışık;

“—Kalbim temiz.” diyor.

Biliyor, kalbini açamayacağımızı bildiğinden; “Sen benim kalbime bak, temiz!” diyor. Açılacağını bilse demez, o zaman korkar. “Gel işte, aç bakalım, gör!” O zaman demez. Açılmayacağını bildiği için;

“—Sen benim kalbime bak!”

Senin kalbine bakan bakıyor zaten… Senin kalbinde bir hayır yok ki! Hayır olsaydı alâmeti üzerine aksederdi. Sende ne hayır var? Kalbi temizmiş!

İnsanın kalbi sâlim olacak, nereden?

Kötü huylardan, kötü duygulardan, kötü maksatlardan, ikiyüzlülükten, riyakârlıktan, nifaktan, münafıklıktan kalbi selim olursa, pak olursa, temiz bir kalbi olursa, iyi niyetli bir kalbi olursa; tamam, o zaman müslüman olur. Öyle olmadığı takdirde, boşuna müslümanım diye efe efe dolaşmasın ortalıkta… Allah insanın içine bakar.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[14]

---

[14] Müslim, *Sahih*, c.XII, s.426, no:4650; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.284, no:7814; İbn-i Hibban, *Sahih*, c.II, s.120, no:394; İshak ibn-i Rahaveyh, *Müsned*, c.I, s.369, no:379; Begavi, *Şerhü’s-Sünneh*, c.VII, s.272; Beyhaki, *el-Esma ve’l-Sıfat*, c.III, s.37, no:948; Temmamü’r-Razi, *el-Fevaid*, c.I, s.70, no:69; Ebu Nuaym, *Hilyetü’l-Evliya*, c.VII, s.124; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.IV, s.326; Ebû Hüreyre RA’dan.

إِنَّ اللهَ لاَ يَنْظُرُ إِلَى أَجْسَادِكُمْ وَصُوَرِكُمْ ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ (م. حم. عن أبي هريرة)

(*İnna'llâhe lâ yenzuru ilâ suverikûm ve ecsâdikûm*) "Allah-u Teàlâ Hazretleri sizin cesetlerinize, cisimlerinize, suretlerinize bakmaz. (*Velâkin yenzuru ilâ kulûbikûm ve a'mâlikûm*) Kalplerinize, niyetlerinize bakar ve o niyetlerle yaptığınız işlere bakar."

Ne niyetle yapmışsanız ona bakar. Nereye gidiyorsun, ne tarafa doğru gidiyorsun oradan belli. Tutturduğun yol oradan anlaşılır.

Muhterem kardeşlerim!

Kalbimizi müslüman edeceğiz. Kalbimizi sâlim edeceğiz. İçinde kötü huy, kötü duygu olmayacak. Karşımızdakine kin, haset, buğz olmayacak; adâvet, riya, gösteriş, haksızlık, zulüm olmayacak. Bu kalbi temizleyeceğiz.

"—Eyvah hocam! Bu nasıl temizlenecek?"

Gerçekten zor. Temizlenmesi kolay olsaydı bütün bu insanları yakalar yakalar, temizler, dışarıya salardık, herkes temiz kalpli olurdu, memleket gül gülistan olurdu. Zor. Eğitim istiyor.

Eskiden Mevlevî tekkesine girenleri yüznumaraya gönderirlermiş:

"—Git, yüznumara, helâ temizle."

Orada kaç sene çalıştıktan sonra;

"—Gel, mutfakta patates ayıkla, soğan soy."

Seneler senesi... Bilmem kaç sene sonra derviş dede olurmuş, derviş olurmuş, Mevlevî dervişi olurmuş...

Başka tarikatlarda da öyle... Bursa'nın hâkimine, kadısına Üftade Hazretleri ciğer sattırmış;

"—Hadi git, ciğer sat!"

Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.III, s.297, no:3456; Taberani, *Müsnedü'ş-Şamiyyin*, c.II, s.448, no:1678; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.X, s.400, no:17717; Ebu Mâlik el-Eş'ari RA'dan.

Satar mısın?

Bugün çok kimse yapamaz. Bugün çok kimse mevkiine uymayan bir şeyi teklif etsen yapamaz. Yapamıyor. O satmış. Tam teslim olmuş, nefsini ezmiş. Nefsine hâkim olmayı öğrenince de hocası salâhiyet vermiş;

"—Tamam, sen bu işi başardın. Sen nefsin oyununa gelmezsin, nefsin oyununa gelip de insanları aldatmazsın. Dinini, ahiretini satıp da dünyalık devşirmeye kalkmazsın. Sen Allah'tan korkarsın. Hadi bakalım git, Allah'ın kullarına Allah'ın dinini öğret." diye İstanbul'a göndermiş.

"—Umarım ki padişahlar senin atının dizgininden çeker de, üzengisini tutar da, sana hürmet eder." demiş.

Üftâde Hazretleri'nin o dervişi, Aziz Mahmud-u Hüdâyî Üsküdar'da dolaşıyormuş. Padişah da oraya teftişe çıkmış. Hocaefendi Hazretleri'ni görünce atından atlamış aşağıya, şeyhinin, hocasının elini eteğini öpmüş. Ondan sonra da;

"—Efendim, buyurun benim atıma binin!" diye ısrar etmiş.

Şeyh efendi;

"—Yok, estağfirullah..." demiş.

Yaya gidiyormuş. Padişah atta, ötekisi yaya. "Yok" filan dediyse de çok ısrar edince gülmüş, demiş ki:

"—Binmezdim ya, Hocamız'ın duası yerine gelecek anlaşılan..." demiş.

Padişah üzengisini tutuveriyor, o da:

"—*Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.*" diyor, ayağını koyuyor, ata biniyor.

Padişah dizgininden tutuyor, önünden yürüyor. Arkasından hocaefendisi, şeyh efendisi, Aziz Mahmud-u Hüdâyi Hazretleri atın üstünde...

Tabii öyle terbiyeler, öyle mürşidler, öyle müridler olmuş. Allah'ın lütfu dâimdir, her devirde olur inşaallah…

Kalbi sâlim olacak.

Başka? Komşusu emniyette olacak.

Komşusuna insan ne yapar?

Çalgı çalar, radyoyu açar, çöpünü atar, tarlasına tecavüz eder. Hududu biraz kaydırır, sapanını sürerken biraz şu tarafa yıktırtır,

oradan bir karış kazanmayı kâr sayar. Tam getirir, onun yanına bir garaj yapar. Onun tarlasını, bahçesini gölgelendirir. Aldırmaz, kendisinin işini yapıyor ya, gerisine bakmaz. Girerken çıkarken çiçeğini kopartır, meyvesini kopartır. Kızına bakar, karısına bakar.

Böyle komşuluk olur mu? Olmaz.

Olmazsa, Müslümanlık da olmaz, mü'minlik de olmaz.

Senin kardeşin, komşun, senden emin olacak. Kapısı açık olduğu halde sana karşı emniyet duygusu duyuyor mu?

"—Benim komşum karıma kızıma bakmaz, malıma tecavüz etmez, bana haksızlık etmez!" diye emniyette mi?

Emniyetteyse, sen o zaman mü'minsin. Eğer senden kuşkuda ise, sana itimat edemiyor ise ve senin zulmün, cevrin ona ulaşıyor ise, sen daha mü'min değilsin.

Çünkü bizim dinimiz komşuya hürmet etmeyi çok emretti. Cebrail AS Peygamber Efendimiz SAS'e geldi geldi, komşu haklarını tavsiye etti. Geldi geldi, komşu haklarını tavsiye etti.

SAS Efendimiz diyor ki:[15]

---

[15] Buhârî, *Sahîh*, c.V, s.2239, no:5669; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2025, no:2625; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.360, no:13340; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2025, no:2624; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.760, no:5151; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.332, no:1942; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1211, no:3673; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.187, no:25580; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.265, no:511; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.202, no:647; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VIII, s.65, no:4590; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.220, no:25416; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.84, no:9562; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.275, no:12389; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.III, s.1005, no:1745; ; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.396, no:2707; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Mekârim-i Ahlâk*, c.I, s.101, no:320; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II,s.190, no:1496; Hz. Aişe RA'dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.760, no:5152; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.332, no:1943; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.38, no:2403; Bezzâr, *Müsned*, c.VI, s.371, no:2388; Dâra Kutnî, *İlel*, c.VIII, s.231, no:1538; Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.445, no:9744; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.265, no:512; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.190, no:141; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.241, no:1586; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.81, no:624; Dâra Kutnî, *İlel*, c.VIII, s.230, no:1538; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVII, s.109; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.VIII, s.822; Ebû Ümâme RA'dan.

مَا زَالَ جِبْرِيلُ ، يُوَصِّينِي بِالجَارِ ، حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُورِّثُهُ

(م. د. ت. حم. ق. عن ابن عمر ؛ حم. ق. عن عائشة)

(*Mâ zâle cibrîl, yûsînî bi'l-câr, hattâ zanentü ennehû seyüverrisehû*) "Cebrâil AS geldi bana, o kadar çok komşu haklarından bahsetti ki, o kadar çok komşuyu tavsiye etti ki, 'Aman komşuya dikkat et, aman komşu hukukuna dikkat et!' diye o kadar tavsiye etti ki, komşu komşuya varis olacak sandım."

Dinimizin bu komşuluğa bu kadar önem vermesi nedir?

İnsanlar birbirlerine sargın olsun, muhabbet etsinler diye. Adâvet olmasın, buğz olmasın diye.

Ama dinin bu gayesi de unutulmuş. Bugün her komşu her komşuyla ihtilafta. Hudut ihtilafında, bilmem ne ihtilafında, bilmem şöyle böyle, herkes bir şey... Eskiden komşusunun evinden daha yüksek yapmazlarmış. Komşusu komşusunun avlusuna pencere açmazlarmış. Hanımı çıkacak, çocuğu çıkacak, çamaşır yıkayacak, patates kızartacak, patlıcan kızartacak, görünmesin diye kimse kimsenin evine doğru cam açmazmış. Görünecek tarafına cam açmazmış, kibarlık olduğu zamanda...

O Bursa'nın eski Hisar semtine gidin, Malatya'ya gidin, Erzincan'a gidin, nereye giderseniz müslümanın evinin duvarı yüksektir, bir avlusu vardır ve o avluya bir başka evin camı bakmazdı bir zamanlar. Masal, yani bir zamanlar böyleydi. Bakmazdı.

Sonra? O komşunun evinden daha yüksek ev yapmak bile o komşunun hakkına tecavüz sayılırdı.

Sonra işler değişti. Nasıl değişti? Batı'dan samyeli esti, bütün yeşillikler kurudu. Batı'dan samyeli esti, kızgın bir yel, her şeyi yaktı...

Karşındakinin yüreği daha çok hoplasın. Şeytan... Biz onu gidip

---

Mecmaü'z-Zevâid, c.VIII, s.302, no:13541, 13542; *Kenzü'l-Ummâl,* c.IX, s.86, no:24878; *Keşfü'l-Hafâ,* c.II, s.1212, no:2215.

taklit ediyoruz. Öyle şey olur mu? Onun aklı fikri şeytanlıkta. O Rahmânî bir şey düşünmez ki. Sen onu ne diye taklit ediyorsun? Sen mü'minsin, o kâfir; sen cennetin gülüsün, o cehennemin odunu… Arada ilgi yok ki, sen niye onu taklit edeceksin?

"—Pekiyi, kimi taklit edeyim hocam?"

Sen Peygamber Efendimizin yolunda yürü! Bu hadisleri ondan okuyoruz. Sen onun izinde yürü! Sen cennete gideceksin. Sen ona ne bakıyorsun?

"—Ama hocam füzeleri var, uzaya gidiyorlar, uçakları var."

Başlarına çalınsın!

Bizim kabahatimiz. Bizim de olabilirdi, biz darmadağın dağıldık. Onlar bize bir şey yapmıyor, Allah bize ceza veriyor. Onların bize bir şey yapmaya gücü yetmez, yetmiyordu eskiden. Allah yolunda yürürken güçleri yetmiyordu. Biz üstündük, bizi gördükleri zaman kaçacak delik arıyorlardı. Biz Allah'ın yolundan döndüğümüz için Allah bizi cezalandırıyor. Cezanın şekli onların elinden geliyor. Onlarla cezalandırıyor. Bizi düşmanla te'dîb ediyor. Biz Hakk'ın yoluna dönsek yine yardım eder.

Osman Gazi vasiyetinde oğlu Orhan'a diyor ki:

"—Ey oğlum! Benden ibret al ki bu diyara bir zayıf karınca gibi geldim."

Zayıf karıncacık gibi gelmiş Osman Gazi, böyle diyor oğluna vasiyetinde... Sonra ne olmuş? Devleti üç kıtaya yayılmış bir imparatorluk olmuş.

Neden? Edebi sayesinde, hürmeti sayesinde, Kur'an'a bağlılığı sayesinde, karşısında el pençe divan durması bereketine, ulemâya hürmet etmesi yüzü suyu hürmetine, hayırlıların duasını almanın bereketiyle...

"—Hayırlının duası ne olacakmış?"

Din, iman, ahlâk, edep bir tarafa atıldı. Ondan sonra böyle tepetaklak gitti.

Edirne'ye geldikleri zaman, Bulgarlar'dan bir tanesi bizim Edirne'deki müslümana demiş ki;

"—Biz neden bu Edirne'yi aldık, biliyor musunuz?"

"—Yok, bilmiyorum." demiş.

"—Biz sizin ahlâkınızı aldık, siz bizim ahlâkımızı aldınız."

demiş.

“—Sizden biz duyardık ki bir çocuk, anasının babasının bir yatakta yattığını hiç görmez.”

O kadar edebe riâyet ediliyor. Uyuyorlar, bir şey yok. Ama bir arada yattığını dahi görmezlerdi. Öyleydi.

“—Siz bu edebi bıraktınız, terbiyesizliğe düştünüz ama biz de edebe riâyet ettik.” diye anlatıyorlardı.

Doğrudur. Edepten ayrılan, işi gevşeten, tedbiri bırakan, gayreti unutan, güzel yolu bırakan kötü yola düşer. Hidâyetten çıktı mı, insan nereye gidecek? Nereye çıkarsa çıksın, hidâyetten sonra ne olacak? Dalâlet olur, başka bir şey olmaz. Hidâyeti bıraktı mı bir insan, eline bir hayır geçmez.

Evet, komşusunun şerrinden emin olmadığı kimse hakiki mü’min olmaz.

d. Ahirette Hak Sahipleri

Câbir ibn-i Abdullah Hazretleri’nden bir hadîs-i şerîf ki, ahiretin ahvâlini anlatıyor.

Peygamber Efendimiz SAS buyurdu ki:[16]

وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ ، إِنَّ الْعَبْدَ لَيَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَلَهُ حَسَنَاتٌ أَمْثَالُ الْجِبَالِ الرَّوَاسِي ، يَظُنُّ أَنَّهُ سَيَدْخُلُ بِهَا الْجَنَّةَ ؛ فَلاَ تَزَالُ مَظْلِمَتُهُ تَأْتِيهِ ، حَتَّى مَا يَبْقَى لَهُ حَسَنَةٌ ؛ وَحَتَّى يُجْعَلَ عَلَيْهِ أَمْثَالُ الْجِبَالِ الرَّوَاسِي ، وَيُؤْمَرُ بِهِ إِلَى النَّارِ (الديلمي عن جابر)

RE. 458/4 (*Ve’llezî nefsü muhammedin bi-yedihî, inne’l-abde le-ye’tî yevme’l-kıyâmeti, ve lehû hasenâtün emsâlü’l-cibâli’r-revâsiyyi, yezunnü ennehû seyedhulu bihe’l-cennete; felâ tezâlü mazlimetuhû

[16] Deylemi, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.IV, s.364, no:7050; Câbir ibn-i Abdullah RA’dan.

Kenzü’l-Ummal, c.III, s.506, no:7644; *Câmiü’l-Ehadis*, c.XXII, s.375, no:25110.

te'tîhi hattâ mâ yebkà lehû hasenetün, ve hattâ yüc'ale aleyhi emsâlü'l-cibâli'r-revâsiyyi, ve yü'meru bihî ile'n-nâri.)

(*Ve'llezî nefsü muhammedin bi-yedihî*) "Muhammed'in nefsi elinde olan o Zât'a yemin olsun ki, Allah'a and olsun ki, (*inne'l-abde leye'tî yevme'l-kıyâmeti*) kıyamet gününde kul gelir. (*Ve lehû hasenâtün emsâlü'l-cibâli'r-revâsiyyi*) Yüce dağlar emsali haseneleri olduğu halde kıyamet gününde kul gelir."

Dağlar yüksek, sapasağlam duruyor, kum yığını gibi değil. Böyle yerinde sabit duran dağlara *râsiyât* derler, *râsiye* derler. *Revâsî'* diye cem'i gelir.

O yüce, yüksek, yerinde sabit böyle göğsünü germiş, karşında azametle duran dağlar gibi öyle sevaplarla kul kıyamet gününde gelir. Nereye gelir? Söylenmiyor ama, amellerin tartıldığı mizanın başına gelir. Kulun hesabı görülecek.

(*Yezunnu ennehû seyedhulu bihe'l-cennete*) "Sanır ki bu getirdiği dağlar gibi sevaplar sayesinde cennete girecek." O zanla oraya, mizanın başına gelir. Neden?

Namaz kılmıştır, oruç tutmuştur, hatim indirmiştir, Kur'an okumuştur, sadaka vermiştir... İyi. Öyle umarak oraya gelir.

Sonra ne olur?

(*Felâ tezâlü mazlimetuhû te'tîhi*) "Yapmış olduğu zulüm ve haksızlıkların sahipleri, o zulüm ve haksızlıklara mâruz kalan kimseler, hak sahipleri gelmeye başlarlar."

"—Yâ Rabbi, bu benim hakkımı yemişti. Bu benim kalbimi kırmıştı. Bu bana şöyle etmişti. Bu beni sövmüştü, dövmüştü. Şöyleydi böyleydi..."

Hak sahipleri uğradığı haksızlıktan şikâyet edip hakkını istemeye bu adama gelmeye başlar. Dağlar gibi sevapları var, mizanın başına getirmiş. Gelirler, istemeye başlarlar. Ama o kadar çok işlemiş ki günahı... (*Hattâ mâ yebkà lehû hasenetün*) "Herkes hakkını alıp gittikçe bu dağ azalır, azalır, azalır, hiçbir iyiliği kalmaz."

O dağlar gibi sevapların hepsi tükenir de mizana koyulacak bir hasenesi kalmaz adamcağızın, zavallının... Hepsi hak sahipleri tarafından alınır gider. (*Ve hattâ yüc'ale aleyhi emsâlü'l-cibâli'r-revâsiyyi*) "Kendisinin aleyhine başkasının günahları o sabit, göğsünü germiş yüce dağlar gibi mizanına yığılmış olarak kalır."

Neden?

Hasenâtı kalmadığı zaman, hak sahibi bir kimse “Ver hakkımı!” diye geldiği zaman, “Yâ Rabbi, hakkımı versin, bana zulmetmişti.” dediği zaman sevabı yoksa kişinin ne olacak?

Ona:

“—Senin günahından o sevaba kadar denk olacak miktarı buraya bırak.” derler.

O kendi işlediği günahtan o kadarını bırakır, oraya öyle gider. Hafiflemiş olur. Zaten hasene alsaydı, o günahın o kadarını söndürecekti. Hesap öyle denk geliyor. Onun günahı ona yığıldı. Sevabı bitti, bir günah yığıldı.

Arkasından bir başka şahıs gelir, o da hak ister. Sevap yok…

“—Hadi sen de günahndan birazını bırak!”

O miktarda o da bırakır. Ötekisi de bırakır, ötekisi de bırakır, ötekisi de bırakır... Günahlar bu sefer yığılır. Bu günahları bu adam işlemedi. Ötekiler işledi ama hakkı geçmiş, başkalarının hakkını yemiş, kul hakkı yemiş. Kullara zulmetmiş, hakkını yemiş. O hakkı yenik kimseler gelip istediği için, hakkını veremediğinden, sevap olarak onların günahları buraya devroluyor. Böylece o kişi dağlar gibi günahlarla baş başa kalıverir.

(*Ve yü’meru bihî ile’n-nâri*) “Bu durum üzerine de kendisi için emrolunur; ‘Atın bunu cehenneme!’ diye, cehenneme atılır.”

Günah işlemedi ama kul hakkı yedi, haksızlık yaptı, zulmeyledi diye bu böyle olur.

Muhterem kardeşlerim!

Onun için sen kendin içki içmedin, sen kendin zina etmedin, sen kendin kumar oynamadın, sen kendin şöyle yapmadın, böyle yapmadın ama kul haklarından ne haber? Herkesin hakkına riâyet ediyor musun? Hakları yiyor musun? Aldırmıyor musun? Başkalarının hakkını çiğniyor musun? Başkalarını mânevî yollarla üzüyor musun? Rencide ediyor musun? Onlara dikkat et, çünkü onlar senden gelip haklarını alacaklar.

“—Boynuzsuz koyun boynuzludan hakkını alacak.” deniliyor ya, o günde herkesin birbirinden kaçtığı, ananın babanın evlattan, karının kocanın birbirinden, kardeşlerin birbirinden kaçtığı günde, kul hakkı insanı çok zarara uğratır. Zulüm kıyamet gününde

zulümât olur.

Onun için bunlara çok dikkat etmemiz lâzım! İnsanın işlediği sevaplar elinden gidiyor. Başkasına gidiyor. Kendisinin işlememiş olduğu günahlarının veballeri mizanına konuluyor da cehenneme düşüyor.

Onun için Müslümanlık, güzel huy demektir, hakka adalete uymak demektir. Hepimiz birer sivil hâkim olacağız. Hepimiz elimizde terazi, hep hakkı tartacağız, hakkı söyleyeceğiz, hakkı işleyeceğiz. Haksızlığın karşısında duracağız. Haksızlığa bulaşmayacağız:

"—Yok, ben ona gelemem, ben onu yapamam, yok öyle şey!" diyeceğiz.

Öyle dese herkes, ortalık iyi olur. Çok az insan böyle yapıyor. Çok az kimse...

Bizim mahallenin bakkalına gidiyorum:

"—Hocam, sabahleyin erken saatte sütçü kasayı getiriyor, bırakıyor. Geliyorum bakıyorum, birkaç şişe gitmiş."

Haramdan korkmuyor, alıyor gidiyor. Böyle haram-helal diye aramadığı gibi;

"—Bu haramdır." dediğin zaman diyor ki:

"—Haramsa ver bana, ben yiyeyim!" diyor.

Kimisi de öyle. "Haram" diyorsun, "Sen yemezsen, ver bana, ben yiyeyim." diyor. Edepsiz yani pervasız...

e. Herkese Merhamet Edeceksiniz

Bu hadîs-i şerîf de merhametle ilgili.

Ebû Hüreyre RA'ın bize rivâyet ettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[17]

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لاَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلاَّ رَحِيمٌ. قَالُوا : كُلُّنَا رَحِيمٌ.

---

[17] Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.424, no:1454; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.368, no:7067; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.283, no:13477; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.IV, s.133; Ebû Hüreyre RA'dan.

Abdullah ibn-i Mübarek, *Zühd*, c.I, s.352, no:990; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.310, no:5989; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.397, no:25162.

قَالَ: لاَ ، حَتَّى يَرْحَمَ الْعَامَّةَ (الحكيم عن أبي هريرة ، الحكيم عن الحسن)

RE. 458/6 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, lâ yedhulü'l-cennete illâ rahîmün. Kàlû: Küllünâ rahîmün. Kàle: Lâ, hattâ yerhame'l-àmmeh.*)

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) "Şu canımın elinde olduğunu bildiğim Rabbim, yaradanıma yemin olsun ki, (*lâ yedhulü'l-cennete illâ rahîmün*) cennete ancak merhametli olan, rahîm olan, rahmet sahibi, şefkat sahibi, acıma duygusuna sahip kişi girecek."

(*Kàlû*) Onun üzerine sahâbe-i kirâm dediler ki: (*Küllünâ rahîmün*) "Yâ Rasûlallah, hepimiz merhametliyiz. Merhametsiz, katı kalpli değiliz, müslümanız."

(*Kàle*) Peygamber Efendimiz buyurdu ki: (*Lâ, hattâ yerhame'l-âmmeh*) "Azıcık bir merhametle olmaz, herkese acıyacak. Herkese merhamet etmedikçe olmaz."

Herkes ne demek? Müslümanı, suçlusu, suçsuzu, haklısı, haksızı, herkesi sevecek, herkese merhamet edecek. Umuma karşı...

"—Ben suçluyu nasıl severim?"

Suçluyu seversin, suçundan kurtarmaya çalışırsın. İnsan olduğunu bilirsin. Senin de zaman zaman, istemeye istemeye hatalar yaptığını bilirsin. Onu doğru yola getirmek için çare ararsın. Kusurunu örtersin. Gidersin "Kardeşim!" dersin, nasihat edersin, politika güdersin.

Bizim bir arkadaşımız;

"—Ya filancadan ben neler çektim..." diyor.

"—Ne çektin?" dedim.

"—Onu yola getirmek için az mı futbol oynadım..." diyor.

"—Futbola çok meraklıydı bu!" diyor, birisini anlatıyor. "Çok meraklıydı futbola, ben onu futboldan çekip de getirdim."

Hocası emretmiş:

"—Kardeşlerinizi alın getirin, buraya kazandırın, doğru yola getirin!" diye.

"—Bu çok futbol severdi. Ben de onun yanında futbol oynar gibi

yaparak, ahbaplık yaparak yakasına yapışıp tekkeye getirip, adam edinceye kadar ne çektim...” diyor.

Politika bu…

Bizim arkadaşlarımızdan birisi diyor ki;

“—Hocam ben açık bir kız aldım.”

Etme yahu, niye öyle yaptın?

“—Bilerek yaptım.” diyor.

Neden?

“—Açığı alacağım, kapatacağım diye yaptım.”

Kapattın mı?

“—Kapattım el-hamdü lillâh! Okuttum, anlattım. Allah’ın emirlerini yasaklarını söyledim. Şimdi başını kendiliğinden kapatıyor.”

Sonra?

“—Şimdi hedefim kaynanam. Kaynanamı da örttüreceğim.”

Onu da örtünmüş.

“—Şimdi hedefim baldızım… Bütün bu sülâleyi örttüreceğim, yola getireceğim.” diyor.

Politika, zihniyet, bir niyet... Allah razı olsun!

İnsan böyle politika güdecek, çare arayacak ki Allah’ın dinine kendisinin bir faydası olsun.

Herkese merhamet edeceğiz.

“—Günahkâra da merhamet edilir mi?”

Ya ne yapılır? Günahkâra acınmayacak da kime acınacak? Cehennemde çıra gibi yanacak bu adam. Yazık değil mi?

Anası babası, Ali, Veli, Ahmet, Mehmet... Kendisi de müslüman evlâdı, bak nerelere gidiyor! Cayır cayır, kütük gibi yanacak, dumanlı dumanlı yanacak. Yanmasın diye acımak gerekmez mi?

Zaten günahkâr bir insanı, günahından dolayı ayıplasan olmaz. Günahından dolayı, “Vah! Yuh! Yazık! Edepsiz! Arlanmaz! Utanmaz! Allah kahretsin!” dersen, o iş senin başına gelmedikçe Allah senin canını almaz.

“—Ayıplayan kimse ayıpladığı şey burnunda bitmedikçe, başına gelmedikçe Allah onun canını almaz.”

Bu bir kaide… Onun için kimseyi ayıplamayın.! Günahkârı da ayıplamayın!

“—E ayıplamayacağız, peki başkasının yanında söylediği zaman?..”

Gıybet olur. “Filanca adam şu günahı işlemiş.” diye söylemeyeceğiz. Günahını örtmeye çalışacağız. Yutkunacağız, lafı eveleyeceğiz geveleyeceğiz, onun ayıbını ortaya dökmemeye çalışacağız, örteceğiz. Söylersen gıybet olur.

Gıybet denilen şey ne ki zaten? Birisinin bir günahı olacak, ayıbı olacak, onun gıyabında söyleyeceksin. Söylersen gıybet olur.

Günaha razı olursa?

“—İyi ki yapmış, oh olmuş...”

O zaman da yapmadığı halde, bu sefer o günaha ortak olur. Razı oldu çünkü… “Ben de olsaydım ben de yapardım, iyi yapmış.” deyince hadi günaha ortak oluverir.

O bakımdan günahkârı ayıplayamayız; yasak. Günahkârı çekiştiremeyiz; yasak. Günahkârın günahına razı gelemeyiz; yasak…

“—Ya ne yapacağız?”

Elimizde bir ihtimal kalıyor: Acımak, dua etmek, doğru yola çekmeye çalışmak.

Biz böyle olsaydık, böyle hayırlı insanlar olsaydık, ne iyi olurdu! Bak camiler dolusu müslümanlarız.

Bizim Ankara'da, Hacıbayram Camii'nde bir namaz kılınır; sokaklarda üstünde namaz kılsınlar diye kâğıt satarlar. Caddeler, her taraf insan dolar, caddelerde namaz kılınır. Cami az gelir, avlusu az gelir, caddeler dolar.

Bizim fakültede namaz kılınır, mescit dolar, koridorlar dolar, sınıflar dolar; cemaat koca binanın her tarafına yayılır. Cemaat çok…

Bu kadar çok insan, herkes bir düşmüşün elinden tutsa, kaldırsa çok iyi olur. Herkes bir kişiyi kurtarsa, bir sene uğraşıp kurtarsa bile, bir senede aktif müslümanın sayısı yüzde yüz artar.

Var mı yüzde yüz kâr eden başka bir iş?

Yüzde yüz artar. İkinci senede onlar da çalışsalar iki misli olacağı için, ikinci seneye müslümanlar yüzde dört yüz olur. Üçüncü senede artık insanın aklı hesaba ermez... Üç senede ortalık düzelir.

Hepimiz çalışacağız.

"—Hocam ben elin adamına gideyim de onu doğru yola çekeyim desem dilim dönmez, işi beceremem, aklım yetmez."

Senin aklının yeteceği insan ailendir, çoluk çocuğundur. Onları idare ediyorsun ya. Hanımına söylersin, çoluğuna çocuğuna söylersin, ahbabın olan kimseye söylersin, dostun olan komşuna söylersin; onu çekersin, sen de öyle faydalı olursun.

Herkesin bir fayda sağlamak için çalışması lâzım. Bu böyle... Damlaya damlaya göl olur. Herkes çalışınca olur.

Şimdi siz hepiniz müslümansınız, camiye gelmişsiniz, hadis dinliyorsunuz. Asıl bu hadislerin camiye gelmeyen, kahvede olan insanlara gitmesi lâzım. Onlar da buraya gelmez, biz de oraya gitmeyiz. Hadi bakalım bir çıkmaz içinde... Ben kahveye gitmem, onlar camiye gelmez.

Pekiyi bu işin çıkış noktası ne?

Sizlersiniz. Arada onu siz yakalayacaksınız. Hocayı görünce korkar, sakallıyı görünce korkar, ürker, çekinir, "Aman beni müslüman edecek!" diye ödü patlar. Çekinir, hocadan korkarlar.

Müslüman olmuş çocuğu, anası babası akıl öğretiyor;

"—O kadar da müslüman olma!" diyor.

Ne kadar? Müslümanlık böyle gram gram ölçülecek dozajı, öyle mi? İnsan ya tam müslüman olur ya olmaz. "O kadar müslüman olma!" diyor.

"—E nasıl olacağım hacı amca veyahut amca?"

"—Eh işte zamanı gelince içki içersin, zamanı gelince ibadet edersin..."

Yazıklar olsun senin mantığına! Böyle mantık mı olur?

Öyle diyor. Var böyle diyenler, çok hem de! Bu dışarıda, bu camide değil. Bu camideki bilir ama dışarıdaki insanın kafası bozulmuş, çarpılmış, terazisi oynamış, doğru tartmıyor.

Onun için yavaş yavaş, yumuşaklıkla, kızmadan, darılmadan... Allah razı olsun bazı arkadaşlar, hapse giren kimseleri anlatıyorlar, hapisten kazanmış çıkıyor. Hapiste herkesi tevbe ettirmiş, namaza başlattırmış, cemaatle namaz kılmışlar. Allah sokmuş oraya ki, oradakiler faydalansınlar biraz...

Bizim arkadaşlardan bir tanesi Almanya'dan gelirken Bulgaristan'da bir kaza yaptı. Bulgarlar dışarı çıkartmadılar; muhakeme olacak filan diye bir ay, iki ay orada kaldı. Hoca kendisi. Bulgarlar çıkartmıyorlar kaçmasın diye.

Ama Allah nasib etmiş, o da orada Ramazan gelince namaz kıldırmış, vaaz etmiş. Oradaki Müslümanlar:

"—Seni bize Allah gönderdi, Allah senden razı olsun!" demişler durmuşlar.

Demek ki trafik kazasında başka bir şey var. Yoksa Bulgarlar insanı bir ay tutarlar mı memleketinde? Bir kapıdan girip öbür kapıdan hemen çıkartmaya bakıyor. Yan yola sokturtmuyor...

Hâsılı, hepimiz çalışacağız. Çalışırsak iyi olur inşaallah.

Bu hadisi unutmayın!

Peygamber Efendimiz:

"—Cennete ancak merhametli insan girecek." dedi.

Sahâbe-i kirâm da dediler ki:

"—Yâ Rasûlallah, hepimiz merhametliyiz!"

"—Hayır, umuma karşı, herkese karşı merhametli olmadıkça olmaz!" dedi.

Herkesi seveceğiz. Günahkârıyla, namazlısıyla namazsızıyla,

hatalısıyla kusurlusuyla, sana yan bakanıyla beraber hepsini seveceksin! Herkesin hayrını isteyeceksin! Herkese acıyacaksın, merhamet edeceksin!

"—Neden?"

Bu eğri yolda giderse cehenneme gider diye.

Öyle olmadığı zaman olmaz.

İmam Gazâlî Hazretleri diyor ki;

"—İyi kimseleri arkadaş edin, sàlih kimselerle arkadaş ol! Kötü insanlarla arkadaş olma!"

Bunu hep deriz, çocuklarımıza deriz, kendimiz de dikkat ederiz.

Pekiyi iyi kimseyle arkadaş oldum, o iyi kimse sonradan bozuldu, ne yapacağım şimdi? Namaz kılıyordu bıraktı, içki içmezdi içkiye başladı, sapıttı oynattı... Yanlış gidiyor. Ne yapacağım?

İmam Gazâlî diyor ki:

"—İşte senin arkadaşlığının o zaman işlemesi lâzım! Sen o arkadaşın yanlış yola gidiyor, ölecek, cehenneme gidecek, cezalara uğrayacak diye, onu o yanlışından döndürüp doğru yola getirinceye kadar uğraşacaksın, peşini bırakmayacaksın!"

Bizim memleketimizde kapı kapı dolaşıyorlar da bâtıl hıristiyan mezheplerini telkin ediyorlar.

Geçen gün gazetede vardı, "Benim yuvam yıkıldı." diyor bir baba, "Aman siz dikkat edin!" diyor. "Benim iki çocuğumu elimden aldı, hıristiyan mezhebi, çocuklarım gitti, yuvam yıkıldı." diyor.

Onlar kapı kapı dolaşıyorlar da yuva yıkıyorlar, evlâtlarımızı elimizden alıyor; bizim pak inancımızı bıraktırıp bâtıl, saçma sapan puta taptırıyorlar. Onlar öyle çalışıyor, biz çalışmıyoruz.

Bizim hacı dedelere, hacı amcalara bakıyorum; caminin avlusuna oturmuşlar. Bir kasabaya gidiyorum, bir köye gidiyorum; kavak ağacını kesmişler, devrilmiş, üstüne oturmuşlar, kumrular gibi sıra sıra, sıra sıra dizilmişler, oturmuşlar, ellerinde değnek, malayani konuşuyorlar.

Yahu gir içeriye, tesbih çek, Kur'an oku! Veyahut içeri girme, dışarıda dolaş, bir işe yara… Bilgin var, görgün var, sakalın ağarmış, hayatı görmüş geçirmişsin. Tesiri kalmamış.

Yaşlılar eskiden cemiyetimizin direğiydi. Söz onlarındı.

Küçüklere:

"—Kenarda dur, büyükler varken küçükler konuşmaz!" denilirdi.

Şimdi büyüklere deniliyor ki:

"—Küçükler varken büyükler konuşmaz, susun."

İş tersine döndü. Sakallı hiçbir şeye karışmıyor. O da kaderine razı gelmiş, tamam, büyüklerin sözünü dinleyen yok, o da konuşmuyor.

Öyle şey olur mu? Sen babasın, dedesin, amcasın... Müdahale edeceksin, çalışacaksın, hayrı öğretmeye gayret edeceksin, üzerine düşen hizmeti yapmaya çalışacaksın!

Allah-u Teàlâ Hazretleri mes'uliyetini idrak eyleyip, yolunca çalışmayı cümlemize nasib eylesin...

Bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-fâtihah!

20. 04. 1986 – İskenderpaşa Camii

03. KIYAMET ALÂMETLERİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Nahmeduhû bi-cemîi mehâmidih… Lehü'l-hamdü kemâ yenbaği li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih… Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ hayri halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn… Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn…

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr… Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

وَالَّذِي بعَثَنِي بِالْحَقِّ ، لاَ تَنقَضِي هٰذِهِ الدُّنْيَا ، حَتَّى يَقَعَ بِهِمُ الْخَسْفُ ، وَالْمَسْخُ ، وَالْقَذْفُ ، قَالُوا : مَتَى ذَاكَ يَا نَبِيَّ اللّٰهِ ؟ قَالَ: إِذَا رَأَيْتَ النِّسَاءَ قَدْ رَكِبْنَ السُّرُوجَ ، وَ كَثُرَتِ الْقَيْنَاتُ ، وَشُهِدَ بِشَهَادَاتِ الزُّورِ ، وَشَرِبَ الْخَمْرِ لاَ يُسْتَخْفٰى بِهِ ، وَشُرِبَ الْمُصَلُّونَ فِي آنِيَةِ أَهْلِ الشِّرْكِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ ، وَاسْتَغْنَى الرِّجَالُ بِالرِّجَالِ ، وَالنِّسَاءُ بِالنِّسَاءِ ، فَاسْتَدْفِرُوا ، وَ اسْتَعِدُّوا ، وَاتَّقُوا الْقَذْفَ مِنَ السَّمَاءِ (ك. عد. هب. عن أبي هريرة)

RE. 458/7 (*Ve'llezî beasenî bi'l-hakkı, lâ tenkadî hâzihi'd-dünyâ, hattâ yekaa bihimü'l-hasfu, ve'l-meshu, ve'l-kazfu. Kâlu: metâ zâke yâ nebiyya'llah? Kàle: İzâ raeytümü'n-nisâe kad rakibne's-sürûce, ve kesreti'l-kaynâtü, ve şühide şehâdâtu'z-zûri, ve şüribe'l-hamru lâ*

yüstahfâ bihî, ve şeribe'l-musallûne fî âniyeti ehli'ş-şirki'z-zehebi fe'l-fıddati, ve'stağne'r-ricâlü bi'r-ricâli, ve'n-nisâu bi'n-nisâi, fe'stedfirû ve'steiddû, ve't-teku'l-kazfe mine's-semâi)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretlerinin selâmı, rahmeti, bereketi cümlenizin üzerine olsun…

Peygamberimiz SAS Hazretlerinin mübarek hadîs-i şeriflerinden bir demet Râmûzü'l-Ehâdîs isimli hadis kitabının 458. sayfasının 7. hadis-i şerifinden itibaren okumaya devam edeceğiz.

Bu hadîs-i şeriflerin okunmasına başlamadan önce, Peygamber Efendimiz'e sevgimizin, ümmetliğimizin, bağlılığımızın, saygımızın bir nişânesi olmak üzere onun ruhuna hediye olsun diye; cümle âlinin, ashâbının, etbâının, ahbabının ve sâir enbiyâ ve mürselînin, cümle sâlihînin, mukarrabînin ruhlarına ve bilhassa Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ervahına; ve hâsseten okuduğumuz eseri te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Hocamız'ın ruhuna, kendisinden feyz aldığımız Mehmed Zahid Kotku Hocamız'ın ruhuna hediye olmak üzere;

Bu beldeleri fethetmiş olan fatihlerin, şehidlerin, gâzilerin, mücahidlerin ruhlarına, bu beldede medfun bulunan enbiyâ ve sahabe ve tâbiîn ve sàlihlerin ruhlarına hediye olmak üzere; içinde bulunduğumuz caminin yapılmasını sağlamış olan İskender Paşa'nın ve tamir ettirip bu güzel hâle gelmesine maddeten mânen yardımcı olanların cümlesinin kendilerinin ve geçmişlerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan yakından bu hadîs-i şerifleri dinlemek üzere nice mesafeler kat edip bu ilim meclisine cem olan siz kardeşlerimizin âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye; ayrıca biz yaşayan müslümanların da dünya ve âhiret saadetine ermemize vesile olması dileğiyle bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, buyurun!

……………………

a. Ahir Zamanda Olacak Bazı Kötülükler

Mukaddimede metnini okumuş olduğum hadîs-i şerif, Ebû

Hüreyre RA'dan rivayet edilmiş. Hàkim'ın *Müstedrek*'inde, Beyhakî'nin *Şuabü'l-İman*'ında kaydedilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz'in ifadesi şöyle:[18]

وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ ، لاَ تَنْقَضِي هٰذِهِ الدُّنْيَا ، حَتَّى يَقَعَ بِهِمُ الْخَسْفُ ، وَالْمَسْخُ ، وَالْقَذْفُ ، قَالُوا : مَتَى ذَاكَ يَا نَبِيَّ اللهِ ؟ قَالَ: إِذَا رَأَيْتَ النِّسَاءَ قَدْ رَكِبْنَ السُّرُوجَ ، و كَثُرَتِ الْقَيْنَاتُ ، وَشُهِدَ بِشَهَادَاتِ الزُّورِ ، وَشَرِبَ الْخَمْرِ لاَ يُسْتَخْفٰى بِهِ ، وَشُرِبَ الْمُصَلُّونَ فِي آنِيَةِ أَهْلِ الشِّرْكِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ ، وَاسْتَغْنَى الرِّجَالُ بِالرِّجَالِ ، وَالنِّسَاءُ بِالنِّسَاءِ ، فَاسْتَدْفِرُوا ، و اسْتَعِدُّوا ، وَاتَّقُوا الْقَذْفَ مِنَ السَّمَاءِ (ك. عد. هب. عن أبي هريرة)

RE. 458/7 (*Ve'llezî beasenî bi'l-hakkı, lâ tenkadî hâzihi'd-dünyâ, hattâ yekaa bihimü'l-hasfu, ve'l-meshu, ve'l-kazfu. Kâlu: metâ zâke yâ nebiyya'llah? Kàle: İzâ raeytümü'n-nisâe kad rakibne's-sürûce, ve kesreti'l-kaynâtü, ve şühide şehâdâtu'z-zûri, ve şüribe'l-hamru lâ yüstahfâ bihî, ve şeribe'l-musallûne fî âniyeti ehli'ş-şirki'z-zehebi fe'l-fıddati, ve'stağne'r-ricâlü bi'r-ricâli, ve'n-nisâu bi'n-nisâi, fe'stedfirû ve'steiddû, ve't-teku'l-kazfe mine's-semâi*)

(*Ve'llezî beasenî bi'l-hakkı*) "Beni hak olarak gönderene and olsun ki... Beni hak peygamber olarak gönderen, ba'seden, insanlara peygamber olarak gönderen Allah'a and olsun, yemin olsun ki..."

(*Lâ tenkadî hâzihi'd-dünyâ*) "Bu dünya hayatı sona ermeyecek,

---

[18] Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.483, no:8349; Taberani, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.195, no:5061; Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.376, no:5466; Bezzar, *Müsned*, c.II,s.450, no:8636; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.VIII, s.20, no:12588; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafa*, c.III, s.276; İbn-i Hacer, *Lisanü'l-Mizan*, c.III, s.83, no:297; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XIV, s.280, no:38730; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.372, no:25104.

(*hattâ yekaa bihimü'l-hasfu, ve'l-meshu, ve'l-kazfu*) bu insanların başına yere batmak, sûretlerinin tebdil edilmesi felâketleri gelmeden dünya sona ermeyecek."

(*Kàlu: Metâ zâke yâ nebiyya'llah*) "Dediler ki: Bu ne zaman olacak? Ümmetin yere batması, sûretlerinin başka hayvan sûretine tebdil olması, başlarına taş yağması ne zaman olacak yâ Rasûlallah?" diye sordular.

Zaman olarak sene söylemedi, "Şu kötülükler olduğu zaman." diye kötülükleri saydı. Saydığı kötülükler şunlar:

(*Kàle*) "Buyurdu ki:

1. (*İzâ raeytümü'n-nisâe kad rakibne's-sürûce*) "Kadınları eyerlerin üstüne binmiş gördüğünüz zaman."

2. (*Ve kesreti'l-kaynâtü*) "Şarkıcı, muganniye kadınlar çoğaldığı zaman."

3. (*Ve şühide şehâdâtu'z-zûri*) "Yalan yere şahitlikler yapıldığı zaman."

4. (*Ve şüribe'l-hamru*) "İçki içildiği zaman… (*Lâ yüstahfâ bihî*) Çekinilmeden, sakınılmadan şarıl şarıl, şıkır şıkır, şıpır şıpır içkinin içildiği zaman… (*Ve şeribe'l-musallûne fî âniyeti ehli'ş-şirki'z-zehebi fe'l-fıddati*) Namaz kılan insanlar bile kâfirlerin, müşriklerin meşrubat kaplarından, yani altın ve gümüş kaplardan içki içtiği zaman…"

5. (*Ve'stağne'r-ricâlü bi'r-ricâli, ve'n-nisâu bi'n-nisâi*) "Erkeklerin erkeklerle işini görüp kadınlara ihtiyaç kalmaması, müstağnî olduğu zaman; kadınların kadınlarla işini görüp erkeklere ihtiyaç kalmadan ihtiyacını giderdiği zaman."

(*Fe'stedfirû*) "O zaman hakir olmayı, hor olmayı bekleyiniz. Allah tarafından bir horluğa uğramayı bekleyiniz"

Fe'stedfirû, yani hakir ve zelil, hor, aşağı olmak.

"O zaman hor olmayı bekleyin, (*ve'steiddû*) ve başınıza gelecek felaketlere hazırlanın! (*Ve't-teku'l-kazfe mine's-semâi*) Ve gökten başınıza taşlar yağmasından sakının!"

"—Bekleyin ki bunlar olacak!"

Bunları biraz izah edelim:

Kadınların eyerlere binmesi… Yani kadınlar çekinmiyorlar, sakınmıyorlar. Kendi başlarına seyahate çıkmaktan endişeleri yok,

bineklere biniyorlar, gidiyorlar.

"—Dinin emri şudur: Mahremsiz sefer mesafesine gidilmez. Allah'ın emrini tutmam lazım! Ehlime, kocama itaat etmem lazım." gibi bir duygu olmadan, kendi başına ata binip, eyere binip, yerine göre deve de olabilir, bu zamana göre otomobil de olabilir, kendi başına buyruk öyle gezdiği zaman…

Mâlum, kadınlar eskiden ata filan binmek yerine devenin hevdecinde, üstüne koydukları mahfede dururlardı. Burada biraz da erkeklere benzeme gibi bir hal var. "Erkekleşip, erkek gibi, erkekvâri atlara bindikleri zaman" gibi bir mâna da olabilir.

Kadınların huyu değişecek. Kadınlar İslâmî, bizim anladığımız mânada takvâ ehli, beyaz namaz başörtülü, eli tesbihli, ağzı dualı, ciddi, müslüman sâliha hatunlar yerine eyerlere binip, gezme tozma veyahut erkeklere özenip ortaya dökülme durumuna düştüğü zaman…

"—Bunların şimdi hangileri oldu?" diye, düşüne düşüne yürüyecek olursak: Kadınların huylarının değişmesi, açılması saçılması, kendi keyfince yaşaması fazlasıyla tahakkuk etti. Her bildiklerini istedikleri gibi yapıyorlar. Kimse karışamıyor. Hatta genç kız gece saat 2'de, 3'de eve geldiği zaman annesi soru soramıyor, "Neredesin?" diyemiyor. "Sana ne?" diyor. Bizim kızlar demez de, onun için belki duymamış olabilirsiniz, ben demiş olanları biliyorum.

İstanbul'un lüks semtleri var. Gençlerin arabalara binip de birbirlerine araba sürüp araba tokuşturdukları, keyiflerinden ne yapacaklarını bilemedikleri, babalarından parayı alıp cebine koyup, arabaya atlayıp, kız arkadaşlarını yanlarına alıp sefalar sürdükleri semtler var. Oralarda kız çocuk blucin pantolonu giyiyor, eteğini dışarı çıkartıyor, beline kuşağı sarıyor. Şimdi yeni moda… Akşam evin annesi;

"—Bu vakte kadar neredeydin?" diye kızına soramıyor.

"—Sana ne! İstediğimi yaparım!" diyor.

İslâm terbiyesi kalmadığı için hepsi görülüyor, hepsi var. Hatta annelerine, babalarına öyle ağır sözler söyleyenler var, biliyorum. Annesine diyor ki:

"—Sen babamla beraber keyif sürüyorsun da ben niye keyif sürmeyeyim?" diyor.

Böyleleri var. Allah İslâm'dan kopardı mı insanı, hayâ damarı çatladı mı her şey beklenir.

Geçenlerde gazetelerde vardı:

"—Boğaz kesen çetesi yakalandı." diyor.

Şoförleri kıstırıyorlar, boğazlarını kesiyorlar. Bir tanesi kurtulmuş ellerinden de demiş ki:

"—Ya ne param varsa vereyim, kesmeyin beni!"

"—Hayır!"

"—Arabamı vereyim, arabam da sizin olsun, kesmeyin beni!"

"—Hayır!"

"—Neden kesiyorsunuz?"

"—Keyif için kesiyoruz. "

Zevk için, keyif için kesiyor!

Bu gazete hâdiselerini orada merakla okuyup ibretle, dehşetle bakmak mesele değil. İlgililerin bunun sebepleri üzerinde durması lâzım. Bir insan nasıl oluyor da bu kadar canavarlaşıyor? Bunun tahlilinin yapılması lâzım. Bu adamların ruh hâletinin, hangi duygularla nasıl yetiştiğinin, bunların hangi odaklarda yetiştiğinin, hangi tarzda bu noktaya geldiğinin tahlil edilmesi lâzım. O yolun kapanması lâzım. O yol kapanmazsa her türlü kötülük olur. Polisi çok uğraştırır, mahkemeyi çok uğraştırır, devletin askerini çok uğraştırır. . .

İnsanı insan olarak kâmil, olgun, edepli, haysiyetli, saygılı, başkasının hakkını çiğnemeyen, başkasının canını incitmeyen, karınca ezmeyen, çelebi, ârif, kâmil bir insan yapan İslâm'dır. Çocuklarımıza bu İslâmî terbiyeyi vermiyoruz, öğretmiyoruz, verenlere çelme takıyoruz, mâni oluyoruz:

"—Bu Yirminci Yüzyıl'da bu geri kafalılık nedir?" diyoruz.

Ondan sonra ortaya çıkan şahıslar bunlar işte! 80 tane ev basıp, 90 tane kadına sarkıntılık eden, şu kadar teyp çalıp, 700 bilmem kaç senelik hapsi hak eden, bilmem kaç tane şoförün boğazını kesip bilmem kaç tanesini öldürüp de birkaç tanesi ellerinden kurtulan, afyon çeken, esrar çeken, içki içen, araba çalan, keyif için zevk için hırsızlık yapan bir nesil ortaya çıkıyor.

Neden? Sebebi ne?

Her gazete havâdisini, hâdisesini karşınıza alın; o tipin nasıl o

tip hâline geldiğini, hangi şartların beslediğini tesbit edin, o şartları ortadan kaldırmaya çalışın! Onları ortadan kaldırmadıktan sonra, sivrisinekleri tek tek yakalamakla sivrisinek mücadelesi olmaz. Bataklığı kurutmazsan sivrisinekle mücadele olmaz. Çünkü milyonlarca; daima ürer. Bataklıkta, o pis suyun içinde sivrisineklerin üremesine müsaade ettiğin zaman, sivrisinekleri gazete kâğıdını kıvırıp da duvarda çat pat tek tek öldürüp kanlı izini duvarda bırakmakla sivrisinek mücadelesi olmaz. Kökünü kurutmak lazım!

Bu kökü de biz söylüyoruz: İslâm'dan uzaklaşmak. Bu hadiselerin kökü, İslâm'dan uzaklaşmaktır. İnsanları rüşvete, hırsızlığa, zulme, gadre, haksızlığa, terbiyesizliğe, edepsizliğe, yüzsüzlüğe sevk eden, İslâm'dan uzak yetişmeleridir.

Bak, müslümanlarda var mı?

El-hamdü lillâh! Aç kalıyor, harama el uzatmıyor. Komşunun evine gidip bir şey alacağı vereceği zaman, kız gibi yüzü kızarıyor.

Neden? İslâmî terbiye almış.

Hayırlı evlat, hayırlı vatandaş İslâm'a bağlı insanlardan çıkıyor. Bunu anlamak zamanı geldi, geçiyor. Dünya üzerinde binlerce misal var.

Bugün Avrupa feryat ediyor. İsveç'ten, Fransa'dan, şuradan buradan insanlar geliyorlar;

"—Bizim adamlarımız, parası cebinde, intihar ediyor. Bunun çaresi nedir?" diyorlar.

İsveçli bulamıyor. Sosyal adalet var. Çalışmayana dahi maaş veriyorlar. Bu adam niye intihar ediyor? Cinsî özgürlük var. Niye bu kadar cinsî suçlar işleniyor? Hani, tatmin olduğu zaman olmayacaktı? Daha beter oluyor.

Bunları görmek lazım. Gördükten sonra da kitaba yazmak lazım. Bir hakikati bin defa, 10 bin defa, 100 bin defa tekrara lüzum yok ki! Kim denenmiş işi tekrar tekrar denemeye kalkarsa, onun boynundan pişmanlık, nedâmet hiç ayrılmaz, daima pişman olur. Tarih boyunca bu böyle gelmiş, böyle gidiyor, hâdiseleri görüyorsun. Kanunu da çıkarttın ortaya ki, bu nefis denilen azgın nesne, verdikçe şımarır. Bunu engellemek lazım. "Bu nefsi acaba ne yola getirir?" diye bir araştır bakalım.

Bu nefsi yola getirme yolu İslâm'da, Kur'an'da, Ramazan'da, oruçta, namazda, halvette, zikirde, tesbihte, Allah sevgisinin insanın gönlüne yerleştirilmesinde….

Bunu idrak et artık, ne diye kaçıp duruyorsun? Niye aklını başına hâlâ toplamıyorsun? Memleket batsın da ondan sonra mı aklın başına gelecek? Tüy mü dikeceksin üstüne?

Sonra; (*Ve kesüret el-kaynâtu*) "Şarkıcılar, muganniyeler çoğalacak. "

Ne kadar çok. . . Hele geçen gün bir tanesi, gazetede koca bir yarım sayfa, kendisinin resmini çektirmiş, bacaklarını herhalde kendisini resim çeken gazetecinin neredeyse burnuna dayamış, uzatmış yukarıya doğru… Hani "Halları yıldız sayıyor." derler ya, "Bizim eşek sizlere ömür, bacakları yıldız sayıyor." derler.

Onun gibi bacaklarını dikmiş. Küvetin içine girmiş, yıkanırken resmini çektiriyor. Ama su değil, sütün içinde… Sütün içinde banyo yapıyor. Eline de içki almış. İçki de viski, Amerika'nın en pahalı içkisi… "Süt banyosu yaparken viski yudumlayarak keyfini çıkartıyor." diyor. Bu hâle gelir işte… İslâm olmazsa bu hâle gelir!

Öbür tarafta dokuz çocuklu adamcağız, kendi çocuklarını besleyemeyip onları verem ederken, bakamadığı için kan kusarlarken, kan tükürürlerken, beri tarafta böyle oluyor. Hem de onlar cemiyetin en makbul insanlarıymış gibi gazetelerde başköşeyi işgal ediyor, yarım sayfa, tam sayfa… Eğer parayla bir banka oraya ilan vermek istese, 500 bin lira, 1 milyon lira, 2 milyon lira reklam para vermesi lazım gelir. Bedava reklam… Sanki reklam yapıyorlar, fiyatını biçiyorlar.

Demek bu şart da olmuş. Demek ki kadınların o hâli de olmuş, bu hâli de olmuş.

(*Ve şühide şehâdâti'z-zûr*) "Yalan yere şahitlikler yapıldığı zaman."

Hâkim dostlarımız bilirler, yalan yere şahitlik o kadar yaygınmış ki, adamlar mahkemenin kapısında dolaşıyorlarmış. Yukarıdan birisi aşağı insin:

"—Yok mu benim için bir şahitlik yapıverecek?"

"—Tamam, ben varım."

"—Kaça?"

“—500 lira, bin lira, 2 bin lira, 5 bin lira…”

“—Hadi gel yukarıya!”

Hiç tanımadığı kişiye; “Tamam, bunu ben böyle gördüm.” diye şahitlik ediyormuş. Halbuki şahitlik Allah indinde o kadar veballi, o kadar mesuliyetli, o kadar önemli bir iş ki, yalancı şahit dünyada da ahirette de iflah olmaz. Hayrını görmez. Ömrünün de hayrını görmez, parasının da hayrını görmez.

İslâm yalancı şahitliğin o kadar şiddetle karşısındadır, kimse yalancı şahitlik yapmamıştır. İslâm’da hiç kimse de müşahede etmiş olduğu bir olayda hakkı söyleyip şahitlik etmekten kaçamaz! Onu da söylemesi lazım. Gördüğü şeyi de görmedim diyemez.

Şimdi işler değişmiş. Hadi bakalım, bu kadar yalancı şahidin arasında adaleti sen tahakkuk ettir. Adam 20 sene hapis yatıyor, 20 sene sonra dışarı çıkıyor, kendisi dedektiflik yapıyor, hakiki suçluyu buluyor, getiriyor; tamam, anlaşılıyor ki şu suçluymuş. Bu adamcağız 20 sene niye yattı?

Yalancı şahitlerden, rüşvetlerden…

Adalet mekanizmasını dejenere ediyor. Müslümanların hiç yapmadığı bir şey. Padişah gelse, “Tamam, bu padişahın elinin kesilmesi lazım.” diye eskiler hükmetmiş.

“—İstanbul’un ilk kadısı kimdir?”

Hızır Çelebi’dir.

“—Kabri nerede?”

Kimse bilmez. Unkapanı’na giderken yolun sağ tarafında.

Büyük şahıs… Ona çok büyük âbideler yapmak lazım. Fatih Sultan Mehmed’i, İstanbul’u fetheden, büyük, devir açan devir kapayan sultanı karşısında muhakeme ediyor ve haksız çıkartıyor! Öyle bir devir gelmiş geçmiş.

Fatih Sultan Mehmed, Fatih Camii’nin etrafına sekiz tane medrese yapıyor, şart koyuyor, diyor ki;

“—Buraya talebe kaydolacakların şu şu şartlara sahip olması lazım!”

Tabii kendisi vakfettiği için, “Pekiyi.” deniliyor. Vakfedenin şartı bu…

Sonradan, ilme olan muhabbetinden diyor ki:

“—Bana da bir oda verseniz de, benim de şurada bir odacığım

olsa... Talebe-i ulûmun oturup medrese odasında ders çalıştığı gibi, benim de bir odacığım olsun, ben de medresede bulunsam.”

“—Sana oda veremeyiz.” diyorlar.

Ya sekiz tane medreseyi o padişah vermedi mi?

Verdi ama şart koştu ya… “Sen o şarta sahip olmadığından sana oda veremeyiz.” diyorlar.

Diyebiliyorlar! Neden?

İslâm var, hak sevgisi var, mesuliyet duygusu var, Allah’tan korkmak var, ciddiyet var.

Bunu kaybetmişiz. Bulamadan böyle perişan olsaydık, “Eskiden beri zaten böyle geldik, böyle gideriz.” deseydik, o zaman insanın çok yüreği yanmazdı. Bu hâli kaybetmişiz de şu hâle düşmüşüz. Adalet dejenere olmuş, kadınlar dejenere olmuş, cemiyet dejenere olmuş. Bu iyi hâli nasıl dejenere ettik biz, nasıl kaçırdık elden? Bunun tetkik edilmesi gerekmez mi?

Gerekir. Bunu bulamaz mıyız biz? Bizim cemiyetimizdeki ilim adamları o kadar akılsız mı? Bilirler, bulurlar. Hatta bulmuş olanlar var, söyleyenler var. Ama bilmiyorum. . .

Bir de ben şu noktaya geldim ki:

İyilerin yaptırım gücü olması lazım!

“—Şunu şöyle yapmak iyidir, bunu böyle yapmak kötüdür. Tamam mı, müttefik miyiz?”

“—Müttefikiz. “

“—Bu mahallede sokağa çöp dökmek yasaktır. Tamam mı? Doğru değildir, sokak pisleniyor. Sokağı temiz tutacağız. “

Tamam, dökenin canına okuyabilmeliyiz. Yani döktürtmemeyi de sağlayabilmeliyiz. Onu yapamadığımız zaman hakikati bilmek yetmiyor. Hakikat erbâbının hakkı yaptırım gücü ve kuvveti de olması lâzım!

Bu da nasıl olur? Söylersin, takip edersin, peşini bırakmazsın.

Bizim bir hâkim dostumuz vardı, Allah rahmet eylesin, vefat etti, mekânı cennet olsun... Temyiz mahkemesi hâkimi oldu. ok dürüst bir kimseydi, diyordu ki;

“—Meslek hayatımda çok iftiralara uğradım, çok sıkıntılara uğradım. “

Neden? Dürüst. Dürüst giderken bir doğru sözü söyleyeceği,

hükmü vereceği zaman eğriler insana iftira eder.

“—Çok iftira ettiler, çok iftiraya uğradım, çok sıkıntıya uğradım. Diyar diyar sürüldüm. Hakkârilere, Şemdinlilere sürüldüm. Çok şükür hâlime, her hâdiseden yüz akıyla çıkmayı Allah bana nasib etti.” diyor.

“—Bir prensibim vardı; asla kızıp istifa etmedim. Kızmak yok. Şemdinli’ye sürdüler, orası da benim memleketimin bir köşesi değil mi? Giderim. Filanca dağın tepesine sürdüler; kuş uçmaz, kervan geçmez, yolsuz, çamurlu, topraklı, taşlı yerlere gittim. Ama peşini bırakmadım, çiğnedim, çiğnendim, hakkı ortaya koydum.” diyor.

Müslüman öyle olacak.

Müslüman İslâmî yolda yürürken sıkıntı çekebilir, çeker. Başta Peygamber Efendimiz çekti, herkes çekecek, herkes çeker. İslâm’dan dolayı insana sıkıntı gelir. Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar. Tamam, kovsunlar; onlar da onuncu köye gitsinler, onuncu köyü kursunlar. Hiç olmazsa dokuz köyün yanında bir tane iyi bir köy olmuş olur. Öyle hareket etmesi lazım.

Demek ki yalan yere şahitlik de olacak; kıyamet alâmeti. Ne alâmeti?

(*Hasf*) Yer yarılıp da insanların yerin dibine geçirilme cezasının başlarına geleceği gün bunlar olduktan sonra olacak. Yani yer yarılıp insanların içine girmesi.

(*Ve’l-mesh*) Sûreti değiştirilip insan sûretinden çıkıp maymun olması, domuz olması. Bu şartlar olduğu zaman böyle olacak.

(*Kazf*) Üzerlerine semadan taş yağdırılması. Bu hadiselerin oluş şartlarını söylüyoruz.

Kadınların eyerlere binip keyif sürüp gezmesi, erkeklere benzemesi. Şarkıcıların, muganniyelerin, keyif ehli insanları eğlendiren orta malı kadınların çoğalması. Yalan yere şahitlikler yapılması, üç.

(*Ve şüribe’l-hamru ve lâ yüstahfâ bihî*) “Çekinilmeden, korkulmadan, şişe saklanmadan, kadeh saklanmadan, âşikâre, alenî içki içilmesi.”

Peygamber Efendimiz’in zamanına göre, o kadar şaşırılacak bir şey ki, “Allah Allah, olur mu böyle şey?” diyorlar. Şimdi hiç kimse buna şaşmaz. Çünkü her yerde alenen yapılıyor, gayet normal.

"—Hocam içilir. Devletin de tekel fabrikaları var. Sen ne karışıyorsun?"

Fabrikası var ama, trafik polisi şoförleri muayene ederken sarhoşu yakaladı mı ne yapıyor? Cezayı basmıyor mu? Kazaların çoğu sarhoşun araba kullanmasından olmuyor mu?

Geçen gün yine gazetede vardı. İçmişler içmişler de ölçüyü kaçırmışlar, birbirlerine girmişler, Hilton'da bilmem neyi kutlama günü, içkiyi kaçırmışlar.

Şişede durduğu gibi durmaz ki… Ben olaylara bakarım, ben Tekel'in reklamcısı değilim ki, onu korumakla da vazifeli değilim. Ben hakka bakarım, hakkı söylerim. İçki içildiği zaman direğe toslayıp, arabayı hurdahaş kendisinin de canını telef ediyor mu? Ediyor.

İçki içildiği zaman bıçaklar, tabancalar çekilip hırsızlıklar, katiller oluyor mu? Oluyor. Ben ona bakarım.

İçki içildiği zaman sarhoşun çocuğunda birtakım hastalıklar, sakatlıklar, şuur gerilikleri, akıl noksanlıkları oluyor mu? Oluyor. Ben ona bakarım.

Çocukcağızı getiriyorlar; kolu bir tarafta, ayağı bir tarafta, gözü bir tarafta, zekâsı geri… Neden?

"—Babası ayyaştı hocam!"

Babası ayyaş olan çocuk böyle oluyorsa, ben içkiyi medih mi ederim? Edebilir miyim? Vicdanım el verir mi?

İçki içmese insanlar ölür mü?

Meyve suyu, portakal suyu, elma suyu içsinler. Elmalar sebil, çürüyüp duruyor. Bir elma suyu ne kadar şifalı [içecek.] Bir portakal suyu, kanseri engelliyormuş. Onları içsinler. Hem ucuz. Ötekisi dünyanın parası, berikisi sudan ucuz. Meyve yesinler. Bu kadar helal var. Haramın peşinde ne koşuyorlar?

Koşuyor. Konuştuğumuz zaman da kötü oluyoruz. . . Biz hakkı söyleriz. Çünkü neticesi kötüye gidiyor. Hayra gitse de bizim dinimizde hayra giden bir şey engellenmiş olsa, "Aman şuna bak!" derler, o zaman diyebilirler, demeye hakları var. Dünya bu tarafa gidiyor, bunlar tersine gidiyor. Bunlar çağdışı, bunların çağla ilgisi

yok. Biz çağın üstündeyiz, çağ bizim peşimizden geliyor. Çağ bizim peşimizden döndü, dolaştı da şimdi İslâm'ın peşine takıldı.

İlim, medeniyet Qndokuzuncu Yüzyıl'da burnunu havaya kaldırıyordu. Yirminci Yüzyıl'da biraz aklı başına geldi; döndü, çark etti, 180 derece yolunu döndürdü de şimdi İslâm'ın peşine takılıyor. Avrupa'da profesörler müslüman oluyor. Hayal değil! İstanbul'a geliyorlar, konuşuyoruz, beraber sempozyumlara, toplantılara katılıyoruz.

İslâm, domuz eti kötü mü demiş, ilimde domuzun kötülüğü isbat ediliyor. İslâm içkiye kötü mü demiş, içkinin kötülüğü ispat ediliyor, nesli bozduğu isbat ediliyor, sıhhati bozduğu isbat ediliyor. İslâm sigaraya mekruh mu demiş, sigaranın kötülükleri ortaya çıkıyor. İslâm kadının namuslu olmasının, bir erkekle yaşamasının önemini mi vurguluyor, ailenin önemini mi vurguluyor, onun önemi ortaya çıkmış durumda...

Biz hep Avrupalılar'a 'şak şak' etmiyoruz ki… Çok zaman Avrupalılar'ın karşısına çıktık. İlim adamıyız diyen adamlar birtakım sözler söylerken;

"—Hayır, öyle değildir, İslâm böyle diyor." dedik.

Biz ayak direttik de onlar çark ettiler, bizim peşimize geliyorlar, dikkatinizi çekerim. Biz onların peşinden gitmiyoruz. El-hamdü lillah, hak yolda olduğumuz için…

Avrupalı bir profesör diyor ki;

"—Kur'an'ın 1400 yıl önce söylemiş olduğu şeyi biz şimdi 1400 yıl sonra öğreniyoruz. Aklımız yeni başımıza geliyor."

Kur'an çağların üstünde. İslâm çağların üstünde… Çağlar dönsün, yanlış yolunu bıraksın, İslâm'ın yoluna girsin! Biz kimseye eyvallah etmiyoruz, dalkavukluk etmiyoruz. İlme de şakşakçılık etmiyoruz. Medeniyete de şakşakçılık etmiyoruz.

Medeniyetin çok şeylerinin medeniyet değil *deniyet* olduğunu görüyoruz, alçaklık olduğunu görüyoruz. İlim denilen şeylerin çoğunun ilim değil de hokkabazlık, madrabazlık olduğunu görüyoruz. Yolumuzda sabitiz. Biz kimseye göre hareket etmiyoruz. Biz müslümanız, İslâm yolunda yürüyoruz, hakikati anlayan peşimize takılıyor, geliyor. Anlamayana Allah akıl fikir versin. Nasibi yok demek ki… Anlayan anlıyor.

Sonra; (*Ve şeribe'l-musallûne fî âniyeti ehli'ş-şirki'z-zehebi fe'l-fıddati*) Bir de hayret edilecek bir başka şey: "Namaz kılanlar bile diyor Peygamber Efendimiz, şirk ehlinin kaplarından meşrubat içerler." Su içerler, şunu içerler bunu içerler.

Neymiş onların kapları? Altın, gümüş. Altın taslar, gümüş taslar… Niye onu kötülüyor? Bizde gösteriş yok, bizim dinimiz tevazu dini. Avrupalılar bir yalan ortaya attılar, dediler ki:

"—Din afyondur. Din zengin insanların fakirleri, yoksulları sömürmek için ortaya koyduğu bir düzendir. Sömürme vasıtasıdır. Burjuvazinin proletaryayı sömürmek için ortaya attığı uydurma bir vasıtadır, düzendir, dolaptır. "

Hayır! İslâm yoksulların arasından çıktı. Yoksulların içinden yetişti. Yoksulların feryadını dile getirdi. Zenginlerin kaprislerinin karşısına çıktı. Bak, bizde altın ve gümüş kaplardan içmek doğru değil. Ne lüzum var? Toprak kaptan içerim, öbür çanaktan içerim, cam bardaktan içerim. Altın, gümüş öyle fiyaka satmak, keyif yapmak, debdebe, saltanat; İslâm bunun karşısında…

"—Namaz kılanlar bile sularını ehli şirkin kapları ile, altınla, gümüşle içecekler." diye, Peygamber Efendimiz kıyamet alâmeti, bu cezaların başa gelme alâmeti olarak zikrediyor.

Sonra iş cinsî konulara geliyor:

(*Ve'stağne'r-ricâlü bi'r-ricâli*) "Adamlar adamlarla işini görüyor, iktifâ ediyor. Lûtîlik yapıyor, Lut kavminin amelini işliyor. (*Ve'n-nisâu bi'n-nisâi*) "Kadınlar kadınlarla cinsî ilişkilerini sürdürüyor."

Kardeşlerim!

O kadar alçak gazeteler var ki bunları reklam ediyorlar:

"—Filanca kadın filanca kadınla niye kol kola? Niye yanak yanağa?"

Altına yazı yazıyor. Sanki ahâliye;

"—Bak, böyle bir iş var, sizin de haberiniz olsun, siz de böyle haltları karıştırın!" der gibi sayfalar sayfası reklamlar.

Bir edepsizin bir köşede yaptığı edepsizlik bir vukuattır, polisiye bir hâdisedir.

"—Bazı şeylerin şuyûu vukûundan beterdir." diye bir söz var. Ne demek?

O şey şâyi oldu mu, duyuldu mu, öyle mazarratlar ortaya çıkar ki onun yapılmasından daha kötü olur. Şâyi ediyorlar, yani her

tarafa yayıyorlar, herkesin aklına o fesadı sokuyorlar, yaptırmaya çalışıyorlar.

Erkek erkekle, kadın kadınla işini görüyor, yani cinsî işini görüyor. Hatta o medenî dediğiniz Avrupa'da, İngiltere'de papaz erkeğin erkekle kilisede nikâhını kıydı. Kadınla değil, erkeğin erkekle nikâhını papaz kıydı! Böyle bu kadar da dejenerasyon oldu. Resmen nikâhlandılar! Adamlar nefsin esiri ve yenilik delisi…

Bizim onlardan alacağımız sadece ibret var. Bizim alacağımız ibret olarak onların yaptıkları mülevvesâttan, rezaletten tiksinme var. Bizim onlara bir ihtiyacımız yok ki! Bir ilimde, teknolojide geri kalmışız. Allah bize akıl fikir versin, o sahadaki açığı da kapatalım. Başka bir şeyimiz yok.

"—İşte böyle olduğu zaman bekleyin!" diyor Peygamber Efendimiz; "Horluğu, hakareti bekleyin!" Yani bunlar olduğu zaman hor olursunuz, zelil olursunuz, hakir olursunuz. Cemiyetin izzeti, şerefi, itibarı, haysiyeti kalmaz. Sizin de hayatınızın bir tadı, tuzu, şerefi, haysiyeti kalmaz. Alnı açık insanlar olmaktan düşersiniz, horluğa hakarete uğrarsınız.

Bence, âcizâne nâçizâne kanaatime göre, İslâm âleminin bugünkü horluğu şu şartların meydana gelmesi dolayısıyla Allah'ın cezasıdır; yoksa Allah müsaade etmese kâfirin müslümana bir zarar vermesi mümkün olur mu? Olmaz!

Allah kâfirle tedîb ediyor, terbiye ediyor. Hak yoldan ayrılan, kitaplarını okumayan, öğrenmeyen, Allah'ın yolunda gitmeyen, Rasûlüllah'ı tanımayan, Rasûlüllah'ın ahlâkıyla ahlâklanmayan, duygusuz, hissiz, eksikli, kusurlu müslümanları öyle terbiye ediyor. Çünkü, demişler ki:

Nush ile uslanmayanı etmeli tekdîr,
Tekdîr ile uslanmayanın hakkı kötektir.

Sopa atacak bir kimse lazım. Allah sopayı kime attırtıyor? Müşrike attırtıyor, kâfire attırtıyor. O da cezanın en büyüklerinden biri.

Hiç olmazsa bir müslüman bir müslümanı dövse de gam yemez. Dini aşağılık, hor, kafası akidesi bozuk, ciğeri beş para etmez

insana Allah cezayı yaptırtıyor.

Rabbimiz yolundan ayırmasın. Salih kul olmayı nasib eylesin… Salih ameller işlemeyi nasip eylesin… Bu âhir zaman alâmeti, başa cezanın, belanın yağması, taş yağması alâmeti olan hallerden bizleri korusun… İçimizdeki cahillerin, ahmakların yaptığından dolayı belayı bizim de üzerimize yaymasın…

Ama hadîs-i şeriflerde bu beladan kurtulmanın bir şartı var: Siz hem yapmayacaksınız hem de yapılmasını engellemek için gayret ve çalışma içinde olacaksınız. O çalışma olmazsa ceza müşterek gelir. Çalışacaksınız!

Benî İsrail'in ulemâsı, Benî İsrail'in edepsizleri kötülük yaptığı zaman ilk önce demişler ki;

"—Yapmayın, bu kötülüktür, günahtır. "

Ondan sonra dememişler.

Onların o kötülükte devam etmesi, onların merhaba'sına, selam vermesine, onlarla sohbet etmesine, düşüp kalkmasına, alışverişte bulunmasına engel teşkil etmemiş. Allah kalplerini birbirlerine benzetmiş; ceza umumî, hepsinin tepesine birden gelmiş.

Çalışacaksınız, zulme razı olmayacaksınız. Gadre razı olmayacaksınız. Edepsizliğe razı olmayacaksınız. Müstehcenliğe razı olmayacaksınız. Terbiyesizliğe, namussuzluğa razı olmayacaksınız. Hakkı, hayrı, güzeli, iyiyi, temizi, pakı tutup onu hâkim kılmaya çalışacaksınız.

Fakir olabiliriz. Gecekonduda oturuyor olabiliriz. Kalbimiz pırıl pırıl olacak, evimiz pırıl pırıl olacak. Sokağımız eğri büğrü olur; ama temiz olacak, bal döksen yalanacak gibi olacak. Müslümanın özelliği budur. Müslümanlıkta gösteriş önemli değil, malzemenin altın, gümüş olması makbul değil, hatta merdût. Mühim olan temizliktir. Maddî ve mânevî bakımdan temiz olacağız. Her türlü kötülüğün de engellenmesi için çalışacağız, aktif olacağız.

Bu dünyanın işi bizden sorulur. Biz bu dünyada —tabiri câizse— Allah'ın vazifeli zabıta memurlarıyız, polisleriyiz. Biz hayrı temsil edeceğiz, tutacağız. Ötekiler yapmaz ki… Yan cebine parayı koyduğu zaman susar. Allah'tan korkmaz. Hakkı takip etmeyi, bâtılı engellemeyi biz yaparız. Onun için hepiniz vazifenizi bilin! Hepinizi vazifeye davet ederim. Canlı müslüman olun,

gayretli müslüman olun!

b. Çok Sevaplı Bir Hamd

Bu hadîs-i şerif, çok kaynaklarda var. Mesela Ahmed b. Hanbel'de var, İbn Hibbân'da var, Neseî'de var ki bunlarda olması zaten hadisin sağlam olduğunun bir garantisi gibidir, muteber kitaplardır.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[19]

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَقَدْ ابْتَدَرَهَا عَشَرَةُ أَمْلاَكٍ ، كُلُّهُمْ حَرِيصٌ عَلَى أَنْ يَكْتُبَهَا ، فَمَا دَرَوْا كَيْفَ يَكْتُبُونَهَا ، حَتَّى رَفَعُوهَا إِلَى ذِي الْعِزَّةِ ، فَقَالَ: اُكْتُبُوهَا كَمَا قَالَ عَبْدِي ! يعنى: الْحَمْدُ لِلّٰهِ حَمْداً كَثِيراً ، طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ ، كَمَا يُحِبُّ رَبُّنَا ، أَنْ يُحْمَدَ وَيَنْبَغِي لَهُ. ولفظ ابن حبان: كَمَا يُحِبُّ رَبُّنَا وَيَرْضٰى (حم. ن. حب. ض. عن أنس)

RE. 458/8 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî lekadi'btederehâ aşeretü emlâkin küllühüm harîsun alâ en yektübehâ femâ derev keyfe yektübûnehâ hattâ refeû ilâ zi'l-izzeti fekàle: Üktübûhâ kemâ kàle abdî.*)

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) "Nefsim, canım elinde olan Zât'a yemin olsun ki, (*lekadi'btederehâ aşeretü emlâkin*) bunun peşine on tane

---

[19] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.3, s.158, no: 12633; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.125, no: 845; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.4, s.409, no: 7718; Bezzar, *Müsned*, c.II, s.287, no:6454; Ziyaü'l-Makdisî, el-*Ehadisü'l-Muhtare*, c.II, s.372, no:1886; İbn-i Münde, *Tevhid*, c.I, s.397, no:297; İbnü's-Sinni, *Amelü'l-Yevm ve'l-Leyle*, c.II, ss.347, no:443; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.X, s.117, no:16894; Mizzi, *Tehzibü'l-Kemal*, c.VII, s.82; Enes RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.VII, s.716, no:19648; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.407, no:25185.

melek koştu."

Ne olduğunu sonra söyleyeceğim, biraz merak edin.

"—Bunun peşinden on tane melek koştu."

Neyin peşinden koşmuşlar? Söylemiyorum.

"—Bu işin peşinden on tane melek kalkıştı, koşuştu."

(*Küllühüm harîsun alâ en yektübehâ*) "Hepsi bunu yazmaya hevesli ve hırslı..."

"—Aman ben yazayım, aman ben yazayım…" diye kalkıştılar.

(*Femâ derev keyfe yektübûnehâ*) "Ama nasıl yazacaklarını başaramadılar, bilemediler, yazmaktan âciz kaldılar. "

(*Hattâ refeù ilâ zi'l-izzeti*) "İzzet sahibi olan Allahu Teàlâ Hazretlerine durumu arz ettiler. "

Dediler ki:

"—Yâ Rabbi! Ne yapacağımızı bilemedik. Nasıl yazacağız bunu?"

(*Fekàle*) "Allahu Teàlâ Hazretleri buyurdu ki:

(*Üktübûhâ kemâ kâle abdî.*) "Kulum nasıl dediyse siz öylece yazıverin, hesabına karışmayın! Onun sevabını, hesabını vermek bana ait." dedi.

Bu nedir?

Kulun birisi demiş ki:

الْحَمْدُ لِلّٰهِ حَمْداً كَثِيراً ، طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ ، كَمَا يُحِبُّ رَبُّنَا ،
أَنْ يُحْمَدَ وَ يَنْبَغِي لَهُ .

(*El-hamdü li'llâhi hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi, kemâ yuhibbü rabbünâ, en yuhmede ve yenbağî lehû*)

Allah'ın kullarından bir kul bu sözü söyleyince öyle büyük sevap hâsıl olmuş ki on tane melek yazmaya koşuşmuşlar, hepsi yazıp, sevabı tespit edip deftere işlemek için gayretli; ama becerememişler, altından kalkamamışlar. Bu cümlenin sevabını nasıl yazacaklarını becerememişler, Allahu Teàlâ Hazretlerine arz etmişler; "Yâ Rabbi! Kulun bir söz söyledi ki biz bunu nasıl yazacağımızı, ne sevap vereceğimizi bilemedik, âciz kaldık. Bunun sevabını yazmaya tâkatimiz yetmedi." deyince Allahu Teàlâ Hazretleri buyurmuş ki;

“—Siz, kulum nasıl dediyse ‘böyle dedi’ diye yazın, sevabını ben kendim vereceğim. “

Bu cümleleri ezberleyelim.

Allah Hocamız’dan razı olsun, şefaatlerine nâil eylesin. Cümle hocalarımızın kabirleri pürnûr olsun. Hocalarımız bize bu hadîs-i şeriflerden duaları topladılar, Evrad kitabı meydana getirdiler. Her sabah bunları, bu sevaplı [duaları] okuyoruz elhamdülillah. Hadislerden alınmış. Bu cümleyi mesela hep okuyoruz. Hiç olmazsa haftanın bir gününde denk geliyor, okuyoruz.

Gelelim bu güzel cümlenin mânasını kısaca söylemeye:

(*El-hamdü li’llâhi hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh*) “Allah’a çok, temiz, pak, mübarek bir hamd ile hamd olsun! Sayıca çok, temiz, pak ve mübarek bir hamd ile hamd olsun!”

(*Kemâ yuhibbu rabbünâ en yuhmede ve yenbağî leh*) “Rabbimiz kendisine nasıl hamd edilmesini istiyorsa, o tarzda hamd olsun. Onun şânına uygun nasıl hamd etmek gerekiyorsa, o tarzda bir hamd olsun!”

“—Onun şanına lâyık bir hamd ile hamd olsun. Kendisi nasıl bir hamd etmekten hoşlanıyorsa o tarzda hamd olsun. Temiz, pak, çok, mübarek bir hamd ile Rabbimiz’e hamd ederiz.” demiş.

O zât ne güzel kelimeler, cümleler kullanmış. Onun üzerine melekler nasıl sevap yazacaklarına âciz kalmışlar.

O halde bundan ne çıkıyor?

Bu hamdi biz de ezberleyelim. Defterimizin bir yerine yazalım, bu hamdi biz de söyleyelim. Biz de on tane meleği âciz bırakalım. Biz de biraz melekleri yoralım:

الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْداً كَثِيراً ، طَيِّباً مُبَارَكاً فِيهِ ، كَمَا يُحِبُّ رَبُّنَا ،
أَنْ يُحْمَدَ وَيَنْبَغِي لَهُ .

(*El-hamdü li’llâhi hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi, kemâ yuhibbü rabbünâ, en yuhmede ve yenbağî leh*)

Bir sözden neler hâsıl oluyor. Rabbimizin keremine bakın ki… Hayvanı ipinden tutarsın, o da diretir, ters tarafa gitmeye çalışır. Ya oraya gidersen aşağıya yuvarlanacaksın; oraya gitme, buraya

gel!

(*El-hamdü li'llâhi hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi, kemâ yuhibbü rabbünâ, en yuhmede ve yenbağî leh*)

İnşaallah hatırınızda kalsın!

c. Yöneticinin Öldürülmesi

Huzeyfe Hazretleri'nden rivayet edilmiş. Tirmizî'nin hasen hadis dediği, Ahmed ibn-i Hanbel'de, Neseî'de, Tahavî'de ve Ziyaü'l-Makdisî'nin kitabında olan bir hadîs-i şerif. Sağlam hadîs-i şerif.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[20]

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لاَ تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَقْتُلُوا إِمَامَكُمْ ، وَتَجْتَلِدُوا بِأَسْيَافِكُمْ ، وَيَرِثَ دُنْيَاكُمْ شِرَارُكُمْ (ط . حم . ت . ه . ض . عن حذيفة)

RE. 458/9 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, lâ tekùmü's-sâatu hattâ taktulû imâmeküm, ve tectelidû bi-esyâfiküm, ve yerise dünyâküm şirârüküm.*)

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) "Canım, nefsim elinde olan Allah'a yemin olsun ki, (*lâ tekùmü's-sâatu*) kıyamet kopmaz; (*hattâ taktulû imâmeküm*) siz başkanınızı, imamınızı öldürmedikçe..."

"—Müslümanların başındaki imamını öldürmedikçe kıyamet kopmaz. "

(*Ve tectelidû bi-esyâfiküm*) "Kılıçlarınızla birbirlerinizle vuruşmadıkça, kılıçlarınızı birbirinize çekip de birbirlerinizle savaşmadıkça..."

"—Allah'ın başınıza diktiği, vazifeli, sizin idareciniz, imamınızı öldürmedikçe kıyamet kopmaz. "

---

[20] Tirmizi, *Sünen*, c.VIII, s.76, no:2096; İbn-i Mace, *Sünen*, c.XII, s.52, no:4033; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.389, no:23350; Tayalisi, *Müsned*, c.I, s.59, no:539; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.88, no:7550; Huzeyfetü'l-Yeman RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XIV, s.212, no:38436; *Camiü'l-Ehadis,* c.XXII, s.394, no:25153.

Bir şartı daha var: (*Ve yerise dünyâküm şirârüküm*) “Dünyanıza en şerlileriniz hâkim olmadıkça, vâris olmadıkça kıyamet kopmaz.”

Demek ki kıyamet alâmetlerinden birisi has, hâlis, sevgili, müslümanların başı, başbuğu olan kimsenin öldürülmesi.

Kim tarafından? Müslümanlar tarafından…

İmam, cami imamı değil; imâmu’l-ümmeh… Ümmetin imamını müslümanların öldürmesi.

Neden? Müslümanlık kalmamış da ondan. Ortada Müslümanlık kalmamış, insaf kalmamış, dinin hükmünü bilmiyorlar; kendilerinin itaatle emrolundukları, itaat etmeleri boyunlarının borcu olan büyüklerini öldürüyorlar.

Sonra, kılıçlarıyla birbirlerinin karşısına geçip vuruşuyorlar. Müslüman müslümanı kırıp öldürüyor. Sonra, dünyanıza şerlileriniz hâkim oluyor. İyiler hâkim olurken, adaletli, dindar, insaflı, hayırlı insanlar idare edip dururken, onlar devrilince başa şerliler, alçaklar, pespayeler geçiyor, onlar idare ediyor.

Bu değişiklikler olmadıkça kıyamet kopmaz: İmamınızı öldürmedikçe, silahlarınızla birbirinizle çatışmadıkça, dünyanıza şerliler hâkim olmadıkça kıyamet kopmaz.

Acaba bu işler oldu mu?

Cevabını siz kendiniz arayın, bulun.

d. Kötülüklerin Ortaya Çıkması

Şimdi 459. dokuzuncu sayfanın ilk hadisine geldik.

Bu hadîs-i şerifi Hàkim *Müstedrek*’inde Ebû Hüreyre RA’dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[21]

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لاَ تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَظْهَرَ الْفُحْشُ وَالْبُخْلُ ، وَ

[21] Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.590, no:8644; Taberani, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.IV, s.121, no:3767; İbn-i Hibban, Sahih, c.XV, s.258, no:6844; Deylemi, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.IV, s.370, no:7073; Heysemi, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.VII, s.628, no:12438; Ebu Nuaym, *Hilyetü’l-Evliya*, c.IV, s.307; Ebu Hüreyre RA’dan.

Kenzü’l-Ummal, c.XIV, s.242, no:38566; *Camiü’l-Ehadis*, c.XXII, s.395, no:25155.

يُخَوَّنَ الأَمِينُ ويُؤْتَمَنَ الْخَائِنُ ، ويَهْلِكَ الْوُعُولُ ، وتَظْهَرَ التُّحُوتِ ، قِيلَ:
ومَا الْوُعُولُ ومَا التُّحُوتُ ؟ قَالَ: الْوُعُولُ وُجُوهُ النَّاسِ ، والتُّحُوتُ الَّذِينَ
كَانُوا تَحْتَ أَقْدَامِهِمْ ، لاَ يُعْلَمُ بِهِمْ (ك. عن أبى هريرة)

RE. 459/1 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, lâ tekùmü's-sâatü hattâ yazhere'l-fuhşu ve'l-buhlu, ve yuhavvene'l-emînü ve yü'temene'l-hâinü, ve yehlike'l-vuûlu ve tazhere't-tuhûti. Kîle: Ve me'l-vuûlu ve't-tuhûtu? Kàle: El-vuûlu vücûhu'n-nâsi, ve't-tuhûtu ellezîne kânû tahte akdâmihim, lâ yu'lemu bihim.*)

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) "Canım, nefsim elinde olan Allah'a yemin olsun ki, (*lâ tekûmu's-sâatu*) kıyamet kopmaz, (*hattâ yazhere'l-fuhşu*) fuhşiyat, kötülükler zâhir olmadıkça kıyamet kopmaz. "

Başka ne zâhir olmadıkça?

(*Ve'l-buhlu*) "Cimrilik…"

"—Cimrilik ve kötülükler ortaya çıkmadıkça kıyamet kopmaz."

Kur'ân-ı Kerîm'e başladık, Fâtiha'yı bitirdik, Elif lâm mîm'e geldik. Hemen daha Kur'ân-ı Kerîm'in ilk başında, *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

الٓمٓ . ذٰلِكَ الْكِتَابُ لاَ رَيْبَ فِيهِ ، هُدًى لِلْمُتَّقِينَ (البقرة:١-٢)

(*Elîf, lâm, mîm. Zâlike'l-kitâbü lâ raybe fîh, hüden li'l-müttakîn.*) [*Elîf, lâm, mîm.* Bu Kur'an, doğruluğu hiç şüphe götürmeyen ve müttakîler için yol gösterici bir kitaptır.] (Bakara, 2/1-2)

Sonra, takvâ ehli insanların sıfatlarını sayıyor:

أَلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ ويُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ ومِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (البقرة:٣)

(*Ellezîne yü'minûne bi'l-gaybi ve yukîmûne's-salâte ve mimmâ razaknâhüm yünfikùn.*) (Bakara, 2/3)

(*Ellezîne*) “Onlar ki, yâni o müttakîler ki, (*yü’minûne bi’l-gayb*) gayba inanırlar; cennete, cehenneme, hesaba, mizana inanırlar.” Muhbir-i Sâdık haber vermiş. Mucizelerini gördükleri Rasûl-i Emin haber vermiş. İnanırlar.

(*Ve yukîmûne’s-salâte*) “Namazlarını ikâme ederler, idâme ettirirler, devamlı kılarlar.” Bir kılıp, bir yanar bir döner, bir bırakır tarzda değil, namazın üzerinde devamlı, müdâvim olurlar ve dosdoğru kılarlar.

Üçüncüsü; (*ve mimmâ razaknâhüm yünfikùn*) “Bizim onlara bahşettiğimiz rızıklardan, nimetlerden başkalarına infak ederler.”

Allah-u Teàlâ Hazretleri iman ve namazın hemen arkasından üçüncü adımda infak etmeyi, kesenin ağzını açmayı daha kitabımızın başında bize emir buyuruyor. Hem de, (*ve mimmâ razaknâhüm*) “Bizim onlara nimet ve rızık olarak verdiklerimizden infak ederler.” buyuruyor.

Bu mal senin değil ki, bunu sana Allah verdi ve senin ondan Allah’ın kullarına dağıtmanı istiyor.

İslâm böyle. Allah’ın emirlerinden birisi namazsa, hemen arkasından zekât geliyor. Zekât, mâlî ibadet... Çünkü her şey parayla oluyor.

Allah hepinizden razı olsun, burada çıkıp konuştukça, benim derdimi size açtıkça, siz de derdime deva oldunuz; şu camimizin her tarafını yaptık. Şimdi gezerken hoşuma gidiyor, size dua ediyorum. Arka taraflar koca koca salonlar oldu, yeşil yeşil halılarla döşendi. Cemaatler, kadınlar orada diz çöküyorlar, vaazları dinliyorlar. Erkeklerden yer bulamayanlar gidiyor, orada namaz kılıyor. Yerin dibini üç kat deldik, yerin altına kadar deldik, salonlar yaptık. Ramazan’da yemekler yenilecek inşaallah... Yukarıya inmeli, çıkmalı asansörler yaptık, aşağıdan yemekler yukarıya çıksın diye.

Nasıl oldu bunlar? Kim bilir kaç milyon gitti, hesabını bilmem. Paraya ben dokunmuyorum, yapılıyor.

Nasıl oluyor? Sizlerin yardımıyla oluyor.

Neticede ne oluyor; sizin cebinizden para çıktı, siz aldandınız mı?

Hayır, burada bu hayır yapıldığı müddetçe, sizin defterinize sevap yazılacak, dünya durdukça... Dua edin ki dursun. Yarın

kıyamet kopsa, hayrınız kısa olur. Dua edin ki dünya durdukça sevap yazılacak.

Şu caminin yan tarafı, dut ağacı vardı, dutlar olurdu, yere dökülürdü, kara kara, koca koca sinekler onları yemeye gelir; burası bir sineklik idi. Yan tarafında da kümes vardı, kümeste de tavuklar kokardı. Biz o dut ağacını kestik. Herhalde dut ağacı memnun olmuştur. O kümesleri kaldırdık, döşedik. Şu andaki, şu kubbenin altındaki yerin bir buçuk iki misli yer, namaz kılınan yer olarak oraya katıldı.

Neyle oldu? Sizin paranızla oldu. Siz yaptınız, Allah razı olsun, eseriniz. Üstü kubbeli, altı yeşil halılı güzel bir ibadethane oldu.

Herkes şimdi cami yapamıyor ki, bir caminin yapılmasına yardımcı oluyor. Daha büyük hayırlar yapacağız inşaallah. Şimdi bir yerde bir cami yapıyoruz ki bu caminin dört katı, beş katı… 18 dönüm yerimiz var. Bir başka yerde bir eğitim sitesi yapıyoruz ki, kaç kişi oradan okuyup yetişecek inşaallah…

Neyle oluyor? Parayla oluyor. Yani iş dönüyor dolaşıyor, hani “gözü kör olsun” mu derler ne derler —gözü filan yok ama tabir— her şey parayla oluyor. Hayır yapmak şekli olmasa bu işler yürümez. Parayla oluyor.

Peygamber Efendimiz zamanında da öyle miydi?

Evet, Peygamber Efendimiz’in zamanında da işler parayla dönüyordu. Ebû Bekr-i Sıddîk Hazretleri’nin müslüman olduğu zaman 90 bin altın lirası vardı. Hepsini İslâm’a verdi. Osmân-ı Zinnûreyn Hazretleri hatırlı ağa zenginlerden idi. 100 deve yükü taşıyabilecek kadar sermayesi olan kimseydi. 100 deveyi taşıdığı yüklerle, metalarla, mallarla beraber kestirip etlerini de mallarını da fukarâya dağıtacak kadar cömert, zengin insanlardı. O zenginler hepsi paralarını İslâm’a verdiler, paralar İslâm’ın hizmetine girdi, ondan sonra İslâm dünyanın her tarafına yayıldı. O paralar verilmeseydi, olmazdı.

SAS Efendimiz, Ebû Bekr-i Sıddık Efendimiz’e:

“—Beni en yalnız kaldığım zamanda destekledi, mâlî bakımdan bütün kesesini İslâm’ın hizmetine tahsis etti, kendi kızlarından bir tanesini bana yardımcı, hayat arkadaşı olarak verdi.” diye, dua ediyor.

Parasız iş olmaz. Her şey parayla döner.

Yalnız, paranızın kontrolünü yapmanız lazım. Verdiğiniz para nereye gidiyor? Yerine mi gidiyor, çarçur mu oluyor? Eser ortaya çıkıyor mu? Bazı kimseler sebeplenip, fındığın içindeki kurt gibi şişmanlayıp haramla semiriyor mu? Onu takip etmek lâzım!

Hayır yapan insan hayrı verecek, arkasından da "Benim hayrım nereye gitti?" diye takip edecek.

Para işlerinin çok tehlikesi vardır. Para işine girişti mi insan; parayı sever, gevşer, yiyip içebilir. Haram yiyebilir. Onun için, parayı veren kimse sağlam verecek ve takip edecek. "Şu benim verdiğim para ne oldu?" diye soracak. Günah değil, hakkı. Öyle yapması lazım ki kimse haksızlık yapamasın, hayır paraları çarçur olmasın. Hayır paralarının hayra gitmesini sağlamak lazım.

Şimdi bunu niye söyledik?

Hadîs-i şerifte diyor ki:

"—Cimrilik ve fuhşiyât zâhir olmadıkça kıyamet kopmaz. "

Eski müslümanlar paralarını verdiler, para az geldiği zaman canlarını verdiler, İslâm dünyanın her tarafına yayıldı. Okyanuslar tuttu İslâm'ı. Afrika deyip geçti, İslâm orduları Atlas okyanusuna dayandı, öbür tarafa geçemediler. Daha ilk yıllarda hemen Azerbaycan'a ulaştı, Hazar denizi kıyılarına ulaştı, Karadeniz'e ulaştı. Müslüman askerler hemen Ege kıyılarına kadar geldi. Anadolu'dan geçtiler, gemilere bindiler, hemen İstanbul'u muhasaraya başladılar. Yani o zamanki imkânlarıyla ulaşabilecekleri her yere ulaştılar. Güneydoğu Asya'ya ulaştılar, Hint kıtasına ulaştılar, Çin'e ulaştılar, her tarafa dağıldılar. Paralarını verdiler, yetmedi; canlarını verdiler. Seve seve verdiler. Allah-u Teàlâ Hazretleri de kat kat fazlasını verdi. Dünyanın her tarafı müslümanların oldu.

Sonra cimrilik başlayınca, el sıkılığı başlayınca İslâm geriledi. Dünyaya meyil başlayınca, para sevgisi, mal sevgisi başlayınca İslâm geriledi.

Öyle olmaz. Allah yolunda vereceksin.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ (آل عمران:٩٢)

(*Len tenâlü'l-birre hattâ tünfikù mimmâ tuhibbûn*) "Sevdiğiniz malları, paracıkları; o biriktirdiğiniz altınları, gümüşleri, elmasları, zînetleri Allah yolunda infak etmedikçe müttakî kul, birr ü takvâ sahibi kul sıfatına sahip olamayacaksınız. Kesenin ağzını açmadıkça, cömert olmadıkça Allah'ın sevgili bir kulu olamayacaksınız." (Âl-i İmran, 3/92)

Şimdi birisi bir zarf göndermiş, buraya koymuş. Ben de "İçinde bir soru mu var?" diye açtım, içinden 5 bin lira para çıktı. Diyor ki; "İşte 5 bin lira da camiye küçük bir yardımda bulunabiliyorum." diyor. Koymuş, namazdan sonra götürüp vereceğiz. İnşaallah siz de yaparsınız. Böyle böyle oluyor. İsimsiz kahramanlar…

Kimisi getiriyor bileziğini veriyor, yüzüğünü veriyor. Bileziğini getiren oldu. "Anamdan kalma beşibiryerdem var." dedi birisi, getirdi onu verdi. Herhalde 250 bin lira filan tutmuş. Böyle veriyorlar. Ben de hemen ehline götürüp veriyorum. Yerini bulsun diye gayret ediyorum.

Siz de takip edin. Siz de isterseniz para vermeyin, malzeme verin. Yani ille öyle para şartı yok. Ama kesenin ağzı açılacak. Çünkü cimrilik ve kötülük yayıldığı zaman kıyamet kopuyor. Cömert olacağız.

وَيُخَوَّنَ الأَمِينُ وَيُؤْتَمَنَ الْخَائِنُ ،

(*Ve yuhavvene'l-emînu ve yü'temene'l-hâinu*) Kıyamet kopmasının alâmetlerinden iki tanesi daha karşımıza geldi:

(*Yuhavvene'l-emîn*) "Emniyetli kimseye hain damgası vuruluyor; alçak, hain, vatan haini diyorlar. (*Ve yü'temene'l-hâin*) Asıl hain kimseye de itimat olunuyor."

İş tersine dönmüş, ayaklar baş olmuş. Asıl emniyetli kimse vatan haini muamelesi görüyor, hain muamelesi görüyor; hain olan kimseye itimat olunuyor.

وَيَهْلَكَ الْوُعُولُ ، وَتَظْهَرَ التُّحُوتِ ، قِيلَ: وَمَا الْوُعُولُ وَمَا التُّحُوتُ ؟

قَالَ: الْوُعُولُ وُجُوهُ النَّاسِ ، وَالتُّحُوتُ الَّذِينَ كَانُوا تَحْتَ أَقْدَامِهِمْ ،

لاَ يُعْلَمُ بِهِمْ (ك. عن أبى هريرة)

(*Yühleke'l-vuûl*) "*Vuûl* helâk olunca, (*ve't-tazhere't-tuhûti*) ve tuhût ortaya çıkınca kıyamet kopacak."

Bilmedikleri iki kelime... (*Kîle*) Sordular. (*Ve me'l-vuûlu, ve't-tuhûtu*) "Yâ Rasûlallah, vuûl ne demek, tuhût ne demek? Vuûl helâk olduğu zaman, tuhût ortaya çıktığı zaman kıyamet kopacakmış. Neymiş bunlar?" dediler.

(*Kàle*) "Efendimiz buyurdu ki: (*El-vuûl vücûhu'n-nâsi*) "Vuûl, insanların seçkinleri, asil kimseler... Asaletli, eşraftan olan kimseler. Onlar helâk olacak. Terbiyesi, görgüsü, duygusu, bilgisi, edebi, vicdanı yerinde, insaflı, vicdanlı, tam asil, ağa, münevver, kültürlü, hakiki müslüman, takvâ ehli... Onlar helâk olacak.

(*Ve't-tuhûtu, ellezîne kânû tahte akdâmihim*) "Tuhût da o asillerin ayakları altında olan kimseler."

Taht, alt demek. *Tuhût*; alttakiler demek. Yani onların ayakları altında olan kimseler, o ayaktakımı... Onun bilmem hangi işini yapardı filan... Hadi isyan ettiler, başa geçtiler, idareyi devirdiler, onlar aldılar gibi. Tulumbacı takımı, ayaktakımı... İşte öyle olduğu zaman...

(*Lâ yu'lemu bihim*) "Hiç adı sanı bilinmeyen, soysuz sopsuz, ne olduğu belli olmayan kimseler başa geçtiği zaman." buyurdu.

Bunların mefhumlarını, aksini düşünerek şimdi başına dönüp söyleyecek olursak; demek ki iyilik yaparsak ve cömert olursak dünyanın hâli iyi olacak. Cimrilik yapıp fuhşiyâtı yaymak yerine iyilik sahibi olursak ve cömert olursak, hayırlara paraları verirsek hayırlar gelişecek. Emin kimseler emniyetli işlerin başına getirilirse, hain kimselerin hıyaneti engellenirse, onlar saf dışı bırakılırsa, işler iyi gidecek. Demek ki her işi ehline vermeliyiz.

إِنَّ اللهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا (النساء:٥٨)

(*İnna'llàhe ye'murukûm en tüeddü'l-emânâti ilâ ehlihâ*) "Şübhesiz ki, Allah size emânetleri ehline vermenizi emreder." (Nisâ, 4/58) buyruldu.

Emanetleri, vazifeleri, işleri kim ehilse ona verin!

Senin sevdiğin, senin akraban, senin yakının, damadın, amcazâden… Hayır! Ehil kimse, ehil olana vereceksin.

Hz. Ali Efendimiz Peygamber Efendimiz'e geldi, dedi ki;

"—Yâ Rasûlallah, Kâbe-i Müşerrefe'yi ben bundan sonra açayım kapatayım, anahtarını bana ver. Mekke'yi fethettik ya, anahtarı bende olsun. "

Peygamber Efendimiz Kâbe'nin anahtarını eskiden beri tutan ailede ibkâ etti. O vazifeyi ibkâ etti. Halbuki girmişlerdi, Mekke'yi fethetmişlerdi, ne isteseydi yapardı. İsteyen de kendi damadı, müslümanların ilklerinden Hz. Ali Efendimiz.

Hatta şöyle yapmış: Hz. Ali Efendimiz:

"—Ver Kâbe'nin anahtarını!" demiş.

Kılıçla, okla, atla, deveyle girdiler, Mekke'yi fethettiler. Birkaç edepsiz karşı koymak istedi. Onlar haklandı, ötekiler hepsi evlerine kaçtılar. Peygamber Efendimiz Kâbe-i Müşerrefe'ye girecek, namaz kılacak.

Kimde anahtarı? Filanca aileden falanca şahısta…

Hz. Ali Efendimiz gitti:

"—Anahtarı ver!" dedi.

Mekke'yi fethettiler, Kâbe'yi Peygamber Efendimiz'e açacak. Adam "Vermem!" demesin mi? "Tevbe, ölür müsün, öldürür müsün?" derler ya… "Sen kimsin; zaten ben fethetmişim, sen benim esirim durumundasın. 'Vermem!' ne demek?

Hz. Ali Efendimiz babayiğit, "Ver bakalım şunu!" dedi, çekti aldı. Kâbe'nin anahtarını tazyikle aldı, açtı kapıyı, Efendimiz namaz kıldı.

Gökten Peygamber Efendimiz'e vahiy indi. Allah-u Teàlâ Hazretleri:

إِنَّ اللهَّ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا (النساء:٥٨)

(*İnna'llàhe ye'murukküm en tüeddü'l-emânâti ilâ ehlihâ*) "Şübhesiz ki, Allah size emânetleri ehline vermenizi emreder." (Nisâ, 4/58) buyruldu.

Peygamber Efendimiz Hz. Ali Efendimiz'e dedi ki:

“—Git o şahsa bu anahtarı tekrar ver!”

İslâm bu işte! Hakiki Müslümanlık, görüyorsunuz, sahneler nasıl? Altından sahneler… Altın, pırlanta, elmas sahneler, öyle dünyada başka yerde emsâli görülmez.

Demek ki işleri emniyetli, hakiki ehli olan kimselere vereceğiz, işin düzgün gitmesi için. Ve asaletli, kültürlü, bilgili kimseler başta olacak, ayaktakımlarına fırsat verilmeyecek.

Neden? Şair böyle söylüyor:

إذا كان الغراب دليل قومٍ ، سيئتيهم إلى أرض الجياف .

(*İzâ kâne'l-gurâbu delîle kavmin, seye'tîhim ile'l-ardı'l-ciyâfi*) “Bir kavmin, bir topluluğun kılavuzu karga olursa, onları leşlerin olduğu yere götürür.”

Uçar uçar, karganın yediği leş olduğundan, kavmini de sürükler oraya götürür.

Klavuz asil kimse olacak. Rezil kimse oldu mu, o rezaletten başka bir şey bilmez ki.

Demek ki böyle yapacağız. Bu tarzda hareket edersek sulh u sükûn, güzel hal devam eder.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi has müslüman etsin... İslâm'ın inceliklerini iyi anlamak nasib etsin… Taklit müslümanlıktan, yani folklor malzemesi gibi müslüman olmaktan bizi korusun…

Dinde fakih eylesin… Hakkı hak olarak görüp tâbi olmayı nasib eylesin... Bâtılı bâtıl görüp ondan korunmayı nasib eylesin… Emr-i ma'ruf, nehy-i münker yapmayı nasib eylesin… Yolunda dâim, zikrinde kàim eylesin...

Bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-fâtihah!

27. 04. 1986 – İskenderpaşa Camii

04. DÜNYA ZEVKLERİNE ALDANMAYIN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ hayrı halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

وَالَّذِى نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ ، لَيَبِيتَنَّ نَاسٌ مِنْ أُمَّتِى ، عَلَى أَشَرٍ ، وَبَطَرٍ ، وَلَعِبٍ ، وَلَهْوٍ ؛ فَيُصْبِحُوا قِرَدَةً وَخَنَازِيرَ ، بِاسْتِحْلاَلِهِمُ الْمَحَارِمَ ، وَاتِّخَاذِهِمُ الْقَيْنَاتِ ، وَشُرْبِهِمُ الْخَمْرَ ، وَأَكْلِهِمُ الرِّبَا ، وَلُبْسِهِمُ الْحَرِيرَ (عم. في زوائد الزهد عن عبادة بن الصامت ، وعن عبد الرحمن بن غنم ، وعن أبى أمامة ، وعن ابن عباس)

RE. 459/2 (*Ve'llezî nefsü muhammedin bi-yedihî, leyebîtenne ünâsün min ümmetî alâ eşerin ve batarin ve lu'bin ve lehvin, feyusbihûne kıradeten ve hanâzîre istihlâlihimü'l-mahârime, ve't-tihâzihimü'l-kaynâti, ve şurbihimü'l-hamre ve eklihimü'r-ribâ, ve lübsihimü'l-harîr.*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun...

Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek hadîs-i şeriflerinden bir demet, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 459. sayfasının 2. hadisinden itibaren okuyup izahına geçmek istiyoruz.

Bunlara başlamadan önce, Peygamber SAS Efendimiz'e sevgimizin, bağlılığımızın bir nişânesi olmak üzere ve onun cümle âlinin, ashâbının, etbâının, ahbâbının ruhlarına ayrı ayrı hediye olsun diye; sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullahın ve bilhassa Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemiz kaddesallâhu esrârahümü'l-aliyye hazerâtının ruhlarına hediye olsun diye;

Okuduğumuz kitabı te'lif eyleyen Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddîn Hocamız'ın ruhuna, kendisinden feyz aldığımız Mehmed Zahid Kotku Hocamız'ın ruhuna hediye olsun diye; bu beldeleri fetheden fatihlerin, şehidlerin, gâzilerin, mücahidlerin, hayır ve hasenât sahiplerinin, İskender Paşa'nın, beldemizin medâr-ı iftihârı enbiyânın, sahâbe-i kirâmın, tâbiînin, ve sâir evliyâullahın ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan ve yakından şu hadisleri dinlemeye gelmiş olan siz kardeşlerimizin de ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının, istediklerinin ruhlarına hediye olsun diye; yaşayan biz müslümanların da Rabbimizin rızasına uygun ömür sürüp huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olsun diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım!

……………………………..

a. İnsanların Domuza ve Maymuna Dönüşmesi

Dersimizin başında metninin okuduğumuz hadîs-i şerif, Ebû Ümâme ve İbn-i Abbas RA hazerâtından rivayet edilmiş bir hadîs-i şeriftir.

Efendimiz SAS Hazretleri buyurmuşlar ki:[22]

وَالَّذِى نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ ، لَيَبِيتَنَّ نَاسٌ مِنْ أُمَّتِى ، عَلَى أَشَرٍ ، وَبَطَرٍ ، و

[22] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.329, no:22842; Heysemi, *Mecmaüz-Zevaid*, c.V, s.118, no:8215; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.
Heysemi, *Mecmaüz-Zevaid*, c.V, s.118, no:8215; Ebu Ümame RA'dan.
Camiü'l-Ehadis, c.XXII, s.383, no:25126.

لَعِبٍ ، ولَهْوٍ ؛ فَيُصْبِحُوا قِرَدَةً وخَنَازِيرَ ، بِاسْتِحْلاَلِهِمُ الْمَحَارِمَ ، واتِّخَاذِهِمُ الْقَيْنَاتِ ، وشُرْبِهِمُ الْخَمْرَ ، وأَكْلِهِمُ الرِّبَا ، ولُبْسِهِمُ الْحَرِيرَ (عم. في زوائد الزهد عن عبادة بن الصامت ، وعن عبد الرحمن بن غنم ، وعن أبى أمامة ، وعن ابن عباس)

RE. 459/2 (*Ve'llezî nefsü muhammedin bi-yedihî, leyebîtenne ünâsün min ümmetî alâ eşerin ve batarin ve lu'bin ve lehvin, feyusbihûne kıradeten ve hanâzîre istihlâlihimü'l-mahârime, ve't-tihâzihimü'l-kaynâti, ve şurbihimü'l-hamre ve eklihimü'r-ribâ, ve lübsihimü'l-harîr*.)

(*Ve'llezî nefsü muhammedin bi-yedihî*) "Şu Muhammed'in canı, nefsi kudreti elinde olan Allah'a and olsun ki..."

İnsanın yaşaması, ölmesi, hayatı, memâtı, faaliyetleri, hayrı, şerri hep Allah-u Teàlâ Hazretleri'nden oluyor. Biz onun kudretine boyun bükmüşüz, kaderine razı olmuşuz. O her şeyi tasarruf ediyor, ne dilerse öyle yapıyor. Rabbimiz'den hayırlar dileriz.

"Allah'a yemin olsun ki, (*leyebîtenne ünâsün min ümmetî alâ eşerin ve batarin*) benim ümmetimden bir kısım insanlar keyif ve kibir üzere geceleyecekler, gecelerler." Keyif, aşırı eğlence, neşe, ferah ve tekebbür, etrafa çalım satmak ve saire ile gecelerler.

Başka? (*Ve lu'bin ve lehvin*) "Oyun ve eğlence üzere gecelerler." Neşe, kibir, oyun, eğlence ve gafletle dolu olarak geceyi geçirirler. (*Feyusbihûne kıradeten ve hanâzîre*) "Öyle geçirirler ama maymunlar ve hınzırlar olarak sabahlarlar."

Öyle yatarlar, öyle kalkarlar.

Bu ceza, kendilerinin sûretlerinin tebdîli nedendir? İnsanlıktan çıkıp da maymun veya domuz sûretine geçmeleri nedendir? Efendimiz arkasından izah ediyor:

(*İstihlâlihimü'l-mahârime*) "Allah'ın haram kılmış olduğu şeyleri helâl görmelerindendir, aldırmayıp işlemelerindendir."

Haram; omuz silkiyor, aldırmıyor, yapıyor. "Haramsa haram." diyor.

“—İçki yasak.” diyorsun;

“—Sen içmiyorsan bana ver!” diyor.

“—Faiz haram.” diyorsun;

“—Sen yemiyorsan bana ver!” diyor.

Yani küstah, saygısız, edepsiz…

Haramı helal saymalarından, aldırmamalarından; ceza bir bundan.

(*Ve't-tihâzihimü'l-kaynâti*) “Şarkıcı kadınlar edinip onları söyletmek, çığırtmak, oynatmalarından dolayı. (*Ve şürbihimü'l-hamre*) İçki içmelerinden dolayı. (*Ve eklihimü'r-ribâ*) Faizi, ribayı yemelerinden dolayı. (*Ve lübsihimü'l-harîr*) İpekli elbiseleri giymelerinden dolayı…”

Bunların hepsi haram, yasak olan şeylerdir. Bu haramları, bu yasakları yapınca, Allah-u Teàlâ Hazretleri onları domuz suretine veya maymun sûretine getirecek. Böyle yapacaklar, böyle geceleyecekler; keyifleri yerinde, eğlence, oyun, vur patlasın çal oynasın... Ama sabaha o hâle gelecekler.

Ulemâmız demişler ki:

“—Eski ümmetlerde sûret değiştirilmesi olmuş. Yani insan sûretinden çıkıp hayvan sûretine gelmiş. Burada da olabilir.”

Bir kısmı da diyor ki:

“—Bu sîretlerinin, bâtınlarının, iç hallerinin, ruhî durumlarının değişmesi de olabilir.”

Yani domuz olacaklar; dört ayaklı, burunlu o menhus hayvan olmayacak da içi domuz gibi olacak, ruhu, ahlâkı domuz gibi olacak. Domuz kadar aşağı, hor olacaklar.

(*Kıredeten*) “Maymunlar.”

Maymun nesiyle ma'ruftur? Taklidiyle ma'ruftur. Taklitçi, şahsiyeti yok, karşısındaki gördüğü şeyi taklit ediyor.

Domuz neyiyle ma'ruftur? Oburluğuyla ve şehveti ile ma'ruftur, onun timsâlidir. Çünkü yer, yağlanır yağlanır, sağa sola saldırır. Azgın. Azgınlığın sembolü olmuş oluyor. Etlerinde de tabii insan vücuduna zararlı çok parazitler meydana gelir. Yasak edilmesinin çok hikmetleri var; çünkü vücuda zararı var, beslenmesinin zararı var.

İşte o sûrete getirilirler. Bu durum istikbale ait. “Muhakkak ve

muhakkak ümmetimden bazı kimseler böyle yapacak da ondan sonra böyle bu hâle gelecekler.” diye Efendimiz bildirmiş.

Bizim zamanımızdaki yılbaşı eğlenceleri, yaz eğlenceleri bu hadîs-i şeriflerde belirtilen tehlikelerin memleketimize yerleşmeye başladığını gösteriyor. Şu hadîs-i şerifteki sözlerin bile hafif kalacağı rezaletlerin olduğu, eğlenceli gece toplantıları veyahut rezaletleri oluyor. Gazetelerden duyuyoruz, bir kısmının resmini görüyoruz.

Geçenlerde bir gazetede bir resim gördüm, hem de öyle çok müstehcen resim umumiyetle basmayan bir gazeteydi. 10-15 tane kadın hamamda dizilmişler. Dikkat edin, hamamda dizilmişler. Turist kadınlar. Erkekler de peştamali sarınmış, kadınları keseliyor. Her bir kadının başında bir erkek var. Resim, fotoğraf… Sahneyi düşünebiliyor musunuz? Her birinin başında bir tane erkek… Kadınlar uzanmış. Kimisi yüzükoyun yatmış, kimisi öteki türlü yatmış, berikisi masaj yapıyor ve keseliyor.

O yılbaşı eğlenceleri, o bizim gitmediğimiz, bilmediğimiz deniz kenarları, o plajlar, o plajlardaki yazlık evler, o bizim turist celbetmek için oteller yaptığımız Akdeniz sahilleri…

Ege’nin o güzelim çam ormanlı, yeşil sulu güzelim koyları, körfezleri... Neler oluyor? Çıplaklar kampları bile var. Fransızlar şurasını ayırmışlar, kamp yapmışlar, hiçbir şey giyinmeden dolaşıyorlar, vahşî hayvanlar gibi.

Böyle yapıyorlar, keyifleri yerinde, eğlence, oyun; söz dinlemez, laf anlamaz, gaflet, kibir, ucub… Parası var ya, yapıyor. Sonra ne olur?

Ya Allah domuz hâline, maymun hâline getirir; ya da içleri onlar gibi olur, onlardan beter olur. İnsanın isterse yüzü, şekli insan sûretinde olsun. Allah onu saidler defterinden sildikten sonra, iyi kullar defterinden sildikten sonra isterse Firavun gibi, Karun gibi, Şeddat gibi, Nemrut gibi isterse iki ayağı üstünde dolaşsın. Öyle iki ayak üzerinde dolaşan insan sûretinde mahluklar var ki;

أُولٰئِكَ كَالأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ (الأعراف: ١٧٩)

(*Ülâike ke'l-en'âmi*) "Onlar hayvanlar gibidir. (*Bel hüm edallü*) Hatta o hayvanlardan daha şaşkın, daha da sapıktırlar." (A'raf 7/179)

Hayvan, Rabbine karşı vazifesini bilir, yapar. Kuşlar cıvıl cıvıl öter, tesbih eder. Böcekler tesbih eder. Çiçekler tesbih eder. Ağaçlar, yapraklar, bulutlar, rüzgârlar tesbih eder, Rabbine itaatli olur da o münkir olan iki ayağı üzerinde dolaşan hain, zalim, Allah'ın nimetini yiyip de ona âsi gelen alçak, o hayvandan aşağıdır. Çünkü ötekisi isyan etmiyor, ötekisi yine tesbihinde, zikrinde…

وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَٰكِن لاَّ تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ

(الإسراء: ٤٤)

(*Ve in min şey'in illâ yüsebbihu bi-hamdihî ve lâkin lâ tefkahûne tesbîhahüm*) [Yerde ve göklerde olan her şey onu teşbih ve tahmid eder, ne var ki siz onların tesbini anlayamazsınız.] (İsrâ, 17/44)

"Hiç Allah'ın zikrinden gafil varlık yok; ama siz onların tesbihlerini, zikirlerini duyamazsınız." diyor, çok âyet-i kerîmelerde… Bir âyet-i kerîme değil, iki tane değil… "Tesbih etti." siygasıyla, mâzi siygasıyla da geçiyor.

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

(الحديد: ١ ، الحشر: ١ ، الصف: ١)

(*Sebbeha li'llâhi mâ fi's-semâvâti ve'l-ardı*) "Yerde gökte ne varsa hepsi Allah'ı tesbih eylediler. (*Ve hüve'l-azîzü'l-hakîm*) O azîzdir, hakîmdir." (Hadid, 57/1, Haşr, 59/1, Saf, 61/1)

Okuduğumuz âyet-i kerîmede de;

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لاَ تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ

(الإسراء: ٤٤)

(*Ve in min şey'in illâ yüsebbihu bi-hamdihî ve lâkin lâ tefkahûne tesbihahüm*) "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı zikretmesin. Her şey Allah'ı zikr ü tesbih eyler; ama siz farkına varmazsınız." (İsrâ, 17/44) buyuruyor Allah-u Teàlâ Hazretleri.

Evliyâullahın hayatlarını yazan kitaplarda naklen okuduk. Evliyâullahın kerâmetleri zâhir meşhurlarından, hakikaten hayatı ile, yazdığı eserlerle bu işleri gerçekten çok derinden bildiği anlaşılan büyük muhterem zatlar ki, Allah şefaatlerine nâil eylesin, diyorlar ki;

"—Kulağından perde kalksa duyar. Hakikaten tesbih ederler. Lisân-ı hal ile değil, gerçekten tesbihâtı vardır. Yalnız kulakları perdeleri olanlar duymuyor, ötekisi duyar."

İsterse iki ayağı üzerinde dolaşsın; Firavun olduktan sonra, Nemrut olduktan sonra isterse iki ayağı üstünde dolaşsın... Âhireti mahvolduktan sonra dünyada isterse bal börek yesin, isterse saraylarda yaşasın... Âhiret ebedî; dünya 50 yıl, 60 yıl, 70 yıl, 80 yıl... Ondan sonra cehennemde devamlı azap...

هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (البقرة:٣٩)

(*Hüm fîhâ hàlidûn*) "Onlar orada, cehennemde ebedî olarak azap içinde kalacaklar. Onlara çıkmak yok." (Bakara, 2/39)

Devamlı yanacaklar, devamlı işkence görecekler.

Burada üç gün, beş gün sarayda yaşamak, ondan sonra ebedî mahrumiyete uğramak mı iyi; bu dünyada Allah'ın emrini tutup, helallerini yiyip, haramlarından korunup ahirette ebedî cennet nimetlerine kavuşmak mı iyi? Akıl var, mantık var!

Kardeşlerim!

Aslında müslüman sıkıntı çeker. Hatta en büyük sıkıntıları peygamberler çeker. Bir hadis-i şerifte buyrulmuş ki:[23]

---

[23] Muhtelif lafızlarla: İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.30, no:4013; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.179, no:510; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.99, no:119; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.312, no:1045; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.V, s.460, no:2476; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.142, no:9774; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.372, no:6325; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

أَشَدُّ الْبَلَايَا عَلَى الْأَنْبِيَاءِ

(*Eşeddü'l-belâyâ ale'l-enbiyâ'*) "En büyük belâlar, sıkıntılar, imtihanlar, meşakkatler peygamberlere gelmiştir."

Çünkü kuvvetli kul, Allah'a imanı, bağlılığı nümune derecede kuvvetli, müstesna kul... En büyük sıkıntılar onlara gelir, onlar çok sevap kazanırlar. Ondan sonra salih kullara gelir. Ondan sonra daha aşağı, daha aşağı… Ondan sonra âcizlere, nâçizlere az gelir. Çünkü biraz fazla soru sorsan, biraz fazla imtihana tutsan kalacak, olduğu yere çöküp kalıverecek. Dayanıksız, bîçâre, zavallı, güçsüz… Onun için onlara az gelir; ama sevapları da az olur.

Müslüman dünya hayatında meşakkat çeker. Malına imtihan gelir, canına imtihan gelir, sıhhatine halel gelebilir, başına hastalık gelebilir, üzüntülü haller gelebilir, iftiraya uğrayabilir. Çoluk çocuğundan, yakınlarından anlayışsızlık görebilir, hakları gasp edilebilir. Hep insanoğlu için… Allah'ın sevgili kullarına bunlar gelmez diye bir şey yok. En sevgililerine en çok gelir. Sabredip de derecesi artsın diye.

Yalnız bir hadîs-i şerif gördüm ki:

"—Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin bazı kulları vardır. Allah onları afiyet üzere dünyaya getirir, afiyet üzere yaşatır, afiyet üzere öldürür, afiyet üzerine de cennetine sokar." diyor Peygamber SAS Efendimiz.

Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.417, no:2322; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.172, no:1481; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.160, no:2900; Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.386, no:5463; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.412, no:2783; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.143, no:830; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.352, no:7481; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.26; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.205, no:1159; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.29, no:215; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.78, no:146; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.V, s.189, no:1832; Sa'd ibn-i Ebî Vakkas RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.369, no:27124; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.448, no:8231; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXIV, s.244, no:626; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.142, no:9776; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.352, no:7482; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.V, s.259, no:2413; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.212, no:808; Ebû Ubeyde ibn-i Huzeyfe, halası Fatıma bint-i Yemân RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.III, s.12, no:3740; *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.326, no:6778-6784; *Keşfü'l-Hafâ,* c.I, s.130, no:371; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.420, no:3468-3473.

Allah bizi onlardan eylesin…
Zayıfız, bîçâreleriz. Yunus Emre'nin dediği gibi:

Eğer beni öldüreler
Külüm göğe savuralar
Toprağım anda çağıra
Bana seni gerek seni

Müslüman yansa da, yakılsa da, parça parça edilse de, külleri havada savrulsa da hak yoldan dönmez.

Emir var, cihad olacak; yürü! Bir gül bahçesine gider gibi cihada gider. El-hamdü lillâh…

"—Nereye gidiyorsun?"

"—Şehidlik ihtimali olan bir yere gidiyorum."

Güle oynaya giderler. Bizim eskiden ecdâdımızın zamanında, köylerde cihada gidiyor diye davulla zurnayla uğurlarlardı. Niye davulla zurnaya gönderiyor, neşeyle gönderiyor?

O kahramanlar gidecekler, belki şehid olacaklar. Ne mutlu! Dönüp gelirse gâzi olacak, o da güzel, iki güzellikten birisi; ya şehid olacak ya gazi olacak. Elbette düğün gibi gönderilir, bizim anlayışımız öyle…

Ben ölsem, cennete gidecek olsam, dönüp de şu dünyaya bakar mıyım? İnsanın burada kalası gelir mi?

Eskilerden bir tanesine Allah-u Teàlâ Hazretleri nasib etmiş, hûrî kızlardan bir tanesinin küçük parmağını göstermiş; adamın dünyada kalacak hâli kalmamış. Ne yapsın, onu gördükten sonra "Bu benim hûrim!" diye burada artık gözü bir şey görmemiş.

Onun için Müslüman, ahiret nimetlerini bildiğinden buranın meşakkatlerine dayanır. Dişçide dişimizi tamir ettireceğiz diye onu gırgırına, iğnesine nasıl tahammül ediyoruz? İğneyi getiriyor, batırıyor. Ondan sonra makineyi getiriyor, 'cız cız cız" insanın dişini oyuyor.

"—Ah uh! Biraz sinire geldi! Aman, biraz çek!"

Niye kendi elinle gidiyorsun, bir de para veriyorsun üstüne?

"—Hocam, arkasından dişim sağlam olacak, iyi yemek yiyeceğim, rahat edeceğim."

İnsanlar ilerideki birtakım rahatlıklar için, dünyada birtakım

sıkıntıları göze alıyor. Herkes alıyor.

Adam ameliyat oluyor:

“—Ya, sen koyun musun, kendi kendine niye doktorun karşısına gidiyorsun da neşterin altına yatıyorsun? Seni bıçağın altında kesecek. “

“—Kessin hocam, hastalık çıkacak, sıhhat gelecek.”

Kesilmeye razı…

İşte müslümanın hâlini buradan anla. Ahiret nimetlerini gören müslüman, imanı kuvvetli olan müslüman buradaki bir şeye dönüp de bakmaz. Buranın küçük, ufak tefek kırıntı lezzetinden dolayı ona takılıp da ahiretini kaybetmez.

Ama insanların imanı zayıf olunca ahirete inanmıyor ki…

“—Ben bu dünyaya bir kere gelmişim, vur patlasın çal oynasın, vaktimi güzel geçireceğim.” diyor.

Güya akıllılık yapıyor.

Peki, akıllılık yap, sen böyle güzel güzel oyna… Sen oynarsan, ötekisi oynarsa, ötekisi oynarsa ne olur?

Vur patlasın çal oynasın… Bütün memleket ahalisi Sulukule cemaati gibi olur. Ne ileriye gidilir, ne rahat edilir, ne zenginlik olur. Düşman da gelir istila eder, bu sefer kırbacın altında öbür taraftaki oynadığının fitil fitil acısı burnundan gelir.

Demek ki hayat acıymış, çalışmak lâzım! Yazın çalışmayan kışın sıkıntı çeker. Ağustos böceği gibi yazın çalışmayan, kışın kapı kapı dolaşır. Ama karınca gibi yazın çalışan, topladığını kışın yuvasında yer. Hayat çalışma olduğundan, o eğlenceyle dünya işi bile yürümez. O eğlence devamlı olduğu zaman, insanın dünyası bile yürümez, nerede kaldı ki ahireti yürüyecek?

Dünyada kısa bir süre rahat etmek için bile insanlar devamlı çalışmak zorunda… Ama insanın içine şeytan geldi mi, nefsi kuvvetlendi mi, zevke bir alıştı mı bırakamaz.

“—Hocam, Allah kahretsin şu sigarayı, bırakamıyorum! Öksürüğüm tıkanık, merdiven çıkamam, uykum kaçtı.”

Sigaraya böyle söylüyor. Ne kadar kötü bir alışkanlık! Veyahut afyona alışmış, hastane getiriyorlar, krize giriyor, tir tir titriyor:

“—Aman bana biraz afyon verin!”

Canını isteseler canını veriyor. Afyon çekecek, alışmış... İçki

müptelası ille içki bulacak. İçki vermiyorlar, ispirto içiyor, kolonya içiyor; alışmış. Alışanı artık tutamıyorsun.

Alıştı, öyle eğlenecek.

Ne yapacak? Neşeli vakit geçirecek, vur patlasın çal oynasın, eğlenceler, oyunlar, çalgıcılar ve saire... İpeklileri giyecek, faizleri yiyecek... Eğlenceye para lazım! Onun için normal kazançla, el emeği ile kazanılan para yetmez. Rüşvet gelsin, faizden gelsin, haramdan gelsin, namusunu satarak gelsin; razı! Namusunu da satıyor, rahat edeceğim diye… İçki içiyor. Faiz yiyor. Kızlarla, erkek şarkıcılarla eğleniyor, ipekliler giyiyor. Ama sonra işin sonu bu dünyada da horluk, ahirette de horluk…

Çok öyle gazetelere resimleri basılmış meşhurlar var ki, sonunda ya intihar etmiş, ya bir kenar mahallede saçı başı dağılmış bir kocakarı hâline gelmiş, kimse yüzüne bakmıyor.

"—Hey hey! Bir zamanın şöhreti olan şu insanın şu sefâletine bak!" diye.

Git de dinle, hayatından memnun mu, değil mi? Ama tabii gençken, işin farkında değilken öyle şeyler yapıyorlar.

Rabbimiz bize uzağı görmeyi nasib etsin... Hakkı hak olarak görüp ona tâbi olmayı nasib etsin... Bir haram, bir mahzurlu iş gözümüze ilk bakışta tatlı bile görünse, canımız çekse de, biz de istesek bile Rabbimiz onu istediğimiz halde bize vermesin...

Sonu hayır gelecek hayırlı iş, akıbeti güzel olan, sevaplı olan, Allah'ın rızasına uygun olan bir iş nefsimize ağır da gelse onları yapmayı, o meşakkatlere katlanıp, o yüklerin altına girip de o sevapları kazanmayı, Rabbimiz bize nasib eylesin…

Malımızı, canımızı, işimizi, gücümüzü, hayatımızı, zamanımızı Allah yolunda, rızasını kazanmak yolunda harcayacak yiğitliği Rabbimiz cümlemize ihsan eylesin...

b. Peygamber Efendimizin Şefaati

Abdullah ibn-i Cafer RA'dan rivayet edilmiş bir hadîs-i şerif. Peygamber SAS Efendimiz sahabesini teselli etmiş, övmüş.

Buyurmuş ki:[24]

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُهُمْ حَتَّى يُحِبَّكُمْ لِحُبِّي ، أَتَرْجُونَ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِشَفَاعَتِي ، فَلا يَرْجُوهَا بَنُو عَبْدِ الْمُطَّلِبِ (طس. عن عبد الله بن جعفر)

RE. 459/ (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, lâ yü'minü ehadühüm hattâ yuhibbeküm li-hubbî; e tercûne en tedhulu'l-cennete bi-şefâatî, ve lâ yercûhâ benû abdi'l-muttalib.*)

---

[24] Taberani, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.52, no:46647; Hàkim, *Müstedrek*, c.III. s.657. no:6418; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.I, s.265, zno:298; Abdullah ibn-i Ca'fer RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XII, s.41, no:33907; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.396, no:25158.

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) "Canım, nefsim elinde olan Allah'a and olsun ki, (*lâ yü'minü ehadühüm hattâ yuhibbeküm li-hubbî*) ümmetten bir fert benim sevgimden dolayı sizi sevmedikçe mü'min olmuş olmaz."

Burada diyor ki:

(*Lâ yü'minü ehadühüm*) "Onlardan birisi mü'min olmuş olmaz, (*hattâ yuhibbeküm*) sizi sevmedikçe... Niçin? (*Li-hubbî*) Benim sevgimden dolayı..."

Benim sevgimden sözünün zamir-i muttasılın, mastara bitişen zamirin fâil ve mef'ul olması dolayısıyla iki mânası vardır. Birinci mânası şudur ki:

"—Onlar beni seviyorlar diye ümmet onları sevecek."

Yani biz Rasûlüllah'ın ashâbını seveceğiz. Neden? Onlar Rasûlüllah'ı sevdiler, hizmetinde bulundular. Etrafında pervane kesildiler, canlarını siper ettiler, vücutlarını siper ettiler, Rasûlüllah'ı el üstünde tuttular, baş üstünde tuttular, hizmet ettiler diye o Rasûlüllah'a bağlılıklarından dolayı biz de onları severiz. Ashâbı, hizmetinde bulundular. Ne güzel hizmet ettiler.

Ben Rasûlüllah'ı seviyorum; Rasûlüllah'ı seveni de seviyorum, Rasûlüllah'a bağlananı da seviyorum, Rasûlüllah'ın dostunu da seviyorum. Onu sevdim mi, evlâdını severim, torununu severim, hırkasını severim, sakalının kılını severim, gözüme sürerim; her şeyini severim. Bir mâna bu.

İkinci mâna:

"—Benim sizi sevmeme bakarak, onlar da sizi sevecekler."

Ben ashabımı nasıl seviyorsam, benim sevdiğimi sevmeyen benden değildir. Onların da sevmesi lâzım! Ben sizi ashab edinmişim, yanıma almışım, meclisime kabul etmişim, bağrıma basmışım, ben sevmişim, onlar sevmiyor, öyle şey olur mu? O zaman iman etmiş olmazlar."

Nereden bakarsan, yani ister o taraftan bak ister bu taraftan bak; Peygamber Efendimiz'in sahabesi insanların en üstünüdür, en mübarekleridir. Onların sevgisi gönlümüze yerleşik olacak. Ebû Bekr-i Sıddîk, Hz. Ömer, Aşere-i Mübeşşere, diğer sahabesi, ensar, muhacir, hepsi başımızın tacıdır; gökteki yıldızlar gibi pırıl pırıl, mübarek insanlardır.

Devamında buyurmuş ki;

(*E tercûne edhulu'l-cennete bi-şefâatî, ve lâ yercûhâ benû abdi'l-muttalib*) "Ey ashâbım! Siz benim şefaatime erip de cennete gitmeyi ümit ediyorsunuz da, Abdulmuttalib oğullarının gitmesini ummuyor musunuz?"

"—Üstelik onlar benim hem ashâbım hem akrabam!"

Orada ikili mâna var:

"—Siz benim şefaatimle cennete gitmeyi umuyorsunuz da, Abdulmuttalib oğullarının gideceğini ummuyor musunuz? Onlar da gider. Öncelikle gider." demek.

Haşimoğulları, Peygamber Efendimiz'in akrabası, onlar da elbet gidecek demektir.

Peygamber SAS Efendimiz'in şefaati ile Ümmet-i Muhammed şerefyâb olacak, hayırlara erecekler, günahkârlar kurtulacak.

Peygamber SAS Efendimiz'in beş kademede şefaati var:

Birincisi; mahşer halkı Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin divanına durdukları zaman güneş tepelerini kaynatacak, beklemekten

dermanları kesilecek, diz çökecekler, terlere batacaklar. Çok sıkıntılı bir bekleyiş olacak. Ancak sadaka verenler, sadakaları kendilerine gölge edecek. Allah'ın iyi kulları Arş'ın gölgesinde gölgelenecek. Ötekiler çok şikâyet edecekler. Hatta diyecekler ki:

"—Şu hesap ne zaman görülürse görülsün de cennete gideceksek cennete gidelim, cehenneme gideceksek cehenneme gidelim."

Yani o beklemek insanlara o kadar zor gelecek. Daha ortada defterlerin açılıp da insanların sorgusu suâli yok. Beklemek o kadar canlarına tak edecek.

Peygamber peygamber dolaşıp:

"—Ey Allah'ın peygamberi, şefaat eyle de Rabbimiz hesaba başlasın!" diyecekler.

Nihayet Peygamber Efendimiz şefaat edecek. Başkalarının ona hiç cesareti yok. O zaman ilk önce hesap başlayacak, yani o bekleyişten kurtulacaklar. İlk şefaati bu.

Peygamber SAS Efendimiz'in ikinci şefaati; Allah-u Teàlâ Hazretlerinden günahları dolayısıyla cehenneme düşmesi mümkün olan insanların affını isteyecek, cehennemden affedilecekler. Cehenneme düşmeden cennete girecekler. İkinci şefaati bu. Yani hesabı kötü, hesaba tam vurulsa, Efendimiz şefaat etmese cehennemi boylayacaklar. Çünkü hataları, kabahatleri var. Efendimiz şefaat edecek, cehenneme girmeden cennete girecekler. İkincisi bu.

Peygamber Efendimiz bir kısım ümmetine cehenneme girdikten sonra şefaat edecek. Onlar da cehennemde yanmaktan kurtulup çıkacaklar. Böyle kademe kademe şefaatleri var.

Ümmet-i Muhammed şefaate erecek de, hem ümmeti olup hem de akrabası olan Abdulmuttalib oğulları girmeyecek mi?

"—Ey ashâbım, siz cennete girmeyi kendiniz umuyorsunuz da Benî Abdulmuttalib'in girmesini ummuyor musunuz? Onlar da girecekler, onlar da lütfumla, şefaatimle, Allah'ın affetmesi ile girecekler." diye buyurmuş.

Bize buradan düşen, Peygamber Efendimiz'in ashâbına saygımızı muhafaza etmemizdir. Bu mânayı belirten hadîs-i şerifler çok.

"—Ama hocam onlar birbirleri ile mücadele etmişler. Ben bir

tarafı tutarım, öbür tarafa yüklenirim. “

Çok büyük hata edersin. Başka mezheplerden öyle yapanlar var. Ehli Sünnet mezhebinin dışından bazı insanlar var ki taraf tutmuşlar. Ama bizim büyüklerimiz diyorlar ki:

“—Çok şükür ki Allah bizi onların zamanında yaşatıp da onlardan birisini tercih edip, onların yanında yer almak durumuna düşürmedi. Kılıçları elimize alıp da onlarla savaşıp da kılıçlarımızı onların kanıyla kanlandırmadı. Şimdi dilimizle onları yaralamayalım. Aradan zaman geçmiş, bizi Allah korumuş, o devirde gelmemişiz.”

Kanaat ve ictihat dolayısıyla o öyle mazur olur da sen bir tarafı tuttuğun zaman hata edersin. Allah’ın sevgili kuluyla zıtlaşan insan, Allah’ın kendisine harp ilan etmesine sebep olmuş olur. Allah’ın dostlarına söz söylemek yok, onu öğreneceğiz.

Bu devirde bunun ehemmiyeti nedir?

Bazı bozuk mezhep taraftarları vardır, Türkiye’de de vardır, eskiden beri vardı, İstanbul’da da vardır. Sahabenin bazısını tutarlar, bazısına söverler. Sebbetmek deniliyor, ashâba sebbederler. “Şu şöyledir, bu böyledir...” diye atarlar, tutarlar. Şu hadisleri rivayet eden sahabenin bazısına bile çatarlar.

Hatta bazı bozuk mezhep sahipleri sahabenin çok büyük bir kısmını defterden siliyor. Onlara itibar etmiyor, ancak kendi ölçülerine uygun gördüğü parmakla sayılacak kadar 10-12 tanesine itibar ediyorlar. Öyle şey olur mu? Binlerce sahabenin hepsinin defterden silinmesi olacak iş mi?

Yapıyorlar. Bunlar yapıldığı için, bu nasihat bize bugün hayatımızda önemlidir. Siz ashabdan bir kimsenin aleyhinde konuşana ortak olmayın, mâni olun, söz söylettirmeyin, “Peygamber Efendimiz’in ashabıdır.” diye. Çünkü onun sevgisiyle, Rasûlüllah’ın onları sevmesiyle, biz de onları sevmekte mükellefiz. Veyahut onların Rasûlüllah’a bağlanıp, saygı duyup da hizmet etmesiyle, onları sevmemiz bu gibi hadîs-i şeriflerde bize emredilmiştir.

Kardeşlerim!

Bizim yolumuz güzeldir. Ehli sünnet ve’l-cemaat yolu çok çok ciddi alimlerin düşüne taşına, en ihtiyatlı, en edepli, en terbiyeli,

en ahlâklı insanların tutturduğu, Rabbimiz'in rızasına en muvâfık yoldur. Ötekiler?

Kimisi öyle demiş sapıtmıştır, kimisi böyle demiş sapıtmıştır, kimisi onu inkâr etmiştir, kimisi bunu inkâr etmiştir, raydan çıkmıştır.

Onun için, büyüklerimizin tecrübelerini ayaklar altına almayalım. Büyüklerimiz edeplerini muhafaza etmişler. Biz de edebimizi, saygımızı muhafaza edelim. Hayır yapıyoruz derken şerre düşmeyelim, kendi dilimizle kendimizi helâk etmeyelim. Çünkü bu dil insanı çok zararlara uğratır. Bir laf işte... Söylediği bir laftan dolayı insan mahvolur gider. Onun için, saygımızı takınalım. Zaten bütün müslümanlara hüsnü zan edeceğiz. Her gördüğümüzü Hızır bileceğiz. Peygamber Efendimiz'in sahabesi, elbette evleviyetle onlara sevgimiz, saygımız sonsuzdur.

Allah şefaatlerine nâil eylesin… Cennete bizleri onlara komşu eylesin…

c. Dünyanın Değersizliği

Bu hadîs-i şerif Abdullah ibn-i Ömer RA Hazretlerinden rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Hazretleri buyurmuşlar ki:[25]

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، إِنَّ الدُّنْيَا أَهْوَنُ عَلَى اللهِ مِنْ هَذِهِ السَّخْلَةِ عَلَى أَهْلِهَا ، وَلَوْ كَانَتِ الدُّنْيَا تَعْدِلُ عِنْدَ اللهِ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ ، لَمْ يُعْطِهَا إِلا أَوْلِيَاءَهُ ، وَأَحِبَّاءَهُ مِنْ خَلْقِهِ (طب. عن ابن عمر)

RE. 459/4 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, inne'd-dünyâ ehvenü ale'llâhi min hâzihi's-sahleti alâ ehlihâ; velev kâneti'd-dünyâ ta'dilu inda'llâhi miskàle habbetin min hardelin, lem yu'tihâ illâ evliyâehû, ve ehibbâehû min halkıhî.*)

---

[25] Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.XII, s.348, no:13310; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.X, s.513, no:18072; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.
Kenzü'l-Ummal, c.III, s.212, no:6207; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.386, no:25135.

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) "Nefsim elinde olan Allah'a and olsun ki, (*inne'd-dünyâ ehvenu ale'llàhi min hâzihi's-sahleti alâ ehlihâ*) dünya Allah nazarında şu kokmuş oğlak parçasının kalıntı derisinden daha değersizdir."

O ölmüş, kokuşmuş hayvanın yarısı tahrip olmuş derisi o oğlağın sahibine ne kıymet ifade eder? Dünya da Allah indinde o kıymettedir. Allah indinde dünyanın bir kokmuş deri kadar kıymeti yoktur.

(*Velev kâneti'd-dünyâ ta'dilu inda'llàhi miskàle habbetin*) "Eğer Allah indinde dünya bir habbe ağırlığı kadar, yani bir hububat tanesi ağırlığı kadar kıymet ifade etseydi, Allah indinde bu dünyanın zerre miktarı bir değeri olsaydı; (*yu'tihâ illâ evliyâehû, ve ehibbâehû min halkıhî*) kâfire hiçbir şey vermezdi de ancak kendi evliyâsına verirdi, kendisini sevenlere verirdi"

Görüyorsun ki, dağda yolun kenarında trafik kazası olmuş, bir kirpiyi, tilkiyi kenara atmışlar, kargalar gelmiş gagalıyor. Veyahut bir başka köpekler gelmiş, etini yiyor. Yesinler, ne kıymeti var; leş, kimse onun peşinden koşup da gitmez ki... Tarlaya buğday ekildiği zaman, karga gagalamasın diye bekliyorlar. Ama ötekisine hiç kimse aldırmaz. Çünkü değersizdir. Allah indinde dünya da böyle değersizdir.

Bunu neden bildiriyor Peygamber SAS Efendimiz?

Bu hadîs-i şerifler bize, "Dünyanın kıymeti yoktur, ey sahabem, ey ümmetim! Dünyaya aldanmayın, değmez! Bu dünyanın fâni zevkleri, lezzetleri için ahiretinizi yakmaya değmez." demek istiyor.

Sahle, birkaç mânâya geliyor. Bir mânâsı, doğumdan sonra hayvandan boşalan pis su… Bir mânâsı, leş kalıntısı, soyulmuş deri…

Rivayete göre: Peygamber Efendimiz bir yerden geçiyormuş, ölmüş bir oğlak görmüş. İşkembesi deşilmiş. Onu görünce demiş ki:

"—Bu hayvanın sahipleri nazarında bir kıymeti var mıdır, ashâbım? Kaç para verirler buna?"

Demişler ki:

"—Hiçbir dirhem etmez yâ Rasûlallah, bunun kıymeti hiç yok, ölmüş, parçalanmış, kokuşmuş…"

Peygamber Efendimiz onu mahsus soruyor. Yani soruyor ki zihinleri oraya takılsın, dikkatleri toplansın.

“—Para etmez, bir dirhem bile etmez yâ Rasûlallah.” deyince arkasından buyurmuş ki;

“—İşte dünya da Allah indinde böyle bir pul etmez. “

Bu kadar kıymeti yok.

Pekiyi, biz insanoğulları bu bir pul etmeyen şey için niye birbirimizi yiyoruz? Niye birbirimizi mahvediyoruz? Niye kendimizi helâk ediyoruz? Niye ahiretimizi elden çıkartıyoruz? Niye cehennemin dibini hak ediyoruz?

Olacak iş değil. Ya Rasûlüllah’ın sözüne inanmayacaksın, ya inanıyorsan yaptığın edepsizliği bırakacaksın. Başka çaresi yok!

Rasûlüllah’ın sözü haktır, bu dünyanın kıymeti yoktur.

“—Hocam içinden altın çıkıyor. İşte bağı var, bahçesi var, tarlası var... “

Kıymeti yok! Var ama sen kalmıyorsun ki, kalkıp gidiyorsun, göçüp gidiyorsun. Toplayacağım diye koşturuyorsun, koşturuyorsun, koşturuyorsun, ondan sonra da bırakıp gidiyorsun. Götüremiyorsun ki...

Neyi götürebiliyorsun?

Burada kendi elinle yapabildiğin hayrı götürüyorsun. Buradan kendin kendi elinle hayır yapabildin mi, Allah yoluna mal sarf edebildin mi, Allah yolunda hayırlı bir iş yapabildin mi, arkada bir eser, sadaka-i câriye bırakabildin mi, bir hayırlı evlat yetiştirebildin mi; ondan faydasını görüyorsun.

Biriktirdiklerinin hesabı kalıyor. Mirasçılar yiyorlar, hesabı sende... Hani bir kavim lokantaya giriyor, yiyorlar içiyorlar, çıkıp gidiyorlar, arkadaki adam ödüyor. Onun gibi.

“—Sen bu malları nereden kazandın? Ne oluyor? Ne kaldı?” diye orada hesap vereceksin.

Mirasçı yer; helâl. Ölüm hak, miras helâl; o onu yer. O bakımdan, elde kalmayacak olduktan sonra, o seni terk edip gidecek olduktan sonra, vefasız olduktan sonra kıymeti yok… Vefasız dünya, vefası yok ki; öldüğün zaman gelemez ki, başkasının malı olur. Ölünün malı demezler, artık mirasçıların malı olur. Son nefesini verir vermez mülkiyet senden gider. Vasiyetini ya tutarlar, ya tutmazlar.

Bazı arkadaşlar vardı, biliyorum, temenni ediyordum:

“—Yaşlandılar, hayır yapsalar, hasenât yapsalar...” diye.

Durumları müsait, yapması lazım! Ne olacak?

“—Yapacağım, yapacağım, yapacağım... “

Ama yapamadan gitti. Miras bıraktılar, vasiyet bıraktılar:

“—Şunu şöyle yapsınlar, bunu böyle yapsınlar...”

Arkadakiler de yapamıyor. İnsanın kendisinin göz göre göre yapması lâzım!

Muhterem kardeşlerim!

Dün akşam para istemek için toplantı yaptık. Bu para istemek kadar da insanın yaka silkeceği zor bir iş yok. Benim kendi maaşım var, mevkiim var, makamım var, itibarım var. Ben gidip de başkasına el açacak duruma ne diye düşeyim?

İnsan hiç istemez. Dilenci değilim ki ben, istemem.

Fakat 14 bin metrekare tutarında inşaat sahası olan bir eğitim sitesi yapmaya kalkıştık. Hayrı gördük, hayrın ehemmiyetini tesbit ettik. Burada kurslar görülecek, talebelerimiz yetişecek, çocuklarımız her birisi pırıl pırıl memlekete faydalı insan olacak, diye kaç dönüm yer aldık, üzerine temel attık. Bir bina bitti. Öteki bina her ay on milyon lira para istiyor. Hadi kapana girdik... Yani hiç bu işe başlamasaydık, bu hayra başlamasaydık o zaman rahat otururduk.

Öbür taraftan bir başka yerde 18 dönüm bir başka yer bizim üstümüze yüklendi. “Hocam gel, seni başkan yapalım.” dediler. Adam kendisi 100 milyon koymuş, kaç milyar liraya çıkacak tesisler var. Koca koca Selimiye kışlası gibi binalar düşünmüş, hayırlar düşünmüş. Cami yapılmış, kubbesi kapatılmış. İş var, para istiyor, o öyle...

Mersin’den birisi geldi, bir arsa bağışladı:

“—Buraya kız Kur’an kursu yapalım, şunu yapalım, bunu yapalım...”

Biz de iştahlıyız, hayır olunca; “Pekiyi yapalım!” dedik, giriştik. “Yapılsın…” diye bizim vakfımıza başvuruyor. “Yapalım!” dedik. Mersin’de de bir hayrımız olsun, çocuklar yetişsin.

İyi ama para istiyor. Her şey paraya bağlı. Beni satsalar ödeyemem. Köle diye esir pazarında satsalar kaç para ederim

bilmiyorum. Onlar yine bitmez. Büyük işler, elbirliği ile olacak işler...

Yeri gelmişken söyleyeyim, tebliğ ederek istiyorum. Tebliğ ediyorum; hayırlar var, paralar yatırılacak, hayırlar olacak.

Eskiden padişahlar varmış, cihad ederlermiş, hazine doluymuş, sandıklarla paralar gelirmiş.

“—Yapılsın Süleymaniye camisi!”

O koca dağ, bir tepenin üstüne ikinci bir tepe yığmışlar, etrafına medreseleri koymuşlar, aşevlerini yapmışlar, hastanesini yapmışlar. Koca bir şey. Bugün yapmak istesen devlet bütçesi kadar para gider. Yapmışlar.

Neden? Şaka değil, Kanunî devri; yapmışlar.

Bir başkası gelmiş, kesme taştan bu camiyi yapmış. Bir başkası gelmiş, Fatih camisi olmuş. Herkes birtakım hayırlar yapmışlar.

Bizim de karnımız doyuyor el-hamdü lillâh. Hayır yapacağız. Bizim de arkamızdan eser kalacak. Bizim de eserlerimizin içinde cemaatler toplandığı zaman, “Allah rahmet eylesin!” diyecekler.

Ben derse başlarken hepsinin adını anamasam bile sıfatını sayıp “hayır sahiplerine” diyorum.

Şimdi biz burada kimlere borçluyuz?

Buraları canını ortaya koyup fetheden insanlara borçluyuz, yoksa burada duramazdık. Bu İstanbul’u fetheden Fatih Sultan Mehmed başta olmak üzere, mübarek ordusuna, hepsine borçluyuz, hepimizin onlara borcu var. Neden?

Onlar çarpıştılar, bu güzel yeri aldılar. Üç tarafı deniz, fevkalâde manzaralı. Bir tarafı boğaz, ormanları var, ağaçları var, akarsuları var... Dünyanın bakıp da imrendiği bir beldeyi bize nasip etmiş. Allah razı olsun. Mekânları cennet olsun. Cennetmekân, Firdevs-i âşiyân olsun hepsine! Onlara borcumuz var.

Sonra buralara düşman geldi, tekrar silaha sarıldık, öldük, öldürdük, düşmanı def ettik. Onlardan da Allah razı olsun. Yoksa İngiliz buraya gelmiş oturmuştu, Dolmabahçe’nin önüne donanmasını dizmişti. Sonra Ruslar, Ayastefanos denilen Yeşilköy’e kadar geldiler, Edirne’yi aldılar. Silaha sarıldık, kovduk. Onlara borçluyuz.

Ondan sonra bu adamcağız, İskender Paşa, Allah razı olsun, bir cami yaptırmış; üstü kapalı, kubbeli, yağmur görmüyor, çamur görmüyor. Biz burada ibadet ediyoruz. Borçluyuz. Yoksa bir bina olmasaydı bina aranacaktık:

"—Nerede toplanabiliriz, nerede hadis okuruz?" diye.

Şu kitapları yazanlara borçluyuz. Bu kitaplar yazılmasaydı, bu hadisleri rivayet eden alimler olmasaydı, yazan hocalar olmasaydı bu hadisleri nereden okuyacaktık? Bizi hocalarımız müslüman yetiştirmeseydi bizim hâlimiz nice olurdu? Futbol kulübüne mi giderdik? Eğlence kulübüne mi giderdik? Deniz kenarına mı giderdik? Çalgıcıya mı giderdik? Türkücüye mi giderdik? Davulcuya mı giderdik? Zurnacıya mı giderdik?

Hâlimiz ne olurdu, bilmiyoruz ki... Borcumuz var. Allah razı olsun, bize Allah'ın emirlerini yasaklarını tebliğ ettiler, gittiler.

Bizim de bir şeyler yapmamız lazım.

Ben tebliğ olarak, tebliğ etmek için söylüyorum ki büyük

paralara ihtiyaçlar var. Akıl almaz.

Şimdi bir milyar lira ne demek?

Bin tane milyon lira demek. Yani bin tane milyon verecek insan bir araya gelirse fayda sağlıyor.

Bu caminin evvelki seneler burasında konuşurken:

"—Şu yan tarafı alalım, kadınların bir yeri yok, yazıktır..." diyordum.

Şimdi İstanbul'un meşhur camilerinden biri oldu. Kadınlara en güzel hizmet veren camilerden biridir burası; çünkü arka tarafta kadınlara tahsis edilmiş yemyeşil, yumuşak halısı olan salonları vardır. Gelirler, doldurabildikleri kadar doldursunlar. Orası sizin adedinizden fazla insan alır. Elhamdülillah!

Ramazan'da ibadet edecekler; bunlara kim para harcamışsa, kenarlarına kim tahta döşetmişse, altına kim halı döşetmişse... Sizler yaptınız, elbirliğiyle oldu. Burada para toplandı, kimisi dükkân dükkân dolaştı, verdi. Orada ibadet edildikçe onlara sevap yazılacak. Çünkü hayra delâlet eden yapmış gibi ecir kazanır.

Onun için, bunları bildiriyoruz. Dünyanın kıymeti yoktur, dünyanın malı dünyada kalır, ahirete giden yapılan hayırlardır. Hayır yapalım!

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[26]

بَادِرُوا بِالأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ قَبْلَ أَنْ تُشْغَلُوا (ه. عن جابر)

(*Bâdirû bi'l-a'malis-sàlihah, kable en tüşgalû.*) "Meşguliyetler gelmeden önce sàlih amellere sarılın!"

Ölüm gelmeden hayrınızı, hasenâtınızı yapın, yapalım. Hepimiz için durum aynı. Yani benim durumum hoca diye farklı değil, hepimizin hayır hasenât yapması lâzım! Hepimizin kesemizin ağzını açıp inandığımız faydalı bir şeye para yatırmamız lazım.

Şimdi bu halkın durumunu ben biliyorum, fukarâsı var. Fukarâdan ne isteyeyim ben?

Ben böyle konuşma yapıyorum, fakir talebe gelmiş, mikroskobunu satmış, bana mikroskobun parasını veriyor;

"—Hocam bunu camiye kullan."

---

[26] İbn-i Mâce, *Sünen*, c.III, s.381, no:1071; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Ya ben senin paranı istemiyorum. Benim istediğim zenginin 100 milyonundan 2 milyonunu buraya koyması. Ben senin fukarâcığın defterini, kitabını satıp da parasını -ama bereketi var ayrı da- istemiyorum. Sen doktor ol da ondan sonra ödersin. Mezun ol, ondan sonra ödersin.

Ötekisi çocuğuna sünnet düğünü yapacak, 20 milyon harcıyor. Allah yoluna bir hizmet yapacak, 500 bin lira veriyor, eli de titriyor... Hasta, ölecek adam... Ya ne oluyorsun? Çocuğuna harcarken nasıl harcadın?

Gel bakalım buraya... Şu çağırdığın hokkabaza kaç para verdin? Şu şaklabana ne kadar verdin? Bir gece için şu şarkıcıya kaç para verdin? Gel bakalım, söyle!

"—Hocam ne sen sor, ne ben söyleyeyim, zaten yüreğim yaralı…"

Ona o kadar veriyor. Keyif için bir televizyon alıyor, bir video alıyor, her bir videokaset için şu kadar para veriyor; hayra gelince vermiyor. Olmaz!

Bizim hasımlarımız, düşmanlar, yani kökü dışarıda olan insanlar bizim gözbebeğimiz olan müesseselerin sahiplerine geliyorlar. Mesela karakola geliyor, mektebe geliyor. Nereden fayda gelecek kendisine? "Bu asker bana yarar. Bu polis bana yarar. Bu genç büyür, bana yarar." Onu düşünüyor, geliyor.

"—Efendim, bir ihtiyacın varsa ihtiyacını görüverelim. "

Allah Allah! Düğün değil, bayram değil, bu muhabbet niye?

Geliyor; "Şunu yapıverelim. "

Yap bakalım... Tabii adamın ihtiyacı var.

"—Şu iş olsun. Hadi karakolun şurası eksik. "

Şurasını tamir ediyor, yapıyor; altına bir plaka, bir propaganda... Ötekisi bir propaganda, berikisi bir propaganda...

"—İthal malı hayır. "

Tevbe estağfirullah... Müslüman tepeden tırnağa kendisi hayırken, bu sefer hayrı da İngiltere'den, Amerika'dan ithal etmeye başladık! Beynelmilel cemiyetlerin üyesi olarak yapıyor, para yine bizim zavallı saf vatandaştan çıkıyor, unvan öbür tarafa gidiyor. Onların da sonra ne yapacağı belli olmaz.

Bize biz yâr oluruz, başkası yâr olmaz.

Bize başkası bir iyilik yapıyorsa gözümüzün, kaşımızın

karalığından dolayı yapmaz. Bir menfaat düşündüğü için yapar. Onun için, yeri geldiği zaman hayrı bile kabul etmemek lazım. Karşı taraftaki adamın niyeti nedir?

Çünkü seni medyûn-u şükran bırakıp arkasından menfî iş yaptırmaya kalkar.

Onun için, müslümanlar hayırlara sahip çıkın. Hayırları da gâvurlara, bitli, pis turistlere, açık saçıklara kaptırmayın.

Gazetede yazmış, bir boy -gazeteci ortak mıdır nedir anlayamadım- boydan boya resmini... Koca bir gazete sayfası... Yani o kadar ilanın parasını ancak Koç verebilir, bilmem hangi müessese verebilir. Bir sayfalık gazete reklamı bilmem kaç milyon lira paradır. Filanca gâvur kızı, karısı gelmiş memlekete; "Ben buraya eğlenmeye geldim, daha bir eğlence bulamadım." diye yazıyor. Gazete de onu yazmış, reklamını yapıyor. Arada komisyon mu alacak, ne yapacak?

Böyle feci, acayip işler dönüyor.

O adam ondan sonra hayır yapmaya kalkıyor; ama arkasından başka şey var.

Biz bunu seziyoruz. Her şey de söylenmez, siz de sezin. Hayra sahip çıkın, hayrı siz yapın. "Leb" demeden leblebiyi anlayın. Bazen her şey söylenmez. Misafir gelir, baba çocuğuna kaşıyla gözüyle bir işaret yapar, biter. Bir işaret yapar, çocuk anlar. "Anladım anne, baba..." gider, yapar. Her şey dile dökülmez.

Biz çok acı çekmiş bir milletiz; aklımızı başımıza toplamazsak daha çok acılar çekeriz.

Ortadoğu Teknik Üniversitesi kuruldu. Barış gönüllüleri geldi. Ne güzel isim; barış, güzel. Gönüllü, o da güzel. Gönül kelimesi güzel, gönüllü kelimesi de güzel. Bedavadan hayır yapacak insanlar geldi. Yazdık, dedik ki;

"—Bunlar misyonerdir, buraya Hıristiyanlık propagandası yapmaya geliyorlar. Bunlardan hayır gelmez!"

"—Parasız İngilizce öğretecekler."

Parasız öğretir, fitil fitil burnundan getirir. Ben bilirim, bedava sirke baldan tatlıdır. Ben de bedava olunca severim ama bu bedavaya gelmez, daha pahalıya gelir. Bunun zararı daha fazla olur. Bunlar evlatlarımızı hayırlı yetiştirmezler. Bunlar casus gibi çalışırlar.

Bunlar Afrika'ya gittiler, Hıristiyanlığı öğreteceğiz diye. Arkasından askerleri istilâya geldi. Bunlar öncü kuvvetleridir. Bunlar fikir, din hürriyeti, inanç hürriyetinden faydalanırlar; ama arkasından emelleri başka türlüdür. Biz bunları biliyoruz, bunlar belki her yerde söylenmez ama...

Artık Allah affetsin, hıfz eylesin.

Ne oldu sonra? Olanı söylüyorum ki, gazetelerden isbatı mümkün olan şeyi söylüyorum. Olmayanı söyleyemem, çünkü onun isbatı olmaz. Sonra ne oldu? Ortadoğu Teknik Üniversitesi anarşinin yuvası oldu. Jandarmaya silah çektiler. Gördünüz mü?

Biz evlatlarımızı böyle yetiştirmezdik. Oradan ne anarşistler yetişti, ordumuzu ne kadar meşgul etti. Ne karışıklıklar oldu, ne sıkıntılar oldu, hepimiz biliyoruz. O zaman söylüyorduk söylüyorduk, kimse bizi dinlemiyordu. Sonra acı acı gördüler.

Gördün mü şimdi barış gönüllüsünün ne kadar barış getirdiğini? Gördün mü şimdi onların ne kadar evlatlarımızı başka türlü yetiştirdiğini, anladın mı?

Bir kısmı belki yine anlayamamıştır. Hâlâ anlayamamışlar vardır. Artık ne bileyim, saçı kesildi, önüne düştü, akı karası görüldü; ama hâlâ anlayamamış. Çünkü yine yengeç gibi eğri eğri gidiyor. Daha doğru gitmeyi öğrenemedi; yaratılışı yengeç gibi çünkü, yampiri yampiri hâlâ bu tarafa gidiyor. Bundan bir hayır gelmez.

Peki, onlar düzelmiyor, yengeci sen değiştirip de düz gidecek hâle getiremezsin ki... Sen sahip çıkacaksın. Hayra sen sahip çıkacaksın, hayrı sen yapacaksın. Başkasına bırakma. İngiliz gelip de hayır yapar mı burada? Amerikalı gelir, Rus gelir, Fransız gelir, hayır yapar mı?

Fransız bir ara Ermenileri besliyordu, şimdi ticarî menfaatler döndü dolaştı, Türkiye ile dost olmak istedi. Yarın yine düşman olur. Yarın öbür gün, siyaset, dış politika ayrı bir şey... Ama sen kendi memleketine sahip olacaksın, sımsıkı elinde tutacaksın. Her türlü hayır hasenâtı sen yapacaksın. Hayrı da ona kaptırırsan, ondan sonra ayıkla pirincin taşını...

Karnın açsa sen para verme, evin yoksa para verme, ihtiyacın

varsa para verme. Benim sözüm: parası var, nereye koyacağını bilemiyor. Malı var, ne yapacağını bilemiyor. İdaresinde âciz kalmış. Çocuklarına kalacağını hissediyor veya çocukları yok, akrabasına kalacak, onlar da hayırlı yolda değil, ayyaş sarhoş, gidecek. Yani benim sözüm hayrı yapabilecek insanlara!

Hayır için çok mecburiyetler var, çok paralara ihtiyaç var.

Peygamber Efendimiz'in zamanında da öyleydi. Ordu teçhiz edilecekti, paraya ihtiyaç vardı, zenginler keselerini açtılar. Kıtlık oldu, kimsenin yiyeceği kalmadı, zenginler keselerini açtılar. Bu iş böyle olur. Her devirde öyle olmuş. Her devirde parasız iş olmaz.

Bir işin yapılması için en başta gelen şeylerden birisi idealdir, fikirdir, ahlâktır, ona tâbi olarak plandır, projedir. Peki bunların hepsi var, sonra?

İkincisi paradır. Para olmadı mı durur. Plan yapılır, öyle durur; çünkü para yok. Ne yapalım, yapamıyoruz, para bulamadık. Bir arabayı çok beğenirsin, alacaksın; para yok, kalır. Her şey böyle olur.

Onun için, bu dünya Allah indinde bir oğlak leşinin işkembesinden daha değersizdir. Eğer bunun bir kıymeti olsaydı Allah kâfire bir içim su vermezdi, bir koklam dünyalık koklatmazdı. Kıymeti olmadığından onlara vermiş Ancak evliyâsına verirdi, sevdiği kullarına verirdi, halkın içinden sevdiklerine verirdi. Demek ki kıymeti yok.

Bir insana götürüp de kokmuş bir işkembe paketleyip hediye verir misin?

Vermezsin. İnsanın başına çalar; "Sen benimle alay mı ediyorsun?!" der. Kıymeti yok.

Allah müslümana âhireti veriyor, cennetini veriyor, cemâlini nasip ediyor. Ona koşmamız lazım, ona gayret etmemiz lazım. Şu dünyanın fâni lezzetlerine takılmamamız gerekiyor. Bunu anlamamız lazım. Bunu anlıyoruz da fiilen anladığımızı göstermemiz lazım. Fiilen göstermiyoruz. Kalbimiz başka şey diyor, aklımız başka şey diyor.

O neden? Şeytan kendi yakınlarını korkuturmuş; "Aman hayır yapma! Aman hayır yapma, fakir düşersin!" Şeytan böyle korkuturmuş. Peygamber Efendimiz de öbür yandan yemin ediyor:

"—Vallàhi hayırdan, sadakadan mal azalmaz!"

Şeytan bizi sevdiğinden mi "Aman hayır yapma, fakir kalırsın!" diyor?

Peygamber Efendimiz bize düşman olduğundan mı. "Sadaka ver, sadaka yap, hayır yap; vallàhi malın da azalmaz!" diye yemin ediyor?

Demek ki bizim mantığımızdan başka gerçekler var, perdenin arkası başka türlü... Peygamber Efendimiz vermemizi istiyor; şeytan vermememizi istiyor. Peygamber Efendimiz;

"—Malın azalmayacak, korkma, bir cesaret, yap, bak yine malın artacak." diyor.

Şeytan da; "Bak verme ha! Malın azalır, fakir düşersin, yoksul düşersin, bir şeyin kalmaz!" diyor. Buyur, imtihan dünyası, nasıl belli; insan nasıl bir o tarafa bir o tarafa çekiliyor.

İnsan burada aklını kullanacak, imanına göre hareket edecek. Küçükten bir dene, gör. İnsan denediği zaman görür.

d. Farsların ve Romalıların Yerleri Sizin Olacak

İkinci hadis-i şerif. Yine ashabın çeşitli meşakkatler çektiği günlerde, Abdullah ibn-i Büsr RA'dan Taberânî rivayet etmiş. Buyuruyor ki Peygamber SAS Efendimiz:[27]

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَتُفْتَحَنَّ عَلَيْكُمْ فَارِسُ وَ الرُّومُ ، وَ لَتَصَبَّنَّ عَلَيْكُمُ الدُّنْيَا صَبًّا ، وَلَيَكْثُرَنَّ عَلَيْكُمُ الْخُبْزُ وَاللَّحْمُ ، حَتَّى لاَ يُذْكَرُ عَلَى كَثِيرٍ مِنْهُ اسْمُ اللهِ تَعَالَى (طب. عن عبد الله بن بسر)

RE. 459/5 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, letüftehanne aleyküm fârisu ve'r-rûmü, ve letesubbenne aleykümü'd-dünyâ sabbâ, ve leyeksüranne aleykümü'l-hubzü ve'l-lahmü, hattâ lâ yüzkeru alâ kesîrun minhü'smü'llàhu teàlâ.*)

---

[27] *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.394, no:6236; *Mecmau'z-Zevâid*, c.V, s.18, no:7905; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.403, no:25177.

Abdullah ibn-i Büsr RA'dan Taberânî rivayet eylemiş.

Peygamber SAS bu hadîs-i şerifinde buyuruyor ki;

"—Nefsim kudreti elinde olan Allah'a andolsun ki, sizin üzerinize diyâr-ı Fâris, yani İran diyarı ve diyâr-ı Rum, yani Anadolu ve Romalılar'ın arazileri fetholunacak."

"—Oraları fethedeceksiniz, elinize geçecek." diyor Peygamber Efendimiz.

Kime? Medine-i Münevvere'deki bîçâre, silahsız, zayıf, fukarâcık ama Allah'ın sevgili kulları olan bir avuç sahabesine diyor. Bize şimdi birisi çıksa, dese ki:

"—Yakın zamanda Rusya'yı alacaksınız, Amerika da sizin olacak." Onun gibi bir şey!

Peygamber Efendimiz:

"—Sizin üzerinize diyâr-ı Fâris fetholunacak." diyor.

Yani bu zamanın Rusyası fetholunacak.

"—Ve diyâr-ı Rum fetholunacak. "

Yani bu zamanın Amerikası elinize geçecek.

İki büyük imparatorluk. Sâsâni imparatorluğu, Roma Bizans

imparatorluğu. “Bunlar sizin elinize geçecek.” diyor Peygamber Efendimiz.

Ne zaman?

Medine-i Münevvere’deki nihayet birkaç binlik müslümana diyor Peygamber Efendimiz. Küçük bir topluluğa diyor.

Neden? Nübüvvet nuruyla Allah-u Teàlâ Hazretleri kendisine bildirmiş olduğu için söylüyor da ondan. Hak söylüyor da ondan. Muhammed el-Emin de onun için. Her sözü haktır da ondan.

İşin ucu görüldüğü zaman, bir şeyi söylemek hüner değil. Havada kara bulutları gördüğü zaman; “Yağmur yağacak.” Bu bir bilgi değil. Ama küçücük bir cemaate; “Korkmayın, meraklanmayın, tasalanmayın; İran da elinize geçecek, Anadolu da elinize geçecek, Balkanlar da elinize geçecek, İstanbul’u da, Konstantiniyye’yi de fethedeceksiniz, hatta Roma’yı da fethedeceksiniz.” derse ve çıkarsa, işte hak Peygamber olduğunun delili.

Roma da fetholunacak, Peygamber Efendimiz bildiriyor. *Lâ ilâhe illa’llah* ile Roma da fetholunacak. Bu misyonerlerin ocağı sönecek.

Milleti aldata aldata bir hale geldiler. Papaz erkekle erkeğin nikâhını kıyıyor. Böyle saçma şey mi olur?

Papaz yanına şortlu kadını alıyor da onunla beraber geziyor. Din adamı! Allah’tan korkmaz mısınız, bu rahibeyi tepeden tırnağa giydiriyorsun da yanındaki bu şortluya niye ses çıkartmıyorsun? Böyle din adamlığı mı olur?

Allah’ın emrini dosdoğru söylesene!

Hz. İsa AS’ın yaşayışı nasıl, papanın yaşayışı nasıl? Mukayese etsene! Akîdesine bir baksana! Kur’ân-ı Kerîm’in sesine bir kulak versene!

Nesini tenkit ediyor? Kur’ân-ı Kerîm’de Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلٰى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلاَّ
نَعْبُدَ إِلاَّ اللّٰهَ وَلاَ نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلاَ يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا

أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ (آل عمران:٦٤)

(*Kul yâ ehle'l-kitâbi teàlev ilâ kelimetin sevâin beynenâ ve beyneküm ellâ na'büde illa'llàh ve lâ nüşrike bihî şey'en ve lâ yettahize ba'dunâ ba'dan erbâben min dûni'llâh*) [Rasûlüm de ki: Ey ehl-i kitap! Sizinle bizim aramızda müşterek olan bir söze geliniz: Allah'tan başkasına tapmayalım! Ona hiçbir şeyi eş tutmayalım ve Allah'ı bırakıp da kimimiz kimimizi ilâhlaştırmasın.] (Âl-i İmran, 3/64)

"—Ey ehli kitap! Gelin aramızdaki müşterek olan imana; Allah'tan gayriye ibadet etmeyelim, Allah'ın kullarını, peygamberlerini tanrı deyip, tanrının oğlu deyip de dinden imandan çıkmayalım. Benî Âdem olarak aramızdan bazılarımızı rab, tanrı edinmeyelim. Allah'a güzel kulluk edelim." diyor, anlasana!

Biz Hz. İsa'ya sövüp saymıyoruz ki! Hz. İsa bizim başımızın tâcı, büyük peygamberlerden bir peygamber. Annesi vardı, kendisi onun oğlu, yemek yerdi, içerdi. Allah'ın has hâlis bir peygamber kulu olarak diyar diyar gezip insanları hak yola çağırırdı. Ve mühim işlerinden birisi de "İleride Hz. Muhammed gelecek!" diye onu tebliğ ederdi. Vazifesi oydu.

İncil'in mânası, müjde demek. Neyin müjdesi? Peygamber Efendimiz'in geleceğinin müjdesi, altı asır önceden...

Hz. İsa AS'ın yaptığı o idi. "Benden sonra bir peygamber gelecek, gelince tâbi olun, aykırılık çıkartmayın!" diyordu.

"—İran ülkeleri de fetholunacak, Rum ülkeleri de fetholunacak."

(*Ve letesubbenne aleykümü'd-dünyâ sabben*) "Üstünüze dünya oluktan boşanırcasına boşalacak, ey ashâbım!"

"—Bardaktan boşanırcasına, yağmur yağar gibi üstünüze dünyalık yağacak. Şimdi fukarâsınız, bir hurmayı akşama kadar kendinize azık edinirsiniz. Bazen hurmayı bir biriniz emersiniz, bir biriniz emersiniz. Karnınız açlıktan sırtınıza yapışmıştır. Ama çok şeyler elde edeceksiniz." diyor Peygamber Efendimiz.

(*Ve leyeksürenne aleykümü'l-hubzu ve'l-lahmu*) "Et, ekmek

aranızda çoğalacak, bollaşacak, kıtlık çekmeyeceksiniz. Çok bolluklara ereceksiniz. (*Hattâ lâ yüzkere alâ kesîrin minhu ismu'llàhi teàlâ*) Ama rahatlayınca, gevşeyeceksiniz de o etin üstüne, o ekmeği yerken besmele bile çekmeden yiyeceksiniz. "

Hangisi kıymetli? Peygamber Efendimiz'in zamanında mahrumiyetli ama pırıl pırıl bir hayat; Efendimiz'in arkasında Medine-i Münevvere'nin hurma dalları ile örtülmüş kumdan zeminli basit mescid-i şerifinde mübarek insanlar olarak yoksul, karnı aç, boynu bükük Allah'a tazarru etmek mi iyi; yiyip, içip, semirip, göbeği gerilip de Allah'ın adını unutmak mı iyi? Hangisi iyi? Allah yolunda yürümek iyi…

Bir varlık ki, insanı Allah'a güzel kulluk etmekten alıkoyuyor, eksik olsun! Bir hal, bir durum ki insanın boynunu büktürüp Allah'a güzel kulluk etmeye sevk ediyor, ne mutlu! Boynunu büküyor, Rabbine itaat ediyor. Boynunu büküyor, Rabbine iman ile sımsıkı bağlanmış, tazarrû ve niyazla yolunca gidiyor, ne mutlu!

"—Hocam bizim köyden filanca insanlar vardı. Köydeyken iyilerdi, hoşlardı. Buraya geldiler, zenginlediler. Şimdi çocukları namaz kılmaz, torunlarının dinden haberi yok. Kestane kabuğundan çıkmış, kabuğunu beğenmemiş. Şimdi bu tarafa hiç bakmazlar; hiç dine, imana saygıları, sevgileri yok…"

Yazık olmuş! Babaları daha mutluymuş, dedeleri daha da mutluymuş. Kendileri mahvolmuşlar.

"—Hocam arabaları var, köşkleri var, deniz kenarında yalıları var..."

Başlarına çalınsın! Kıymeti yok; bırakıp gidecekler. Kime kalmış?

Fatih Sultan Mehmed, muzaffer, beyaz atının üzerinde İstanbul'a girerken kibirlenmedi. Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerifle methettiği bir komutan, bir emir. Kibirlenmedi de şöyle baktı, hatta hüzünlendi, dedi ki:

چشم عبرت را ببین و حال شاهان را نگر

تا چسان از گردش گردون گردان شد خراب

Çeşm-i ibret râ be-bîn ve hâl-i şâhân râ neger
Tâ çesân ez gerdeş gerdûn gerdân şod harâb

İbret gözüyle bak, şahların halleri değişiyor;
Tıpkı dönen feleğin döne döne harap olması gibi.

پرده داری میکند در قصر قیصر عنکبوت
بوم نوبت میزند بر طارم افراسیاب

Perdedâri mî küned der kasr-ı Kayser ankebût
Bûm nevbet mî zened ber târem-i Efrasiyâb

Kayser'in sarayında örümcek perdedarlık yapıyor;
Efrasiyab'ın sarayında baykuş nevbet vuruyor.

Yani her şey yıkılıyor. Bir zamanın saltanatlarının yerinde yeller esiyor. Fâni dünya kimseye kalmıyor. Hiç ibret almıyor musun? Kim kalmış?

Ne nebîler geçmiş, ne velîler geçmiş, ne deliler geçmiş, ne zıpırlar geçmiş… Hepsi gidiyor. Allah bize uyanıklık nasib eylesin...

İnsanın bir şey bulmadığı zaman sabredip de bulunca, "Çok şükür yâ Rabbi!" demesi lâzımken, bu da insanın bir kalleş tarafını gösteriyor, çiğ süt emmiş olduğu tarafını gösteriyor. SAS Efendimiz buyuruyor ki:

"—Etiniz, ekmeğiniz artacak ama sizden pek çoğu onları yerken Allah'ın adını bile anmayacak!"

Ya hani yokken, "Allah Allah..." diyordun? İşte verdi, daha çok Allah'ın adını ansana!

Hayır. Bir kàide bu:

كَلاَّ إِنَّ الْإِنسَانَ لَيَطْغَى. أَنْ رَآهُ اسْتَغْنَى (العلق:٦-٧)

(*Kellâ inne'l-insâne leyetgà. En raàhü'stağnâ.*) "Gerçek şu ki, insanoğlu kendisini müstağnî gördü mü, ihtiyaçtan vareste gördü

mü, paralı pullu gördü mü, o zaman azar, sapıtır.” (Alak, 96/6-7)

İnsanoğlu çiğ süt emmiştir. Kendisini ihtiyaçtan kurtulmuş, zenginlemiş, rahatlamış gördü mü tuğyân eder, unutur. Mün’im-i hakîkîsini, kendisine bu nimetleri ihsan eden Rabbini unutur.

Unutmayacağız kardeşlerim! Allah bize bir verdiyse, —çok nimetler veriyor, saysak sayamayız— o nimetlerin sahibini unutmayacağız. Ona şükran borcumuzu edâdan geri durmayacağız. Onu zikirden, ona güzel ibadetten geri kalmamaya çalışacağız.

Rabbimiz bize verdiği nimetlere şükretmeyi, kendisine güzel ibadet etmeyi, kendisini cân u gönülden gözyaşları ile seve seve zikretmeyi, kendisine güzel kulluk etmeyi nasib eylesin… Cennetine cemâline nâil eylesin…

Fatiha-i şerîfe mea’l-besmele!

04. 05. 1986 – İskenderpaşa Camii

05. KARDEŞLERİME BİR KAVUŞSAYDIM!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ hayrı halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn… Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn…

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr… Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَيَدْخُلَنَّ الْجَنَّةَ الْفَاجِرُ فِي دِينِهِ ، وَالأَحْمَقُ فِي مَعِيشَتِهِ ؛ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَيَدْخُلَنَّ الْجَنَّةَ الَّذِي قَدْ مَحَشَتْهُ النَّارُ بِذَنْبِهِ ؛ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَيَغْفِرَنَّ اللهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِمَغْفِرَةٍ مَا خَطَرَتْ عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ ؛ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَيَغْفِرَنَّ اللهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِمَغْفِرَةٍ ، يَتَطَاوَلُ لَهَا إِبْلِيسُ رَجَاءَ أَنْ تُصِيبَهُ (طب. ق. عن حذيفة)

RE. 459/6 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, leyedhulenne'l-cennete'l-fâciru fî dînihî, ve'l-ahmaku fî maîşetihî; ve'llezî nefsî bi-yedihî le-yedhulenne'l-cennete ellezî kad mehaşethü'n-nâru bi-zenbihî; Vellezî nefsî bi-yedihî leyağfirenna'llàhu yevme'l-kıyâmeti bi-mağfiretin mâ hatarat alâ kalbi beşerin. Vellezî nefsî bi-yedihî leyağfirenna'llàhu yevme'l-kıyâmeti bi-mağfiretin, yetetâvelu lehâ iblîsu recâe en tusîbehû.*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem cemaat-i müslimîn!

Allah'ın rahmeti, selâmı, bereketi, ihsanı, ikramı cümlenizin üzerine olsun. Rabbimiz Teâlâ ve Tekaddes hazretleri şu mübarek ayın feyzinden, bereketinden cümlenizi cümlemizi istifade ettirsin. Rahmetine gark eylesin. Fuyûzât-ı ilâhiyyesine mazhar eylesin. Bu Ramazanımızı ömrümüzün en hayırlı Ramazanı eylesin... Şimdiye kadar geçirdiğimiz Ramazanların en verimlisi eylesin…

Peygamber SAS Hazretlerinin, mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabımızın 459. sayfasının ortalarında, kaldığımız yerden devam etmek üzere okuyup anlatmak istiyoruz. Rabbimiz muvaffak eylesin…

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izahına geçmeden önce, şu mübarek günde Peygamber SAS Efendimiz'in ruh-i pâkine hediye olsun diye ve onun cümle âl'inin, ashabının, etbâının, ve sâir enbiyâ ve mürselînin ve evliyâullahın ruhlarına ve bilhassa Ümmet-i Muhammed'in mürşit ve mürebbîleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin cümlesinin ruhlarına;sahâbe-i kirâm rıdvanullahi teâlâ aleyhim ecmaîn hazerâtından müteselsilen Hocamız Mehmed Zahid Kotku hazretlerine kadar güzerân eylemiş olan cümle silsilelerimiz mensuplarına hediye olsun diye;

Okuduğumuz eseri te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddîn Hocamız'ın ruhuna ve bu hadîs-i şerîflerin bize kadar gelmesine her ne suretle olursa olsun emek sarf etmiş olan hadis alimlerinin ve râvilerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Huzur içinde, asûde, rahat bir şekilde yaşadığımız şu memleketimizi "Allah… Allah…" diye diye canını, malını ortaya koyarak fethetmiş olan şehid ecdadımızın, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; bilhassa beldemizin fatihi Fatih Sultan Muhammed Han (*aleyhi'r-rahmeti ve'l-gufran*) Hazretlerinin ruhuna hediye olsun diye ve beldemizin medâr-ı iftihârı sahâbe-i kirâmın, bilhassa Ebû Eyyûb el-Ensarî Hazretlerinin ruhlarına âcizâne, nâçizâne hediye olsun diye;

Cümle hayır ve hasenât sahiplerinin ruhlarına ve bilhassa içinde şu oturup ibadet ettiğimiz, hadisleri okuduğumuz sizin de dinlediğiniz caminin bânisi İskender Paşa'nın ruhuna ve bu caminin çeşitli zamanlarda imarına, tamirine, genişlemesine emek sarf etmiş olanların, kesesinin ağzını açıp da yardım etmiş olanların kendilerinin ve geçmişlerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek için toplanmış bulunan siz cemaat kardeşlerimizin ve sâir ihvanımızın ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye; ve yaşayan biz müslümanların da Rabbimiz'in rızasına uygun ömür sürüp, huzuruna sevdiği razı olduğu kullar olarak alnımız açık, yüzümüz ak, günahlardan pak olarak varmamıza vesile olsun diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyalım, hediye edelim, öyle başlayalım. Buyurun!

……………………………..

a. Allah-u Teàlâ'nın Merhameti

Dersimizin başında metninin okuduğumuz hadîs-i şerif, Huzeyfetü'bnü Yemân RA'dan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz, (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) diye her birisinin arkasından bir hakikati, bir hikmeti ifade eylemiş ki, hepsine dikkatimiz ayrı ayrı çekilsin diye. Bir kere başında yemin etseydi, ondan sonra bütün beş-altı cümleyi peş peşe söyleseydi bir tesiri olurdu. Efendimiz'in hadisi, başımızın tacı; o buyurmuş, canımız feda... İnci mercan gibi, elmas gibi, yakut gibi ağzından saçılmış, güzel...

Ama her bir cümlenin başında ayrıca (*Ve'llezî nefsî bi-yedihi… Ve'llezî nefsî bi-yedihî…*) diye ayrı ayrı yemin ediyor. Neden? “Bakın, bunların her birisi ayrı ehemmiyeti hâizdir, hepsine dikkat edin, hepsine kulağınızı açın!” demek için.

Müjdeli bir hadîs-i şerîf… Bu müjdeli hadîs-i şerîf neden denk geldi? Ramazan'ın başındayız. Bu ay, Allah'ın rahmet ve mağfiretinin cûşa geldiği bir aydır. Rabbimiz bizim bu aydan istifade etmemizi nasib eylesin…

Şimdiye kadar çok Ramazanlar geldi geçti de istediğimiz gibi bir müslüman olamadık. Hepimizin içinde o yarası vardır, gönül yarasıdır, dağ-ı derûndur. Üzülüyoruz ki, “Nice Ramazanlar geçti de yine de Rabbimizin istediği şekilde ömrümü geçiremedim. İnşaallah bu Ramazan geçmiş Ramazanlar gibi olmaz, çok faydalı olur, çok istifadeli olur.” diye onun için dua ettim. Allah öyle eylesin…

Bu hadîs-i şerîfte de hulâsa-i kelâm odur ki, Rabbimiz çok

affedecek, çok mağfiret edecek diye müjde var. Ramazan'ın başında size bu müjde geldi ki, inşaallah bu Ramazan'a şevk ile sarılırsınız, bu oruçları Rabbimiz'in rızasına uygun tutarsınız. Bu Ramazan'da has hâlis, hakiki müslüman olursunuz.

Muhterem kardeşlerim!

İslâm'ın birçok hakikatleri bizim memleketimizde unutuldu.

Neden? Söylenmeyen şey unutulur. Söylenmeye söylenmeye söylenmeye unutulur gider. İslâm'ın inceliklerini dedelerimiz biliyordu; hepsi temiz, pak insanlardı. Gelen turistler, Avrupalı seyyahlar, elçiler hayranlıkla kitaplarına yazmışlar:

"—Osmanlılar temiz insanlardır, pak insanlardır, dürüst insanlardır. Aldatmazlar. İyi ahlâklıdırlar. Sakin kimselerdir. Mutlulardır. Mahkeme olmaz. Büyüklerin sözünü dinlerler. Mahkemelere düşmezler, kadılara gitmezler..."

Çok medihler var, onları uzun boylu anlatmak istemiyorum. Ama bizde İslâm unutuldu. Bizim çağımızda, bizim neslimizde iki sebepten unutuldu:

Bir ara İslâm'ı öğretecek müessese kalmadı, kapatıldı, "Talebe yok!" denildi, medrese kapatıldı, bir öğretilmeme devresi geçti. Bir devre geçti, hepimizin bildiği bir şey, geçti.

Bir de düşman şimdi bize daha çok saldırıyor.

"—Hocam saldırmıyor, işte bir şey yok."

Öyle bir saldırıyor ki, öyle bir saldırıyor ki tariflere sığmaz! Her yerden mânevî bir saldırıyla saldırıyor. Mânevî bir harp var, bir kültür mücadelesi var. Bir iman-küfür mücadelesi var. Onlar kendi küfürlerini bize yaymaya çalışıyorlar. Hıristiyan, bizi hıristiyan etmeye çalışıyor. Dinsiz, bizi dinsiz yapmaya çalışıyor. Biz de, "İman benim en kıymetli cevherimdir, hiçbir hırsıza kaptırmam!" diye kapanmışız içimize, imanımızı korumak için öyle uğraşıyoruz. Onlar da çalmaya uğraşıyor. Böyle bir kıyasıya mücadele var.

Evet, sen imanını kaptırmıyorsun ama senin çocuğun elden çıktı mı, kaptırdın demek. Senin karın, senin kızın senin gibi mi düşünüyor? Tam senin gibi mi? Oruç tutacak mı sen gittikten sonra? Namaz kılacak mı? Ramazan'a hürmet edecek mi? Başını örtecek mi? Haramdan kaçınacak mı? Yoksa;

"—Babam biraz eski kafalıydı, ben onun gibi yapmam!" deyip de

onların tarafına mı geçecek, düşmanın tarafına geçecek? O mühim...

Bu aydan istifade edip Allah'ın afv u mağfiret ettiği kimselerden oluruz inşallah... Has hâlis müslüman oluruz, Rabbimiz'in rızası yolunda yürürüz.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[28]

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَيَدْخُلَنَّ الْجَنَّةَ الْفَاجِرُ فِي دِينِهِ ، وَالأَحْمَقُ فِي مَعِيشَتِهِ ؛ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَيَدْخُلَنَّ الْجَنَّةَ الَّذِي قَدْ مَحَشَتْهُ النَّارُ بِذَنْبِهِ ؛ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَيَغْفِرَنَّ اللهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِمَغْفِرَةٍ مَا خَطَرَتْ عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ ؛ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَيَغْفِرَنَّ اللهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِمَغْفِرَةٍ ، يَتَطَاوَلُ لَهَا إِبْلِيسُ رَجَاءَ أَنْ تُصِيبَهُ (طب. ق. عن حذيفة)

RE. 459/6 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, leyedhulenne'l-cennete'l-fâciru fî dînihî, ve'l-ahmaku fî maîşetihî; ve'llezî nefsî bi-yedihî le-yedhulenne'l-cennete ellezî kad mehaşethü'n-nâru bi-zenbihî; Vellezî nefsî bi-yedihî leyağfirenna'llàhu yevme'l-kıyâmeti bi-mağfiretin mâ hatarat alâ kalbi beşerin. Vellezî nefsî bi-yedihî leyağfirenna'llàhu yevme'l-kıyâmeti bi-mağfiretin, yetetâvelu lehâ iblîsu recâe en tusîbehû.*)

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) "Canım, nefsim kudreti elinde olan o Zât-ı Celîl'e, o Allah'a yemin olsun ki..."

Geçtiğimiz haftalarda da böyle başlayan hadisleri hep okuduk. Efendimiz neden canım elinde olan diyor?

---

[28] Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.III, s.168, no:3022; Taberani, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.250, no:5227; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.X, s.364, no:17632; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.366, no:7056; İbn-i Adiy, *Kamil fi'd-Duafa*, c.V, s.317; Huzeyfe RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.IV, s.244, no:10359; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.414, no:25201.

Yaşamam da elinde, ölmem de elinde… Dilerse öldürür, dilerse yaşatır. Dilerse hasta eder, dilerse sıhhat verir. Dilerse zengin eder, dilerse fakir eder. Dilerse aklımı alır, deli kılar; dilerse akıl verir, hidâyete sokar, yolunda yürütür. Dilerse uzun ömürler verir, dilerse kısa ömür verir... Her şey elinde…

Peygamber Efendimiz yemin ediyor: "Canım, nefsim elinde olan Zât'a yemin olsun ki, (*leyedhulenne'l-cennete'l-fâciru fî dînihî*) bu cennete, dininde günah işlemiş kimse de girecek; (*ve'l-ahmaku fî maîşetihî*) yaşayışında akılsız, ahmak olan da cennete girecek."

Hepimiz anlıyoruz ki, büyük evliyâullah cennete girecek. Tertemiz insanlar, alim, fâzıl, kâmil, güzel ahlâklı, mücahid, sapasağlam, hiç ömrü boyunca eğilmemiş... Tabii Rabbimizin lütf u keremiyle bu cennete girecek. Peygamber Efendimiz SAS'in has vârisleri, ümmetinin gözdeleri tabii girecek.

Ama pekiyi günahkârlar ne yapacak?

"—Hocam!" diyor, iki gözü iki çeşme ağlıyor; "Ben şu günahları işlemiş bir insanım..."

Ne mektuplar geliyor bana bilseniz, söyleyemem. Öyle

mektuplar geliyor ki söyleyemem.

"—Hocam ben böyle bir derde uğradım. Bunun çaresi nedir?"

Benden çare soruyor. Günahlara batmış çıkmış, bana çare soruyor:

"—Bundan nasıl kurtulurum?"

Pişman olursan, bir daha yapmamaya azmedersen, yolunu düzeltirsen, hazır Ramazan gelmiş, yolunu doğrultursan, hak yola girersen, devam edersen kurtulursun.

"—Ama hocam, nefsim kıpır kıpır, kıpır kıpır beni tekrar günaha sokmak istiyor..." diyor.

İçkiye alışmışsa, "Hadi meyhaneye, hadi meyhaneye...", tahrik ediyor. Başka bir kötülüğe alışmışsa onu yaptırmaya çalışıyor.

"—O zaman ne yapayım?"

Muhterem kardeşlerim!

Onun ilacı rabıta-ı mevt, rabıta-ı mevt, rabıta-ı mevt... Tefekkür-ü mevt… Ölümü düşüneceksin.

Büyüklerimiz neden onu söylemişler?

Peygamber SAS Efendimiz:[29]

أَكْثِرُوا ذِكْرَ الْمَوْتِ (الديلمي عن أبي هريرة)

(*Eksirû zikre'l-mevti*) "Ölümü çok zikredin, çok hatırlayın! Ölüm düşüncesini çok yapın!" diye niye söylemiş?

İşte o ölüm düşüncesi ona ilaç da onun için.

Bu, nefsin ıslahı için en güzel, en müessir, en şifalı ilaç ölümü düşünmektir, rabıta-ı mevt yapmaktır. Onu ne kadar dikkatli yaparsan, onu ne kadar derin düşünürsen, "Bu ölüm nasıl gelecek başıma? Ölümden sonra halim ne olacak? Kabirde halim ne olacak? Mahşerde halim ne olacak? Hesapta halim ne olacak? Terazinin başında halim ne olacak?" diye bunları çok düşüneceğiz.

Düşününce insanın içine yer eder, yavaş yavaş, yavaş yavaş işler. O zaman bir zaman gelir; "Eh nefis! Yıkıl karşımdan! Kör şeytan, çekil önümden!" deyip insan hak yola gider.

---

[29] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.74, no:218; Ebû Hüreyre RA'dan. RE. 80/15.

İlacı neymiş? Eczanede satılmıyor, başka yerde satılmıyor; Rabıta-ı mevt… Ölümü çok düşünecek, tefekkür-ü mevt edecek.

Efendimiz, günahkârın da gireceğini söylüyor ama günaha tevbe edecek, pişman olacak. Çünkü günahta ısrar ederse insan, küçük günahta bile ısrar etse, o büyük günah oluyor. Çünkü saygısız, küçük günah olduğuna aldırmıyor, laubali devam ediyor diye Allah onu büyük günah hâline getirir. Mahvoluyor. Günahtan kesilecek, vazgeçecek, yapmamaya çalışacak.

Demek ki cennete günah işlemiş kimse de girecek, saf, aptalca insan da girecek. İlla cin fikirli, her şeyi çok iyi bilen, dinimizin bütün hadislerini, ayetlerini, ahkâmını, şeriatin yasaklarını, mübahlarını ve saire bilen insan değil; safça insanlar da cennete girecek, ahmakça insanlar, hayatını nasıl tanzim edeceğini bilemeyen, aldanıveren kimseler de girecek. İlle dört başı mamur müslüman olması şart değil, ötekiler de girecek, diye Efendimiz buyuruyor.

Köle de girecek, hizmetçi de girecek, tahsilsiz de girecek, köylü de girecek, çoban da girecek... İmanı varsa girecek.

Yeminle devam ediyor:

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَيَدْخُلَنَّ الْجَنَّةَ الَّذِي قَدْ مَحَشَتْهُ النَّارُ بِذَنْبِهِ ؛

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî leyedhulenne'l-cennete ellezî kad mehaşethü'n-nâru bi-zenbihî*) "Cehenneme girip de günahı dolayısıyla ateşin kendisi yakmış olduğu insan da cennete girecek."

İmanı vardı, kabahati de vardı. Kabahatleri, kusurları, günahları, kul hakları dolayısıyla cehennemi boyladı, yanacak; çıkıp yine cennete girecek. Mü'min olduğu için Allah onu cehennemde ebedî tutmayacak, cezası kadar yanacak, cennete girecek.

Tabii cehennemde ebedî kalmamak iyi bir şey de, herkes kabul eder ki ebedî yanmaktan bir zaman sonra çıkmak iyi ama...

Muhterem kardeşlerim! Bu, bir zaman sonra çıkmaya insanın pek heves edeceği gelmiyor. Neden?

Giren, en aşağı milyonlarca sene kalacak. Bir giren milyonlarca

sene kalacak. İki yüz, üç yüz milyon sene kalacak. Çok çekecek. En iyisi hiç cehenneme girmeyecek gibi burada çalışmalı.

Kömür olacaklar, yanacaklar... Onlar marsık, birbirine yapışmış siyah kömür hâline gelecek. Ondan sonra Allah-u Teàlâ Hazretleri onları *nehrü'l-hayat* denilen hayat nehrinde yıkattıracak; o kömür haline gelmiş müslümanlar tekrar yerden nebatın bittiği gibi insan haline gelecekler. Ondan sonra cennete girecekler. Hatta cennetlikler onlara diyecekler ki:

"—Bunlar cehennemî… Yani cehenneme girip çıkıp geldiler."

Onlar da o cehennemin adıyla anılmaktan rahatsız olacaklar, diyecekler ki:

"—Yâ Rabbi! Cennetteki kardeşlerimiz bize 'cehennemî' diyor, 'cehennemden gelme' diye ad takmışlar, bu bize hoş gelmiyor."

Allah o adı kaldırtacak, dedirtmeyecek. Ondan sonra cennette rahat edecekler. Ama cehennemde milyonlarca sene yaşadıktan sonra…

Onun için, cehenneme hiç düşmemek için öyle çalışmalı.

"Cehennemin zakkumundan bir damlası dünyanın deryalarına, okyanuslarına damlasa bütün dünya denizlerini acı ederdi, fesada uğratırdı." diyor Peygamber Efendimiz.

Onu insan her gün yiyecek. Cehenneme giren zakkum yiyecek. O onu ne kadar azaba uğratır, ne kadar işkenceler var cehennemde, onları düşünüp bizim bu hayattaki gayemiz cehenneme düşmeden cennete girmek olacak. Öyle olmalı.

اللهم ادخلنا الجنة مع الدخول الاولين ، بغير سبك عزاب واقاب

(*Allàhümme edhilne'l-cennete mea'd-duhûli'l-evvelîn, bi-gayri sebki azâbin ve ikàb*) "Yâ Rabbi! Azaba uğramadan, ikàba uğramadan, cehenneme düşmeden bizi ilk girenlerle cennetine dâhil et."

Gaye bu olacak. Yoksa girdi mi bir insan mahvolur. Ama orada müslüman kalmayacak, cezasını çektikten sonra girecek diye yine girenler için böyle bir müjde de var.

Allah bizi cehenneme girmeyenlerden eylesin… Cehennemden âzâd ettiği bahtiyarlardan eylesin…

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَيَغْفِرَنَّ اللهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِمَغْفِرَةٍ مَا خَطَرَتْ عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ ؛

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî leyağfirenna'llàhu yevme'l-kıyâmeti bi-mağfiretin mâ hatarat alâ kalbi beşerin.*) "Nefsim elinde olan Zât-ı Celîl'e and olsun ki; Allah öyle bir mağfiret edişle mağfiret edecek ki; kıyamet gününde, öyle bağışlayacak, öyle bağışlayacak, öyle bağışlayacak ki; hiçbir kulun kalbine, hatırına sığmayacak kadar bağışlayacak." Çok bağışlayacak, kimse tahmin edemeyecek.

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَيَغْفِرَنَّ اللهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِمَغْفِرَةٍ ، يَتَطَاوَلُ لَهَا إِبْلِيسُ رَجَاءَ أَنْ تُصِيبَهُ .

(*Vellezî nefsî bi-yedihî*) "Canım elinde olan Allah'a and olsun ki, yemin olsun ki, (*leyağfirenna'llàhu yevme'l-kıyâmeti bi-mağfiretin*) Allah-u Teàlâ Hazretleri öyle bir mağfiret edişle, öyle bir affedişle affedecek ki; (*yetetâvelu lehâ iblîsu recâe en tusîbehû*) 'Acaba bana da isabet eder mi bu?' diye şeytan bile heveslenecek."

Şöyle doğrulacak, davranacak, oraya doğru el uzatacak ama nerede? Öyle şey yok, o kadar da değil. Şeytan bile heveslenecek. Ooo bakacak, o günahkâr affoldu, bu günahkâr affoldu, şu kusurlu affoldu, bu kusurlu affoldu... Şeytanın mesleği fesat, işi gücü insanları azdırmak; o bile heveslenecek.

Bu hadîs-i şerif, çok müjdeli bir hadîs-i şeriftir. Bu ay da afv u mağfiret ayıdır. Allah rast getirdi size, bu ayın başında bu mağfiret hadîs-i şerîfini bize okutturdu ki gönlünüz hoş olsun, zevk ile şevk ile Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne ibadet edin diye.

Muhterem kardeşlerim! Bu ayın orucunu tam tutmak için, bu aydan tam istifade etmek için orucun ne olduğunu bilmek lazım. Şimdi sorsan, herkes orucu biliyorum sanır. Çok kimse orucu bilmiyor.

"—Hocam işte sahura kalktık, yemek yedik. Ondan sonra şimdi de yemek yemiyoruz, su içmiyoruz, akşam iftarda yiyeceğiz."

Oruç sadece bu değil. Ya nedir?

Peygamber Efendimiz SAS bir hadîs-i şerîfinde buyurmuş ki:

"—Bir insan yalan sözü, malayaniyi bırakmazsa onun tuttuğu oruç değil. Bir insan şu günahı, şu günahı işlemeye devam ederse, Allah'ın onun akşamüstü aç susuz kalıp o vakte kadar beklemesine ihtiyacı yok. Ha tutmuş, ha tutmamış..."

Bu hadîs-i şerîfler çok. Şimdi mevzu dağılmasın diye onların uzun boylu metinlerini okumayacağım ama bir hadîs-i şerîfinde buyuruyor ki:

"—Oruç tutanlardan nice insan vardır ki, akşama kârı yok; sadece aç ve susuz kalmış, o kadar."

Aç ve susuz kalmaktan başka kârı olmayan insanlar olacak, neden? Harama baktı, gıybeti etti, yalanı söyledi, insanları aldattı, şu günahı işledi, bu günahı işledi...

Ne olacak? Orucun sevabı gidecek.

Onun için, madem bu Ramazan'a girdik, madem bu afv u mağfiret ayıdır, madem Allah çok insanları bağışlayacak, madem çok mükâfatlar var, şu orucu doğru düzgün tutmaya biraz dişimizi sıkıp gayret edelim! Yemek yemiyoruz, midemiz acı acı, cız cız cız yanıyor, karnımız aç, midemiz boş... Canımız yemek istiyor, yemiyoruz. Gözümüz de harama bakmayacak. Televizyonun karşısına geç, şarkıcı çıksın, dekolte kıyafetle, sen onun göğsünü seyret, bacağını seyret, kolunu seyret, oruç tut. Gündüz oruç tut, akşamüstü bir gazinoya git, keyif çıkar. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu!

Oruçlusun; dilinde yalan, dolan, gıybet, iftira, dedikodu...

Oruçlusun; akşam eve geliyorsun, her bir çocuk bir tarafa saklanıyor, neden?

"—Babam oruçlu, sinirli. Vurduğunu devirir, kırar. Aman ses çıkartmayın, yemek yiyinceye kadar bunun aklı başında değil, asabi... Sigara da içmediği için eli ayağı titriyor."

Ne anladım ben?

Oruç, kendisini tutma mesleği. Sen kendini tutamıyorsun ki! Hanımı azarladın, çocuğu dövdün, ötekisini kaçırttın, berikisini

korkuttun... Bu ne biçim oruç?

Oruç böyle olmaz. Oruçlu insan oruçlu olduğunu bilecek, sabırlı olacak. Çelik gibi iradesi olacak, nefsine hâkim olacak, kötü söz söylemeyecek, harama bakmayacak, haramı dinlemeyecek, yasak yola varmayacak, kötü iş yapmayacak.

Oruç, ahlâksızlıklardan sakınma çabası.

Yemek ve su haram mı?

“—Değil hocam. Ekmek helal, su da helal, et de helal, süt de helal...”

Pekiyi, Allah’ın helallerinden oruç tutuyorsun da neden haramlarından oruç tutmuyorsun?

Allah’ın helal kıldığı şeyleri yemiyorsun, oruç tutuyorsun; haramlarından oruç tutmuyor. Gıybet devam ediyor, zulüm devam ediyor, haksızlık... Olmaz. Olmayacağını hem Peygamber Efendimiz hadîs-i şerîfinde bildiriyor hem de akıl mantık da bunu kabul ediyor. İşin aslı böyledir.

Onun için orucunuzu doğru düzgün tutun. Doğru düzgün tutalım.

Açıyoruz gazeteyi; gazetenin burasında haber var, burasında çıplak kadın resmi var. Bu tarafında Ramazan sayfası var, bu tarafında hadîs-i şerîf var.

Hey Allahım... Ey gazi hünkâr, ne günlere kaldık... Sübhanallah...

Ramazan sayfası, arka tarafı çevir bakayım, çevirdim... Boydan boya bir kadın resmi! E ne anladım ben bundan! Bu ne böyle, bu ne? Bu ne, bu ne? E ona da bakıyor tabii.

“—Haa bak göğsünün ölçüsü doksan üç santim, kalçasının ölçüsü seksen yedi santim...”

Olmadı... Olmaz böyle şey!

“—E ne yapacağız hocam, gazete okumayalım mı?”

Öyle gazeteyi okuma! Evine okuyacağın gazeteyi seç.

“—E hiç yok!”

Radyo dinle, haberi oradan al. Hiç yoksa...

Hiç yoksa zaten senin o gazeteyi kurmak boynunun borcu. Ne biçim müslümansın sen? Esip tozup duruyorsun:

"—Bu memleketin yüzde doksan dokuzu müslüman!"

Nerede?

Hani senin istediğin gibi Allah'ın dinine uygun, Kur'ân-ı Kerîm'e, hadîs-i şerîfe uygun neşriyatın yoksa olmaz ki… Yoksa kurmak müslümanın boynunun borcu olur.

Onun için, o resme bakarsan günaha girersin. O çıplak kadına bakarsan günaha girersin.

Ondan sonra akşam iftar ettikten sonra sinemaya, gazinoya, tiyatroya, eğlenceye gidersen bu neye benzer?

Sabahtan akşama kadar duvar yapıyor beyzâdem, ev yapıyor; akşamüstü evi yıkıyor. Sen çocuk musun? Lego mu oynuyorsun? Çocuklar üstüne bir şeyi yığar, üst üste koyar koyar, keyfi gelir, ondan sonra bir tane vurur, devirir. Gündüz kazandığını akşam deviriyor. Olmaz!

"—Hadi iftar ettik, nereye gidelim? Hangi eğlence yerine gidelim?"

Gazeteler de bunu körüklüyorlar. Bu tezata dikkatinizi çekerim. Bazı gazeteler eski İstanbul'da Ramazan eğlenceleri, bilmem hangi semte, bilmem hangi çeşit tiyatro eserleri, bilmem hangi eğlenceler... Kantocu filanca kadın bilmem ne...

Böyle şey olur mu ya? Müslüman böyle şey yapar mı?

Gündüz namaz kılacak, akşam eğlenecek. Gündüz oruç tutacak, akşam eğlenecek. Teravihten çıkacak, ondan sonra... Olmaz!

Tezatlı işler yapmayın. Akla mantığa sığan iş yapın. Perhize lahana turşusunun yaramadığı gibi, ibadete de günah yaramaz.

"—Hatta bir insan eğer 'Tevbe yâ Rabbi! Tevbe yâ Rabbi!' deyip tevbe ediyor da günahta ısrar ediyorsa, günahta devam ediyorsa, Allah'la istihza, alay ediyor gibi olur." diyor.

Peygamber SAS Efendimiz:[30]

التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لاَ ذَنْبَ لَهُ (الديلمي ، و ابن أبي الدنيا ، والقُشَيْرِي في الرسالة ، وابن النجار عن أنس)

(*Et-tâibü mine'z-zenbi kemen lâ zenbe lehû*) "Günahtan dönmüş ve tevbe etmiş olan kişi, sanki hiç günahı yokmuş gibi pak olur." buyuruyor.

"Günaha devam ederken tevbe eden de Allah'la alay eden gibi olur." diyor Peygamber Efendimiz. O hadisin arkasından o geliyor.

Onun için şu orucu adam gibi tutun, er gibi tutun, erkekçe tutun veya hanımca tutun. Karşımda erkekler var ama hanımlar o hükümden müstesna değil. Harama bakmayacaksın, haramı söylemeyeceksin, haramı dinlemeyeceksin, haramı işlemeyeceksin. Günahtan kaçınacaksın, ahlâkını düzelteceksin, kalp kırmayacaksın.

"—Hocam, o gelip bana çatarsa ne yapayım?"

Peygamber Efendimiz söylemiş, benim söylememe lüzum yok. SAS diyor ki:

---

[30] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.77, no:2432; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.IV, s.208, no:10175; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.296, no:944; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XI, s.392, no:11043.

“—Size gelir de birisi söverse ve sizinle kavga etmeye kalkarsa, sataşırsa, üç defa ‘Ben oruçluyum, ben oruçluyum, ben oruçluyum!’ desin.”

Kendisine de telkin ediyor, demiş oluyor ki:

“—Ey nefis! Sakın ha karşı taraftaki tahrike kapılma, sen oruçlusun. Sen ona uyarsan orucun sevabı gider. Nemelazım, sen bu işten vazgeç, dön git...”

“—Hocam ben döner gidersem bana korktu derler.”

Ya korktu desinler; Allah seviyor! Peygamber Efendimiz’in tavsiyesi böyle. Bu korkmak meselesi değil. Sen onu vurdun mu devirirsin ama oruca kavga yakışmaz. Oruçluya kötü huy yakışmaz. Huyunu düzeltmediğin zaman, orucun kıymeti yok.

“—Hocam ben biraz Anadolu terbiyesi gördüğüm için kazak erkeğim, eve geldim mi bağırmadan yapamam. Kapıdan girdiğim zaman herkes korkmalı... Bağıracağım, çağıracağım...”

Karşındaki, o da Allah’ın kuludur. Sen şimdi bağırırsın, susturursun; rûz-i mahşerde onun eline fırsat geçer; “Bu kocam bana zulmetmişti yâ Rabbi!” diye fitil fitil senin burnundan getirir, haberin olsun. O çocuk senin burnundan getirir.

Biliyor musunuz bu dost gördüğünüz çocuklar, kendi bağrınıza bastığınız evlatlar, yarın sizden davacı olabilecek. Ne diyecek?

“—Yâ Rabbi! Bana İslâm terbiyemi güzel vermedi de ben ondan iyi müslüman olmadım!” diyecek.

Böyle diyecek. Anasını babasını Allah-u Teàlâ Hazretleri’nin karşısında kendisini müdafaa etmek için şikâyet edecek.

Onun için Kur’ân-ı Kerîm’de buyuruluyor ki:

“—Sizin ailenizden ve çoluk çocuğunuzdan sizin için düşmanlar vardır, sakının!”

Hasım etme kendine, hakkını ver:

“—Yâ Rabbi! Ben ona terbiyesini güzelce verdim. Lokmasını helalinden yedirdim, babalık-analık vazifemi yaptım, doğruyu öğrettim. Gücüm yettiği zaman da tazyikte bulundum, doğru yolda yürüsün diye. Ben gittikten sonra kendisi böyle yapmış.” diye sen müdafaa edebilesin, kendini müdafaaya imkânın olsun.

Baskıyla, kavgayla, dövüşle, zayıfı tepelemekle bu iş yürümez. Mahkeme-i kübrâ var, büyük muhakeme günü var, amellerin arz

edildiği gün var, bohçaların açıldığı gün var, sevapların günahların ortaya döküldüğü gün var, insanların mahşer halkına rezil olabileceği gün var. İşimizi ona göre yapacağız.

Yanımızda hiç kimse olmasa bile, harama bakmayacağız. Yanımızda hiç kimse olmasa bile melekler var; vücudumuzda üç yüz altmış tane melek var, hafaza melekleri var, oralarda, o çevrede dolaşan başka melekler var. Sonra, "Allah-u Teàlâ Hazretleri görüyor." diyeceğiz, yalnızken bile harama el uzatmayacağız, yasak haram işi yapmayacağız.

Oruç böyle tutulursa Allah affedebilir. Öyle çalışırsak, böyle ciddi çabalarsak inşaallah kurtuluruz. Ama öyle olmazsa bu iş tehlikelidir.

Ben askerlikten çok korktum. Askerlik yaptığım zaman askerlikten ödüm patladı. Askerlik yapan kardeşlerimize Allah yardım etsin.

Durup dururken bir zimmet çıkartırlar:

"—Topun şu parçası senin nöbetin sırasında kayboldu!"

Ya sen almadın, sen çalmadın, götürmedin. Sen orada subaysın ya, senden sorulur. Alaydan bir asker kaçar, yolda ezilir, senden sorarlar.

"—E ben ne yapayım? İşte burada nöbet tutuyordum, alayı bırakıp da gitse miydim? İşte ben normal sayımımı yaptım gittim."

Gitmiş, ondan sonra gitmiş, atlamış tel örgüden... Senden sorarlar. Zimmet çıkabilir. Askerlik bitinceye kadar ödüm patladı benim ki, "Akşam yatarsın, sabah nasıl kalkacağın belli olmaz, ne olacağın belli olmaz; başına bir hal gelir." diye.

Müslümanlık da öyle…

Evet, şu anda namaz kılıyoruz ama ölüm ne zaman gelecek, hangi halde gelecek? Ne şekilde gelecek?

Korku üzere olacağız. Allah'ın mağfireti çok da şeytan da etrafımızda aç kurt gibi dolanıp duruyor; "Bir fırsatını bulsam da şunu aldatsam, kandırsam!" diye. Bir ayağımızı kaydırtıp da düştük mü çullanır üstümüze, bizi parça parça eder.

Onun için Rabbimiz bize tevfîkini refîk etsin... Bize daima yardım eylesin… Bizi daima hıfz u himayesinde eylesin ki yolundan şaşmayalım, sapmayalım. Cehenneme düşecek iş yapmayalım.

Cehenneme düşmeden cennete girelim. Yıldırım gibi sırattan geçip cennete ilk girenlerle girelim. O zamanında yaşamadığımız Efendimiz'e komşu olalım... O Havz-ı Kevser'den doya doya içelim inşaallah.

b. Emr-i bi'l-Ma'ruf ve Nehy-i ani'l-Münker

Bu, çok kimsenin bildiği çok mühim bir hadîs-i şerîftir.

Neden mühim? Hepimizin hayatını bu hadîs-i şerîfteki emre uygun olarak tanzim etmemiz ve bu hadisi icrâ etmemiz lazım geldiğinden mühim. Müslümanın mühim vazifelerinden birisini bildiriyor.

Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:[31]

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَتَأْمُرُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ، وَلَتَنْهَوُنَّ عَنِ الْمُنْكَرِ ، أَوْ لَيُوشِكَنَّ اللّٰهُ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عِقَابًا مِنْ عِنْدِهِ ، ثُمَّ لَتَدْعُوا عَنْهُ ، فَلاَ يَسْتَجِيبُ لَكُمْ (حم . ت . حسن ، والسراج ، ض . عن خذيفة)

RE. 459/7 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, lete'murunne bi'l-ma'rûfi, ve letenhevünne ani'l-münkeri, ev leyûşikenna'llàhu en yeb'ase aleyküm ikàben min indihî, sümme leted'û anhu, felâ yestecîbu leküm.*)

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) "Canım nefsim kudret-i elinde olan Allah'a, alemlerin Rabbine yemin olsun ki, (*lete'mürunne bi'l-ma'ruf ve letenhevünne ani'l-münker*) ya emr-i ma'rufu muhakkak yaparsınız ve nehy-i münkeri muhakkak icrâ edersiniz; (*ev leyûşikenna'llàhu en yeb'ase aleyküm ikàben*) ya da, Allah'ın size

---

[31] Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.468, no:2169; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.388, no:23349; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.84, no:7558; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.93, no:19986; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.276; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.367, no:7059; Huzeyfetü'bnü'l-Yemân RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.68, no:5529; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.402, no:25172.

emrettiği farz vazifeyi yerine getirmezseniz, Allah-u Teàlâ Hazretleri çok kuvvetle muhtemel ki başınıza bir ikàb, bir azap, bir cezâ gönderir. Göndermesi aşağı yukarı tahakkuk eder." Nereden?.. (*Min indihî*) "Kendi tarafından..."

(*Sümme leted'ù anhu*) "Sonra siz 'Bu gelen belâ kalksın!' diye, onun aleyhine dua edeceksiniz. 'Yâ Rabbî, böyle bir belâ geldi, aman bizi koru, bizi kurtar, bu felâketi başımızdan defet, Aman ya Rabbî!..' dersiniz. Allah aslında mücîbü'd-deavâttır ama, (*felâ yestecîbu leküm*) sizin duanıza icâbet etmez."

Bu vazife nedir? İhmal edildiği zaman duaların kabul olmamasına sebep olan vazife nedir? Emr-i mâruf, nehy-i münker vazifesidir.

Hem de Efendimiz *nûn-u te'kîd-i sakîle* ile buyurmuş ki; (*lete'murunne bi'l-ma'rûf*) Arapça'da nun harfinin *ünne* diye şeddeli söylenmesi, muhakkak ve muhakkak mânasına gelir.

"—Muhakkak ve muhakkak emr-i mâruf yapacaksınız. Muhakkak ve muhakkak nehy-i münker yapacaksınız haa!" demek.

Bu ifade Arapça'da o zaman kullanılır. Yoksa her zaman kullanılan bir şekil değil. Nûn-u te'kîd derler buna, tekid etmek için, sözü kuvvetlendirmek için böyle getiriyor.

"—Mutlaka ve mutlaka emr-i mâruf yapacaksınız."

Ne demek emr-i mâruf? Aklın, şeriatin doğru gördüğü işi yaptırmak için söyleyeceksiniz, tavsiye edeceksiniz, yaptırmaya çalışacaksınız, yapılmasına omuz vereceksiniz, destek olacaksınız, o iş olacak. O işin yapılması için ter dökeceksiniz, çalışacaksınız, çabalayacaksınız. Eliniz yırtılacak, yüzünüz terleyecek, pantolonunuz tozlanacak ama o işi yaptırmaya çalışacaksınız.

Bir de aklın ve şeriatin doğru görmediği kötü şeyleri de yaptırmamaya çalışacaksınız:

"—Olmaz böyle şey, bunu yapamazsın! Ben varken yapamazsın! Bunu yaptırmam arkadaş! Ben burada durduğum müddetçe bu işi yapamazsın!"

Kötülüğü yaptırmamak, iyiliği yaptırmak; bu hepimizin boynunda bir vazifedir. Nasıl vazife?

Sen bir yerde memursun, etrafındaki üç tane memur arkadaşın

rüşvete alışmış, işi rüşvetle yapacak.

"—Arkadaşlar canınıza okurum, ben varken burada haram yenmez. Yaptırmam bunu!"

Veyahut iki kişi bir kimseyi aldatmak istiyorlar:

"—Heyt! Yapma onu, çekil oradan! Arkadaş bunlar seni aldatmak istiyor, uyma. Ben varken bunu yapamazsınız!"

"—Seni de döveriz!"

"—Ben dayak yiyebilirim ama beni devirmedikçe, benim üstüme basıp geçmedikçe bu işi yapamazsınız! Yaptırmam bunu, uğraşırım sonuna kadar!" diyecek, insan kötülüğü engelleyecek.

Müslümanın vazifesi bu, aslî vazifesi... Farz, müslümanın boynunun borcu...

Ve kötülüğü engellediği gibi iyiliği de yaptırmaya çalışacak. Hayrı, iyi olan şeyi omuz verecek, yapmaya çalışacak.

"—Hocalar yapsın, hacılar yapsın..."

Ya yol yapılacak, çeşme yapılacak, şunu yapılacak, bunu yapılacak... Çok hayırlar var.

Şimdi biz hayırlar yapalım diye sözü getiriyorum, yine hatırıma geldi, yine söyleyeceğim:

Hayır yapalım diye vakıf kurmuşuz. Bir vakıf kurmuşuz, öyle yüklerin altına girmişiz ki aklınız durur! Birkaç milyar Kadıköy yakasında mektepler kuracağız, büyük tesisler yapacağız. Birkaç milyar Anadolu yakasında, Rumeli yakasında... Yeşilköy tarafından 18 dönüm yer almışız, caminin yapılmasına başlamışız, büyük tesisler yapacağız. Daha başka yerlerde çalışmalar var. Her yerden geliyorlar, bizi cebi çok para dolu sanıyorlar, cemaatimizi sargın, canlı görüyorlar. Herkes geliyor:

"—Hocam, dört katlı Kur'an kursu binası yaptık, tamamlayamıyoruz, paramız kalmadı, buyurun bunu siz işletin..." diye bizden yardım istiyor.

Ya ben para basmıyorum ki! Ben banker değilim ki, para babası değilim ki, zengin değilim ki, fabrikatör değilim ki...

Nasıl olacak? Beraber yapacağız, hep beraber yapacağız.

Hayrı bir düşünüveriyoruz, taşınıveriyoruz, "Sizin nâmınıza şurada bir hayır var." diyoruz. Siz hayırlarınızı dağıtmayın. Derli toplu bir hedefe teksif edersek, hepimiz aynı hedefe yönelirsek işleri

başarırız. Hayırları yapacağız. Büyük müesseseler, dev müesseseler kuruyoruz, herkesin hayran kalacağı... Hayran kalıyorlar. Yurtiçinden, yurtdışından alkış alıyoruz. Ama kulun alkışı bizim için mühim değil, Rabbimiz razı olsun, yeter. Hayırlı hizmetler oluyor.

Bir yerde bir yer kurduk, dün akşam oradaydım mesela, korka korka kurduk. Geçen sene bir yer kurduk, bu caminin sahasının iki sahası kadar geniş bir yer kurduk. Biz bunun kirasını nasıl ödeyeceğiz? Ceketimizi satarız, öderiz. Hayır için yaptık. Ne yapalım, ödeyeceğiz.

Orayı kurduk. "Nasıl çalışacağız, acaba ne yapacağız?"

Bir ara bilemediler. Şimdi el-hamdü lillâh akşamları fukaraya ve dostlara her zaman...

Bak, Peygamber Efendimiz SAS diyor ki;

"—Müslüman kardeşinin paraya ihtiyacı varsa ona borç vermek, fakire sadaka vermekten daha iyi..."

Neden? Fakirin ne olduğu belli değil ama bu senin müslüman kardeşin, asil insan, borçlanmış. İslâm'ın görüşü başka. Fakire yemek çıkartıyorsun, güzel; bir de dostların muhabbeti olsun diye dostlarını da çağırıyorsun, o da güzel!

Esas olan muhabbet… Bizim birbirimizi samimi kardeş olarak sevmemiz lazım. Yüzümüze gülüp arkamızdan kuyu kazdık mı, böyle Müslümanlık olmaz. Candan seveceğiz, birbirimize canımızı verecek gibi olacağız.

Neden? Bizim muhabbetimiz Allah için, maddî menfaat için değil.

İftar yemeği veriliyor; talebeler geliyor, fakirler geliyor, zenginler muhabbet için geliyorlar. Eh oldu mu şimdi bizim tuttuğumuz yer cami; teravih namazı kılınıyor, akşam namazı kılınıyor, iftar yemeği veriliyor, dinî konuşma yapılıyor... Eh tamam, burada başladı işte sevap kazanılmaya... Orada namaz kılanların her birinin sevabından bir misli, ona sebep olanların hepsine veriliyor, taksim ediliyor. Hayra sebep oldular çünkü, yaptırıyorlar.

Bir dağda bir Allah'ın kulu kalkıp ibadet edince, o dağ öteki dağa iftihar edermiş, hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz

bildiriyor... Biz bilemeyiz, bizim kulaklarımız duymaz.

Etrafınızdaki her şey Allah'ı tesbih ediyor. Kur'ân-ı Kerîm'de Allah-u Teàlâ Hazretleri:

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لاَ تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ

(الاسراء: ٤٤)

(*Ve in min şey'in illâ yüsebbihu bi-hamdihî velâkin lâ tefkahûne tesbîhahüm*) "Allah'ı tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur ama, siz onların tesbihlerini anlayamazsınız." (İsrâ, 17/44) buyuruyor.

"—Hiç tesbih etmeyen şey yok!" diyor.

Kaç kişi duyuyor tesbihi? Var mı etraftan tesbih duyan? Sübhanallah, sübhanallah tesbihini?

Duyamıyoruz ama o dağ öteki dağa seslenirmiş:

"—Benim bugün üzerimde Allah'ın bir kulu Allah'a ibadet etti yaa, haberin var mı senin?" diye iftihar edermiş.

Biz bir yer tuttuk, orada iki yüz kişi namaz kıldı, iki yüz kişi yemek yedi hadîs-i şerîfler okundu, ayet-i kerîmeler okundu, gündüzleri ders yapılıyor... Tamam buraya kirası yüz elli bin lira da feda olsun, iki yüz bin lira da feda olsun... Müslümanların bunu vermesi lazım, çünkü hayır...

Şu cami... Şu caminin yan tarafı bir topraklı yerdi, kümes vardı, dut ağacı filan vardı. Orayı ibadete açtık, orada insanlar namaz kılıyor, güzel. Burada ibadet edildiği müddetçe onun yapılmasına yardım edenlerin defterine sevaplar yazılıyor kardeşlerim. Bu iş böyle. Arka taraftaki odaların arasını açtık, şu avlunun arkasında, sizin oturduğunuz yerin dört misli yer var orada. Oraya da kadınlar geliyorlar, oturuyorlar, hadisleri dinliyorlar. Onların sevapları onu yapanlara gidiyor. Kimisi bu tahtasını yaptı, kimisi halısını döşedi, kimisi başka hayrını yaptı...

Hayırlara vesile olacağız, hayırlara katılacağız. İnşaallah Allah-u Teàlâ Hazretleri rahmetine vesile eder.

O bize çok nimetler vermiş: Sıhhatimiz nimet, aklımız nimet, Müslümanlığımız nimet, kazancımız nimet, oğul evlat aile nimet, haysiyetimiz şerefimiz nimet. Saymak istesek Allah'ın nimetlerini

sayamayız. Göz nimet, kulak nimet, dil nimet, her şey nimet… O nimetlerin karşısında biz ne yapıyoruz ki? Azıcık bir şey yapıyoruz.

Çoban ne getirirmiş? Çamsakızı getirirmiş. Hediye olarak çam ağacından koparıp çamsakızı getirirmiş. Ya bu padişahın bu çamsakızına ihtiyacı yok ki. Ama ne yapsın?

Çam sakızı çoban armağanı... Saraya gittiği zaman çoban çamsakızı götürür.

Bizim de Rabbimiz bize bunca nimetleri vermiş, malımızla canımızla çalışacağız. Öyle insan var ki, malının kırkta birini veriyor, zekât... Öyle insan var ki, beşte birini veriyor. Öyle insan var ki, yarısını veriyor. Öyle insan var ki, hele hele bizim bu arkadaşların arasında duydum, adını söylememi istemez ama duydum, iftihar ediyorum, kendisi geçinecek kadar parasını ayırıp kazancının hepsini İslâm'a hizmete verenler, öyle babayiğitler var... Dünyada iyi insanlar eksik değil ki... Yoksa çoktan batardık, bizim başımıza taş yağardı. Allah'ın iyi kulları eksik değil.

Muhterem kardeşlerim!

Emr-i mâruf yapacağız, iyi işleri destekleyeceğiz, yapacağız, söyleyeceğiz, tavsiye edeceğiz, susmayacağız.

"—Hocam ben bu adamlara geçen akşam söylemiştim, bu akşam yine yapıyorlar."

Madem bu akşam yine yapıyorlar, sen de bu akşam yine söyle… Neden?

Onlar yine yaptılar, sen de yine söylemek hakkına sahip oldun. Bıraksalardı sen de peşlerini bırakırdın. Yine başlarına dikilirsin;

"—Bu yaptığınız doğru değil kardeşler! Bu mübarek Ramazan gününde bu işi, bu naneyi yemeyin, bu haltı karıştırmayın!" diye yine söylersiniz. Yarın yine yapacaklar, dinlemeyecekler. Yine gidersin, yine söylersin. Bakalım kim kârlı çıkacak?

Emr-i mâruf yapacağız, nehy-i münker yapacağız.

"—Burada bu kötülük olmaz. Şu hayrı yap, buyur, kölen olayım, emret ne istersen yapayım. Bu hayrı yapalım, bu şerri işlemeyelim." diyeceğiz.

Biz bu nasihatleri etmeye etmeye, etmeye etmeye, memleket mahvoldu, şer aldı götürdü her tarafı...

Bu şerleri işleyenlerin hepsi de bizim akrabamızdır. Ya senin

akrabandır, ya onun akrabasıdır, ya berikisinin akrabasıdır. Herkes birbiriyle tanışıktır. Ben gitsem söylesem, adam ensemde boza pişirir. Ona sen söyleyeceksin. Ona sen söyleyebilirsin, akrabandır, dayındır; nazın geçer. Ben söyleyemem. Ötekisine de berikisi söyleyecek. Herkes vazifesini yapacak.

Biraz da zorlayacak. Bir insanın gücü yeterse hayrı zorla yaptırtacak. “Ee gel bakalım, yap şunu!” Zorla. “Kıl namazını! Bırak o edepsizliği!”

Hayrı cebren yaptıracak. Gücü yetmezse diliyle söyleyecek:

“—Şöyle yapsanız iyi olur, böyle yapsanız iyi olur...”

Şimdi biz güçsüz insanlar olarak lak lak lak lak konuşuyoruz, kimse bizim sözümüzü dinlemiyor. Olmaz. İnsanın biraz da yaptırım gücü olmalı.

“—Bu müstehcen şey doğru değil!” diyoruz, “Müstehcenlik doğru değil!” diyoruz; gazete yine müstehcen şeyi basıyor.

Niye basıyor?

“—Müşterisi var.” diyor. “Sen bana istediğin kadar konuş, müşterisi var bunun.” diyor.

Demek ki kabahat bende, ben müşteri olunca elbette onu yapan çıkıyor. Demek ki almayacağım, demek ki almamam gerekiyor.

Yaptırım gücümüz olacak.

“—Bu müslümanları pek kızdırmaya gelmez. Kızarsa müessesemizin çanına ot tıkanır, geçimimiz daralır, işimiz yürümez, metaımız satılmaz...” diye biraz hileden, hud’adan, edepsizlikten, arsızlıktan korkacak.

Bizim yaptırım gücümüz olmadıktan sonra istediğin kadar söyle; alay ediyor, alay mevzu yapıyor...

Haklı olanın aynı zamanda güçlü olması lazım. Emr-i mâruf, nehy-i münker öyle olur.

Müslüman şuurlu oldu mu, müslüman mahallesinde salyangoz satılmaz, edepsizlik yapılmaz.

“—Burada biz bu edepsizliği yapmayalım, bu hacı amcalar bizi mahveder!” derler, orada yapmazlar.

Onun için hepiniz emr-i mâruf, nehy-i münker vazifenizi müdrik olun. Bu memleket bizim memleketimiz olduğuna göre şerleri temizleyeceğiz, hayırları kalkındıracağız. Etraf gül gülistan

olacak, tertemiz olacak, park bahçe olacak; toz toprak kalmayacak, pislik kalmayacak.

Şimdi geldim, yollarda bakıyorum... İstanbul büyük bir şehir. Köşe başlarına yığmışlar çöpleri, yığmışlar çöpleri... Gelen atmış, gelen atmış... Bizim şurada kitabevimiz var, onun köşesini çöp toplama yeri bellemişler, oraya atmışlar. O da oraya bir yazılar yazmış, kim canı yanıyorsa filan...

Buraya bir tane bidon konur, her apartmanın bir çöp bidonu olur. Bu nedir böyle, bu meydana çöpleri koymak? Ne biçim iştir?

Düzelecek. Her şeyimizin pırıl pırıl tertemiz olması lazım. İslâm'a yakışır şekilde olması lazım.

Avrupa'dan, Amerika'dan birisi geldiği zaman, bizim memleketimize bir geldi mi:

"—Allah Allah, evin içi gibi ter temiz… Ne biçim memleket burası, ne güzel memleket! Şu insanların kibarlığına bak, şu zarafetine bak, şu tok gözlülüğüne bak!" demesi lazım!

Bunu yapmak için tek tek herkesin arzusunun birleşmesi gerekiyor. Sadece benim istemem yetmiyor, hepimizin istememiz gerekiyor ki hayır olsun. Ben böyle hayrı işleyip dururken, ötekisi şerri işlerse, onlar ekseriyette olursa, o zaman tersine gidiyor. O zaman da:

"—İşte canım, Türk işi..." derler, "Ne olacak, bunların yaptığı şeyden bir hayır mı gelir? Yaptığı alet bozulur, yaptığı şey çürük olur..."

Öyle olmayacak!

Demek ki emr-i mâruf, nehy-i münker vazifemizi yapmadığımız zaman Allah başımıza bir belâ gönderiyor, ceza gönderiyor ve o ceza kalksın diye de dua ediyor insanlar, Müslümanlar:

"—Yâ Rabbi! Bu başımıza musallat oldu; bu dert, bu felaket, bu musibet geldi; kaldır bunu yâ Rabbi!" diyorlar, kalkmıyor.

Kuraklık gönderir, şöyle olur, böyle olur.

Hiç tahmin eder misin: Rusya'da nükleer santralda bir arıza çıkıyor, ne kadar insan ölüyorsa ölüyor. Büyük panik içinde herkes başka yerlere kaçışıyor. Radyasyon havalara dağılıyor. Rüzgâr bir Avrupa tarafına estiği zaman, Avrupa ülkelerinin korkudan ödleri patlıyor. Bir aşağı döndüğü zaman, Balkan ülkelerinin ödleri

patlıyor. Bizim memlekette de tedbirler:

“—Aman bize de gelecek mi gelmeyecek mi?”

Suudi Arabistan Avrupa’dan gıda almayı durduruyor.

Neler oluyor?..

Bir tane bak, Allah-u Teàlâ Hazretleri’nin azabından küçük bir numune bu. Bir santralda bir küçücük arıza oluverince iş nerelere varabilecek.

İsterse, bu kudret sahibi Allah Rusya’yı mahvedebilir mi? Eder. Dünyayı mahvedebilir mi? Eder. Her şeye kadir...

وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (المائدة: ١٢٠ ؛ هود: ٤)

(*Ve hüve alâ külli şey’in kadîr.*) [O her şeye hakkıyla kàdirdir.] (Mâide, 5/120; Hûd, 11/4)

Hepsini yapabilir. Ama mühlet veriyor. Biz bu mühletten faydalanmalıyız. Dilerse kahreder de fırsat veriyor, mühlet veriyor, “Kullarım belki düzelirler, tevbe ederler.” diye. Bu azap başına gelmeden insanların doğru yolu bulması lazım.

“—Bulmuyorlar hocam.”

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ (يوسف: ١٠٣)

(*Ve mâ ekserü’n-nâsi velev haraste bi-mü’minîn*) “Ey Rasûlüm, sen ne kadar arzu etsen, kıvransan, yansan, yakılsan, hırs ile istesen insanların çoğu mü’min olmayacaklar.” (Yusuf, 12/103)

Ayet-i kerîmede Peygamber Efendimiz’e böyle buyrulmuş.

Müslümanlar, koca bir siyah sığır derisinde bir ak kıl kadar olacak. Ötekilerin hepsi cehennem ehli…

Onun için, eh olmazsa olmaz. Sen kendini cehennemden kurtarmaya bak kardeşim. İnsanların büyük kahir ekseriyeti cehennemde yanacak. Hem de yer sıkıntısı yok.

. Ayet-i kerîmede buyuruluyor ki:

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ، وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ (ق: ٣٠)

(*Yevme nekùlü li-cehenneme heli'mtele'ti, ve tekùlü hel min mezîd*) "O günde Allah-u Teàlâ Hazretleri soracak:

(*Heli'mtele'ti*) Ey benim cehennemim, ey benim kahrımın yurdu olan, yeri olan, mahalli olan cehennemim! Doldun mu?

(*Ve tekùlu hel min mezîd*) Cehennem diyecek ki: Yâ Rabbi, daha var mı? Gönder!" (Kaf, 50/30)

Yer sıkıntısı yok, o kadar insanı aldığı halde...

Başka türlü yola gelmeyecek de, onun susturulmasını Allah-u Teàlâ Hazretleri emredecek. Cehennemin nasıl susturulacağını yine o bilecek.

Onun için, kötülüklerden kendimizi alıkoyalım. Allah'ın azabından korkalım. Kendimizi dualarımızın kabul olmayacağı duruma düşürmeyelim. Şimdiden vazifemizi yapalım da dualarımızın kabul olmayacağı duruma kendimizi düşürmeyelim. Bu çok önemli.

Bu sözlerim bana Peygamber Efendimiz'in bir başka hadîs-i şerîfini hatırlattı. Efendimiz buyuruyor ki:

"—Geniş zamanınızda, bolluk zamanınızda, rahatlık zamanınızda Allah'a dua edin ki darlık zamanınızda yaptığınız duaları Allah kabul etsin."

"—Şimdi paran var mı?

"—Var…"

"—Sıhhatin yerinde mi?"

"—Yerinde…"

"—İşin iyi gidiyor mu?"

"—Gidiyor."

"—İtibarın tamam mı?"

"—Tamam…"

"—Keyfin güzel, her şeyin yerli yerinde… İbadetten yana nasılsın? Duadan, namazdan, niyazdan, tesbihten, zikirden yana nasılsın?"

Hiç o tarakta bezi yok. İhtiyacı yok ki, ne istesin Allah'tan? Her şeyi vermiş! İhtiyacı yok, istemiyor.

Bir kanser veriyor, çocuğuna bir şey geliyor, işine bir şey geliyor;

o zaman cami cami, hoca hoca dolaşıyor:

"—Aman hocam, bana dua et! Bir nefes eyleseniz, bir dua buyursanız, bir üfürseniz suyun içine..." ve saire.

Genişlik zamanında dua edeceksin, Allah'a kulluk vazifeni yapacaksın, zikrini tesbihini yapacaksın ki, darlık zamanında Allah ihsan eylesin.

Onun için kendimizi duası kabul edilmez insan durumuna düşürmeyelim. Vazifemizi bilelim. Çoluk çocuğumuza, muhitimize, çevremize emr-i mârufumuzu, nehy-i münkerimizi yapalım da dua kapımız açık olsun, dua etmeye yüzümüz olsun, dua ettiğimiz zaman Allah duamıza icabet eylesin...

c. Susulacak Zaman

Bu ikinci hadîs-i şerîfte bir müsaade tarafı geldi. Emr-i mâruf, nehy-i münker vacib ya, boynumuzun borcu ya...

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[32]

وَجَبَ عَلَيْكُمُ الأَمْرُ بِالْمَعْرُوفِ ، وَالنَّهْيُ عَنِ الْمُنْكَرِ ، مَا لَمْ تَخَافُوا

أَنْ يُؤْتَى إِلَيْكُمْ مِثْلُ الَّذِي نُهِيتُمْ ، فَإِذَا خِفْتُمْ ذَلِكَ ، فَقَدْ حَلَّ لَكُمُ

السُّكُوتُ (أبو نعيم ، والديلمى عن مسور)

RE. 459/8 (*Vecebe aleykümü'l-emru bi'l-ma'rûfi ve'n-nehyü ani'l-münkeri, mâ lem tehâfû en yü'tâ ileyküm mislü'llezî nuhîtüm anhu; feizâ hıftüm zâlike, fekad halle lekümü's-sükûtu.*)

(*Vecebe aleykümü'l-emru bi'l-ma'rûfi ve'n-nehyü ani'l-münkeri*) "Sizin boynunuza emr-i mâruf, nehy-i münker borçtur, vecibedir ama, (*mâ lem tehâfû en yü'tâ ileyküm mislü'llezî nuhîtüm anhu*) yapmayın denilen şey, siz söylediğiniz zaman size dönecekse, size de zarar verecekse, (*feizâ hıftüm zâlike, fekad halle lekümü's-sükûtu*) o zaman söylemeyebilirsiniz. O zaman, böyle bir korku

---

[32] Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.391, no:7133; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.1014; İbn-i Hacer, *el-İsabe*, c.VI, s.120, no:8000; Misver RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.III, s.74, no:5559; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.439, no:25258.

olduğu zaman, sinip susabilirsiniz. Ona müsaade var.” diyor Peygamber Efendimiz.

Bir şeyi yaptırtmamak için ortaya atılacaksın ama senin de canına okuyacaklar, âciz kalacaksın, güç yetiremeyeceksin. O zaman, o gibi güç durumda ses çıkartmamak olabiliyor. O yasaklanan şey dönüp senin üstüne gelecekse, adamlar onu bırakıp da sana çullanacaklarsa bu sefer, söylememe durumu olabiliyor imiş. Bu bir müsaade tarafıdır.

Ama evinde kim ne diyecek sana? Mahallende kim ne diyecek? İş yerinde kim ne diyecek? Tatlı tatlı söylersin, yumuşak yumuşak söylersin. Bir hediye verirsin, öyle söylersin. İltifat edip öyle söylersin. İnsan ille böyle sertelme durumuna gelmez ki. Burada yapamazsan öbür tarafta yaparsın.

Çok zorbalar var… Arabanın camını kırmaya çalışıyor. Bizim akrabaların oturduğu mahallede oluyor bu. Camını kırmaya çalışıyor. Yukarıdan camını açmış arabanın sahibi:

“—Ne kurcalıyorsun arabamı?” diyor.

Aşağıdan pervasız adam diyor ki:

“—Yukarıdan ne konuşuyorsun, aşağı gel de konuşalım!”

Hırsız, arabanın sahibine çatıyor; “Yukarıdan ne bağırıp çağırıyorsun?” diyor, “Aşağı gel de öyle konuşalım!” diyor. Kabadayı, belinde bıçağı var. Şimdi al başına belayı...

Olan hadise bu, bir mahallede apartmanların arasında oluyor. İnmiş aşağıya adamcağız, adam da bıçağını çekmiş, başparmağının ucuna ayarlamış ucunda üç-dört santim bıçakta yer bırakıyor, karnına saplayıvermiş, yaralamış gitmiş. Ceketi omuzunda sallana sallana gitmiş.

Peki o mahalledeki öteki insanlar ne oldu, bilmiyorum. Yok galiba erkek filan, o mahallede hiç erkek yok. Yaralanmış adam, kanlar içinde öyle kalmış orada.

Böyle belalılar var. Tabii o zaman demek ki bu gibi şartlarda bela olduğu zaman biraz sessiz kalabiliyor.

Allah insanı böyle zor şeylerle imtihan etmesin. Hani sobanın külünü boşaltmak için kürekler olur ya... Herkes küreğini alsaydı, o apartmanda on beş daire var, hepsi çıksalardı o adamın pestilini çıkartırlardı, karakola götürüp teslim ederlerdi. Müşterek hareket etme olmadığı için, bak başına ne şeyler geliyor.

d. Hasenenin ve Günahın Sonuçları

Bir hadîs-i şerif kaldı, o da en müjdeli hadis bundan sonra. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[33]

وَجَدْتُ الْحَسَنَةَ نُوراً فِي الْقَلْبِ ، وَزَيْناً فِي الْوَجْهِ ، وَقُوَّةً فِي الْعَمَلِ ؛

وَوَجَدْتُ الْخَطِيئَةَ سَوَاداً فِي الْقَلْبِ ، وَوَهْناً فِي الْعَمَلِ ، وَشَيْناً فِي الْوَجْهِ (حل. عن أنس)

RE. 459/9 (*Vecedtü'l-hasenete nûran fi'l-kalbi, ve zeynen fi'l-vechi, ve kuvveten fi'l-ameli; ve vecedtü'l-hatîete sevâden fi'l-kalbi, ve şeynen fi'l-vechi, ve vehnen fi'l-ameli.*)

(*Vecedtü'l-hasenete nûran fi'l-kalbi*) "Yapılan şu iyiliğin, hasenâtın hâline baktım da onu kalpte nur olarak gördüm."

"İnsanlar hayır hasenât, iyilik yapıyor ya, insan iyilik yaptı mı kalbinde nur beliriyor. (*Ve zeynen fi'l-vechi*) Yüzünde ziynet oluyor. (*Ve kuvveten fi'l-ameli*) Amelde kuvvet oluyor. Yani insanın yaptığı salih amellere gücü kuvveti artıyor."

(*Ve vecedtü'l-hatîete sevâden fi'l-kalbi*) "Ve günahı da kalpte bir karalık, karartı olarak gördüm. (*Ve şeynen fi'l-vechi*) Yüzde bir ayıp olarak gördüm. (*Ve vehnen fi'l-ameli*) Sâlih amelleri işlemekte de düşkünlük olarak gördüm." diyor.

Demek ki biz iyi şeyleri yaptığımız zaman kalbimizin nuru artacak, yüzümüzün nuru artacak, şerefimiz olacak, alnımız açık olacak ve öteki amellere de Allah güç kuvvet verecek. Birisini yapabilince ötekisini yapmaya da Allah-u Teàlâ Hazretleri güç kuvvet verecek.

Onun için, Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[34]

---

[33] Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.381, no:7109; Ebu Nuaym, *Hilyetü'l-Evliya*, c.II, s.161; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XVI, s.110, no:44084; Camiü'l-Ehadis, c.XXII, s.440, no:25260.

[34] İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.343, no:1081; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.III, s.381, no:1856; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.171, no:5359; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*,

بَادِرُوا بِالْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ (ه. ع. ق. عن جابر)

(*Bâdirû bi'l-a'mâli's-sàlihati*) “Sàlih amellere, iyiliklere koşturun! Mübaderet edin, yarışa yarışa sàlih amelleri işlemeye girişin!”

Her bakımdan güzel.

e. Kardeşlerimle Bir Karşılaşsaydım!

Bu sayfanın son hadis-i şerifi…

El-Berâ ibn-i Âzib RA'dan rivayet edildiğine ve İbn-i Asâkir'in kitabına kaydettiğine göre, Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:[35]

وَدِدْتُ أَنِّي لَقِيتُ إِخْوَانِي . قَالُوا : يَا رَسُولَ الله ، أَلَسْنَا إِخْوَانَكَ ؟
قَالَ : أَنْتُمْ أَصْحَابِي ، و إِخْوَانِي قَوْمٌ يَجِيئُونَ مِنْ بَعْدِي ، يُؤْمِنُونَ
بِي وَلَمْ يَرَوْنِي . ثُمَّ قَالَ: يَا أَبَا بَكْرٍ ، أَلاَ تُحِبُّ قَوْمًا بَلَغَهُمْ أَنَّكَ
تُحِبُّنِي فَأَحَبُّوكَ بِحُبِّكَ إِيَّايَ فَأَحِبَّهُمْ أَحَبَّهُمُ اللهُ (كر. عن البراء)

---

c.I, s.421, no:724; Taberânî, el-*Ehàdîsü't-Tuvâl*, c.I, s.227, no:21; Beyhakî, *Fadàilü'l-Evkàt*, c.I, s.478, no:261, 262; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.181, no:998; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIV, s.457; Ebû Hüreyre RA'dan.

[35] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.155, no:12601; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXX, s.139; c.LIV, s.172, no:11430; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.V, s.275; Berâ ibn-i Âzib RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.184, no:34586; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.441, no:25265.

RE. 459/10 (*Vedidtü ennî lakîtu ihvânî. Kâlû: Yâ rasûla'llàh, elesnâ ihvâneke? Kâle: Entüm ashâbî ve ihvânî kavmun yecîûne min ba'dî yü'minûne bî ve lem yerevnî. Kàle: Yâ ebâ bekir, elâ tuhibbu kavmen belağahüm enneke tuhibbunî feehabbûke bi-hubbike iyyâye? Feehibbehüm ehabbehümü'llàhu.*)

Bu hadîs-i şerîfte bize büyük bir müjde vardır ki Peygamber Efendimiz bir gün buyurmuş:

(*Vedidtü ennî lakiytü ihvânî*) "Aah ahh! Keşke ihvânıma, kardeşlerime bir kavuşsam! Canım kavuşmayı istedi. Kardeşlerime kavuşsaydım ne iyi olurdu!" diye bir temenni ızhar etmiş Peygamber SAS.

(*Kàlû*) Sahâbe-i kirâm RA ecmaîn, buyurmuşlar ki:

(*Yâ rasûla'llàh, elesnâ ihvâneke*) "Yâ rasûlallah, biz senin kardeşlerin değil miyiz?" Böyle etrafında ashabın toplanmışız, biz işte karşınızdayız ya...

(*Kàle*) Peygamber SAS buyurdu ki:

(*Entüm ashàbî*) "Siz benim ashabımsınız. Benim ihvânım başka..."

(*Ve ihvânî kavmün yecîûne min ba'dî*) "İhvanım, benden sonra, benim hayatımdan sonra, benim devrimden sonra, ben bu dünyadan ayrıldıktan sonra ilerde gelecek olan kimselerdir. (*Yü'minûne bî ve lem yeravnî*) Beni görmedikleri halde bana iman ederler."

Biz yani el-hamdü lillâh, görmeden Rasûlullah'a iman edenler, Efendimiz'in böyle temenni ettiği ihvânı oluyoruz. Kardeş payesi veriyor bize, kardeşlerim diyor. Görmeden inananlar.

Muhterem kardeşlerim!

Burada bir ana prensibimizi hatırlatmak istiyorum:

Ümmetin bozulduğu zamanda sünnete sarılıp Peygamber Efendimiz'in sünnetini ihyâ edene yüz şehid sevabı var. Yüz şehid sevabı... Onu almaya koşturalım. Efendimiz'in yolunca yürüyüp o şehid sevaplarını almaya koşturalım. Çünkü her zaman harp darp olmuyor, bu şehidlik eskiden, "Ya Allah! Hadi gazaya gidiyoruz!" besmeleyle yola çıkılırmış. Şimdi harp olur olmaz... Olursa yine gideriz, şehid oluruz da ama Peygamber Efendimiz'in sünnetini ihyâya gayret edelim de o şehid sevaplarını alalım!

(*Kàle*) Hadisin arkasından, Ebû Bekr-i Sıddîk RA Efendimiz'e

buyurmuş ki Peygamber Efendimiz:

(*Elâ tuhibbi kavmen beleğahüm enneke tuhibbûnî feehabbûke bi-hubbike iyyâye feehibbehüm ehabbehümü'llàh*)

"Sen şu kavmi sevmez misin ki, şu topluluğu sevmez misin ki... (*Belağahüm enneke tuhibbunî*) Onlara senin beni sevdiğinin haberi gitmiş ey Ebû Bekir!" Sen beni seviyorsun ey Ebû Bekir! Bana malınla, canınla yardımcı oldun, en yakın ashabım oldun. (*Feehabbûke bi-hubbike iyyâye*) "Onlar senin bana bağlılığını, sevgini bildikleri için seni seviyorlar. Sen beni sevdiğin için, onlar da seni seviyorlar."

(*Feehibbehüm*) "Sen onları sevmez misin, onlara muhabbet beslemez misin? Sen de onları sev! (*Ehabbehumu'llàhu*) Allah da onları sevsin!" buyurmuş.

Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz, ulemâmızın ittifak ettiğine göre, Peygamber Efendimiz'den sonra ümmetin en üstünüdür. Faziletçe en üstün sahabe, sahabenin en üstünü Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'dir. Çok deliller var.

Peygamber Efendimiz'in ilk iman eden sahabesi. İlk başta iman eden sahabeden. Kızını Peygamber SAS Hazretleri'ne verdi, malını Peygamber SAS Efendimiz'e tahsis eyledi. Her bakımdan ömrünü Peygamber Efendimiz'in hizmetinde geçirdi. Peygamber Efendimiz'in arkasından o mübarek makama halife oldu. Daha başka delil ister mi insan?

Efendimiz ahirete göçünce, göçmeden daha mihraba onu geçirdi. Vefat ettikten sonra da ümmetin halifesi oldu, bütün ümmetin başı oldu. Kendisi vefat ettiği zaman da, Peygamber Efendimiz'in kabir komşusu oldu. Öyle bir mübarek insan...

Allah-u Teàlâ Hazretleri şefaatine nâil eylesin… Onun o mübarek güzel nümune imanından bizlere de ihsan eylesin… Âhirette onlara bizi komşu eylesin…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele-i şerîfe!

11. 05. 1986 – İskenderpaşa Camii

06. HOCAYA VE TALEBEYE HÜRMET

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn... Seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

وَعَدَنِي رَبِّي أَنْ يُدْخِلَ الْجَنَّةَ مِنْ أُمَّتِي سَبْعِينَ أَلْفًا ، لاَ حِسَابَ عَلَيْهِمْ وَلاَ عَذَابَ ؛ مَعَ كُلِّ أَلْفٍ سَبْعُونَ أَلْفًا ، وَثَلاَثُ حَثَيَاتٍ مِنْ حَثَيَاتِ رَبِّي

(ت. حم. حب. طب. ابي أمامة)

RE. 460/1 (*Veadenî rabbî en yedhule'l-cennete min ümmetî seb'ûne elfen, lâ hisâbe aleyhim ve lâ azâbe; mea külli elfin seb'ûne elfen, ve selâsü haseyâtin min haseyâti rabbî.*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi cümlenizin üzerine olsun...

Peygamber SAS Hazretleri'nin mübarek ehadîs-i şerifesinden bir demet *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının, 460. sayfasının başından okuyup izah etmeye çalışacağız inşaallah...

Bunların okunmasına başlamazdan önce, şu mübarek Ramazan gününde başta Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ SAS

Hazretlerinin ruh-i pâkine hediye edilmek üzere; onun cümle âlinin, ashabının, etbâının, ahbabının ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve evliyâullah u mukarrabînin ruhlarına hediye olsun diye; bilhassa Ümmet-i Muhammed'in hakiki mürşidleri olan, hakiki verese-i enbiyâ sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu hadîs-i şeriflerin yazılmasına, tesbitine ve nakline emeği geçmiş olan alimlerin ve râvilerin ruhlarına hediye olsun diye; içinde bulunduğumuz beldeyi "Allah Allah" diye diye Allah yolunda malıyla canıyla cihat ederek fethetmiş olan fatihlerin, şehitlerin, gazilerin ruhlarına hediye olsun diye;

İçinde ibadet ettiğimiz şu mescidin yapılmasına, yaşamasına emek sarf etmiş olanların kendilerinin ve geçmişlerinin ruhlarına hediye olsun diye; kendisinden feyz aldığımız Hocamız Mehmed Zahid Kotku Efendi Hazretlerinin ruhuna ve eserini okuduğumuz Gümüşhaneli Hocamız'ın ruhuna hediye olsun diye;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerifleri dinlemek üzere şu mescide toplanmış gelmiş olan siz kardeşlerimizin de âhirete göçen bütün sevdiklerinin, yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye; yaşayan biz müslümanların da ömrümüzü gafletle geçirmeyip rızasına uygun salih ameller işleyip, Peygamber Efendimiz'in sünnetini ihyâ eyleyip, huzur-u Rabbi'l-izzet'e sevdiği razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olsun diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, bunları o mübareklerin hepsine hediye edelim, öyle başlayalım! Buyurun:

………………………………

a. Ümmetimden Hesapsız Cennete Girecekler

Başında metnini okumuş olduğumuz hadîs-i şerif müjdeli. Efendimiz SAS'in bu hadîs-i şerifi İbn-i Mâce'de, İbn-i Hibbân'da, Taberânî'de, Ahmed ibn-i Hanbel'de ve Tirmizî'de var. Tirmizî hasen hadis demiş. Dârakutnî'de var. Ebû Ümâme el-Bâhilî Hazretleri'nden rivayet olunmuş.

Diyor ki Peygamber SAS Efendimiz:[36]

---

[36]Tirmizî, *Sünen*, s.473, no:2361; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.268, no:22357; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.445, no:212; Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*,

وَعَدَنِي رَبِّي أَنْ يُدْخِلَ الْجَنَّةَ مِنْ أُمَّتِي سَبْعِينَ أَلْفًا ، لاَ حِسَابَ عَلَيْهِمْ وَلاَ عَذَابَ ؛ مَعَ كُلِّ أَلْفٍ سَبْعُونَ أَلْفًا ، وَثَلاَثُ حَثَيَاتٍ مِنْ حَثَيَاتِ رَبِّي

(ت. حم. حب. طب. ابي أمامة)

RE. 460/1 (*Veadenî rabbi en yedhule'l-cennete min ümmetî seb'îne elfen, lâ hisâbe aleyhim ve lâ azâb; mea külli elfin seb'ûne elfen, ve selâsü haseyâtin min haseyâti rabbî*)

(*Veadenî rabbî*) "Rabbim bana vaad buyurdu… (*En yedhule'l-cennete min ümmetî seb'ûne elfen*) Benim ümmetimden yetmiş bin kişinin cennete girmesini bana vaad buyurdu. (*Lâ hisâbe aleyhim ve lâ azâbe*) Hiç defterleri açılıp kendilerine sorgu sual hesap edilmeden ve hiç azaba uğramadan doğrudan doğruya cennete girecekler. Defterleri bile açılmayacak. Amel defterleri bile açılıp da "Ne yapmışsın bakalım?" denilmeden cennete girecekler."

(*Mea külli elfin seb'ûne elfen*) "Her bir bin için yetmiş bin kişi daha, yetmiş bin kişi daha..." Bitti mi?

Arkasından da ifade ediyor ki: (*Ve selâsü haseyâtin min haseyâti rabbî*) "Rabbimin kabza-ı kudretiyle üç avuç daha..." İnsanların adeta buğday ve saireyi avuçladıkları gibi avuçlayıp onları da cennete sokacak.

"—Üç kabza-ı Rahmân miktarı daha bunlara ilaveten..."

Rabbimizin rahmeti çok. (*Zû rahmetin vâsiah*) Geniş rahmet sahibi… Erhamü'r-râhimîn'dir, Vehhâb'dır, ihsanının ikramının nihâyeti yoktur. Biz yüzü kara kullarını da bu zümrelere dâhil eylesin…

Muhterem kardeşlerim!

---

c.VIII, s.159, no:7672; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.445; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.II, s.7, no:820; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XI, s.471, no:32372; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.X, s.350; Zehebî, *Mîzânü'l-İ'tidal*, c.I, s.338, no: Ebû Ümâme RA'dan.

Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.II, s.428, no:928; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.421, no:31977.

İnsanın oturduğu yerden, keyfi rahatı yerindeyken hesap demesi, azap demesi kolay gelir. Şuradan kıyas etsinler ki bir ticarethâneye kapısından maliye memuru girdiği zaman bile patronun yüzü sapsarı oluyor. Hele bizim gibi edepsiz, kusurlu, kabahatli müslümanlar; bizim defterimiz açılırsa hâlimiz ne olur?

Her şey yazılacak. Sabahtan ne yaptık, yine ne işledik, insanlar aramızda varken ne yaptık, insanlar arasından çekilip de tenhada olduğumuz zaman ne naneler yedik, neler karıştırdık? Hepsi dökülünce hâlimiz nice olur! Mahşer halkının önünde kirli çamaşırlar ortaya çıkarsa hâlimiz nice olur!

Kuddusî Hazretleri KS diyor ki:

Adın senin Gaffâr iken,
Ayb örtücü Settâr iken,
Kime varam sen var iken,
Cürmüm ile geldim sana…

Hiç kimse, “Ben iyi adamım, ben oruç tuttum, namaz kıldım...”

diye övünüp böbürlenmesin. Rabbimiz hepimizin içini dışını biliyor. Bizim yaptığımız işlerin hepsini toplasan bir mendilin içinde toplanır. Yaptığımız ne ki! Gözün ücretini ödeyebilir miyiz? Aklın ücretini ödeyebilir misin? Sıhhatin bedelini karşılayabilir misiniz? Rabbinizin size verdiği nimetlerden bir tanesini parayla ödemeyi bir düşünün bakalım. Simitin 50-100 lira olduğu, gazozun 125 lira olduğu zamanda... Hiçbirini ödeyemeyiz. Yatar kalırız. Mahvoluruz. Saçımızı başımızı yolarız. Meğer ki Rahman ve Rahim olan Rabbimiz rahmetine bizi mazhar eyleye... Başka bir şeyimiz yok.

Bir hadîs-i şerif karşıma dikildi ki, Ebû Hüreyre RA'dan rivâyet edildiğine göre Efendimiz SAS şöyle buyurmuş:[37]

وَرَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ دَخَلَ عَلَيْهِ رَمَضَانُ، ثُمَّ انْسَلَخَ قَبْلَ أَنْ يُغْفَرَ لَهُ

(ت . حسن غريب ، حب. ك. عن أبي هريرة)

(*Ve rağime enfü racülin dehale aleyhi ramadàne sümme'nsalaha kable en yuğfere lehû*) "Yine şu adamın burnu yere sürtsün ki, ona Ramazan ayı gelmiş, sonra çıkmış gitmiş de, hâlâ mağfirete mazhar olmamış, mağfiret olunmamış."

Ramazan'a erişmiş, Ramazan geçmiş de Allah onu avf u mağfiret etmemiş. Ramazan'ın hayrından, feyzinden, bereketinden istifade edememiş; bu mânevî pazarın bol bol bahşişlerinden bunun kasesine bir şey gelmemiş.

Neden? Kâsesi, tenceresi, kazanı ters; içine bir şey girmez ki. Yukarıdan ne kadar rahmet yağsa, kazan ters dönük olduğu zaman içine bir şey girer mi?

"—Burnu yerde sürter." diyor. Sürter.

Rabbimiz şu Ramazan'dan bizi mağfûr olarak çıkmayı nasip eyleyip dilşâd eylesin... Rahmetine erenlerden eylesin… Orucu

---

[37] Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.455, no:3468; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.254, no:7444; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.437, no:8465; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.489, no:2148; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIII, s.136, no:12755; RE. 291/5.

güzel tutanlardan eylesin... Rızasına uygun yaşayanlardan eylesin…

Günahın bir cezası var, azabı var, bir de mahcubiyeti var ki; Rabbimiz bize doğmadan, doğduğumuz zamandan bu ana gelinceye kadar hep ikram ihsan etti, hep in'am etti, hep lütuflarına bizi mazhar eyledi.

Biz ne yaptık? Biz de hep isyan ettik, hep nisyan eyledik, unuttuk. Hep hata işledik. O nerede, bu bizim hâlimiz nerede!

İnsan bir de buna üzülüyor, mahcup oluyor. Günahın bir cezası var, korkmak ayrı; bir de ya biz nasıl kullarız ki Rabbimiz bize bu kadar iyilik, ihsan, ikramda bulunmuş, biz de hep isyan ediyoruz... Ne yola gelmez yobazlarız, ne kadar edepsiz insanlarız ki... İnsan yolda kendisine birisi küçücük bir şey ikram etse, bir çiçek verse, "Teşekkür ederim." diyor. "Önce siz buyurun!" dese, "Teşekkür ederim." diyor. Rabbimiz bunca nimeti vermiş, bizim kendisine yarar bir kulluğumuz yok.

Evet, hiçbir kimse Rabbimiz'in divanına layık güzel amel işleyemez. Biz neleriz ki, ne oluruz ki, bizden ne olur ki, onun dergâhına layık bir şey yapalım? Mümkün değil. Ama hiç olmazsa şöyle tutabilsek ya kendimizi...

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا (فاطر:٦)

(*İnneş şeytàne leküm adüvvün, fettahizûhü adüvvâ*) "Muhakkak ki şeytan düşmanınızdır; siz de onu düşman belleyin, düşman edinin! Şeytanın düşman olduğunu bilin!" (Fatır, 35/6) buyruluyor. Düşman bellesek ya!

وَلاَ تَقْرَبُوا الزِّنٰى (الإسراء:٣٢)

(*Ve lâ takrabü'z-zinâ*) "Zinâya yaklaşmayın!" (İsrâ, 17/32) buyruluyor.

Zina, hırsızlık, edepsizlik, arsızlık, çeşitli şeyler yasaklanıyor. Söz dinlesek ya!

Rabbimiz bizi günah zilletinden kurtarsın, kulluk izzetiyle

şerefyâb eylesin… Bi-gayri hisâb ve lâ sebki azâb cennetine ilk girenlerle dâhil eylesin…

b. Allah'ın Misafirleri

Bu hadîs-i şerif de çok kaynaklarda var. Neseî'de, İbn Hibbân'da, Dârekutnî'de var. Ebû Hüreyre RA'ın bildirdiğine göre Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:

وَفْدُ اللهِ ثَلاَثَةٌ: اَلْغَازِي، وَالْحَاجُّ، وَالْمُعْتَمِرُ (ن. والدارقطنى، حب. فى الأفراد، ك. حل. ق. عن أبى هريرة)

RE: 460/2 (*Vefdu'llàhi selâsetün: El-gàzî, ve'l-hâccu, ve'l-mu'temiru*)

"Allah'ın elçileri, elçi heyetleri, bir yere gönderdiği heyetler veyahut kendisine heyet olarak gelen kimse olarak kabul ettiği zümreler üç tanedir."

Birisi; (el-gàzî) "Allah yolunda gazaya çıkan, cihad eden, savaşan, savaşa çıkan kimse." Bu Allah'ın elçisidir, Allah'ın misafiridir.

İkincisi; (*ve'l-hâccu*) "Hacca giden kimse." Allah'ın vefdidir, misafiridir. Hacılar sanki O'na heyet hâlinde ziyarete giden insanlar gibidir.

Üçüncüsü de; (*ve'l-mu'temiru*) *Mu'temir*, umre yapanlar demek.

Haccın mevsimi dışında insanlar, âşıklar duramıyorlar, salât u selâmlarla, dualar tesbihlerle Hicaz yollarına dökülüyorlar. O mübarek mahaller her zaman, senenin her ayında ziyaret olunuyor. Hac mevsiminin, Zilhicce'nin dışında yapıldığı zaman ziyaret, ona "umre" diyoruz. Arafat'a çıkma olmadan yapılan. Tabii hac mevsiminde de umre yapılabilir. O hacdan ayrı, o da kıymetli. Umre de kıymetli, hac da kıymetli. Cihat ve gaza da kıymetli.

Bunlar sanki bu yola çıkıyorlar ya, evlerinden ayrılıyorlar, bir yere doğru gidiyorlar, sanki Allahu Teâlâ hazretlerine heyet hâlinde misafirliğe gidiyorlarmış gibi oluyor. Allah öyle kabul ediyor. Lütfen, lütfuyla keremiyle öyle kabul ediyor.

Üçüncü hadis-i şerif de aynı konuda... İbn-i Ömer RA'dan Peygamber Efendimiz'in şöyle buyurduğu nakledilmiş:[38]

وَفْدُ اللَّهِ ثَلاَثَةٌ: اَلْحَاجُّ ، وَالْمُعْتَمِرُ ، وَالْغَازِي . دَعَاهُمُ اللهَ فَأَجَابُوهُ ،

وَسَأَلُوهُ فَأَعْطَاهُمْ (ابن زنجويه عن ابن عمر)

RE. 460/3 (*Vefdu'llàhi selâseh: El-hâccü, ve'l-mu'temiru, ve'l-*

---

[38] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.476, no:4107; Fâkihî, *Ahbâr-ı Mekke*, c.II, s.467, no:865; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan**.**

Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.441, no:2578; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.IX, s.5, no:3692; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.608, no:1611; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.262, no:10167; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.321, no:3604; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.475, no:4102; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.130, no:2511; Ebû Hüreyre RA'dan.

Abdürrezzak, *Musannef*, c.V, s.5, no:8803; Ka'b Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.15, no:11844; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.448, no:25286, 25287.

gàzi. Deàhümu'llàhe feecâbûhü, ve seelûhü fea'tàhüm.)

"Allahın elçileri, heyetleri, misafirleri üçtür."

Vefd, grup halinde böyle gelen heyet, misafir heyeti filân demek... Yâni temsil ile anlatmak gerekirse, biz şimdi Coburg Camii'nden imam ve cemaat böyle vefd olarak size gelmiş olduk yâni... Böyle bir grup misafire *vefd* derler. Allah'ın vefdi, misafiri, yâni heyeti, ona ziyarete gelmiş heyet demek... Üç tanedir, buyurmuş Peygamber Efendimiz:

1. (El-hâccü) *Hacı*, hacca giden kimse...

2. (*Ve'l-mu'temiru*) *Mu'temir*, umre yapan kimse...

3. (*Ve'l-gàzî*) *Gàzi*, gaza yapan kimse...

Bunların üçü, Allah'a ziyarete gitmiş olan kimseler; yâni bir insan bir insani ziyaret ettiği gibi dünyada, Allah'ın ziyaretçileri, misafirleri demek yâni bunlar. "Onlar Allah'a dua ederler, Allah dualarını kabul eder. Onlar Allah'tan isterler, Allah onların isteklerini onlara verir." buyuruyor Peygamber SAS Efendimiz...

Benim en çok hoşuma giden ve beni onore eden, koltuklarımı kabartan şeylerden birisi de, orada [Hicaz'da] levhalara filan yazıyorlar yol kenarlarında, insan görüyor:

مَرْحَبًا بِضُيُوفِ الرَّحْمٰنِ !

(*Merhaben bi-duyûfi'r-rahmân!*) "Rahman'ın misafirleri hoş geldiniz, sefalar getirdiniz!" filân mânâsına... İnsan bayağı bir hoşlanıyor, Allah'ın misafiri denilmesi hoşuna gidiyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlenize, o mübarek yerleri ziyaret etmek nasib etsin...

Onun beldesine gidiyor, onun beytini, Beytullah'ı ziyarete gidiyor. Tabii o Allah'ın misafiri, Allah'a heyet hâlinde giden kimse demektir.

Gazi; Allah yolunda malını canını ortaya koymuş en kahraman insan. Her şeyinden vazgeçebiliyor, ne güzel şey!

Şimdi yine biz buradan, gaza denilen şeyin kıymetini anlayamayız. Cebimizden biraz bir şey istedikleri zaman, bizden

birazcık bir can yakıcı şey istedikleri zaman nasıl insan bucak bucak kaçıyor? Dişinin tedavisi lazım da adam dişçinin yanına uğramıyor. “Biraz canım yanıyor.” diye bucak bucak kaçıyor. Aşı olacak, aşıdan kaçıyor.

Cihada giden kimse, canını ortaya koymuş. “Tamam, benim canım hak yolda feda olsun!” diyor. Çok büyük bir şey, az bir şey değil. Büyük bir fedakârlık. Elbette Allah-u Teâlâ Hazretleri onları kendisinin misafiri olarak kabul eder. Elbette kendisine gelen heyetler olarak kabul eder. Rabbimiz yolunda haclar, umreler nasib eylesin…

Sulh u sükûn güzel şey. Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

“—Düşmanla çarpışmayı talep etmeyin.”

“—Yâ Rabbi! Bir fırsat çıksın, düşmanla çarpışayım!” gibi kendiniz istemeyin.

Sulh, sükûn daha iyi.

Başka bir âyet-i kerîmede, başka bir sebeple geçmiş bile olsa umumi kàidedir:

وَالصُّلْحُ خَيْرٌ (النساء:١٢٨)

(*Ve’s-sulhu hayr.*) “Sulh daha hayırlıdır.” (Nisa, 4/128)

Keşke insanlar arasında hiç mücadele olmasa. Varsın herkes istediği fikre gitsin. Fırsat olsun. Hudutlarda tahdit olmasın, kanunlarda baskı olmasın, herkes istediğini söylesin, ben de söyleyeyim. Evelallah ikna ederiz. Hepsini ikna ederiz. Amerika’ya gideriz, Avrupa’ya, Rusya’ya gideriz, hepsini Allah’ın yoluna çağırıp ikna ederiz.

Peygamber Efendimiz SAS’e heyetler çok geliyordu. 70-80 kişi, üstü sırmalı elbiselerle, kocaman külahlarıyla, ellerinde putlu asalarıyla, Yemen’den, Necran’dan rahipler heyeti geldiler. Mescide bir tantana ile girdiler. Kendilerine göre orada ibadet etmeye kalkınca sahâbe-i kirâm sinirlendi;

“—Vay! Bu herifler ne arıyor burada bu kılık kıyafetle? Bir de burada kendilerine göre ibadet ediyorlar, bizim mübarek mescidimizde!” diye.

Efendimiz:

“—Dokunmayın!” dedi.

Ondan sonra onlarla konuştu. Sordular, cevap verdi, söyledi. Ne söylemesi gerekiyorsa, peygamberliğinin icabı olarak neyi tebliğ etmesi gerekiyorsa tebliğ etti, etti, etti... Onların çoğu Âl-i İmran Sûresi’nin ayetlerinin sebeb-i nüzûlüdür. Âl-i İmran Sûresi’nin ayetlerinin çoğu o sebeple nâzil oldu.

O hıristiyanlar geldiler.

Peygamber Efendimiz kalktı, yahudilerin havrasına gitti. Sahabeden birkaç zât-ı muhterem ile gitti. Dedi ki:

“—Ey yahudi cemaati! Tevrat’ta, sizin kitabınızda şu yazı yazmıyor mu, şu ayet yok mu, şöyle demiyor mu? ‘Bir peygamber gelecek, ona uyun, onun sıfatı şöyledir böyledir...’ demiyor mu? Şurada şöyle demiyor mu?”

Hepsini söyledi.

“—Ümmî Peygamber nasıl söyler?”

Ümmî ama peygamber, Allah’ın elçisi. Allah bildirince hepsini söyledi. Hepsini söyledi ama onların ağızlarından çıt çıkmadı. Kapalı ağızları; tısss…

Tebliğ yaptı mı? İnsanlara hakkı söyledi mi? Söyledi.

Döndü, çıkıp giderken arkasından hahamlardan bir tanesi koştu geldi, Abdullah ibn-i Selâm RA dedi ki;

“—Yâ Rasûlallah! Sen Allah’ın elçisisin. Sen doğru söylüyorsun, haklısın!”

Abdullah ibn-i Selâm müslüman oldu. Havradan haham, müslüman oldu.

“—Sen haklısın yâ Rasûlallah, ama bunlar kıskançlıklarından seni tasdik etmiyorlar. Evet, dediklerin doğru, Tevrat’ta öyle yazıyor ama kıskandıkları için ‘evet’ deyivermiyorlar, başlarını sallamıyorlar.” dedi.

Yahudilere de gitti, hıristiyanlara da gitti. Putperestler zaten çantada keklik; onlar güneşe tapıyor. Ya bu güneşin tapılacak yanı var mı? Aya tapıyor.

Hintliler öküze tapıyor. Sübhanallah! Yirminci Yüzyıl’da! Öküzün tapılacak bir yeri var mı? İki bacağını çeldin mi yatırırsın, boğazına bıçağı saldın mı kurbanlık bir hayvan işte, Allah’ın

yaratıklarından bir yaratık... Niye deveye tapmıyorsun da öküze tapıyorsun? Ne farkı var? Devenin boyu daha uzun. Saçma! Fil var Hindistan'da, daha uzun.

Ama sulh yok, sükun yok; husûmet var, düşmanlık var. Sen hakkı söyleyeceksin, o tabii hakka cevap veremeyecek. O zaman eline silahı alıyor, zorbalığa, arkadan kuyu kazmaya başlıyor, arkadan çelme takmaya çalışıyor.

Haa, pekâlâ, sen işi öyle o tarafa götürürsen bizde de cihad var, bizde de şehidlik var.

Rabbimiz bizi yaratmış, can vermiş, bir zaman gelecek canımızı teslim edeceğiz. O senin kılıç vurmanla, silah atmanla da bitecek şey değil. Bana Allah ömür vermişse sen kurşun attın diye mi ben öleceğim?

Sen kimsin? Sen Allah'ın âciz bir yaratığısın.

Senin tetiği çeken elini Allah çektirtmez. Tetiğin çekilir de silahın patlamaz. Patlasa başka tarafa gider.

Sen mi vuruyorsun beni?

وَاللّٰهُ يُحْيِي وَ يُمِيتُ (آل عمران:١٥٦)

(*Va'llàhu yuhyî ve yümît*) "İnsanı yaşatan ve öldüren Allah'tır." (Âl-i İmrân, 3/156)

Sen bana hiç zarar veremezsin. Ben senin karşına dikilirim, cümle cihanı toplasan senin karşında bir an geri durmam, adımımı bir adım geri atmam, sırtımı dönmem, kaçmaya çalışmam. Ancak harp hilesi olarak kaçarım.

Dedelerimiz de öyle yapmışlar, çatır çatır çatır çarpışmışlar, şehid olmayı göze almışlar, can atmışlar. Onun için yeri gelince biz de çarpışırız. Arslanın oğlu arslan olur. Biz de onların evlatlarıyız, evelallah öyle bir şey olursa görürler. Dünyada arslanın nesli kesilmedi ki...

Ama Allah sulh nasib etsin de tatlı tatlı anlatalım:

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي

هِيَ أَحْسَنُ (النحل:١٢٥)

(*Üd'u ilâ sebîli rabbike bi'l-hikmeti ve'l-mev'izati'l-haseneti ve câdilhüm bi'lletî hiye ahsen*) (Nahl, 16/125) [Rabbinin yoluna hikmet ve güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel şekilde mücadele et!] (Nahl, 16/125)

Tatlı tatlı öğüt verelim. Güzel güzel deliller serdedelim. Hakikati güzel, yumuşak yumuşak anlatalım! Onun da gönlünü okşayarak, kızdırmadan...

Ama eh, harp olursa ondan da kaçmayız. Gazâ bizim için büyük şereftir. Gideriz gazâya, yenersek düşmanı alt etmiş oluruz, postunu yere sereriz, derisini yüzer, alır geliriz; eğer ölürsek şehid oluruz, hak yolda iyi niyetli olursak...

Rabbimiz bizi yolunda eylesin… Hayırlarda isti'mal eylesin, şerlere alet etmesin...

c. Hocaya ve Öğrenciye Saygı

Son bir hadis-i şerifi İbn-i Ömer RA rivayet etmiş, İbnü'n-Neccâr isimli hadis alimi ve daha başka alimler kitaplarında yazmışlar. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[39]

وَقِّرُوا مَنْ تَعَلَّمُونَ مِنْهُ الْعِلْمَ ، وَوَقِّرُوا مَنْ تُعَلِّمُونَهُ الْعِلْمَ (أبو إسحق في معجمه ، وابنه إسحق في فوائد ه ، وابن النجار عن ابن عمر)

RE. 460/4 (*Vakkırû men teallemûne minhü'l-ilm, ve vakkırû men tüallimûnehü'l-ilm.*)

Sübhanallah... Peygamber Efendimiz'in şu hadîs-i şerifi, bütün okulların alnına yazılması gereken bir hadîs-i şerif. Bakın, Peygamber Efendimiz ne buyurmuş:

(*Vakkırû*) "Hürmet edin, vakar gösterin, vakarlı insan muamelesi yapın, tevkir eyleyin, karşınızdakini el üstünde tutun,

---

[39] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.387, no:7125; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.459, no:29338; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.450, no:25290.

saygılı olun...” Kime?

(*Men teallamûne minhü'l-ilme*) “Kendisinden ilim öğrendiğiniz kimseye saygılı olun, saygı gösterin! Hocalara, öğreticilere saygı gösterin!”

Burası normal, hocaya saygı bizim milletçe alıştığımız bir şeydir, normal bir şey deriz. Asıl ikinci taraf insanı yerinden zıplattıracak kadar çarpıcı bir mâna:

(*Ve vakkırû men tüallimûnehü'l-ilm.*) “Kendisine ilim öğrettiğiniz kimselere de saygı gösterin!” Yâni, hoca da talebeye saygı gösterecek.

İslâm bu işte. Bu İslâm!

Talebe elbet hocasına saygı gösterecek ama hoca da talebesine saygı gösterecek. Vakkirû diyor, o da ona hürmet edecek. “Buyur evladım, şöyle otur...” O da ona hürmet edecek. İslâm bu!

İslâm'ı bize doğru öğretmediler. İslâm'ın zihnimizdeki izleri doğru değil. Sanki İslâm “Yatır talebeyi falakaya, vur tabanına kırbacı, sopayı, değneği!” diyormuş gibi hâlâ 23 Nisan oluyor, resmî geçit yapıyorlar, hâlâ hocaları sanki falakaya yatırıp dövüyor gibi gösteriyorlar.

Kime yarar bu imaj? Vermek istediğin bu fikir kime yarar kardeşim? Ne olacak, birbirimize düşman mı olalım? O talebeler o hocalara hasım mı olsun? Sakallı gördüğü her kimseyi düşman mı bellesin? Sen kimden taraftasın bakalım, söyle. Kime yarar senin bu yaptığın?

İslâm o değil ki, İslâm bu! Hoca talebeye saygı gösterecek, talebe de hocaya saygı gösterecek. İslâm bu! Ama sen İslâm'ı yanlış göstermeye çalışıyorsun.

"—E hocam hiç falaka olmamış mı?"

Ya sen melek misin, senin evinde her şey kanunlara uygun mu gidiyor? Sen kendine baksana, sen adam mısın! Sanki senin evinde her şey muntazam mı gidiyor? Sanki senin maaşın hepsi helâl mi? Sanki sen öğretmenlik yaptığın zaman çok usulüne uygun mu öğretmenlik yaptın?

Mesela öyle hocalar duyuyoruz ki İzmir'de bilmem nerede... Gazetelere düştü; hırsızlık yapıyor, arkadaşlarının evini soyuyor. E şimdi ondan dolayı ben bütün öğretmenlere "hırsız" der miyim, denir mi?

Denmez. Üç tane, beş tane misal için...

Herkese hakkı neyse onu vereceksin.

"—İslâm'da talebenin hiç kıymeti yoktur. Alırsın ayağının altına, ezersin. Ayağının çıplak tabanının altına basarsın sopayı, kanadığı zaman da tuz ekersin!"

İslâm'da böyle bir şey yok… İslâm'da hoca talebeye saygılı olacak, talebe hocaya saygılı olacak var. İşte hadîs-i şerif!

Bunları yazmamız lazım. Hoca talebesine saygılı olsun, "evladım" desin.

Başka bir hadîs-i şerifte Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki… Ben çok söylüyorum arkadaşlarıma, vaazlarda çok söylüyorum:

"—Evlatlarınıza asil insan muamelesi yapın!" diyor. Peygamber Efendimiz.

"—Höt! Otur! Kalk! Git! Çat pat!"

Bu çocuk yüzsüz olur. Böyle yetişen çocuktan hayır gelmez. Sen ona "evladım" de, sakin sakin konuş, dövmeden konuş, güzel güzel anlat.

Birisi biliyor musunuz, Peygamber SAS Efendimiz'e gelmiş de ne diyor, aklınız almaz:

"—Yâ Rasûlallah, müsade et ben zina edeyim." diyor.

Akıl alır mı? Böyle bir şey Peygamber Efendimiz'e teklif edilir mi?

"—İzin ver bana, dayanamıyorum, zina edeyim."

"—Gel otur şuraya" demiş Peygamber Efendimiz. "Otur bakayım..." Peygamber Efendimiz kızmadı,

"—Otur şuraya bakayım." dedi.

"—Şimdi senin annene birisi böyle bir şey yapsa razı gelir misin?"

"—Yoo." dedi, gelmez.

"—Karına birisi böyle bir şey yapsa razı gelir misin?"

"—Yoo." Ona da razı değil.

"—Kızına böyle bir şey yapsa razı gelir misin?"

Tabii adam bu işin böyle sıralanmasından yavaş yavaş anlamaya başladı.

"—İşte bak bu sebeplerden dolayı, bu işin böyle yapıldığı zaman şu zararlar çıkacağından sen bu işi yapma." diye oturdu onun şeytânî duygularını, güzel güzel, güzel güzel akılla, imanla söndürdü.

"—Haklısın yâ Rasûlallah." dedi.

"—Hocam ben dayanamıyorum, dışarıda çok edepsizlik almış yürümüş, nefsime hâkim olmak zor oluyor."

İki tane ilacın var: Oruç ve gece namazı.

Orucu hakkıyla tuttun mu korunursun. Gece namazına da kalk.

Gece namazına, zaten sahura yemeğe kalkıyoruz. Rabbimiz gece kalkmayı bize yemekle öğretiyor. Dinimizin hikmetlerini anlıyor musunuz, ne güzellikleri var! Kim kalkar geceleyin uykusunu bozup da? İbadete kalkmaya nasıl alışacak? "Kulum sahur, ye..." filan diye Rabbimiz bizi kaldırıyor. Yemekten, köftenin kaymağın aşkına kalkıyoruz.

İşte öğreneceksin.

Bundan sonra sahurda o vakitte kalkıp teheccüd kılmayı öğreneceksin.

Dinimiz çok hikmetli. Bu dinimizi biz anlayamadık. Sizler ve bizler, biz müslümanlar bunu tam anlayamadığımız için

dışarıdakilere de tam anlatamamışız. Dışarıdaki de bizim hakkımızda yalan yanlış şeyler düşünüyor. Adam çember sakallı mı; yorgun öküzün sabana baktığı gibi hocaya, sakallıya bakıyor.

Ya ne olmuş?

Öküz sabana kızar çünkü yorgunluk çekiyor ama bu adamcağızdan sana zarar gelmez ki! Nikâh kıydıracaksın, evine çağırırsın. Ölürsen cenazeni bunlar kaldırır. Hastan olursa getirirsin "Aman hocam etme eyleme, Allah'a dua ediver!" Başın sıkıştığı zaman ararsın. Bir harp darp olsa herkes camileri doldurur. Bir zelzele olsa herkesin bıdır bıdır dudakları kıpırdamaya başlar, dualara başlar, hepsi dindar olur. Benden dindar olur hepsi...

Onun için biz kendi kabahatimizi bilelim, biz dinimizi güzel öğrenelim. Bu gibi şeyleri yazalım mühim şey çünkü, bu önemli bir işaret. Çok mühim bir dönemeç noktası bu, bunu yazacağız. İslâm'ın ilim hakkındaki alimle, hoca ile talebe arasındaki münasebeti tanzim eden hadîs-i şeriflerinden bir tane mühim hadîs-i şerifi öğrendim, deftere yazarım, önüme gelen yerde söylerim; "İslâm böyle diyor." Giderim, soru olarak sorarım, derim ki;

"—Sen biliyor musun, talebe hocaya saygı gösterir, tamam mı?"

"—Bundan tabiî ne var!" diyecek.

"—Pekiyi, aksini hiç duydun mu? Hoca talebeye saygı gösterecek."

"—Yok, duymadım."

"—E işte İslâm'da bu var! Hoca da talebeye saygı gösterecek."

Aynı şey: (*Vakkırû men tüallimûne'l-ilme*) "Kendisine ilim öğrettiğinize vakarlı insan muamelesi yapın, saygı gösterin!" diyor.

Neden? Alim sopayla yetişti mi, talebeyken sopa yedi mi şahsiyetsiz olur. Sen, talebelikten ilim veriyorsun kendisine, en kıymetli malzemeyi veriyorsun. Onurlu yetiştir, saygıdeğer bir insan olarak yetiştir. Birçok şeye tenezzül etmesin. Cahil gelip kendisine sataştığı zaman, alim olduğunu bilsin, cahile uymasın. Küçük, maddî menfaatlere tenezzül etmesin. Öyle yetiştir.

Öyle yetiştirmezsen, sopa yiye yiye yetişen, sopa yiye yiye başkasına maksadını anlatmaya çalışır, sopa ata ata anlatmaya

çalışır. Bir hayır gelmez.

Bir okulun açılışında bulundum da, gözümün önünden o sahne gitmiyor: Müdür muavini bileğim kalınlığında sopayı almış eline... Tam bileğim kalınlığında!.. Ve o çocuklara, Allah'ın yaratığı, bir ananın babanın ciğerpâresi, evlâdı demeden öküzleri ahıra sokar gibi sırtlarına vura vura —bayrak merasiminden sonra— okula sokuyordu. Nefret ettim! Nefret ettim! Elinde koca sopa... Nedir bu ya? Hayvan mı sokuyorsun? Nefret ettim!

İslâm bu değil! Böyle yaparsan o çocuklardan hayır gelmez. Şahsiyeti ölür.

Para için eğilmeyen, zenginin karşısında, mevki makam sahibinin karşısında hakikati eveleyip gevelemeyen, kimsenin malına tenezzül etmeyen, Allah'ın kendisine verdiği sevaba, rağbet eden hakiki alimler yetiştirmeliyiz.

Bana bir zengin kardeşim geldi, çok sevdiğim çok iyi bir insan, çok hayırsever bir insan, çocukları da var.

"—Hocam yazın bu çocuklarımı ne yapayım? Mercedes yedek parçacısının yanına çırak vermek istiyorum." dedi.

Çocuk İmam-Hatip talebesi, yaz tatilinde Mercedes oto parçası satan kimsenin yanına çırak verecek, neden?

"—Oğlum ticareti öğrensin de bana hayırlı evlat olsun, benim gibi zengin olsun." diye.

Maksadı ticarî hayata alıştırmak. Gün gibi âşikâr… Paraya ihtiyacı yok, zengin adam, çok zengin, milyonlarla oynayan bir insan. Çocuğu ticarî hayatı öğrensin diye düşünüyor.

Ben dedim ki:

"—Yanlış! Olmaz, razı değilim, rızam yok. Çırak vereceksen bir vaize çırak ver, çantasını taşısın, vaiz hangi camiye gidiyorsa onun yanına peşinden gitsin, vaaz etmeyi öğrensin. Hocaya hürmet etmeyi öğrensin. Cemaati tanısın. Soruları dinlesin, cevapları dinlesin."

O sene öyle yaptılar, Allah razı olsun. Ondan sonra dayanabildiler mi bilmiyorum. O sene öyle yaptılar ama...

Benim kanaatime göre, ben diyorum ki: Zengin bir kimse, diyelim dört tane çocuğu var. En akıllısı, en zekisi, leb demeden leblebiyi anlayanı hangisi? Filanca… Ona:

“—Evladım ben sana araba alacağım. Dairen işte şurada, şu daireyi senin üstüne yazdım. Senin geçim derdin yok, sıkıntın yok. İlme çalış evladım!” desin.

“—Çalış ilme, ilmi öğren! Onun bunun eline bakmak mecburiyetinde değilsin. Hakkı öğren de insanlara dobra dobra hakkı söyle!”

Böyle dediğim kimseler oldu, çocuklarını böyle yetiştiren kimseler de oldu. Hatta bu bir çocuğunu Mercedesçiye çırak vermeye çalışan kardeşimiz, Allah razı olsun, küçük çocuğunu hafız yetiştirdi. Tamam. İşte o alim hakiki alim olur.

Neden? E kitap okuyacak para yok, alamaz. Bir şey öğrenmesi lazım, temin edemez. Geçimini sağlayamadığı için, geçimini sağlaması için ayrı çalışma yapması lâzım. Bu adamcağız ilme nasıl çalışacak?

İlme çalışmak için, başka şeyle meşgul olmamak lâzım! İlim herkese kendisini râm etmez. İlim herkese teslim olmaz. Çok insan o ilmin peşinden koşar da çok az insana râm olur. İlim ayrı zor bir iş.

En gözü tok aileler, çocuğunu zerre kadar harama tenezzül edip bakmayacağı terbiyeyle yetiştirecek. Onlar çocuklarını dindar yetiştirsinler. Bak nasıl duman attırır onlar ortalığa... Öyle geçip de onun bunun önünde takla atmak, hakka bâtıl, bâtıla hak demek onların ağzından çıkmaz. Pervası yok ki adamın, “İster beğen ister beğenme, Allah’ın hükmü budur.” der çıkar.

Ama bazen çok kabiliyetli çocuklar fakirlerden çıkıyor. Allah’ın bir dağ köyünden, bir hiç ummadığın yerinden bir zekâ fışkıran çocuk çıkıyor, hayret ediyorsun; bacak kadar çocuk, ilim dağarcığı gibi. Öylesini de buldu mu insan desteklemeli:

“—Al kardeşim, para için endişe etme, şu ilme çalış, ben de seni yetiştirdiğim için sevap kazanayım.” desin.

Biz kendimiz çeşitli mekteplerde okuduk, hocalık yaptık, okuduk, yetiştik. Bu sistemi gördük. Bizim eski sistemimizde icazet usûlü var. Hoca benim şu kürsüye çıktığım gibi ders veriyor, herkes dinliyor, isteyen imtihana geliyor, hoca kànî olursa not veriyor. Kabiliyetli, ‘şıp’ diye dersi geçiyor. Aklı almayan bir kere daha dinliyor, bir kere daha dinliyor... Kabiliyetlinin önü açık, ‘zıııt’

çarçabuk en yüksek mertebeye yürüyüp gidiveriyordu.

Şimdi biz de düşünüyoruz ki, mâlî gücümüz yeterse, bir kişinin yapacağı bir şey değil, topluluğunun yapacağı bir şey, gücümüz yeterse diyoruz ki ilâhiyat fakültesini bitirmiş zeki çocuklar, notu yüksek, ahlâkı iyi, talebe arkadaşlarından sordum ki bunlar takvâ ehlidir, tamam; bunlar ne yapacak?

Girecek 30 bin, 40 bin, 50 bin lira maaşla memuriyete. Öyle yapmayacak mı?

"—Kardeşim orası 50 bin veriyorsa, ben sana 80 bin lira vereceğim, 70 bin lira vereceğim, 100 bin lira vereceğim." diyebilsek mesela...

"—Bu yüksek tahsilinin üzerine, sen şuraya gel. Senin kabiliyetin müsait. Sen şimdi orada kâğıt okuyacağım, şu işi yapacağım, bu işi yapacağım, para kazanacağım derken geçim sıkıntısından ilmi unutacaksın. Gel, ben sana dört sene bedavadan maaş vereyim. Bedavadan vereyim ama sen ilme çalış, başka bir şeyle uğraşma, ilim öğren! Tefsirde bir tane ol, hadiste bir tane ol, fıkıhta bir tane ol, akaidde bir tane ol, ilm-i kelâmda bir tane ol. Tam kendini ver. İstediğin kitabı da sana alayım, kütüphanende bulunsun. Bu işte çalış."

Mesela böyle diyebilsek, o yüksek tahsilin üstüne o kadar daha tahsil görse ne güzel olur.

Bunların hazırlığına giriştik el-hamdü lillah. Şimdi doğrusu sözü bunun için başlatmadım ama buraya geldi. Bu işi yapacağımız yer için de dün akşam bize arkadaşlarımız dediler ki;

"—Hocam sizin caminizin ayrı bereketi vardır, biz oradan para toplayacağız."

Makbuzları da verdiler. Böyle şahısları yetiştireceğimiz yüksek ihtisasas yeri yapacağız inşaallah. Kardeşlerimizin kabiliyetlerini orada kullandırtacağız.

Çünkü ilkokulu, ortaokulu ve saireyi herkes yapar da yüksek hoca yetiştirmemiz lâzım!

Bir yerde cami açılmış;

"—Hocam altını hasır döşedik, duvarı yıktık, kapıyı taktık, cami oldu. İnşaatın altı cami oldu, Ramazan'a yetişti. Ama hoca lâzım!"

Biz hemen oturduğumuz yerden bir arkadaşa dedik ki;

“—Kimi yapalım?”

O da dedi ki;

“—Benim okuttuğum filanca hafız var, Erzurumlu, onu oraya tayin edelim.”

‘Şıp’ o akşam oraya gitti.

İnsanın elinde hazır eleman olunca gidiyor. Arapça okuyup hem vaaz ediyor; hem hafız, Kur’ân-ı Kerîm’le ders veriyor, teravihi kıldırıyor, cemaate hizmet ediyor. Bu büyük bir şey. Elhamdülillah.

İnşaallah el birliği ile bunların adedini artıracağız. Hepiniz yardımcı olun. Rabbimiz Teâlâ hepinizin mizanına koysun.

d. Vücudumuzu Koruyan 360 Melek

Bu hadîs-i şerif bizim gözümüzün görmediği mânevî bir hususla ilgili bize bilgi veriyor. Ebû Ümâme RA Hazretleri rivayet etmiş. Bu hadîs-i şerifi Taberânî kaydetmiş. İbn-i Kâni ve İbn-i Ebi’d-Dünyâ’da var.

Buyurmuş ki Peygamber Efendimiz:[40]

وُكِّلَ بِالْمُؤْمِنِ سِتُّونَ وَثَلاَثُمِائَةِ مَلَكٍ، يَذُبُّونَ عَنْهُ مَا لَمْ يَقْدِرْ عَلَيْهِ، مِنْ ذٰلِكَ الْبَصَرِ تِسْعَةُ أَمْلاَكٍ يَذُبُّونَ عَنْهُ، كَمَا تَذُبُّونَ عَنْ قَصْعَةِ الْعَسَلِ مِنَ الذُّبَابِ فِى الْيَوْمِ الصَّائِفِ، وَمَا لَوْ بَدَا لَكُمْ لَرَأَيْتُمُوهُ عَلٰى كُلِّ جَبَلٍ وَسَهْلٍ، كُلُّهُمْ بَاسِطٌ يَدَيْهِ فَاغِرٌ فَاهُ، وَمَا لَوْ وُكِّلَ الْعَبْدُ فِيهِ إِلٰى نَفْسِهِ طَرْفَةَ عَيْنٍ خَطَفَتْهُ الشَّيَاطِينُ (وابن أبى الدنيا فى مكايد الشيطان، وابن قانع، طب. عن أبى أمامة)

---

[40] Taberani, *Mu’cemü’l-Kebir*, c.VIII, s.157, no:7704; Deylemi, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.IV, s.384, no:7117; Heysemi, *Mecmaü’z-Zevaid*, c.VII, s.425, no:11903; Ebu Ümâme el-Bâhilî RA’dan.

Kenzü’l-Ummal, c.I, s.254, no:1279; *Camiü’l-Ehadis*, c.XXII, s.454, no:25297.

RE. 460/5 (*Vükkile bi'l-mü'mini sittûne ve selâsü mieti melekin, yezübbûne anhu mâ lem yakdir aleyhi, min zâlike li'l-basari tis'atü emlâkin, yezübbûne anhu kemâ tezübbûne an kas'ati'l-aseli mine'z-zübâbi fi'l-yevmi's-sâifi, vemâ lev bedâ leküm leraeytümûhu alâ külli cebelin ve sehlin, küllühüm bâsitun yedeyhi fâğirun fâhu, ve mâ lev vükkile'l-abdu fîhi ilâ nefsihî tarfetü aynin hatefethü'ş-şeyâtînü.*)

"—Mü'minin vücuduna üç yüz altmış melek tayin edilmiştir."

Biz görmüyoruz. Bizim gözlerimiz dünya gözü olduğundan bu melekleri görmüyoruz. Peygamber Efendimiz bildiriyor.

(*Vukkile bi'l-mü'mini sittûne ve selâsü mieti melekin*) "Üç yüz altmış tane melek vazifelenmiş." Ne kıymetli varlıkmışız... Üç yüz altmış tane melek etrafımızda, ne yapıyorlar?

(*Yezübbûne anhu mâ lem yakdir aleyhi*) "Gücünün yetmeyeceği belaları etrafında çevreleyip onu defediyorlar, belâlardan koruyorlar."

Bu melekler sağdan soldan saldıran, gelen, görünür görünmez belâları defediyor. Vazifesi o; mü'mini korumak, kollamak. Üç yüz altmış tane melek...

(*Min zâlike li'l-basari tis'atü emlâkin*) "Bu üç yüz altmış taneden göz için dokuz tane melek vardır." Dokuz melek vardır, göze vazifeli, koruyacak; (*yezübbûne anhu kemâ tezübbûne an kas'ati'l-aseli mine'z-zübâbi fi'l-yevmi's-sâifi*) sizin yaz gününde bal kasesinin üstünden sinekleri kovaladığınız gibi, gözden belâları kovalarlar."

Yaz gününde düşünün balı; arılar, böcekler, şunlar bunlar tadına geliyorlar. Tabii bacağından yakalanır, balın içine düşer, diye siz de kışalarsınız, aman tatlıya konmasın diye. Onun gibi yağan belâları, görünen görünmez o şeyleri bu dokuz melek gözden defederler.

(*Lev bedâ leküm*) "Eğer gözünüzden perde kalksa da görebilseniz... Size âşikâr olsa eğer, (*leraeytümûhu alâ külli cebelin ve sehlin*) onları her vadide ve dağın tepesinde görürdünüz. (*Küllühüm bâsitun yedeyhi fâğirun fâhu*) Ellerini uzatmışlar ve ağızlarını açmış durumdalar; gelen belaları defetmekle uğraşıp duruyorlar."

(*Ve mâ lev vükkile'l-abdu fîhi ilâ nefsihî tarfetü aynin hatefethü'ş-şeyâtînü*) "Eğer kul kendi nefsine bırakılsa, melekler himaye etmese, kendi hâline bırakılsa şeytanlar onu bir anda 'hop' yok ederlerdi, yutarlardı."

İnsanoğlunun görünmez düşmanları var. Bu şeytanlar kurdun kuzunun etrafında dolaştığı gibi döner durur. O melekler olmasa, 'hop' yutup alır giderlerdi.

Rabbimiz insana değer vermiş, mü'mine daha büyük değer vermiş. Mü'minin haddi hesabı olmayan değeri var. Ama bizler kendimizin sahip olduğumuz değerden habersiziz. Ne olduğumuzun farkında değiliz. Onun için bir şiirinde İmam Ali *radıya'llahu anh ve kerrema'llahu vechehû* buyurmuş ki:

وَتَحْسَبُ أَنَّكَ جِرْمٌ صَغِيرٌ
وَفِيكَ انطَوَى العَالَمُ الأَكبرُ

Tahsebü enneke cirmun sağîrun
Ve fîke'ntave'l-àlemü'l-ekberu

"Sen kendini ufak tefek bir şey sanıyorsun, küçük bir varlık sanıyorsun! Alem-i ekber senin içine saklanmış, dürülmüş, konulmuş."

İnsanoğlu bir acayip varlıktır ki, içi dışından geniştir. İçi çok engindir. Bir başka şair de şöyle diyor:

Nasıl sığmış benim içim dışıma?
Baktıkça hayret ediyorum;
Dünyalar dar geliyor bakışıma...
İçimi seyrediyorum.

İçimizde Rabbimiz'in gönül denilen nimeti var, Arş-ı A'lâ ile irtibatlı.

Allah-u Teàlâ Hazretleri insanın gönlüne tecelli ediyor. Dağlar taşlar tecellisine tahammül edemiyor da parça parça parçalanıyor. Onu müşahede eden ulû'l-azm peygamberlerden Musa AS gibi bir

mübarek zât baygın yere düşüyor da, Rabbimiz insanın gönlüne tecelli ediyor da, mü'min-i kâmilin gönlü o tecelliye tahammül ediyor.

Ne harikaları var bu insanoğlunun... Bu yaratılışında ne hikmetler var... Ama biz çok yanlış yollarda gidiyoruz. Hayatı çok boşuna geçirdik. Çok yanlış işler tutturduk. Çok gafiliz. Kendimizin farkında değiliz. Çevremizin farkında değiliz. Nasıl aziz bir varlık olduğumuzun farkında değiliz. Allah indinde mertebemizin ne kadar yüksek olduğunu anlayamamışız. Bize ne himayeler, ne korumalar, ne lütuflar var; farkında değiliz.

El-hamdü li'llâhi alâ ni'meti'l-İslâm... İslâm olmasaydı, hadisler olmasaydı nereden bilecektik?

Kimin gözü görüyor? Gören görüyor.

Küçük çocuğun birisi, dedesi şeyhmiş, kapıdan içeri girerken birisi girince;

"—A! Dede kapıdan içeri domuz girdi!" dermiş.

"—Sus evladım! Söyleme, sus!"

Biraz sonra:

"—A! Dede içeriye köpek girdi!"

"—Evladım sus!"

Halbuki köpek girdiği filan yok, adam giriyor ama çocuğun gözü mânevî hâlini görüyor, sîretini görüyor, huyuna göre durumu görüyor.

"—Şuna ekmek verin, başımıza iş açacak... Ekmek verin de herkes görürken biraz yesin."

Tabii ekmek yerken başkası görecek, canı çekecek... O zaman o görme kabiliyeti kalmamış. O zaman gelenin ne olduğunu görmez olmuş.

Bazı kulaklar bazı şeyleri duyuyor.

Ayet-i kerîmede buyruluyor ki:

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ (الجمعة:١)

(*Yüsebbihu li'llâhi mâ fi's-semâvâti ve mâ fi'l-ard*) "Şu anda yerdeki gökteki her şey Cenâb-ı Hakk'ı tesbih edip duruyor." (Cuma, 62/1)

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لاَ تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ

(الاسراء: ٤٤)

(*Ve in min şey'in illâ yüsebbihu bi-hamdihî velâkin lâ tefkahûne tesbîhahüm*) "Allah'ı tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur ama, siz onların tesbihlerini anlayamazsınız." (İsrâ, 17/44) buyuruluyor.

Alimler padişahın huzurunda münazara etmiş. Alimlerin bir kısmı demişler ki;

"—Bu, lisân-ı hâl iledir."

Âriflerden bir tanesi diyor ki;

"—Hayır. Bu kulak iyi, bir kulak olsa duyar."

Çünkü kurb-*u nevâfil* olduğu zaman, Cenâb-ı Hakk'a kurbiyet peyda ettiği zaman, insan Allah'la görür. Hadîs-i kudsîde, "Benimle görür." diyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri duyurur, Allah'ın lütf u keremiyle, ihsanıyla görür, duyar.

Rabbimiz kendi izzetimizi anlamayı nasib eylesin… Rabbimiz'e güzel kulluğa dönmeyi nasib etsin… Avare avare başka yerlerde, yaban yerlerde dolaşmaktan bizleri korusun…

e. Meleklerin Güneşi Soğutması

Bu da Ebû Ümâme Hazretleri'nden bir başka hadîs-i şerif. Peygamber Efendimiz SAS buyurdu ki:[41]

وُكِّلَ بِالشَّمْسِ تِسْعَةُ أَمْلاَكٍ، يَرْمُونَهَا بِالثَّلْجِ كُلَّ يَوْمٍ، وَلَوْلاَ ذَلِكَ

مَا أَتَتْ عَلَى شَيْءٍ، إِلاَّ أَحْرَقَتْهُ (طب. عن أبي أمامة)

RE. 460/ (*Vükkile bi'ş-şemsi tis'atü emlâkin, yermûnehâ bi's-*

[41] Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.VIII, s.168, no7705; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.VIII, s.240, no:13362; Ebu Ümame el-Bahili RA'dan.
Kenzü'l-Ummal, c.VI, s.152, no:15199; *Camiü'l-Ehadis,* c.XXII, s.453, no:25296.

selci külle yevmin, velevlâ zâlike mâ etet alâ şey'in, illâ ahrakathu.)

(*Vükkile bi'ş-şemsi tis'atü emlâkin*) "Şu güneş için Allah dokuz tane melek vazifeli kıldı..." Şu parlayan güneş için... Ne yaparlar? (*Yermûnehâ bi's-selci külle yevmin*) "Her gün buna soğutacak buz atarlar, soğuturlar."

"—Eğer böyle bir soğutulması olmasaydı, neyin üstüne gelirse bu güneş hepsini yakardı."

Güneşin içinde bu güneşin harareti, kitaplardan biliyorsunuz, biz de başkasının yalancısıyız, atom patlamaları oluyor. Devamlı zincirleme patlamalar oluyor da, o patlamalardan, milyonlarca milyarlarca mesafelerden o ışıkların harareti bize geliyor da bizi yakıyor. Ne kadar uzakta, akıl hayale gelmeyecek kadar, kelimelerle tarifi, zihne yerleştirmesi kolay olmayacak kadar uzaktan sıcaklığı bize geliyor.

Şu Çernobil atom santrali faciasından kıyas ediverin! Adamlar biraz kontrolünü kaçırdılar, üstüne kum yığmışlar, kurşun yığmışlar, bilmem ne yapmışlar, gömmüşler... Aşağıda o çekirdeğin yanması kaç asır devam edecek diyorlar... Bir deli kuvvet ki elinden bir kaçtı mı, insana ne yapacağı belli olmaz. Çıkan bulutlar o tarafa gitti mi, oranın ahâlisinin yüreği ağzına geliyor; bu tarafa geldi mi, buranın ahâlisinin yüreği ağzına geliyor. Allah dilerse, bir bulutla bütün ahâlinin canını alır; her şeye kàdirdir.

Bir atom patlamasının kontrolden çıkması... Adamlar orada bu işi normal işletip duruyorlardı. Kontrolden bir çıkması Avrupa için tehlike oldu, bizim memleketin hudutlarına kadar tehlike yanaştı. Rüzgâr neyse başka tarafa süpürdü, bize bir zarar gelmedi. Allah'ın yine lütfu... Yine bu dualıların, oruçluların, niyazlıların, sabîlerin, zayıfların duası berekâtıyladır. Öbür tarafta kim bilir neler oldu öteki ülkelerde... Ne radyasyonlar oldu... Önümüzdeki yıllarda ne zararlar çıkacak...

Hem de dikkat ediyor musunuz, Rusya'nın göbeği, tam merkezi. Tam böyle has, Beyaz Rusların olduğu yerler. Allah öbür taraflarda yapmıyor da orada yaptı. Her şeye kàdir.

Biz Allah'a iyi kul olsak, buradan duayla o herifleri tepeleriz! Ama kabahat bizde de Allah onlarla bizi cezalandırıyor. Kabahat bizde olduğundan...

Bizim işimizin kurtuluşu, derdimizin devası, hastalığımızın şifası Allah'a kulluğa dönmektedir.

Güneşin içinde bu patlamaların binlercesi oluyor; Çernobil hadisesinin ne kadar daha büyüğü patlıyor, patlıyor, patlıyor... Atom bombaları, devamlı patlamalarla müthiş radyasyonlar, müthiş enerjiler... Güneşin altında yazın biraz fazla kaldı mı insanın derisi hemen kanser oluyor. Burada, bu kadar uzak mesafede... Bunu Allah kollamasa, Allah-u Teâlâ hazretleri bunu meleklerine zaptettirmese, mahveder bu, mahveder.

Farkında olmadığımız nice nice nimetlerle, tedbirlerle korunuyoruz kardeşlerim. Nice tedbirlerle korunuyoruz da koruyucumuzdan haberimiz yok!

f. Rükn-ü Yemânî'de Okunacak Dua

Bu hadîs-i şerif İbn-i Mâce'de Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[42]

وُكِّلَ بِالرُّكْنِ الْيَمَانِي سَبْعُونَ مَلَكًا ، فَمَنْ قَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ ، فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ ، رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ، وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً ، وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ. قَالَ: آمِينَ . وَمَنْ فَاوَضَ الرُّكْنَ الأَسْوَدَ ، فَإِنَّمَا يُفَاوِضُ يَدَ الرَّحْمٰنِ (ه. عن أبى هريرة)

RE. 460/7 (*Vükkile bi'r-rükni'l-yemâniyyi seb'ûne meleken, femen kàle: Allàhümme innî es'elüke'l-afve ve'l-âfiyete, fi'd-dünyâ ve'l-âhireti, rabbenâ âtinâ fi'd-dünyâ haseneten, ve fi'l-âhireti haseneten, ve kınâ azâbe'n-nâr. Kâlû: Âmîn. Ve men fâvaza'r-*

---

[42] İbn-i Mace, *Sünen*, c.IX, s.31, no:2948; Taberani, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.201, no:8400; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.385, no:7119; Ebu Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XII, s.219, no:34753; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.453, no:25295.

rükne'l-esvede feinnemâ yüfâvidu yede'r-rahmâni.)

Kâbe'nin dört köşesi var. Kâbe-i Müşerrefe dört köşeli bir bina. Bir köşesinde *Hacerü'l-Esved* var.

El-Hacerü'l-Esved, Arapçası kara taş demek. Ama o kara taşın şerefi çok yüksek... Onun için bir kısmı da demişler ki; *el-Hacerü'l-Es'ad*, "En mutlu taş" demek."

Bir köşesinde *Hacerü'l-Esved* var, oradan saatin ibresinin tersi istikamette gidiyorsunuz, yukarıdaki köşe *Rükn-ü Irakî*. Oradan bir yuvarlak yarım duvar var. O duvarın önünden dönerek bu tarafa geliyorsunuz, bu taraftaki köşesi *Rükn-ü Şâmî*.

Bu *Rükn-ü Irakî* ile *Rükn-ü Şâmî* arasında yarım duvarın önüne doğru altınoluk, Kâbe'nin üstüne yağan yağmuru şaldır şaldır aşağı akıtan oluk var. Tabii bir yağmur yağdığı zaman, âşıklar onun altında güvercinler gibi birbirini yiyorlar, o yağmur bizim üstümüze yağsın diye. O rahmetin kendisine isabet etmesi için o oluğun altında, güvercinler hani dane attığın zaman üşüşürler, öyle üşüşüyorlar.

Pekiyi öbür köşe ne?

Tavaf ederken *Rükn-ü Şamî*'den sonra *Rükn-ü Yemânî gelir*. "Yemen köşesi, Yemen'e bakan köşe" demek. *Hacerü'l-Esved* sağımda kalırsa, soldaki köşe de *Rükn-ü Yemânî*'dir. Oradan yürüdü mü *Hacerü'l-Esved* köşesine gelirsin...

Peygamber Efendimiz SAS bu hadîs-i şerifinde buyurmuş ki;

"*Rükn-ü Yemânî*'de, yani Yemen'e doğru bakan köşede yetmiş melek vardır." Ne yaparlar? "Kim oraya gelip de şu duayı okursa, onlar 'Âmîn!' derler. Vazifeleri o... Nedir o dua:[43]

اللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ ، فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

---

[43] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.738, no:5074; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1273, no:3871; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.25, no:4785; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.241, no:961; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.243, no:698; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.343, no:13296; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.35, no:29278; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.145, no:10401; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.264, no:837; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

(*Allàhümme innî es'elüke'l-afve ve'l-àfiyeh, fi'd-dünyâ ve'l-âhireh*) "Yâ Rabbi, ben senden dünyada ve ahirette af ve afiyet isterim. Günahlarımı affeyle, dertlerden, hastalıklardan, maddî mânevî, görünür görünmez sıkıntılardan beni afiyette eyle." demek.

Sonra:

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا

عَذَابَ النَّارِ (البقرة:٢٠١)

(*Rabbenâ âtinâ fi'd-dünyâ haseneten, ve fi'l-âhireti haseneten, ve kınâ azâbe'n-nâr*.) "Rabbimiz! Mevlâmız, sahibimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver. Cehennem azabından bizi koru yâ Rabbi!" (Bakara, 2/201) diye dua ettiği zaman, Rükn-ü Yemanî'deki melekler, yetmişi birden "Âmîn!" derler.

Kim oradan yürüyüp de, bu duayı edip de, Hacerü'l-Esved kösesine ulaşıp da Hacerü'l-Esved'i eliyle istilâm eylerse, elini

sürerse, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin elini tutmuş gibi olur. Yâni ona bey'at etmiş gibi olur ki şerefini tarif etmek mümkün değil…

Onun için bu aşıklar buradan kaçar kaçar haclara, umrelere giderler. Bağlasan durmaz. Mevsimi geldi mi şurasına bir ateş düşer, bağlasan durmaz.

Rabbimiz hepimize nasib eylesin… Fazl u keremiyle helâlinden para versin… O helâl paraları da böyle yolunca harcamayı, böyle ziyaretleri yapmayı nasib eylesin…

g. Cennete İlkönce Peygamber Efendimiz Girecek

Son hadis-i şerif…

Huzeyfe RA'dan İbn-i Asâkir'in rivayet ettiğine göre Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[44]

وَلَدُ آدَمَ كُلُّهُمْ تَحْتَ لِوَائِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ يُفْتَحُ لَهُ بَابُ الْجَنَّةِ (كر. عن حذيفة)

RE. 460/9 (*Veledü âdeme küllühüm tahte livâî yevme'l-kıyâmeti, ve ene evvelü men yüftehu lehû bâbü'l-cenneti*)

(*Veledü âdeme küllühüm*) "Adem'in evlatları, oğulları, yani Hz. Adem Atamız'dan türemiş bütün insanların hepsi, (*tahte livâî yevme'l-kıyâmeti*) kıyamet gününde benim sancağımın altında olacak."

Peygamber Efendimiz'in sancağı *Livâü'l-Hamd*, Hamd Sancağı…

"Hamd Sancağı'nın altında hepsi toplanacak. (*Ve ene evvelü men yüftehu lehû bâbü'l-cenneti*) Ben, cennetin kapısı kendisine açılacak ilk insan olacağım!" Peygamber Efendimiz böyle buyuruyor.

Başka bir hadis-i şerifte de şöyle buyruluyor:[45]

---

[44] *Kenzü'l-Ummal*, c.XI, s.411, no:31927; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.455, no:25301.

[45] Müslim, *Sahîh*, c.I, s.188, no:197; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.136, no:12420; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.379, no:1271; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.119, no:400; İbn-i Ebî Àsım, *Evâil*, c.I, s.62, no:10; Begavî, *Şerhü's-*

آتِي بَابَ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، فَأَسْتَفْتِحُ ، فَيَقُولُ الْخَازِنُ: مَنْ أَنْتَ ؟

فَأَقُولُ: مُحَمَّدٌ. فَيَقُولُ: بِكَ أُمِرْتُ لاَ أَفْتَحُ لأَحَدٍ قَبْلَكَ (م. حم.

وعبد بن حميد عن أنس)

RE. 3/1 (*Âtî bâbe'l-cenneti yevme'l-kıyâmeh*) "Kıyamet gününde cennetin kapısına geleceğim. (*Feesteftihu*) Kapının açılmasını isteyeceğim. (*Feyekùlü'l-hàzin*) Cennetin bekçisi olan büyük melek, Rıdvân isimli melek soracak:

(*Men ente*) "Kimsin sen ey mübarek?"

(*Feekùlü: Muhammed*) "Ben ona diyeceğim ki: Ben Allah'ın peygamberi, ahir zaman peygamberi Muhammedim."

(*Feyekùlü*) "O zaman vazifeli melek diyecek ki:

(*Bike ümirtü en lâ eftaha kableke*) "Senden önce bu kapıyı kimseye açmamakla emrolunmuştum. Buyur yâ Rasûlallah!" diyecek. Cennete ilkönce Peygamber Efendimiz girecek.

Rabbimiz bizi ilk girenlerle beraber oraya dahil eylesin…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

18. 05. 1986 – İskenderpaşa Camii

Sünneh, c.VII, s.447; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.138, no:418; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.462, no:955; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.532, no:31890; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.I, no:2; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.9, no:1.

07. LÂ İLÂHE İLLALLAH SÖZÜNÜ ÇOK SÖYLEYİN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Nahmeduhû bi-cemîi mehâmidih... Lehü'l-hamdü kemâ yenbaği li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ hayri halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللّٰهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ ، سُبْحَانَ اللهِ ، وَتَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (حم. وابن السنى فى عمل يوم وليلة ، حب. ك ، هب عن على ؛ قال: عَلَّمَنِي رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهِ عَلَيه وسَلَّم ، إِذَا نَزَلَ بِي كَرْبٌ أَنْ أَقُولَ فذ كر هٰذا الحديث)

RE. 462/4 (*Lâ ilâhe illa'llàhu'l-hakîmü'l-kerîm, subhàna'llàhi, ve tebâreke'llàhu rabbü'l-arşi'l-azîm, ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l alemîn*)

(*An aliyyin, kàle: Allemenî rasûlü'llàhi SAS, izâ nezele bî kerbün en ekule fezekere hâze'l-hadîs.*)

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi cümlenizin üzerine olsun...

Güzel bir ibadet ayı Ramazan'ı geçirdik. Rabbimiz nice Ramazanlara erdirsin… Güzel ibadetler, taatler yapmak nasib eylesin…

Bayrama erdik, Allah nice bayramlar göstersin… Sevdiklerimizle beraber sizlere ve bizlere asıl büyük bayram olan, cehennemden kurtuluş ve cennete girişi, ilk girenlerle beraber duhulü bizlere nasib eylesin…

Şurada Peygamber SAS Efendimizin mübarek hadislerinden bir demet okuyup izah etmek adetindeyiz. Sıra *Râmuz el-Ehadis* isimli hadis kitabının 462. sayfasına ulaştı. Buradaki hadis-i şeriflerden şöyle sizi üzmeyecek, yormayacak bir miktarda okuyup izahını yapmak istiyoruz. Rabbimiz hayırlara muvaffak eylesin… Cümlemize hayırlı ilimler ihsan eylesin... Öğrendiklerimizi tatbik etmeyi, ilmiyle amil olmayı nasib eylesin… Böylece dünya ve ahiretimizi rızasına uygun olarak yaşayıp dünya ve ahirette mes'ud, bahtiyar olmayı cümlemize nasib eylesin…

Bu hadîs-i şeriflerin izahına başlamazdan önce boynumuzun borcu, sevgimizin saygımızın nişanesi, ifadesi olmak üzere Peygamber SAS Hazretleri'nin ruh-i pâkine hediye olsun diye ve onun cümle âlinin, ashabının, etbaının, ahbabının ruhlarına hediye olsun diye; sâir enbiyâ ve mürselîninin, cümle evliyâullah ve mukarrabînin ve bilhassa Ümmet-i Muhammed'in irşadıyla meşgul olmuş olan hakiki ulemâ, verese-i enbiyâ sâdât ve meşâyih-i turûk-u aliyyemizin ruhlarına âcizâne nâçizâne ikram olsun diye;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerifleri dinlemek üzere şu mescide toplanmış olan siz kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına vâsıl olsun, ruhları şad olsun diye;

Bu beldeleri fethetmiş olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin ruhlarına hediye olsun diye; şu camiyi yapmış olanların, yaşatanların, genişletenlerin, temizleyenlerin, tazeleyenlerin ve yenileyenlerin kendilerine ve geçmişlerine hediye olsun diye;

Biz yaşayan müslümanlar da Rabbimiz'in rızasına uygun yaşayıp, sàlih ameller işleyip, dünyada, ahirette mes'ud olalım diye, huzûr-u Rabbi'l-izzet'e sevdiği razı olduğu kullar olarak varmamıza

vesile olsun diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, o büyüklerimize o hediyeleri arz edelim, ondan sonra başlayalım! Buyurun:

……………………..

a. Sıkıntıya Düşünce Okunacak Dua…

Hz. Ali Efendimiz RA'dan Ahmed İbni Hanbel vs. kaynaklarda kaydedildiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz; gençlerin ilk Müslüman olanı, amcazadesi, damadı, Allah'ın arslanı diye lakaplanmış olan, Hayber fatihi Hz. Ali Efendimiz'e; kendisine bir sıkıntı geldiği, bir üzücü hadise ulaştığı zaman söylesin diye tavsiye etmiş Hz. Ali Efendimiz'e... O da bu hadis-i şerifi bize nakletmiş.

Nedir o sözler:[46]

لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ ، سُبْحَانَ اللهِ ، وَتَبَارَكَ اللهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ، الْحَمْدُ للهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (حم. وابن السنى فى عمل يوم وليلة ، حب. ك ، هب. عن على ؛ قال: عَلَّمَنِي رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيهِ وسَلَّم ، إِذَا نَزَلَ بِي كَرْبٌ أَنْ أَقُولَ فذ كر هٰذا الحديث)

RE. 462/4 (Lâ *ilâhe illa'llàhu'l-hakîmü'l-kerîm, subhàna'llàhi, ve tebâreke'llàhu rabbü'l-arşi'l-azîm, ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l alemîn*)

Üç cümle. Başka rivayetlerden belki kulağınızda biraz değişik şekilleri de kalmış olabilir. Yani ilk karşılaştığınız bir hadis-i şerif değildir, belki daha önce de duymuşsunuzdur. Bu sözler bir şifa, manevi çare, bir deva olarak Hz. Ali Efendimiz'e Rasûlüllah

---

[46] Ahmed İbn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.91, no:701; Deylemi. *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.8, no:7279; Nesei, *Sünenü'l-Kübra*, c.VI, s.162, no:10465; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.688, no:1873; Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.256, no:10223; İbn-i Hibban, *Sahîh*, c.XV, s.372, no:6928.

Kenzü'l-Ummal, c.II, s.123, no:3449; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV, s.479, no:15980.

Efendimiz tarafından öğretilmiş.

Mânâsına gelelim. Bu sözleri yazarız, ezberleriz ama mânâsını bilerek söylemekte daha büyük fayda var. Mânâsı:

(Lâ *ilâhe illa'llàhu'l-hakîmü'l-kerîm*) "Hakîm ve kerîm olan Allah'tan gayri hiçbir ilâh yoktur." Bir cümlesi bu.

Şimdi *ilâh*, insanların kendisini yarattı diye düşünerek ibadet ettiği varlıklara deniliyor. İnsanlar doğruyu bulmuşlarsa, Allah'a ibadet etmişler. Şaşırmış, sapıtmışlarsa, şirke düşmüşlerse; putlara tapmışlar, ağaçlara tapmışlar, yıldızlara Ay'a, Güneş'e tapmışlar... Tarih boyunca şaşıran pek çok insan cemiyetleri yanlış şeyleri ilâh edinmiş, pek çok şeyler biliyoruz.

20. Yüzyıl'da şimdi artık bizler, Türkiye'nin Müslümanları olarak, Allah'tan gayri bir şeye tapıldığı zaman acıyoruz insanlara... Yani ağaca da tapılır mı, ineğe de tapılır mı? Öküze tapılır mı? Yıldıza, aya, güneşe tapılır mı? Şu Japonların aklı nedir? Güneş'e tapıyorlar, imparatorlarına Güneş'in oğlu diyorlar. Bu Hintlilerin zavallıların hali nedir, öküze tapıyorlar. Bu hayvancağızın ne üstünlüğü var? Yatırıyorsun, kesiyorsun boğazlıyorsun, ne oldu şimdi? Yani acıyoruz.

Ama bir de Kur'an-ı Kerim'de var ki... Bunlar görülen şeyler, bunları ayıplıyoruz biz ama, ayıplamadan bizim içimizdeki bazı kardeşlerin de taptığı bazı şeyler var. Farkına varmadan taptığı bazı şeyler var... İşte o bizim için önemli. Başkasının kusuru onu helâk eder ama biz kendi kusurumuzu bilelim. Ayet-i kerimede buyuruyor ki:

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ (الجاثية:٢٣)

(*Eferaeyte meni'ttehaze ilâhehû hevâhu*) "Sen görmedin mi kendi hevây-ı nefsini put edineni; nefsinin süflî arzularını, isteklerini mâbud edinen kimseyi?" (Câsiye, 45/23) diyor,

Ha demek ki nefsinin arzuları, hevesleri; insanın kendi nefsi demek ki bazen bir put gibi, bir ilâh gibi tapınılan bir varlık oluyor demek ki...

Türkiye'de var mı? Ne kadar çok hem de... Bu plaja gidenler niye gidiyor? Kur'an-ı Kerim'de mi yazıyor, hadis-i şerifte mi

bildiriliyor? Bu sinemaya gidenler niye gidiyor, bu tiyatroya gidenler niye gidiyor? Bu kumarhaneye gidenler niye gidiyor? Bu kötü yere gidenler niye gidiyor? Şu kötü işin yapıldığı falanca yere giden niye gidiyor?

Kimisi kötülüğünü bilip gidiyor; kimisi daha da ukala, yani gitme desen bir de onu müdafaa edecek. Efendim Almanlar ne güzel yapıyormuş faşinglerle deşarj oluyormuş. O kadar rezalet yapıyorlar ki, tamam, işte senede bir defa böyle rezalet yaptı mı deşarj oluyor, ne iyi diyor. Boşalıyor diyor. Rezalet müdafaa edilir mi? Ediyor. Ukala; yani daha da berbat olmuş, kafası daha da bozulmuş.

Ama kimisi de kötülüğünü biliyor:

"—Hocam ben bu işin kötülüğünün farkındayım senin gibi ama yakayı bırakamıyorum! Yakama yapışmış, bırakamıyorum!" diyor.

Size belki böyle mektuplar gelmez, ama biz böyle kürsüde yüksekte oturduğumuzdan, herkes bizi gördüğünden, bize çok mektup yazıyorlar. Çeşitli dertlerini bize anlatıyorlar:

"—Hocam, ben şöyle bir derde yakalandım. Pişmanım, kurtulamıyorum, çare söyle diyor. Yani öyle dertlerden bahsediyorlar ki, burada isim söylemeden de söyleyemem o dertleri… Şu kötü alışkanlığa düştüm diyor, kötü olduğunu biliyorum hocam diyor. Yani mektupları lazım olur bir gün diye saklıyorum. Neler neler! Bu insanoğlunun içinde ne dertler var. Bu nefis insanı yakaladı mı nasıl perişan ediyor. Yani burnuna halka takıp oynatıyor adeta insanı... Adeta burnuna halkayı takıp oynatıyor kötü olduğunu bile bile…

Onun için muhterem kardeşlerim nefsimizi put edinmeyelim. Bak Hintlilerin öküze taptığını ayıplıyoruz, biz de nefsimize tapmayalım. Peki ne yapacağız? Allah'ın emrini tutacağız, nefsin emrini değil. Nefis ne diyor? İç şu içkiyi, bak boğaz içinde ne manzaralı bir yer! Önünden şırıl şırıl su akıyor, karşı tarafta ışıklar yanıyor, havada mehtap var! Getirsin garson içkileri, mezeler gelsin, iç. Tadını pek bilmiyoruz ama herhalde tatlı bir şey ki, pek çok insan bunun peşinden gidiyor.

Kim söylüyor buna? Nefsi söylüyor. O, hocanın içki içmeyin dediğini bilir, kitapların yazdığını bilir, hatta yakınlarından

büyüklerinden sağ olsalar, babasının dedesinin kızacağını da bilir ama orada onu yapıyor. Nefsi alıştırmış bir şeye, bırakamıyor. Kumar da böyle... Bak bu kumardan evin mahvoldu, işin mahvoldu, insanların arasında itibarın kalmadı. Bırak şu kumarı! Bırakamıyor. Alışmış, kudurmuştan beter derler; doğru. Alıştı mı çok fena oluyor. Kötü bir başka alışkanlığa alışmışsa, zikretmeyim; siz kendinizden, çevrenizden bilirsiniz, bırakamıyor.

İşte o nefis putunu yenmeyi öğrenecek insan. Allah'a ibadet etmeyi öğrenecek. Allah'a ibadet etmeyi bırakıp da nefse ibadet etmeye kalkışmayacak. Kimisi paraya tapar, kimisi kadına tapar, kimisi dünyaya tapar, kimisi mevkiye tapar. Herkes bir tarafa sapmış. Allah'a kulluk eden az. Halisane, merdane, kahramanca, fedakârca Allah'a kulluk eden insan az, işin doğrusu bu…

Herkes nefsinin arzusu peşinde koşuyor. Hayır yap! Paraya kıyamıyor. Hayra koş! Nefsine kıyamıyor, rahatına kıyamıyor. Ama yaz geldi mi ta Antalyalara, Alanyalara, bilmem adını duymadığım yerlere eğlenceye gidiyor; bir ay, iki ay tatile gidiyor. Ah şu mektepler tatil olsa, şu Ramazan bir geçse, bir bayramdan sonra ben yapacağımı bilirim. Pekiyi Ramazan'da o duyduğun vaazlar ne oldu? Ramazan'da hocalar bir sürü şeyler söyledi. Sen geldin ağladın, sızladın, gözyaşı döktün, ibadet ettin.

Kimisi de diyor ki:

"—Canım ibadet zamanında ibadet edeceksin, günah zamanında günah…"

Bak ne kadar yanlış! Ne felsefede insanlar var. Öyle olmaz ki!

"—Önüne yemek geldiği zaman yemek yiyeceksin, zehir geldiği zaman zehir içeceksin." diyor musun?

"—Demem hocam, çünkü ölürüm!".

İşte bu da maneviyatı öldürür. Ötekisi de maneviyatı öldürür. Sevap zamanında sevap yaparım, günah zamanında da günahtan kaçınmam dedin mi, o sevaplar da gider, maneviyat da gider.

"—Hocam gençtir, bırak yapsınlar!"

Yok, öyle şey yok.

"—Gençtir, yaparlar, biz de yaptık gençken..."

Sen kendi yaptığını sakla, onları da teşvik etme! Sen bir kabahat işlemişsin, halt işlemişsin Allah ya affeder ya affetmez. Bari çocuklar sağlam yetişsinler. Müslüman olarak gençliklerini

yaşasınlar da, onlar senin gibi alınlarına kara leke sürülmeden yaşlansınlar.

Çok çeşitli felsefeler var… Aman dikkat edin bir yer var sözü dinlenilecek: Allah'ın dergâhı. Allah'ın sözünü, emrini tutacağız, dinin buyruğu yolunda yürüyeceğiz.

Onun dışında nefis konuşur, şeytan konuşur, cahil konuşur, kâfir konuşur, müşrik konuşur, onları ayırt edeceksin. İnsanın içinden de konuşur bazen. Nefis şunu şöyle yap der. Canı çok istediği zaman bastırır bastırır, adeta bir çocuk gibi ağladığını sızladığını hissedersin içinde. Uymayacaksın!

İşte Allah'tan gayri ilah yoktur sözünün hakiki manası o. Allah'a ibadet edeceksin, Allah'tan gayriye etmeyeceksin. Allah'ın buyruğunu tutacaksın, Allah'a asi gelmeyeceksin. Allah'ın emirlerine uyacaksın; şeytanın, nefsin emirlerine uymayacaksın.

Şimdi Allah'tan gayri ilah yok. Nasıl Allah? El-Hakîm, el-Kerim… İki sıfatını zikretmiş.

Hakîm demek; her şeyi yerli yerinde, hikmetli yapan demek. Hikmetle, ölçüyle, akla ve mantığa uygun, dengeli, mükemmel tarzda yapan demek.

Her işi yerli yerindedir. Bak şu kâinatın yazına, kışına; güneşin durumuna, ayın durumuna, yıldızların haline; mevsimlere, yağmurlara; ağaçlara, çiçeklere, arılara, balıklara, kelebeklere; süslere, kokulara, ziynetlere… Yani her şeyde Allah'ın sanatını ve hikmetini görürsün.

(*Lâ ilâhe illa'llàhu'l-hakîmü'l-kerîm*) *Kerim* ne demek? *Kerim* de cömert demek. Cömert Rabbimiz, hazinelerinden, gayb hazinelerinden kullarına saçıyor.

(*Sübhàna'llàhi ve tebâreke'llàhu rabbü'l-arşi'l-azîm*) "Arş-ı Azîm'in sahibi, yüce Allah her türlü noksandan münezzehtir."

Sübhàna'llàh; Allah her türlü noksandan münezzehtir, her tülü kemâlât ile muttasıftır. Her türlü kudrete kuvvete güzelliğe imkana, iyi sıfata sahiptir demek; her türlü kötü sıfattan müberradır, cahillerin söylediği, isnad ettiği yanlış şeylerden yücedir demek.

(*Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn*) "Övgü, medih, senâ Allah-u

Teàlâ Hazretleri'nedir." Çünkü o bize hayat vermiş, nimet vermiş, akıl vermiş, imkân vermiş, gençlik vermiş, dinçlik vermiş. Şimdi yaşlılara bakın, gençliğin kıymetini anlayın; hastalara bakın, sıhhatin kıymetini anlayın! İmana bakın, kâfirliğin ne kadar acı, kötü olduğunu anlayın! Azaları noksan olanlara bakın, azanın tam olmasının ne kadar nimet olduğunu; kışa bakın, yazın ne kadar güzel olduğunu; meyvelere bakın, açlığın, kıtlığın ne kadar zor olduğunun farkına varın!

Ne kadar övsek ödeyemeyiz. İşte bu şuuru ifade eden bu sözleri söylemeyi tavsiye etmiş. Ne olur bunları söylediği zaman insan? Bu sözlerin içinde Allah'ı iyi tanımak ve Allah'a dayanmak, güvenmek, tevekkül etmek var.

إِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ (آل عمران:١٥٩)

(*İnna'llàhe yuhibbü'l-mütevekkilîn*) "Allah-u Teàlâ Hazretleri kendisine tevekkül edenleri sever." (Âl-i İmrân, 3/159)

Allah kendisine dayananı, güveneni sever. Sevdi mi de korur, kurtarır. Bir kulu sevdi mi Allah, başka kulların hepsi üstüne çullansalar çullanamazlar; sırtını da yere getiremezler. Zaten çullandırtmaz Allah. Çullanmak isterler ama Allah çullandırtmaz.

Firavun, Musa AS'yi yakalamak istemedi mi? İstedi. Peşine düşmedi mi? Düştü. Yakalayabildi mi? Yakalayamadı. Musa AS; yanındaki mazlum sahabesiyle geçti, firavun kahroldu.

Hz. İbrahim AS'yi yakmak istediler mi? İstediler. Ateşi yaktılar mı? Yaktılar. Dağlar gibi odunları yığdılar mı? Yığdılar. Ortasına Hz. İbrahim AS'yi attılar mı? Attılar. Ateş yaktı mı? Yakmadı. O insanlar onu öldürmek istediler, öldürebildiler mi? Hayır, hepsi öldü Hz. İbrahim AS'nin şanı ve namı hala yürüyor.

مِلَّةَ إِبْرٰهِيمَ حَنِيفًا (البقرة:١٣٥)

(*Millete ibrâhîme hanîfâ*) Hanif ve Müslüman olarak İbrâhim AS'nin yoluna girmişiz. Onun yolundayız. Allah'tan gayriye tapınmayan, kimseye boyun eğmeyen, hiç kimseye eyvallahı olmayan, hakkı dobra dobra söyleyen o yiğitler yiğidi peygamber,

Halîlullah İbrâhim AS'ın yolundayız hepimiz, iftiharla söylüyoruz.

Demek ki, insan Allah'a dost oldu mu, Allah'ın sevdiği kul oldu mu tamam, sırtı yere gelmez. Mümkün değil. İşte onu ifade ediyor bu kelimeler.

Muhterem kardeşlerim, imanınızı sağlamlaştırın! İmanlarımızı sağlamlaştıralım!

İnsanoğlunun içinde imanı elbisesinin yıprandığı gibi yıpranır, eskir. Elbisen eskimiyor mu? Rengi soluyor, paçası yırtılıyor, dizi yıpranıyor, yama yapmak icap ediyor vs. Yırtılıyor nihayet, artık atıyorsun. Elbisesinin yıprandığı gibi insanın imanı da yıpranır, tazelemek lazım!"

Onun için Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:[47]

جَدِّدُوا إِيمَانَكُمْ ، أَكْثِرُوا مِنْ قَوْلِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللّٰهُ

(حم. ك. حل. عد. عن أبي هريرة)

(*Ceddidû îmâneküm, eksirû min kavli lâ ilâhe illa'llàh*) "*Lâ ilâhe illa'llàh* sözünü sık sık söyleyerek imanınızı yenileyin, tazeleyin!" buyuruyor.

Lâ ilâhe illa'llah'ı çok söyleyin, tekrar tekrar söyleyin! Tabii, mânâsını düşüne düşüne söyleyeceksin.

b. "Lâ ilâhe illa'llàh" Sözü Belâları Önler

Gelelim ikinci hadis-i şerife.

Bu söylediğimiz merhalede tam uygun düştü. İbn-i Abbas RA'dan Deylemî *Müsnedü'l-Firdevs* isimli kitabında kaydetmiş.

---

[47] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.359; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.285, no:7657; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.357; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.417, no:1424; ibn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.76, no:925; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.416, no:1768; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.51, no:1068; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XII, s.34, no:11367; RE. 270/13.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[48]

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ تَدْفَعُ عَنْ قَائِلِهَا تِسْعَةً وَتِسْعِينَ بَابًا مِنَ الْبَلاَءِ ،

أَدْنَاهَا الْهَمُّ (الديلمي عن ابن عباس)

RE. 462/5 (*Lâ ilahe illa'llàhu tedfeu an kàilihâ tis'aten ve tis'îne bâben mine'l-belâ', ednâhe'l-hemmü*) "*Lâ ilâhe illa'llàh* sözü, bu sözü söyleyen mü'minden doksan dokuz çeşit belâyı def eder, belâ ona gelmez. *Lâ ilâhe illa'llàh* diyen kimseye, doksan dokuz çeşit belânın gelmesini engeller bu söz... Gelecekken durdurur, gelmesini engeller, *Lâ ilâhe illa'llàh* diyeni kurtarır. (*Ednâha*) Bu belâların en aşağısı, (*el-hemmü*) hemdir; yâni tasadır, üzüntüdür, iç sıkıntısıdır, insanın kederidir, gamıdır, elemidir."

Yani içinde bir kasvet, bir sıkıntı, bir üzüntü belirdi; en aşağısı o... Onun gibi daha doksan sekiz çeşit derdi belayı kulun üzerinden def eder *Lâ ilâhe illa'llàh* dedi mi.

Nasıl olacak? Ben ağzımdan bir söz söyleyeceğim, üstümden bela gidecek! Nasıl gider? Allah giderir, sen gidermiyorsun. Sen Allah'ın sevdiği sözü söylüyorsun, sevdiği insan oluyorsun; Allah gideriyor.

Başına bir dert geldiği zaman kime el açıp da yalvarıyorsun? Allah'a… Bir zelzele olsa kim sığınacaksın? Allah'a… Bir hastalansan kimden şifa isteyeceksin? Allah'tan… Ölüm hali gelirse kime döneceksin, yöneleceksin? Allah'a… Başka çare yok. Onun için *Lâ ilâhe illa'llàh* şeyin en kestirmesi. İlticanın; onun rahmetinin cûşa gelmesinin, galeyana gelmesinin en kestirme çaresi.

Onun için muhterem kardeşlerim, bu hadisleri okuyan, İslam'ı iyi anlamış, hazmetmiş olan ulemamıza saygı gösterelim! O *Lâ*

---

[48] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.8, no:7280; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVII, s.172; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan
Kenzü'l-Ummâl, c.1, s.82, no:226; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XV, s.480, no:15981.

ilâhe illa'llàh diyen boşuna demedi. *Lâ ilâhe illa'llàh* deyin diye tavsiye eden boşuna söylemedi. Bu hadisi duydu, ondan söyledi. Onun manevi faydası var.

Hayatlarımızda da müşahede ediyoruz. Siz de deneyin, siz de başınıza bir sıkıntı geldiği zaman söyleyin, siz de yarın başkasına nasıl anlatırsınız:

"—Bak ben bir Hocamdan bir hadis dinlemiştim ki, sıkıntıya uğradığın zaman, *Lâ ilâhe illa'llàh* dersen geçer buyuruyordu. Ben de dedim, şöyle şöyle oldum diye siz de başkasına başınızdan geçen hatıraları anlatırsınız.

c. Kadının Kocasına İtaat Etmesi

Taberani İbn-i Abbas RA'dan rivayet etmiş. Okuduğumuz hadis-i şeriflerden üçüncüsü. Bu kadınlara bir nasihat.

Kadınlar şimdi bizim vaazlarımızı dinliyorlar el-hamdü lillah, siz burada dinliyorsunuz. Şu caminin arka tarafındaki, o çatının altındaki yerleri alt kata kadar çeşit çeşit salonlar yaptık. Sabahleyin gittim Allah razı olsun yardım edenlerden, fiilen onu yapanlardan. Çiçek gibi olmuş içerisi yani giren çıkmak istemeyecek, geniş salonlar. Oradan da kadınlar dinliyorlar bu hadisleri… Sebep olanlar sevap kazanıyor. Sevap kazanıp duracak. Dünya durdukça, bu binalar durdukça, bu iş yürüdükçe sevap kazanacaklar.

Kadınlara nasihat bu hadis-i şerif. Buyuruyor ki Peygamber SAS Efendimiz:[49]

لاَ آمِرُ أَحَدًا أَنْ يَسْجُدَ لأَحَدٍ ، وَلَو أَمَرْتُ أَحَدًا أَنْ يَسْجُدَ لأَحَدٍ ،

لأَمَرْتُ الْمَرْأَةَ أَنْ تَسْجُدَ لِزَوْجِهَا (طب. عن ابن عباس)

RE. 462/6 (*Lâ âmiru ehaden en yescüde li-ehadin, velev emertu*

[49] Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.XI, s.356, no:12003; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.VIII, s.557, no:14154; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XVI, s.336, no:44795; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV, s.461, no:15938.

ehaden en yescude li-ehadin, leemertu'l-mer'ete en tescüde li-zevcihâ.)

(*Lâ âmiru ehaden en yescüde li-ehadin*) "Ben hiçbir kimseye, hiçbir kul ve şahsa secde etmesini söylemem, emretmem." Ben Allah'ın peygamberiyim, Allah'a ibadet edin derim; başka bir kula git de şuna secde et demem.

(*Velev emertu ehaden yescude bi-ehadin*) "Eğer diyecek olsaydım, eğer bir kimseye git de falancaya çok saygı göstermek için secde et de, huzurunda saygını öyle belirt diye söylemek icap etseydi, (*leemertu'l-mer'ete en tescüde li-zevcihâ*) kadına kocasına secde etmesini söylerdim. Çünkü kocanın kadın üzerinde hakkı var.

"—E hocam yaşadık, sen bizi hanımlarımıza karşı kuvvetli mevkiye getirdin, iyi. Demek ki biz neymişiz meğerse. Meğerse ne itibarımız varmış, neymişiz."

Ama İslâm'ı iyi tanıyın. İslâm hiçbir kimseye ötekisine zulmetme hakkı vermiyor. Haksız baskı yapma imkânı tanımıyor. Kimsenin hakkını çiğneme salâhiyeti vermiyor. İster büyük olsun ister küçük olsun, karınca bile olsa ezmeye hak ve salâhiyet vermiyor. Yani senin gücün yeter ama, yaparsan sorar Allah, niye bunu ezdin diye onu dahi sorar. Kimsenin hakkını çiğnemek yok.

İslâm'ın güzel olan taraflarından bir tanesi, birisine bir salâhiyet verirse, ötekisine bir başka salâhiyet veriyor. Birisine bir hak verirse, ötekisine de bir başka hak veriyor, denge var. İslam gayet güzel, terazinin bu tarafına malı koyup, öbür tarafına dirhemi koyup dengelediğin gibi, her şeyi dengelemiş. Nizam dini İslâmiyet… İntizam dini… Ölçü dini… O ölçünün bir tarafını alır öbür tarafını bırakırsan olmaz.

"—Hocam bu arabaya dört tane tekerlek fazladır, bir tanesini sökeceğim, tasarruf edeyim; bodruma koyacağım, öteki tekerlekler eskidiği zaman takarım bunu…"

Gitmez, araba gitmez.

"—Hocam üç taneyle gitsin!"

Gitmez. Arabayı mahvedersin. Çarptırırsın bir yere. Neden? Dengesi böyle bunun, ölçülü, iyi düşünülmüş. O koltukların konulduğu yerin hesabı var. Öne alsan arkaya alsan bozulur. Arka tarafı, bagajı fazla yüklesen farlar havayı göstermeye başlar. Farların ölçüsü var. Dengesi bozulur.

İslâm'ın da dengesi var, evet kadının sana secde edecek kadar hürmet göstermesi lazım! Yani secde etmek yok da kadının kocasına itaat etmesi lâzım, kocanın da kadına hizmet etmesi lazım, dengeli. Yani zulmetmemesi lâzım, pataklamaması lâzım, dövmemesi lazım, sövmemesi lazım, hakkını çiğnememesi lazım, yediğinden yedirmesi lazım, giydiğinden giydirmesi lazım, hor muamele etmemesi lazım, onun kendisine emanet olduğunu bilmesi lazım.

Geçenlerde bir hadis-i şerifte okumuştuk burada galiba… Sizlere de İslam'ın güzelliğini anlatan ne güzel bir hadis-i şeriftir diye nakletmiştim. Diyor ki:

"—Kendisinden ilim öğrendiğiniz hocalarınıza, alimlerinize hürmet ediniz."

Tamam, cemaat hocaya hürmet edecek; hoca kendisine nüfuz topluyor diye düşünür ama, arkasından Peygamber Efendimiz dengelemiş işi:

"—Kendisine ilim öğrettiğiniz talebelerinize de hürmet ediniz!"

Peygamber Efendimiz öyle de diyor. Yani siz bana hürmet

edeceksiniz, ben size hürmet edeceğim; kadın kocasına hürmet edecek, koca karısına hürmet edecek; İslami cemiyet sapasağlam olacak.

Her şeyde bir ölçü var. Yani bir tarafı alabildiğine olmuş, öbür tarafı kalmış. Bir tarafta alabildiğine zengin, öbür tarafta alabildiğine fakir... O nizam, kapitalist nizam. Öyle dengesizlik yok. Bir tarafta alabildiğine zorbalık, salâhiyet; öbür tarafta kırbaç altında inleyen insan. Senin dediğin komünist nizamı, İslâm'da öyle şey yok.

İslâm'da ne var? İşçinin ücretini teri kurumadan bildirin, verin diyor peygamber efendimiz. Şimdi Müslüman çalıştıracağı işçiye diyecek ki kardeşim bak şu bahçenin şu kadar yeri bellenecek, kaça bellersin? Konuşacak;

"—Tamam ben sana burayı bellediğin takdirde iki bin lira para veririm, hadi bakalım başla!" diyecek; bitirdiği zaman, "Bitirdim efendim, bahçen bellendi." dediği zaman al iki bin lirayı diyecek.

Şimdi herkes birbirinin sırtından geçinmeye çalışıyor. İşçiyi çalıştırıyor, parasını vermiyor.

"—Sekiz aydır patrondan para alamadım."

Olmaz ki! Müslümanlıkta böyle şey yok ki! Mesela Suudi Arabistan'da kardeşlerimiz çalışıyor, benim tanıdığım kardeşler var; soruyorum, "Altı aydır paramı alamadım." İşi yaptın mı? "Yaptım, parayı alamadım." Olmaz.

Veyahut aksi oluyor, adam benim gibi yüzü yumuşak. Hadi bakalım ustam şu evi tepeden tırnağa temiz bir badana yap, bir de kapıları ondan sonra yağlı boyayla şu renge boya... Doksan bin lira, anlaştık mı? Anlaştık. Al sana parayı vereyim.

Adam bakıyorsun yok ortada. Ne oldu? İşte geleceğim de hocam bilmem ne filanca işim vardı da, bitmedi de, bilmem ne. Senden parayı aldı ya seni arkasından dolaştırıyor. Kukla gibi oynatıyor seni, yalvartıyor. Bekle de senin badananı yapsın, senin eşyaların ortada toplu, çocuklar ağlar, hanım sıkılır, çamaşırlar birikti. Ne oldu söz vermiştin, parayı da peşin verdim?

Bu sefer işçi işverene gadrediyor. Yumuşak buldu yüzünü, aptal buldu biraz, saf buldu. Aldı ya parayı, tamam. Paranın tamamını

versen, işi bırakıp kaçar. Zaten parayı biraz fazla aldığını anladı mı kaçıp gidiyor. İslâm olmadığından oluyor. Müslümanlık olsa, işçi alın teri kurumadan ücretini alacak ama işi güzel yapacak.

Adam işçi, bakıyorsun bak bunların başında patron yok belli, işi veren adam yok. Neden? Bak ağacın gölgesine geçmiş yan gelip yatıyor. Güya işçi, iş orada duruyor, on tane işçi bir araya gelmişler, bir kabloyu bir taraftan öbür tarafa çekecekler, bilmem ne, neden? Başlarında adam yok. Bulmuşlar bir aptal zengin, işi almışlar, kontrol eden de olmadığı için ağacın altında gölgeleniyor. Yav sen bunun ücretini almadın mı? Almıyor musun akşamları? Alıyor. O da öteki türlü zulüm.

İslam ölçü dinidir. İslam her şeyi dengelemiştir el-hamdülillâh… Biz de o ölçüye sahip olacağız. Her şeyimizle… Hoca talebesine hürmet edecek, talebe hocasına hürmet edecek. Karı kocasına saygı gösterecek; koca karısına himaye kanatlarını gerecek, helal lokma götürecek, ihtiyacını karşılayacak; evde bir muhabbet, bir bereket, bir güzellik olacak.

"—Kocasının kaşığı kadının ağzına getirip, 'Hanım al bakalım şu lokmayı!' diye ağzına lokma tutuvermesi bir sadakadır." diyor Peygamber Efendimiz.

"—Sen bugün çamaşır yıkadın, yoruldun, dur bakalım aç ağzını..." filan gibi bir tatlı latife, güzel söz söylemek sadakadır diyor.

Ölçüyü kaçırmayalım! Sözü tek taraflı anlamayalım. İşi Bektaşi'nin işine döndürmeyelim. Bektaşi'ye sormuşlar niye namaz kılmıyorsun diye fıkrada, Kur'an-ı Kerim namaz kılma diyor demiş. "Göster bakalım." Kur'an-ı Kerim açmış göstermiş. İşte bak, (*Lâ takrabü's-salâte*) "Namaza sakın yaklaşma!" diyor. Elini bu tarafa koymuş, öyle gösteriyor.

Çek bakalım elini oradan! Çek elini oradan, bakalım orada daha cümlenin gerisi var. Namaza yaklaşma diyor ama parmağını çek oradan. Parmağını çekiyor:

لاَ تَقْرَبُوا الصَّلاَةَ وَأَنْتُمْ سُكَارٰى (النساء:٤٣)

(*Lâ takrabü's-salâte ve entüm sükârâ*) "Sarhoşken namaza

yaklaşmayın!” (Nisâ, 4/43)

Namaza yaklaşmayın dediğinde namaza gitmiyor ama sarhoşluğu bırakmıyor. O ayetin manası içki içme demek. İçkiyi bırakın demek. Yani içki yasağının ayetlerinden birisi o ayet-i kerime.

Onun için lafı kuyruğundan anlamamak lazım. Doğru anlamak lazım, doğru yapmak lazım.

Neden? Din oyuncak değildir. Allah intikam alır! Diniyle oynayandan intikam alır. Mahvu perişan eder. Sen şimdi anlamazsın. Şu anda elin tutuyor, kolun tutuyor, gücün kuvvetin yerinde. Sanırsın ki dağları devirirsin, öyle gelir sana. Allah bir bela verir inim inim inlersin. Perişan olursun.

Allah-u Teala Hazretleri ihmal etmez, müddet verir. Belki düzelir diye biraz salıverir. Bakalım edepsizlik yapıyor bu kul ama galiba belki düzelir; bir nasihat dinler de, bir yerden bir nasihat kulağına girer de belki düzelir diye mühlet verir Allah. Onun cezasının birden başına yumruğun inmemesinden sen aldanma, Allah görmedi sanma, ceza vermeyecek sanma. Allah’ın diniyle alay olmaz, ahkamıyla alay olmaz. Allah Azizün zü’ntikam’dır. İntikamı çok fena olur. Mahveder.

Geçenlerde okudunuz bir yanardağ patladı; elli bin kişi lavların arasında, suların arasında ne ıstıraplar… Gazetelerde resimlerini gördünüz, duydunuz. Bir zelzele olur, bir yangın olur.

Şu Çernobil atom santrali patlaması faciası devam etseydi ne yapacaktınız? Nereye kaçacaktınız? Türkiye’nin tam üstüne gelseydi, devam edip dursaydı, patlama arkasına patlama olsaydı, insanın derisini cılk yara yapan, kanser haline getiren, hasta eden, öldüren kuvvetli radyasyon; gözleri kör eden, insanları mahveden radyasyon gelse çökseydi bir memleketin üstüne, nereye kaçacaktın?

Allah durdurdu da, “Yani bak istersen böyle yaparım ha!” diye Ruslara, edepsizlikleri çok olduğundan, “Bak isterseniz böyle yaparım!” diye bir ibretli hadise gönderdi anlasınlar diye. Anlarsa anlayacak, anlamazsa daha beterini yapacak. Bak benim ne azaplarım var, dünyada sizin nasıl başınıza canınıza okurum, başınıza ne belalar açarım diye oradan bir küçük numune, bir

perdenin şöyle aralanması Allah'ın azabından, çeşitlerinden bir çeşidin görünmesidir o. Hala bizim meyvelerde radyasyonun miktarı şu kadar diye millet süt içmekten vazgeçti. Yoğurt yemekten vazgeçti. Onun için Allah'ın …

Öbür hadis-i şerife geçelim. Yani ailede reis erkektir. Onun da iki tane eli var, ayağı var; benim de iki tane elim var, iki tane ayağım var. Ben de çalışırsam kazanırım. Erkeğin üstünlüğüne ne oluyormuş? Biz eşitiz bilmem ne…

Sen Allah'ın yaratışını mı değiştireceksin? Değiştirebilir misin? Var, bugün Avrupa'da var. Biz kadınlar birleşiriz, dernek kurarız; erkeklerden çatır çatır hakkımızı alırız, onların canlarına okuruz, bizim onlardan eksik tarafımız yok, her şeyi yaparız diyen bir zibidi grup var: Feminist. Bir cereyan yani orada.

Neden? Avrupa tezatlar ülkesidir de ondan.

Avrupa'da kadının ticaret hakkı yoktu. Kadının söz hakkı yoktu. Kadın şeytanın bir parçası sayılıyordu. Kadının hiç itibarı yoktu, mirasta hakkı yoktu, iş yapma salahiyeti yoktu, mülk edinme salahiyeti yoktu. Delirttiler kadınları. Denge yok. Kadını delirttiler; şimdi deliler çıktı ortaya, erkeklere haksızlık yapıyorlar. Çünkü bir zulüm, bir başka zulümü meydana getirir. Onların başlarının belası o.

İslam, her şeyi dengeliyor. Ailede huzur ve saadet, erkek ailenin reisidir, güçlü kuvvetlidir. Dışarıda çalışsın! Hanım, erkek gibi dışarı çıkamaz.

"—Çıkarım!"

"—Yahu, hamile olduğun zaman nereye gideceksin koca karnınla? Yaradılışın senin yani evde durmayı gerektiriyor. Nereye gideceksin?"

Yani mümkün değil. Yaradılışın seni ev hanımı olmaya teşvik ediyor. Onun için hilkata karşı çarpışırlar onlar. Aklı yok, dini yok, bu bilgilerden haberdar değil.

İslam, en güzel nizamı getirmiştir. Biz bu nizamın kıymetini bilelim, aile yuvamızda bu dengeyi kuralım. Mektebimizde bu dengeyi kuralım. Cemiyetimizde bu dengeyi kuralım. Ticari hayatımızda, fabrikamızda, sanayimizde bu dengeyi kuralım. Çok mutlu olacağız, Müslüman olsak çok mutlu olacağız. Bütün dünya

bize hayran kalacak. Elimizdeki imkânın farkında değiliz. Başkası böyle bakıyor, hayran kalıyor.

Bu sabah İsveçli bir genel müdürle konuştuk, oturduk. Müslüman olmuş, Müslüman adı almış, İsveçli. Avrupalı buhran içinde diyor; kendisini kurtaracak çare arıyor, nereye sarılacağını bilemiyor diyor. Genel müdür. Avrupalı Müslüman oluyor, bizim Müslümanlarımızın evlatları İslam'ın farkında değil, kıymetini anlamıyor. Neden? Avrupa'yı bilmediği için bir şey sanıyor Avrupa'yı. Halbuki Avrupalı, Avrupa'nın içinde yetiştiğinden dışı seni yakar, içi beni yakar; ben onun ne olduğunu biliyorum diyor. O, İslam'ın güzelliğini daha iyi anlıyor muhterem kardeşlerim.

İslam'ın kıymetini bilin, Allah'a kul olmanın kıymetini bilin, Allah'ın yolunda gitmenin kıymetini bilin. Allah yolunda can vermenin bile ne kadar iyi olduğunun kıymetini bilin. Mal vermenin ne kadar güzel olduğunun kıymetini bilin. Yorulmanın ne kadar dinlendirici olduğunun kıymetini bilin. Acayiptir bu iş, Allah yolunda yorulursun, dinlenmekten daha dinlendiricidir bu iş. Allah yolunda mal verirsin, çarşıda pazarda para kazanmaktan daha çok rızık kazandırıcı olur, evin içi bolluk dolar. Yav ben bu paraları veriyorum; bacadan mı yağıyor ne oluyor, evin içi bolluk dolu. Neden? Sen Allah yolundan gidince Allah kat kat veriyor. Bire on veriyor, bire yedi yüz veriyor. Bir gayri hisab veriyor Allah yolunda yürüdüğün zaman. Allah yolunda ölürsün, Allah sana en yüksek dereceyi verir. Şehitlik. Şehitler ölmemiştir, onlara öldü demeyin diyor Kur'an-ı Kerim'de Allah-u Teala hazretleri. Onun için Allah yolunun ölümü de güzeldir, yaşamı da güzeldir. Vermesi de güzeldir, alması da güzeldir. Her şeyi güzeldir. Allah bu nimetin kadrini bilenlerden eylesin cümlemizi.

d. Alimlere İtibar Edilmemesi

Bu hadis-i şerifi Ebû Malik el-Eş'arî RA rivayet etmiş, Taberani'de ve İbn-i Cerir'de var. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[50]

---

[50] Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.III, s.293, no:3442; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.338, no:534; Ebû Malik el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.X, s.200, no:29051; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV, s.465, no:15949.

لاَ أَخَافُ عَلٰى أُمَّتِى ، إِلاَّ ثَلاَثَ خِلاَلٍ : أَنْ يَكْثُرَ لَهُمْ مِنَ الْمَالِ ، فَيَتَحَاسَدُونَ فَيَقْتَتِلُونَ ؛ وَأَنْ يُفْتَحَ لَهُمُ الْكِتَابَ ، وَأَخَذَ الْمُؤْمِنُ يَبْتَغِى تَأْوِيلِهِ ، وَلَيْسَ يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلاَّ اللهُ ؛ وَأَنْ يَرَوْا ذَا عِلْمِهِمْ ، فَيُضَيِّعُوهُ ، وَلاَ يُبَالُونَ عَلَيْهِ (ابن جرير ، طب. عن أبى مالك الأشعرى)

RE. 462/8 (*Lâ ehàfu alâ ümmeti illa selâse hilalin: En yeksüre lehüm mine'l-mali, feyetehasedûne feyaktetilûne; ve en yufteha lehümü'l-kitâbe, ve ehaze'l-mü'minü ve yebtagî te'vîlihî, ve leyse yalemu te'vilehu illa'llàhu; ve en yerev zâ ilmihim ve yudayyeùhu velâ yübâlûne aleyh.*)

(*Lâ ehàfu alâ ümmeti illa selâse hilalin*) "Ümmetim için şu üç durumdan başka bir şeyden korkmam. Şu üç durum tehlikeli, onlardan korkarım. Ümmetimin başına bunlar gelirse onlara zarar verir diye endişe ederim, başka şeyden korkmam!" diyor.

Bu üç şey neymiş?

1. (*En yeksüre lehüm mine'l-mali, ve yetehasedûne feyaktetilûne*) "Onların malları çoğalır, birbirlerini çekemezler, birbirleriyle çatışırlar, mal kavgası yaparlar."

Şimdi fukaracık, hepsi muhtaç, bir hurma yiyecek durumda… Peygamber Efendimizin ashabı sıkıntılı. Mal yok, mülk yok; kimisi koyun postuna bürünmüş, kimisinin üstündeki giyeceği omuzunu örtse dizi açılıyor, dizini örtse omuzu açılıyor. Kimisinin kocası örtü örtündüğü zaman, karısı evde bekliyor ki gelsin de namazımı kılayım filan diye. Öyle sıkıntılı devre çekmişler.

Bir adamcağız Peygamber Efendimizin ashabından, sabah namazını kıldı mı, selâm verilir verilmez çıkar acele gidermiş mescidden… Ötekiler de ayıplarlarmış yahu Peygamber Efendimizin arkasından namaz kıldın mübarek adam, otursan biraz tesbih çeksen, biraz İşrak vaktine kadar sevap kazansan ya ne bu acelen selam verince gidiyorsun diye.

Bir tanesi de bunu hatalı gördüğü için, Allah rızası için nasihat etmek üzere söylemiş, demiş ki:

“—Ey filanca niye böyle yapıyorsun? Otursan da biraz zikir, tesbih yapsana.”

O da utana sıkıla demiş ki:

“—Namaz kılmanın şartlarından birisi örtünmek ya, evimizde örtünecek bir tek elbise var. Ben örtünüyorum, camiye geliyorum, sabah namazını kılıyorum, süratle eve gidiyorum ki, namaz vakti çıkmadan yetişeyim de hanım da onu örtünsün de namazı kılabilsin. Bir örtücük var; ikinci örtü yok ki o orada namaz kılsın, bu burada namaz kılsın. Böyle yoksulluk çekmişler, böyle mahrumiyetlere uğramışlar sevgili kardeşlerim, bizim ne kadar nimetler içerisinde olduğumuzu oradan anlayıverin.

Bir hurmayı bir birisi emmiş, yutmamış, ötekisine vermiş. O yutmamış, emmiş biraz, ötekisine vermiş. Öbürü emmiş biraz… Öyle öyle idare etmişler. Su yok, hurma yok, gıda yok, giyecek yok. Ondan demiyor Peygamber Efendimiz. “Malınızın çoğalmasından endişe ederim!” diyor. “Malınız çoğalır da birbirinize hased edersiniz, çarpışırsınız. Mal kavgası yaparsınız.” diye korkarım diyor.

Muhterem kardeşlerim! Mal kavgası yapmayın! Miras kavgası yapmayın! Başka insanlarla şu dünya metaı için çekişip çatışıp, zulmetmeyin, gadretmeyin, haksızlık etmeyin, hırsızlık etmeyin!

Yapılıyor bu işler, maalesef yapılıyor. Hele mirasta… Nice kardeşler düşman oluyor. Biliyorum. Çok iyi biliyorum. Hele hele ticarette nice ortaklar birbirlerini aldatıyor. Biliyorum. Aldatmaması lazım ama… İşte Peygamber Efendimiz bu mal sevgisinin insanları ne hale düşürdüğüne, ne kadar tehlikeli olduğuna işaret ediyor.

Malı sevip ahireti helak etmeyin! Mala yapışıp ahiretimizi mahvetmeyelim. Bu dünyada ev yapıp da ahireti berbat etmeyelim. Bu dünyada sefa sürüp de cehennemde yanmayalım. Tok gözlü olalım. Helâlinden isteyelim, haramı bana gerekmez diyelim. Kendimizin olmayan mala elimizi sürmeyelim. Şu sokağa bir cüzdan düşse, sahibi dönüp gelip alıncaya kadar orada durabilmeli cüzdan. O kadar tok gözlü olmalı Müslümanlar. Eskiden öyleymiş. Ezilmesin diye kenara koyuverirlermiş. Kenara koyuverirlermiş, dönüp gelen geri alabilirmiş yani. Kapılar açıkmış.

Bizim köylerimizde, ben bilirim, hiç kapıların kilitlenmesi yoktur. Kapı açıktır. Yalnız evde olmadığını belirtmek için kapının iki halkası arasına, örme dediğimiz ipi şöyle bir iki dolandırıverirler. Yani ben evde değilim demek; içeri girdiğin zaman boşuna seslenip zaman kaybetme, evde yokum demek.

Yoksa o kapıyı çeker, açar, içeri girebilir insan. Kilitli değildir yani. Kapılar açıktır, açıktı. Eskiden böyleydi. Kimse kimsenin malına göz dikmezdi. Herkes helâlini düşünürdü çünkü... İslâm öğretiliyordu ve İslâm'a göre herkes kimsenin malına göz dikmeden öyle yaşıyordu.

Şimdi bozuldu. Şimdi kilit üstüne kilit vuruyorsun, gene camdan bacadan giriyor. Su borusundan yedinci kata tırmanıp hırsızlık yapıyor. Camiyi soyuyor, parmaklıkları kesiyor, kurşununu çalıyor. Mezarı soyuyor, sandukayı soyuyor adam... Gözü dönmüş, ne yapacağını şaşırmış bir topluluk.

Neden? İslâm olmadı mı böyle olur.

Hâlâ da İslâm'a çatıyor millet sağda solda... Hâlâ bilmem Kuran kursu açılacağına İngilizce kursu açılsaymış da, şuymuş da buymuş da... Yahu sen ne anlarsın cemiyete neyin fayda vereceğini? Sen ne anlarsın? Sen oturmuşsun orada, dünyadan habersiz... Senin şu cemiyetten haberin yok. Bu insanların Müslüman olmadıkları zaman, İslâm terbiyesi almadıkları zaman ne kadar canavarlaştıklarını bilmiyorsun ki sen.

Sen git bakalım şu kenar mahallelere, İslâm terbiyesi almayan insanların özel hayatlarını bir kurcala. Cinsi bakımdan durumları nasıl, ticari bakımdan durumları nasıl, namus bakımından durumları nasıl, birbirlerine bakışları nasıl. Kardeş kardeşin karısına göz dikiyor! Allah korusun, İslâm olmadı mı mahvoluyor, cemiyet yıkılıyor, milletin haberi yok. Bindiği dalı kesmekle meşgul.

Birisi demek ki bu mal sevgisiymiş insanları perişan duruma düşüren. Malı sevip Allah sevgisinden mahrum kalmayın. Haksızlık etmeyin, etmeyelim. Allah verir. Allah tok gözlü olana gene verir, daha çok verir. Onun için başkasının malına hased edip de mal kavgası yapmayın.

2. (*Ve en yufteha lehümü'l-kitâbe, ve ehaze'l-mü'minü ve yebtagî*

te'vîlihî) "Ve kitabı açarlar, Müslüman başlar kitabı kendine göre te'vil etmeye. Kur'an-ı Kerim'i kendine göre te'vil eder. (*Ve leyse yalemu te'vilehu illa'llàhu*) Halbuki te'vilini Allah'tan başkası bilmez."

Herkes bir şey söylüyor. Şimdi bir hocaya demişler ki:

"—Yahu sen kadınlara el öptürüyormuşun, ellerini tutuyormuşun kadınların… Yapma böyle!"

Kurandan ayet okumuş.

"—Yahu, Kuran'da erkek kadına el öptürür." diye ayet yok.

Ne okudu? Ne okuduğunu bilmiyoruz ama bir şey te'vil etti oradan, onu söylüyor.

Peygamber Efendimiz, kendisine bey'at için gelen kadınların elini sıkmadı. El öpmek, el sıkmak yok İslam'da… Kadının elini şey yapmak yok. Peygamber Efendimiz erkeklerle musafaha etti ama kadınlarla musafaha yapmadı biat ederken… Uzaktan bey'at aldı. Yani tabi kadınlara vaaz verdiği oldu, söz söylediği oldu da…

Meselâ, yaşlı bir kadın kızıyor:

"—Öp bakalım elimi!"

Yahu ben el öperim, el öpmekten benim dudaklarım aşınmaz ama İslam'da yok bu… Onun için yapmıyorum. Onun için el sıkmıyorum. Millet hakaret sayıyor. Yahu hakaret değil teyze, ben sana kızmıyorum. Sana karşı bir hürmetsizlik manasında değil. Tamam bayramın mübarek olsun ama, müsaade et de elini öpmeyeyim, kenarda durayım!

Anlamıyor. Aksine bu sefer hoca da —hangi hocaysa— el öptürüyor, kadınlarla düşüyor kalkıyor.

"—Efendim bana dokunmaz, bana zararı olmaz."

Sana zararı olsa da olmasa da sen hatalı iş yapıyorsun, Peygamber Efendimizin sünnetine aykırı iş yapıyorsun. O aykırı işi yapmayacaksın. İsterse zararı dokunmasın.

Peygamber SAS Efendimiz bir hadis-i şerifinde buyurdu ki:[51]

---

[51] Tirmizî, *Sünen*, c.X, s.208, no:2876; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.163, no:1672; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.423, no:2277; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.III, s.90, no:1520; İbn-i Adiy, Kâmil fi'd-Duafâ, c.III, s.450; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXI, s.6; Ruyânî, *Müsned*, c.III, s.99, no:949; Cündeb RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.16, no:2957; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXI, s.163, no:23211.

مَنْ قَالَ فِي الْقُرْآنِ بِرَأْيِهِ، فَأَصَابَ، فَقَدْ أَخْطَأَ (طب. هب. ن.
ت. غريب، وابن جرير، والبغوي، وابن أنباري عن جندب)

RE. 436/7 (*Men kàle fi'l-kur'âni bi-re'yihî, feesàbe, fekad ahtaa*) "Kim Kur'an-ı Kerim'de kendi fikriyle, kendi kanaatiyle, kendi görüşüyle bir söz söylerse, (*feesàbe*, *fekad ahtaa*) isabet etse bile hata etmiş olur. Bir insan kendi aklından, kendi mantığından Kur'an-ı Kerim ayetlerini yorumlarsa, isabet etse bile hata eder."

"İsabet etse bile hata eder!" ne demek? Usül yanlış, öyle şey yok. Yani kendi bildiğine te'vil etmek yok. Bu kitabı rayından çıkartırsınız, haramı helâl gösterirsiniz, helâli haram gösterirsiniz, dinin temellerini sarsarsınız.

Peygamber Efendimiz nasıl anlatmışsa, onu anlat! Ulemamız; bu işi bilen müctehidlerimiz, büyüklerimiz ne demişse, ona göre açıklama yap! Sen kendin, kendine göre yorum yapamazsın ki? Aklın az, bilgin az... İslam'ı iyi tanımıyorsun. İslam'ın nizamının inceliklerine vakıf değilsin. Onun için büyük mütehassısın sözünü dinle!

Doktor sana ne diyorsa, dinliyorsun.

"—Yemek yeme!" deyince, yemekten vazgeçiyor.

"—Tuzlu yeme!" diyor, tuzu bırakıyor.

"—Tatlı yeme!" diyor.

Bu kadar güzel tatlı yemekler, tatlı baklavalar, kaymaklar bırakılır mı? Bırakıyor. Niye? Doktor dedi diye…

"—Efendim kolesterolü artar, kalbine şöyle zararı olur, damar sertleşir." deyince, ona itimat ediyor, perhiz yapıyor.

Pekiyi, din alimine niye uymuyorsun? Niye kendi bildiğine, seni mahvedecek şeylerin peşine gidiyorsun? Saygısızlık.

Yani, Allah'ın kitabını kendi bildiğine tevil etmek yok. Peygamber Efendimiz nasıl anlatmışsa, öyle anlayacaksın Kuran'ı… Tefsir kitaplarında hakiki alimler nasıl bildirmişse öyle belleyeceksin. Senin bildiğin gibi değildir iş.

Meselâ, bir yanlış tevilden anlatayım. Ayet-i kerimede

buyruluyor ki:

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ (الحجر:٩٩)

(*Va'büd rabbeke hattâ ye'tiyeke'l-yakîn*) "Sana yakîn gelinceye kadar Rabbine ibadet et!" (Hicr, 15/99)

Şimdi zındıklar almışlar bu ayet-i kerimeyi, diyorlar ki:

"—İnsanda *yakîn* hasıl oldu mu, yani sağlam kuvvetli iman hasıl oldu mu, ibadet etmeye ihtiyaç kalmaz. O zaman namaz kılmayabilir, oruç tutmayabilir, hacca gitmeyebilir, hayr u hasenat yapmayabilir."

"—Neden?"

"—*Yakîn* geldi Rabbine… Ayette böyle bildiriliyor."

Hayır! Oradaki *yakîn*, ölüm demek. Adam Arapçayı bilmiyor, Arapçanın inceliğini bilmiyor. Buradaki *el-yakîn, el-mevt* demek.

Başka bir ayet-i kerimede, kâfirlerin niye cehenneme girdiği sorulduğu zaman kendilerine, diyorlar ki:

لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ . وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ (المدثر:٤٣-٤٤)

(*Lem nekü mine'l-musallîn*) "Namaz kılıcılar değildik biz dünyadayken… (*Velem nekü nut'imü'l-miskîn*) Miskini, fakiri doyurmuyorduk; ikram, yardım da yapmıyorduk." Fakire acıyıp da onu doyurma işini de yapmıyorduk.

وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ . وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ .

حَتَّى أَتَانَا الْيَقِينُ (المدثر:٤٥-٤٧)

(*Fekünnâ nahùdu mea'l-hàidîn*) "Bâtıla dalanlarla birlikte biz de dalardık. Eğlenenler; keyif, zevk peşinde koşanlarla beraber biz de İslam'la alay ederek vakit geçiriyorduk. (*Ve künnâ nükezzibü yevmi'd-dîn*) Ceza gününü yalanlardık. (*Hattâ etâne'l-yakîn*) Sonunda bize yakîn geldi, ölüm geldi." (Müddessir, 74/45-47)

Ne gelmiş? *Yakîn*, ölüm demek işte… Bu ayet-i kerimede kâfirin başına ne geldiği bildiriliyor. Ölüm mânâsına geldiği anlaşılıyor.

Öbür taraftaki adamın, *yakîn*'i kuvvetli iman mânâsına alması, bir yanlış te'vildir. Dinden çıkmaktır, zındıkça bir şeydir. Bunu erbabı bilir ama, bilmeyen ona yanlış mânâ verip insanı yoldan çıkartır.

"—Namazı bırakıvereyim artık, çok olgunlaştım!"

Sen çok ham kalmışsın, hatta için bozulmuş senin… Senin için bozulmuş tamamen!

Hani bazen karpuzu alıyorsun;

"—Yok, bu karpuzu alma!" diyorlar.

"—Niye? Güzel, dışı güzel…"

Kenara bir atıveriyor, patlıyor. İçi ekşimiş, sirke olmuş. Karpuzun karpuzluğu kalmamış. Sen ondan beter olmuşsun!

Onun için, kendi re'yiyle te'vil etmek yok. Esaslı, rivayete dayanan olmalı!

Gelelim üçüncü korktuğu şeye Peygamber Efendimizin…

Üçüncü tehlike nedir?

3. (*Ve en yerev zâ ilmihim*) "Benim ümmetimin fertleri, ilim sahibi olan kişileri görürler aralarında… (*Ve yudayyeùhu*) Ama hürmet etmezler, kıymetini bilmezler, harcarlar adamı..." *Dayya'*, harcamak demek, kaybetmek demek. "Yok ederler, kaybederler. (*Velâ yübâlûne aleyh*) İlim sahibine kulağını vermezler, lafını dinlemezler. Bir kulaklarından girer, diğer kulaklarından çıkar."

"—Sen kimsin?"

Alimmiş ya, fukaracık, kenarda oturuyor. Parası yok, arabası yok, mersedesi yok... Kim dinler onun sözünü?

"—Bu kim?"

Bu; ağa, beldenin ağası, fabrikatör, şu kadar parası var, bu kadar şeyi var, oo cebine elini soktu mu şu kadar para dağıtır. Hürmet buna, ye kürküm ye...

E bu alim? Fukaracık, hiç kimsesi yok, öksüz, yoksul, bir kulübede oturur. İlmi var, derya gibi… Harcıyorlar, kıymetini bilmiyorlar.

"—Bundan korkarım!" diyor Peygamber Efendimiz. "Alimlerini görürler, harcarlar. Kıymetini bilmezler ve ona gereken saygıyı, hürmeti göstermezler." diyor.

Muhterem kardeşlerim, Allah'a ibadet edin! Allah'a ibadet ilimle olur, ilmi öğrenmek için alime hürmet edin! Allah için ilmi sevin, ilim için alimi sevin, alimden ilmi öğrenmek için alime hürmet edin! Yani neticede Allah'a güzel kulluk yapmanıza vasıta bunlar... Yoksa başka bir şey için değil.

Sonra, Allah'ın sevgili kullarını sevmekte fayda var. Hain kullarını da sevmemek lâzım! Allah'ın kötü yolda giden hırsızını, arsızını, katilini, edepsizini de sevmemek boynumuzun borcu… Allah'ın sevmediği insanı sevmemek vazifemiz!

Sevmediğini seversen ne olur? Allah'a düşmanlık etmiş olursun. Allah'ın sevmediğinin koluna giriyorsun, Allah'la harp eden insana destek oluyorsun, olmaz. Allah'ın sevdiği kulu seveceksin. Sevdiği kulu sevmezsen ne olur? O da Allah'a harp etmek gibi olur. Allah'ın sevdiği kulları, yolunca giden kulları seveceksin; Allah'ın yoluna aykırı giden, muzır kulları sevmeyeceksin. Allah için sevmek, Allah için buğzetmek…

"—Pekiyi o muzır kul iyi insan olursa…"

O zaman seversin. Hapisten çıktı ama, tevbekâr oldu, iyi insan oldu, şimdi ıslah oldu.

"—Allah razı olsun, ver elini öpeyim!"

Öpersin, neden? Islah oldu, tevbe etti ne güzel! Allah tevbesini kabul etmiştir inşallah… O zaman hürmet ederiz.

Bizim kızgınlığımız günaha… Günahı işleyen kimseye değil. Günaha kızıyoruz biz, günahtan kurtuldu mu, adam bizim adamımızdır yine; severiz, sayarız. Günahına kızarız, günahına prim vermeyiz, alkış tutmayız. Günah yaptığı zaman kaşımızı çatarız, söyleriz:

"—Kardeşim hata ettin, bu günahı bırak. Bırakırsan gene severim!"

Çocuğumuza ne diyoruz bazen?

"—Dur, öyle yapma! Öyle yaparsan, sevmem…"

Bırakıyor.

"—Gel bakalım kucağıma!" diyoruz, şap şup öpüyoruz yanağını, seviyoruz.

Neden? İstemediğimiz şeyi yapmadı diye...

e. Peygamber SAS Efendimiz'in Şefaati

Sayfayı tamamlayayım, bir hadis daha okuyayım. Sayfa bitmiş olsun.

Peygamber Efendimizin şefaatini anlatıyor bu hadis-i şerif. Müjdeli olduğu için ekledim. "Bu hadisi bitirince başka bir şey demeyeceğim!" dedim ama gözümün ucuyla baktım, müjde var. Terlediniz; terin arkasından bir müjde olsun diye, son ikram olsun diye…

Diyor ki Peygamber SAS Efendimiz:[52]

:

مَا أَزَالُ أَشْفَعُ وَأُشَفَّعُ حَتَّى أَقُولَ: يَا رَبِّ، شَفِّعْنِي فِيمَنْ قَالَ: لاَ إِلَهَ إِلا اللهُ . فَيُقَالُ : لَيْسَتْ هٰذِهِ لَكَ، وَلاَ لأَحَدٍ قَبْلَكَ، هٰذِهِ لِي، فَلاَ يَبْقَى أَحَدٌ قَالَ: لاَ إِلَهَ إِلا اللهُ، إِلاَّ خَرَجَ مِنْهَا (الديلمي عن أنس)

RE. 462/9 (*Lâ ezâlü eşfau ve üşeffau, hattâ ekùle: Yâ rabbi, şeffi'nî fimen kàle: Lâ ilâhe illa'llah. Feyukàl: Leyset hâzihi leke, velâ li-ehadin kableke; hâzihî lî, felâ yebkà ehadun kàle: Lâ ilâhe illa'llàh, illâ harace minhâ*)

(*Lâ ezâlü eşfau*) "Şefaat edip dururum." Şimdi hesap bitti, cennet ehli cehennem ehli ayrıldı. Cehenneme atılmaya başladılar. Ehli cehennem cehenneme girdiler; cennete gidecekler cennete gitti. Peygamber Efendimiz ortaya çıkıyor, şefaat ediyor:

"—Yâ Rabbi şunu bana bağışla, şunu cehenneme sokma, bunu cennetine sok ya Rabbi! Şunu cennetine sok ya rabbi, bunu affet ya rabbi!" diye şefaat eder dururum diyor.

(*Lâ ezâlü eşfau*) "Şefaat edip dururum. (*Ve uşeffau*) Şefaatim de

---

[52] Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.146, no:7771; Ebu Ya'la, *Müsned*, c.V, s.172, no:2786; Enes ibn-i Malik RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.I, s.64, no:229; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV, s.466, no:15953.

kabul olunur Allah indinde…”

“—Pekiyi peygamberim, sevgilim, sevgili habibim, iste! Senin dilediğini vereceğim diye Allah-u Teala Hazretleri şefaatini de kabul ediyor. Yani şefaatini muteber sayıyor, şefaatine izin veriyor.”

(*Hattâ ekùle*) Nihayet diyecekmiş ki Peygamber Efendimiz

(*Yâ rabbi, şeffi'nî fîmen kàle*: *Lâ ilâhe illa'llah*) “Ya rabbi, izin buyur, bir de *Lâ ilâhe illa'llah* diyenlere şefaat edeyim, onları da cehennemden çıkar ya Rabbi!” diye, öyle bir edeple ister Allah-u Teala hazretlerinden.”

(*Feyukàl*) Allah-u Teàlâ Hazretleri buyurur ki:

(*Leyset hâzihi leke*) “Ey peygamberim bu senin işin değil!” Eyvah! Bu senin işin değil diyor. (*Velâ li-ehadin kableke*) Ne senin işin Peygamberim, ne de senden önce bir başkasının işi! Kimsenin işi değil bu… (*Hâzihî lî*) Bu benim işim ey peygamberim.”

(*Felâ yebkà ehadun kàle: Lâ ilâhe illa'llàh, illâ harace minhâ*) “Her kim ki *Lâ ilâhe illa'llàh* demiştir, hiçbirisi kalmaz, hepsi cehennemden çıkar. Ben, *Lâ ilâhe illa'llah* diyeni cehennemde bırakmam!”

Onun için Rabbimiz bizi şu kelime-i tevhidin ehli eylesin... Hakiki *Lâ ilâhe illa'llàh* diyenlerden eylesin... Cennetine ilk girenlerden eylesin… Cehennemine hiç düşmeden cennete girenlerden eylesin... Sevdiklerimizle, cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin…

22. 06. 1986 – İskenderpaşa Camii

08. KUR'AN'A VE SÜNNETE SARILALIM!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Nahmeduhû bi-cemîi mehâmidih… Lehü'l-hamdü kemâ yenbaği li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih… Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, seyyidinâ ve senedinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn… Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn…

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr… Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

لاَ إِسْعَادَ في الإِسْلاَمِ ، وَلاَ شِغَارَ وَلاَ عَقْرَ في الإِسْلاَمِ ، وَلاَ جَلَبَ فِي الإِسْلاَمِ ، وَلاَ جَنَبَ ؛ وَمَنِ انْتَهَبَ فَلَيْسَ مِنَّا (حم . حب . ن . عن أنس)

(*Lâ is'âde fi'l-islâm, ve lâ şigare ve lâ ukra fi'l-islâm, ve lâ celebe fi'l-islâm, ve lâ cenebe; ve meni'ntehebe feleyse minnâ.*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Çok aziz ve muhterem cemaat-i müslimîn!

Allah'ın rahmeti, bereketi, ikramı, ihsanı cümlenizin üzerine olsun... Allah-u Teàlâ Hazretleri dünyanın ve âhiretin bildiğimiz bilmediğimiz her türlü hayırlarına, nimetlerine, lütuflarına sizleri ve bizleri nâil eylesin… Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz bilmediğimiz her türlü tehlikelerinden sizleri ve bizleri korusun... Rahmetine mazhar eylesin. Cehenneminden âzat eylesin. Cennetine ilk girenlerle dahil eylesin.

Peygamberimiz Efendimiz Muhammed-i Mustafâ SAS Hazretlerinin mübarek hadîs-i şeriflerinden bir demet sizin sıkılmayacağınız, yorulmayacağınız bir miktar okuyup izah etmek istiyoruz.

Bu hadîs-i şeriflerin izahına başlamazdan önce boynumuzun borcu, sevgimizin saygımızın nişanesi, ifadesi olmak üzere Peygamber SAS Hazretleri'nin ruh-i pâkine hediye olsun diye, ve onun cümle âlinin, ashabının, etbaının, ahbabının ruhlarına hediye olsun diye; sâir enbiyâ ve mürselîn cümle evliyâullah ve mukarrabînin ve bilhassa Ümmet-i Muhammed'in irşadıyla meşgul olmuş olan hakiki ulemâ, verese-i enbiyâ sâdât ve meşâyih-i turûk-u aliyyemizin ruhlarına âcizâne nâçizâne ikram olsun diye;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerifleri dinlemek üzere şu mescide toplanmış olan siz kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına vâsıl olsun, ruhları şad olsun diye;

Bu beldeleri fethetmiş olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin ruhlarına hediye olsun diye; şu camiyi yapmış olanların, yaşatanların, genişletenlerin, temizleyenlerin, tazeleyenlerin ve yenileyenlerin kendilerine ve geçmişlerine hediye olsun diye;

Biz yaşayan müslümanlar da Rabbimiz'in rızasına uygun yaşayıp, sàlih ameller işleyip, dünyada, ahirette mes'ud olalım diye, huzûr-u Rabbi'l-izzet'e sevdiği razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olsun diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, o büyüklerimize o hediyeleri arz edelim, ondan sonra başlayalım! Buyurun:

……………………..

a. Bazı Cahiliye Adetleri

Muhterem cemaat-i müslimîn!

Okuduğumuz hadîs-i şerifler, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli, Gümüşhaneli Ahmed Ziyaeddin Hocaefendi Hazretlerinin te'lif eylemiş olduğu hadis kitabının 463. Sayfasındadır.

Peygamber SAS Efendimiz bu sayfanın ilk hadîs-i şerifinde cahiliye devrinde olup da İslâm'da olmaması gereken bazı kötü âdetleri bildiriyor. Yani Arapların arasında var, yapılageliyor ama İslâm uygun görmemiş onu. İşte onları bildiriyor.

Buyurmuşlar ki:[53]

لاَ إِسْعَادَ في الإِسْلاَمِ ، وَلاَ شِغَارَ وَلاَ عَقْرَ في الإِسْلاَمِ ، وَلاَ جَلَبَ فِي الإِسْلاَمِ ، وَلاَ جَنَبَ ؛ وَمَنِ انْتَهَبَ فَلَيْسَ مِنَّا (حم . حب . ن . عن أنس)

(*Lâ is'âde fi'l-islâm, ve lâ şigàre ve lâ akra fi'l-islâm, ve lâ celebe fi'l-islâm, ve lâ cenebe; ve meni'ntehebe feleyse minnâ.*)

(*Lâ is'âde fi'l-islâm*) "İslâm'da is'âd yoktur. "

İs'âd ne demek? Bir kimse öldüğü zaman Arapların âdeti ağlayıcı, ağıt yakıcı kadınlar tutarlardı. O kadın da gelirdi;

"—Bu ölünün meziyeti nedir söyleyin bakalım bana!" derdi.

Onlar da:

"—İşte kara gözlüydü, güzel yüzlüydü, mübarek şöyleydi böyleydi..."

Ne söylerlerse tamam, onlara ağıt yakardı artık, ağzından ağıt tuttururdu, söylerdi. *İs'âd*, ona yardımcı, destekçi olmak demektir. Yani koro olacak, onun yanına dikilecek, oturacak, o da onun gibi ölüye ağıt söyleyecekler beraber.

İslâm'da böyle ölüye ağıt yakmak, ağlayıp saç yolmak, yaka yırtmak, saç baş yolmak gibi huylar yok… Böyle sayıp dökmek de, ona yardım etmek de yok… Dua edersin, sakin, vakur bir tarzda durursun. Bu gibi âdetleri İslâm kaldırmış, bu yok diyor.

Bu kelimenin aynı kökünden çıkmış olan bir başka kelime var ki hacılar söylerler: (*Lebbeyke ve sa'deyk*) Lebbeyk Allahümme lebbeyk diye hacıların lebbeyk çektikleri şey de, (*lebbeyke ve sa'deyk*), yani "Emret, kat kat, tekrar tekrar senin emrindeyim, tekrar tekrar senin hizmetine, yardımına hazırım!" mânasına

---

[53] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.197, no:13055; İbn-i Hibban, *Sahih*, c.VII, s.416, no:3146; Bezzar, *Müsned*, c.II, s.321, no:6918; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.374, no:1253; Abdürrezzak, *Musannef*, c.III, s.560, no:6690; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.183, no:7902; Enes ibn-i Malik RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XV, s.613, no:42441; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV, s.467, no:15996.

geliyor.

İs'âd, yardım demektir. Yani ölü ağıtçısına, bağıran çağıran o kadına, meslekten, işi şarkıcılık gibi ağıt yakıcılık olan o kadına öyle yardımcı olmak da yok. O da İslâm'da yok diye onu bildirmiş.

(*Ve lâ şigâre fi'l-islâm*) Şifâr yazmış burada, fakat şerhte *şigàr*; ayının noktalısı gayın ile *şigàr* diye yazılmış. Bu da nikâhta mehir vermemek için cahiliye devri Araplarının uydurduğu bir şey. O ona akrabası bir kadını veriyor, o da ona bir akrabası kadını veriyor; o ondan mehir almıyor o ondan mehir almıyor, işi idare ediyorlar para çıkmadan... Ortadan para çıkmadan kadınların mehirlerinin birbirlerine denk tutarak işi idare ediyorlar. İslâm'da öyle şey yok...

Bir kere mehir kadının hakkıdır, kadına vereceksin! Öteki evlenen adama vermenin mânası ne? Haksızlık.

Evlenen bu kadıncağız, mehir onun hakkı, parayı onun alması lazım, fakat ötekisi alıyor. Üstelik kendisi hakkı olmayan şeyi aldığı gibi, bir de aldığı kadına kendisinin mehir vermesi lazım, onu da vermiyor.

"—Tamam, bu kadının mehri öteki kadının mehrine denk olsun, biz ikimiz bu kadınları nikâhlayalım." diye karşılıklı iki taraf anlaşıyorlar.

Kadınların arada hiç hukuku yok. Öyle şey yok.

İslâm her hak sahibinin hakkını kabul etmiştir ve çiğnenmesine razı gelmez. Öyle şey yok. Onu da yasaklamış Peygamber Efendimiz.

"Öyle ölüye ağlayıcılık, ağlayıcıya yardımcılık yok. Mehir vermekten kaçıp da mehirleri karşılıklı takas etmek suretiyle mehirden kurtulmaca oyunu yok." Sonra;

(*Ve lâ ukre* veya *akra fi'l-islâm*) Birisi öldü mü Araplar onun devesini götürüp mezarının başına bağlarlardı.

"—Bağlasınlar, ne olacak?"

Hayvan ölünceye kadar çözmezlerdi. Yani mezara bağlarlardı, çözmezlerdi. Hayvan da o ölenin yüzünden aç susuz, bağlı, orada ölürdü.

Öyle şey yok. Hayvan da olsa, değil mi ki canı var, değil mi ki canı yanıyor, değil mi ki acıkıyor, susuyor. Onu öyle bağlamak doğru değil. Kuşu kafese koymak bile doğru değil. Suyunu

veriyorsun, yemini veriyorsun ama, o bile doğru değil. Hürriyetini tahdit etmeye hakkın yok. Yani o dışarda gezecek, avlanacak, kendisi yakalanacak. Nasip, hayatın içinde neyse ne olacaksa olacak. Ama hürriyetini tahdit etmek, haklarına mâni olmak yok!

Tabii bu deveyi bağlamak da çok ayıp, çok günah, çok zalimce bir şey. Güya o ölen adama yardım olsun diye düşünüyorlar ama ölen öldü, o deveden ona ne fayda! Zavallı hayvanın orada zulmen ölmesine yol açıyorsun, ölünün belki günahı artıyor. Belki ölünün kabahati yok da, razı olmazsa kabahati yok da arkasındakilerin, onu bağlayanların tabii vebali oluyor. Peygamber Efendimiz, "İslâm da bu da yok." diyor. İslâm gelmiş kötü âdetleri birer birer kaldırmış.

Muhterem kardeşlerim!

Siz müslüman olduğunuzdan, müslüman anadan babadan geldiğinizden bu beldemiz el-hamdü lillâh kıyâmete kadar müslüman kalsın, yedi sekiz asır müslüman olduğundan, müslüman olmamanın ne kadar kötü olduğunu kolay anlayamazsınız. Bilemezsiniz ki! Yani baklavayı yemeyen tadını bilmediği gibi, acı bir şeyi de tatmayan tadını bilmez.

Hani kadı efendinin birisi demiş ki:

"—Şu herife 100 sopa vurun!"

Hükmetmiş yani. Adam acı acı gülmüş:

"—Niye gülüyorsun?" demiş.

"—Kadı efendi, ya sen sayı saymayı bilmiyorsun, ya da hiç dayak yemedin." demiş. Yani 100 sopa yemek kolay bir şey mi, 100 defa küt küt sırtına inecek. Yani acısı çok.

"—Sen tatmamışsın da ondan böyle 100 tane deyiveriyorsun." diye fıkrada söylerler.

İslâm'dan önce böyle âdetler vardı. Görüyorsunuz İslâm neleri düzeltmiş, ne hâle getirmiş. İnsanlığı ne çukurdan, çamurdan çıkarmış ne yüksek mertebelere, ne güzel makamlara eriştirmiş.

Biliyor musunuz bu hayvanlara yapılanlar, hayvanlara yapılmakla kalmıyordu; kız çocuklarını bile diri diri gömüyorlardı! Mezarı kazıyorlardı, içine diri olarak kız çocuğunu gömüyorlardı. Onun için İslâm'ın güzelliğini anlamakta bir ölçü olsun diye evvelkisiyle mukayese etmek lazım! İslâm'dan önceki hayat ve o

hayatta câri olan âdet ve an'aneler; ondan sonra İslâm... İkisini bir mukayese et bakalım, akla kara yan yana gelsin bir gör bakalım aradaki farkı... Mukayese etmeyince insan bilmez.

Adam ileri geri laf söylüyor. Belki de aslı müslüman değil. Hani şimdi bizim bu memlekette İslâm'ın aleyhinde konuşanlara, "Ya bunlar dangalak anlamıyor mu?" filan diye kızıyoruz. Aslında belki adam soy olarak aslı da müslüman değil de ama şimdi herkes kayboldu, ne soy kaldı ne sop kaldı, hiçbir şey belli olmuyor da, adına bakıyorsun bilemiyorsun ne olduğunu…

Ben böyle gazetelerde vefat ilanlarına bakıyorum, Allah Allah. Adı bizim adlarımız gibi, sıralanmış, diyor ki:

"—Cenazesi filanca sinagogtan kalkacak, filanca kiliseden kalkacak. "

Allah Allah! Şaşırıp kalıyor insan.

İsim? Erol, bilmem ne, bilmem ne filan, böyle hiç kimsenin anlayamayacağı Kemal filan gibi isimler. Ama bakıyorsun gayrimüslimmiş.

Tabii onlar eline kalemi aldı mı İslâm'a saldırır, yapacak. Ateş yakar, su ıslatır boğar, tabiatı neyse. Köpek ısırır, kedi fareyi görünce dayanamaz, bilmem köpek kediyi görünce saldırır. İşte her şeyin bir tabiatı var. Sivrisinek insanı sokar. Huyu neyse yani yaratılışının icabı onu yapacak.

Biz İslâm hakkında söz söyleyenlere, biz de sormalıyız:

"—Sen hangi karın ağrısından konuşuyorsun bakalım? Karnın neden ağrıyor senin?" diye bir sormamız lazım. "Karnın neden ağrıyor?" diye sormamız lazım. "Çünkü sen hakikati söylemiyorsun ama bu hakikati söylemeyişinin hakikatini bir anlayalım bakalım, senin karnındaki ağrı neymiş?" diye onu da anlamaya çalışmak lazım.

Öyle her gördüğüne insan hemen kolayca evet dememeli, demesi doğru değil, dikkat etmesi lazım.

Bir adamın kitabını beğeniyordum, isim vermeyeceğim, geçen gün açtım ilk sayfasını bir okuyuvereyim dedim, herkese de "iyi adamdır, hoştur" filan diye methediyorum. Allah Allah, bir sayfasında baktım yanlış, ikinci sayfasına baktım yanlış, üçüncü sayfasına baktım yanlış… Ya hayret ettim yani! Bilmiyorlar, bilmiyorlar, bilmiyorlar! Bilmediklerini de bilmiyorlar! Bilmeyince

de ileri geri konuşuyor. Haberi yok. O mesele öyle değil, onu biliyorum ben, içyüzünü biliyorum öyle değil. O bilmeden asıyor kesiyor, yalan yanlış! Ayette bildirilen şeye aykırı şey söylüyor. Güya kitap yazmış hoca mesela.

Allah insanı yanıltmasın, şaşırtmasın, bizi de aldattırmasın...

Aldanmak oluyor. Herkes birisinin peşine takılıyor gidiyor, ondan sonra hata ettiğini anlarsa çok yazık olur.

Şeytanın işi nedir? Âyet-i kerîmede bildiriliyor:

إِذْ قَالَ لِلإِنسَانِ اكْفُرْ، فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ (الحشر:١٦)

(*İz kàle li'l-insâni'kfur.*) "Şeytan insana der, 'Kâfir ol, küfre gir, seni küfre düşürecek işi yap!' diye teşvik eder.

(*Felemmâ kefera*) İnsan kâfir olunca, (*kàle innî beriün minke innî ehafu'llàhe rabbe'l-àlemîn*) 'Ben senden berîyim, ben senden uzağım. Benim seninle hiçbir işim yok! Bak kendin yaptın, ben sorumluluk kabul etmiyorum, ben Allah'tan korkarım!' der." (Haşr, 59/16)

E demin niye öyle dedin?

Kandırıncaya kadar… Yani bu kandırıcıların kandırmalarına dikkat edin! Doksan dokuz tane doğru söz söyler, arasından bir yalanı geçirttirmek için. Arasından bir yalanı sana anlamadan, sezdirmeden, belli etmeden sana kabul ettirmek için yalanların arasına doğruları, doğruların arasına yalanları karıştırır, sen de bilmezsen hataya düşersin.

Onun için dinî bilgileri kimden aldığına, kimin kitabını okuduğuna, kimin makalesini dinlediğine, kimin sözüne kulak verdiğine dikkat etmen lazım. Aldatmaca olmasın!

Şimdi bir kitap okudum, çok şaçma bir şey söylüyor, yani âyete, Allah'ın emrine, Allah'ın buyurduğuna aykırı bir şey söylüyor. Kitapta öyle, okudum. Ama arkasından on tane âyet getiriyor. Olmaz ki!

Az önce burada öğle namazından sonra birisi geldi aile hayatından şikâyet etti. Bir zümreden bahsetti, o zümreye mensupmuş karısı, babası, annesi, kayınpederi, kayınvalidesi; namaz kılmıyorlar. "Dedeme Kur'an okutuyorlar, Kur'an'a inanmazlar." diyor. "Kur'ân-ı Kerîm'in içinde yazanları tatbik etmezler. Başını ört derim, başını örtmez." diyor. "Sen bizim yolumuzdan çıktın." diyorlarmış, kendileri yoldan çıkmış durumda. Yani adam ayete hadise uygun yaşıyor, onlar bunu kabul etmiyorlar. Adam namuslu, onlar kabul etmiyor.

Yani dünyada böyle her şey altüst edilmiş durumda; edepsiz, cahil de cüretli. Açıyor ağzını yumuyor gözünü, bağırıyor çağırıyor, kandırıyor etrafını. Çok dikkat edin. Allah'tan isteyin bir kere; "Yâ Rabbi, bana hakkı hak olarak göster, hakka uydur; batılı bâtıl olarak göster, batıldan koru." diye Allah'tan işin gerçeğini size göstermesini isteyin. İnsan yanılabilir.

Ağa Han'ın oğlunu teraziye koyup şeyle tartıyorlarmış, filanca mezhebin, bâtıl mezhebin mensupları… Adam gidiyor Avrupa'da artistlerle ömür geçiriyor. Geçen gün bir mecmuada okudum,

filancanın yeğeni bilmem eroin temin etmekten, esrarkeşlikten mahkûm olmuş bilmem hangi yerde. Yani bir Arap hanedânından birisi. Şu kadar bin dolar harcamış müslümanların parasından. Yani insanlar şaşırabiliyor.

Allah bizi haktan ayırmasın, yanıltmasın, şaşırtmasın…

Sünnet-i seniyyeye sarılacağız. Kur'ân-ı Kerîm'e sarılacağız.

Bu Kur'ân-ı Kerîm'in şu iki kabı arasında bâtıl yoktur:

لاَّ يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَلاَ مِنْ خَلْفِهِ ، تَنزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ

(فصلت:٤٢)

(*Lâ ye'tihi'l-bâtılu min beyni yedeyhi ve lâ min halfihî*) "Ona önünden de ardından da bâtıl gelemez. (*Tenzîlün min hakîmin hamîd*) O, hikmet sahibi, çok övülen Allah'tan indirilmiştir." (Fussilet, 41/42) Kur'ân-ı Kerîm'i okuyalım!

Peygamber SAS Efendimiz bir yere bir heyet gönderiyordu, kalabalık, o heyetten herkesi huzuruna çağırıp soruyordu;

"—Kur'an'dan ne biliyorsun, ne kadar biliyorsun?"

"—Yâ Rasûlallah! Şu sûreyi şu sûreyi biliyorum, şu kadar biliyorum." diye söylüyordu herkes. İçlerinden yaşça en gençlerinden bir tanesi, yaşça en gençlerinden bir tanesi Peygamber Efendimiz'in karşısına geldi. Ona da sordu Peygamber Efendimiz;

"—Kur'an'dan ne biliyorsun ey filanca, söyle bakalım. "

"—Yâ Rasûlallah! Şunu, şunu, şunu biliyorum, Bakara Sûresi'ni de biliyorum. "

"—Bakara Sûresi'ni de biliyorum." deyince Peygamber Efendimiz dedi ki;

"—Bakara Sûresi'ni biliyor musun?"

"—Evet yâ Rasûlallah! Bakara Sûresi'ni de biliyorum."

İki buçuk cüzlük, 286 ayetlik kocaman bir sûre. Yani Kur'ân-ı Kerîm'in en büyük sûresi…

"—O zaman bu kafilenin komutanı, emiri, başkanı sensin!" dedi Peygamber Efendimiz. "Bu kafilenin başkanı sensin!" dedi.

Çünkü maksat, Allah'ın rızasını bilen insanı söz sahibi

etmektir. Allah'ın emirlerini yasaklarını bilen insana uymaktır. Asıl maksat Allah'a uymak olduğu için, Allah'ın emirlerini kim iyi biliyorsa o emir oluyor, o başkan oluyor. Bu inceliğe çok dikkat edin! Her yerde buna çok riayet edin! En önemli nokta Allah'ın kelamını, kitabını iyi bilmektir! Bu kitabın içinde bâtıl yoktur.

ذٰلِكَ الْكِتَابُ لاَ رَيْبَ فِيهِ ، هُدًى لِلْمُتَّقِينَ (البقرة:٢)

(*Zâlike'l-kitâbu lâ raybe fîh, hüden li'l-müttakîn*) "Bu kitabın, bu Allah'ın ilâhi kelâmının içinde, hiç bir şek, şüphe yoktur. (*Hüden li'l-müttakîn*) Müttakiler için hidayettir bu, baştan aşağıya hidayettir." (Bakara, 2/2)

Bu kitabı iyi öğrenirseniz, bu kitaba sımsıkı sarılırsanız hiç kimse sizi şaşırtamaz, hiçbir şeyden şaşırmazsınız, çünkü Kur'an'ın ipine sarıldınız.

Sonra, Rasûlüllah'ın sünnetine sarılın! Rasûlüllah Efendimiz bize her şeyi anlatmıştır, el-hamdü lillâh... Onun da sünnetine sımsıkı sarılırsak, o da sebeb-i necâtımız olur.

Bir de bu devirde sünnete sarılmak, herkesin bid'atlerde koşturduğu bu zamanda sünnete sarılmak, o sünnet âşıklarının, Peygamber âşıklarının, Peygamber yolunun sâdıklarının yüz şehid sevabı kazanmasına vesile, sebep olacak. Yüz tane şehid gibi sevap alacaksınız.

Şehidler bir kere cennetlik, Allah'ın indinde rızıklandırılıyorlar. Dereceleri yüksek, herkes kendilerine gıpta ediyor. Bir tanesi değil, onların yüz tanesinin sevabı kadar sevap alacaksınız. Onun için ilme çalışın, Kur'an'a yapışın, hadîs-i şerife uyun, sünnet-i seniyyeyi ihyâ edenlerden olun!

Efendimiz, "İslâm'da ağıt yakmak, ağıt yakana yardım etmek yok." dedi. "Mehirsiz kadınları takas usûlü alıp mehirlerini birini ötekisine denk tutmak yok." dedi. "Deveyi sahibinin mezarına bağlayıp da öyle aç susuz öldürtmek insafsızlığı, zulmü yok." dedi. Sonra:

(*Ve lâ celebe fi'l-islâm*) "İslâm'da celeb yoktur." dedi. Bu da, adamın vazifesi dolaşmak, alması gereken şeyleri gidip toplamak ama bir yere oturuyor, verecek şahısları ayağına çağırıyor. Öyle şey yok. Vazifesi neyse gidecek teker teker dolaşacak.

Meselâ vazifelendirilmiş, zekâtları toplayacak. Peygamber Efendimiz zekât toplayıcı vazifeliler gönderirdi kabilelere… Onlar da giderlerdi sürüleri, develeri görürlerdi, onların Efendimiz'in tarif ettiği evsafta, orta evsafta olanlarından zekâtlıkları ayırıp alırlardı.

Şimdi bazıları kurnaz, rahatına düşkün, keyfi yerinde, obada çadırını kuruyor keyfi yerinde. Her tarafa adam salıyor, onlar gelsinler getirsinler. Vazife muntazam yapılmamış oluyor. Bu mânaya celeb, yani adamları celbettirip de orada alacağını almak usûlü İslâm'da yoktur diyor.

Bir de bu zekât toplama İslâm'da olduğuna, burada da "İslâm'da yoktur." dediğine göre, İslâm devrinde zekât toplandığına göre herhalde burada celebin bu mânası değil de, bir de eski cahiliye devrinde mânası var. O da şu:

Atın yanında atla müsabaka yapıyor, yarış yapıyor. Yarışta kumar oynanıyor. Yarış yapıyor, tuttuğu at kazansın diye yanında at koşturup ona; "Haydi, tamam, koş, ha gayret!" bilmem ne böyle destekçilik olmak. *Celeb*, bu mânaya da geliyor.

Satıcının bir malı satması esnasında bir müşteri gelir, saf, bir şeyden haberi yok. "Şu kaça?" filan derken öbür taraftan bir başkası yanaşır:

"—Ya bu ne güzel malmış nereden aldınız, çok da ucuz vallahi billahi." diye yemin eder.

Öyle bir şey yok. Maksat öbür müşteriyi kızıştırıp o malı o müşteriye pahalı satmak. Aldatmaca… "İslâm'da böyle şey yok." demek olabilir. Kelimenin bir mânası bu olabilir. Yani alışverişte müşteri kızıştırmak için, yalandan işin içine girip müşteri imiş gibi davranıp adamı aldatmaya, kandırmaya, dolandırmaya İslâm'da yer yok demek oluyor.

(*Ve lâ cenebe fi'l-islâm*) *Ceneb* de bir şeyin yanında, atın yanında o kazansın diye yedek at gezdirmek. Adam yarışa girmiş yanında bir at daha gezdiriyor, koşturuyor, beraber koşuyorlar, altındaki at yorulduğu, takatsiz kaldığı zaman ona biniyor müsabakaya öyle devam ediyor. İşte böyle hileler yok demiş oluyor Peygamber Efendimiz.

Hadisin en son cümlesi de: (*Ve men intehebe feleyse minnâ*) "Kim

yağmacılığa kalkışırsa o müslüman değildir, bizlerden değildir. "

Yağmacılık ne demek? Bu kabilenin 20-30 silahlı eşkiyası toplanır öbür kabilenin adamları bir yere gitti mi, bir zayıf zamanı kolladı mı bir saldırır, alır develerini, alır koyunlarını, belki karılarını, kızlarını, yağmalar gider. Yağmacılık. İslâm'da öyle şey yok. Olmayacağı da hepimizin bildiği bir şey…

Yani Efendimiz SAS demiş oluyor ki: "Bu cahiliye devrinin hileye dayanan asılsız esassız törelerini İslâm kaldırmıştır. İslâm'da bunları yürütmeyin, eski âdetlerinizi devam ettirmeyin! İslâm'ın geldiğini bilin, İslâm'ın nuruna tâbi olun. Eski âdetlerinizi körü körüne devam ettirmeyin!"

Peki onlar devam ettirmediler, biz ne yapıyoruz?

Şimdi ben üniversite hocasıyım; kültür kitaplarını, eski tarih kitaplarını, yenilerini okuyorum. Taa Orta Asya'daki cahiliye devrinden, taa Anadolu'daki Hititliler zamanından kalma âdetleri devam ettiren köyler var. Ta eski. Yani İslâm'dan çook evvel, putlar zamanında, bâtıl dinler zamanında olan şeyleri devam ettirenler var. İşte bunların hepsini bırakması lazımdı bu ahalinin. İslâm geldi, İslâm'dan gayri bâtıl şeylere, hurafelere sapmaması lazımdı. Çalılara çaput bağlamak, türbelere mum yakmak, bilmem çeşit çeşit bâtıl inançlar, hurafeler, huylar, âdetler, saçma sapan şeyler.

Kızının başlık parası. Ya bu senin kızın sığır mı?! İnek mi?! Ne demek, onu satıyor musun sen?

"—Efendim işte bir para veriliyor ya…"

O para veriliyorsa sana ne o paradan, o para kızın hakkı, nikâhının karşılığı, emniyet… Olur ki evliliği bozulur, mağdur olmasın diye Allah ona dinimizde bir nikâh bedeli vermiş.

Başlık parası alıyor, damattan parayı alıyor cebine koyuyor, kıza bir şey gitmiyor. Yanlış âdet.

Doğu Anadolu'da kan davası. Gidiyor çeşme başında küçücük çocuğu çifteyle öldürüyor geçiyor.

"—E niye öldürdün bu zavallıyı?"

Haa, onun babası benim dedemi öldürmüştü.

"—Pekiyi onun babası senin dedeni öldürdü, suçluysa onu şikâyet et, o cezayı yesin. Bu küçücük yavrucuğun kabahati ne?"

"—Efendim işte o da o aileden değil mi?"

İslâm'da öyle şey yok. Suçun, şuçu işleyenden gayrisine cezası verilmez, çektirilmez. Ama hâlâ yürütülüyor.

Burada bir arkadaş tanıyorum mesela, diyorum ki:

"—Nerelisin?"

"—Urfalıyım" veya diyor ki; "Mardinliyim, Diyarbakırlıyım. "

"—Niye geldin buraya?"

"—Kan davasından korktum hocam. Bizim dedeler zamanında bir çatışma olmuş. Şimdi benim burada adresimi tesbit etseler benim canıma okurlar burada... Halbuki ben hiç o küskünlüğe bile taraftar değilim ama eski şeyi aynen devam ettiriyorlar." diyor.

İşte bu cahiliye, cahiliye devri âdeti... Yani misal olsun diye hatırıma geliverenleri böyle sayıyorum. İslâm'da yok, İslâm'da yok…

İslâm'da olmayan şeyleri atmasını öğrenemezsek iyi müslüman olamayız. Böyle gelir böyle gideriz, Allah da hesabını sorar. Allah-u Teàlâ Hazretleri de:

"—Sen ne biçim Müslümanlık yaşadın dünya hayatında? Yaptığın o işleri nasıl bağdaştırdın Müslümanlıkla?" diye hesabını sorar.

Onun için, bir şeyin İslâm'da olup olmadığına bakalım, işimizi ona göre tanzim edelim.

Tenkit ediyor:

"—Efendim bu adam hiç kızların elini sıkmaz!"

E dinimizde sıkmamak var da ondan sıkmıyor. Yani aç bizim meşhur fıkıh kitaplarımızı, bölüm var hakkında; kadının elini tutmak, sıkmak yok. Merhaba diyeceksen, merhaba diyeceksin. Selâm vereceksen, selâm vereceksin. Büyükse hürmetini ifade edersin, küçükse selâmını alırsan ama örtülü ve belli bir mesafeden olarak.

İslâm'da gelinin kocasının kardeşiyle yalnız kalması yok. Yenge yani şey, bir odada yalnız kalması yok. Peygamber Efendimiz diyor ki:

"—Birbirine nikâh düşecek iki insan bir odada tenha kalmasın!" Yani bir odada bulunmasınlar, çıkıversin, kapı açık dursun, bir odada yalnız kalmasınlar."

Diyorlar ki:

"—Yâ Rasûlallah! Peki ya kocasının kardeşiyse?"

Diyor ki:

"—O ölümdür ölüm!"

Çünkü şeytana uyuverseler mahvolurlar, daha beter olur.

Onun için İslâm ne emretmişse ona göre yapılacak. İslâm neyi yasaklamışsa, o bırakılacak kardeşlerim!

Sen de giyimine, kuşamına, tıraşına, âdetine, yaptığın işe bak, aslını esasını araştır; İslâm'da varsa yap, yoksa bırak. İslâm'da yoksa bırak. Sözün kısası bu… Kurtuluş burada. Hepimiz yaptığımız işi ölçeceğiz biçeceğiz. Herkes bir yol tutturmuş gidiyor ama İslâm'la hiç ilgisi yok.

İslâm'la ilgisi yok ama öteki karşı tarafta bize, biz hocalara, biz din adamlarına, bu dini bilen insanlara zıt giden bir karşı taraf var, o da her şeyin bir çaresini bulmuş, her şeye bir mukabil felsefe atmış ortaya.

"—Efendim Allah gafurdur rahimdir, affeder. "

Yaa, sen bile bile günahı işle, "Allah affeder." de. Sana iki kat ceza verir Allah. Öyle şey yok...

Allah affeder ama tevbe etmiş olacak, boynu bükük olmuş olacak, bir daha yapmamaya azmedecek, niyeti öyle olacak. Bile bile:

"—Allah affeder, Allah affeder, yapmaya devam. İçki gelsin, zina devam etsin, bilmem ne…"

Öyle şey yok. Küçük günah da bile ısrar etti mi insan küçük günah bile büyür.

"—Efendim zaman sana uymazsa sen zamana uy demişler. "

Kim demiş, niye demiş, ne zaman demiş, nerede denmiş? Ayet mi, hadis mi?

Uy bakalım zamana.

Peki, haydi bakalım sakalımızla gidelim plaja, haydi bakalım sakalımızla gidelim kızların kadınların arasına gazinoya. Zamana uyacağız ya, öyle diyorlar ya!

Olur mu?

Zamana uyacakmış, niye uyayım ben? Ben müslümanım, zaman bana uysun. Zaman bana uysun, turistler bana uysun.

Eski turistler bize benzerdi. Mecmuamızda resmini bastık

mahsustan, İngiliz elçisinin karısı gelmiş, Osmanlı elbisesini giymiş, başını örtmüş filan, albümde resmi var. Aldık mecmuaya bastık, neden? Haa, biz eskiden bize gelen turistleri bize benzetirdik, böyle başını örttürürdük, sırtını kapattırırdık. Şimdi onlar bizi kendilerine benzetiyorlar. Aç başını, aç sırtını, aç göğsünü... Üste de lüzum yok, alta da lüzum yok. Üstsüzlük modası, altsızlık modası…

E ne oldu, İslâm nerede kaldı, iman nerede kaldı? Allah'ın intikam alacağından tereddüdün mü var? Allah'ın kanunları mı değişti? İnsanın nefsinin arzuları mı körlendi? Artık insanoğullarının nefisleri ıslah mı oldu, hepsi melek mi oldular?
Ne rezaletler dönüyor! Yani İslâm'a aykırı her şeyden cemiyet ne zararlar görüyor da kimsenin haberi yok!

Bu mesele çok mühim. Yani her şeyin İslâm'la ilgisini iyice tahkik edeceğiz; müslümanca yaşayacağız, müslümanca olmayan şeyleri bırakabileceğiz. Herkes peşin olarak İslâm'a razı olacak, İslâm'dan gayri şeyi bırakmaya razı olacak.

Aramızda ihtilaf varsa gideceğiz İslâm'a, İslâm bizim hakkımızda hükmünü verecek; sen haklısın, sen haksızsın. Haklı olan tamam diyecek, haksız olan da pekiyi diyecek, haklıya uyacak. Öyle yapmamız lazım. Yoksa bu işlerin içinden başka türlü çıkılmaz, bu cemiyet mahvolur. İnsanların dünyaları da mahvolur, ahiretleri de mahvolur ve ahirette başlarına çok işler açılır.

b. Yalandan Sayılmayan Şeyler

İkinci hadîs-i şerife geçiyoruz.

Beyhakî ve Ebû Davud Ümm-ü Külsüm bint-i Ukbe RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Hazretleri buyurmuş ki:[54]

لاَ أَعُدُّهُ كَاذِبًا ، الرَّجُلُ يُصْلِحُ بينَ النَّاسِ ، يَقُولُ القَوْلَ لاَ يُرِيدُ بِهِ إِلاَّ الإِصْلاَحَ ؛ وَالرَّجُلُ يَقُولُ الْقَوْلَ فِى الْحَرْبِ ، وَالرَّجُلُ يُحَدِّثُ امْرَأَتَهُ ، و

[54] Ebu Davud, *Sünen*, c.XIII, s.80, no:4275; Beyhaki, *Süneniü'l-Kübra*, c.X, s.197, no:20622; Beyhaki, *Adab*, c.I, s.125, no:104; Külsum bint-i Ukbe RA'dan.
Kenzü'l-Ummal, c.III, s.630, no:8247: *Camiü'l-Ehadis*, c.XV, s.470, no:15963.

الْمَرْأَةُ تُحَدِّثُ زَوْجَهَا (د. ق. عن أم كلثوم بنت عقبة)

RE. 463/2 (*Lâ euddühû kâziben er-raculü yuslihu beyne'n-nâsi, yekùlü'l-kavle lâ yürîdü bihî ille'l-ıslâha, ve'r-racülü yekùlü fi'l-harbi, ve'r-racül yuhaddisü'mra'etehû, ve'l-mer'et tühaddisü zevcehâ.*)

(*Lâ euddühû kâziben*) "Ben şunu yalandan saymam." diyor Peygamber Efendimiz ve neyi yalandan saymadığını sıralıyor.

(*Er-raculü yuslihu beyne'n-nâsi, yekùlü'l-kavle lâ yürîdü bihî ille'l-ıslâha*) "Bir adam insanların arasını düzeltmeye çalışıyor, iki veya daha çok, insanların arasını ıslah etmeye, düzeltmeye çalışıyor, sözler söylüyor ama ancak düzeltmeyi düşünerek söylüyor. Yani ara düzelsin diye doğru eğri vaziyeti idare ederek birtakım sözler söylüyor."

"—Tamam, bunu yalandan saymam." diyor Peygamber Efendimiz. Çünkü arayı düzeltmek maksadıyla söylüyor.

"—Canım o sana onu dememiştir, ben dediğini sanmıyorum. Başka zamanda işte senin hakkında iyi konuşuyordu." filan diye arayı düzeltmeye çalışıyor.

Yani iş düzelsin diye çalışan bir insan. Onun ufak tefek böyle hakikatleri saklaması, söylememesi, hilâf-ı hakîkat konuşmasını yalan saymam diyor. O zaman dobra dobra olmaya lüzum yok.

"—Haa, geçen gün hakikaten ben de onun yanında oturuyordum; açtı ağzını yumdu gözünü, seni batırdı çıkardı." desen adama:

"—Tamam, vazgeçtim bir daha ebediyen konuşmuyorum!" der biter.

Yani her şeyi doğru söylemek her zaman doğru değil.

"—Yok, herhalde öyle dememiştir, başka maksatla demiştir, ben öyle anlamadım." filan deyiverip lafı idare edip arayı düzeltmek mesala. Bu yalan sayılmıyor, bir.

İkincisi: (*Ve'r-racülü yekûlü fi'l-harbi*) "Kişi harpte birtakım yalan sözler söylüyor, onu yalan saymam." diyor Peygamber Efendimiz.

Neden? Yakalamış düşman soruyor:

"—Senin arkadaşların kaç kişi, nerede oturuyorlar, kampı

nerede kurdular, çadırları nerede, adetleri ne kadar, sayınız çok mu az mı, silahınız var mı yok mu?”

O da bülbül gibi hepsini söylese, giderler o arkadaşlarını hepsini yakalarlar, şehid ederler. O zaman gerçeği söylemeyecek.

“—Ben Müslümanım, dobra dobra olmalıyım, olduğu gibi söyleyivereyim.” derse hata olur.

O zaman başka türlü söyleyecek, kandıracak düşmanı ki kardeşlerini kurtarsın.

Adam eline bıçağı almış birisini kesmek için peşinden gidiyor. Adam gelmiş bunun yanına;

“—Aman beni sakla!”

“—Gir şunun altına...”

Ötekisi bıçakla gelmiş:

“—Buradan filanca adam geçti mi?” diye soruyor.

“—Yoo, sabahtan beri ben buradayım, şu işle meşgulüm, hiçbir kimseyi görmedim.”

“—Haa öyle mi…”

Burnundan soluyarak gidiyor adam.

“—Haydi sen de çık buradan, şu tarafa git.” diyor, adamı kurtarıyor mesalâ...

Bu da yalan sayılmaz.

Üçüncüsü: (Ve’r-racül yuhaddisü’mra’etehû, ve’l-mer’et tühaddisü zevcehâ) “Adam hanımına laflar söylüyor, kadın efendisine laflar söylüyor; bu da yalan sayılmaz.”

Yani:

“—Sen arslansın efendi Hazretleri.”

Veyahut:

“—Hanımefendi, senin emsalin dünyada yok, dünyada bütün kadınları önüme dizseler, ben yine seni seçerim.” bilmem ne diyor.

Bu da tabii aile devam etsin diye olduğundan, bunun da bir mahzuru yok.

“—Dünyanın en güzel kadını sensin!”

Ya güzellik müsabakası mı yaptın? Sonra görüyorsun işte boyunu posunu kilosunu rengini ölçülerini filan ama, orada bir şey olmuyor.

Demek ki bu hadisten anlıyoruz ki efendisine karşı hanım,

hanımına karşı efendinin gönül alıcı sözler söylemesi lazım.

"—Hanımefendi 15 gün seyahate çıktım, yani senin yemeklerini nasıl özledim bilemezsin! Hiçbir yemek bana tatlı gelmedi."

Hani filanca lokantada kebaplar ne güzeldi, o tatlılar ne güzeldi ama yani gönül olsun filan diye o öyle oluyor.

c. İman ve Eminlik

Üçüncü hadîs-i şerif.

Bunun birkaç rivayetini aşağı doğru göreceğiz. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[55]

لاَ إِيمَانَ لِمَنْ لاَ أَمَانَةَ لَهُ ، وَلاَ دِينَ لِمَنْ لاَ عَهْدَ لَهُ

(حم. ع. حب. طس. ق. ض. وعبد بن حميد ،

والحكيم عن انس)

RE. 463/3 (*Lâ îmâne li-men lâ emânete lehû, ve lâ dîne li-men lâ ahde lehû*)

(*Lâ îmâne li-men lâ emânete lehû*) "Eminliği, güvenilirliği, emanet vasfı olmayan kimsenin imanı yoktur. (*Ve lâ dîne li-men lâ ahde lehû*) Ahdine sadakati olmayan kimsenin dini yoktur." Böyle buyurmuş Peygamber Efendimiz.

Şimdi adam mü'min, "*Lâ ilâhe illa'llàh, Muhammedün rasûlü'llah*" diyor ama kaypak, ıslak sabun kalıbı gibi ele avuca

---

[55] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.135, no:12406; Taberani, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.98, no:2606; Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.VI, s.288, no:12470; İbn-i Hibban, *Sahih*, c.I, s.423, no:194; Begavi, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.38; Ebu Ya'la, *Müsned*, c.V, s.246, no:2863; Bezzar, *Müsned*, c.II, s.340, no:7196; Kudai, *Müsnedü'ş-Şihab*, c.II, s.43, no:848; Tahavi, *Müşkilü'l-Asar*, c.VIII, s.389, no:3281; Dulabi, *el-Künâ ve'l-Esmâ'*, c.VI, s.228, no:1512; Ebu Ya'la, *Mu'cem*, c.I, s.146, no:137; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafa*, c.VI, s.215; Hünnad, Zühd, c.II, s.548, no:1135; Heysemi, Mecmaü'z-Zevaid, c.I, s.278, no:341; Enes ibn-i Malik RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.227, no:10553; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.220, no:187; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.678, no:8439; *Keşfü'l-Hafa*, c.II, s.349, no:2984; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXXIII, s.264, no:36222.

sığmıyor, fırt oradan, fırt oradan. Ahdine, sözüne güvenemezsin. Verdiğin acaba sana geri gelir mi, gelmez mi; aldatır mı, aldatmaz mı itimadın yok, kuşku üzeresin. Haa, böyle emaneti olmayan, emanet vasfı, eminlik vasfı olmayan bir insanın imanı yoktur.

Neden?

O adam doğru düzgün imanı olsaydı, bu tesiri verecek davranışlarda bulunmazdı. Bu adamın imanı zayıf… Yani kâfir demek değil de bu adamın imanında çok kusur var, bu adamda birtakım zayıf sıfatlar var demek. Yani o gibi sıfatlara sahip olmamaya, güvenilir insan olmaya çalışacağız. Sözümüzde duracağız.

"—Saat dokuzda sana gelirim. "

Tamam, dokuzda kapıyı tık tık çalmalısın, dokuzda.

"—Al şu kadar para senin yanında dursun, sonra alırım. "

Peki, dursun, geldiği zaman vereceksin.

Mal, para, diğer emanetler öyle. Yani güvendiği şeyi, güvenini bozacak bir şekilde şey yapmayacak müslüman. Eğer yapıyorsa imanına kusur, hastalık var ondan yapıyor, Allah'tan korkmuyor, hesaptan korkmuyor, imanı zayıf demek.

O halde biz müslümanlar bizim başımızın tâcı Peygamber Efendimiz'in o eminlik sıfatı gibi sıfata sahip olmalıyız hepimiz. Muhammed el-Emîn. Biz de öyle olacağız.

"—Senin adın ne?"

"—Hasan..."

Sen de Hasan el-Emîn olacaksın.

"—Senin adın ne?"

"—Ahmet…"

Sen de Ahmet el-Emîn olacaksın.

"—Senin adın ne?"

"—Ali."

Sen de Ali el-Emîn olacaksın.

Herkes sana itimat edecek. Aralarında ihtilaf çıktığı zaman seni hakem seçecekler, güvenecekler:

"—Bu haksızlık yapmaz, adam aldatmaz, doğruyu söyler." diyecekler.

Bir dükkâna gittim, adam sakallı, oğlu bizim fakültede talebe,

adam bir yere bağlı, bir hocadan da tesbih almış. Birisi geldi yazıhaneye bir firmaya mal alacaklar, o mal alacakları firmanın adamına bu herif diyor ki;

"—Sen şu malları göster ve daha çok methet, 'bu daha iyidir' de. Bu ucuz malı satalım. Sana da şu kadar komisyon." diyor.

Emanet kalmadı. Ne satıcıda emanet var ne öbür müessesenin satın alma memurunda emanet var.

"—Şu mal daha kaliteli!" diyecek, bunu kötüleyecek patronuna; çünkü patronu işi bilmiyor, buna güveniyor.

"—Efendim bu beş para etmez bu malı almayalım, şu mal güzel!" diyecek.

Halbuki o tapon, bozuk bir mal. Bunu alacak, bu daha ucuz, buna daha çok para verecekler. O fazla haram kazancın bir kısmını da o satın alma memuruna bu herif verecek.

Böyle Müslümanlık olur mu?

Ben bir terzide kumaş, elbise diktireceğim. Çalıştığım yerdeki, üniversitedeki bir arkadaşım bana dedi ki;

"—Bizim hemşeridir, filanca terziye git orada sana elbiseyi diksin." dedi.

Ben de o terziye gittim. Güvendiğim bir kimse, yani beş on sene oldu. Ben de o terziye gittim, bir kumaş götürdüm, adam dedi ki:

"—Bu kumaş ince, ütü tutmaz!"

Ben de ütü tutmasını istiyorum. Namaz kılacağım, dizim çıkarsa üniversitede hocayım, işte yani biraz dikkat etmemiz gerekiyor filan.

"—E ütü tutan bir kumaş olsun!" dedim.

"—Tamam, benim burada kumaşçı bir tanıdığım var. Oraya gidin, ütü tutan güzel bir kumaş size versinler, iyi insanlardır, müslüman insanlardır." dedi.

Kalktık gittik o dükkâna. Yanına çırağını kattı, beni o dükkâna gönderdi. Oradan bir kumaş beğendirdi bana... Ben de hiç saf saf inanıyorum yani. Bu kumaşın fiyatı o zamanın parasıyla diyelim ki 150 lira dedi bana. İnce bir kumaş.

"—Pekiyi." dedim, aldım geldim terziye.

Terzi onu biçti bana elbise yapacak. Fakat aynı kumaşı birkaç gün sonra bir başka vitrinde 105 liraya görmeyeyim mi? Yani yüzde elliye yakın bir fark var. Allah Allah! Terziye gittim dedim ki:

"—Ya bir yanlışlık olmasın fiyatta?" Öteki satıcıya gittim;
"—Bir fark olmasın?"
"—Yok" dedi, "Siz yanlış görmüşsünüzdür, markası farklıdır." Bir sürü laf söyledi bana.
"—Ben filanca dükkânda gördüm." dedim.
"—Haa." dedi, "O dükkân zaten bizim tanıdığımız bir şeydir. Oradaki çocuk üniversitede okuyor. Orada tezgahtarlığı üniversitedeki derslerinin olmadığı zamanlarda yapıyor, yanlış fiyat söylemiş hocam." dedi bana.
Benim de sakalım var böyle.
"—Yanlış fiyat söylemiş hocam." dedi, "Olmaz." dedi.

Benim de içime bir kurt düştü artık, ille bu işin sonunu araştıracağım. Tekrar gittim o çocuğa dedim ki:
"—Bak sen üniversitede okuyormuşsun, bu kumaşların fiyatını iyi bilmeyebilirmişsin, bu 105 lira mı 150 lira mı? Yanlış olmasın?" filan.
"—Abi, sen çocuk musun?" dedi bana. "Ya bir dükkân bana emanet edilmiş. Ben her fiyatta bu kadar hata edersem, bu dükkân batar. Bunların hepsinin ciğerini bilirim, bu kumaşların kaç lira edeceğini. Bu kumaş 105 liradır." dedi.
Ben ikna olmadım gittim başka kumaşçılara, kumaşın markasını söyledim, malını söyledim, bilmem nesini söyledim. "Tamam hocam." dediler, "Aşağı yukarı 100-105 lira, 110 lira filandır." dediler. "Yüz elli lira çok fahiş, pahalıdır." dediler.
Geldim, sıkıştıra sıkıştıra iş anlaşıldı ki, adam terziye de komisyon çıkartıyor. Terziye de ben doğrudan gitsem bilmem beni yine aldatır mı aldatır. Çünkü emaneti yok, çünkü imanı zayıf. Ama terzinin çırağıyla beraber gittiğimiz için, terziye de o kumaşın bedelinden sen bana müşteri gönderdin diye para, komisyon verecek. O komisyonu da benden, benim sırtımdan, benim kesemden vura vura çıkarttırıyor.
Böyle Müslümanlık olur mu?

Allah böyle dolambaçlı, haram yollardan para kazandırmasın. Bunlarla beslediğimiz çocuklardan hayır gelmez. Bu çocuklar bize âsi olur, söz dinlemez, laf anlamaz, yanlış yola gider.
"—Allah Allah, bir türlü yola gelmiyor oğlan." dersin.

Neden? Haram lokma yedirdin kardeşim, haram yedirdin!

Emanetin yok ki güvenilir tarafın yok ki. Ben sana ne diyeyim? Ben sana o 50 lirayı fazla vermekten ölmem ama sen ölürsün. Ben zarar etmem, Allah bana başka yerden verir, bak ben yine hâlâ ayaktayım ama sen batarsın. Sen mahvolursun, yerin dibine girersin! Sen hapse girersin, sen çok feci şeyler görürsün. Yani millet bunun farkında değil.

Allah bizi emanet ehli eylesin…

Hepimiz el-Emîn olacağız, hepimiz. Adımız arkasından sıfatımız: el-Emîn olacak. Güvenilir, sözü söyledi mi doğru söyler kimse olacağız. Eğer el-Emîn olamıyorsak, başkalarının yanında müslüman olduğunuzu söylemeyin sakın ha! Sakın ha "Ben Müslümanım!" demeyin, çünkü müslümana laf geliyor. "Bu hacı böyle yaptı." diyorlar, "Bu hoca böyle yaptı." diyorlar, "Bu sakallı böyle yaptı." diyorlar, bütün müslümanlara laf geliyor.

Onun için en iyisi müslümanım demeyin onların yanında… Hatta, "Yahudiyim!" filan deyin, çünkü yahudiler bu ticareti, kandırmayı sever. Huylarıdır onların, yakışır. "Yahudiyim!" filan derseniz uygun olur, eğer emin olamıyorsanız. Ama emin kimse olmak esas. Muhammed el-Emîn'in ümmeti de el-Emîn olur!

Ahdine sâdık değil. Randevu da bir ahittir.

"—Şu saatte geleceğim!"

Saatini ayarlaması gerekiyor adamın, sen kapıdan girerken... Ahdine sâdık olmalısın. Ohoo, sen orada bekliyorsun ağaç oluyorsun, dallanıp budaklanmaya, çiçeklenmeye, filizlenmeye başlıyorsun, kök salıyorsun olduğun yere, adam gelecek.

"—E ne oldu hani seninle ey zalim ahd ü peyman ettiğim? Hani burada buluşacaktık ya?"

Peygamber Efendimiz bir gençle sözleşmiş, "Şurada buluşalım!" diye, üç gün beklemiş! Üç gün gelmiş gelmiş, orada beklemiş veyahut hiç gitmeden orada beklemiş ki, Muhammed el-Emîn olduğundan bekliyor. Ahdine sâdık, sözüne sâdık hak peygamber.

Biz de onun ümmetiyiz, biz de ahdimize sâdık olacağız. Öbür taraftan adam sallana sallana geliyor, hiç oralı değil, senin orada çektiğin ızdıraptan haberi yok... Olmaz. Ahdimize sâdık olacağız.

Allah rahmet eylesin, mekânı cennet olsun, nur içinde yatsın bir

Bahtiyar amcamız vardı. Bak o kadar insanın önünde iftiharla anıyorum, ahirete göçtü. Evini satıyor, üç katlı ev Fatih'te… Akşam konuşmuşlar, kırk iki bin liraya anlaşmışlar.

"—Pekiyi, sana evimi kırk iki bin liraya satayım!"

Gitmiş adam, ertesi gün başka bir adam gelmiş;

"—Ya Bahtiyar Efendi, evini satıyormuşsun?"

"—Evet, sattım. "

"—Kaça sattın?"

"—Kırk iki bin liraya konuştuk. "

"—Ya" demiş, "o üç katlı ev kırk iki bin liraya verilir mi? Ben sana altmış beş bin liraya vereyim, bana ver!

Siz olsanız ne yaparsınız, sendelersiniz biraz, bocalarsınız. Bahtiyar amca kalkıyor ayağa:

"—Sen beni tanımadın galiba, benim sözümü duymadın galiba. Ben evi kırk iki bin liraya sattım!" diyor.

Yani fazla konuşma bak ha fena olur demek istiyor. Ötekisi yine ısrar ediyor:

"—Kapora aldın mı Bahtiyar Efendi?" diyor.

"—Yahu söz verdim, müslümanım, söz verdim!" diyor.

Ziyan mı etti Bahtiyar amca?

Hayır. Bahtiyar amca kazandı, ahdine sâdık, sözüne sâdık. Sözü senet... Kale gibi insan. Mekânı cennet olsun, nur içinde yatsın… Allah öyle iyilerin, doğruların adedini artırsın…

d. Emanete Riayet, Ahde Vefâ

Abdullah ibn-i Mes'ud RA rivayet etmiş, Taberânî'de var. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[56]

لاَ إِيمَانَ لِمَنْ لاَ أَمَانَةَ لَهُ ، وَلاَ دِينَ لِمَنْ لاَ عَهْدَ لَهُ . وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لاَ يَسْتَقِيمُ دِينُ عَبْدٍ حَتَّى يَسْتَقِيمَ لِسَانُهُ ،

---

[56] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.227, no:10553; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.220, no:187; *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.134, no:5503.

وَلاَ يَسْتَقِيمُ لِسَانُهُ حَتَّى يَسْتَقِيمَ قَلْبُهُ. وَلاَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ

لاَ يَأْمَنُ جَارُهُ بَوَائِقَهُ . قِيلَ: يَا رَسُولَ اللّٰهِ ، مَا الْبَوَائِقُ ؟ قَالَ:

غَشْمُهُ وَظُلْمُهُ . وَأَيُّمَا رَجُلٍ أَصَابَ مَالاً مِنْ غَيْرِ حِلِّهِ ، وَأَنْفَقَ

مِنْهُ لَمْ يُبَارَكْ لَهُ فِيهِ ، وَإِنْ تَصَدَّقَ لَمْ يُقْبَلْ مِنْهُ ، وَمَا بَقِيَ فَزَادُهُ

إِلَى النَّارِ. إِنَّ الْخَبِيثَ لاَ يُكَفِّرُ الْخَبِيثَ ، وَلَٰكِنَّ الطَّيِّبَ يُكَفِّرُ

الْخَبِيثَ (طب. عن ابن مسعود)

RE. 463/4 (*Lâ imâne li-men lâ emânete lehû, ve lâ dîne li-men lâ ahde lehû. Ve'llezî nefsü muhammedin bi-yedihî lâ yestakîmü dînü abdin hattâ yestakîme lisânüh, ve lâ yestakîmü lisânühû hattâ yestakîme kalbüh. Ve lâ yedhulü'l-cennete men lâ ye'menü cârühû bevâikahû. Kîle: Yâ rasûla'llàh! Me'l-bevâiku? Kàle: Gaşmühû ve zulmühû.*

Ve eyyümâ racülin esàbe mâlen min gayri hıllihî, ve enfaka minhü lem yübârik lehû fîhi, ve in tesaddaka lem yukbel minhü, ve mâ bakıye fezâdühû ile'n-nâr. İnne'l-habîse lâ yükeffiru'l-habîs, ve lâkinne't-tayyibe yükeffiru'l-habîs.)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

(*Lâ îmâne li-men lâ emânete lehû*) "Emanet vasfı olmayan, emin olmayan insanın imanı yoktur. (*Ve lâ dîne li-men ahde lehû*) Ahdine sadakati olmayan, sözüne sâdık olmayan, anlaşmasını ifâ etmeyen kimsenin dini yoktur." Ne biçim dindarlık, dini yoktur.

(*Vellezî nefsü muhammedin bi-yedihî*) "Şu Muhammed'in canı eline teslim olan Allah'a and olsun ki, kudreti elinde olan Allah'a and olsun ki, (*lâ yestakîmu dînü abdin hattâ yestakîme lisânühû*) kişinin dili düzelmedikçe, doğrulmadıkça dini doğrulmaz." Dili doğru, dosdoğru olacak, sözüne itimat olacak. Eğri büğrü, yalan dolan, şaka…

"—Şaka söyleyiverdim. "

Ya oyuncak mı bu iş?

"—Şaka söyledim canım, sen de şakadan hiç anlamıyorsun. "

Yani nokta nokta şakası, öyle şaka olmaz!

(*Ve lâ yestakîmu lisânühu, hattâ yestakîme kalbühû*) "Dili doğru olmaz, gönlü, kalbi doğru olmadıkça…" Çünkü dile lafı söyleten gönüldür. İçi eğri büğrü olduktan sonra, insanın içinden doğru söz çıkmaz ki, içinin sağlam olması gerekiyor. Kalbi doğru olmadıkça dili doğru olmaz.

Hadis-i şerif başka konuya geçiyor, bu konuyu biraz tamamlayalım. Kalbinin doğru olması lazım insanın. Kalbi doğru, içi doğru olacak. İçinde kimseye eğrilik olmayacak, içinde hile olmayacak, içten pazarlıklı olmayacak, "he, he…" deyip de arkasından başka türlü iş çıkartmayacak.

(*Ve lâ yedhulü'l cennete men lâ ye'menü câruhû*) "Komşusu zulmünden, haksızlığından, hilesinden, hud'asından emin değilse bir insanın, o kimse cennete giremez."

Güvenemiyor komşusu:

"—Ya ben evde yokken bu bizim tavukları kümesten çalabilir, yumurtalar gidebilir. Bizim kıza yan bakabilir, şu şöyle olabilir bu böyle olabilir."

Komşuya böyle itimadı yoksa, bir tereddüdü varsa, emniyet duyamıyorsa komşuya, ha o kimse o güvenilmeyen komşu mü'min değil, hakîki mü'min değil.

Güvenilecek, "Benim komşu evelallah kale gibidir!" diyecek.

Eskiden bizim Erzincan'ın, bilmem nerenin Ermenileri Amerika'ya çalışmaya gidermiş. Hani şimdi Anadolu'dan İstanbul'a geliyorlar ya, yazın inşaat mevsiminde filan. Amerika'ya çalışmaya giderlermiş, Chigago'ya bilmem nereye Ermeniler… Hanımlarını, çocuklarını orada, köylerinde bırakırlarmış. Bunu duydum hayret ettim ben. Yani Amerika'ya çalışmaya giderlermiş vapurla, orada çalışırlarmış bir sene, iki sene, para kazanıp gelirlermiş. Ama karıları burada...

Onlara demişler ki:

"—Ya karılarınızı da götürsenize!"

"—Ya demiş, yağma mı var? Amerika'ya götürür müyüm? Orada karımın ne olacağı belli olmaz, burada emniyette..." demiş.

Bak Ermeni gidiyor da Amerika'ya, karısı bizim memlekette emniyette... Eskiden böyleydi, eskiden müslümanların hali böyleydi. Yani kendisi namusa yan bakmadığı gibi, yanındaki bir gayrimüslimin karısı bile olsa, onun namusu bile emniyette olurdu. Eskiden öyleydi.

Eskiden öyleydi, neden öyleydi?

İslâm insanların hayatına, hareketlerine, kararlarına tesir ediyordu. Herkes Allah'tan korkup hareketini ona göre ayarlıyordu.

Evlerin kapısında kilit yoktu muhterem cemaat, ben o çağları biliyorum. Bizim evlerin kapısı kilitlenmezdi. Yani evden çıkıp gittiğin zaman gidersin, isterse bir başkası gelir kapıları açar açar, ta yukarıya kadar çıkabilir. Kilit yoktu evlerde… Ancak kapının iki halkasının bir tanesinde bir örme ip olurdu şöyle uzun, o ipi şöyle iki halkaya dolar ki yani "Evde kimse yok." demek o…

"—Ben yokum, geldiğin zaman boşuna çıkmış olursun, bulamazsın, üzülürsün, merdiveni boşuna çıkma!" demek o, mânası budur.

Yoksa kapıyı açabilir, içeri girebilir, üst kata çıkabilir oturabilir. Kapıda kilit yoktu eskiden. Böyleydi müslümanların hali. Kimse kimsenin malına yan bakmazdı, harama el uzatmazdı, çünkü İslâm hakimdi.

İman gidince insanlar o zaman artık hayvanlar gibi olurlar, her türlü haksızlığı yaparlar birbirlerine… Her türlü zulmü, aldatmacayı, hileyi yaparlar.

Köylü dayı diyorsun, pazardan bir yumru halis tereyağı alıyorsun, kanmayayım diye de şöyle ucundan tadına bakıyorsun, tamam tereyağı, doğru. Tart bakalım. Köylü dayı çünkü belli ki ineğini, mandasını sağmış, yağını çıkartmış, işte görünüyor tadına da baktım. İçinde ne sana var ne vita var, tamam halis yağ. Tartıyorsun, ne kadar şu kadar, ver parasını al malı. Eve gidiyor bir bıçak vuruyor yumrunun ortasına, içi patates dolu. İçi patates dolu!

Bir arkadaş bir şey almış, "Tavaya koydum." diyor, "Isıttım, cızırdadı cızırdadı tavada bir şey kalmadı." diyor. "Neyin nesi anlayamadım." diyor.

Bir arkadaşın birisi on tane yumurta almış; kırdım boş, kırdım,

kırdım, kırdım, kırdım boş… On tanesi de boş!” diyor.

Emanet yok, din yok yani. Haramdan korkmuyor adam haramı böyle çekinmeden yapıyor. Terazinin altına ağırlık yapıştırıyor ki ağır çeksin diye. Terazinin üstünden malı pattadak vuruyor ki o vurmayla, yukardan düşmeyle kilo tam görünsün diye hile yapıyor.

Alıyor bira şişesini buraya koyuyor, müşteri yokken bira şişesini çekiyor, ondan sonra oturuyor müşteri geldiği zaman kadınsa alay ediyor.

Böyle satarken elleriyle şöyle tutuyor, şu öndeki elleriyle senin istediğini alıyor, arkadaki parmaklar başka türlü çalışıyor. Arkadaki parmaklar nereden ne buluyorsa çürük çarık kese kağıdının içine… Eve geliyorsun, hanım diyor ki;

“—Efendi bunları nereden aldın?”

“—Valla ben güzel güzel domates aldım, güzel güzel şeftali aldım.” ama yarısından çoğu çürük.

Arka parmaklar başka çalışıyor. Böyle arkadan nasıl oluyorsa veyahut kese kağıdının içinde var anlayamadım yani. Din olmayınca böyle oluyor.

Allah bu milleti İslâm’dan ayırmasın. Bu millete de bütün insanlara da Allah hidayet ihsan eylesin, doğru yola [iletsin].

“Komşusunun bevâikından emin olmazsa, o komşu cennete giremez.” buyurmuştu Peygamber Efendimiz.

(*Kîle*) Dediler ki:

(*Yâ rasû’lallàh, me’l-bevâiku*) “Yâ Rasûlallah, bevâik nedir?” diye sordular.”

(*Kàle: Gaşmuhû ve zulmühû*) “Ona haksızlığı, gadri, zulmü, yaptığı haksız komşuluk münasebetleridir.” buyurdu.

Şimdi bizim bir komşumuz var bir yerde… Kooperatif kurduk müslümanlar, bir komşu var, binası var yanımızda; Allah kurtarsın… Bina yapıyor bizim binaların kiremitleri eksiliyor. Adam bina yapıyor burada biriketten bina yapıyor baktık bizim arka tarafta bizim binanın, kooperatifin aldığı arazinin içindeki binanın kiremitleri uçmuş. Yok… Birkaç sıra kiremit yok.

Borcu var 60 bin lira, vermiyor. Halbuki iki tane koyununu verse borcunu ödeyecek. Sürü gezdiriyor oralarda vermiyor.

“—Biz altı kardeşiz bak bize ters bakanın da yolu şuradan geçer,

buradan geçer.” filan diye de tehdit ediyor.

e. Haramdan Sadaka Vermek

وَأَيُّمَا رَجُلٍ أَصَابَ مَالاً مِنْ غَيْرِ حِلِّهِ ، وَأَنْفَقَ مِنْهُ ، لَمْ يُبَارَكْ لَهُ فِيهِ ؛ وَإِنْ تَصَدَّقَ ، لَمْ يُقْبَلْ مِنْهُ ؛ وَمَا بَقِيَ فَزَادُهُ إِلَى النَّارِ.

(*Ve eyyümâ racülin esàbe mâlen min gayri hıllihî*) “Herhangi bir adam ki helâl olmayan bir yoldan bir mal kazandı, haram yoldan, gayri meşru bir yoldan mal kazandı. (*Ve enfeka minhu*) Sonra da ondan infak etti, o malından hayır yoluna sarf etti. (Lem yübârek lehû fîhi) Bu yaptığı hayırdan ona bir mübareklik, bir hayır, bir bereket gelmez.”

(*Ve in tasaddaka lem yukbel minhu*) “Sadaka verse, sadakası ondan kabul olmaz.” Çünkü haramdan kazandı. (*Ve mâ bakiye fezâdehû ile’n-nâri*) Sadaka verdi, dağıttı, şöyle yaptı, yanında geriye kalanı cehenneme giderken yol azığı olur kendisine...” Cehennem yolunda azık olur. Yolda hani insanın biraz torbasına peynir, zeytin bilmem bir şey koyması lazım, cehennem yolunun azığı olur.

Hadisin son cümlesinde buyuruyor ki Efendimiz:

إِنَّ الْخَبِيثَ لاَ يُكَفِّرُ الْخَبِيثَ ، وَلَٰكِنَّ الطَّيِّبَ يُكَفِّرُ الْخَبِيثَ .

(*İnne’l-habîse lâ yükeffiru’l-habîs*) “Habis ve pis olan bir kazanç, habis ve pis olan günahı sildirmez. (*Ve lâkinne’t-tayyibe yükeffiru’l-habîs*) “Helâl olan mal kötüyü temizler. Helâl olan maldan sadaka verirsen, senin günahın affolunur, senin eski kusurların bağışlanabilir; yoksa haramdan olmaz.”

Şimdi buradan günümüzdeki bir hadiseye gelelim:

“—Adamın birisi kötü yoldan para kazanmış, cami yapmaya kalkmış. Olur mu olmaz mı?”

“—Olmaz.”

İşte hadîs-i şerifte kabul olmaz diyor.

f. Haram Para ile Haccetmek

Hatta başka bir hadis hatırladım şimdi... Peygamber SAS Hazretleri buyurmuşlar ki:[57]

مَنْ حَجَّ بِمَالٍ حَرَامٍ فَقَالَ: لَبَّيْكَ ، اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ ! فَقَالَ عَزَّ وَجَلَّ: لاَ لَبَّيْكَ وَلاَ سَعْدَيْكَ ، وَحَجُّكَ مَرْدُودٌ عَلَيْكَ (الشيرازي في الألقاب ، أبو مطيع فى أماليه عن عمر)

RE. 418/6 (*Men hacce bi-mâlin harâmin fekàle: Lebbeyk, allàhümme lebbeyk. Kàle'llàhu azze ve celle: Lâ lebbeyke ve lâ sa'deyke, ve haccüke merdûdün aleyke*)

(*Men hacce bi-mâlin harâmin fekàle: Lebbeyk, allàhümme lebbeyk.*) "Her kim ki haram bir mal ile haccederse, sonra da hacca gidince ihramı giydi mi, "*Lebbeyk, allàhümme lebbeyk!*" diye bağırmaya başlarsa...

"—Yâ Rabbi! Buyur, ferman senindir. Ben senin fermanını tutmuşum, işte senin hac emrini tutmaya buraya geldim. Emir ferman senindir, emrindeyim buyur yâ Rabbi!" diye kulluğunu izhar ediyor, lebbeyk çekiyor.

Allah-u Teàlâ ne der ona?

(*Kàle'llàhu azze ve celle*) "Azîz ve Celîl olan Allah-u Teàlâ Hazretleri der ki: (*Lâ lebbeyke ve lâ sa'deyk*) Sana lebbeyk ve sa'deyk yok! (*Ve haccüke merdûdün aleyk*) "Haccın da sana reddolunmuştur. yüzüne çarpılmıştır."

"—İstemem senin haccını, senin haccın makbul değil." demek oluyor.

Muhterem kardeşlerim!

Onun için helal kazanmaya gayret edeceğiz, dikkat edeceğiz. Bizim Müslümanlığımızın, dervişliğimizin, her şeyimizin temeli

---

[57] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.295; İbnü'l-Cevzî, *İlelü'l-Mütenâhiyye*, c.II, s.566, no:930; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.27, no:11900; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XX, s.240, no:21998.

nedir? Helalinden kazanmaktır. Helalinden kazanmadın mı mahvolursun, ibadet yaparsın kendini aldatırsın, sadaka verirsin kendini aldatırsın, hacca gidersin kendini aldatırsın, kabul oldu sanırsın. Kabul olmayacağını Peygamber Efendimiz bildiriyor. Dön helal kazanmaya gel. Haramı bırak.

Haramı yemekten hiç sakınmıyor millet. Domuz gibi saldırıyor; homur homur böyle domuzun yediği gibi saldırıyor harama… Olmaz. Rüşvete, hırsızlığa, aldatmacaya böyle saldırıyor. Halbuki muhtaç da değil.

O demin benim söylediğim o karşı müessesenin satıcısına yalan beyanda bulunup da malını öyle satmaya kalkan adam vallahi ihtiyacı yok! Köşkü, arabası, şusu var busu var, dükkânı geniş, atölyesi var, hiç ihtiyacı yok o şeye. Ama şeytan bak nasıl kandırıyor. Hani muhtaç olsa bir derece aç kaldı filan diyecek insan, muhtaç değil ama şeytan kandırıyor.

Allah hepimizi helalinden kazanan, helalinden yiyenlerden, evlâtlarını helâl, temiz sütle besleyenlerden eylesin… Evlatlarımızın, kazançlarımızın hayrını göstersin bize… Dünya ve ahirette mes'ud, bahtiyar olmamıza vesile eylesin... Cennetiyle, cemâliyle cümlenizi, cümlemizi müşerref eylesin...

Bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-fâtiha!

29. 06. 1986 – İskenderpaşa Camii

09. TAKVA EHLİ VE ZENGİNLİK

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
Rabbi'şrah lî sadrî, ve yessir lî emrî, va'hlül ukdeten min lisânî, yefkahû kavlî…
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, seyyidinâ ve senedinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn… Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn…
Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr… Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

لاَ إِيمَانَ لِمَنْ لاَ أَمَانَةَ لَهُ ، وَلاَ صَلاَةَ لِمَنْ لاَ طُهُورَ لَهُ ، وَلاَ دِينَ لِمَنْ لاَ صَلاَةَ لَهُ ؛ وَ موضِعُ الصَّلاَةِ مِنَ الدِّينِ ، كَموْضِعِ الرَّأْسِ مِنَ الجَسَدِ

(طس. عن ابن عمر)

RE. 463/5 (*Lâ îmâne li-men lâ emânete lehû, ve lâ salâte li-men lâ tuhûre lehû, ve lâ dîne li-men lâ salâte lehû; ve mevdıu's-salâti mine'd-dîni, kemevdıi'r-re'si mine'l-cesedi.*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!
Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun… Allah-u Teàlâ Hazretleri iki cihanda bahtiyar eylesin…
Peygamber SAS Efendimiz'in hadislerinden bir demet münasip bir miktarda, münasip bir zamanda size okuyup açıklamak üzere burada toplanmış bulunuyoruz. Bu hadîs-i şerîflerin izahına

başlamazdan önce boynumuzun borcu, sevgimizin saygımızın gereği bir husus var onu îfâ edelim:

Peygamber SAS Efendimiz'in ruhuna hediye olsun diye ve onun cümle âl u ashâb u etbâ u ahbâbının ruhlarına hediye olsun diye; sâir enbiyâ ve mürselîn, evliyâullah ve mukarrabînin ruhlarına ve bilhassa Ümmet-i Muhammed'in mürşid ve mürebbîleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri fethetmiş olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; bu kitabı yazan Gümüşhaneli Ahmed Ziyaeddin Efendi Hocamız'ın ve bu kitabın içindeki hadîs-i şerîflerin bize kadar gelmesine emek sarf etmiş olan râvilerin ve alimlerin ruhlarına hediye olsun diye;

Şu camiyi yaptıran İskender Paşa'nın ruhuna ve bu caminin bugüne kadar şu güzel haliyle ayakta kalmasına, tamir edilmesine, gelişmesine, güzelleşmesine, genişlemesine yardım etmiş olanların kendilerine ve geçmişlerine hediye olsun diye;

Biz yaşayan, hayatta olan müslümanlar olarak da Rabbimiz'in rızasına uygun ömür sürüp yaşayıp huzuruna sevdiği razı olduğu mes'ud bahtiyar, razı merzî kullar olarak varalım diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyalım, ondan sonra başlayalım! Buyurun:

....

a. Namazı Olmayanın Dini Yoktur

Kaynağını merak edenler, hadisi iyice öğrenmek isteyenlere imkân vermek için bunu da söylemiş olalım.

Peygamber SAS Efendimiz mukaddimede metnini okumuş olduğumuz hadîs-i şerîfte namazın önemi üzerinde buyurmuş ki; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet edilmiş. Başta namazla ilgili olmayan cümleler de var:[58]

لاَ إِيمَانَ لِمَنْ لاَ أَمَانَةَ لَهُ ، وَلاَ صَلاَةَ لِمَنْ لاَ طُهُورَ لَهُ ، وَلاَ دِينَ لِمَنْ

[58] Taberani, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.383, no:2292; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.II, s.21, no:1614; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan

Keşfü'l-Hafa, c.II, s.349, no:2984; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV,s.490, no:16003.

لاَ صَلاَةَ لَهُ ؛ و مَوْضِعُ الصَّلاَةِ مِنَ الدِّينِ ، كَمَوْضِعِ الرَّأْسِ مِنَ الجَسَدِ

(طس. عن ابن عمر)

RE. 463/5 (*Lâ îmâne li-men lâ emânete lehû, ve lâ salâte li-men lâ tuhûre lehû, ve lâ dîne li-men lâ salâte lehû; ve mevdıu's-salâti mine'd-dîni, kemevdıi'r-re'si mine'l-cesedi.*)

(*Lâ îmâne li-men lâ emânete lehû*) "Güvenilirliği, eminliği, emniyetliliği olmayan kimsenin imanı yoktur."

Güvenemiyorsun, kaypak adam; ne yapacağı belli olmaz, nemelazım, ihtiyatlı olayım... O adamın imanı zayıf. O adam madem öyle etrafına güven telkin etmeyen bir hayat sürmüş, şimdiye kadar da o intibaı vermiş, demek ki onun imanında sakatlık var. Güvenilirliği olmayan, emanet vasfı olmayan kimsenin imanı yoktur; sağlam bir iman sahibi, güvenilir bir insan değildir.

(*Ve lâ salâte li-men lâ tuhûra lehû*) "Temizliği olmayanın, abdesti olmayanın namazı yoktur." Temizlik olmadan namazı olmaz.

"—Kıldım ya dört rekât..."

Kıldın ama abdestsiz kıldın. Olmaz.

"—Abdestsiz namaz olmaz." buyuruyor Efendimiz.

(Ve lâ dîne li-men lâ salâte lehû) "Ve namaz kılmayanın dinî olmaz. Namazsız dindarlık olmaz."

"—El-hamdü lillâh müslümanım."

Müslümanım ama nerede namaz? "Namazsız Müslümanlık olmaz." diyor Efendimiz.

(*Ve mevdıu's-salâti mine'd-dîni kemevdıi'r-re'si mine'l-cesedi*) "Namazın dinimizdeki mevkii, başın vücuttaki önemi kadar yüksektir. O kadar önemlidir!"

Başsız ceset olur mu? Olur ama yere yatar. Olur ama cansız olur, kıymeti olmaz. Baş ayakta tutuyor. Başsız ceset gibi olur. Namaz, baş kadar önemli…

Şimdi bu işleri biraz açıklayalım. Çok mühim bir nokta, önemli bir husus. Belki bazıları önemli saymazlar diye önemli olduğunu belirtmek için izin verirseniz birazcık hakkında konuşmak

istiyorum.

Müslümanın bir vasfı eminlik vasfı, emanet vasfı. Geçen hafta derste de buna benzer bir hadîs-i şerîf geçmişti, orada da ahit ve eminlik vasfı üzerine konuşmuştuk, burada işin arkasına namaz da ekleniyor. Tekrar da olsa geçen hafta gelmeyen kardeşlerimiz vardır, gelenler de tekrar duymuş olur, bilir.

Emin insan olacağız, güvenilir insan olacağız.

Nasıl Peygamber Efendimiz'in daha kendisine peygamberlik gelmeden evvel Kureyşliler arasındaki nâmı, şöhreti (*Muhammed el-emîn*) idi. "Emin Muhammed, güvenilir Muhammed…" idi.

Hile etmez, yalan yapmaz, vaadinde durur, ahdine vefa eder. Birisi getirse, emanet bıraksa, o emaneti geri verir. Para bıraksalar, paranın üstüne yatıp da vermemezlik yapmaz, iade eder. Her bakımdan güvenilir insan.

Daha peygamberlik vazifesi verilmeden, Kureyşliler'in arasındaki sıfatı buydu: Muhammed el-Emîn.

Kâbe-i Müşerrefe'yi tamir ediyorlardı. O arada tamir esnasında Hacerü'l-Esved taşını da çıkarmışlardı. Duvarı yaptılar, Hacerü'l-Esved'i yerine koyacaklar ama kim koyacak, şerefli taş... Birisi koyduğu zaman yarın öbür gün böbürlenecek, diyecek ki:

"—Hacerü'l-Esved taşını ben almışım, elimle o köşeye ben yerleştirmişim!"

Çoluk çocuğuna, herkese övünecek.

"—Vay bizim babamız, dedemiz ne büyük adammış!" diye onun için de, ailesi için de bir şeref olacak.

Öbür taraf ona razı gelir mi? Hayır, gelmez.

"—Hayır, sen koyacaksın, ben koyacağım..." başladılar çekişmeye.

Kâbe'yi tamir eden Kureyşliler Peygamberimiz'in peygamberliğinden önce, henüz peygamberlik vazifesi kendisine vazife olarak gelmezden önce Kâbe'yi tamir yapıyorlar, böyle bir ihtilaf başladı: Hacerü'l-Esved'i kim yerine koyacak?

Nerdeyse silahlarına elleri uzandı, kavga çıkacak, kılıçla vuruşacaklar...

Bir tanesi dedi ki:

"—Ya kavga etmeyelim! Kâbe-i Müşerrefe'nin kapısından şu anda bekleyelim, daha kimse yok ortada, kim girerse onu hakem yapalım, onun dediğine razı olalım, 'Şu koysun!' dediği zaman o şahıs taşı koysun!"

Biraz sonra... Bekliyorlar, hepsinin gözleri Kâbe-i Müşerrefe'nin Benî Şeybe kapısında, oradan kim gelecek diye o tarafa dönüp bakıyorlar. Bâbü's-selâm denilen kısmı, oradan. Mescid-i Şerif eskisi kadar büyük değildi. Şimdiki tavaf yeri kadar bir şeydi. Oradan kim gelecek diye bakınırken Peygamber SAS Efendimiz oradan giriverdi.

Hepsi sevindiler, Muhammed el-Emîn geldi. Allah hakemlik için en uygun şahsı göndermiş oluyor. Çok sevindiler; "Tamam, bunun hükmüne hepimiz razı geliriz!" dediler. Çünkü asil bir kimse, sevdikleri bir kimse ve emin bir kimse, güveniyorlar, seviyorlar.

Peygamber Efendimiz'e meseleyi anlattılar. O da Seyyidü'l-evveline ve'l-âhirin, geçmişlerin ve geleceklerin efendisi, sıradan insanlara benzer mi onun sıfatı? Peygamber Efendimiz de hadiseyi dinledi, dedi ki:

"—Bir örtü getirin!"

Bir örtü getirdiler.

Hacerü'l-Esved'i eliyle örtünün üstüne koydu, örtünün her tarafından bu kavga eden çekişen adamların her birisine tutturdu, her birisi örtüyü beraberce kaldırdılar. Hacerü'l-Esved beraberce kalktı, Peygamber Efendimiz de getirdi, Hacerü'l-Esved'i köşedeki yerine yerleştirdi.

Muhammed el-Emîn… Hakemliği de bize örnek olacak kadar güzel. Her şeyi güzel. Her şeyi tam adaletli. Kimseyi darıltmadan, küstürmeden, üzmeden, düşman etmeden tatlı tatlı ne güzel halletti.

Allah bize o Peygamber Efendimiz'in müstesna sıfatlarından akisler, nimetler, hisseler, nasibler, paylar ihsan etsin… Bizi o Peygamber Efendimiz'e en güzel uyanlardan eylesin... O güzel huylara sahip olanlardan eylesin… Onun, o peygamberin, o mübarek zâtın sevgisine, şefaatine, iltifatına cümlemizi nâil eylesin…

Emin insanlar olacağız.

Para verdiler, para yerini bulacak. Bir şey emanet ettiler, tamam. Sır verdiler, "Aman kimseye söyleme!" veyahut "Kimseye söyleme!" demedi de Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

"—Bir insan bir sözü söylerken iki tarafına baktı da söyledi mi o sırdır." diyor.

İki tarafına bir bakıyor, ondan sonra fısıldıyor. Demek sırmış ki kimse duymayacak gibi söylüyor. Tamam, o sırrı başkasına açamazsın. O da bir emanet.

Emanetin her çeşidine riâyet edeceğiz.

Kadınlar? Kadınlar da bize emanet. Peygamber Efendimiz öyle buyuruyor.

Emanet! O emaneti korumak bizim vazifemiz. Namusunu koruyacağız, haysiyetini koruyacağız, gönlünü kırmayacağız vs. vs.

Emanet çünkü. Emin insan olduğumuz için ona riâyet edeceğiz.

Bu Allah'ın kulluğu, müslüman olmak, Allah'ın yeryüzünde insanlara yüklediği vazifeleri yapmak; bu da bir emanet. Mükellefiyet dediğimiz, sorumluluk dediğimiz şey emanet... Bu

büyük bir emanet. Bu emaneti dağlar taşlar çekemedi.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ، إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولاً

(الأحزاب:٧٢)

(*İnnâ aradne'l-emânete ale's-semâvâti ve'l-ardi ve'l-cibâli feebeyne en yahmilnehâ ve eşfakne minhâ ve hamelehe'l-insân, innehû kâne zalûmen cehûlâ*) "Biz, emaneti dağlara, göklere, yere arz ettik, al yüklen dedik de hepsi korktular emanetten, yüklenmeyi kabul etmediler; insanoğlu emaneti yüklendi. Doğrusu o çok zàlim ve çok cahildir." (Ahzâb, 33/72) diyor.

İşte o emanet, Allah'a güzel kulluk etmek, mükellefiyet vazifesi. O da bir emanet. Onu da yerine getirmek zorundayız. Rabbimiz'e güzel kulluk yapmak zorundayız. Nimetlerine şükretmek zorundayız. Kur'an'ın ahkâmına uymak zorundayız; tavsiyelerini tutmak zorundayız, emirlerini yapmak zorundayız, yasaklarından kaçmak zorundayız. O da emanet. Kur'an da bize emanet, din de bize emanet, sorumluluk da bize emanet.

Allah bizi her bakımdan dört başı mâmur, emanete riâyet eden ehli emanet, emin kullardan eylesin…

Bu tamam. Bu sıfatı elde etmeye çalışacağız. Söz verdik mi sözümüzü yerine getireceğiz, vaktinde geleceğiz, anında orada olacağız. Sözümüz yerine gelecek. Vereceğiz dedik mi, vereceğiz. Bu tamam, bir.

İkincisi, bu hadîs-i şerîfin ikinci cümlesi neydi?

(*Ve lâ salâte li-men lâ tuhûre lehû*) "Temizliği olmayanın namazı yoktur."

Temizliği olmayanın da namazı yoktur. Çünkü o zaman Müslümanlık yeni yerleşiyor. Daha İslâm yeni geldiğinden Araplar bilmez ki... Allahu ekber derler dururlar, Peygamber Efendimiz'in arkasına namaz kılarlar.

Yoo, öyle değil. Abdest alacaksın, ondan sonra. Temizlik olmadan namaz olmaz. Peygamber Efendimiz onu öğretiyor. Biz şimdi hepimiz biliyoruz;

"—Aa! Tabii abdestsiz namaz olur mu? Bektaşi'nin namazı gibi olur."

Onu yapmıyoruz. Ama o devirde Peygamber Efendimiz öğretiyor: (*Ve lâ salâte li-men lâ tuhûre lehû*) "Abdest almadın mı, temizlenmedin mi, o zaman namaz da olmaz."

"—Hocam ben abdest alıyorum, namazı hep öyle kılıyorum." diyoruz hepimiz değil mi?

Sorsak;

"—Namazı kıldın, ikindi namazını, abdestli miydin?"

Herkes, "Abdestliydim." der.

Ama bazen şu oluyor, ona da dikkat edelim:

Yüznumaraya gidiyor, küçük abdestini yapıyor çıkıyor, hemen şapur şupur abdestini alıyor geliyor buraya. Yürürken hadi tekrar birkaç damla çıkıyor. Yürürken, buraya gelirken, ayakkabısını alacağım diye eğildiği zaman, kalktığı zaman, bir zorlama hadisesinde; önünü açsa baksa, orası ıslandı, farkında değil.

Kendisini abdestliyim sanıyor, farkında değil. İşte buna da dikkat edeceğiz.

Abdestten önce istibrâ edeceğiz. Artık sonu iyice kesilinceye kadar duracağız, temizleyeceğiz, paklayacağız, abdesti öyle alacağız. Tutmaz ki, çamurun üstüne ev yapsak cıvık çamurun üstünde ev durur mu? Kayar gider.

Duvar durur mu? Durmaz. Altı sağlam olacak, hiçbir şey kalmayacak, ondan sonra abdest alabileceksin. Bazı kimseler ona dikkat etmiyor, bir.

Bir de abdesti nasıl aldığına bakıyorsun, şap yüzüne, şup yüzüne, şap eline, şup eline...

Hani dirseğini yıkamadın? Hani şu yüzünün kenarları kaldı? Hani gözünün buraları bak kuru... Paldır küldür tam yıkamayınca da olmaz. Her tarafına varacak. Gözünün pınarlarını, yüzünün tamamını, sakallıysan sakalını hilalleyeceksin, arasına su gidecek. Her şeyi usûlüyle yapacaksın. Aceleye getirip de paldır küldür yapmak bizde çok yaygın…

Bu Arap kardeşlerimizin oralara gittiğimiz zaman beğendiğim şeylerinden birisi... Herkes tenkit ediyor ya, biz de şimdi doğruyu gerçeği, güzel taraflarını söyleyelim:

Ne namazı ne Kur'an'ı aceleye getiriyorlar. O işlerde hiç acele yok…

Bizim burada teravih namazında hızlı kılmak hepimizin kabul ettiği bir şeydir. Jet imamlar türemiştir.

"—Teravih namazını 15 dakikada kılıyor, hadi onun arkasına gidelim!"

Paldır küldür, paldır küldür, paldır küldür; bitti!

Öteki caminin başına geldiğin zaman daha adamlar vitri bile kılmamış oluyorlar, "bak bu imam jet imam."

Hızlı okumak, öyle şey yok…

Hatimle namaz kılıyorlar, tane tane okuyorlar. Hiç namazın erkânından çalmadan güzel güzel yapıyorlar. Aceleye getirmiyorlar.

Bizim kardeşlerimiz abdest alırken şapur şupur derken, vücudunun yıkanması gereken abdest uzuvları tam yıkanmıyor. Ayağının topuğu yıkanmıyor, yüzünün yan tarafı yıkanmıyor,

kolunun dirseği yıkanmıyor. O zaman da abdest olmaz. Yaptığımız işi, her işi güzel yapacağımız gibi bu abdesti de güzel alalım ki namazımız tamam olsun.

Namaz insanda iki çeşit temizlik yapıyor: Bir; üzerindeki maddî kirleri temizliyor. İki; mânevî kirleri temizliyor.

Üzerinde, âzâlarında ne kadar günah varsa, o suların damlalarıyla beraber o günahlar da siliniyor. Gözüyle günaha girmiş; yüzünü yıkadığı zaman, sular damlarken günahlar siliniyor. Ağzıyla günaha girmiş; o günahlardan temiz oluyor.

Abdest çok önemli! Böylece dualar ede ede, dikkatli dikkatli abdest alalım, namazımız tamam olsun.

Gelelim öbür cümlesine:

(*Ve lâ dîne li-men lâ salâte lehû*) "Namazı olmayanın dini yoktur."

Şimdi bu zamâne müslümanları tembelleşti. Hem cahil, İslâm'ı bilmiyor hem de başka tahsiller gördüğü için diploması olduğundan kendisini alim, bilgili sanıyor. İşin zor tarafı bu. Öbür tahsili de görmese cahil diyeceğiz, "Sus, otur kenara!" diyeceğiz, o da cahilliğini bilecek, gık demeyecek, iş düzelecek, sözümüzü dinleyecek. Ama öbür taraftan tahsil yaptığı için, "Kapı kanadı kadar diplomam var!" diyor, "Sen beni ne sanıyorsun?!" diyor, "Ben falanca yerde filancayım!" diyor, "Falanca yerde okudum!" diyor.

Vay be... O zaman adama bir şey diyemiyorsun. Ama din tahsili yapmadı, o bakımdan cahil, onu hiç kabul etmiyor.

Gazetelere beyanat veriyor, yarım gazete sayfası bir tam gazete sayfası büyük profesör büyük bilmem ne... Büyük profesör ama, anladım tamam, pekâla, kabul ama din tahsili yapmamış ki… Bilmediği sahada konuşunca profesörlüğün büyüklüğü kalmaz ki. Profesörlüğün büyüklüğü öbür tarafta kaldı, o sahada kaldı. Hukukta büyük profesör, pekâlâ ama fıkıh ayrı, tefsir ayrı, hadis ayrı...

"—Efendim ben de küçükken Amme cüzünü hatmetmiştim."

Aa, maşaallah, iyi ama yetmez ki! Amme cüzünü herkes hatmediyor, bizim mahallenin yedi yaşındaki çocukları da bitiriyor, bir yazda bitiriyor; marifet değil ki.

"—Kur'ân-ı Kerîm'i, mealini yüzünden bir kere okumuştum."

Sen çocuk musun ya? Kur'ân-ı Kerîm'in mealini yüzünden bir kere okumakla anlaşılacak kitap mı bu? Her harfinden mâna çıkıyor. Sen ne sanıyorsun Kur'ân-ı Kerîm'i?

Cahil, Kur'ân-ı Kerîm'den konuşuyor.

"—Efendim ben tıp profesörüyüm."

Pekâlâ ama, doktorların hocasısın, hastaları candan etme de, doktorluğunu iyi bil de bu işe karışma! Tıp profesörüysen tıp profesörüsün, dinle konuşmak senin neyine?

"—Efendim yasak mı, herkes istediğini söyler!"

Söyler ama doğru söylerse kıymeti olur, doğru söylemezse ben öbür tarafta şu unvana sahibim diye bu tarafta hakkı olmayan şeyi söylerse o zaman gülünç duruma bile düşer ve öyle bir kimseye kimse itibar etmez. Etmesin!

"—Efendim ben Kur'ân-ı Kerîm meali hazırladım."

"—Pekiyi, Arapça bilir misin?"

"—Yok, bilmiyorum."

"—Pekiyi bu tercümeyi nasıl yaptın?"

"—Lugat-i Nâci'ye baktım, öyle yaptım."

"—Ya *Lugat-i Nâci* Osmanlıca kitabı, Arapça kitabı değil ki. Sen bu tercümeyi ona dayanarak nasıl yaparsın?"

Bir Arapça kelimenin Arapça'daki mânası başkadır, Osmanlıca'daki mânası başkadır. Kaç asır sonraki mânasıdır, değişmiştir. Yani sen filoloji de hiç bilmiyorsun, lisan ilminden de haberin yok, bir şeyden haberin yok. *Lugat-ı Nâci* ile Kur'an tercüme edilir mi?

Bak şaşkına!..

Onun için, herkes kendi ihtisası sahasında kalacak ve dinin sözü asıl alimlerin olacak. Herkes ona ittiba edecek, onun sözüne uyacak. Ötekisi de bilmediği sahada böbürlenmeyecek.

"—Canım ben de işte müslümanım, sen ne sanıyorsun? Allah'la kulun arasına girme!"

İyi ama bak namazını kılacaksın. "Namazı kılmayanın dini yoktur." diyor Peygamber Efendimiz. Namazı kılacaksın!

"—Namazı kılmayanın neden dini yoktur." şimdi onu izah edeceğim.

Peygamber Efendimiz diyor ki;

“—Namazın dindeki yeri vücutta baş ne kadar önemliyse o mevkidir, o kadar önemlidir.”

Neden bu namaz bu kadar önemli oldu?

Bazı insanın içine nefsi veya şeytanı veya kâfir, müşrik, münafık kimseler ona söz söylemişlerdir;

“—Canım bu namaz da, yat kalk da ne oluyor?” diye ileri geri sözler söylemişlerdir.

Bu devirde hep böyle şeyleri herkes duyuyor. İş ince ama onlar anlamıyorlar.

Kimisi de diyor ki:

“—Beş vakit yerine üç vakit olsun, bir vakit olsun. Çok fazla bu.”

Pazarlık mı yapıyorsun? Bu ne biçim şey!

Bilmedikleri taraf şu: Bizim dinimiz insanı, insân-ı kâmil yapmanın usûlünü öğretiyor. Kâmil insan olacak, her bakımdan mükemmel insan olacak. Her bakımdan mükemmel insan olması için de insanın her zaman kendisini kontrol altında tutması lazım, devamlı kontrollü olması lazım. Çünkü kontrol olmadığı zaman insan bozuluyor.

Nasıl araçların, arabaların, uçakların belirli zamanlarda, periyotlarda bakımları oluyorsa, vidası gevşiyor, şurası eskiyor, o aleti değiştiriyorsun, bunu değiştiriyorsun; zaman geçti mi insanın tazelenmesi gerekiyor. Bu namaz bizi günde beş defa tazeleyen bir ibadet. Günde beş defa bizi hizaya çeken, günde beş defa bizi Rabbimiz’in kulu olduğumuzu hatırlatarak hak yola bağlayan bir ibadet. O bakımdan çok müstesna önemi var.

Peygamber Efendimiz diyor ki;

“Sizden biriniz, evinizin önünden billur gibi pırıl pırıl bir su, dere aksa; günde beş defa o suyun içine bu terli, vücudu tozlu topraklı zamanda girse çıksa, o vücutta toz toprak, pas kir kalır mı? Kalmaz. İşte namaz öyledir.”

Sen günde beş defa Rabbinin huzuruna *Allahu ekber* diye çıkarsan, ölçülü insan olursun, dengeli insan olursun, insaflı insan olursun, mü’min, adaletli kimse olursun, kimseye haksızlık etmezsin, Rabbinin huzuruna varacağını bilirsin, hesap vereceğini bilirsin, iyi insan olursun; cemiyetin işleri de iyi gider, ailenin işleri de iyi gider, ticarî işler de iyi gider, adatmaca olmaz, vs. vs. olmaz.

Bu namaza Allah çok faydalar bağlamıştır. Bedenî, sıhhî, maddî mânevî, iktisadî, ticarî, ictimaî faydalar bağlamıştır... Bu namazı doğru düzgün kıldığı zaman, insan dînen ayakta kalır, rûhen kuvvetli olur, her bakımdan sağlam olur. Bunu yıktığı zaman, yapmadığı zaman, dini de yıkılmış olur.

Namazı bu şuurla kılalım, namazın bu ehemmiyetini kavrayarak kılalım. Her namazımız Mi'rac olmalı.

اَلصَّلٰوةُ مِعْرَاجُ الْمُؤْمِنِ

(*Es-salâtü mi'râcü'l-mü'min*) "Namaz mü'minin Mi'racıdır."

Rabbinin huzuruna Peygamber Efendimiz'in Mi'racı gibi mi'rac yapıp günde beş defa çıkma hadisesi oluyor. O şuur ile namaz kılmayı Allah cümlemize nasib eylesin…

Beş vakit olması da önemlidir. Emin olun dört vakit olsa bu fayda olmaz, üç vakit olsa bu fayda olmaz. Hepsi yerli yerinde, hepsi en mükemmel tarzda düşünülmüş.

b. Namazda Eli Tenasül Organına Değmek

Şimdi iki tane hadîs-i şerîf peşpeşe. Birisinde buyuruyor ki:

(*Enne racülen kàle*) Bir şahıs demiş ki: (*Yâ rasûla'llah, mesistü zekerî ve ene usallî. Kàle fezekerehû.*) "Ya Rasûlallah, namazdayken elim tenasül aletime değdi, oraya temas oldu."

O zaman Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[59]

لاَ بَأْسَ إِنَّمَا هُوَ جَذَبَةٌ مِنْكَ (عبد الرزاق ، طب. عن أبى أمامة ؛ أن رجلا قال: يا رسول الله ، مسست ذكرى وأنا أصلى ، قال فذكره)

RE. 463/6 (*Lâ be'se, innemâ hüve cezebetün minke*) "O senin vücudundan bir parçadır, beis yoktur." diyor.

Herhalde kim bilir bazen ter oluyor, terden elbisesi yapışıyor. Meselâ, elbisesini kurtarayım derken olabilir. Rükudan, sücuddan kalktığı zaman, oturduğu zaman sıkışma olabilir. İnsanlık hâli bir şeyler olur.

O da tereddüt etmiş, "Acaba bu benim yaptığım doğru mu oldu, eğri mi oldu?" diye. Şiddetli kaşınma olmuş olabilir, bir kıl batması olur filan.

"—Beis yoktur." diyor.

Şehvetle olmadıktan sonra bir beis yoktur. İmâm-ı Âzam Hazretleri'nin de bu hadîs-i şerîf delili olmuş oluyor.

c. Ramazan'da Eşini Öpmek

İkinci hadis-i şerifte bildiriliyor ki:

(*Süile rasûlü'llàh SAS, ani'r-racüli: yukabbilu'mre'etehû fî ramadâne. Kàle fezekerehû.*) "Ramazan'da bir evli efendi, koca; hanımını, karısını öperse bunun hükmü nedir?" diye sormuşlar.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[60]

---

[59] İbn-i Mace, *Sünen*, c.II, s.90, no:477; Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.VIII, s.242, no:7945; Abdürrezzak, *Musannef*, c.I, s.116, no:425; İbn-i Adiy, *Kamil fi'd-Duafa*, c.II, s.135; Ebu Ümame RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.IX, s.339, no:26333; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV, s.492, no:16007.

[60] Taberani, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.367, no:4452; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.III, s.390, no:4968; Hatib-i Bağdadi, *Tarih-i Bağdad*, c.XIV, s.112, no:7452; Ebu Nuaym, *Ahbar-ı Isfahan*, c.II, s.59, no:411; Enes ibn-i Malik RA'dan.

لاَ بَأْسَ رَيْحَانَةٌ يَشُمُّهَا (الحا كم فى الكنى عن أنس ؛ سئل النبى صلى الله عليه وسلم عن رجل يقبل امرأته فى رمضان قال فذ كره)

RE. 463/7 (*Lâ be'se reyhânetün yeşümmühâ*) "Beis yoktur. O onun çiçeğidir." *Reyhânetün*. "Kokulu çiçeğidir, koklayabilir." demiş Peygamber Efendimiz.

Kişi nefsine hâkim olduğu zaman, işi dağıtmayacağı zaman bir beis olmuyor, fakat mekruh oluyor. "Bir şeye başlangıç olur da sonra iş daha kötüye varır." diye mekruh olmuş oluyor.

Aslında kendisine hâkim olabilen bir kimse için beis olmuyor. Bunlar hayatın çeşitli bilgileridir, zamanı gelir birisi sorar, kulakta bilgi olarak kalsın.

d. Takvâ ve Zenginlik

Bu da yeni, arkasından okuduğumuz başka bir hadîs-i şerîf. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[61]

لاَ بَأْسَ بِالْغِنَى لِمَنِ اتَّقٰى ، وَالصِّحَّةُ لِمَنِ اتَّقٰى خَيْرٌ مِنَ الْغِنَى ، وَطِيبُ النفْسِ مِنَ النَّعِيمِ (حم. ه. والحكيم ، والبغوى ، ك. طب. عن يسار بن عبد الله الجهنى)

RE. 463/8 (*Lâ be'se bi'l-gınâ li-meni'ttekà, ve's-sıhhatü li-*

Kenzü'l-Ummal, c.VIII, s.602, no:24340; *Camiü'l-Ehadis*, c.XIII, s.149, no:12794.

[61] İbn-i Mace, *Sünen*, c.VI, s.358, no:2132; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.69, no:16694; Hakim, *Müstedrek*, c.II, s.3, no:2131; Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.90, no:1245; Buhari, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.113, no:301; Şeybani, *el-Ahad ve'l-Mesâni*, c.IV, s.393; İbn-i Ebi Şeybe, *Musannef*, c.II, s.117, no:561; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.201, no: 7949; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gàbe,* c.I, s.300; Mizzi, *Tehzibü'l-Kemal*, c.XIV, s.451, no:3243; Beyhaki, *Adab*, c.III, s.86, no:791; Yesar ibn-i Abdullah el-Cüheni RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.III, s.266, no:6484; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV, s.494, no:16013.

meni'ttekà hayrun mine'l-gınâ, ve tîbü'n-nefsi mine'n-nâîmi.)

(*Lâ be'se bi'l-gınâ li-men ittekâ*) "Takvâ ehli, takvâ sahibi, Allah'tan sakınan, çekinen, titiz, has, ihlâslı müslüman için zenginlikte bir beis yoktur."

"—Bu ne demek?" diye şaşıracaksınız, anlayamayacaksınız.

Peygamber Efendimiz, âyetler iniyordu, müslümanlara Allah yolunda malını ortaya koymasını emrediyordu. Onlar da neleri varsa ortaya koyuyorlardı. Harp yapılıyordu, sulh yapılıyordu, fakirlere o paralar dağıtılıyordu. Canlı, şen bir cemaat, bir topluluk ki her şey sevgi üzerine kurulmuş.

Tabii para biriktirmek, mal biriktirmek ayıp, doğru değil diye bir yaygın kanaat vardı. O kanaati aynen devam ettiren din alimlerimiz olmuş; "Biriktirmek câiz değildir, hepsini Allah yolunda sarf edeceksin." diye söyleyenler olmuş.

Tabii hayatta da insan biraz biriktirip bir şeyinin olmasını da istiyor. Konunun çeşitli taraflarını anlatacak başka hadîs-i şerîfler de var. İşte bu havadaki, böyle mânevî zevke sahip topluluğa, sahâbe-i kirâm topluluğuna Peygamber Efendimiz sanki özür diler gibi diyor ki:

"—Takvâ ehli olursa zenginliğin bir mahzuru yok."

Anlıyor musunuz inceliği?

Aslında herkes zenginlikten kaçıyor da, yaka silkiyor da, zenginliği istemiyor da onlara müdafaa eder gibi, özür diler gibi "Canım işte artık takvâ ehli ise onun mahzuru yok." diye Peygamber Efendimiz onu müdafaa ediyor. İşin ana noktası bu.

O zamanın müslümanı... Peygamber Efendimiz'in kendisi, onların en büyük numunesi; ertesi güne bir şey biriktirmezdi, evinde bir şey bırakmazdı, hepsini tasadduk ederdi.

Kitaplarımız yazıyor:

Bir defasında miktarını unuttum, bilmem ne kadar para gelmiş. Ortaya bir sofra örtüsü yayıyor, parayı yığdırıyor, bir tümsek oluyor. Gelene vermiş gidene vermiş, gelene vermiş gidene vermiş, gelene vermiş gidene vermiş; o para yığını bitmiş. Bitmiş, ondan sonra bir kişi daha geliyor:

"—Yâ Rasûlallah! Muhtacım, bana yardım et! Hiçbir şeyim kalmadı." diyor.

“—Otur, bekle şurada, bir şey gelirse onu da sana vereyim.” diyor.

Efendimiz’in hâli böyleydi. Ertesi güne yanında para biriktirip gezdirmezdi, hemen ihtiyaç sahiplerine intikal ettirirdi.

Onu gören sahâbe-i kirâmın hâli de öyleydi. Onlar malı Allah’ın rızasını kazanmakta birer vesile, vasıta olarak görürlerdi de Allah yolunda sarf ederlerdi.

Biz bu durumda çok hasta durumdayız. Bu konuda şu sırada hepimiz fevkâlade hastayız. İçimizde bu hastalıktan kurtulmuş, sıhhatli çok az insan vardır.

Biz bizeyiz, gelin beraber ağlaşalım, dertleşelim!

İslâm’ın bu kadar ihtiyacı vardır, İslâm’ın bu kadar hayır yapılacak tarafları vardır; paralar kasada, paralar çantada, paralar evde, paralar bilmem şurada... Kimsede para yok! Zenginin yanına gidiyorsun, öyle ağlıyor ki nerdeyse çıkartıp para vereceğin geliyor.

“—Şöyle yaptım da, fabrika kurdum da, param kalmadı da, şu kadar kredi aldım da, borçlandım da, pazartesi gününe şu ödenecek de, salıya şu ödenecek de...”

“—Vah yazık! Ceketimi satayım da bari para vereyim şuna!” diyeceği geliyor insanın… İnsan o hâle geliyor.

Fakirin yanına gidiyorsun;

“—Hocam ben zaten fakirim, param yok ki!” diyor.

Hadi, peki bu işleri kim yapacak? Şu hayırları kim yapacak? Bu işler nasıl yürüyecek?

Bana geliyorlar:

“—Hocam pırlanta gibi zeki bir çocuğum var, hep iftiharla geçti, hep teşekkür getirdi. Öğretmenler benim evime hücum ediyorlar; ‘Aman bu çocuğu ziyan etme, iyi bir tahsil yaptır!’ diye bana baskı yapıyorlar. ‘Getir, biz okutalım!’ diyorlar. Burs verecek müesseseler var, Avrupa’ya gönderecek müesseseler var.” diyor.

Adam gelmiş, mesela matematik hocası geldi benim evime böyle dedi, çocuğundan bahsetti “On bir tane iftihar kâğıdı getirdi.” dedi, “Çok zeki çocuk, bunu ne yapayım?” dedi.

Bak sana geliyor, soruyor.

Ben isterim ki en kaliteli hocalardan meydana gelen bir öğretim kadrosuna sahip güzel bir okulum olsun, en seçme gençleri alayım,

burada okutayım; her birisi birer cevher, memlekete en faydalı insanlar olsunlar. Bunu isterim.

Birisi geldi:

"—Hocam benim yeğenim var. Ankara'da. Bu çocuk çok çalışkan, çok zeki. Şu kadar zamanda şu işi becerdi, bu kadar zamanda bu işi becerdi. Bunu nereye göndermemi tavsiye edersin? Ben bunun okumasını istiyorum. Kendisi de yanıp yakılıp okumak istiyor. Bunu güzel bir yere gönderelim!" dedi.

Güzel sıfatları bozulmadan en kaliteli bir tarzda yetiştirmek...

"—Ben bunu kaçırmadan kendim yetiştirmek isterim. Kendim üniversitede profesörüm, arkadaşlarım var, ben bunun eğitimini gàyet güzel yapabilirim. Türkiye'de en kaliteli eğitimi, numune eğitimi yapabilirim."

E yapabilirsin ama yap, göreyim hadi... Para yok ki! Para olmayınca olmuyor. Para olmayınca, "Ne yaparsan yap çocuğunu..." diyorsun.

Hadi, bu sefer o çocuklar Avusturya Lisesi'ne gidiyor, Alman Lisesi'ne gidiyor, Fransız Dame de Siyon'a gidiyor, adını bildiğim bilmediğim Avrupalı hocaların yetiştirdiği, papazların ders verdiği falanca okula gidiyor...

Veya burada durmuyor, Avrupa'ya gidiyor, bir tahsil görüyor; güzel. Yabancı dil biliyor; güzel. Ama çocuk örfünden âdetinden, dininden imanından, aslından neslinden kopuyor. Bizim aleyhimize dönüyor, bizim inancımıza karşı çıkıyor, bizim kendi menfaatlerimize karşı çıkıyor. Hatta gelmiyor; "Ya Türkiye'de de yaşanır mı!" diyor, "Amerika'da yaşarım!" diyor, "Bunlar barbar insanlar, bunlar medenî insanlar." diyor. Dinini değiştiriyor. Papazlar onu işleye işleye, işleye işleye bakıyorsun dinini değiştirmişler.

Duymadınız mı: "Tevfik Fikret'in oğlu papaz oldu, filancanın oğlu papaz oldu, şu şöyle oldu..." diye. Adam aldı mı eline koyuvermiyor. O zaman hadi ayıkla pirincin taşını...

Her şey parayla oluyor kardeşlerim.

İşte vakıf kurduk, şunu yaptık bunu yaptık, toplantılar yaptık Ramazan'da, filanca zamanda... Bak şurada Kur'an kursu binasına

başladık, işte resimleri, dokuz katlı bina, şu kadar dershane, bu kadar bilmem ne... Şurada cami başlattık, filanca yerde şu siteyi başlattık, falanca yerde şu siteyi başlattık. Şu Kur'an kursu yarım kalmış, 40 milyon istiyor. Bu tesisler yarım kalmış, 300 milyon istiyor. Şu tesisler temeli atılmış, bilmem ne kadar istiyor. Hadi… Kalıyor..

Her şey paraya bakıyor. Onun için içinizde para sahipleri, imkân sahibi olan kimseler bu işlerin peşine düşecek. Kimin nesi varsa ortaya koyacak; en güzel müesseseleri kuracağız, en iyi tarzda çalıştıracağız. Numune olacak; temizlikte, kalitede numune olacak.

Çocuklarımızı pırlanta gibi yetiştireceğiz; yabancı dil bilen, şarkı, garbı bilen, imanı bilen, küfrü bilen, kâfirin hilesini bilen, oyuna gelmeyen insanlar, faydalı insanlar hâline getireceğiz.

Kurtuluşumuzun çaressbunlar. Aksi takdirde gideriz...

Nasıl Afganistan Ruslar'ın işgaline gittiyse, nasıl Kırım Ruslar'ın işgaline gittiyse, nasıl Kafkasya tamamen ahâlisi müslüman olduğu halde gittiyse, nasıl Kazan tamamen müslüman ahâliden ibaret olduğu halde gittiyse, nasıl Tuna vilâyetimiz gittiyse, nasıl Mora vilâyetimiz gittiyse öyle gider. Biz geride kaldıkça, düşmanımız bizden ileri oldukça, onlar adamlarını, evlatlarını mükemmel yetiştirdikçe...

Bizim kara sabanla traktörün karşısına çıkılmaz. Kağnı arabasıyla Mercedes yarıştırılamaz, mümkün değil; ikisi arasında dağlar gibi fark var. Harman makinesi ile orak bir olmaz. Sen güneşin altında orak biçeceğim diye ölürsün; o orak makinesini tarlanın bir ucundan öbür ucuna bir çalıştırdı mı buğdayı çuvallara doldurup götürüyor.

Sen daha orakla buğdayı keseceksin de, öbür tarafta öküzleri sabana bağlayacaksın da, dövene bağlayacaksın da, döndüreceksin de, sapını keseceksin de, başağının tanesini ayıracaksın da, yabayla savuracaksın da rüzgar samanını bir tarafa, tanesini bir tarafa ayıracak...

Ohooo... Hangi asırda yaşıyorsun? XI. Asır'da mı yaşıyoruz, XII. Asır'da mı yaşıyoruz; XX. Asır'da mı yaşıyoruz?

XX. Asır'da yaşıyoruz.

O halde Müslümanlığını da XX. Asır Müslümanlığı yapacaksın. XX. Asrın imkânını, vasıtalarını, aletlerini kullanarak yüksek müslüman olacaksın.

Çamurdan ev ile betonarme bina aynı olmaz. Sandal ile koca gemi, sacdan gemi aynı olmaz. Pırpır uçakla koca jet uçağı aynı olmaz.

Adam küçücük bir uçak, bilmem kaç milyar para istiyor. Seneler senesi çalışacaksın, bir uçak alacaksın, düşman da arkasından bir füze sallayacak, düşürecek aşağıya; gitti senin paracıkların...

Bunları kendin yapman lazım. Bunun ince işini de kendin yap kaba işini de kendin yap; parası senin içinde kalsın, senin arkadaşının, kardeşinin karnı doysun, kesesi dolsun.

Bunları halletmemiz lazım. Bunların halledilmesi için de iş yapacak insanlara fırsat vermek lazım. İyi insanlar, kaliteli insanları geliştirmek lazım. Kaliteli insan yetiştirecek müesseseleri kurmak lazım.

Bunları yapmak için de para lazım. İş dönüp dolaşıp paraya geliyor mu, tamam. Paranın musluğunu kapattı mı Müslüman, geri

kalıyor. Paranın musluğunu kapattığı zaman, bu tarafa döndürdüğü zaman, müslüman geri kalıyor.

Neden? Çocuğu tahsilsiz, işi ibtidaî… Öteki şirketleşmiş, koca holding kurmuş; bu esnaf olarak kalmış, bir dükkân, dostlar alışverişte görsün; alıyor satıyor, alıyor satıyor... Sene sonunda ziyan…

Ötekisi holding; ticaret biliyor, iktisadî şartları biliyor, faizli nizamın oyunlarını biliyor, tedbir alıyor. O kâr ediyor şu kadar milyon; bu sabahtan akşama ondan daha fazla çalıştığı halde ziyan ediyor.

Bunları görmüyor muyuz? Görüyoruz.

İçimizde iktisat tahsili yapan kardeşlerimiz yok mu? Var, profesörü bile var. Niye tedbir almayız?

Her şey dönüp dolaşıyor, müşterek çalışmaya geliyor. Müşterek çalışmaya gelince bizim arkadaşlarımız orada yok.

Her şey dönüyor dolaşıyor, para vermeye geliyor. Para vermeye gelince, bizim arkadaşlarımız orada yok.

Ne olacak, benim cebimdeki üç kuruşla beş kuruşla bu iş olmaz ki! Söylemekten ben utanıyorum, dinlemekten siz kızıyorsunuz.

“—Tamam, salevât getirin, batıyoruz.” demiş adam.

O yok bu yok, o yok bu yok; “Hadi salevât getirin, bari salevât getire getire batalım! Batıyoruz.”

Parayı ortaya dökeceksin.

Zenginlik takvâ ehli insana zarar vermez. Neden?

Çünkü zengin takvâ ehli olursa, vereceği zamanı bilir de verir. Ama takvâ ehli olmazsa, parayı sımsıkı tutar da vebal altına girer, bütün bu Ümmet-i Muhammed’in çektiği vebal gider, âhirette onun kafasında patlar! Allah ondan hesabını sorar:

“—Afganistan’da kardeşlerin Ruslar’ın karşısında sıkıntı çekerken bu paraları sen nasıl avcunu sımsıkı tuttun da vermedin?”

Kuveytli’ye soracak, Suudlu’ya soracak. Onlardan bize de sorgu sual gelir, kıyısından kenarından... Onlar o paralarla uçaklarının tokmaklarını altından tokmak yapıyorlar, filanca yerde kumar oynamaya gidiyorlar, falanca yerde tatil yapmaya gidiyorlarsa, Allah onlardan mutlaka soracak. İhtiyacından fazlasını harcadıysa mutlaka soracak.

Petrol geliri müslümanların genel geliridir, sen onu nasıl kendi zenginliğin için kullanırsın?

Meâdin, toprak altından çıkan şeyler beytülmâlindir, sen onları nasıl öyle şahsen keyfin gibi istediğin gibi şunu bunu yapmakta kullanabilirsin?

Kullanamazsın! İslâm'a sarf edeceksin.

Ama İslâm'a sarf etmek için takvâ ehli olmak lazım. Takvâ ehli oldu mu parası olsun, zararı gelmez. Takvâ ehli insan para yardımı yapar. Ama Allah dini zayıf kimselere para verdi mi, para onlarda oldu mu, iste iste vermez.

Yanına gidiyorsun:

"—Yardım eder misin? İşte makbuz, işte biz vakıfız..."

Diyor ki:

"—Okul olsaydı yardım ederdim; cami olduğu için etmiyorum."

Kıpkırmızı kesiliyorsun, bir şey diyemiyorsun, çıkıyorsun.

Okul için gittiğin zaman, o zaman da ona da bir başka bahane buluyor:

"—Demin birisi gelmişti vermiştim, şimdi vermiyorum." diyor.

Artık söyleye söyleye bir hâl oldum: Bu kesenin ağzı açılmadan iş olmaz! Parayı bana verin demiyorum; ben de vereyim, sen de ver, ötekisi de versin, bu işler yapılsın diyorum. Her zaman söylediğim bu.

Parasız, namazla, Ramazan Müslümanlığıyla, oruçla bu işler hallolmaz, yetmez… Müslümanlık sadece bunlardan ibaret değildir. Asıl Müslümanlığın can alıcı noktası, bam teli; kesenin ağzını açabilmektedir.

Çok hoşuma gider, her zaman söylerim. Ama aradan bir sene geçti, burada söylemedim, unutulmuştur, yeni cemaatin haberi yoktur. Birisi gelmiş, bizim Ali Yakup Hoca, Allah selâmet versin, Bağdat'tayken; hoca ya, biraz bilgisi var ya, Ali Yakup Hoca'ya demiş ki;

"—Hocam ben zikri zikr-i cehrî mi yapayım, zikr-i hafî mi yapayım? Yani içimden mi Allah Allah diyeyim, yoksa Kàdirîler gibi âşikâre Allah Allah mı diyeyim?"

Zikri nasıl yapacağını soruyor.

Hoca bakmış adam zengin, huyunu da biliyor, biraz eli sıkı:

"—Sen zikri böyle yapacaksın!" demiş.

Eliyle para verme işareti yapmış.

"—Sen zikri böyle böyle değil de böyle yapacaksın!"

Adamına göre cevap. Çünkü işin can alacak noktası orası.

Her şeyi kolayca yapıyor. "Bin rekât namaz kıl!" desen kılıyor ama, "Bin lira ver!" dediğin zaman vermiyor.

Olmadı.

"—Her gün oruç tut." desen, işine geliyor. Lokantaya para vermeyecek, sonra göbeği de eriyecek, o da iyi; uygun geliyor, o zaman oruç tutuyor. Para vermeye gelmiyor.

Bunlar bizim kusurlarımız. Karşı taraf veriyor.

Karşı taraf nasıl veriyor?

Karşı taraf bir kere tek tek olmaktan çıkmış, şirketleşmiş. Şirketin sosyal fonlarını ayırmış, her türlü hayrını yapıyor. Talebesine burs veriyor, sosyal hizmetler yapıyor, çocukların bakımı için kreş yapıyor vs. vs. Birleştiği için ve şirketlerin de kanunla hayır yapma hakkı olduğundan hallediyor.

Biz birleşmemişiz, müesseseleşmemişiz, güzel çalışmamışız, gerekli tedbirleri almamışız, her şeyimiz ortada… Her şeyimiz ziyan, zebil, yazık, acınacak durumda oluyor. Bu işleri beceremediğimiz için... Müslümanlık bunları becermek. Bunları becermedikten sonra evin perişan, sokağın perişan, üstün perişan, işin perişan, ahlâkın perişan, düşüncen perişan.

Olmaz! Müslümanlık bir bütündür, öyle sadece namaz kılmaktan ibaret değildir. Bunu iyice bilelim!

(*Lâ be'se bi'l-gınâ li-men ittekâ*) "Takvâ ehli kimse için zengin olmakta bir mahzur yoktur, beis yoktur, zengin olabilir."

Neden? Çünkü gerektiği zaman verir de ondan. Açıkladık.

Gelelim; (*Ve's-sıhhatü li-meni'ttekâ hayrun mine'l-gınâ*) "Ama takvâ ehli için sıhhat zenginlikten daha iyidir."

Çünkü insanın biraz karnı ağrıdı mı, ne namazın tadı kalıyor, ne tesbihin... Birazcık başı döndü mü, birazcık keyfinde bir keder oldu mu, boğazı şişti mi gece ibadetine kalkamıyor.

Allah sıhhat âfiyet versin… Kuvvetli müslüman zayıf müslümandan hayırlıdır.

Hepiniz sıhhatli olun. Sigarayla bu ciğerlerinizi kurum doldurmayın! Sabah kalkın, jimnastik yapın. Kolunuzu bedeninizi çalıştırın! Tarlada çalışın. Biraz bedeniniz çalışsın, hareket etsin. Biraz arabaya binmeyin, yürüyün, sıhhat kazanın...

Mehmet Âkif merhum Halkalı'ya kadar yürüyerek gidermiş. Halkalı'ya yürünerek gidilir mi buradan? Her gün mü artık, kaç günde birse, orada ders vermeye yürüyerek gidermiş. Pehlivanlıkta üstüne söz söylettirmezmiş.

Kuvvetli müslüman daha hayırlıdır. Kuvvetli olun.

Hanımlar da kuvvetli olsun. Hanımlar da halsiz, yerinden kalkamaz, öyle olmaz.

Hepimiz güçlü, kuvvetli, sağlam, hareketli, çevik olacağız. Çocuklarımız da öyle olacak. Mızmız, yük taşıyamaz, bir meşakkâtin altına giremez, bir hizmet versen yapamaz.

Hayır! Güçlü kuvvetli olacağız. Her bakımdan sıhhatli ve kuvvetli olacağız. Sıhhat önemli.

(*Ve tîbü'n-nefsi mine'n-nâîmi*) "İnsanın gönül hoşluğu, o da nimettendir."

Hani, "El-hamdü lillâh, hiç tasam yok, bugün keyfim yerinde, iyiyim hoşum!" diyorsun, o da bir nimettir. Derdin yok, üzüntün yok el-hamdü lillâh, o da Allah'ın bir nimetidir.

Allah hepimizi maddî ve mânevî bakımdan sıhhatli eylesin… Güçlü, kuvvetli, sağlam müslüman eylesin... Gönlü hoş kişilerden eylesin… Takvâ ehli eylesin… Bol helal kazançlar nasib etsin… O bol helal kazançlarımızla çok hayırlar yapmak nasib etsin… Ardımızda nâmımızı yürütecek camiler, çeşmeler, hayırlar, hasenâtlar, mektepler tesis etmeyi nasib eylesin...

e. Zalim de Olsa Kardeşine Yardım Etmek

Câbir RA'dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[62]

---

[62] Müslim, *Sahih*, c.XII, s.463, no:4681; Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.X, s.137, no:20254; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Keşfü'l-Hafa, c.I, s.209, no:631; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV, s.497, no:16026.

لاَ بَأْسَ وَلْيَنْصُرِ الرَّجُلُ أَخَاهُ ظَالِمًا أَوْ مَظْلُومًا ؛ إِنْ كَانَ ظَالِمًا فَلْيَنْهَهُ فَإِنَّهُ لَهُ نَصْرٌ ، وَإِنْ كَانَ مَظْلُومًا فَلْيَنْصُرْهُ (م. ق. عن جابر)

RE. 463/9 (*Lâ be'se velyensuri'r-raculü ehâhu zâlimen ev mazlûmen, in kâne zâlimen felyenhehû feinnehû lehû nasrun, ve in kâne mazlûmen felyensurhu.*)

(*Lâ be's*) "Tutsun, beis yok. (*Velyensuri'r-raculü ehâhu*) "Muhakkak ve muhakkak kişi kardeşine yardım etsin..."

Hadise şu: İki çocuk kavga etmiş. Birisi ötekisinin arkasına birkaç patlatmış, onun üzerine onun taraftarları ayağa kalkmışlar, bu çocuğun taraftarları da kendisininkini korumak üzere ayağa kalkmışlar.

Bunlar;

"—Ey muhacirler, toplanın!" diye bağırmış…

Ötekiler;

"—Ey Ensar, toplanın!" diye bağırmış.

Çocuk kavgasından bir fitne çıkmış. Mekke'nin müslümanları, Medine'ye göçmüş muhacirler ile Medine'nin müslümanları Ensar kavga edecek duruma gelmişler.

Peygamber Efendimiz gürültü üzerine çıkmış:

"—Ne oluyor?"

Demişler ki;

"—İki çocuk kavga etti, sonra iki taraf birbirine kalkıştı, kavga çıkacak gibi oldu. Herkes kendi taraftarını tutuyor.

Buyurmuş ki:

(*Lâ be's*) "Tutsun, beis yok. (*Velyensuri'r-raculü ehâhu zàlimen ev mazlûmen*) Tutsun ama mutlaka ve mutlaka kişi kardeşine yardım etsin. Ama zalim olsa da mazlum olsa da yardım etsin."

Ne demek bu? Arkasından izah ediyor:

(*İn kâne zâlimen felyenhehû, feinnehû lehû nasrun*) "Eğer zalim ise, zulmünden alıkoysun, öyle yardım etsin! (*Ve in kâne mazlûmen felyensurhu.*) Eğer mazlum ise, o zaman mazlumluk çekmemesini, mazlumluktan kurtulmasını sağlamak için yardım etsin."

Demek ki kavga eden çocukların başına Ensar da koşacak, Muhacir de koşacak. Ama ikisi "Vay! Bu benim tarafım, bu benim tarafım!" diye yumruklaşa girmeyecek.

Bakacaklar: Kim haklı? Bu…

Kim haksız? Şu haksız. Tamam, haksızın haksızlığını önlemekte bu yardım edecek, ötekisi de haklının hakkını yerine getirmekte yardım edecek. Hakta birleşecekler. Hakkı icrâ etmekte birleşecekler.

Bir hadîs-i şerifte Peygamber Efendimiz buyurmuştu ki, geçtiğimiz derslerde okuduk: [63]

زُلْ مَعَ الحَقِّ حَيْثُ زَالَ (حب. طب. ع. مخول السلمي)

(*Zül mea'l-hakkı haysü zâle*) "Hak nerede ise, sen hakla beraber ol! Hakkın yanında ol! Hak neredeyse onun peşinden git!" diyor.

Hak nereye zâil olursa, ne tarafa doğru kayarsa, giderse, sen de hakkın peşinden git!

Hak düşmanının yanında; düşmanına o zaman boyun bükeceksin, "Sen haklısın!" diyeceksin, diyebileceksin.

Baban haksızsa; "Baba sen benim babamsın, canımsın, başımın üstünde yerin var, başımın tacısın ama burada haksızsın!" diyebileceksin.

Kendin haksızsan; "Doğru söylüyorsun kardeşim, bu sefer hata bende, hata ettim, affet…" diyebileceksin.

Haktan yana olacağız. Taraf tutmak yok. Bir taraf tutmak varsa, o da hakkın tarafını tutmak olmalı... Hak nerdeyse öyle olacağız. Öyle olursak, kurtuluruz.

Öyle olmazsak, herkes bir partiyi tutar, herkes bir bölgeyi tutar; bölgecilik yapar, particilik yapar, zümrecilik yapar, hemşericilik yapar...

"—Bu benim hemşerim, al işe..."

---

[63] İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIII, s.196, no:5882; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.322, no:763; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.III, s.137, no:1568; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.998; İbn-i Hacer, *el-İsâbe,* c.VI, s.56, no:7854; Buhàrî, *Târih-i Kebîr*, c.VIII, s.29, no:2045; Mahvel el-Behzî es-Sülemî, babasından.

Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.176, no:7276; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1363, no:43578, 43580; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VII, s.593, no:12342; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.331. no:4236 ve c.XXXXI, s.231, no:44741; RE. 13/6.

“—Ya bunun ciğeri beş para etmez, niye alayım?”
“—Hemşerim, falancanın oğlu.”
“—Ya gitsin adam olsun, ondan sonra gelsin. Burada şu şahıs iyi şahıs, bunu alacağız.” diyebilmeliyiz.

Böyle olduğu zaman işlerimiz ileri gider.

f. Hadis Naklinde Usül

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[64]

لاَ بَأْسَ بِالحَدِيثِ قَدَّمْتَ فِيهِ أَوْ أَخَّرْتَ ، إِذَا أَصَبْتَ مَعْنَاه

[64] Hakîm-i Tirmizî, *Nevadirü'l-Usül*, c.IV, s.119; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimaşk*, c.LXII, s.363; Vâsiletü'bnü Eska' RA'dan.
Hakîm-i Tirmizî, *Nevadirü'l-Usül*, c.IV, s.119; Ebu Hüreyre RA'dan.
Camiü'l-Ehadis, c.XV, s.493, no:16011.

(الحكيم ، كر. عن واثلة)

RE. 463/10 (*Lâ be'se bi'l-hadîsi kaddemte fîhi ve ahharte, izâ esabte ma'nâhu.*)

Peygamber Efendimiz bu son hadîs-i şerîfte kendisinin sözlerini başkasına nakletmek hususunda sahabesine diyor ki;

"Ey ashabım! Benim sözümün mânasını doğru naklettiğiniz zaman, aynı değil de öne alarak, sona alarak söylemenizde, mânayı bozmadıktan sonra bir beis yoktur."

Çünkü onlar iyi insanlardı, Peygamber Efendimiz'in ashabıydı, Efendimiz'den gördüklerini başkalarına anlatıyorlardı:

"—Mescid-i Nebevî'de şöyle oturuyorduk birisi geldi, şöyle dedi. Peygamber Efendimiz şöyle cevap verdi, böyle oldu şöyle oldu..."

Bu sözleri söylerken biraz takdim, biraz tehir bir şey olsa, "Acaba Rasûlullah'ın sözünde değişiklik yapmanın günahı mı gelir bana?" diye çekiniyorlardı. Peygamber Efendimiz'in sözünü söylemekten, nakletmekten korkar hale gelmişlerdi. O zaman ilim olmaz.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki;

"—Mâna aynı olduktan sonra, sözü takdimli tehirli söylemenizde bir beis yoktur." diyor kendi sahabesine.

Tabii bizler kitaplara yazılmış, ilim adamları tarafından tahkik edilmiş hadisleri doğru düzgün öğrenip, doğru nakletmeliyiz, tahrifat yapmamaya çalışmalıyız. Onlar da olanca güçleriyle zaten Peygamber Efendimiz'in hadislerini olduğu gibi öğretmeye çok gayret ettiler. Bize bu hadîs-i şerîfleri sağlam sağlam naklettiler. Allah hepsinden razı olsun…

Allah öğrendiklerimizle amel etmeyi cümlemize nasib eylesin... İki cihanın hayrına nâil eylesin...

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

06. 07. 1986 – İskenderpaşa Camii

10. FELÂKETLER VE SEBEPLERİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ alâ hayri halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

لاَ بَأْسَ بِإِسْبَالِ الْإِزَارِ إِلَى نِصْفِ السَّاقِ أَوِ الْكَعْبَيْنِ ، فَإِنَّهُ كَانَ فِيمَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ رَجُلٌ خَرَجَ وَعَلَيْهِ بُرْدَانِ فَتَبَخْتَرَ فِيهِمَا ، فَنَظَرَ اللّٰهُ إِلَيْهِ مِنْ فَوْقِ عَرْشِهِ ، فَمَقَتَهُ ، وَأَمَرَ الْأَرْضَ ، فَأَخَذَتْهُ فَهُوَ يَتَجَلْجَلُ فِيمَا بَيْنَ الْأَرَضِينَ ، فَاحْذَرُوا وَقَائِعَ اللّٰهِ عَزَّ وَجَلَّ (ابن لال عن جابر بن سليم بن حربى التميمى)

RE.464/1 (*Lâ be'se bi-isbâli'l-izâri ilâ nısfi's-sâki evi'l-ka'beyni, feinnehû kâne fîmen kâne kableküm raculün harece ve aleyhi bürdâni yetebahteru fîhimâ fenazara'llàhu ileyhi min fevki arşihî, femakatehû, ve emere'l-arda, feehazethu fehüve yetecelcelü fîmâ beyne'l-aradîne, fa'hzerû vekàia'llàhi azze ve celle*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Çok aziz ve muhterem müslüman kardeşlerim!
Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı,

ikramı dünyada ve ahirette cümlenizin üzerine olsun…

Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek hadislerinden bir demet okuyup feyizyâb olmak maksadıyla, her hafta toplandığımız gibi şu mübarek mescidde toplanmış bulunuyoruz. Okuduğumuz hadîs-i şerîfler *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis mecmuasının 464. sayfasında yer alıyor.

Bunların izahına geçmeden önce, başta Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri olmak üzere cümle sâdât ve meşâyihimizin, Peygamber Efendimiz'in ashabının, etbâının, ahbabının ruhlarına hediye olsun diye; sâir enbiyâ ve mürselîn ve evliyâullah ve şühedâ ve mücâhidînin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, gazilerin, şehidlerin ruhlarına hediye olsun diye; cümle hayrât u hasenât sahiplerinin ve İskender Paşa'nın ve bu caminin bugüne kadar bu güzelliğiyle ayakta kalmasına, tamir edilmesine, gelişmesine yardım etmiş olanların kendilerinin ve geçmişlerinin ruhlarının şâd olması, dünya ve ahiret saadetine ermelerine vesile olması için;

Uzaktan yakından, şu pazar gününde çeşitli zevk yerleri varken, piknik yerleri varken, eğlence gezme yerleri varken Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîflerini dinlemek üzere, ahiret sevabını tercih ederek buraya gelmiş olan siz kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye;

Sizlerin ve bizlerin dünyanın ve âhiretin bildiğimiz bilmediğimiz her türlü nimetlerine nâil olmamıza vesile olsun; dünyanın ve âhiretin bildiğimiz bilmediğimiz her çeşit şerlerinden korunmamıza vesile olsun diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyalım, o büyüklerimize hocalarımıza, Hocamız Mehmed Zahid Bursevî'ye, bu kitabı yazan Gümüşhânevî Hocamız'a ve saydıklarımıza hediye edelim, öyle başlayalım, buyurun!

………………………………..

a. Elbiseniz Yerde Sürünmesin!

Mukaddimede metnini okumuş olduğum 464. sayfanın 1. hadîs-i şerîfi giyimle ilgili ama, o giyimdeki zevkin, seçmenin, yapılan işin de bir zihniyete dayanması dolayısıyla, ahlâk ve zihniyetle de ilgili oluyor.

Câbir ibn-i Süleym RA'dan rivayet edildiğine göre Peygamber SAS Hazretleri buyurmuş ki:[65]

لاَ بَأْسَ بِإِسْبَالِ الْإِزَارِ إِلَى نِصْفِ السَّاقِ أَوِ الْكَعْبَيْنِ ، فَإِنَّهُ كَانَ فِيمَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ رَجُلٌ خَرَجَ وَعَلَيْهِ بُرْدَانِ فَتَبَخْتَرَ فِيهِمَا ، فَنَظَرَ اللّٰهُ إِلَيْهِ مِنْ فَوْقِ عَرْشِهِ ، فَمَقَتَهُ ، وَأَمَرَ الأَرْضَ ، فَأَخَذَتْهُ فَهُوَ يَتَجَلْجَلُ فِيمَا بَيْنَ الْأَرَضِينَ ، فَاحْذَرُوا وَقَائِعَ اللّٰهِ عَزَّ وَجَلَّ (ابن لال عن جابر بن سليم بن حربى التميمى)

RE.464/1 (*Lâ be'se bi-isbâli'l-izâri ilâ nısfi's-sâkı evi'l-ka'beyni, feinnehû kâne fîmen kâne kableküm raculün harece ve aleyhi bürdâni yetebahteru fîhimâ fenazara'llàhu ileyhi min fevki arşihî, femakatehû, ve emere'l-arda, feehazethu fehüve yetecelcelü fîmâ beyne'l-aradîne, fa'hzerû vekàia'llàhi azze ve celle*)

(*Lâ be'se bi-isbâli'l-izâri ilâ nısfi's-sâki evi'l-ka'beyni*) "*İzâr* denilen, belden aşağısını korumak için giyilen kıyafetin, —üst tarafa *kamîs* deniliyor, alt tarafa *izâr* deniliyor— alt tarafına ait kısmın baldırın yarısına kadar, yahut topuklara kadar uzatılmasında beis yoktur."

Dizden aşağı olacak; baldırın yarısına kadar, topuklara kadar olabilir, bir beis yoktur.

Buraya kadar müsaade etmesi, "Bunda beis yoktur, mahzur yoktur, böyle olabilir." demesi başka bir hadîs-i şerîfte izarın çok uzun olup da adam yürürken arkasından sürüklenerek gelmesinin yasak edilmiş olmasından... Çünkü onlar:

"—Ne kıymeti var canım giydiğim kumaşın, varsın yerlerde sürünsün!" diye tekebbürlerinden, kibirliliklerinden, şatafatlılıklarından, ücublarından, kendini beğenmişliklerinden dolayı uzun yaparlardı, arkadan sürünür giderdi.

---

[65] Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.203, no:7960; Câbir ibn-i Süleym RA'dan. *Kenzü'l-Ummal*, c.XV, s.303, no:41125; *Camiü'l-Ehadis*, c. XV, s.492, no:16008.

Hatta belki resimlerde gördünüz, belki film seyrettiyseniz filmlerde karşılaşmışsınızdır, televizyonlarda karşınıza çıkmıştır; Allah kurtarsın, gelinin arkasından bir sürü çocuklar eteğini tutup peşi sıra gidiyorlar; uzun kuyruklu bir kumaş.

"—Ne lüzum var bu kadar uzatılmasına?"

İşte moda... Ama kibre, fiyaka yapmaya, kötü bir duyguya dayanan lüzumsuz bir şey.

İslâm mantık dini… Burası seni örtüyor. Üşüyorsan ısınmana sebep oluyor, avretini kapatmaya vesile oluyor. Tamam, bu lazım. Buradan ötesi ne? Hadi söyle bakalım, buradan ötesi ne?

Buradan ötesi mantıksız, saçma…

İşte o saçmalığa İslâm razı gelmiyor ve onu yapmaya razı gelip de o işe devam eden insanlar onu kibirlerinden yaptıklarından, "O sürünen kısmı cehennemdedir." buyurmuş Peygamber Efendimiz. "Onu uzatmayın!" diye tavsiyesi var.

Burada alt kıyafetin baldıra kadar, dizden aşağıdaki kısma —ayağın etli kısmına *baldır* diyoruz ya— onun yarısına kadar inebileceği veya ayağın iki tarafındaki şiş yuvarlak kemikler vardır, *kâ'beyn* deniliyor, onlara veya topukların yanına kadar gelebilir. Aşağı gitmeyecek veya sürünmeyecek.

Bir ara bizim memlekette İspanyol pantolon modası çıktı. Allah Allah, yarısı bacağında adamın, yarısı yerde sürünüyor.

Sen yüznumaraya girersin… Diyelim yüznumaraya girmiyorsun, sokakta yürürsün ama sokakta her türlü pislik var. Bu tozun toprağın içinde orayı süpürür gidersin. Biraz yukarıdan yapsana!

"—Modası bozulur."

Böyle moda batsın! Mantıksız, lüzumsuz. Bir kere orası sürüne sürüne eskiyecek; hadi o pantolonu at, yenisini al… Ne lüzumu var? Yukarı tarafta olsun.

"—O zaman beğenmezler."

Çocuklara giydiremezsin. 17-18-20 yaşında oldu mu:

"—Olmaz, giymem!"

Zorlarsan ağlar.

Kızlara zorlasan; "Bunu giy evlâdım!" desen, ağlar.

Ya ne ağlıyorsun? Şu gâvurlardan ibret almıyor musun?

Adam keyfi nasıl isterse, kadın keyfi nasıl isterse öyle giyiniyor. Her çeşit şaklabanlık serbest… Her çeşidi... İster *balıkçı pantolonu* diyor, baldırının yarısında; ister *şort* diyor, dizinin iki karış yukarısında… İster *şalvar* diyor, bol giyiyor; ister *kot pantolon* diyor dar giyiyor; ister öyle yapıyor, ister böyle yapıyor... Kendi keyfine bakıyor. Veyahut kendi saçma düşüncesinin icrasına bakıyor.

Sen niye giyiminde İslâmî düşünceni yaşamıyorsun? Sen niye İslâm'a göre düşünmüyorsun?

"—Burası mantıksız, burasını bırakalım!"

Niye böyle diyemiyorsun?

Güzel palto yapmış, çok güzel, aşağıya kadar uzanıyor. Tamam, bu kadıncağız üşümez, aşağı kadar mantosu var.

"—Niye üşümesin hocam; ayağından ta beline kadar yırtmaçlı, yan taraf açık."

Manto uzun ama 'cart' bu tarafa kadar yırtık, açık. Yırtılmış değil, yapılışı öyle…

Maksat şeytanlık. Kapalı gibi görünen şeyin arasından, adım attığı zaman kapatılması gereken yeri görüldüğü zaman, karşı tarafın yüreği ağzına gelecek. Tamam, onun keyfi yerine gelecek. Şeytanlık, başka bir şey değil. Yoksa örtünmekten olsa o tarafı da diker.

Bizim onlarla işimiz yok kardeşlerim! Bizim işimiz, Allah'ın rızasını kazanmak… Her şeyimizde İslâmî akıl, şuur, mantık hâkim olacak. Mantıksız iş yapmayalım!

Kumaşın burası fazla, perdenin şurası fazla. Anlatamıyoruz; ya buna lüzum yok!

"—Tavandan olsun perde..."

Ya lüzum yok! Ne olur camın üst tarafından olsa? Üst tarafı fazla, alt tarafı fazla... Camın biraz üstünden biraz altından olsun, biraz yanından çıksın. İçerisini kapatsın. O kadar, yok tavandan tavana, duvardan duvara, kenardan kenara... Bunun parasına hiç kimsenin kesesi dayanmıyor.

Hadi o moda gidiyor, öteki moda geliyor. Öteki moda gidiyor, beriki moda geliyor. Saçmalıklar peşinde gidip duruyor.

Evimizdeki eşyalara, benimki dahil, baktığımız zaman çoğunun doğru dürüst bir işe yarar tarafını göremezsiniz. Biblolar, tablolar, nerede bir düz yer varsa oraya konulmuş eşyalar... Şimdi tavanlara asılma, kenardan sarkıtılma, süslenme, sallanma, adını unuttum makrome ve saire...

Her şey mantığa hizmet edecek ve İslâmî mantığa hizmet edecek. Şimdiye kadar yapmışız, eksiğimiz kusurumuz var. İnsan hatasını kusurunu anladığı zaman, oradan dönüş yaptığı zaman, Allah dönüş yapan, tevbe eden kulunu sever. Mantıksızlıkları bir tarafa bırakalım.

Giyimde de öyle. Giyimde de lüzumsuz şey olmasın. Peygamber Efendimiz bunun topuktan aşağısını istemiyor. Neden? Çamur olur, pis olur, kirlenir, lüzumsuz, sürtüne sürtüne yırtılır. İslâm mantık dinidir.

Ama gâvurdan moda gelinceye kadar yapmıyoruz, gâvurdan moda geldi mi yapıyoruz. Eğer gâvurdan şalvar modası gelmeseydi, ne kızlarımıza ne erkek delikanlılarımıza şalvar tipi pantolonu giydiremezdiniz, mümkün değil. Döverdiniz söverdiniz yine

giydiremezdiniz. Ama Avrupalılar baktılar ki şalvar rahat oluyor, güzel oluyor, "İyi, böyle yapalım!" dediler; o zaman bizimkiler onu taklit ediyor.

Avrupalılar, Amerikalılar kertenkele deliğine girse bizimkiler de moda diye girecek.

Peygamber SAS Efendimiz diyor ki bir hadis-i şerifinde:[66]

لَتَتَّبِعُنَّ سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ شِبْراً بِشِبْرٍ ، أَوْ ذِرَاعًا بِذِرَاعٍ ، حَتَّى لَوْ سَلَكُوا جُحْرَ ضَبٍّ لَسَلَكْتُمُوهُ. قَالُوا : اَلْيَهُودُ وَالنَّصَارٰى ؟ قَالَ: فَمَنْ ؟ (خ. م. حم. ق. عن أَبي سعيد ؛ ه. ك. عن أَبي هريرة)

(*Letettebiunne sünene'llezîne min kabliküm şibran bi-şibrin, ev zirâan bi-zirâin*) "Eski ümmetlerin adetleri sizlere de bulaşacak, onları yolunu adım adım, karış karış takip edeceksiniz, taklit edeceksiniz! (*Hattâ lev selekû hucra dabbin leselektümûh*) Öyle taklit edeceksiniz ki, bir *keler* deliğine, kertenkele deliğine girseler; adettir, modadır diye siz de onların arkasından, onlar gibi oraya girmeye kalkacaksınız."

(*Kàlû*) "Dediler ki: (*El-yehûdü ve'n-nasàrâ*) Onlar yahudiler ve hristiyanlar mı?.. (*Kàle*) Buyurdular ki: (*Femen*) Ya kim?"

O tahakkuk ediyor.

Senin şahsiyetin yok mu? Sen niye taklit ediyorsun? Başkasını

---

[66] Buhàrî, *Sahîh*, c.XI, s.272, no:3197; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.152, no:4822; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.84, no:11817; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XV, s.95, no:6703; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.329, no:675; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIV, s.441; Hatîb-i Bağdâdî, *el-Fakîh ve'l-Mütefakkih*, c.I, s.461, no:409; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XI, s.495, no:3984; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.450, no:9818; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.93, no:106; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.433, no:8411; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XV, s.102, no:38531; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VI, s.186, no:5943; Ukaylî, *Duafâ*, c.IV, s.418; Sehl ibn-i Sa'd RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.133, no:30923; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVII, s.331, no:18290; RE. 346/9.

ne diye taklit ediyorsun? Kendi giyimine kendin sahip ol!

Yaz gününde çizme modası çıkmış, bakıyorum kadının ayağında dizine kadar çizme… Fesübhanallah!

Yahu insanın ayağı onun içinde terden vıcık vıcık olur. Yazın çizme giyilir mi? Kışın da terlik modası çıkar, karın içinde terlikle gezerler, hasta olurlar. Mantık olmadıktan sonra böyle olur.

Biz öyle yapmayalım. Bizim gerçekten mantıkî olmak için bir davranma yapmamıza, bir değişme yapmamıza ihtiyaç var. Bizim de kıyafetlerimizde farkına varmadığımız çok acaiplikler vardır. Pantolonlarımız, bir kere iki elinle tutup çekmeden secdeye bile varamazsın, dar. Fazla zorlasan terli olduğundan da yapıştığı için, dizi 'cart' diye yırtılır. Veya poposu yırtılır. Bir yerinden patlar. Ara tarafı patlar. Bunu bu kadar dar yapacağına bol yapsana... Her tarafı meydana çıkıyor.

Değiştirmemiz lazım!

Sonra, gömlek giyiyoruz, kanedyen giyiyoruz... Bunu biraz daha uzun yap, her tarafın dize kadar korunsun! Astarsız yap, yazlık, hafif olsun ama biraz daha uzun olsun.

Dün ben sıcak bir yerden geldim. Gömleğim sucuk gibi oluyor. Oraya hazırlıksız gittim, tam hazırlanamadım. Bu pantolon orada, sıcak yerde olmuyor. Bu gömlek olmuyor. Yakasız ama yine olmuyor. Düğmeli gömlek olmuyor.

Nasıl olacak? Cübbe kolu gibi bol olmalı, düğmesiz olmalı ki, kış günü değil yaz günü, eli rahat hareket etsin. Bunları düşünüp kendimiz terzimize, tanıdığımız konfeksiyoncuya söyleyelim:

"—Ya hacı ağabey, şu tipten bir şey yap be..."

Böyle tavşan kulağı gibi kıvrılmış şeye lüzum yok. Böyle buradan bileğimi sıkacak, beni terleten şeye lüzum yok. Böyle göbeğimi ortasından iki kat yapan şeye lüzum yok. Göbeği bir üstten fışkırıyor, bir alttan fışkırıyor.

Neden? Pantolonun modası dar, onu öyle giyiyor. Kemeri sıkı, alttan üstten patates gibi yamru yumru oluyor.

Her şeyimize dikkat edelim, vücud hatları görünmesin.

Pardesümsü bir şey giyse, dizine kadar; oh bol olsun, rahat olsun, fıldır fıldır, ese ese rahat gezer. Pantolonu da serbest olur. Ayakkabısı da...

Erkekler, lüzumsuz yerde çorap giyiyoruz. Kışlık çorap giyiyoruz. Bakıyorum arkadaşlara namaz kılarken, çorabı kalın, kışlık çorap. Erkekler dişini sıkıyor bunu yapıyor, kadınlar yazlık çorap bile giymiyor! Acayip acayip işler... Erkeklerin tesettürü kızlardan fazla... Mâşâallah, Allah nazardan saklasın…

Ama her şeyimize dikkat edelim!

Neden "İzar çok uzun olmasın; baldıra kadar, topuğa kadar olur da daha fazla olmasın!" demiş Peygamber Efendimiz, hadîs-i şerîfin arkasından izah buyurmuş, diyor ki:

فَإِنَّهُ كَانَ فِيمَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ رَجُلٌ خَرَجَ وَعَلَيْهِ بُرْدَانِ فَتَبَخْتَرَ فِيهِمَا ،

(*Feinnehû kâne fîmen kableküm raculün*) "Sizden evvelkilerde bir adam vardı." Eski bir hadiseyi anlatıyor. Efendimiz bazen "Bir adam vardı..." derken adıyla sanıyla kavmiyle bilir ama nezaketinden söylemeden umumî anlatır.

"Bir adam vardı. (*Harace*) Evinden çıktı. (*Ve aleyhi bürdâni yetebahteru fîhimâ*) Üzerinde iki tane hırkası vardı ama yürürken kibirli kibirli yürüyordu."

O hırkalar güzel herhalde, şatafatlı bir şeyler ki onlarla kibirli kibirli, çalımlı çalımlı yürüyordu. O giyiminden dolayı gururlanarak yürüyordu.

فَنَظَرَ اللهُ إِلَيْهِ مِنْ فَوْقِ عَرْشِهِ ، فَمَقَتَهُ ، وَأَمَرَ الْأَرْضَ ، فَأَخَذَتْهُ فَهُوَ يَتَجَلْجَلُ فِيمَا بَيْنَ الْأَرَضِينَ ،

(*Fenezara'llàhu ileyhi*) "Allah-u Teàlâ Hazretleri ona baktı, nazar etti. (*Min fevkı arşihî*) Arşının üstünden Allah-u Teàlâ Hazretleri o kibirle yürüyen, elbisesinin güzelliğinden dolayı çalımlı yürüyen o herife baktı. (*Femakatehû*) Ona kızdı, gazap etti. 'Bu ne kibir böyle?' diye gazap etti."

(*Ve emere'l-arda*) "Yeryüzüne, toprağa emretti. (*Feehazethu*) Yer onu içine aldı, tuttu. Adam yere battı. (*Fehüve yetecelcelü fîhâ beyne'l-aradîne*) O toprağın içinde şimdi hâlâ çırpınır durur. O

adam hâlâ toprağın içinde... Hâla yok da, çırpınıyor, çırpınır bir halde... Toprak onu içine aldı, o çırpına çırpına toprağın içine gitti." Belki hâlâ çırpınıyordur, belki o zamanki çırpınışını anlatan bir ifade bu...

فَاحْذَرُوا وَقَائِعَ اللّٰهِ عَزَّ وَجَلَّ !

(*Fahzerû vekàia'llàhi azze ve celle*) "Aziz ve celil olan Allahu Teâlâ hazretlerinin öyle başınıza getireceği vukuâta dikkat edin, korkun!"

"—Başınıza bir belâ göndermesinden korkun. Giyiminizden dolayı kibre, çalıma düşmeyin. Giyiminize dikkat edin!" demiş oluyor.

Giyimindeki kibirden dolayı çalım yapmanın aleyhinde, kibirlenmemenin öğütlenmesi sadedinde bir emir ile karşılaştık. Hülâsası, bugün için düşüneceğimiz husus; biz bugün giyimimize dikkat edelim!

Bir kere giyimimizde fayda esas olsun. İşe yarasın!

Fayda nedir? Giyimin bir faydası, bir insanın görünmemesi gereken yerlerini kapatmasıdır. Bir de soğuktan, sıcaktan korumasıdır.

Şimdi kapatılacak yerleri kapatılmıyor, her tarafı meydanda... Kadınların da meydanda affedersiniz, erkeklerin de meydanda…

Olmaz! Bol bir kıyafet olacak, vücudun hatlarının saklanmasını sağlayacak. Bolca olacak. Uzuvları, iç dış uzuvları belli olmayacak. Kıyafette ölçünün birisi bu.

Onun için daracık giyen, her tarafı meydana çıkan tarzda giyenler ister erkek olsun ister kadın olsun, bu dar giyimi bıraksınlar. Yaz gününde darlık zaten insanı daha da beter terletir. O bakımdan da uygun değil.

İkincisi; giyimde alıma, çalıma, kibre, kendini beğenmişliğe yönelik değil de mütevâzıâne, sadece giyinmeyi kadınlar ve erkekler prensip edinsin. Erkekler umumîyetle böyle yaparlar da, kadınlarda bu giyim büyük bir meseledir. İlle şu cinsten olacak, şöyle olacak... İlle bu kadar süslenecek, boncuklar pullar, bilmem

neler bilmem neler... Tabii hani nişan düğün kıyafetleri neyse ne de, mümkün olduğu kadar sade daha çok yakışıyor.

Ben erkekler nâmına benim şu vaazımı dinleyen kadınlara garanti veriyorum:

Emin olun, sade bembeyazcık bir namaz başörtüsü, şu falanca meşhur firmadan bilmem kaç bin liraya alınmış ipekli başörtüden müslüman kadına daha çok yakışıyor. Emin olun, daha çok yakışıyor. Kadınlar emin olsunlar, bilsinler ki daha güzel oluyor. Hiç şek şüphe yok. İslâmî rahat bir kıyafet...

Şu bizim kızlarımızın hepsine hayran oluyorum, Allah kendilerinden razı olsun. Bol mantoları giyiyorlar, başlarını örtüyorlar, başörtüleri omuzlarına dökülüyor, boyunları belli değil, vücutlarının hatları örtülü, belli değil... Ne güzel, çok yakışıyor. Fevkalâde güzel oluyor.

Peki bu Taksim'de, plajda, Sarıyer'de, Bostancı'da, Adalar'da, Moda'da gezenlerin süsleri?

Emin olun, o süsleri bizde iğrenme uyandırıyor! Gayr-i İslâmî olan o giyimler, kuşamlar bizde bir hayranlık uyandırmıyor; bizde bir iğrenme uyandırıyor.

Onun için eğer kendilerini beğendirmek istiyorlarsa insanlar, Allah'a beğendirmeye çalışsınlar; bir.

İkincisi, kendi yollarında dosdoğru yürüsünler. Onu bunu taklit etmeye lüzum yok. Arslan gibi şahsiyetli şahsiyetli herkes kendi yolunda yürüsün.

"—Biz müslümanlar böyle giyiniriz işte. Bizim yaz kıyafetimiz budur, kış kıyafetimiz budur!" diyebilelim.

Muhterem kardeşlerim! Biraz bu işlerle meşgul olan bir kimse olarak âcizâne tavsiye ederim:

Naylonlu sentetik malzemeyi az kullanın veya mümkünse kullanmayın. Bu sentetik malzeme insanı çok terletiyor. Vücut hava almıyor. Sade bir pamuklu kumaş, bir yünlü kumaş, has bir köylünün sade kumaşı, Denizli'nin bilmem ne pamuklusu, Antalya'nın bilmem ne pamuklusu daha sıhhîdir. Şile'nin sırf pamuktan yapılmış katıksız pamuk bezi çok daha sıhhîdir. O hâlis malzemeye, hâlis pamuğa, hâlis yüne rağbet edin! Sentetik

malzemenin çeşitli allerjiler yaptığını, çeşitli rahatsızlıklar yaptığını ben biliyorum, size söylüyorum, bilmeyenler varsa... Onların ütü tutmasına, güzel görünmesine, renginin parlak olmasına aldırmayın, sıhhatinize bakın!

Yarın öbür gün sırf giyimden dolayı... Mesela naylon çorap çıktı, ondan sonra ayak arası kaşıntıları Türkiye çapında yayıldı. Neden?

Naylon çorap ayaklara hava aldırmıyor, ayakların arasındaki rutubete, mantarların mikropların yerleşmesine davetiye çıkartıyor. Gelin buraya yerleşin, tam vıcık vıcık size uygun bir yerdir burası diye bütün müslümanların ayakları hasta… Naylon giyen herkesin ayağı hasta. Neden? Malzeme doğru değil…

O malzemeyi kullanmamak lazım. Gidip köyden hâlis yünden yapılmış köylü yün kumaşını almak ayağa daha sıhhatli. Giyimlerinizde, ayakkabınızda, diğer eşyanızda tabiî malzemeden yapılmış olmasına çok itina ediniz. Sunî deriler, sunî iplikler, naylonlar, perlonlar vesaireler, bunlar çok zararlı şeyler.

Bunları öğrendik ama bazısı hâlâ kullanmaya devam ediyor. Çok zararları var. Kullanmayın.

Demek ki mütevazı giyineceğiz, dikkatli giyineceğiz, şahsiyetli giyineceğiz, İslâm'a yakışır tarzda giyineceğiz. Bize ceket bile kısa geliyor. Gömlek kısa geliyor. İnşaallah üst kıyafetlerimizi tek hafif bir kıyafet de olsa dizimize kadar uzun yaparsak rahat ederiz. Pardesüye benzer uzunlukta olursa rahat ederiz. Öyle bir moda çıkartalım. Bir de İslâm modası görsünler...

b. Yazılı Ayet Taşınabilir

Gelelim ikinci hadîs-i şerîfe...

Hz. Aişe Validemizden Peygamber Efendimiz'in bir hadîs-i şerîfi. Diyor ki Peygamber SAS Hazretleri:[67]

لاَ بَأْسَ بِتَعْلِيقِ التَّعْوِيذِ مِنَ الْقُرآنِ ، قَبْلَ نُزُولِ الْبَلاَءِ ، وَبَعدَ نُزُولِ

---

[67] Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.201, no:7950; Enes ibn-i Malik RA'dan. *Kenzü'l-Ummal*, c.X, s.72, no:28413; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV, s.495, no:16018.

الْبَلاَءِ (أبو نعيم عن عائشة . الديلمى عن أنس)

RE. 464/2 (*Lâ be'se bi-ta'lîki't-ta'vîzi mine'l-kur'âni, kable nüzûli'l-belâi, ve ba'de nüzûli'l-belâ.*)

"Kur'an'dan bir şeyi yazıp asmakta, insanın vücuduna takmasında, belânın başa gelmesinden sonra veya gelmesinden evvel takmakta bir beis yoktur."

Mâlum, Kur'ân-ı Kerîm'den bazı ayetler yazılır, onlar katlanır, güzelce ıslanmasın bozulmasın diye de bezle kaplanır, dikerler, asılır. İç çamaşırına çengelli iğneyle tutturulur.

"Böyle şeylerin asılmasında, başa belâ gelmesin diye koruma mahiyetinde; geldikten sonra da o geçsin diye, o bela defolsun gitsin diye Kur'an ayetlerinden bir şey yazmakta bir beis yoktur." buyurmuş Peygamber Efendimiz.

Neden? Kur'ân-ı Kerîm'e sevgi ve saygı ifade ediyor. Allah'ın kelâmının hassaları, özellikleri olduğundan dolayı onun asılmasında gerçekten bir fayda var, onun için asılabilir.

"—Nasıl fayda var? Olur mu, buraya bir âyet asacaksın, şuradaki hastalığın buradaki belan geçecek?"

Hastalığı, belâyı veren Allah olduğu için Allah-u Teàlâ Hazretleri onu oradan geçirtiyor.

Peygamber Efendimiz'in zamanında bunun böyle olduğunu gösteren delillerden bir tanesi, ilgisiz gibi görünen şeylerin tesiri olduğuna bir hadîs-i şerîften delil:

Sahâbe-i kiramdan (Allah hepsinden razı olsun, *radıya'llahu anhüm ecmaîn*) bir grup sefere gittiler. Çölde gittiler, acıktılar, susadılar, yoruldular. Bir yere geldiler, orada bitkin bir vaha gördüler, birkaç tane bedevi evi gördüler. Bir kabile demek ki orada duruyor. Yanaştılar yanına, su istediler, yiyecek istediler. Yolcular ya; bakkal yok, kasap yok, ne yapsınlar, şimdiki gibi şartlar gelişmiş değil. Onlar vermediler. Bu mübarekler de köyün dışında kum tepelerine kıvrıldılar, aç, susuz, bîtap uzandılar.

Geceleyin köyün içinden bir kıyamet, bir gürültü, bir bağırtı, bir çığlık... Bedevi köyünün içinden bir kıyamet... Bunlar kalktı, "Ne oldu?" diye sordular.

Oradan bir cariye geldi, dedi ki:

“—Zehirli bir yılan bizim kabile reisini ısırdı. Şişmeye başladı, ölecek. İçinizde bunu tedavi edecek kimse var mı?”

Sahabeden bir zât dedi ki:

“—Ben tedavi etmesini biliyorum.”

Kabile reisinin yanına gitti. Biraz sonra kabile reisinin rahatsızlığı geçti. Yılan, zehirli yılan. Isırmış, şişmeye başlamış, adam ölecekti; fakat rahatsızlığı geçti.

Tabii o kabile ahâlisi çok sevindiler. Onlara bilmem ne kadar koyun verdiler, süt de içirdiler, su da verdiler, izzet de ettiler, ikram da verdiler, koyunları da verdiler. Ama o şahıs dedi ki:

“—Bunlara hiç dokunmayın! Rasûlüllah’a sormadan bunlara dokundurtmam.”

Koyunları aldılar, seyahatten dönüşte Peygamber Efendimiz’in yanına vardılar. Dediler ki:

“—Yâ Rasûlallah, böyle böyle hadise oldu. Ben hastanın yanına gittim. Hastaya Fâtiha okudum, zehirin tesiri geçti.”

Fâtiha okuyorsun, senin de bildiğin benim de bildiğim küçük

çocukların da bildiği Fâtiha Sûresi… Onu okumuş, zehirin tesiri geçmiş.

Fâtiha'nın ve Kur'ân-ı Kerîm'in böyle şifa, belâları def etme, gelecek belâları önleme hassası vardır. Onun için "Onları yazmakta beis yoktur." diye Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfinde buyurmuş.

Ama tabii her şeyin ölçüsü hududu var. Kimisi bu işi meslek ediniyor, para almak için yapıyor. Ondan sonra gayrimeşru şekiller oluyor.

"—Aç bakalım göğsünü, oraya şunu yazacağım bunu yazacağım..."

Bu artık yasak, günah tarafına giriyor. Normal olan tarafı, o yazılan âyetin oraya asılmasında şer'an mahzuru olmadığını Efendimiz burada bildirmiş oluyor.

c. Kabir Ehline Yapılan İyilik

Câbir RA'dan Deylemî rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[68]

لاَ بِرَّ أَفْضَلُ مِنْ بِرِّ أَهْلِ الْقُبُورِ ، وَلاَ يَصِلُ أَهْلُ الْقُبُورِ إِلاَّ مُؤْمِنٌ

(الديلمى عن جابر)

RE. 464/3 (*Lâ birre efdalü min birri ehli'l-kubûri, ve lâ yasilu ehlü'l-kubûri illâ mü'minün.*)

(*Lâ birre efdalü min birri ehli'l-kubûri*) "İyiliğin kabir ehline yapılan iyilikten daha faziletli olanı yoktur. En faziletlisi mezardakilere, kabir ehline yapılan iyiliktir. (*Ve lâ yasilu ehlü'l-kubûri illâ mü'minün*) Kabir ehline ziyareti ancak mü'min kul yapar. Sıla-i rahimi ancak mü'min kul yapar."

---

[68] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.209, no:7973; İbn-i Hebbân, *Mecrûhîn*, c.III, s.118; İbn-i Hacer, Lisânü'l-Mîzân, c.VI, s.258, no:908; Hatîb-i Bağdâdî, *el-Müttefik ve'l-Müfterik*, c.III, s.381, no:1525 ; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.656, no:42600; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XV, s.499, no:16031.

Şimdi biraz izah ediverelim:

Birr, iki tane “r” ile. Türkçedeki bir, iki, üç, dört dediğimiz gibi ama burada “r” harfi iki tane. *Birr*, iyilik demek Arapça’da, ihsan, ikram demek. Meselâ *birrü’l-vâlideyn*, ana babaya iyilik etmek demek. Evlât ana babasına hürmet gösteriyorsa, iyi evlâtlık yapıyorsa, bu *berren bi-vâlideyhi*, anasına babasına iyilik yapan itaatli has bir evlât demek oluyor.

Bu iyiliklerin çeşitleri çoktur. Ona yapılan iyilik, buna yapılan iyilik, hocaya gösterilen hürmet, ana babaya gösterilen hürmet ve saire. Bu hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz, bunların arasında fazilet bakımından en faziletlisinin kabir ahâlisine yapılan hürmetin ve iyiliğin olduğunu söylüyor.

Biz dünyada bir insana gideriz, bir iyilik yaparız. Yaşıyor çünkü. Ben ona bir iyilik yaparım, o da bana bir gün iyilik yapar. Ya da o bana bir iyilik yapmıştır da, onun için ben ona iyilik yapıyorumdur. Ama insan öldü mü, artık başkalarının ondan ümidi kalmıyor; ne olacak, ölmüş, kara toprağın altına girmiş bu şahıs, ne olacak diye... İşte o zaman insan, “Canım ölmüş gitmiş, artık ben işime bakayım!” diye ona karşı vazifelerini yapmaz, yapmayabilir.

Ama iyi insan, şahsiyetli, vefalı, karakterli insan o ölmüş olana da vazifesini yapar. Evet, öldü gitti ama seninle ahbaplığı vardı, yakınlığı vardı, sevgisi vardı, akrabalığı vardı, dostluğu vardı; o ölümle kesilmez ki… Öldü, dünya hayatından çekildi, ruhu bâki ahiret aleminde… Sen onu ziyaret edersin, belki senin ziyaretine muhtaçtır, belki senin Fâtiha'na muhtaçtır. Boyun büküp de senin bir Fâtiha okumanı bekliyordur. Onun için onu ziyaret edersin. Onun ziyaretinden o memnun olur. Onlara yaptığın selâmdan, duadan onlar istifade eder. Onların nâmına Allah-u Teàlâ Hazretleri'nden istediğin şeyden onlar menfaat bulur. O bakımdan bu vefalılığı göstermek lâzım!

"—Canım ben mezarlığa gitmekten biraz soğuk hisler duyuyorum, bırak oraya gitmeyeyim." diye insan Boğaz'a gitmeyi ister, Çamlıca'ya gitmeyi ister, gezme yerine gitmeyi ister de kabre gitmeyi istemez.

Ama bilhassa cuma günleri kabir ziyareti çok sevaplıdır. Fırsat buldu mu bu kabirleri ziyaret etmeli… Çünkü "İyiliğin en faziletlisi kabir ehline olan vefalılık ve iyiliktir." bildiriyor Peygamber Efendimiz. Ve arkasından da ekliyor:

"—Kabir ehline ziyareti ancak hakiki mü'minler yapar."

Öyle gevşek insanların işi değil; vefalı, hakiki, has mü'minlerin işi…

Onun için bir gün gelip bizim de öleceğimizi, bizim de kabirde boynumuzun büküleceğini, bizim de arkamızdakilerden dua bekleyeceğimizi;

"—Ya bizim şu oğlan nerelerde kaldı, aylardır mezarıma uğramaz. Şu bizim kız nerelerde kaldı, hiç ruhuma Kur'ân-ı Kerîm okumaz. Şu bizim akraba, bizim hanım, bizim bey nerede kaldı?" diye onlar kim bilir neler söylüyorlardır.

Biz de söyleyecek duruma düşebiliriz. Bu dünya etme bulma dünyasıdır. Sen kendinden öncekilere bu vefâyı göstermezsen, sana da evlatların vefâ göstermez. Sen göstereceksin, hem onları da öyle yetiştireceksin ki, senden ve senin vefatından sonra onların faydası sana gelsin.

O halde dirilere karşı hürmetimizi yaptığımız gibi, ölmüş olanlara da karşı hürmetimizi, ziyaretimizi yapacağız.

Ama İslâm'ın âdabı unutulduğundan, bu devirde bu az yapılıyor. Halbuki eskiden bayramlarda bile ilk iş hemen elbiseleri giydi mi, evdeki ilk bayramlaşmadan sonra hemen çoluk çocuk ellerini tutarlar, kabre giderler, büyüklerini ziyaret ederlerdi. Bayramlarda bile ilk iş oydu. Cuma günleri fırsat günleri, tatil günleri, bu ziyaretleri yapın, o kabir ehlini sevindirin!

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

"—Bazı insanlar kabre günahlarla girer; hataları, günahları, kusurları çoktur, öyle defnedilir. Ama ba'solunurken hiç üzerinde günah kalmamış olarak ba'solunur."

"—Neden?"

Gelen dua etti, giden dua etti, ruhuna hayırlar yaptılar, sadakalar dağıttılar, sadaka-i câriyeler tesis ettiler, çeşmeler yaptırdılar; onların sevapları ona gide gide, onların günahlarını telafi ede ede, kabre suçlu günahlı boyundan büyük dertlere uğramış olarak girdi ama, kabirden kalkarken hiçbir şey kalmadı oluyor.

Onun için, kabir ehlini unutmayalım! Ölümü unutmayalım! Ölümün pençesine yakalanmış dostları unutmayalım! Vefâlılığın en güzeli budur. Çünkü bundan hiç başkasının menfaati yok... Sırf mü'minin yapacağı bir şeydir.

d. Kapı Çalmanın Âdâbı

Bu hadîs-i şerîf bir evin ziyaretinin, bir evin kapısının çalınmasının, yoklanmasının usûlünü öğreten bir hadîs-i şerîftir.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[69]

لاَ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا ، وَلَكِنِ ائْتُوهَا مِنْ جَوَانِبِهَا ، فَاسْتَأْذِنُوا فَإِنْ أُذِنَ لَكُمْ فَادْخُلُوا ، وَإِلاَّ فَارْجِعُوا (طب. عن عبد الله بن بسر)

---

[69] Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.21, no:3499; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.87, no:12810; Abdullah ibn-i Büsr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.110, no:25227; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XV, s.499, no:16034.

RE. 464/4 (*Lâ te'tü'l-büyûte min ebvâbihâ, velâkin îtûhâ min cevânibihâ; feste'zinû, fein üzine leküm fedhulû, ve illâ ferciû.*)

(*Ezine leküm*) yazılmış, (*üzine*) olsa daha çok yakışır. Arapçasını takip eden kardeşlerimiz öyle etseler uygun olur.

(*Lâ te'tü'l-büyûte min ebvâbihâ*) "Evlere kapılarından gitmeyin, kapıya doğru gitmeyin. (*Velâkin îtûhâ min cevânibihâ*)
Yandan yandan gidin, yan taraftan gidin!"

(*Feste'zinû*) "Sonra izin isteyin!"

"—Orada kimse yok mu? İçeri gelebilir miyim? Ben filancayım, evde kimse var mı?" diye seslenerek izin isteyin.

(*Fein üzine leküm fedhulû*) "Eğer izin verilirse; içeridekiler, 'Gel, gir!' derse, girersiniz. (*Ve illâ ferciû*) 'Yok, girme, durum müsait değil.' derlerse, dönersiniz." diyor Peygamber Efendimiz.

"—Allah Allah, buna ne lüzum var?" diye hatırınıza gelebilir. Bu hadîs-i şerifi belki anlamayabilirsiniz. Anlatıvereyim:

O devirde pencere yok, cam yok. Arabistan'da camı nerede bulsunlar? Bir hurmayla karın doyurmaktan âciz... Orası yoksulluk diyarı. Cam yok, kapı yok, doğrama yok, ağaç az. Nasıl oluyor evler?

Hurma dallarından, bilmem nelerden üstü örtülüyor, çamurla sıvanıyor. Kapı yerine bir örtü asılıyor. Belki hurma dallarından örülmüş bir hasır asılıyor. Kilit yok. Demiri nereden bulacak, anahtarı nereden bulacak?

Kilitli olan evler vardır da umumîyetle ahâlinin normal durumunda... Eh belki kapısına asacak bir şeyi bile yok, bir kapı yeri var, içeriye baksan görünür. Bir cam yeri var, baksan perde yok, görünür. Durumu anlayın.

Hani diyelim ki dağdaki çobanların sığınak yeri gibi... Orada pencere var mıdır, kapı var mıdır, perde var mıdır?

Yoktur. İstersen höngür deyip içeriye girebilirsin.

Ama diyor ki Peygamber Efendimiz:

"—Dosdoğru gitmeyin."

Kapıya doğru yürüyüp gittiğin zaman, kapıda da bir şey yoksa içerisini görürsün. Kadın varsa kadını görürsün. Yatıyorsa görürsün. Bir iş yapıyorsa, çömelmişse oturmuşsa görünür.

"—Oradan girme, yandan gir." diyor.

Doğrudan doğruya gözünün bir yere çarpmayacağı şekilde gir.

Yandan yanaş, seslen, izin verirlerse gir, izin vermezlerse dön.

Bizim bu zamanda izin istemeyi herkes kabul eder de, hele izin istendiği halde verilmediği zaman, dönüldüğü zaman seyreyle sen gümbürtüyü...

"—Durum müsait değil, kusura bakma, alamayacağım seni." dedin mi tamam, ahbaplık bitti.

O yok. Çünkü gerçekten durumu müsait olmayabilir. İslâm'da ona darılmaca yok.

"—Kusura bakmayın, durum pek müsait değil. Bir başka zaman bekleyelim. " dediği zaman "Peki" deyip hemen dönecek.

Kur'ân-ı Kerîm'de de bu edep, bu terbiye bir başka vesileyle geçiyor:

وَإِن قِيلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا ، هُوَ أَزْكَى لَكُمْ (٢٨)

(*Ve in kîle leküm irciû fe'rciû*) [Eğer size, 'Geri dönün!' denilirse, hemen dönün. (*Hüve ezkâ leküm*) Çünkü bu, sizin için daha nezih bir davranıştır.] (Nûr, 24/28)

Biz bugün ne yapacağız?

Bugün kapılar ooh, bir tahta kapı vardır, bir de üstüne eskiden hırsızlar çok oluyor diye demir kapılar yapılmıştır. Apartman daireleri bile maşâallah çifte kilitler, çifte anahtarlar, içinden dışından zırhlı kapılar... Ne yapsın; millet anarşi devri geçirdi, kapı üstüne kapı yaptılar.

Bizim Ankara'daki camimizde, baktık hırsızlar halıları çaldı, bu sefer kapının üstüne demir kaplattık. Baktık onu da deldiler, üstüne bu sefer saçtan ikinci bir kapı yaptık. Ahlâkın bozulması bu devirde tedbirleri arttırıyor.

Onun için;

"—Doğru gitsen ne olur eğri gitsen ne olur, her tarafı kapalı." diyebilirsiniz.

Hayır, bugün de bir daireye gittiğiniz zaman, kapıyı çaldığınız zaman, zili çaldığınız zaman doğrudan kapıya dönüp durmayın. Doğrudan kapının karşısında kapıya dönük durmayın. Yan dönün! Hatta karşı dairenin kapısına bakıyormuş gibi, başka bir şeye

bakıyormuşsunuz gibi arkanız dönük olsun. Çünkü mesela birden kadın açıverir, üstünde ev kıyafeti vardır, mahrem yerleri görünebilir. Öyle bir durum olabilir diye doğrudan kapıya bakmayın.

Müslüman bir kadın kapıyı öyle ihtiyatsız açmaz ama, bazen öyle işler oluyor ki acayip... Meselâ, az önce kocası ekmek alacağım diye aşağı inmiş oluyor. Az önce, bakkala indi. Hemen o sırada da ötekisi çıkıyor, zili çalıyor. Benim kocam geldi diye kapıyı açmaya gidiyor. Halbuki üstünde ev kıyafeti var. Bin bir pişmanlık oluyor.

Evet, kadın başörtülü olsa, kapıyı hiç açmasa, o da kapının arkasına saklı olsa, ilk önce "Kim o?" diye sorsa ama, bazen sormayacak kadar kendisini geleni tanıyormuş sanıyor. Böyle durum olabiliyor.

Onun için kapıyı çaldınız mı kapının karşısına heykel gibi dikilip, oraya bakıp durmayacaksınız. Yan döneceksiniz veya arkanızı dönük olacak. Kapı açıldığı zaman;

"—Mehmet Bey evde mi? Ahmet Bey evde mi? Hasan Bey'i görebilir miyim?" denilecek.

"—Yok" diyebilir veyahut "Durum müsait değil." derse çıkılacak gidilecek. Usül, edep budur.

Suudi Arabistan'da, tabii o devri, sıcağı düşünün. Evinin içine girmiştir, örtülerini açılmıştır, serinlemekle meşguldür. Yatmıştır. Kapı pencere yok. Ona öyle öğretmiş. Bize de bu devirde böyle yapmak gerekir.

e. Fıtır Sadakasının Verileceği Şeyler

Diğer hadîs-i şerîfe gelelim.

Ebû Mûsâ el-Eş'arî ve Muz ibn-i Cebel RA'dan müştereken rivayet edildiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[70]

---

[70] Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.558, no:1459; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.II, s.98, no:15; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.221, no:4399; Ebû Mûsâ RA ve Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.326, no:15873; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.2, no:16043.

لاَ تَأْخُذُوا الصَّدَقَةِ إلاَّ مِنْ هَذِهِ الأَرْبَعَةِ: الشَّعِيرِ ، وَالْحِنْطَةِ ،
وَالزَّبِيبِ ، وَالتَّمْرِ (طب. ك. ق. عن أبى موسى ومعاذ)

RE. 464/5 (*Lâ te'huzu's-sadakate illâ min hâzihi'l-erbaati: Eş-şaîri, ve'l-hintati, ve'z-zebîbi, ve't-temri.*)

(*Lâ te'huzu's-sadakate illâ min hâzihi'l-erbaati*) "Sadaka-i fıtrı, şunlardan başkasından almayın: (*Eş-şaîri*) arpadan, (*ve'l-hintati*) buğdaydan, (*ve'z-zebîbi*) üzümden, (*ve't-temri*) ve hurmadan." diye Efendimiz bildirmiş.

Bizim müftülüklerde, "Arpadan olursa şu miktar, buğdaydan olursa şu kadar gram; hesabını verecek olursan para karşılığı şu kadar lira, kuru üzümden şu kadar, birinci sınıf hurmadan şu kadar, ikinci sınıf hurmadan şu kadar..." diye cetvel veriyorlar. Bu hadîs-i şerifte işte bu malzemeyi bildiriyor.

Bunu da geçiverelim.

f. Faizli Alışverişten Sakının!

Peygamber Efendimiz, İbn-i Ömer RA'dan rivayet edildiğine göre buyurdu ki:[71]

لاَ تَأْخُذُوا الدِّينَارَ بِالدِّينَارَيْنِ ، وَلاَ الدِّرْهَمَ بِالدِّرْهَمَيْنِ ، وَلاَ الصَّاعَ
بِالصَّاعَيْنِ ، إِنِّى أَخَافُ عَلَيْكُمُ الرِّبَا (طب. عن ابن عمر)

RE. 464/6 (*Lâ te'huzü'd-dînâre bi'd-dînâreyni, ve le'd-dirheme bi'd-dirhemeyn, ve le's-sâe bi-sâeyni. İnnî ehâfu aleykümü'r-ribâ.*)

(*Lâ te'huzü'd-dînâre bi'd-dînâreyni*) "Bir dinarı iki dinar karşılığında almayın! (*Ve le'd-dirheme bi'd-dirhemeyn*) Bir dirhemi iki dirhem karşılığında almayın! (*Ve le's-sâe bi-sâeyni*) Bir sa' miktarı iki sa' miktarıyla almayın! (*İnnî ehâfu aleykümü'r-ribâ*)

---

[71] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.109, no:5885; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.204, no:6553; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.
Kenzü'l-Ummal, c.IV, s.117, no:9830; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.2, no:16042.

Faiz olmasından korkuyorum.”

Bu neden olurdu?

Eskiden dinarlar, dirhemler elden geçe geçe aşınır, küçülür, ufalanırdı. Biz şimdi darphanelerimiz var, modern makinelerimiz var, tıkır tıkır tıkır muntazam basıyor. Müzelerde eski paraları bir görseniz. Bana üstündeki yazıları okutmak için getiriyorlar. Allah Allah, her birisi ayrı kesilmiş. Üst üste koysan şekilleri birbirine hiç uymuyor. Kimisi büyük oluyor, kimisi küçük oluyor. Elden ele dolaşa dolaşa kimisi silik oluyor, kimisi aşınmış oluyor. O zaman:

“—Ben şu iki kötüyü vereyim, sen bir iyiyi bana ver!” tarzında aynı cins şeyi kötü iki tanesini verip, iyi bir tanesini almak şekli tabii faiz oluyor.

Cinsleri müttehit olan şeyleri aynı miktarda almak vermek lazım. Miktar farklı olduğu zaman rîbe'l-fadl olur. Onun için Peygamber Efendimiz yasaklıyor.

Bunu hurmada filan yaparlarmış. “Al sana iki kilo kötü hurma, ver bana bir kilo iyi hurmayı, bu daha lezzetli...” diye değiştirme yaparlarmış. Peygamber Efendimiz bunu da yasaklıyor.

Peki nasıl yapacağız?

“—Bu hurmayı sat şu kadara… Öteki hurmadan şu fiyata al, istediğin kadar al! Malı aynı cins malla değiştirmek faiz olur diye paraya değiştirirsin, parayla alırsın hallolur.” diye Peygamber Efendimiz'in tavsiyesi böyle.

g. Zekât Memuru İyilerini Almasın!

Peygamber Efendimiz'in zamanında zekâtları toplayan memurlar giderlerdi. Bu hadîs-i şerîf onlara tavsiye.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[72]

لاَ تَأْخُذُوا مِنْ حَزَرَاتِ أَنْفُسِ النَّاسِ شَيْئًا ، خُذِ الشَّارِفَ ، وَالْبَكْرَ ،

[72] Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.IV, s.02, no:7102; İbn-i Ebi Şeybe, *Musannef*, c.III, s.126, no:10009; İbn-i Zenceveyh, *Emval*, c.III, s.319, no:1219; Urve Rh.A'ten. *Kenzü'l-Ummal*, c.VI, s.334, no:15916; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.2, no:16044.

وَذَوَاتُ الْعَيْبِ (ق. عن عروة مرسلاً)

RE. 464/7 (*Lâ te'huzû min hazerâti enfüsi'n-nâsi şey'en, huzi'ş-şârife, ve'l-bekrü, ve zevâtü'l-aybi.*)

Enfüs de okunabilir. En nefsinin sakındığı demek.

(*Lâ te'huzû min hazerâti enfüsi'n-nâsi şey'en*) "İnsanların nefislerinin gözünün bebeği gibi bakıp kolladığı şeyleri almayın!"

Zekât develerinden zekât alacak. Adamın sürüsünden zekât develerini alacak. Koyun sürüsünden koyunları alacak. Ya mahsulünden hurmasını, şusunu busunu alacak. Tam adamın üzerine titrediği, en güzel yere gidip, "Ver bakalım bunu!" diye öylesine almayın! Tam canının titrediği şeyden almayın!

Ya nasıl alın?

(*Huzi'ş-şârife, ve'l-bekrü, ve zevâtü'l-aybi*) "Ayıplısını alın, yaşlısını alın, gencini alın! Tam ona yarayacağını değil de rahatlıkla vereceği cinsten alın! Seçip seçip de iyilerini alıp, kötülerini ona bırakmayın!" diye bu da zekât toplayıcı, zekâtları teslim alıcı memurlara tavsiye olmuş oluyor.

h. Uyuyana İmamlık Yapmayın!

Bu bir insan, geçecek, arkadakiler ona uyacak, beraber cemaatle namaz kılacaklar. Bu namazın usûlü ile ilgili bir şey.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[73]

لاَ تَأْتَمَّ بِنَائِمٍ، وَلاَ مُتَحَدِّثٍ (ش. عن مجاهد مرسلا)

(*Lâ te'temmü bi-nâimin, ve lâ mütehaddisin.*) "Uyuyana veya konuşana imamlık yapmayın!"

Tam cemaat olmaya hazır olmamış, tam imama uymuyor, uykusu var; uyusun, biraz uykusunu alsın, o tarzda olsun. Konuşuyor veyahut... "Bu tipten insanlara imamlık yapmayın!" diye tavsiye buyurmuşlar.

---

[73] İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.257, no:6527; Mücâhid Rh.A'ten. *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.519, no:20050; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XV, s.499, no:16033.

i. İdârî Mekanizmanın Önemi

Bu hadîs-i şerîfte de Peygamber Efendimiz devlet sisteminin, siyasî nizamın mevcudiyetinin gerekli olduğunu söylüyor. Nasıl söylüyor?

Buyuruyor ki:[74]

لاَ بُدَّ لِلنَّاسِ مِنْ إِمَارَةٍ بَرَّةٍ أَوْ فَاجِرَةٍ ، فَأَمَّا الْبَرَّةُ فَتَعْدِلُ فِي الْقَسْمِ ،

وَتَقْسِمُ بَيْنَكُمْ فَيأَكُمْ بِالسَّوِيَّةِ ؛ وَأَمَّا الْفَاجِرَةُ فَيُبْتَلَى فِيهَا الْمُؤْمِنُ ،

وَالإِمَارَةُ الْفَاجِرَةُ خَيْرٌ مِنَ الْهَرْجِ ، قِيلَ : يَا رَسُولَ اللهِ ، وَمَا الْهَرْجُ ؟

قَالَ: الْقَتْلُ وَالْكَذِبُ (طب. عن ابن مسعود)

RE. 464/9 (*Lâ büdde li'n-nâsi min imâretin berretin ev fâciretin. Feemme'l-berretü ve ta'dilu fi'l-kasmi, ve taksimu beyneküm fey'eküm bi's-seviyyeti; ve emme'l-fâciretü feyübtelâ fîhe'l-mü'minü, ve'l-imâretü'l-fâciretü hayrün mine'l-herci. Kîle: Yâ rasûla'llàh, ve me'l-hercü? Kàle: El-katlü ve'l-kezibü.*)

(*Lâ büdde li'n-nâsi min imâretin*) "İnsanların mutlaka bir emirliği, bir siyasî teşkilatının olması mecburidir, şarttır."

Lâ büdde, zarurî demek, çare yok, yani mutlaka olması lazım demek.

"Mutlaka insanların bir siyasî teşekkülü, bir emirlik sistemi, bir politik mekanizması olmalı! (*Berretin ev fâciretin*) İster iyi bir idare olsun, ister kaypak, kötü bir idare olsun; bir idare olması iyidir."

(*Feemme'l-berretü*) "Eğer siyasî idare iyi olursa, adaletli olursa..." *Berre*, burada iyi, adaletli mânasına... (*Ve ta'dilu fi'l-kasmi*) Taksimâtta adalet eder."

Harbe gidilmiş, düşmanla savaşılmış, mallar alınmış, gaziler

---

[74] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.132, no;10210; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.400, no:9124; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LXIII, s.241; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.39, no:14755; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XV, s.498, no:16027.

arasında taksim edilecek. Emirlik olduğu zaman, bir siyasî otorite olduğu zaman bu taksimât muntazam olur. Otorite var, başıbozukluk yok. Pazusu kuvvetli olan iyi şeyi alıyor, ötekilere vermiyor gibi durum olmaz. Adaletsizlik olmaz.

(*Ve taksimu beyneküm fey'eküm bi's-seviyyeti*) "Kazandığınız ganimetleri eşit olarak taksim eder."

Politik bir mekanizma olursa...

"—Böyle bir emirlik sistemi olmalı, çare yok." diyor.

Müslümanlar muhtelif yerlere seferler tayin ediyorlar. Hudutlarda küçük tartışmalar oluyor. O zamanın şartları ve hukukî durumu şimdiki gibi değil. O zamanlarda bunlar gayri muntazam olmasın, yine bir emirlikle bir intizamlı usül ile olsun tarzında. "Bir başkan olsun, bir intizam olsun, teşkilat olsun, teşkilatlı yapılsın!" demek. Böyle olursa o zaman çarpışmadan elde edilen ganimetler eşit olarak adaletle taksim olunur.

(*Ve emme'l-fâciretü*) "Eğer bozuk bir emirlik olursa, adaletsiz bir emirlik olursa..."

Bu ne demektir? (*Feyübtelâ fîhe'l-mü'minü*) "Bu müslümanın başına bir bela demektir."

"—Bir imtihandır, dişini sıksın!" demek.

Tam adaletle yapılmıyor, dişini sıksın. Neden?

(*Ve le'l-imâretü'l-fâciretü hayrün mine'l-herci*) "Çünkü bozuk bile olsa böyle emirlik düzeninin olması karmakarışıklıktan, hercümerçten daha iyidir."

(*Kîle*) Denildi ki:

(*Yâ rasûla'llàh, ve me'l-hercü*) "Herc ya da herec denilen şey nedir yâ Rasûlallah?"

(*Kàle*) Dedi ki Peygamber Efendimiz:

(*El-katlü ve'l-kezibü*) "Öldürmek, yalan dolan etmek."

"—Öldürmekten, yalan dolandan, zulümden, böyle bir düzenin olması daha iyidir." diyor.

İslâm her şeyde ölçü ve intizam dinidir.

Üç kişi yola çıksa... Şimdi buradan hadi filanca iş için Ankara'ya ticarî bir maksatla gidiyoruz. Veyahut vize almaya gidiyoruz. Veyahut vakıflardan şu işimizi yapmaya gidiyoruz diyelim. Üç kişi beş kişi gidiyor. Bir tanesi başlarında emir olacak. Gelişigüzel

gitmek yok.

“—Canım otobüsten bilet aldık, beşimiz birden gidiyoruz.”

Yok, gidiyorsun ama aranızdan bir tanenizi emir seçeceksiniz:

“—Hadi bizim yolculuğumuzda emirimiz, komutanımız sen ol!” diyeceksiniz, o da emirlik yapacak.

İslâm’ın terbiyesi böyle. İslâm’da kargaşa yok.

“—Herkes gelse burada namazı kılsa olmaz mı?”

Olmaz. İmam öne geçecek, o kıldıracak, herkes ona uyacak. Saflar intizama girecek. İmam (*Allahu ekber*) dedi mi eğilecekler, (*Semia’llàhü li-men hamideh*) dediği zaman kalkacaklar. (*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llàh*) dediği zaman selâm verecekler. İntizam… İslâm bu intizama önem veriyor.

Emirliğe küçük küçük topluluklarda ve faaliyetlerde de yapılmasına tavsiyesi var, büyük ölçüde de tavsiyesi var. Büyük ölçüde dediğim, ümmet çapında olduğu zaman da yine kargaşa olmayacak, başkan olacak, beraberlik olacak.

Asırlar boyu Müslümanlığın başkanlığını Osmanlılar’ın siyasî teşkilatı yaptı; başlarındaki sultan bütün müslümanların başkanı oldu. Uzun seneler... Osmanlıların saltanatı hudutlarla da kayıtlı değildi. Evet, hudut; şu Tuna nehri, bu tarafı bilmem kimin, bu tarafı bilmem kimin... Hudut şu dağ, öbür tarafı düşmanın, beri tarafı bizim. Hayır. Taa dağların daha ötelerinde, daha arkalarındaki müslümanlar da “Madem müslümanların reisidir, buna itaat edelim!” dediler ve ona saygı gösterdiler.

Bunun bir garip nümunesi:

Bizim padişahlardan bir tanesi, [Sultan Mehmed Reşad I. Dünya Savaşı’nda] İngilizlerle harbe tutuşuyorlar, cihâd-ı ekber ilan ediyor. Nefir-i âmm…

“—Herkes silahına sarılsın, düşmanla çarpışmamız gerekiyor, silah başına!” diye emrediyor.

Avustralya’dan iki tane müslüman bunu duymuşlar, silâha sarılmışlar. Avustralya’da müzede isimleri, heykelleri varmış. Koca bir trenin karşısına çıkmışlar, bir tren dolusu askerin karşısına çıkmışlar, durdurmuşlar.

Mücadele olmuş. Onları şehid etmişler ama hayran kalmışlar. İlk önce yakalamışlar:

“—Niye böyle yaptınız ya? Burada, koskoca Avustralya kıtasında iki tane müslümancıksınız. Bizim buradaki devletimizle, İngilizlerle başa çıkabilir misiniz? Ne diye yaptınız?”

“—Biz orasına karışmayız.” demişler. “Bizim padişahımız bize, ‘Savaş edin!’ dedi, biz nerede olsak onu yapmakla vazifeliyiz.”

Şehid olmuşlar. Mekânları cennet olsun… Allah şefaatlerine erdirsin…

Müslümanlar bu şuurdaydı. Müslümanların bu birliğinden düşmanlar çok korkuyordu, ödleri patlıyordu. Hâlâ da ödleri patlar. Onun için, Allah bizlere birlik beraberlik, gönül beraberliği nasib etsin…

Bu birlik beraberlik de bir çuval pirincin beraberliği gibi değil. Çuvalın ağzı açıldı mı, kenarı yırtıldı mı ‘şarr’ bütün pirinçler nereye gider? Her birisi bir tarafa gider.

Hayır, o tarzda değil! Bir üzümün salkımı gibi. Sapı var, hepsi birbirine bağlı, hepsi intizamlı.

Müslümanlar dağınık bir birlik değil, organize olmuş bir birlik olacak; birbirlerine yardım edecek, birbirlerini kollayacak, birbirlerine zulm etmeyecekler, zulm ettirmeyecekler, yardımsız bırakmayacaklar.

Kabre giren iyi bir adamı kabirde melekler bir topuz vurmuşlar... Girer girmez, daha kabre girer girmez bir topuz indirmişler başına... Hadîs-i şerîfte bildiriliyor. Biz göremeyiz, nereden bileceğiz? Kabrin içi ateş dolmuş. Adamın ciğerine işlemiş. Çok ızdırap, azap çekmiş ve sormuş;

"—Beni niye dövüyorsunuz? Ne yaptım ben? Namazımda niyazımda iyi bir insandım."

"—Evet, namazında niyazındaydın ama günün birinde falanca yerden geçiyordun, o yolun kenarında bir mazluma zulmediyorlardı, sen engellemedin. Bu onun cezasıdır." demişler.

İyi olmak yetmez. Acaba her iyiliği, her vazifeyi yapıp yapmadığını düşün.

Namaz kılıyorsun. Namaz kılmak iyi bir şey ama öteki bazı mühim vazifeleri ihmal edersen oradan cezayı yine yiyebilirsin.

Allah bizi affetsin. Doğruyu göstersin, doğruyu işlettirsin. Hatalardan korusun, kollasın... Vazifelerimizi müdrik eylesin… İntizamlı eylesin…

İmam öne geçtiği zaman, saflar muntazam olduğu zaman ne güzel oluyor. *Allahu ekber* dediği zaman, herkes eğiliyor, kalkıyor. Cami ne kadar muntazam oluyor. Her halimizde intizam olacak. Siyasî durumumuzda, beynelmilel irtibatlarda da muhabbetimiz öyle olacak. Ne kadar ileri derecesi yapılabilirse, sevabı o kadar çok olur.

j. Ümmetin Başına Gelecek Belâlar

Abdullah ibn-i Ömer RA'dan bir hadîs-i şerîf. İbnü'n-Neccâr kitabına almış. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[75]

لاَ بُدَّ مِنْ خَسْفٍ، وَمَسْخٍ، وَرَجْفٍ . قَالُوا : يَا رَسُولَ اللهِ، فِي هٰذِهِ الْأُمَّةِ ؟ قَالَ: نَعَمْ . إِذَا اتَّخَذُوا الْقَيْنَاتِ، وَ اسْتَحَلُّوا الزِّنَا ، وَ أَكَلُوا

[75] *Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV, s.345, no:38731; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XV, s.498, no:160120.

الرِّبَا ، وَاسْتَحَلُّوا الصَّيْدَ فِي الْحَرَمِ ، وَلُبْسَ الْحَرِيرِ ، وَاكْتَفَى الرِّجَالُ بِالرِّجَالِ ، وَالنِّسَاءُ بِالنِّسَاءِ (ابن النجّار عن ابن عمر)

RE. 464/10 (*Lâ büdde min hasfin, ve meshin, ve recfin. Kàlû: Yâ rasûla'llàh, fî hâzihi'l-ümmeh?.. Kàle: Neam; ize'ttehazü'l-kaynân, ve'stehallü'z-zinâ, ve ekelü'r-ribâ, ve'stehallü's-sayde fi'l-haram, ve lübse'l-harîr, ve'ktefe'r-ricâlü bi'r-ricâl, ve'n-nisâü bi'n-nisâ'.*)

(*Lâ büdde min hasfin, ve meshin, ve recfin*) *Lâ büdde* demek, muhakkak olacak demek. Çare yok, mutlaka olacak demek. "*Hasf* olacak, *mesh* olacak, *recf* olacak; bunda hiç çare yok, muhakkak bunlar olacak."

Hasf ne demek?.. Arazinin yere batması demek.

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ (القصص:٨١)

(*Fehasefnâ bihî ve bi-dârihi'l-ard*) "Kàrun'un kendisini ve evini yere batırdık." (Kasas, 28/81) diye Kur'an-ı Kerim bildiriyor.

Hasefe fiili, yâni bir şeyi yerin dibine geçirmek, batırmak. Hasf, yere batma olacak. Başka?.. *Mesh* olacak.

Mesh ne demek?.. Bir varlığın, bir insanın sûretinin başka bir hayvan sûretine dönmesi demek. İnsanken maymun sûretine dönüyor, insanken hınzır, domuz sûretine dönüyor. Buna de *mesh* derler Arapça'da...

"Bu ümmette yere batma olacak, sûret değiştirilip böyle istenmeyen bir kötü hale gelme olacak. (*Ve recfin*) *Recf* olacak."

Recf ne demek?.. *Recf* de sarsılmak, sallanmak demek. Bu sarsılmadan zelzele kasdediliyor olabilir.

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ. تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ (النزعات:٦-٧)

(*Yevme tercüfü'r-râcifeh. Tetbeuhe'r-râdifeh.*) "Kıyamet kopacağı zaman, yeri şöyle sarsan bir sarsıntı gelecek. Arkasından bir sarsıntı daha gelecek." (Nâziàt, 78/6-7) diye Nâziàt Sûresi'nde de bu kelime ism-i fâil halinde geçiyor.

Yâni ceza olarak yere batma olacak, sûretlerin çirkin bir sûrete döndürülmesi olacak ve sarsıntı olacak. Çare yok, olacak. *Lâ büdde*, muhakkak olacak demek. (*Kàlû: Yâ rasûla'llah, fî hâzihi'l-ümmeh?)* Sahabe-i kiram şaşırdılar: "Bu mübarek ümmette, Ümmet-i Muhammed'de, bizim ümmette de mi olacak bu?" dediler.

Peygamber Efendimiz'in bazı hadislerinde okuyoruz, buyurdu ki:

"—Eski ümmetlerden bazıları günahlarından dolayı kimisi maymun suretine döndürüldüler, kimisi hınzır domuz suretine döndürüldüler."

Kur'ân-ı Kerîm'de de bu hususta âyet-i kerîmeler var.

"—Bu ümmette de böyle olacak mı?" diye sordular.

Bu ümmet Peygamber Efendimiz'in ümmeti…

(*Kàle: Neam*) Peygamber Efendimiz buyurdu ki:

"—Evet, bu ümmette de olacak!"

Ne zaman?..

1. (*İze'ttehazü'l-kaynân*) "Şarkıcı câriye, köle kadın edindikleri zaman..."

2. (*Ve'stehallü'z-zinâ*) "Zinada mahzur görmedikleri, zinayı yapmayı helâl gördükleri zaman..."

"—Boş ver, yapalım!" diye pervasızca yaptıkları zaman.

Şarkıcı çalgıcı kadınlar edindikleri zaman, zinayı hoş gördükleri zaman, yapmakta beis görmedikleri zaman.

3. (*Ve ekelü'r-ribâ*) "Ve faizi yedikleri zaman..."

Sonra;

4. (*Ve'stehallü's-sayde fi'l-haram*) "Beytullah'ın çevresi olan Harem-i Şerif mıntıkasında avlanmayı pervasızca câiz gördükleri zaman."

Halbuki oranın otu bile koparılmaz. Avlanmak da yasaktır. Orası mukaddes mıntıka, ne yapıyorsun? Yapmaması lazım ama adamın dini zayıflamış, "Boş ver!" diyor, yapıyor. O hâle geldiği zaman...

5. (*Ve lübse'l-harîr*) "İpekli elbise giymeyi câiz gördükleri zaman."

İslâm'da erkeğin ipekli giyinmesi haram...

"—Canım boş ver, getir giyeyim..." diye erkekler ipek elbiseyi giydiği zaman.

6. (*Ve'ktefe'r-ricâlü bi'r-ricâl*) "Erkekler erkeklerle iktifâ ediyor; (*ve'n-nisâü bi'n-nisâ'*) kadınlar kadınlarla iktifa ediyor olduğu zaman..."

"Cinsî arzularını yerine getirmekte adamların adamlarla iktifa etmesi, kadınların kadınlarla iktifa etmesi olduğu zaman yere batma olacak, hayvan suretine döndürülme olacak, zelzelelere uğramak olacak…"

İpek giymek kadınlara câizdir, erkeklere haramdır. Bu ümmetin erkeklerine altın ve ipek haramdır, kadınlarına serbesttir. Kadınlar ipek giyebilir, bilezik, yüzük takabilir, altın kullanabilir. Erkekler kullanamaz.

Ötekiler?

Şarkıcı kadın kullanmak, neden oluyor?

Şarkıcı türkücü kadın, o tesettürü hiçe sayıyor, namus mefhumlarını hiçe sayıyor, erkeklerin arasına çıkıyor, dans ediyor, oynuyor ve saire. Demek ki utanma duygusu, dine bağlılık duygusu kalmamış.

Zinayı hoş görüyorlar, helâl görüyorlar. Zina, Allah'ın en çok cezasını çeken en büyük günah... Helâl görüyorlar, yapıyorlar, mahzur görmüyorlar.

Bizim memlekette yoktu. Yavaş yavaş Batı'nın âdetleri girmeye başladı. Hele bu yazlıklar, bu sıcak yerler, Ege kıyıları, Akdeniz kıyılarında, Allah çok ıslah etsin, çok şeyler anlatılıyor...

Harem-i Şerif'te avlanmayı helâl gördükleri zaman, erkekler ipekli elbiseleri giydikleri zaman...

(*Ve'ktefe'r-ricâlü bi'r-ricâli, ve'n-nisâu bi'n-nisâ'*) "Erkekler erkeklerle evlendiği zaman."

Evlenmek filan yok da iktifa ediyor, cinsî arzusunu öyle tamamlıyor. Ama Avrupa'nın bazı sapık ülkelerinde resmen kiliselerde nikâhlarını kıydırdılar. Ve bizim bazı muzır yayınlar da onların yan yana resimlerini koydular:

"—Bu adam bu adamla evlendi, burada balayını yapıyorlar." diye. Hem bizim memlekete de gelmiş, kazık gibi boylarının resmini çektiler. O kötülüğü sanki buraya da bulaştırmak ister gibi propagandasını yaptılar. Böyle kötülükler var.

“—Bu kadın bu kadına niye bu kadar sokuluyor, niye bu kadar sarmaş dolaş?” diyor.

Gazeteye bak! Nasıl muzır bak nasıl! O kadın o kadından cinsî bakımdan istifade ediyor, onu halka öğretecek, bilmeyene de duyuracak. “Bazı şeyin şuyuu vukuundan beterdir.” derler. Bazı şey söylenmez. Bunlar mahsustan resmini koyarak...

Bir Polonyalı kadın geldi, Alman kadın geldi:

“—Sizin erkeklerinizi çok beğendim.” dedi.

Tuh! Utanmaz mısın? Utanmıyor muzır... Peki sen onu eve getirmeye utanmaz mısın? Sen onu nasıl okursun? Sen onu nasıl yanına alırsın? Adamın yaptığı işe bak, nereye götürmek istiyor işi... Allah şuur ihsan etsin…

Öyle olduğu zaman başa çok felâketler gelir.

Bu toprağa batmak oldu. Kàrun, Mûsa AS’ın kavminden idi. Allah onu eviyle beraber toprağa batırdı. Tarihte cezası belli, bilinen bir şey. Bu kavimde de olacak. Bunları helâl gören kavimlerde de olacak.

Suretin döndürülmesi, insan suretinden hayvan suretine gelmek... İnsan, bir değnek değdiriyorsun maymun oluyor, bir değnek değdiriyorsun domuz oluyor. Şeklen tamamen öyle mi olacak?

Öyle de olabilir. Allah her şeye kàdir de, huyunun o hâle gelmesi mânasına da olabilir. Ha maymun ha insan; şeklinin öyle olduğuna ne bakıyorsun, iki ayağı üstünde dolaştığına ne bakıyorsun, “Dört ayaklıdan beter!” demek olabilir. Peygamber Efendimiz’in muradını Allah bilir. Gerçekten de olabilir, hakikaten de o surete gelebilir. Şeklen değil de sîreten, huy bakımından o hâle gelecek demek de olabilir.

k. Mutlaka Gece Namazı Kılın!

Peygamber SAS Efendimiz bu hadîs-i şerifte gece namazını tavsiye ediyor. Diyor ki:[76]

---

[76] Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.I, s.271, no:787; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.V, s.212, no:7984; İbn-i Hacer, *el-İsàbe*, c.I, s.261, no:576; İbn-i Esir, *Üsdü’l-Gàbe*, c.I, s.100; Ebû Nuaym, *Ma’rifetü’s-Sahabe*, c.III, s.119, no:891; Heysemî,

لاَ بُدَّ مِنْ صَلاَةٍ بِلَيْلٍ ، وَلَوْ حَلْبَ نَاقَةٍ ، وَلَوْ حَلْبَ شَاةٍ ؛ وَمَا كَانَ بَعْدَ صَلاَةِ الْعِشَاءِ الآخِرَةِ ، فَهُوَ مِنَ اللَّيْلِ (طب . وأبو نعيم عن إياس بن معاوية المزنى)

RE. 464/11 (*Lâ büdde min salâtin bi-leylin, velev halbe nâkatin, velev halbe şâtin, ve mâ kâne ba'de salâti'l-işâi'l-âhireti, fehüve mine'l-leyli.*)

(*Lâ büdde min salâtin bi-leylin*) "Geceleyin namaz kılmakta çare yok, mutlaka kılacaksınız. Muhakkak geceleyin namaz kılın!"

Ne kadar? (*Velev halbe nâkatin*) "İsterseniz bir devenin sağımı kadar olsun." Şır şır, şır şır şır, kovaya bir devenin sütü ne kadar zamanda sağılırsa o kadarcık bir zamanda kalkıp bir gece namazı

Mecmaü'z-Zevâid, c.II, s.521, no:3525; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *et-Teheccüd ve Kıyâmü'l-Leyl*, c.I, s.276, no:208; lİyas ibn-i Muàviye RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.790, no:21427: *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XV, s.499, no:16030.

kılmak bile olsa... (*Velev halbe şâtin*) "İsterseniz bir koyunun sağımı kadar olsun..."

"Bir devenin sağımı kadarcık bile bir süre olsa bile veya bir koyunun sağımı kadarcık bir süre olsa bile, kalkıp gece namazı kılın!" diyor Peygamber Efendimiz.

Sonra bir müjde var: (*Ve mâ kâne ba'de salâti'l-işâi'l-âhireti, fehüve mine'l-leyli*) "Yatsı namazından sonra kılınan her namaz gece namazı sayılır. Bu emrin yerine gelmiş sayılmasına sebep olur."

Demek ki, yatarken insan yatsıyı kıldıktan sonra —misafirliğe gidiyoruz, oturuyoruz, kalkıyoruz, okuyoruz, yazıyoruz, eve geliyoruz— yatarken abdest alıp da dört rekât, iki rekât bir namaz kıldı mı, o gece namazı yerine geçer. Rasûlüllah Efendimiz'in bu sözü yerini bulmuş olur.

Gece namazının sevabı çok fazladır. Gece vaktinin fazileti çoktur. Ve o vakitte yapılan dualar makbuldür. İstersen dene. Allah-u Teâlâ Hazretleri o vakitte kullarına seslenir:

"—Yok mu benden bir şey isteyen, istediğini vereceğim!" diye.

Gecenin o güzel vakitlerinden istifade edin! Ondan istifade etmek için de erken yatın! Televizyonların başında ömürlerinizi telef etmeyin!

Televizyonun, telefisyonun esiri olmayın! Ömürlerinizi onunla telef etmeyin! Erken yatın, gece namazına kalkın, daha çok sevap kazanırsınız. Sabah namazını kaçırmayın, gece namazını kaçırmayın!

Allah-u Teàlâ Hazretleri hayırlara, güzel ibadetlere sizleri ve bizleri muvaffak eylesin... Şerlerden, kötü huylardan, kötü hallerden sizleri ve bizleri korusun, kurtarsın, temizlesin, pâk eylesin...

Bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-fâtihah!

13. 07. 1986 – İskenderpaşa Camii

11. İSLÂM'DA AİLE HAYATI

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, seyyidinâ ve senedinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

لاَ تَأْذَنِ الْمَرْأَةُ فِي بيْتِ زَوْجِهَا ، إلاَّ بإِذْنِهِ ؛ ولاَ تَقُومُ مِنْ فِرَاشِهَا فَتُصَلِّى تَطَوُّعًا ، إلاَّ بإِذْنِهِ (طب. عن ابن عباس)

RE. 465/1 (*Lâ te'zenü'l-mer'etü fî beyti zevcihâ, illâ bi-iznihî; ve lâ tekùmu min firâşihâ fetusallî tetavvuan, illâ bi-iznihî.*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı cümlemizin üzerine olsun... Şu sıcak günde terleyerek Peygamber SAS Efendimiz'in yolunu, hadisini sevdiğiniz için burada toplanıyorsunuz. Allah-u Teàlâ Hazretleri ecrinizi kat kat ihsan eylesin. Peygamber SAS Hazretleri'nin sünnetini ihyâ edenlere şehid sevapları vaad edilmiş; şu okuduklarımızla amel eyleyip bizi sünneti ihyâ edenlerden olmaya Rabbimiz muvaffak eyleyip, o sevaplara nâil eylesin...

Peygamber SAS Hazretleri'nin hadîs-i şerîflerini *Râmûzü'l-Ehàdîs* isimli kitabın 465. sayfasının başından itibaren okumaya

devam edeceğiz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izahına geçmeden önce, evvela Peygamber Efendimiz'in ruh-i pâkine hediye olsun diye, sonra cümle âlinin ve ashabının ve etbâının, ahbabının ruhlarına hediye olsun diye; ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrabînin ruhlarına ve bilhassa Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan ulemâ-i muhakkıkîn, verese-i enbiyâ sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ervahına;

Bu kitabın hazırlanmasına sebep olan, hadisleri rivayet eden hadis râvilerinin ve alimlerinin ruhlarına; kitabı cem eyleyen Gümüşhaneli Hocamızın ruhuna, kendinden feyz aldığımız Mehmed Zahid Kotku Hocamızın ruhuna;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına; cümle ashab-ı hayrât u hasenâtın ervâhına ve bilhassa bu İskenderpaşa camiini yaptıran paşanın ve ondan sonra bu zamana kadar temiz pak ayakta gelmesine ve hizmette kalmasına yardımcı olanların, kendilerinin ve geçmişlerinin ruhlarına;

Uzaktan yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere şu cemaati teşkil eden, toplanan kardeşlerimizin ahirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olması için; biz yaşayan müslümanların da Rabbimizin rızasına uygun, sıhhat ve âfiyet ile ömür sürüp, huzuruna sevdiği razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olsun diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyalım, öyle başlayalım. Buyurun!

………………………

a. Evin Reisi Erkektir

Peygamber SAS Hazretleri, Taberânî'nin Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet ettiğine göre, buyurmuşlar ki:[77]

لاَ تَأْذَنِ الْمَرْأَةُ فِي بَيْتِ زَوْجِهَا ، إِلاَّ بِإِذْنِهِ ؛ وَلاَ تَقُومُ مِنْ فِرَاشِهَا

[77] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.404, no:12144; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.IX, s.476, no:4168; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.383, no:45047; *Câmiü'l-Ehàdîs,* c.XVI, s.3, no:16048.

فَتُصَلِّى تَطَوُّعًا ، إلاَّ بِإِذْنِهِ (طب. عن ابن عباس)

RE. 465/1 (*Lâ te'zenü'l-mer'etü fî beyti zevcihâ, illâ bi-iznihî; ve lâ tekùmu min firâşihâ fetusallî tetavvuan, illâ bi-iznihî.*)

(*Lâ te'zenü'l-mer'etü fî beyti zevcihâ, illâ bi-iznihî*) "Bir kadın, kocasının evine, kocasının izni olmadan hiç kimsenin girmesine müsaade etmemeli! Kocasının izni olmadıkça, hiçbir kimseyi 'Gel, buyur!' diye içeriye almamalı!"

(*Ve lâ tekùmu min firâşihâ fetusallî tetavvuan, illâ bi-iznihî*) "Kocasının yanından, yatağından kalkıp da nafile namaz kılacağım diye kalkmamalı; ancak izni ile kalkmalı!"

Tabii bu hadîs-i şerîf erkekleri sevindirecek:

"—Vay, neymişiz! Bizim sözümüz dinleniyor." diye.

Hanımlarda şimdi feminist akımlar var. "Vay erkekle kadın eşittir de şöyledir de böyledir de..." Eğer onların tesiri altında kalmamışsa, "Rabbimiz ne buyurduysa, Rasûlüllah Efendimiz ne emrettiyse, boynumuz kıldan incedir; pekâlâ…" diyecek, kabul edecek.

Ama bazı kimselerin hatırına gelir de onların cevabını vermek de icab eder, o bakımdan birtakım izahta bulunmak lazım:

Bizim dinimizde erkek evin reisidir.

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ (النساء:٣٤)

(*Er-ricâlü kavvâmûne ale'n-nisâ'*) [Erkekler kadınlar üzerine hàkimdirler.] (Nisâ, 4/34) buyrulmuştur. Erkekler kadınların başlarında, onların fevkinde, onları idare etme durumunda, onlardan üstün durumdadır.

Neden?

Allah-u Teàlâ Hazretleri erkekleri bedenen daha güçlü yarattığından, daha meşakkatlere mütehammil yarattığından, daha dıştaki darbelere mukavim yarattığından ve geçimi erkeğin sırtına yüklediğinden;

"—Sen bu hanımcıkları evinde hanım hanım oturtacaksın, gezip dolaşıp, ne sıkıntı çekersen çekip bunların giyimini kuşamını, yemesini içmesini sen sağlayacaksın. Sen bunların hizmetindesin."

dediğinden dolayı.

İşin bir tarafını görüp öbür tarafına göz kapamak olmaz.

İngiltere'den, Avrupa'dan Lady Montagu diye, bir elçinin hanımı geliyor. Buradan İngiltere'ye mektup yazmış:

"—Yahu" diyor oradaki arkadaşlarına: "Ben Osmanlıların hanımlarını, kafeslerin içine kilitlenmiş hapis insanlar sanırdım. Buraya geldim ki, dünyada bu hanımlar kadar rahat, bu hanımlar kadar izzet ve ikram gören hanımlar olamaz. Son derece serbest, son derece güzel, son derece iyi yetişmişler, son derece güzel bir âlem içinde hayatlarının keyiflerini sürüyorlar. Çok güzel!" diye methediyor.

Elçinin hanımı gelmiş, Osmanlı kıyafetlerini giymiş, minyatürler var, güzel uzun kaftanlar, fistanlar, başı örtülü, İngiliz. O zamanlar, bize gelenleri bize benzetiyormuşuz. Velev başka milletten bile olsa, bize gelip bizi taklit ediyormuş. Şimdi bizimkiler onları taklit ediyorlar.

Bu neyi gösteriyor?

Kültürümüzün zayıfladığını gösteriyor. O eski kültürümüzün onlardan kuvvetli olduğunu gösteriyor. Eskiden onlar gelip bizi taklit ediyormuş, şimdi bizimkiler onları taklit ediyor. Taklit eden, taklit edilenden aşağıdır.

Aynen taklit ediyorlar. Pantolonlarının alt tarafı sanki orta yerinden parmak takmışsın, 'cart' yırtmışsın da püsküllenmiş gibi… Öyle pantolon moda oluyor, onu giyiyorlar. Yoksa moda olmasaydı dövsen giydiremezdin. Paçası püsküllü olacak, dikişli değil, kıvrılmış muntazam değil, yırtılmış, salkım saçak olacak, modası o.

Blucin, ille dizleri yıpranmış olacak. Onun için yeni blucini alıyorlar, fırçalarla birtakım ameliyelerden geçirdikten sonra, bildiğiniz şey, ille onu sarartıyor, beyazlatıyor, neyse eskitiyor, yıpratıyor, öyle giyiyor.

"—Bunu taptaze iken giysene."

"—Hıı!"

Modası öyle. Öyle giyecek.

"—Kertenkele deliğine girseler siz de gireceksiniz, o eski ümmetleri öyle taklit edeceksiniz."

Peygamber Efendimizin ta on dört asır evvelden buyurduğu gibi, öyle bir şuursuz taklit...

Ya bu benim işime yarar mı yaramaz mı? Bu faydalı mı zararlı mı? Yeni kumaşı yıpratıp da giymenin mânâsı var mı? Dizi biraz sonra delinecek. Akıl mantık kabul eder mi? Yeni kumaşın orta yerini ‘cart’ kesiyor, ortasına yama yapıyor, öyle giyiyor.

“—Ya bunu yeniyken giyseydin ya... Yamayı eskidiği zaman yapsaydın ya...”

“—Hayır, modası öyle, yamalı.”

Bizim Şile bezinin kimse yüzüne bakmazdı, herkes bırakmıştı. Avrupalılar geldi, giymeye başladı, bizim Şile bezi yeniden modalandı.

“—Ha sıhhîymiş yahu...”

Çünkü Avrupalılar giyiyor;

“—Hadi biz de giyelim!” Ütüsüz kolasız bir yere adam girmezdi. Avrupalılar ütüsüz kolasız blucinle istedikleri gibi çıplak girmeye milleti alıştırdılar, hiç kimse şimdi “gık” demiyor. Böyle bir şaşkınlık var.

O zaman öyle değildi. O zaman gelen bize uyuyordu.

Ben geçen gün kendime üzüldüm. Antalya’ya gittik. Camiden çıktık, aklıma sonradan geldi, bir yığın turist şadırvanın kenarında, çıplak şortlarla caminin avlusunda... Biz Cuma’dan çıktık, kalabalıktan ben konuşurken yanlarından geçtim gittim, sonra aklım başıma geldi.

“—Sizin bizim camimizde böyle çıpıl çıpıl işiniz ne?” diye, niye ben ona diyemedim diye içimde dert...

İçimde dert, çünkü Peygamber SAS Efendimiz’in hadîs-i şerîfini anlatırken alimler derler ki:

Peygamber Efendimiz’in sünneti:

Kavlî sünnet; “Şöyle yapın ey ümmetim, böyle yapın ey ümmetim, şöyle yapmayın ey ümmetim, böyle yapmayın ey ümmetim...” Kavlî sünnet, emir-yasak.

Fiilî sünnet; “Efendimiz şöyle yapmıştı, böyle etmişti, şöyle yapmamıştı, böyle yapmamıştı.” Fiili böyle, davranışı böyle. Fiilî sünnet.

Bir de *takrirî sünnet* var. Takrirî sünnet de; “Efendimiz’in yanında şöyle yapılmıştı da kimse ‘gık’ dememişti, Peygamber Efendimiz itiraz etmemişti. Kötü bir şey olsaydı itiraz ederdi. “ Takrirî sünnetin tarifinde kitaplarımız böyle yazıyor.

Peki, biz Peygamber Efendimiz’in yolunda mıyız değil miyiz?

Yolundayız, yolunda gitmeye çalışıyoruz. Hepimiz karınca kararınca, tıpış tıpış küçük adımlarımızla, karınca adımıyla bile olsa Efendimiz’in yolundan gitmeye çalışıyoruz. Demek ki bizim yanımızda da bir kötülük yapılsa müdahale etmemiz lâzım! Susmamamız lazım! Takririmiz, eğer ses çıkartmıyorsak, “Orada bir mahzur yok!” demek mânasına gelecek gibi kötü bir şey oldu mu, müdahale etmemiz lazım diye çıkarttım. Madem Efendimiz’in huyu öyleymiş, madem biz kendimizi Efendimiz’e benzetmeye çalışıyoruz, o halde söyleyeceğiz.

Kardeşim, sen müslümansın, kocan müslüman, sen başı örtülüsün, kocan namazlı; pekiyi çocuğunu niye açık gezdiriyorsun? Bu kızcağızın niye böyle kolları çıplak? Niye koltuk altları görünüyor? Niye göğüsleri görünüyor? Niye bacakları görünüyor? Olur mu?

Olmaması lazım!

Pekiyi, oluyor. Niye sen görüp de söylemiyorsun? Söylememek de vebal.

Söylememek de vebal olduğu için söylüyorum, yoksa söylemem. Kimseyi kırmak istemem ama söylememek de vebal olduğundan, bir kusur gördüğümüz zaman söylememiz gerektiğinden söylüyorum. Bir müslümanın kızı da kendisi gibi örtülü, düzenli olur. Örtülü olur, kendisinin fikrine uygun olur.

Biz böyleydik eskiden. Biz böyleyken ülkemize gelenler bize tâbi oluyorlardı. Lady Montegü gelmiş bizim kıyafetlerimizi giymiş, başını örtmüş, fistanları etekleri uzun ve saire.

Neden?

Bizim kültürümüz kuvvetli… Hepsi bizi taklit ediyor. Avrupa’da şark odası modeli... Bize imreniyorlar. Onyedinci Yüzyıl’da, Onsekizinci Yüzyıl’da, Onaltıncı Yüzyıl’da Çekoslavakya’da, Macaristan’da, Polonya’da, Romanya’da Türkler gibi davranmak modaymış. Giyimde kuşamda, oturmada kalkmada, yemede,

kullanılan elbiselerde kumaşlarda İstanbul modasını takip ederlermiş. Gördün mü kuvvetli olduğumuz zaman nasıl oluyor, herkes bizi taklit ediyor.

Şimdi halk olarak en kötü, en fena şeylerini, zararlı olduğu belli olan şeylerini, çirkinini taklit ediyoruz. Allah ıslah eylesin... Allah bizi Peygamber Efendimiz'in yolundan ayırmasın…

İşi tek taraflı görmeyeceğiz. Evet, hanım evde oturacak ama erkeğe de diyor ki:

"—Git, çalış bakalım! Git, dolaş çalış, bu hanımefendiyi sokaklarda rezil etme, yorma, üzme… Bu kadının giyimi kuşamı senin boynuna borçtur. Çalış, çabala, besle bakalım bunu…" diyor.

Erkek de baş üstüne diyor, gidiyor hamallık yapıyor, uğraşıyor, didiniyor, helâlinden para kazanıyor, evine helâl para getiriyor.

Avrupa ne yapıyor?

Avrupa'da hürriyet var; kadın da serbest erkek de serbest…

Avrupalı birisi Pakistan'dan kız almış, müslüman olmuş ama Avrupalılık damarı daha kurumamış. Almanya'ya gelince Pakistanlı hanımına demiş ki:

"—Hadi çalış bakalım!"

Pakistanlı:

"—Biz çalışmayız." demiş.

Hadi, ayrılmışlar.

Orada öyle. Orada babasına yemek çıkarttığı zaman peçetenin altından faturası çıkıyor. Karısına para verir mi? Kendisi kazandı. Onun kazandığı ona, ötekisinin kazandığı ötekisine… O istediği gibi yer, beriki istediği gibi yer.

Böyle hürriyet başlarına çalınsın! Bu hürriyet mi? Bu esaret, bu esaret!

"—Kadınları evdeki kafesin arkasından kurtardık, sokaklarda kafeslemek için…" diyor şairin birisi.

Kadının hürriyetini veriyorsun, hadi bakalım, sabahtan akşama kadar çalışıyor. Ben çok dairelerde çalışan hanımlar gördüm.

"—Ah, ah! İmkânımız olsa, ev hanımı olmak ne kadar güzel... Çekilir mi bu dert; sabahları otobüste itiş kakış, bütün gün erkeklerle didiş didiş, akşam dönerken yorgun argın bir başka felâket..."

İslâm dengeliyor. “Sen ev işlerini yap, sen dış işlerini yap.” diye iş bölümü yapmış.

“—Ev işleri hafif gelir.”

Oo! Ne söylüyorsunuz? Ev işleri hafif gelir mi? Çamaşırı, yemeği, çocuk bakımı, çocuk terbiyesi, öğretimi ve sâiresi bir kadına yetiyor da artıyor bile. Baş edemiyor bile. Meşguliyetleri başlarından aşıyor.

Ama evde bir sıcaklık oluyor. Akşam eve bey geldi mi bir huzur, bir saadet... O yorgunluğunu gideriyor, berikiler gelen filelerden çıkanlarlardan ve sâireden memnun oluyorlar.

İslâmî düzen böyle. Erkeği Allah vücutça okka olarak daha fazla yapmış. Umumîyetle erkeklerin kilo vasatiyesi 70 kilo ise kadınların kilo vasatıyesi 55. Erkeklerin boy vasatiyesi, ortalaması 1,70 ise kadınların boy ortalaması 1,50. Onlar biraz daha çıtı pıtı. Öyle yaratmış.

Onlar dışarıda harp edemez darp edemez, dışarıdaki meşakkatlere tahammül edemez; ağlarlar, ruh hastası olurlar, üzülürler, sonra hislerine mağlup olurlar. Kendi hâline bırakırsan; dedelerimiz:

“—Kendi hâline bıraktığın ya davulcuya varır ya zurnacıya!” demişler.

Aklı o kadar anlar işte; çalgıyı beğenir, türküyü beğenir, onun yanına gider, kapılanır, öyle aldatılması mümkün olur.

Onun için dinimiz salâhiyeti erkeğe vermiş; onun dışarıda kaybedilecek şeyi yok. Kadının bir kayboldu mu bir daha elde edilmesi mümkün olmayan cevherleri, değerleri var. Onlar dışarıda kayboldu mu, mahvoluyor.

Onun için, kadın beyinin izni olmadan beyinin evine, efendisinin evine başkasını, yabancıyı almayacak. Olmaz öyle şey.

Kadın erkeği almayacak, anladık, hani kötü bir laf olmasın. İzni olmadan kadın da almayacak. İzni olmadan kadın da almaz erkek de almaz, malına dikkat ve itina eder, namusuna gölge düşürmez.

Ve yatağından kalkacak, namaz kılacak, geceleyin ibadet edecek; ona dahi müsaade yok. Tatavvu namaz kılacak, nâfileten, sevap kazanmak için namaz kılacak. Kocası izin verirse kılacak. Bu şu demektir ki; kocasının bir hizmeti, arzusu olursa onu yerine

getirsin. Namazı bahane edip de onu tehir etmesin demektir.

İslâm'da cinsî bakımdan bir hürriyet vardır. İslâm insanların cinsî duygularının içlerine depo edilip, depo edilip, depo edilip, depo edilip, depo edilip düdüklü tencere gibi birden patlamasını uygun görmez. Bu duyguların tabiatın iktizâsı olarak normal bir tarzda hükmünü icrâ etmesini kanalize etmiştir, asil usullere bağlamıştır. Orada o baskı olduğu zaman, öbür tarafta başka türlü ahlâksızlıklar patlak vereceğinden, ona müsaade etmiyor. Onun için bir hanım, kocasının izni olmadan yatağından kalkıp gece ibadetine gidemiyor.

"—İzin verirsen ben böyle yapayım." diyor.

"—Vay, erkekler amma despot ha!.."

Hayır. Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîflerinden biliyoruz. Bir kandil gecesinde Peygamber Efendimiz evine geldi de zevce-i muhteremesine dedi ki:

"—Bana müsaade eder misin ya Âişe, bugün ibadet edeyim, gecemi Rabbime ibadete tahsis edeyim?"

"—Müsaade eder misin?" diye, o sevgili Peygamberimiz, kendi hanımından ibadet için izin istedi.

Biz kibarlığı Peygamber Efendimiz'den öğreniyoruz. Öyle tek taraflı, bir tarafı ezecek tarzda değil.

Oruç tutabilir mi?

Nafile orucu beyinin izni olunca tutar. Tam pazar günü olmuş, tatil günü olmuş, hanımefendi oruçlu... Canım akşam bir sor bakalım:

"—Efendi yarın ben oruç tutayım mı tutmayım mı?" diye.

"—Tutma yarın, başka zaman tutarsın." der, o zaman tutarsın.

Bu inceliklere İslâm önem vermiştir ve Peygamber Efendimiz bunu dobra dobra söylemiştir. Hakları ve vazifeleri, kadının üzerindeki hakları ve vazifeleri, erkeğin üzerindeki hakları ve sorumlulukları ve vazifeleri güzel tarif etmiştir. İslâmî usulle çalıştığın zaman her şey tıkır tıkır yürür. Ne böyle bir ruhî sıkıntı, ne bir gerilim, ne bir bunalım, ne bir patlama, ne bir çatlama, hiçbir şey olmaz. İslâm ailesi gâyet güzel yürür.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi dinimizin o güzel, hilkate, tabiata uygun ahkâmına uygun yaşamayı, onları anlayıp güzel tatbik

etmeyi nasib eylesin…

b. Selâmla Başlamayana Konuşma İzni Vermeyin!

Peygamber SAS Efendimiz'in bu ikinci hadîs-i şerîfi selâmla ilgili. Buyurmuşlar ki:[78]

لاَ تَأْذَنُوا ، لِمَنْ لاَ يَبْدَأْ بِالسَّلاَمِ (ع . وابن السنى ، ض. عن جابر)

RE. 465/2 (*Lâ te'zenû, li-men lâ yebdeu bi's-selâmi*)

(*Lâ te'zenû*) "İzin vermeyin! (*Li-men lâ yebdeu bi's-selâmi*) *Es-selâmü aleyküm* diye başlamayan kimseye izin vermeyin!"

Nasıl olacak?

Bir insan bir yere geldiği zaman, bir kimseyle karşılaştığı zaman, gelen durana (*Es-selâmü aleyküm*) "Allah'ın selâmı senin üzerine olsun!" diyecek.

"—*Es-selâmü aleyküm* demese; *günaydın* dese, *tünaydın* dese olmaz mı? Arada ne fark var? O Arap'ın selâmı."

Hayır, o Arapça selâm değil; onun mânası ilâhî, derin...

(*Es-selâm*) Selâmet üzere olmak, dünya ve âhirette her türlü gamlardan, kederlerden berî olmak, cehenneme düşmemek, Allah'ın azabına, ikàbına uğramamak, cennete girmek, Allah'ın selâmetine ermek mânalarını ihtivâ eder. Cennet de Dârü's-Selâm'dır zaten…

(*Es-selâmü aleyküm*) dua demek. Onun için kâfire *es-selâmü aleyküm* denilemiyor. Çünkü duadır; ona o şekilde dua etmeye, cennete girmesini ve sâiresini istemeye izin yok. Onlara tevbe ve istiğfar için izin yok. Selâmın dinî bir mânası var.

"—Allah'a ısmarladık demesek hocam, onun yerine 'bay bay' desek, 'Hoşça kal!' desek?"

İster "Hoşça kal!" de, ister "Bay bay" de, bunların hiçbirisi

---

[78] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.441, no:8816; Ebu Ya'lâ, *Müsned*, c.III, s.344, no:1809; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s.229; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı Isbahan*, c.V, s.213, no:1378; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.68, no:12743; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.I, s.100; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.129, no;25337; *Câmiü'l-Ehàdîs,* c.XVI, s.4, no:16050.

"Allah'a ısmarladık" sözünün mânasını karşılamaz.

"—Allah'a ısmarladık" ne demek?

"—Bizler sizi Allah'ın hıfz u himâyesine havale ettik, Allah sizleri korusun!" demek. Dua o.

Bay bayla onun mânası, hiç ilgisi yok ki...

"—Sana muvaffakiyetler dilerim."

"—Hocam bırak şu koyu Arapça konuşmasını ya, muvaffakiyet yerine başarı de!"

Başarı, muvaffakiyet demek değil. *Muvaffakiyet*; "İnsana Allah'ın tevfîkinin refîk olması; Allah'ın onu hayırları işlemeye muvaffak kılması, yardım etmesi" demek. Başarı; doğrudan doğruya bir başarı. Bir hırsız bir bankayı soymaya teşebbüs eder, başarır. Başarı kazandı hırsızlıkta ama o muvaffakiyet değildir. Çünkü muvaffakiyet iyi şeylerde olur.

Aradaki İslâm'ın, müslümanın her şeyi kâfirinkine uymaz. Her şeyi kâfirinkinden farklıdır. Bizim "Allah'a ısmarladık"ımızın mânası başkadır, onun "Bay bay"ının mânası farklıdır. Bizim (*Es-selâmü aleyküm*)*'ümüzün* mânası kalbimizden, imanımızdan gelir fışkırır; onun sözü bir şey ifade etmez.

"—*Günaydın*."

Tamam, aydın, biraz sonra kararacak. "Tünaydın." Tün aydın değil, tün karanlık. Günaydın ama tün karanlık. *Tün* demek gece demek.

Tün aydın mı?

Tün aydın değil, tün karanlık.

Hiç olmazsa eskiden, "Akşam-ı şerifler hayrolsun, sabah-ı şerifler hayrolsun" derlermiş. Eh o da yine güzel bir şey ama günaydın, tünaydın; olan bir şeyi söylüyorsun, bir şey ifade etmiyor. Başarı da öyle, muvaffakiyetin yerini tutmuyor.

(*Es-selâmü aleyküm*)'ün yerini de lâlettayin bir selâm tutmaz.

"—Selâm!"

O ne? O el niye kalkıyor öyle? Sen Romalı mısın?

"—Selâm sana!"

Romalılar'ın selâmı gibi. Çocuklar filmlerde görüyorlar, özeniyorlar.

Bizim selâmımız öyle değil. Bizde elle selâm, başla selâm yok;

(*Es-selâmü aleyküm*) diye güzel, gönülden candan temenni etmek var.

Onun için, bir kimse bir kimseyle karşılaştı mı, (*Es-selâmü aleyküm*) diyecek. (*Es-selâmü aleyküm* ve *rahmetu'llàh*) derse sevabı çok olur. (*Es-selâmü aleyküm* ve *rahmetu'llàhi ve berekâtühû*) derse daha çok olur.

Demedi; sorduğu soruya cevap vermek zorunda değilsin, içeri girmesine müsaade etmek zorunda değilsin. Peygamber Efendimiz:

"—Müsaade etmeyin!" diyor. "Konuşmasına, sizden bir şey istemesine izin vermeyin!"

Herkes İslâm'ı, İslâmî edebi öğrensin diye.

Bu Yirminci Yüzyıl'da olur mu, olmaz mı?

Bizim arkadaşlardan bir tanesi, doçent, Malezya'ya gitmiş. Kuala Lumpur'a, oradaki üniversiteye gitmiş.

Kuala Lumpur'daki Malezya Üniversitesi'nin rektörü Londra'dan arkadaşıymış. Öğlen namazını camide üç defa dört defa kılıyormuş.

Demişler ki:

"—Niye böyle yapıyorsun?"

Demiş ki:

"—Bu çocuklar, benim başlarında namaz kıldığımı görmezlerse namaza alışmazlar ki." diyormuş.

Kılıyor görsünler ki çocuklara heves gelsin.

"Rektörle oturuyoruz. Kapıdan birisi geldi, selâm vermedi. Onu ikaz etti; 'Önce selâm vereceksin, ondan sonra konuşacaksın. Hadi bakalım selâm ver.' dedi." diyor.

Bak ne kadar şuurlu…

Biz kendimizi dünyanın en iyi müslümanları sanıyoruz ama, korkarım tavşanla kaplumbağanın yarışı gib,i sonunda en geriye kalacağız da başkaları bizi geçecek. Korkarım Amerika'da İslâmiyet yayılacak da, onlar bizi yine geride bırakacaklar; uzay yarışmasında geride bıraktıkları gibi... Bir de bakacaksın ki İslâm'ı da almışlar yürümüşler, gitmişler.

Kıskanmıyoruz, Allah'ın cenneti geniş, herkes cennete girsin. Kıskanmıyoruz ama bizimkiler için üzülüyoruz. Babaları, dedeleri, ecdadı müslüman; İslâm'ın kadr ü kıymetini bilmiyor, elden

kaçırıyor da cehenneme düşecek duruma geliyor. Amerikalı kelime-i şehadet getiriyor, müslüman oluyor, dört başı mâmur örtünüyor; ondan sonra cenneti kazanıyor.

Bizim hastanelerden birisine bir arkadaşın hanımı, hastalanmış, gitmiş.

"—Röntgen çekileceksin, soyun!" demişler.

Kadın:

"—Ben erkeğin karşısında soyunamam!" demiş.

Normal bir arzu. Almanya'da filan söylediğin zaman, pekiyi diyorlar, bir hemşire getiriyorlar, röntgeni o çekiyor.

Röntgendeki adam:

"—Bırak şu yobazlığı ya... Soyun işte! Hiç mi medeniyet görmedin? Hiç mi Avrupa görmedin?" demiş, o açılmak istemeyen kadına.

Kadın boynunu bükmüş:

"—Avrupa görmesi ne demek, ben İngiliz asıllıyım." demiş.

Arkadaş İngiltere'den evlendi, hanımı müslüman oldu, dört başı mâmur, kapalı. Sen tereciye tere mi satıyorsun? Tereciye tere satacak.

Amerika'da Ömer Faruk Abdullah, müslüman olmuş; üniversitede hoca, profesör… Açmış telefon rehberini, "Bir müslümanla telefonlaşayım, randevulaşayım, bana İslâm'ı anlatsın!" diye müslüman isimlerini rehberden, alfabetik sıradan aramış. Hah, bakmış Mehmet veyahut Ahmet, Mustafa veya filanca diye isim. Hiç tanımıyor. Telefonu çevirmiş, çıkmış karşısına… Telefon eden, müslüman olmuş Amerikalı İngilizce olarak demiş ki:

"—Ben müslüman oldum, sizin de isminizi rehberden buldum, müslüman bir kimsesiniz diye. Uygunsa sizinle İslâm konularında konuşmak istiyorum!"

Karşısındaki şahıs;

"—Kardeşim hangi yüzyılda yaşıyoruz!.." demiş, çat telefonu kapatmış.

Yirminci Yüzyıl'da yaşıyoruz, ne var?

Kaçıyor, aslında kaçıyor. İslâm için söyleyecek bir şeyi yok ki Amerikalı'ya… Aslında kaçıyor. Sen Amerikalı'ya anlat, bak ne

güzel sana gelmiş, senin dinini kabul etmiş, “Bana bu hususta bilgi ver.” diyor, daha ne istiyorsun? Milyonlar verip de propaganda reklam yapmaya çalışıyoruz, kendimizi başka ülkelere tanıtmaya, Amerika’da lobi kurmaya çalışıyoruz. Kendimizin bir lobisi olsun da şöyle yapalım böyle yapalım... İşte hazır lobi sana, lop diye lobi.

“—Hangi yüzyılda yaşıyoruz?”

Yirminci Yüzyıl’da yaşıyoruz. Yirmibirinci Yüzyıl’a yaklaştık, senden ne haber?

Allah uyanıklık versin…

Kendilerini çok alim sanıyorlar. Karşısındakini de karınca gibi görüyorlar, bassa ezecek gibi görüyorlar.

Yahu senin bu karşındaki profesör. Sümüklü adam! Karşındaki profesör; Batı felsefesini biliyor, Doğu felsefesini biliyor, incelemiş, araştırmış, kendisi Amerika’da hıristiyan olarak yaşamış, ondan sonra müslüman olmuş, neler biliyor! Tabii karşısına çıkamazsın, bir şey söyleyemezsin. Konuşanların şurası hatalı, burası hatalı; rezilini kepazesini çıkartıyor adamlar. İnceledikleri zaman, iyi inceliyorlar. Hakkıyla müslüman oluyorlar. Bizden daha ileri gidiyorlar. Bizden daha temiz oluyorlar.

Kelime-i şehadet getirdiği zaman Allah bütün günahlarını affediyor. Bu kadar mağrurluk, bu kadar kibir, bu kadar ucûb olmaz ki, bu kadar kendini beğenmişlik olmaz ki! Gözünü aç biraz, dünyayı gör! Dünyada bir kendisi var sanki... İşte Allah insana gözünü kapattırıyor.

Allah kendi nefsinin hatasını kusurunu görüp de, onu düzeltmeyi nasip ederse bir insana, iyidir. Göstermezse fena; o zaman herkesi yanlış yolda sanır. Koca bir cami cemaati yanlış, koca bir ümmet yanlış, koca bir millet yanlış yolda; bu beyzadem kendisi doğru yolda…

Adam otobanda yanlış yola girmiş, bütün arabalar bu tarafa geliyor; “Amma yanlış araba süren var ha...” diyormuş. Yahu sen yanlış girdin, ters gidiyorsun, şimdi çarpacak bir tanesi, seni mahvedecek. Bak, bu kadar arabanın böyle gelmesinden biraz aklını kullansana sen, yanlış yolda olduğunu anlasana...

Amerika’dan adam müslüman oluyor, Hindistan’dan müslüman oluyor, Japonya’dan müslüman oluyor, dünyanın her yerinden...

Evet, “Ekseriyet müslüman oluyor!” diyemeyiz, ekseriyet müslüman olmaz.

Ayet-i kerimede buyruluyor ki:

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ (يوسف:١٠٣)

(*Ve mâ ekserü'n-nâsi velev haraste bi-mü'minîn*) “Ey Rasûlüm, sen ne kadar arzu etsen, kıvransan, yansan, yakılsan, hırs ile istesen, insanların çoğu mü'min olmayacaklar.” (Yusuf, 12/103)

Bunların ekserisi cehenneme odun. İnsanların cennete girenleri, cehenneme girenlerin yanında bir siyah derili sığırın üzerindeki bir beyaz kıl kadar az. Ekseriyet İslâm'a girmeyecek.

Bütün Amerikalıları müslüman mı olacak sanıyorsun sen? Olmaz.

Bütün Avrupalılar Müslüman mı olacak? Olmaz.

Ama inceleyen, tahkik eden, tetkik eden profesörü müslüman oluyor, filozofu müslüman oluyor. Sen onun yanına bir, iki, üç, dört, beş, altı tane sıfır koyacaksın, o adamın değeri o kadar fazla. Mütefekkir çünkü; ötekiler gibi yığın değil ki, ötekiler gibi sirke sineği değil ki!

Sirke sineği, bir sürü sirke sineği sirke kabının üstünde kaynaşır kaynaşır kaynaşır, sabaha bakarsın yerde bir sürü ölüsü var.

Kim ağlar? Sirke sineğine ağlayan var mı?

“—Bizim mutfakta bir sürü sirke sineği ölmüş, vah yazık!” filan diye gazetelere taziyetname yazan, vefat haberi yazan var mı hiç?

“—Yahu sirke sineğidir...” der, hiç kimse yüzüne bakmaz.

Peygamber Efendimiz'in tabiri bu:

اَلنَّاسُ اثْنَانِ: عَالِمٌ ، وَمُتَعَلِّمٌ ؛ وَالْبَاقِى هَمَجٌ

(*En-nâsü'snâni*) ‘İnsanlar iki gruptur: Alimler, ilim öğrenenler. (*Ve'l-bâkî hemecün*) Öteki insanlar sirke sineği gibidir.” diyor.

Kıymeti yok, mikrop gibi. Bir ilaçlama yapıyorsun, milyarlarca mikrop ölüyor. Ağlayan var mı? Hiç kimse ağlamaz.

Ama bir mü'minin kıymeti dünyalardan büyük. Amerika'da bir

filozof Hıristiyanlığı bırakıp da müslüman oldu mu o bir kişi değil, önüne bir sıfır koy, bir daha koy, bir daha koy, bir daha koy, bir daha koy; bir milyon kişi demek o, bir milyon kişi müslüman oldu demek. Belki bir milyar müslüman oldu demek. Çünkü mütefekkir insan. Doğu'yu incelemiş, Batı'yı incelemiş, Hıristiyanlığı incelemiş, mezheplerini incelemiş, Yahudiliği incelemiş, müslüman olmuş.

Meryem Cemile… Yahudi kızı olarak doğmuş, Amerika'da tahsilini yapmış. Bakmış Yahudilik'ten bir tad alamamış, hıristiyan mezhebine girmiş. Bakmış Hıristiyanlık'ta bir tat bulamamış, üniversitede felsefe bölümüne girmiş; şu filozofların fikirlerini dinleyeyim de, okuyayım da, öğreneyim de bari doğruyu hakikati bulayım diye... Filozoflara da bakmış; al birisini vur ötekisine. Her birinin sözü ötekisinin zıddı, birisi öyle demiş, birisi böyle demiş. Ondan da zevk alamamış. İnceleye inceleye, inceleye gelmiş İslâm'ı bulmuş, kelime-i şehadet getirmiş, müslüman olmuş. Meryem Cemile adını almış, başını örtmüş. Terk-i diyar etmiş, "Bu Amerika'da bu Müslümanlık iyi yaşanmaz!" demiş, yürümüş gitmiş Pakistan'a, Pakistan'da yaşamaya başlamış.

Bu bir kişi mi?

Bu kocaman bir şey, mühim bir şey...

Kaç kişi felsefe tahsili yapar? Kaç kişi üç tane dini inceler? Hıristiyanlık, Müslümanlık, Yahudilik. Kaç kişi inceler bu kalabalıklardan?

Herkes sabah işine gidiyor, akşam işinden dönüyor. Amerika'da televizyonun bilmem kaç tane kanalı var, her birini birazcık bir çevirse... Renkli televizyon, tamam afyon gibi onların mübtelâsı... Kim düşünecek?.. O filmi seyret, bu filmi seyret, uykum geldi, yat, sabah işe kalk, git makine gibi çalış, ömrün geçsin gitsin.

Düşünenler kıymetli!

c. Sabah Ezanının Vakti

Peygamber Efendimiz'in Bilâl-i Habeşî RA'a, mübareğe

tavsiyesi. Diyor ki:[79]

لاَ تُؤَذِّنْ ، حَتَّى يَسْتَبِينَ لَكَ الْفَجْرُ هَكَذَا ، وَمَدَّ يَدَيْهِ عَرْضًا

(ش. د. ع. طب. ض. عن بلال)

RE. 465/3 (*Lâ tüezzin, hattâ yestebîne leke'l-fecru hâkezâ, ve medde yedeyhi ardan.*)

(*Lâ tüezzin*) "Müezzinlik yapma, ezan okuma!" Ne zamana kadar? (*Hattâ yestebîne leke'l-fecru hâkezâ*) "Fecr-i sâdık sana şöyle aşikâr olmadıkça ezan okuma!" diye tavsiye etmiş.

Fecr-i sâdık ne demek, onu anlatalım:

Güneş battığı zaman akşam oluyor. Güneşin batışı ile akşam oluyor, diyoruz. Ufuktan güneş battı mı, akşam ezanı okuyoruz, akşam namazını kılıyoruz; tamam, akşam oldu.

"—Yatsı ne zaman ol?

Yatsı güneşin battığı yerdeki beyazlık, aydınlık kaybolup gece oraya çökünce yatsının vakti geliyor.

Peki sabah? Her taraf karanlık, sabahın vakti ne zaman başlıyor?

"—Takvime bakarız, buluruz."

Takvim yoksa ne yapacaksın? Her yerde takvim olmaz ki. Gemiden bindin sandala, bir ıssız adaya düştün. Uçak bir kaza yaptı, arızalı bir yere indin. Veyahut öyle bir ülkeye gittin ki oranın takvimi yok. Nereden bileceksin sabahın vaktini?

Sabahın vakti, doğu tarafına baktığın zaman, lacivert koyu gecenin doğu tarafında bir beyazlanma olur, yaygın, ufukta; işte ona "fecir" derler. O beyazlık olduğu zaman sabahın vakti girer, gecenin vakti biter.

Fecir iki tanedir. Birisi fecr-i sâdıktır, birisi fecr-i kâzibdir; "yalancı fecir, doğrucu fecir; doğru fecir, yalancı fecir".

---

[79] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.134, no:449; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.365, no:1121; Mâlik, *Muvatta'* (Rivayet-i Muhammed), c.II, s.159, no:347; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.384, no:1675; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.238, no:1374; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.I, s.214, no:2234; Abdürrezzak, *Musannef*, c.I, s.491, no:1887; Bilâl-i Habeşî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.633, no:20959; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.3, no:16049.

Fecr-i kâzib dediğimiz yalancı fecirde bir aydınlık gibi bir şey oluyor, havada bir projektör çıkar gibi oluyor, biraz sonra o aydınlık kayboluyor, yine orası karanlık. Hakiki fecirde ufukta yaygın bir beyazlık oluyor. Şöyle biliyorsun ki dağların üstünden bak, şurası beyazlanıyor, mavilik gidiyor, beyazlık gelmeye başlıyor; işte tamam, hakiki fecir o.

Peygamber Efendimiz diyor ki;

"—İki fecir vardır, birisi yalancı fecir, birisi hakiki fecir."

Birinci fecir; yemek yemeye devam etmeye müsaade eder, namazı kıldırtmaz, sabah namazı vakti daha gelmedi. Öteki hakiki fecir; yemek yemeği yasaklar sahurda oruç tutuyorsa insan, yemek yemeği yasaklar ve sabah namazını kılmaya müsaade eder. İşte fecr-i sâdık odur.

Onun için Peygamber Efendimiz; "Ufuktan, o taraftan o beyazlık görülmeden, fecr-i sâdık görülmeden sabah ezanını okuma." demiş.

Suudi Arabistan'a gittiğim zaman doğu tarafına bakıyorum; daha kapkaranlıkken okuyorlar. Ama bilmiyorum, nereden görüyorlar o beyazlığı... Kapkaranlıkken daha okuyorlar. Burada Peygamber Efendimiz; "Fecir yatay olarak, aydınlık olarak sana iyice belli olmadıktan sonra ezanı okuma yâ Bilal." diye söylemiş.

Bu vakitleri ezbere bileceğiz. Takvime bakmadan da bileceğiz. Ramazan'ın başlangıcını, bayramın başlangıcını takvim olmasa da gözleyip bilebileceğiz. Onları öğreneceğiz. Bunlar bizim ibadetlerimizin

Kur'ân-ı Kerîm'de buyruluyor ki, *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

يَسْئَلُونَكَ عَنِ الْأَهِلَّةِ ، قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ

(البقرة: ١٨٩)

(*Yes'elûneke ani'l-ehilleh, kul hiye mevâkîtü li'n-nâsi ve'l-hacc*) (Bakara, 2/189) *Sadaka'llàhu'l-azîm*.

"Sana hilallerin durumundan soruyorlar Rasûlüm, onlara de ki: 'Onlar insanlar için ve hac için zaman ayarlama vasıtalarıdır.'"

diyor.

Demek ki zamanları öyle bileceğiz, namaz vakitlerini de bileceğiz. Baktığımız zaman kıbleyi tayin etmeyi bileceğiz. Arazide araban durdu, baktın ki namaz vakti geçiyor, ikindiyi kılacaksın, öğleyi kılacaksın, sabahı yatsıyı kılacaksın, ne tarafa döneceksin? Onları, kıbleyi tayin etmeyi bir müslüman öğrenecek. “Şurası kıble tarafıdır.” diye tam ters tarafa dönmeyecek. Öğrenmesi lazım.

d. Müslümanlara Eziyet Etmeyin!

Sevbân RA’dan rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîf.

Peygamber SAS buyuruyor ki:[80]

لاَ تُؤْذُوا عِبَادَ اللهِ ، وَلاَ تُعَيِّرُوهُمْ ؛ وَلاَ تَطْلُبُوا عَوْرَاتِهِمْ ، فَإِنَّهُ مَنْ طَلَبَ عَوْرَةَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ ، طَلَبَ اللهُ عَوْرَتَهُ ، حَتَّى يَفْضَحَهُ فِي بَيْتِهِ

(حم. ض. عن ثوبان)

RE. 465/4 (*Lâ tü’zû ibâda’llâhi, ve lâ tuayyirûhüm, ve lâ tatlubû avrâtihim; feinnehû men talebe avrete ahîhi’l-müslimi, taleba’llàhu avretehû, hattâ yefdahahû fî beytihî.*)

(*Lâ tü’zû ibâda’llàhi*) “Allah’ın kullarını ezalandırmayın!”

Allah’ın müslüman kullarını sıkıntıya sokmayın, onlara eza vermeyin, onları üzmeyin! Allah’ın müslüman kullarını ezalandırmayın!

(*Ve lâ tuayyirûhüm*) “Onların kusurlarını da ayıplamayın!”

Müslümanları ezalandırmayın. Dilinizle, fiilinizle, yaptığınız işlerle, amelinizle ezalandırmayın. Onları ayıplamayın da…

“Ayıplamayın!” ne demek, izah edeceğim.

“—Onları kınamayın, ayıplamayın! (*Ve lâ tatlubû avrâtihim*) Ve onların açık taraflarını, çıplak taraflarını araştırmayın! Perde

---

[80] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.279, no:22455; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.VIII, s.164, no:13093; Sevbân RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XVI, s.17, no:43740; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.XVI, s.6, no:16055.

arkasını, işin gizli taraflarını araştırmayın!”

(*Feinnehû men talebe avrete ahîhi’l-müslimi*) Çünkü, “Kim bir müslüman kardeşinin çıplak tarafını, perde arkasını, gizli hallerini araştırırsa Allah da onun gizli taraflarını araştırır, ortaya çıkartır. (*Hattâ yefdahahû fî beytihî*) Evinde bile olsa, onun ayıp tarafını, çıplak tarafını ortaya çıkartır.” buyuruyor Peygamber Efendimiz.

Şimdi biraz izah edelim:

Müslüman müslümanı ezalandırmayacak. Dili ile aleyhinde konuşmayacak, hakaret etmeyecek, çimdirmeyecek, tekmelemeyecek, yumruklamayacak, saçını çekmeyecek. Onun “Ah vah!” etmesine, üzülmesine sebep olacak işleri yapmayacak. Müslümanın müslümana kanı, canı, malı, ırzı, namusu haramdır. Bunlara zarar veremez.

Bizim zavallı kardeşlerimiz, Allah ıslah etsin; açıyor ağzını yumuyor gözünü, yükleniyor müslümana... Bir kendisi müslüman, ötekilerin hepsi sanki kıpkızıl kâfirmiş gibi veryansın ediyor, ezâlandırıyor.

Cezasını kendisi çeker. Öyle şey yok… Müslümanı ezâlandırmak yok.

Sonra ikinci tavsiyesi:

“—Onları ayıplamayın!”

Eğer bir kusuru varsa bir müslümanın, günah işlemişse, dua edeceğiz:

“—Yâ Rabbi! Bu kardeşim şaşırdı, senin rızana uygun olmayan şu işi yaptı, başına ne haller gelecek; koru yâ Rabbi! Affet yâ Rabbi! Islah eyle yâ Rabbi...” diye, ayıbını gördüğü zaman, müslüman müslümanın ıslahına dua edecek.

Ayıplarsa;

“—Vay be, vay hacı efendiye bak, neler yaptı, gördün mü? Bir de geçen sene hacca gitmişti, şu yaptığı işlere bak...”

Herkese de söylüyor. Ayıbını ortaya döktü, bunun cezası nedir? Başka hadîs-i şerîflerden biliyoruz ki:

“—Kim kimi ayıplarsa o ayıpladığı şeyi kendisi yapmadan Allah onun canını almaz.”

Ceza olarak o ayıpladığı şey onun elinden çıkar. O kötü işe o düşer. O ayıpladığı duruma kendisi takılır, aynı şeyi yapar.

Neden yapar? Allah CC ceza olarak yaptırtır. Ona ceza olarak:

"—Sen misin müslümanı ayıplayan; hadi bakalım, düş de aynı duruma, gör bakalım belânı cezanı!" diye ayıpladığı duruma düşürür.

Ne yapacağız? Ayıplamayacağız, dua edeceğiz.

Günah çok kötü bir şeydir, fena bir şeydir. Neden fenadır?

Ayıplarsın, başına gelir. Ayıpladığın şey başına gelir. Razı olursan, günaha ortak olursun. "Ben de yapardım, oh ne iyi yapmış!" dersen, sen de günaha girersin. Söylersen, gıybetini etmiş olursun; "Ahmet Efendi şöyle yaptı, Mehmet Efendi böyle yaptı..." dersen gıybet olur. Günah çok fena bir şeydir.

Allah günahı yaptırtmasın, günah yapana karşı da bizi uyanık bulundursun. Öyle ayıplamaya, gıybet etmeye, razı gelmeye, o durumlara düşmeyelim!

Ayıplamaya gelmez. Bak burada da Efendimiz buyurdu ki;

"—Allah'ın kullarına eza etmeyin ve onları ayıplamayın!"

Ne yapacağız?

Ayıplarını örteceğiz, saklayacağız, düzeltmeye çalışacağız. Sessizce söyleyeceğiz, tenha yerde söyleyeceğiz. Mektup yazacağız, işaretle anlatacağız. Peygamber Efendimizin ve ondan sonra din büyüklerimizin terbiye sistemlerine bakılacak olursa; işaretlerle söylemişlerdir, kibarca söylemişlerdir, isim zikretmeden söylemişlerdir. Başkasının yanında, onu feci duruma düşürmeden söylemişlerdir. Bizim büyüklerimizin usûlü böyledir. Siz de ayıplamayın!

(*Velâ tatlubû avrâtihim*) "O Allah'ın kullarının açık taraflarını araştırmayın!"

Avret, insanın örtülmesi gereken tarafı demek.

Başka insanlardan sakladığı gizli işlerini, gizli hallerini, kusurlarını araştırmayacaksın.

"—Ahmet Efendi çıktı gidiyor, nereye gidecek bakalım? Bakalım şu gazinoya girecek mi? Bakalım şu lokantaya girecek mi? Bakalım şu plaja girecek mi? Bakalım karısıyla nereye gidiyor?"

"—Bir kusurunu yakalasam, ah ben ona bir yakaladım mı gösteririm..."

Kusurunun peşine düşmeyin.

Peygamber Efendimiz diyor ki:

"—Açık taraflarını araştırmayın! Gözünüzü kapayıverin, görmezlikten geliverin."

Görmeyiverin. "Benim yanımda arkadaşlarımın kusurunu söylemeyin, ben onların kusurlarını bilmeyeyim." deyin.

Bu cemiyet böyle düzelir.

Araştırdıkça... Bu gazetecilerin yaptığı iş... Herkesin, gidiyorlar özel hayatından en gizli şeyini bulup ortaya seriyorlar:

"—Aa filanca şöyle yapmış, falanca böyle yapmış..."

Gazetelerde boy boy resimler, bilmem neler...

"—Vah! Tüh! Rezalet! Skandal!.." böyle gidiyor.

İslâm'da ne var?

İslâm'da ayıbı örtmek var, göstermemek var, saklamak var.

Neden?

"—Kim bir müslüman kardeşinin bir kusurunu örter, göstermez, saklarsa Allah da kıyamet gününde onun kusurlarını örter."

Açarsa ne olur?

Bu hadîs-i şerîfte buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:

“—Kim müslüman kardeşinin açık saçık tarafını araştırır da gizli sırlarını fâş etmeye gayret ederse Allah da onun açık tarafını araştırır.”

Tabii bulur. Allah’ın araştırmaya ihtiyacı yok; onun ciğerinin köşesini bilir, ne zaman ne yapacağını bilir ve evinde bile olsa onu rezil rüsva eder. Evinden dışarı çıkmasa bile evinde rezil rüsva eder.

Onun için kusurları örtücü olacağız.

Kendimiz çok mal mıyız, matah mıyız?

Nasreddin Hoca ata atlamış; öbür taraftan becerememiş, bu taraftan becerememiş;

“—Ah gençlik ah!..” demiş.

Ondan sonra da şöyle etrafına bakınmış, hiç kimse yok;

“—Ben senin gençliğinde de ne olduğu biliyorum ya...” demiş.

Şaka ama biz kendimizin ne olduğunu herkesten daha iyi biliriz. Onun için, başkasında kusur bulmaya bakacağımıza kendi kusurumuza bakalım, onu düzeltelim! Çünkü Allah bizim kusurlarımızı biliyor. Biz o kusurlarımızı düzeltmeye çalışırsak sevap kazanırız. Başkasının kusurlarını görüp de onu skandallarla ortaya dökmeye çalışırsak, demek ki Allah da bizi rezil rüsva edecekmiş. İlâhî kaide böyleymiş.

O halde kusur örtücü, göz yumucu, kusurları bağışlayıcı, insanların hatalarını kapayıcı olacağız. Çünkü bazı şeylerin söylenmesi olmasından daha büyük zarar meydana getirir. Söylememek lazım. Söyleyivermemek lazım. Saklayıvermek lazım. Anlatmamak lazım. Bildirmemek lazım. Bir kimse bir müslüman kardeşinin ayıbını örterse Allah büyük mükâfatlar verir.

e. Kadın da Kocasına Eziyet Etmesin!

Beşinci hadîs-i şerîf…

Bu hadîs-i şerîf de erkeklerin lehine bir hadîs-i şerîf.

Bazı erkekler bazı kadınlarla evlenir. Takdir; bir kadın çıkar nasibine ki pabuç kadar dili, çaçaron, huysuz, dünyayı zindan eder, evlendiğine pişman olur. Bazen de aksi olur; melek gibi bir kadın

bir ayyaş, bir serseri insana düşer, mahvolur. İkisi de olabiliyor.

Bu hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[81]

لاَ تُؤْذِي امْرَأَةٌ زَوْجَهَا فِي الدُّنْيَا إِلاَّ قَالَتْ زَوْجَتُهُ مِنَ الْحُورِ الْعِينِ

لاَ تُؤْذِيهِ قَاتَلَكِ اللهُ فَإِنَّمَا هُوَ عِنْدَكِ دَخِيلٌ يُوشِكُ أَنْ يُفَارِقَكِ إِلَيْنَا

(حم. ت. حسن غريب ، ه. طب. عن معاذ)

RE. 465/5 (*Lâ tü'zî imraetün zevcehâ fi'd-dünyâ, illâ kàlet zevcetühû mine'l-hûri'l-iyni: Lâ tü'zîhi kàteleki'llàhu, feinnemâ hüve indeki dahîlün yûşiku, en yüfârikaki ileynâ*.)

"—Bir kadın kocasını, eşini ezâlandırmasın, ona eziyet etmesin! Adamcağızın dışarıda zaten bin bir türlü işi var, o da başında ayrıca beyin törpüleyip onu ezâlandırmasın!"

"Eğer böyle yaparsa, o iyi kulsa, salih kulsa, o da onu ezalandırırsa..."

"—Bak başkaları karısını kızını yazlığa götürüyor, sen bizi götürmedin! O ona ipekli aldı da, sen bize almadın da, bilmem ne de..."

"—Ey hanım, kazancım bu kadar, ne yapayım, gücüm yetmiyor..."

Hayır, o boyuna "Şunu da isterim, bunu da isterim... Takı isterim, şunu isterim, bunu isterim..." diye zorluyor. "İlle şunu yapalım, bunu yapalım..."

Eğer böyle bir huysuz kadın, bir sàlih erkeği böyle zorlarsa; iyi bir insan, Rasûlüllah'ın yolunda gidiyor, cennet ehli bir adam, karısı ona eza ederse ne olur?

(*Kàlet zevcetühû mine'l-hûri'l-îni*) "Hûrilerden olan zevcesi der ki: (*Lâ tü'zîhi kàteleki'llàhu*) Ona eza verme, Allah seninle

---

[81] Tirmizi, *Sünen*, c.IV, s.407, no:1094; İbn-i Mace, *Sünen*, c.VI, s.168, no:2004; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.242, no:22154; Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.XX, s.113, no:224; Şâşi, *Müsned*, c.IV, s.101, no:1301; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.76, no:7501; Ebu Nuaym, *Hilyetü'l-Evliya*, c.V, s.220; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XVI, s.333, no:44779; *Keşfü'l-Hafa*, c.II, s.378, no:3156; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.7, no:16060.

savaşasıca… Ey Allah kendisiyle mukatele edesice kadın! Ey Allah cezanı veresice!” diyelim, Türkçe daha iyi ifade etmek için… “Onu ezâlandırma! (*Feinnemâ hüve indeki dahîlün yûşiku, en yüfârikaki ileynâ*) O senin yanında bir müddet sığınmış, kalmış, yakında bize gelecek!”

İnsan dünyada huysuzluk eder de haksızlık ederse, gök ehli o mağdur olanın yanında yer alır, ötekisine beddua eder. Bu iş böyledir.

Onun için herkes insafı eline almalı, insafsızlık etmemeli! İki taraflı bu; bazen öyle oluyor, bazen böyle oluyor.

Huysuz bir kadının elinde sàlih bir adam gariptir, boynu bükük gariptir, fukaracıktır; yazık olur. Huysuz bir adamın elinde sàliha bir hatun gariptir; fukaracık, orada eza cefa çekiyor, Allah sabır versin…

Allah iyilerle karşılaştırsın, iyilerle hayat arkadaşı etsin… Sàlihi sàlih ile, iyiyi iyi ile bir araya getirsin; ibadetlerini güzelce yapsınlar, Allah’ın yolunda güzelce yürüsünler.

Pekiyi, bu kadar hadîs-i şerîf yeter bu sıcakta…

Allah hepinizden razı olsun... Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz bilmediğimiz her türlü hayırlarını sizlere ve bizlere ihsan eylesin... Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz bilmediğimiz her çeşit şerlerinden sizleri ve bizleri korusun... İki cihanda yüzü ak, alnı açık, mes’ud bahtiyar olarak hayırlara nâil eylesin…

Bi-hürmeti esrârı sûreti’l-fâtihah!

20. 07. 1986 – İskenderpaşa Camii

12. YEMEK YEMENİN ÂDÂBI

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ alâ hayri halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

لاَ تَأْكُلْ مُتَّكِئًا ، وَّلاَ عَلَى غِرْبَالٍ ؛ وَلاَ تَتَّخِذَنَّ مِنَ الْمَسْجِدِ مُصَلًّى ،
لاَ تُصَلِّي إِلاَ فِيهِ ؛ وَلا تَخُطَّ رِقَابَ النَّاسِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ ، فَيَجَعَلُكَ اللهُ
لَهُمْ جِسْرًا يَّوْمَ الْقِيَامَةِ (كر. عن أبى الدرداء)

RE. 465/6 (*Lâ te'kül müttekien, ve lâ alâ gırbalin; ve lâ tettahızenne mine'l-mescidi musallen, lâ tusallî illâ fîhi; ve lâ tehutta rikàbe'n-nâsi yevme'l-cumuati, feyec'alüke'llàhu lehüm cisren yevme'l-kıyâmeti.*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Çok aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi cümlenizin üzerine olsun... Allah-u Teàlâ Hazretleri dünyanın ve âhiretin her türlü hayırlarına sizleri ve bizleri nâil eylesin...

Peygamber SAS Hazretleri'nin mübarek hadislerinden bir demet, feyz almamıza vesile olsun, sohbetimiz şereflensin diye okuyup izah etmek için burada toplanmış bulunuyoruz. Allah niyetlerimizi hàlis eylesin... Hàlis niyetlerimize göre ecr-i cezil ile

cümlemizi mükâfatlandırsın...

Bu hadîs-i şeriflerin okunmasına ve izahına geçmeden önce, Peygamber SAS Hazretleri'ne sevgimizin, saygımızın, bağlılığımızın, ümmetliğimizin bir ifadesi olmak üzere, onun ruhuna ve cümle âlinin, ashabının, etbâının, ahbabının ruhlarına ayrı ayrı dereceleri üzere hediye olsun diye; sâir enbiyâ, mürselîn, evliyâullah ve mukarrabînin, bilhassa Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan ulemâ-i muhakkıkîn, verese-i enbiyâ, sâdât ve meşâyih-ı turuk-u aliyyemizin ruhlarına;

Ebû Bekr-i Sıddîk, Aliyy-i Murtazâ ve sair sahabeden (*rıdvanu'llàhi teàlâ aleyhim ecmaîn*) müteselsilen hocamız, üstadımız Muhammed Zahid Kotku Hazretleri'ne kadar güzerân eylemiş olan cümle din büyüklerimizin, alimlerimizin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri fethetmiş olan fatih ecdadımızın, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; cümle hayrât u hasenât sahiplerinin ve bilhassa içinde toplanıp şu hadis dersini yapabildiğimiz caminin bânisinin, bu ana gelinceye kadar ayakta kalmasına sebep olmuş olan tamircilerinin ve içinden güzerân eylemiş olan imamların, hatiplerin, cemaatlerin ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan yakından bu hadisleri dinlemek üzere bu mescidde toplanmış bulunan siz vefalı kardeşlerimizin de ahirete intikal eylemiş olan cümle geçmişlerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye; yaşayan biz müslümanların da Rabbimizin rızasına uygun ömür sürüp huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmamıza ve Peygamber Efendimiz'in şefaatine ermemize vesile olsun diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı şerif okuyup öyle başlayalım!

………………………………

a. Mescidde Özel Yer Edinmeyin!

Peygamber SAS Hazretleri buyurmuş ki:[82]

[82] İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XLV, s.408; Ebü'd-Derdâ' RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.263, no:40881; *Câmiü'l-Ehàdis*, c.XVI, s.8, no:16064.

لاَ تَأْكُلْ مُتَّكِئًا ، وَّلاَ عَلَى غِرْبَالٍ ؛ وَلاَ تَتَّخِذَنَّ مِنَ الْمَسْجِدِ مُصَلًّى ،

لاَ تُصَلِّي إِلاَ فِيهِ ؛ وَلا تَخُطَّ رِقَابَ النَّاسِ يومَ الْجُمُعَةِ ، فَيَجَعَلُكَ اللهُ

جِسْرًا لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ (كر. عن أبى الدرداء)

RE. 465/6 (*Lâ te'kül müttekien, ve lâ alâ gırbalin; ve lâ tettahızenne mine'l-mescidi musallen, lâ tusallî illâ fîhi; ve lâ tehutta rikàbe'n-nâsi yevme'l-cumuati, feyec'alüke'llàhu cisren lehüm yevme'l-kıyâmeti.*)

(*Lâ te'kül müttekien*) "Yan yatıp yaslanmış olarak yemek yeme!" Sofranın bir adabı var, kendini derle topla bakalım! Bir tarafa dayanmış, yaslanmış tarzda yemek yeme... (*Ve lâ alâ gırbâlin*) "Kalbur gibi bir şeyin üstüne oturarak da yeme!" O zamanlar için sandalye yok tabi.

Baş tarafta yemeğe saygı göstererek usûlü ile yemeyi emretmiş. Sonra buyuruyor ki:

(*Ve lâ tettahızenne mine'l-mescidi müsallen*) "Mescidde muayyen bir yer belleyip de orada namaz kılma!" (*Lâ tusallî illâ fîhi*) Hani başka bir yerde kılmaya gönlü razı olmuyor. İlle bir yer bellemiş, oraya gidecek; öyle şey yok. Mescidin her tarafı mescittir. Nerede yer bulursan orada kıl. "Yer belleyip de mescitte kendine özel yer edinme!" buyurmuş.

Bunların hepsi bir bakıma bir saplantıyı veyahut bir saygısızlığı ifade ediyor. Yaslanarak yemek yemek filan. Sonra buyurmuş ki:

(*Ve lâ tetehattâ rıkâbe'n-nâsi yevme'l-cumuati*) "Cuma gününde insanların omuzlarını adımlayıp adımlayıp, atlayıp geçme!"

Nasıl olur? Cuma günü saflar bağlanır. Arkadan birisi gelir, adamların omuzlarından atlaya atlaya öne kadar gelir. Peygamber SAS Efendimiz bunu da yapmasını yasaklamış. Bu mevzuda başka hadîs-i şerifler de var.

Burada da arkasından şöyle izah ediyor: (*Feyec'aleke'llàhu cisren lehüm yevme'l-kıyâmeti*) "Ceza olarak, Allah da seni kıyamet gününde onlara köprü yapmasın!"

Senin onları köprü gibi yapıp da omuzlarından atladığın gibi,

onlar da kıyamet gününde senin üstünden atlayıp, seni köprü gibi kullanmasınlar istiyorsan, cuma günü öyle yapma!

Pekiyi, nasıl yapacağız? Yemeği güzelce oturup yiyeceğiz. Bir yere yaslanarak, ağalar gibi kasılarak, gerilerek filan yemeyeceğiz. Mütevazı ve ciddi bir tarzda yiyeceğiz.

Mescidde özel yerler yapıp, özel şekiller yapıp özel tutumlara girmeyeceğiz.

Bir de şimdi hatırıma geldi; sandalye modası çıktı. Herkes bir sandalye kapmış; mescide getiriyor, kenara koyuyor, üstüne oturuyor, namaz kılıyor.

"—Sen bu sandalyeyi boynuna takıp her yerde taşıyacak mısın?"

"—Taşıyamam hocam!"

"—Her yerde namaz borç değil mi sana?"

"—Borç hocam. "

"—Pekiyi, her yerde taşıyamayacağına göre, mescide ne diye sandalye âdeti getiriyorsun?"

Bir yerde otur kıl, bitsin. Anladık eğilemeyeceksin, rükû ve secde yapamayacaksın, tamam. Kenarda oturduğun yerde kılarsın. Böyle bir adet yok.

Şimdi herkes bir sandalye edinmiş, hem de evin yırtık sandalyesini… Benim kaldığım kasabada öyle. Bari güzel bir sandalye getir! Mescidin manzarasını da bozacak bir sandalye getiriyor, oraya koyuyor, oturuyor. Lüzum yok! Dinde zorlama yok, ille bir alet edevat gerekmez. Nasıl oturabilirsen, oturduğun yerde namazını kılarsın.

Çoğaldı, kimse de bir şey demiyor galiba. Ben söylüyorum ki böyle şeyler bidat. Yok böyle bir şey. Oturduğun yerden güzelce namazını kıl. Eğilemiyorsan eğilmezsin; gözünle, başınla ima edersin, kılarsın ama öyle şey yok.

Sonra saplantı halinde… Meselâ adam sabahleyin kalkarmış, gidermiş, dükkânını açarmış. Dükkânını açıncaya kadar kimseyle konuşmazmış. Ondan sonra evine gelirmiş.

"—Niye konuşmazsın Efendim?"

"—Öyle geliyor içimden. "

Öyle geliyor yok! Dinimizin emri neyse o var. Onun dışında sana öyle geliyor, bana öyle geliyor, benim ictihadım öyle, senin ictihadın

öyle; herkes bir âdet çıkartırsa bu işler çorba olur. Dinin aslı, özelliği yani Peygamber Efendimiz'in zamanındaki safiyeti, temizliği, pırıl pırıllığı kalmaz. Herkes bir şey eklemiş olur ve dinimizin emirleri darmadağın olur.

Birisi selâm verdi mi, selâmını alacaksın. Birisi hatır sordu mu, sorgusuna cevap vereceksin.

"—Efendim, ben öyle edindim kendi kendime, konuşmam!"

Olmaz! Dinimizde konuşmamak diye bir şey yok, selâm verdi mi almak var. Karşındaki darılıyor sana:

"—Bu adam nedir? Deli midir, divane midir? Selâm veriyoruz, almıyor. Hatır soruyoruz, cevap vermiyor." diye onlar yadırgıyorlar.

Yadırganacak şeyi ne diye yapıyorsun?

Ölçülü olacağız. Burada Peygamber Efendimiz güzel söylemiş, her şeyi güzel de… Mescidde adam özel bir yer ediniyor. Başkası oraya geldi mi, yan yan bakıyor; gözüyle yiyecek neredeyse.

"—Vay, onun yerine niye o geldi?"

Canım, o mübarek bilmiyor; affet, kusurunu bağışla. Oraya gelmiş, bu sefer senin yerinde kılacak, sen de şu tarafta kılıver.

"—Yok, ille ben orayı bellemiştim, orada kılacağım. "

Öyle şey yok! Buna *saplantı* veya *fikr-i sabit* derler. Bu saplantılara kapı açıldı mı insanı deliliğe, divaneliğe kadar götürür. Öyle şey yok! Ölçülü müslüman olacaksın.

"—Efendim! Orası çok sevaplı yerdi."

Sevaplı yer de biraz da kardeşin kullansın. Ondan önce gelseydin, sen kapardın. İmamın arkası vs. en sevaplı yer ama… Tamam.

Bir de bir kardeşimiz var. Sabah namazlarında burada en önde namaz kılıyor. Güzel, dinliyor; ondan sonra kalkıp geriye gidiyor. Ona da lüzum yok. Hazır yeri kazanmışsın, en öndesin, sevaplı bir yer, geriye gitmene de lüzum yok. Yani sevaplı yeri de boş yere kaçırmana lüzum yok.

Bir de insan onu başkasına kızgınlıktan yapıyorsa, o zaman günaha da girer. Kızgınlıktan olan şeyden günah; sevgiden olan şeyden sevap olur. "Haydi kardeşime benim ikramım olsun, sevabı o alsın." derse sevap alır da, kızgınlıktan olursa günah olur. Gönlümüze dikkat edeceğiz.

Dinimizde, kendi kendimize âdetler çıkartmak yok.

“—Şu ağacın etrafında yedi defa dönmeden işime gitmem. Hem işime gittiğim zaman rast geliyor.”

Sen şimdi çok büyük, hatalı bir söz söyledin. İşini sana rast getiren Allah-u Teàlâ Hazretleridir. Senin o ağacın etrafında yedi defa dolanman da bid’attir. Bid’atten hayır gelmez.

“—Yıldız falına baktım, gazetedeki fala baktım; doğru çıktı. “

Büyük hatalı söz! Onu tasdik edersen çok büyük günaha girersin.

“—Ama benim falımda bugün misafir gelecek demişti, misafir geldi. “

Tesadüfen gelebilir, şeytan da getirtir. Seni doğru yoldan saptırtmak için, o fala inanasın diye şeytan da getirtir. Dinimizde fala inanmak, falcının sözünü tasdik etmek yok.

Her şeyimizi hadise uygun yapalım. Efendimiz her şeyleri bize ne güzel anlatmış. Onun yolunda yürüyelim, sevabı kazanalım,

iltifatına erelim. Peygamber Efendimiz'in teveccühünü kazanalım, has ümmeti olmaya bakalım. Böyle saplantılarla hareket etmeyelim.

Sonra, öteki kardeşlerimize de saygı gösterelim. Onlar saf bağlamışlar. Kimseyi incitme! Ne diye onun omzuna basarak, diğerinin ayağına basarak, onu iterek, bunu kakarak en öne geçiyorsun? Önce gelseydin en öne otururdun, önce gelmediğine göre arkada otur. Orada kıl namazını, ne yapalım… Başkasını rahatsız etme. İslâm'da rahatsız etmemek önemli oluyor.

Hadiste böyle söylendiği halde her cuma bu iş olur. Çünkü dinimizi bilmeyenler var. En arkadan atlaya atlaya, atlaya atlaya en öne gelir. Neden? Alışmış orada kılmaya, "Bu benim yerim!" diye düşünüyor. Mescidde yer edinmek yok…

b. Hayvanın Usulünce Kesilmesi

Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[83]

لاَ تَأْكُلُوا الشَّرِيطَةَ ، فَإِنَّهَا ذَبِيحَةُ الشَّيْطَانِ (حم. ك. ق.
عن أبى هريرة وابن عباس معا)

RE. 465/7 (*Lâ te'küli'ş-şerîtate, feinnehâ zebîhatü'ş-şeytàni.*)

İki rivayeti var; *şerîka* veya *şerîta*. "Bu cins hayvanı yeme, çünkü o şeytanın kesmesidir."

Hocamız'ın Rh.A. şerhini, izahını okudum. Şerhte diyor ki:

"—Cahiliye devrinde adamlar hayvanın bir yerinden bir yerinden, birazcık birazcık keserlerdi. Asıl boynunun tam kesilecek yerini kesmezlerdi. Hayvan o halde ölürdü. Malum, boynun iki tarafındaki damarları keseceksin, omuriliğe kadar dayandıracaksın. Biraz kanı aktıktan sonra omuriliği de kesip ayıracaksın.

[83] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c. I, s.289, no:2618; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.126, no:7104; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IX, s.278, no:18906; Ebû Hüreyre ve Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.265, no:15627; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.7, no:16061.

Onlar derinden kesmeyip, hafifçe kesip hayvana çok eza verdiklerinden dolayı, o çeşit kesim uygun olmuyor. Peygamber Efendimiz, 'Bıçağınızı bileyin!' diyor ve başka hadîs-i şeriflerde de, 'Hayvana eziyet etmeyin!' diye tavsiyeleri var. Yarısı kesilmiş, hafifçe kesilmiş, yarım bırakılmış bir halde, debelene debelene uzun zaman hayatta kalan yaralı hayvan, o halde tabii ölmüş gibi oluyor. Yani, 'Cahiliye devrinin âdetlerindendir, öyle yapmayın! Artık bizim zamanımızda böyle şeyler olmaz. Çünkü bu, şeytanın kesmesidir. Şeytanın kurbanıdır, öylesini yemeyin!' diyor."

c. Yemeğin Üç Parmakla Yenilmesi

Hakîm-i Tirmizî'nin İbn-i Abbas RA'dan rivayet ettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz baş parmakla işaret parmağını göstererek buyurmuş ki:[84]

---

[84] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.59, no:7457; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.I, s.166; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl,c.XV, s.262, no:40879; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.9, no:16069.

لاَ تَأْكُلُوا بِهَاتَيْنِ ، وَأَشَارَ بِالإِبْهَامِ وَالْمَشِيرَةِ ؛ كُلُوا بِثَلاَثٍ ، فَإِنَّهَا سُنَّةٌ ؛ وَلاَ تَأْكُلُوا بِالْخَمْسِ ، فَإِنَّهَا أَكْلَةُ الأَعْرَابِ (الحكيم عن ابن عباس)

RE. 465/8 (*Lâ te'külû bihâteyni, ve eşâra bi'l-ibhâmi ve'l-müşîreti; külû bi-selâsin feinnehâ sünnetün; ve lâ te'külû bi'l-hamsi, feinnehâ ekletü'l-ağrâbi.*)

Başparmak ve işaret parmağını kasdederek, "Bu ikisi ile yemek yemeyin!" Orta parmağı da kasdederek, "Bu üçüyle yiyin!" buyurmuşlar.

"—İkisi ile tutturup, orta parmağı da katarak yenilecek!" diye tarif buyurmuş.

Üçüyle yemek sünnettir. Yani uygun olan ikisiyle tutup, üçüncüsüyle kolaylaştırıp lokmayı öyle almak, yemek sünnet oluyor.

Hepsiyle birden almak da uygun değil. Araplar bazı yemekleri öyle yerler. Bizim memlekette dedelerimiz bize sünnet olan şekli güzelce öğretmişler de, orada hepsiyle yemek bedevilerin âdetidir. Peygamber Efendimiz, "Öyle de yemeyin!" diyor. İki parmağı ile tutturacak, üçüncüyle kolaylaştıracak, öyle yiyecek, diye tarif buyurmuş.

d. Sol Elle Yemeyin, İçmeyin!

Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet edildiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[85]

لاَ تَأْكُلُوا بِشِمَالِكُمْ ، وَلاَ تَشْرَبُوا بِشِمَالِكُمْ ، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْكُلُ بِشِمَالِهِ ، وَيَشْرَبُ بِشِمَالِهِ (الخليلي في مشيخته عن ابن عمر)

RE. 465/9 (*Lâ te'külû bi-şimâliküm, ve lâ teşrebû bi-şimâliküm*; *feinne'ş-şeytàne ye'külü bi-şimâlihî*)

---

[85] *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.262, no:40874; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.9, no:16068.

(*Lâ te'külû bi-şimâliküm*) "Sol elinizle yemeyin, (*ve lâ teşrebû bi-şimâliküm*) sol elinizle içmeyin! (*Feinne'ş-şeytàne ye'külü bi-şimâlihî*) Çünkü şeytan soluyla yer, soluyla içer." diyor.

Şimdi bizim ülkemizde lokantaya giderseniz, önünüze tabak koyarlar; sol tarafa çatalı, sağ tarafa bıçağı ve kaşığı koyarlar. Yani sağ eline bıçağı, sol eline çatalı alacaksın, keseceksin, batıracaksın ve sol elinle yiyeceksin.

Neden?

Avrupalının âdeti, töresi her şeyiyle bize geçmiştir. Halbuki bizim her şeyimizin markası başkadır. Bizim yememizin, içmemizin, selâmlaşmamızın, oturmamızın, kalkmamızın, ailevî ve ticari işlerimizin hepsinin markası İslâm'dır.

Şimdi bu markaların hepsi bitmiş, yerine Avrupa'dan giyim gelmiş. Eskiden, dedelerimizin zamanında yakalı gömlekler yoktu. Şimdi hiç yakasız gömlek giyen yoktur. Bugün ben dahil, bana da öyle rastlamış, yakalı gömlek… Bunun adı eskiden Frenk gömleğiydi. Dedelerimizinki böyle değildi, yaşlılar bilirler. Şimdi Frenk gömleğini herkes giyiyor.

Pantolon eskiden böyle değildi. Daracık! Birazcık diz çöktüğün zaman şurası çektirtiyor, burası çektirtiyor; terde, sıcakta yapış yapış oluyoruz. Frenk pantolonu bu… Dedelerimizinki boldu.

Bununla ata nasıl binsin dedelerimiz? Ayağını kaldırdığı zaman apış arası "cart" diye yırtılırdı. Bu daracık pantolonla nasıl düşmanla çarpışsın? Biraz şöyle yapsa, biraz böyle yapsa bir yerinden patlardı. Yani bol, güzel bir şalvarla ata atladığı zaman rahat eder. Bol güzel bir gömlek… Yani her şey kendi yaşayışımıza uygundu.

Biz şimdi bir kültür değişimi içindeyiz. Her şeyimiz değişiyor. Dedelerimizin her şeyini bırakıyor, Batı'dan alıyoruz.

Batı dediğimiz kim? Yunanlı, Romalı menşeli Batı kültürü… İki temeli var; birisi her zaman kavga ettiğimiz Yunanistan, birisi Roma… Bu ikisinden kaynaklanan Batı medeniyeti… Adamların geliştirdiği her şey makbulümüz; el tutması, selâm vermesi, oturması kalkması, yemesi içmesi… Bu kadar şahsiyetsizlik olmaz! İnsanın inat için yapmaması lazım!

Neden?

“—Benim kendi şahsiyetim var. Ben başkasını taklit etmek zorunda değilim.” diye yapmaması lazım.

Kaldı ki bir de inceliyoruz, bakıyoruz ki bizimki daha güzelmiş. Mesela Almanya’da bizim Süreyya Bey kardeşimize birisi sormuş;

“—Benim pantolonum mu daha iyidir, yoksa bol şalvar mı?”

“—Elbette pantolon daha iyidir.” demiş.

O da modern tahsil gören bir kardeş olarak…

Alman da demiş ki:

“—Yanılıyorsun! Şalvar daha iyidir. Şu faydası vardır, şu faydası vardır, şu faydası vardır…”

Bilmem kaç tane fayda saymış. “İlk önce alay ediyor sandım, sonra baktım, gayet ciddi.” diyor. Yani, “Eskimez, sıhhatli, vs.” demiş.

Adamlar faydayı düşünüyorlar. Dikkat edilirse mesela, faydalı buldukları her şeyi alıyorlar. İcabında şalvar modasını bile alıyor. İcabında “şark usûlü” diyor, “şark odası” diyor, “şark hamamı” diyor, “şark kahvesi” diyor; uygun gördüğü şeyi alıyor. Ama biz uygun gördüğümüz şeyi kontrol etmiyoruz. “Şu iyidir, şu kötüdür.” demiyoruz.

Naylona herkes nasıl sarıldı bir ara! Naylon gömlekler, naylon çoraplar. . . Sonra hepimizin ayağı hastalandı, kaşıntı olmaya başladı. O zaman yün çorabın, pamuk elbisenin kıymetini anladık.

Dedelerimiz bir ayrı medeniyetti. Onlar dünyayı İslâmî esasa göre tanzim etmişlerdi. Batı ayrı bir medeniyet. Batı medeniyeti ve Osmanlı medeniyeti iki ayrı medeniyetti. Biz kendi medeniyetimizin içinde tutarlı bir durumdaydık. Evimiz, bahçe tarzımız, haremliğimiz, selamlığımız, büyüğe saygımız, küçüğe sevgimiz, yardımlaşma anlayışımız vesaire… Avrupa’da bu yoktu. İşçinin patrona saygısı, patronun işçiye sevgisi… Bunlar, Avrupa’da olmayan şeyler.

Biz, bizim iyi şeyleri tamamen bıraktık ve oranın kötü şeylerini aldık. Her şeyimiz onlara benzedi. Bu arada da sanki çok önemliymiş gibi sol elimizle yemeği aldık.

Halbuki sol elini mi daha kolay kullanırsın, sağ elini mi?

“—Sağ elimi kullanıyorum.”

Umumiyetle insanların yüzde doksan dokuzu, belki daha fazlası

sağ elini kullanır. Taşı sağ eliyle atar, yazıyı sağ eliyle yazar, işi sağ eliyle yapar.

Peki, bu yemek işini niye sol elinle yaptırtıyorsun? Şaşırıp da çatalı, bıçağı yanlışlıkla dudağına batırasın diye mi? Yani niye?

Mantık yok!

Biz meselâ, arabada yolun sağından gidiyoruz. Ben yolun sağından gidiyorum, karşıdaki de sağından gidiyor; her şeyimiz trafikte sağ... İngiltere solundan gidiyor. Huyunu bırakmıyor. Hep soldan gidiyor, yolun solundan gidiyor; karşıdaki de soldan geliyor.

Neden? Öyle tutturmuş, inat ediyor, bırakmıyor.

Bizim ondalık sistem ölçü sistemimiz var; metre sistemi, gram sistemi vs. Onun kendisinin başka bir ölçü sistemi var, onu inadından bırakmıyor. Şu kadar inç, şu kadar yarda, şu kadar fit filan diye kendi usulünü koruyor… Libre diyor, bilmem ne diyor; sen de, "Allah Allah! Bu kaç grammış?" diye cetvelden karşılığını arıyorsun. Ama İngiliz, bırakmıyor.

Niye bırakmıyor?

Konuşuyorlar kendi aralarında ve "Biz, bunu bırakırsak kendi kültürümüzden fedakârlık yapmış oluruz." diyorlar. Biz bunları anlamamışız, bilememişiz; ne kadar güzel şey varsa bırakmış, ne kadar kötü şey varsa almışız. Şimdi cezasını çekiyoruz.

Allah rızası için söyleyin; namusluluk mu iyi, namussuzluk mu iyi? Bir kadının evine bağlı olması mı iyi, serçe kuşu gibi herkesin yanına konması, göçmesi mi iyi? Bizim örfümüz, töremiz, terbiyemiz mi iyi, ötekisi mi iyi?

İyileri bırakmış, kötüleri almışız. Allah bizi ıslah eylesin... Bizim yolumuz Peygamber Efendimiz'in yoludur, inşaallah her işimizi öyle yapalım!

Eskiden, çocukken bazı şeylere utanırdım ben. Meselâ namaz vakti geçecek, namaz kılacak yer yok. Utanırdım; nerede kılacağım, ne yapacağım filan… Sonradan aklıma geldi:

"—Ben bu namazı kaçırsam, Allah'tan utanmam lazım! Çünkü vaktinde kılamazsam namaz kaçıyor. Ben bu çimende bu namazı kılarım!"

"—*Allàhu ekber!*"

Çimende namaz kıldım sonra... Hastanede namaz kılma yeri

yapmamışlar, ben de çimende namazı kıldım. Eskiden başkası görecek diye utanıyordum.

İnsan hak bildiği şeyi yapmakta utanmama durumuna gelmeli. Doğru bildiği şeyi yapma durumuna gelmeli. Buna Kurân-ı Kerîm'de mü'minlerin vasıfları olarak deniliyor ki:

وَلاَ يَخَافُونَ لَوْمَةَ لاَئِمٍ (المائدة:٥٤)

(*Ve lâ yehàfûne levmete lâim*) "Mü'minler öyle kimselerdir ki, hak yolda kınayanın kınamasından korkmazlar." (Mâide, 5/54)

Müslüman hak bildiği yolda, şahsiyetle, vakarla, ciddiyetle, güzel ahlâkla, düşünceli, mütefekkirâne bildiği yolda dosdoğru yürür ve kınayanın kınamasından kokmaz, çekinmez.

"—Sen aptal mısın niye bu parayı verdin? Çantayı bulmuşsun, sahibine niye verdin?"

"—Ben veririm! Milyonlar da olsa veririm! Çünkü ben haram mal yemem. Ben başkasının hakkını çiğnemek istemem." gibi.

El-hamdü lillâh, yolumuz güzeldir. Biz bunu yaptığımız zaman, asırlar boyu dünya üzerinde mutlu yaşadık. Tecrübe ile sabit. Ve âhiretimiz de mutlu olacak. Onlar daha hâlâ çalkantı halindeler. Hâlâ kendi memleketlerinde nizamlarını doğru düzgün kuramadılar.

Komünizmi onlar çıkarttı. Komünizm Rusya'ya gitti de, biz Batı'yı kapitalist biliyoruz. Komünizmin de babası Batı, başka değil ki. Ortaya başkası çıkartmadı, onlar çıkarttı.

Neden? Kapitalizmin zulmünden komünizm zulmü doğdu. Bir aşırıdan öteki aşırı dünyaya geliyor. Çünkü kapitalizmde merhametsiz bir patron ve sömürebildiği kadar sömürebildiği işçi gurubu vardı. Bu sefer işçiler, patronlara karşı teşkilatlandılar. Bu sefer işçiler sömürebildiği kadar başkalarını sömürme durumunda… İnsanların şahsiyetlerini engelleme durumuna geldiler.

Bizim öyle değil! Bizde her şey hak ve ölçü esasına göre. Biz karşımızdaki adamı kendi yerimize koyarız, ona acırız. Biz merhamet eder, işimizi öyle yaparız. İslâm böyle… Onun için biz bu güzel yolu bırakmayalım! Hem dünyada kâr ederiz, hem âhirette…

Onların arayıp bulamadıkları nizam bizim elimizde.

Kardeşlerim!

Onların bir kısmı bu nizamın iyiliğini anlayıp müslüman oluyor. Onların bir kısmı müslüman olup dururken, senin burada elinde bulunan nimetin kadrini bilmeyip de gidip onların âdetini taklit etmenden büyük şaşkınlık olur mu?

Şimdi hadîs-i şerifteki meseleye gelelim. Ben sağ elimle yiyorum, Avrupalı sol eliyle yiyor. Ne olur? Kıyamet mi kopar? Ben sağ elimle yedim diye kıyamet mi kopar, geri mi kalırım?

Hayır! Hiç öyle bir şey yok. Ben hür düşündüğüm zaman ileri giderim. Ben ölçülü düşündüğüm ve güzel olanı bulup onu yaptığım zaman kendimi geliştiririm, ileri giderim. "İlle bu böyle olacak." diye saplandığım zaman geri kalırım. Onun için ölçülü, dengeli, düşüne taşına; elimizdeki nimetlerin, doğru yolumuzun kıymetini bilici olmalıyız.

Bizim bir kusurumuz, başka sistemleri incelememişiz. Meselâ, yahudilik nedir, bilmiyoruz. Ama İsrail'in yaptıklarından gör işte; her gün zulüm, her gün zulüm, her gün zulüm… Ortadoğu'da yapılanı gör, Amerika'da yapılanı gör…

Hıristiyanlık nedir? Görmemişiz. Dikkat edersen görürsün. İşte Avrupa! Asırlar boyu, İslâm'la karşılaşmadan evvelki halleri gün gibi ortada…

İşte Hindistan; işte Budizm, işte Hinduizm… Hepsi ortada. İslâm en güzeli. Mukayese etsek o zaman âşık olacağız. Tekrar dönüp, "Vay benim elimdeki nimet ne güzelmiş!" diyeceğiz.

Allah cümlemizi elimizdeki nimetin kadrini bilenlerden eylesin…

e. Sakın Yönetici Olma!

Enes RA'dan rivayet edilmiş, Peygamber SAS'in yeni bir hadisine geldik. Muhterem kardeşlerim, çok dikkatle dinleyin!

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[86]

---

[86] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.142, no:7758; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.VI, s.39, no:14756; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.10, no:16074.

لاَ تَأَمَّرَنَّ عَلَى اثْنَيْنِ وَلاَ تَقَدَّمُهُمَا (أبو نعيم عن أنس)

RE. 465/10 (*Lâ te'merenne ale'sneyni, ve lâ tekaddemehümâ*)

(*Lâ te'merenne ale'sneyni*) "Sakın, iki kişinin başına emir olma!" Yani velev iki kişicik bile olsa; sen de onların başına emir, komutan, başkan, idareci, reis durumuna geçecek olsan... Peygamber Efendimiz, "Sakın ha! İki kişinin bile başına başkan olma!" diyor. Ve arkasından buyuruyor ki:

(*Ve lâ tekaddemehümâ*) "Onlardan öne geçme!"

Neden böyle dedi?

Ebû Zer-i Gıfârî Hazretleri'ne de bir hadîs-i şerifinde buyurmuş ki:

"—Yâ Ebû Zer! Sen iyi bir insansın, ben seni seviyorum. Sen zayıf, naif bir kimsesin. Sakın iki kişiye bile imam olma! Sakın onların önüne geçme! Sakın yetimin malına idareci durumuna geçme!"

Niye? Tehlikeli ve veballi olduğu, sorumluluk olduğu için... Güzel yapamadığı zaman, ahirette cezası büyük olduğu için... Peygamber Efendimiz, insanların ahiretteki saadetini düşündüğünden, "Varsın bu dünyada lalettayin, sade, sıfatsız bir vatandaş ol ama vebal yüklenme!" diye tavsiye ediyor.

Başkan olmak çok tehlikelidir. Reis olmak çok veballidir. Bir işin başına geçmiş olmak; vali olmak, reisicumhur olmak da öyle... Koca bir milletin vebali insanın omzundadır.

Hocamızın bantını hiç unutmuyorum. Kendisi, kendi sesiyle diyor ki:

"—Bir insanın kendi kendine heves edip de şeyhlik yapmaya kalkması deliliktir. "

Neden? Çok büyük bir vebal de ondan.

"—Ancak vazifelenmiş olmak müstesna." diyor.

Vazife olunca emir oluyor.

"—Gel buraya!"

"—Buyur efendim."

"—Yap şu işi!"

"—Başüstüne efendim..."

Emir olması durumu ayrı. Aksi taktirde bu işler yapılacak işler değil. En iyisi bir kenarda kendi başın rahat... Eğer vebal duygusu içindeyse, yukarıdaki adamların gece uykusu kalmaz.

Hazreti Ömer ne diyor?

"—Dicle'nin kenarında bir kurt bir kuzuyu çalsa Ömer mes'ul…"

Geceleyin uyku uyumayıp, "Ben bu kavmin başındayım." diye dolaşıyor.

Başkan olmak çok zordur. Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerifinde bildiriliyor ki;

"—Başkan, emir, reis olanların hepsi kıyamet gününde hesaba elleri bağlı olarak getirilecekler."

Hani mevkuf gibi getirilecekler. Ancak hesabı düzgün çıkarsa, elleri çözülecek, öyle kurtulacaklar. Aksi takdirde büyük veballer olacak. Onun için Peygamber Efendimiz, "Sakın iki kişiye bile emir olma!" diyor.

Peki, o emir olmasın, bu emir olmasın; bu memleketin, bu ümmetin işlerini, hayr u hasenâtı, irşadı ve saireyi kim yapacak?

Tabii o vazifeye ehil olan insanlar o vazifeyi alacaklar, yapacaklar. Vazife istenmez, teveccüh edip geldiği ve "Sen şunu yapacaksın!" dendiği zaman boyun bükülecek:

"—Yâ Rabbi! Ben bu vazifeye layık değilim ama başıma bu emir geldi, bu vazife yüklendi. Sen bana yardım et!" denilecek, elinden geldiği kadar çırpınacak.

O zaman mânevî yardım olur ve o işin sevabı da çok olur.

Allah-u Teàlâ Hazretleri hepimizi mevki makam hırsından azade eylesin… Dünya ve ahirette her türlü sorumluluklardan, tehlikelerden, veballerden bizleri pak eylesin… Huzuruna sevdiği ve razı olduğu kullar olarak varmayı nasib eylesin…

Bu, emirliği ve başa geçmeyi kendisi isteyenlere bir ihtar. Ama bir grup, bir insanın başına geliyorlar, "İlle bunu yapacaksın!" diye söylüyorlar. O zaman o iş yapılacak. O da Allah'a sığınır, yapar.

Acizane ben mesele iyi anlaşılsın diye, kendi başıma gelmiş bir hadiseyi anlatayım. Üniversitede daha genç bir hocayım. Bana geldiler ve "Filanca üniversitenin gece bölümünde şu dersi vereceksin!" dediler. Gittim, kocaman bir müessese. Baktım, talebelerin yaşları benden büyük… Gece bölümü olduğu için her

yaştan insan, hatta yaşlı insanlar, emekli veyahut vazifeli subayların akşam serbest olanları bile geliyor. “Ben kim, bunlara hocalık yapmak kim?” dedim, vazifeyi reddettim. “Ben bu vazifeyi yapamam.” dedim, fakültedeki odama geldim, oturdum.

Birkaç gün sonra üç tane profesör arkadaş odama geldiler:

“—*Selamün aleyküm!*”

“—*Ve aleyküm selâm…*”

“—Biz sana tercih hakkı bırakmadık. Bu hizmet yapılacak. Bu hizmeti yapacak başka kimse yok. Bunu mecburen sen yapacaksın.” dediler.

“—Ben yapamam, gücüm yetmez. Zor bir iş. Yaşları benden büyük insanlar filan…”

“—Yok!” dediler. “Vazife! Vazifeden kaçmak olmaz.”

Boynumuzu büktük, yapmaya gayret ettik. O işin içine yani vazifeye bizi zorla tayin ettiler. El-hamdü lillâh orada çok da tecrübe kazandık, çok faydası oldu; bilgi ve tecrübe bakımından. Sayısız hürmete şayan talebeler kazandık. Talebelerimizin içinde nice kıymetli kimseler vardı.

Demek istiyorum ki, bir vazife istenmeden gelirse hayırlı oluyor. O zaman yaparsın. Ama kendin de bu işlerin peşine koşup talip oldun mu, o zaman çok zordur. Aslında talip olunacak şeyler değil. “Kendi işine bak, daha ne istiyorsun?” diye insanın kendisini bu gibi şeylerden sakınması lâzım!

Biliyorsunuz; mezhep imamlarımız kendilerine kadılık yapmak teklif edildiği halde hapse girmeyi tercih ettiler de o veballi işleri yüklenmediler.

Onun için eskiler, dünya mevki makamına hemen mal bulmuş mağribî gibi atılmamışlardır. Daima vebalinden korkup çekinmişlerdir. Biz de vebal duygusu ile hareket edelim!

f. Emr-i Ma’ruf ve Nehy-i Münker’de Usül

Abdullah ibn-i Ömer RA’dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS

Efendimiz buyurdu ki:[87]

لاَ تَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ ، وَلاَ تَنْهَ عَنِ الْمُنكَرِ ، حَتَّى تَكُونَ عَالِمًا ، وَتَعْلَمَ مَا تَأْمُرُ بِهِ (ابن النجار ، والديلمى عن ابن عمر)

RE. 465/11 (*Lâ te'mur bi'l-ma'rûfi, ve lâ tenhe ani'l-münkeri, hattâ tekûne àlimen, ve ta'leme mâ te'mürü bihî.*) "Emr-i ma'ruf ve nehy-i münkeri, iyice öğrenmeden, söylediğin konuyu bilmeden yapma!"

Emr-i ma'ruf; iyi, aklın ve şeriatin uygun gördüğü bir şeyi yapmayı teşvik etmek, söylemek, yaptırmaya çalışmak. *Nehy-i münker* de aklın ve şeriatin uygun görmediği bir şeyi yaptırmamak için her türlü imkânı kullanarak, kötülüğü engellemeye çalışmak. Müslümanın farzlarından birisi bu…

Her müslümanın boynunun borcu olan farzlar var. O farzlardan birisi de emr-i ma'ruf, nehy-i münker; iyiliği yaptırmaya, kötülüğü yaptırmamaya çalışmak. Ana yapısı bu…

Bunu kim yapacak?

Derecesine göre, herkesin kendine göre bir çalışma sahası vardır da emr-i ma'ruf nehy-i münker yapacak kişinin konuştuğu konuyu bilmesi lâzım. Bilmese hata eder, söylediği adamın karşısında küçük düşer, söylediği şeyler yanlış olur.

Mesela, "Şunu şöyle yapma, bu günah." filan der. O da der ki: "Kardeşim, niye günah olsun? İşte hadîs-i şerifte şöyle var." İnsan mahcup olur.

Umre'de elimize bir kitap geçti; Şevkânî'nin... Mescide koymuşlar, karıştırdık, bir şeyler araştırmıştık, konuya baktık. Şevkânî, oranın mezhebinin, Suudi Arabistan'daki insanların muteber saydığı bir alim. Kitabına itibar ediyorlar, kitaplarını beğendikleri bir alim… Orada diyor ki:

"—Peygamber SAS Hazretleri Rükn-i Yemânî'yi öptü, yanağını koydu. "

---

[87] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.69, no:7486; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.74, no:5560; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.10, no:16073.

Hacer-i Esved’in olduğu köşeden bir evvelki köşe, Rükn-i Yemâni köşesine Peygamber Efendimiz hem elini sürmüş, istilam etmiş; hem yanağını koymuş, öpmüş. Orada melekler var, orası mübarek, kıymetli bir köşe…

Bu hadîs-i şerife göre bizim kardeşlerimizden bir tanesi de tavaf esnasında Rükn-i Yemânî’yi öpmüş. Hemen oradaki vazifeli Arap:

“—*Hâzâ haram, hâzâ haram!*” diye bağırmaya başlamış. “Haram! Bu yaptığın şey doğru değil. Taş öpülür mü?” filan diyor.

Anladık lalettayin taş öpülmez ama, bu Kâbe’nin köşesi. Sonra Peygamber Efendimiz öpmeseydi ben de öpmezdim. Peygamber Efendimiz öptü diye öpüyoruz. Haramı helali biz de senin kadar biliriz. Sen bizi ne sanıyorsun? Dağdan inme, dini hiç bilmeyen bir kimse mi sanıyorsun?

Bizim kardeşimiz de çok mütebessim, güleç yüzlü bir kimse. O da gülmüş, dönmüş;

“—Peygamber Efendimiz’in hadisinde var bu. Ben bunu hadise uygun olarak yapıyorum.” demiş.

O da hâlâ; “Yok öyle şey.” diye kesip atıyor, tutuyormuş.

Olmaz. Bak, burada ne diyor Peygamber Efendimiz:

“—Emr-i ma’ruf nehy-i münker yaparken, yaptığın konuyu bileceksin!”

Adam eline kırbacı, sopayı alıyor; pat pat pat hacılara vuruyor.

“—Burayı öpme! Şöyle yapma! Böyle yapma!”

Sen bu konuyu bilmiyorsun, yapma işte. Bilmediğin konuya böyle karışma! İnsan bildiği şeyi konuşacak. Efendimiz’in tavsiyesi de böyle, akıl mantık da bunu böyle gösteriyor. Biz de inşaallah bilmediğimiz konularda konuşmayalım!

Meselâ, burada geçti ki bir alim için ayağa kalkılır. Hadîs-i şeriften misalleri var. Peygamber Efendimiz kendisi, Benî Kureyza kabilesinin kuşatılması sırasında, Sa’d ibn-i Muaz Hazretleri gelirken, Medinelilere buyuruyor ki:

قوموا لسيد كم

(*Kùmû li-seyyidiküm*) “Efendiniz için ayağa kalkın!” diye ashâbına kendisi emrediyor.

Fatımatü’z-Zehra RA eve geldiği zaman, kendisi kalkardı. Demek ki sevgiden, saygıdan bir kimseye ayağa kalmak var.

Peygamber Efendimiz bir kere de içeri girdiği zaman, sahâbe-i kirâm ayağa kalkınca dedi ki:

لاَ تَقُومُوا لِي ، كَمَا تَقُومُوا لِبَعْضِ الْأَعَاجِمِ

(*Lâ tekùmû lî, kemâ tekùmû li-ba’di’l-eâcim.*) “Bazı yabancılara kalktığınız gibi benim için ayağa kalkmayın!” Yani, “Lüzum yok, ikide bir de girip çıktıkça benim için kalkmayın.” diye Efendimiz öyle söyledi.

Ama hürmet edilen, sevilen bir kimseye kalkmak vardır. Onun için, “Kalkma, haramdır.” sözü bilinmeden söylenmiş bir söz oluyor, o da doğru olmuyor. Demek ki bir insanın yap ve yapma dediği şeyin hadisten ve ayetten delilini bilmesi lâzım!

Bizim fakültede bir kızcağız vardı, Allah ıslah eylesin, başka yerlere gitti, ünvanı doçent oldu, profesör oldu filan... Bizim arkadaşımızla münakaşa etmiş de saçma sapan konuşmuş. Mesela

bizim kardeşimiz demiş ki;

"—Başörtüsü var. "

Şam'da okumuş, Arapçası var, bilgisi var, her şeyi yerli yerinde. "Başörtüsü Kurân-ı Kerîm'de âyet-i kerîme ile sabit." diyor. O bizim şaşkın kızcağız, "Mensuh!" demiş.

Tabi karşısındaki hoca. O da demiş ki;

"—Sen nasıl mensuh dersin? Mensuh olması için nâsih bir âyet olması lazım. Söyle bakalım o âyeti. "

O âyeti söyleyememiş. Mensuh âyet için, âyeti mensuh eden bir nâsih âyet olması lazım. Bir şey bilmiyor ki! Bir "mensuh" kelimesi kulağına nereden girmişse girmiş. Kulağına kar suyu kaçar gibi bir yerden, "Mensuh âyetler var" diye bir şey kaçmış, "Bu âyet mensuhtur." diyor, atıyor.

Ama karşısındaki bilgisiz insan değil ki:

"—Siz Arapça bilir misiniz? Al bakalım elimdeki usûl-i fıkıh kitabını. Aç bakalım, bir satırını oku bakalım…"

Arapça bilmiyor.

"—Sen müctehide misin? İctihad yapmaya salâhiyetin, kabiliyetin var mı?"

Yok!

"—Bunu bile okuyamadıktan sonra, yapamazsın. Size bazı ünvanları veriyorlar, o aldığınız bazı ünvanlarla yalan yanlış şeyler söylüyorsunuz. Bilmediğin konulara karışma!" demiş, yüzüne karşı.

İnsan bildiği konuya karışsın, bilmediği konuya karışmasın. Şimdi ben gidip de doktora, elinde neşteri varken, "Oradan kesme, buradan kes." desem, alimallah beni hasta bakıcılar alırlar, dışarı atarlar, karakola bile verirler. "Sen hocasın, hocalığını bil. Ameliyathanede işin ne?" derler. Dini konularda herkes eline bıçağı, bıçağı değil baltayı, otomatik elektrikli testereyi almış geliyor. Dinin neresini tuttursa orasını kesip gidiyor; burası yok, burası nâsih, burası mensuh, burası iptal, burası çağ değişti, burası zaman değişti… Budaya budaya dinde bir şey kalmaz ki! Sen böyle yaparsan dinin aslı kalmaz.

Dinin aslı Kur'ân-ı Kerîm'dir, farzlardır. Bunları kimse değiştiremez! Hakkında nass-ı kâtı' olan şeyi kimse değiştiremez.

İctihat var ama ictihadın da usûlü, yeri, sahası, kaynakları var. İşkembeden atmakla olmaz ki… İlim işidir bu, ince bir iştir.

Her mesleğin erbabı var. Eczacının işine kimseyi karıştırmazlar. Neden? Yanlış ilaç verdiği zaman, hasta ölür diye.

Dine müdahale edildiği zaman, yanlış bilgiyle bu halkı öldüreceksin. Mâneviyâtı ölecek; kominist, ruhsuz, şahsiyetsiz, kozmopolit bir insan, dejenere bir tip olacak. Aile, baba, hoca tanımayacak, sevgi saygı kalmayacak. Bunun mâneviyâtını öldürme; bu da bir öldürmek… Bu daha beter öldürmek, çünkü âhireti de ölüyor. Ama herkes dinden konuşuyor.

Geçen gün gazetenin birisi yazmış. Kızlar ve erkekler beraberce karma Kur'an kursu yapmaya başladık. Karma Kur'an kursu olmaz ki… Kız ayrı, erkek ayrı olacak.

Peygamber SAS Efendimiz, Hz. Fatımatü'z-Zehrâ'nın evine yanında sahabeden birkaç kişi ile giderken dışarıdan sesleniyor ve diyor ki;

"—Kızım! Yanımda birkaç kişi var, perdenin arkasına geç!"

Fatımatü'z-Zehrâ Hazretleri elbette örtülüdür ama evin içinde perdenin arkasına geçmesini istedi. Yani öteki odaya geç demek ister gibi. O zaman tabii odalar yok, bölmeler yok; evin içinde bir perde var, "Öbür tarafına geç!" diyor.

Birisi Peygamber SAS Efendimiz'in kendi zât-ı şerifi, birisi Peygamber Efendimiz'in cennet hatunlarının efendisi olan mübarek kızı Fatımatü'z-Zehrâ anamız, ötekiler de Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek, her birisi yıldız gibi olan sahabileri… Bunlardan bir kötülük beklenir mi?

"—Beklenmez!"

Peygamber Efendimiz niye, "Perdenin arkasına geç." dedi?

Usul öyle olduğu için. Sadece o meclis için değil; kaide kıyamete kadar her yer için cari olsun diye…Yoksa onlardan bir kötülük gelmez.

Bizim fakültede hocaların bazıları dediler ki:

"—Efendim! Biz bir aile gibiyiz; açılın, saçılın!"

"—Olmaz! Hocamsın, baş üstünde yerin var, güzel ama olmaz! Usule aykırı…"

Ben halkımızın biraz içindeyim. Bana mektuplar geliyor. O

mektupların içinde öyle dehşetli şeyler duyuyorum ki, öyle acaip şeyler yazılıyor ki… Allah korusun! Erkek kardeşinin karısı ile gizli münasebetleri olanlar oluyor, kocasından kaçıp gelen misafirin odasına gidenler oluyor… Allah korusun! Bunlar bana gelmiş mektuplarda… Kimseye ismen açmıyorum.

Veyahut şahsın kendisi söylüyor:

"—Hocam! Bende şöyle bir kusur kabahat, şöyle bir edepsizlik var." diyor. Bana dert yanıyor. Hasta! "Hastayım ben hocam. Bu benim bir illetim. Ben bu illetten nasıl kurtulabilirim? Şöyle kötü bir huyum var. Lut kavminin huyu gibi kötü bir huyum var. Bilmem ne huyum var…" diyor.

Dinimiz tek bir şahıs için inmiyor. Dinimiz bütün insanlığa indiği için insanların çoğunun da hâlet-i rûhiyesi mâlum olduğundan… Usûl, kötülük ortaya çıkmadan kötülüğe meydan vermemek... Usûl bu. Nasıl biz cereyan başka yere kaçak yapmasın diye cereyanın her tarafını örtüyoruz.

"—Olur mu Yirminci Yüzyıl'da örtünmek? Aç cereyan kablosunun üstündeki örtüleri!"

"—Açar mıyım? Cereyan olan telin üstünü açacakmışım, açılır mı ya?"

"—Canım, Yirminci Yüzyıl'da kapalılık olur mu?"

"—Ya tel bu! Bunun içinde cereyan var. Bunun üstündeki örtüyü açarsam cereyan çarpar. "

Oldu, o zaman telin üstündeki örtüyü açma! Ama onda da cereyan var, o da çarpar. Bak, burada teli kapatmaya razı oluyorsun, o zaman ilericilik, tamam; bir şey zayi olmuyor.

Buradan niye anlamıyorsun?

Burada da birtakım kaideler var. Onu ona değdirirsek iş bozulur, diye yaptırmak istemiyoruz. Yani dinimiz yaptırmak istememiş. Bunu anlasana.

"—Efendim, bırak da kızla erkek kendi keyfine baksın. "

Bak, o zaman iş değişir. Seni bilmem ne seni! O zaman iş değişir.

"—Bırak, herkes keyfince yaşasın. "

Seni ayağımın altına alırım o zaman. Öyle şey yok!

Biz istiyoruz ki aile bozulmasın. Aile bizim teminatımız. Aile yuvası, mutlu devam etsin. Hanım ve bey evine bağlı olsun.

Çocuğun kimden olduğu belli olsun. Neseb sahih olsun, ortada veled-i zinâ olmasın. Biz istiyoruz ki namuslu, temiz, pak annelerin temiz, helal süt emmiş çocukları olsun. Öyle yuvalar istiyoruz biz.

"—Efendim! Avrupa'da böyle değil. "

Avrupalıların öyle olmamasının sonucunda neler çektiğini biz biliriz, sen bilmezsin ki… Onlar gelip bize dert yanıyorlar:

"—Siz nasıl böyle sağlam kaldınız?"

İsveç mesela… Soysal hakların hepsi sağlanmış yani adam isterse yan gelsin yatsın, para cebine geliyor. İsveç'te aç kalmak, açık kalmak yok. Ama intiharların ve seksüel cinayetlerin en çok olduğu ülke…

Her şey serbest, para bol, geçim sıkıntısı yok; bu adamların zıpırlığı neden?

İslâm yok da ondan! Her şeyi sağlasan İslâm olmayınca bu insanlar yola gelmez. Sanıyorlar ki cinsî bakımdan bir insan tatmin olunca, ertesi gün bir şey yapmaz. Hayır! Arzusu iki misli artar, bu sefer bu işin delisi olur.

Onun için İslâm'ın getirdiği tabii kanunlara uygun olacak. Serbest bıraktığın zaman ar, namus, haysiyet, şeref kalmaz.

İsveçli bir kaptan, bizim arkadaşlardan bir tanesine anahtarı teslim ediyor;

"—Al, evimin anahtarı." diyor. Bizim arkadaş, gözleri fal taşı gibi açılmış;

"—Ne olacak bu anahtar?" diyor.

"—Ben üç ay seyahate gidiyorum. Karım yalnız, buyur!" diyor.

Bunu mu istiyorsunuz?

"—Yok! Kendi ailem için istemem ama, başkası ne olursa olsun…"

Bu da insanlık değil! Sen kendi ailen için istemediğin şeyi başkasına nasıl istersin? Bizim dinimiz, vicdansız bir din değil. Bizim dinimizde herkesi kendisi gibi görüp, herkesin iyiliğini kendisinin iyiliğini ister gibi istemek vardır.

Gazetelerde üstsüzler altsızlar, yüzsüzler arsızlar bir sürü şey görüyorsunuz zaten. Allah bizi İslâm'dan ayırıp da lanete müstehak bir kavim hâline getirmesin. Başımıza ateş yağar, taş

yağar.

"—Hocam sen de Yirminci Yüzyıl'da taş yağar mıymış?"

Çernobil atom santrali patlama yaptı. Ne oldu, söyle bakalım? Çernobil neresi, Türkiye neresi? Ama burada süt içmekten vazgeçtiniz. Ne yapacağınızı şaşırdınız. Karadeniz'e kimse gitmez oldu. Akdenizlerde dolaşmaya başladınız. Daha zenginler atladılar uçağa, başka yerlere gitmeye başladılar.

Neden?

"—Ya radyasyon varsa… Ya tehlikeliyse… Ya kanser olursa…"

Allah dilerse Çernobili patlatır, dilerse Bulgaristan'daki santrali patlatır, dilerse başka türlü bir zarar yapar.

Kardeşlerim!

Hepimiz Allah'a kul olmak zorundayız. Allah'a âsi olmakla, Allah'ın emirlerine karşı gelmekle bir şey elde edilmez; ne dünya mutluluğu, ne âhiret mutluluğu. . .

Aile faciaları her gün gazetelerde; okuyun okuyabildiğiniz kadar. Artık insan söylemekten bıkacak hâle geldi. Karı kocasını kesmiş, koca karısını kesmiş, kız babasını kesmiş, babası kızını doğramış; hep kasaplık işleri… Her yerde böyle. Ayrı yaşadıkları karısını sokak ortasında delik deşik etmiş. Bıçak resmi burada, kadın resmi orada, üstü örtülmüş vs. Aile faciaları oluyor.

Tamam, o katili yakaladığımız zaman da muhakeme edeceğiz ve gerekirse boynuna ipi dolayacağız, astıracağız kepazeyi, yok olup gidecek, cezasını çekecek.

İyi, güzel ama kardeşim, "Bu hadiseler neden oluyor?" diye bir de temeline in bakalım.

"—Neden oluyor bu hadiseler?"

Bu hadiseler senin muzır yayınlarınla ve her şeyinle, para kazanmak için veyahut bu memleketin, bu milletin ahlâkını dejenere etmek isteyenlerin oyununa geldiği için körüklediğin seks furyasından, eğlence için kayık, plaj sefalarından, içkilerden, kumarlardan doğuyor. Bu bozukluk ondan doğuyor. Biz de onları bildiğimizden ve işi mukayeseli olarak inceleyebildiğimizden, bunun böyle yapılmamasını söyleyip duruyoruz.

"—Ne yapalım? Uslanmıyorlar, susalım mı?"

Hayır! Ne ben susacağım, ne siz susacaksınız.

Neden?

Peygamber SAS bir hadîs-i şerifinde buyuruyor ki:

"—Benî İsrail'in alimleri, Benî İsrail günah işlediği zaman yanlarından geçerken onlara:

'—Bu günahı yapmayın. Allah bundan razı gelmez!' dediler.

Ertesi gün geçtikleri zaman baktılar, yine o günahı yapıyorlar. Bu sefer, 'Dün söyledik!' diye o gün söylemekten vazgeçtiler. 'Dün söylemiştik ya bugün söylemeyelim!' diye o günahı söylemekten, yapmayın demekten vazgeçtiler.

Vazgeçince birbirleri ile konuşmaya, oturmaya, kalkmaya başladılar. Allah kalplerini birbirlerine benzetti, vurdu:[88]

ضَرَبَ اللّٰهُ قُلُوبَ بَعْضِهِمْ بِبَعْضٍ

(*Daraba'llàhu kulûbe ba'dihim bi-ba'dın*) "Kalplerini birbirlerine vurdu." diye bildiriyor.

Demek ki, hatayı kırk defa görsek söyleyeceğiz. Madem onlar hatayı yapmaktan uslanmıyorlar, biz de hakkı söylemekten çekinmeyeceğiz. Çünkü sevap var. Biz de bu vazifeyi yapmaya devam edeceğiz. Ta ki şu memleketimize, dünyanın öteki ülkelerindeki sosyal hastalıklar bulaşmasın. Ta ki memleketimiz, insanımız Allah'ın sevdiği bir topluluk olsun, dünyada da ahirette de mutlu, mes'ud, bahtiyar olsun; onu istiyoruz. Yoksa başka bir şey istediğimiz yok.

Onların bildiği her şeyi biliyoruz. Ne tahsilimiz, ne görgümüz onlardan eksik. Onların görmediği ülkeleri gördük. Onların görmediği hadiseleri görüyoruz. Onların bilmediği aile facialarını duyuyoruz, biliyoruz.

İslâm'dan ayrılmayalım! İslâm'dan ayrılmanın cezası, ahirette cehennem, dünyada da felâkettir. Bu milletin felâketi İslâm'dan ayrılması ile olur. İslâm bizi ayakta tutan şeydir. İnsanlığı ayakta tutan, dünyayı ayakta tutan İslâm'dır.

Peygamber Efendimiz'in hadislerinden biliyoruz ki, müslümanlar

---

[88] Tirmizî, *Sünen*, c.X, s.311, no:2974; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XI, s.412, no:3774; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.10, no:3996; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.391, no:3713; Ebû Ubeyde RA, Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

oldukça kıyamet kopmayacak. Müslümanlar dünyanın ayakta durmasının sebebidir. Müslümanlar gitti mi, dünya direksiz kalmış bir ev gibi yıkılır gider. Onun için iyi müslüman olmaya çalışın! İslâm'dan kopmayın, ayrılmayın!

g. İmamdan Evvel Hareket Etmeyin!

Diğer hadîs-i şerif.

Müslim, Ebû Hureyre RA'dan rivayet etmiş. Efendimiz'in namaz hakkındaki bazı emirleri.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[89]

لاَ تُبَادِرُوا الإِمَامَ، إِذَا كَبَّرَ فَكَبِّرُوا ، وَإِذَا قَالَ: وَلاَ الضَّالِّينَ ، فَقُولُوا :

آمِينَ . وَإِذَا رَكَعَ فَارْكَعُوا ، وَإِذَا قَالَ: سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ ، فَقُولُوا :

---

[89] Müslim, *Sahîh*, c.II, s.389, no:626; Ebû Hüreyre RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.604, no:20469; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.11, no:16076.

اَللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ. وَلاَ تَرْفَعُوا قَبْلَهُ (م . عن أبى هريرة)

RE. 465/12 (*Lâ tübâdiru'l-imâme, izâ kebbere fekebbirû, ve izâ kàle: Vele'd-dàllîn, fekùlû: Âmîn. Ve izâ rakea ferkeù, ve izâ kàle: Semia'llàhu li-men hamideh, fekùlû: Allàhümme rabbenâ ve leke'l-hamd. Ve lâ terfeû kablehû.*)

İmama uydunuz. Siz tâbisiniz, o sizin başkanınız, önderiniz… (*Lâ tübâdiru'l-imâme*) "İmamdan evvel davranmayın! (*İzâ kebbere fekebbirû*) *Allahu ekber* dediği zaman *Allahu ekber* deyin. Ondan evvel *Allahu ekber* demeyin. (*Ve izâ kàle: Vele'd-dàllîn*) *Vele'd-dâllîne* diye Fâtiha'yı bitirince, (*fekùlû: Âmîn.*) siz de *Âmîn* deyin!"

(*Ve izâ rakea ferkeù*) "Rükû ettiği zaman siz de rükû edin! (*Ve izâ kàle: Semia'llàhu li-men hamideh*) Rükûdan kalkıp *Semia'llàhu li-men hamideh* dediği zaman, (*Fekùlû: Allàhümme rabbenâ ve leke'l-hamd*) siz de *Allahümme rabbenâ ve leke'l-hamd* deyin. Ve secdeye vardıktan sonra başınızı ondan evvel kaldırmayın!"

İmama uyan kimsenin esas dikkat edeceği iş, imamdan evvel yapmamaktır.

h. Zinaya Götüren Davranışlar

Ebû Mûsa el-Eş'arî RA'dan…
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[90]

لاَ تُبَاشِرُ الْمَرْأَةُ الْمَرْأَةَ إِلاَّ وَهُمَا زَانِيَتَانِ، وَلاَ يُبَاشِرُ الرَّجُلُ الرَّجُلَ إِلاَّ وَهُمَا زَانِيَانِ (طب عن أبى موسى)

RE. 465/13 (*Lâ tübâşirü'l-mer'etü bi'l-mer'eti, illâ ve hümâ zâniyetâni; ve lâ yübâşiru'r-racülü bi'r-racüli, illâ ve hümâ zâniyâni.*)

"Bir kadın bir kadınla çıplak bir araya gelmez; ancak ikisi de

---

[90] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.266, no:4157; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.191, no:13194; Ebû Mûsa el-Eş'arî RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.331, no:13083; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.12, no:16079.

zani olur." Yani bir araya gelirse zani olur. "Bir erkek bir erkekle örtüsüz, gömleksiz bir araya gelmez; ancak ikisi zani olur."

Tübâşirü… Beşere; cilt demek, cildin yüz kısmı demek. İki kadın cilt cilte, deri deriye, bir örtü, bir mâni olmadan bir araya sarmaş dolaş olurlarsa…

"—Canım erkek değil, işte iki kadın…"

Hayır! Peygamber Efendimiz, "İki kadın da olsa zinakâr olurlar." diyor.

"—İki erkek?"

İki erkek de zinakâr olur. Yani bunlar o kötülüğe başlangıç teşkil ediyor. Velev en son noktasına varmasa bile.

Peygamber Efendimiz diyor ki;

"—Gözler de zina eder. Bakar, zina olur. Eller de zina eder. Tutar, zina olur."

Onun için, zina olmamasına dikkat etmek lâzım! Bazen kalabalık yerlerde yatmak falan gerekir. Bir örtü altında yatmak olmaz. Örtülerinin ayrı olması lazım gelir. Ayrı ayrı örtüler altında olması gerekiyor. Hani seyahatlerde, kamplarda, hac ve umre yolculuklarında bu gibi durumlar olur. Bazen eve çok misafir gelir; olur. Örtülerini ayrı yapmak gerekiyor.

i. Alış-Verişi Ölçerek Yapın!

Neseî'nin Câbir RA'dan rivayet ettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[91]

لاَ تُبَاعُ الصُّبْرَةُ مِنْ الطَّعَامِ بِالصُّبْرَةِ مِنْ الطَّعَامِ ، وَلاَ الصُّبْرَةُ مِنْ الطَّعَامِ

بِالْكَيْلِ الْمُسَمَّى مِنْ الطَّعَامِ (ن. عن جابر)

RE. 465/14 (*Lâ tubâu's-subretü mine't-taàmi bi's-subreti mine't-taàmi, ve le's-subretü mine't-taàmi bi'l-keyli'l-müsemmâ mine't-taàmi.*)

---

[91] Neseî, *Sünen*, c.XIV, s.98, no:4472; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.23, no:6139; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Câmiü'l-Ehàdîs, c.XVI, s.13, no:16084.

(*Lâ tubâu's-subretü mine't-taàmi bi's-subreti mine't-taàmi*) "Bir yığın yiyecek, bir yığın yiyecek mukabilinde satın alınmaz, satılmaz. (*Ve le's-subretü mine't-taàmi bi'l-keyli'l-müsemmâ mine't-taàmi*) Bir yığın yiyecek belli bir miktarda, ölçülmüş bir şey karşılığında satılmaz."

Yani takribi, kararlamadan, uydurma iş yok. Her şey tartıya, ölçüye uygun olacak ki aralarında ribâ cereyan edebilen mallarda fazlalık olursa faiz, ribâ işlemi olur. Öyle olmasın diye ölçülüp biçilmesini Peygamber SAS Efendimiz tavsiye ediyor.

Ana tavsiyeleri: "Ticarette, alışverişte kimsenin hakkı kimseye geçmesin, belli olsun, aldatmaca olmasın!" tarzındadır. Bu da o konuda söylenmiş bir söz olmuş oluyor.

Allah bizleri ticaretimizde, ailevî hayatımızda, oturmamızda kalkmamızda, her işimizde rızâ-i Bârî'ye uygun, adalete muvafık, hakkaniyete uygun, haksızlığa meydan vermeyen tarzda hareket eden kimselerden eylesin... Kazancımızı helâl kazanç eylesin... Helâl kazançlarımızla hayırlar, hasenatlar kazanmayı nasip eylesin…

Hasılı azaba uğramadan, cehenneme düşmeden, ceza çekmeden ilk gelenlerle beraber cennetine cümlemizi dahil eylesin...

Şu camide bizleri hadis dinleyeceğiz diye topladığı gibi, Peygamber Efendimiz'in yapıp ahirete göçtükten sonra da arkamızdan çok sevaplar

Livâü'l-Hamd'i altında da haşr u cem eylesin… Havz-ı Kevser'in başında da böylece toplayıp terlediğimiz, susadığımız zaman Havz-ı Kevser'den kana kana, şırıl şırıl içmeyi nasip eylesin.

Bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-fâtihah!

27. 07. 1986 – İskenderpaşa Camii

13. EY ALLAH'IN KULLARI KARDEŞ OLUN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayra halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn… Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn…
Emmâ ba'du fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr… Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

لاَ تُبَاعُ أُمُّ الْوَلَدِ (الدارقطنى ، طب. عن خوات بن جبير)

RE. 466/1 (*Lâ tübâu ümmü'l-veledi.*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!
Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi dünya ve ahirette üzerinize olsun...
Peygamber SAS Hazretleri'nin mübarek hadislerinden bir demet, tefeyyüz maksadıyla okumak üzere toplanmış bulunuyoruz.
Bu hadîs-i şeriflerin okunmasına başlamazdan önce, başta Peygamber SAS Hazretleri'nin ruhuna hediye olsun diye; cümle âlinin, ashabının, etbaının, ahbabının ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrabînin ruhlarına ve bilhassa beldemizin medâr-ı iftiharı, beldemizde medfun Ebû Eyyûb el-Ensarî ve sâir sahâbe-i kirâm ve tabiîn ve sàlihîn ve eski peygamberlerden Yûşa AS ve sâir Allah'ın sevgili kullarının ruhlarına hediye olsun diye;
Kendilerinden feyz aldığımız hocalarımız, eserini okuduğumuz Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Hazretleri, Mehmed Zâhid-i Bursevî hocamız, bu hadîs-i şerifleri bize kadar nakletmiş olan

hadis alimleri ve ravilerinin ruhları için;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin, düşmanlardan hıfzeden, koruyan, müdafaa edenlerin ruhları için;

Cümle hayrat ve hasenât sahiplerinin ve bilhassa içinde ibadet ettiğimiz şu caminin bânisi İskender Paşa'nın ve bu camiyi bugüne kadar canlı olarak hizmete, ibadete açık tutan, temiz, pak, tamir edilmiş halde tutan, bu hususta yardımcı olanların kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan ve yakından bu hadisleri dinlemek üzere şuraya toplanmış bulunan siz kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhları için bir Fâtiha üç İhlâs-ı şerif hediye edelim, ondan sonra başlayalım, buyurun:

………….. ……

a. Çocuk Sahibi Câriye Satılmaz

Okuduğumuz hadîs-i şerifler *Râmûzü'l-Ehàdîs* isimli hadis kitabının 466. sayfasının başından itibarendir.

Birinci hadîs-i şerif; *ümm-ü veled* yani cariye, köle, esir hakkında… Bir cariye, bir esir alınır satılır. Müslüman esir edilemez ama esir edilmiş olan bir şahıs sonradan müslüman olabilir. O zaman müslüman haliyle öyle kalır ve onların âzad edilmesinde çok sevaplar vardır. Ötekiler kendi hallerinde alınır satılırlar; bahçe ve sanat işlerinde vs. istihdam olunurlar. Onlara iyi muamele yapılmasını Peygamber SAS Efendimiz Ümmet-i Muhammed'e emir ve tavsiye etmiştir.

Bazı günahların kefareti olarak köle âzat etmek konulmuş ve köle âzat etmenin sevabı beyan edilmiştir. Köleye yediğimizden yedirmek, içtiğimizden içirmek, giydiğimizden giydirmek, adaletle muamele etmek tavsiye edilmiştir.

İslâm dini cihanşümul ve asırlara hâkim bir din olarak, kölelerin de insan olduğunu, onların korunması gerektiğini o zaman için de ortaya koymuştur. Köleye merhamet edilmesini ve yumuşak muamele edilmesini esas almıştır.

Tabii, kölelik müessesesini tamamen kaldırmamıştır. Dileseydi, "Kölelik yasaktır!" derdi, dememiştir. Çünkü İslâm, cihadı

emrediyor. İslâm'ın dostları, düşmanları var; harp var, darp var. Harp, darp olduğu zaman, bir beldeyi istilâ ettiğin zaman, oranın ganimetleri müslümanların hazinesine, beyt'ül-mâline geçiyor ve gaziler arasında tevzi ediliyor. Esirler de esir alınabiliyor. Onlar da hizmetlerde kullanılabiliyor. Ne yapalım İslâm'la çarpışmasalardı, İslâm'a karşı gelmeselerdi, uğraşmasalardı... Başında İslâm olsalardı, esir olmazlardı. Yani İslâm'ın bu işte bir kusuru yok.

İslâm esas itibariyle insanlara İslâm'ı teklif ediyor:

"—Gel, bırak şu müşrikliği! Bırak şu putperestliği! Bırak şu yanlış, bâtıl yolu! Müslüman ol." diyor.

Müslüman olduğu zaman canı, malı, ırzı, haysiyeti, şerefi; hepsi kurtulmuş oluyor. İslâm;

"—Müslüman ol, Allah'ın hâkimiyetine karşı gelme! Allah'ın varlığını birliğini inkâr etme! Pekâlâ, başımızın üstünde yerin var." diyor.

Öyle olmadığı takdirde de ehl-i kitaba:

"—Cizye verirsin, vergi verirsin, benim maiyetimde ve benim koyduğum İslâmî kaidelere uygun yaşarsın. Ben sana günahları işlettirtmem ama kendi inancına da baskı yapmam, istediğin gibi yaşarsın. Ahirette de Allah'a hesabını verirsin." der. İslâm, "Ben sana İslâm'ı tebliğ ettim." zihniyetini güdüyor.

"—Harpler, darpler olduğu için esirlik müessesesi de olabilir." diye kabul etmiş.

Fakat esirlik müessesesini ıslah etmiş ve onu adalete, merhamete istinat ettirmiş. Bir cariye satın alınabilir. Cariyenin eğer efendisinden bir çocuğu doğarsa, ona ümmü veled yani "çocuk anası cariye" deniliyor. Çocuk anası olunca onun için bir şeref olmuş oluyor. Artık o satılamaz. Yani o efendinin yanında diğer esirlerin durumundan daha yüksek bir duruma geliyor ve satılması olmuyor.

Bu hadîs-i şerifte Darekutnî ve Taberanî'den naklen Havvât ibn-i Cübeyr RA'in rivayetine göre Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:[92]

---

[92] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.IV, s.204, no:4147; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.345, no:21567; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.III, s.450, no:1953; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.133, no:28; Havvât ibn-i Cübeyr Ra'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.441, no:22024; Ömer ibn-i Abdü'l-azîz Rh.A'ten.

لاَ تُبَاعُ أُمُّ الْوَلَدِ (الدارقطنى ، طب. عن خوات بن جبير)

RE. 466/1 (*Lâ tübâu ümmü'l-veledi*) "*Ümm-ü veled* olan, yani çocuk meydana getirmiş olan cariye artık satılamaz. "

Fıkhın hükmünü beyan etmiş.

b. Meyve Satışında Usül

Sıradaki iki hadîs-i şerif, meyvenin satışı ile ilgili bir ticarî hükmü bildiren iki hadîs-i şeriftir.

Birincisini, Peygamber SAS'den Abdullah ibn-i Ömer RA rivayet etmiş:[93]

لاَ تُبَاعَ الثَمَرَةُ حَتَّى يَبْدُوَ صَلاَحُهَا (طب. عن ابن عمر)

RE. 466/2 (*Lâ tubâu's-semeretü hattâ yebdüve salâhuhâ.*)

"—Meyvenin salahı, iyiliği iyice belli olmadıkça satılmaz. "

"—Bu ağaç var ya, işte yazın meyve verecek ya, ben sana onun meyvesini sattım, ver parasını. "

Öyle şey yok! Bunun yağmuru dolusu, karı kışı, âfeti seli fırtınası var. Sam yeli bazen vuruyor filan, bir şeyler oluyor; olmayabilir. Alan kimse mağdur olmasın.

İkinci hadîs-i şerifte de açıklamış:[94]

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.83, no:9642; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.13, no:16081.

[93] Buhàrî, *Sahîh*, c.V, s.340, no1390; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VI, s.462, no;2205; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.80, no:5521; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.396, no:13463; Tayâlisi, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.VIII, s.99, no:2834; Ebû Avâne, *Müsned*, c.III, c.III, s.288, no:5008; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.II, s.425, no:1623; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.185, no:21655; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.V, s.124, no:4820; Zeyd ibn-i Sâbit RA'dan.

İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.II, 432, no:998; Hz. Aişe RA'dan.

Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s,321, no:563; Ebû Ümâme RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.73, no:9577; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.13, no:16083.

[94] Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.299, no:10368; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan. *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.16, no:16092.

لاَ تَبْتَاعُوا الثَّمْرَةَ حَتَّى يَبْدُوَ صَلاَحُهَا وَتَذْهَبَ عَنْهَا الآفَةُ

(م. ط. حب. عن ابن عمر)

RE. 466/3 (*Lâ tebtâu's-semerete hattâ yebdüve salâhuhâ, ve tezhebe anhü'l-âfetü.*)

"Onun salim olduğu, tamamen olgunlaştığı görülmedikçe ve âfetlerden mahfuz olduğu belli olmadıkça meyveyi satmayın!"

Yani tarlada, ağacın üstünde meyve görülecek, olgunlaşmış olacak; o zaman satarsın.

"—Bak, şu ağaçtaki portakalları satıyorum. Şu belirmiş olan karpuz tarlasında karpuzlar var. Sana bunu şu kadara satarım." diyebilirsin.

Ama, "Ben buraya karpuz ektim, al!" Öyle şey yok! Ya bir âfet olursa?

Meselâ Tekirdağ'a uğradık, orada dediler ki;

"—Karpuzları ikinci defa ektiler."

"—Niye?"

Birinci ektiklerini Çernobil âfeti mahvetmiş. Ta oralara kadar tohum büyümemiş. Allah'ın kudretinden korkmak lazım!

Allah-u Teàlâ Hazretleri bize azap gönderip bizi inim inim inletmeye kàdir mi? Kàdir!

Bizi durduğumuz yerden, ne olduğunu anlamadan meyvesiz, yiyeceksiz, içeceksiz, susuz bırakmaya kâdir mi? Kàdir!

İşte misâl… Karpuzları ekmişler, tarlada hiçbir şey bitmemiş. İkinci defa ekmişler.

Allah bizi yolunda dâim etsin… Gazabına maruzlardan, azabına, cezasına uğrayanlardan eylemesin… Eylemesin ama… Tabii insan dua ediyor. Günahkârız, eksiğimiz, kusurumuz da çoktur, yüzümüz de karadır ama mümkün olduğu kadar Allah'ın yolunda gitmeye çalışmak lazım! İsyan ederek, günahlara dalarak, günahta devam ederek dua olmaz. İnsan kendisini düzeltmeye çalışacak da, "Yine beceremedim, yine eksiğim var. Ancak bu kadarına gücüm yetti." diyebilecek. Ama günaha devam, duaya da devam… Öyle şey yok! Müslümanın günahtan kesilmesi lâzım geliyor.

Ben çok korkuyorum, bu bizim memleketimizde de olur diye… Tabii Avrupa'dan geliyor, milletler artık birbirlerinden etkileniyorlar. Bir fikir bir yere yayılıyor; durmuyor, saklı ve örtülü kalmıyor. Avrupalılar, kızların omzuna erkekler ellerini atarlar, ellerini avuçlarına alırlar, gezerler. Bakarsın, üç beş sene sonra bizim memlekette de belirmiş.

Tevbe yâ Rabbi! Var mıydı bizde böyle bir şey?

Yoktu! Evliler bile yapmazdı. Bizim töremiz başka türlüydü. Avrupalılar üstsüz geziyor, altsız geziyor, bilmem ne filan… Haydi bakıyorsun, bizdeki taklit aynı. Avrupalılar kot pantolon giyiyor, haydi bizimkiler de… Avrupalılar üstünde şu yazı yazılı atleti giyiyor, haydi bizimkiler de…

Yahu senin bir şahsiyetin yok mu? Ne diye taklit ediyorsun?

Böyle her şey geliyor. Bir de deniz modası, yaz tatili modası geldi ki… Millet bir çıkıyor gidiyor; bak, bizim caminin bile cemaati azaldı. Tabii yazın herkes memleketine falan gidiyor; harmanı var, fındığı var, mahsulü var, toplayacak… Bizim kardeşlerimiz iyidir de, hani herkes bir deniz kenarına gidiyor.

Geçen hafta Tekirdağ yolu üzerinden geçerken ben gördüm. Adamların bir kışlık evi var şehirde, bir de orada yazlık apartman yapmışlar. Oraya ayrı yazlık şehirler kurulmuş. Fukara yiyecek ekmeğine katık bulamazken… Keyif olsun diye deniz kenarında iki tane ev, safa sürülsün diye siteler; birer, ikişer odalı... Akşamları müşterek eğlenmeler, ateş yakmalar, dans etmeler, gezmeler, tozmalar…

Bu sene yazlığa rağbet edenler üçte bir nisbetinde azalmış.

"—Niye?" dedim.

Dediler ki:

"—Geçen sene gelenlerden bazılarıyla konuştuk. Çocukları çığırından çıkmış, kötü alışkanlıklar edinmişler. Kimisi afyona, yani uyuşturucu kullanmaya başlamış. "

Çünkü bu nefis kabarıyor tabii orada. Kızlar çıplak, oğlanlar çıplak; zevk var, eğlence var… Bir kere Allah'ın rahmeti, koruması, hıfz u himayesi insanın üzerinden kalktı mı ondan sonra artık toplayamazsın.

Ayet-i kerimede buyruluyor ki:

وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ

الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ، وَسَاءَتْ مَصِيراً (النساء:١١٥)

(*Ve men yüşâkıkı'r-rasûle min ba'di mâ tebeyyene lehü'l-hüdâ ve yettebiu gayra sebîli'l-mü'minîne*) "Kendisi için doğru yol belli olduktan sonra, kim Peygamber'e karşı çıkar ve müminlerin yolundan başka bir yola giderse, (*nüvellihî mâ tevellâ ve nuslihî cehennem*) onu o yönde bırakırız ve cehenneme sokarız; (*ve sâet masîrâ*) o ne kötü bir yerdir." (Nisâ, 4/115)

Onun için, Allah'ın yardımını dilemek ve Allah'ın yardımından mahrum duruma düşmemek için çalışmak lazım!

Orada nefisler kabarıyor, şehvetler uyanıyor, şeytanlar dolaşıyor. Şeytanlar çarşıda pazarda bile dolaşır, plajda cirit atıyor. Çıplak kadın orada, çıplak erkek burada… Bir doğru düzgün düşüneni kalır mı? Kalmaz. . . Ondan sonra ne bereket, ne şuur, ne din, ne ahlâk, ne çocukta ana babaya itaat, ne derslerine çalışma duygusu, ne ciddi çalışma arzusu kalıyor. Havai, bomboş bir nesil; davul gibi, vur güm güm ötsün. Bilgi, çalışma arzusu, ciddiyet, gayret yok.

Ben Almanya'da bulunduğum zaman işçiler sabah namazını fabrikada kılıyordu. Bizim küçük çocuk okula giderken, karanlık havada gidiyordu. Karanlık daha, servise yetişecek, okula gidecek… Öyle başlıyor, öyle çalışıyorlar; harıl harıl… Eğlencesini taklit ediyoruz, çalışmasını? Çalışmasını taklit etmiyoruz.

İnsanın başına bu edepsizlik bir yerden bir felâket getirir diye korkuyoruz. Allah affetsin, ıslah etsin, doğru yola getirsin... Bizleri de tevbe edip hak yola dâhil eylesin... Batıldan ayağımızı, haramdan nasibimizi kessin, doğru yolda eylesin...

c. Alışverişin Usûlü

Dördüncü hadîs-i şerif, Ebû Hureyre RA'ten… Burada da alışverişin cahiliye devrinde yani cahillik zamanında, İslâm gelmeden önce Araplar arasında cari olan şekilleri yasaklanıyor.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[95]

لاَ تَبَايَعُوا بِالْحَصَى ، وَلاَ تَنَاجَشُوا ، وَلاَ تَبَايَعُوا بِالْمُلاَمَسَةِ ؛ وَ مَنْ اشْتَرَى مُحَفَّلَةً كَرْهًا ، فَلْيَرُدَّهَا وَلْيَرُدَّ مَعَهَا صَاعًا مِنْ طَعَامٍ

(الديلمى عن أبى هريرة)

RE. 466/4 (*Lâ tebâyeû bi'l-hasâ ve lâ tenâceşû ve lâ tebâyeù bi'l-mülâmeseti; ve meni'şterâ mehaffeleten kerhen, fe'l-yerüddehâ ve'l-yerüdde meahâ sâan min taâmin*)

(*Lâ tebâyeû bi'l-hasâ*) "Taş atmak suretiyle alışveriş yapmayın!"

Demek ki taş atarak, kura çeker gibi bir usulle alışverişleri varmış. Öyle değil! Alışverişte satan da, alan da aldanmayacak; mal ortada olacak.

Peygamber Efendimiz SAS çarşıyı pazarı dolaşır, malın altına üstüne bakardı. Üstü dizilmiş, altı bozuk olduğu zaman buyururdu ki:[96]

---

[95] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.460, no:9929; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.59, no:7459; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.261, no:1732; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.56, no:9481; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.15, no:16089.

[96] Müslim, *Sahîh*, c.I, s.266, no:146; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.417, no:9385; İbn-i Hibbân, Sahîh, c.XI, s.270, no:4905; Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.11, no:2155; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.189, no:8360; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.332, no:5305; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.411, no:8125; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.228, no:352; Ebû Hüreyre RA'dan.

İbn-i Mâce, Sünen, c.VI, s.477, no:2216; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.424, no:721; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.229, no:353; Ebû Hamrâ RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.50, no:5113; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.63, no:2490; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.253, no:5971; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.323, no:2541; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.138, no:10234; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.229, no:354; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.221, no:11553; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.123, no:3773; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

مَنْ غَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا (م. عن أبي هريرة)

(*Men gaşşenâ feleyse minnâ*) "Kim bizi aldatırsa bizden değildir."

Öyle aldatmaca yok! Mostra yapıp, gösteriş yapıp arkadan bozuğu, çürüğü çarığı satmak yok. Cahiliye devri alışverişleri de yok.

"—Aldın mı?"

"—Aldım. "

"—Tamam, bitti. "

(*Ve lâ tenâceşû*) "Birisinin fiatı üzerine de fiat vermeyin!"

Sonra bazısı mal almaya gelir. Yanına birisi daha yanaşır:

"—Vay, bu mal ne kadar güzelmiş. Ne kadar da inceymiş. Kaça bu?"

"—Efendim 2.500 lira. "

"—Sudan ucuz ya, ben 3.000 lira, 4.000 lira veririm."

Alacak değil! Buradaki adamın yanında rekabet yapıyor, malın fiyatını artırtıyor. Aslında satıcı ile ortak, malı daha pahalıya satacak.

Peygamber Efendimiz:

"—Böyle malı kızıştırmayın!" diyor.

Almayacağınız malın yanına gidip de adam alacakken; "Yok, ona satma bana sat. Ben şu kadar daha fazla veririm." diyerek kızıştırmayı yasaklamış.

"—El koymak sureti ile alışveriş yapmayın." "Tamam, şu mal benimdir. Şu elimi sürdüğüm mal benimdir." falan diye. . . Yani bakın, malın evsafı belli olsun, ayıbı, kusuru, meziyeti belli olsun. Körü körüne alışverişi yasaklamış.

(*Ve meni'şterâ mehaffeleten kerhen*) "Sağılan bir hayvanı satın alan kimse eğer hoşlanmayıp geri verecek olursa…" Memesi sütle

---

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.281, no:4203; Berâ ibn-i Âzib RA'dan.
Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.293, no:4238; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.60, no:9503; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXI, s.91, no:23032.

doluydu, sağdı. (*Fe'l-yerüddehâ ve'l-yerüdde meahâ sâan min taâmin*) Onun karşılığında yiyecekten bir sa' vererek öyle reddetsin!"

"—Almıyorum, vazgeçtim." dediği zaman, istifade edip de öyle vaz geçmesin. İstifadesinin karşılığını versin." diye buyurmuş.

Bu hadîs-i şeriften bizim alacağımız ders şudur:

Alışverişte mal aşikâr olacak. Alan ve satanın rızası ile olacak. *Yeden bi-yedin* karşılıklı olacak. Faiz, riba muamelesi işlemeden, tertemiz, aşikâr bir alışveriş yapılacak. Götürü usullerle, her tarafı belli olmadan, körü körüne, karanlık bir alışveriş uygun değildir diye, Peygamber Efendimiz'in tavsiyelerinden anlıyoruz.

d. Birbirinize Buğz Etmeyin!

Beşinci hadîs-i şerif sosyal, ictimaî hayatımıza ait birtakım tavsiyeleri ihtiva ediyor. Buhârî, Müslim, Tayâlisî, Ahmed ibn-i Hanbel ve Tirmizî'de Enes RA'dan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[97]

لاَ تَبَاغَضُوا ، وَلاَ تَقَاطَعُوا ، وَلاَ تَدَابَرُوا ، وَلاَ تَحَاسَدُوا ، وَكُونُوا

عِبَادَ اللهِ إِخْوَانًا كَمَا أَمَرَكُمُ اللهُ ؛ وَلاَ يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ

فَوْقَ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ (مالك ، خ. م. ط. حم. ت. عن أنس)

---

[97] Buhârî, *Sahîh*, c.V, s.2253, no:5718; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.1982, no:2558; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.695, no:4910; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.329, no:1935; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.II, s.907, no:1615; Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.III, s.199, no:13075; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.476, no:5660; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.144, no:398; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.280, no:2091 ve 2092; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.252, no:3549 ve 3550; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.215, no:25372; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.268, no:6615; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.232, no:20850; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.7, no:1694; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.500, no:1183; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.VIII, s101, no:605; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.2158,no:3157; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.14, no:16086.

RE. 466/5 (*Lâ tebâğadù, ve lâ tekàtaù, ve lâ tedâberû, ve lâ tehàsedû, ve kûnû ibâda'llàhi ihvânen kemâ emerakümü'llàh, ve lâ yahillü li-müslimin en yehcüra ehàhü fevka selâseti eyyâm.*)

Dört şeyi nehyediyor Peygamber Efendimiz:

1. (*Lâ tebâğadù*) "Birbirlerinize buğz etmeyiniz!" Buğz etmek ne demek, kızmak demek... "Birbirlerinize buğz u adavet etmeyin, düşmanlık yapmayın! Birbirinize kindarlık, hasımlık yapmayın!"

2. (*Ve lâ tekàtaù*) "Birbirinizle alâkaları kesmeyin! Yâni birbirinizle küsüşüp, darılıp her biriniz bir köşeye çekilmeyin!"

"—Ben sana küstüm, sen bana küstün…"

"—Defol gözüm görmesin, cehenneme kadar…"

Konuşmuyorlar!

Dargınlık yok, birbirleri ile buğz edip, kin tutup adavetleşmek yok.

3. (*Ve lâ tedâberû*) "Birbirinize sırt çevirmeyiniz!" Yâni aykırı, muhalif olmak...

4. (*Ve lâ tehàsedû*) "Birbirinize hased etmeyiniz! Birbirinizin nimetine göz dikip onu kıskanmayınız!" Çünkü hased çok kötü bir şeydir.

"—Adamın şu malı var, bu malı var, zengin… Vay be! Kuş sütü ile besleniyor ya…"

Nerede gördün? Atıyor, tutuyor yani haset ediyor.

Kendisi bir mal çıkarmış ortaya, ötekisi bir mal çıkarmış. Onunki satılıyor, kendisininki satılmıyor; haset ediyor. Birisine halkın teveccühü fazla, ötekisi kendisine teveccüh edilsin istiyor; buna çamur atıyor, haset ediyor. İslâm'da öyle şey yok.

Bu dört tane şeyi yasaklıyor. Kin tutmak, küsmek, arka dönmek, ilişkileri kesmek, muhalif olmak ve hased etmeyi yasaklıyor.

(*Ve kûnû ibâda'llàhi ihvânen kemâ emerakümü'llàh*) "Ey Allah'ın kulları, Allah'ın size Kur'an-ı Kerim'inde emrettiği gibi kardeş olun!" diyor.

(*Ve lâ yahillü li-müslimin en yahcüra ehàhu fevka selâseti eyyâm.*) "Bir müslümana, müslüman kardeşine üç günden daha

fazla bir müddet için küsüp uzaklaşmak, hicret etmek helâl olmaz.” Yâni, “Bir müslümanın bir müslümana üç günden fazla dargın kalması haramdır!” diyor.

Hayatta bu gibi edepsizliklerin her çeşidi var ama Peygamber Efendimiz yapmayın diyor. Müslümansan, Peygamber Efendimiz’in has ümmeti isen, Allah’ın rızasını arayan bir insansan yapmayacaksın. Yoksa hani Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:[98]

إِذَا لَمْ تَسْتَحْيِ فَاصْنَعْ مَا شِئْتَ (خ. ه. حم. عن أَبي مسعودٍ)

(*İzâ lem testahyi fa’sna’ mâ şi’te*) “Mâdem ki hayâ etmiyorsun, utanmıyorsun; ne istersen yap!” diyor ya···

Utanmayana her şey, her türlü edepsizlik serbest; buyur hepsini yap… Bizim sözümüz utanana, ahlâklı, imanlı, dürüst, Peygamber Efendimiz’e saygısı, Kuran’a, imana bağlılığı olan, dine inanan, ahirette hesap göreceğinin idrakinde olan, Allah’ın rızasını arayan kimseye…

Birbirinize buğz etmeyin. Kinler, buğzlar, adavetler kalkacak. Küsüşmeyin, alakayı kesmeyin. Barışacaksın, dargınlık yapmayacaksın. Gelmeyene gidivereceksin. Alakayı kesene sen varıvereceksin. Rasûlüllah söyledi diye, onun hatırına, onun sevgisine… Evet, sana da ağır gelir ama…

Bizim kardeşlerimizden bir tanesi yeni derviş olmuş. Abdülaziz Efendi Rh.A. de demiş ki:

“—Hak sahiplerine haklarını ver, dargın olduğun kimselerle de

---

[98] Buhàrî, *Sahîh*, c.XI, s.302, no:3224; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.221, no:4173; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.121, no:17131; Buhàrî, *Edebü’l-Müfred*, c.I, s.209, no:597; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.371, no:607; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.III, s.11, no:2311; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.VI, s.143, no:7733; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.X, s.192, no:20576; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.86, no:621; Tahâvî, *Müşkilü’l-Âsâr*, c.IV, s.72, no:1327; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VIII, s.336, no:25857; Abdürrezzak, *Musannef*, c.XI, s.143, no:20149; İbn-i Asâkir, *Mu’cem*, c.I, s.286, no:582; Ebû Mes’ud RA’dan.

Câmiü’l-Ehàdîs, c.IX, s.273, no:8403.

barış!”

Birkaç gün sonra hocası sormuş:

“—Nasılsın? Ne yapıyorsun?”

“—Efendim, tavsiyelerinizi tutuyorum, barışıyorum ama dargın olduğum kimsenin yanına gidip ben barışıyorum. ‘Haydi dargınlığı bırakalım, haydi barışalım!’ diyorum ama izzet-i nefsime çok dokunuyor, zor geliyor.” demiş.

Hakikaten zor gelir insana. Küsmüşsün, o sana bir kötülük yapmış; gideceksin, barışacaksın. Kolay bir şey değil. Ama Allah için olursa insan tahammül eder. Allah rızası için harbe, açlığa, cihada, her şeye tahammül ediyoruz.

Hocamızın cevabı şâhâne, diyor ki:

“—A evladım! Nefsin izzeti mi olurmuş?”

“—İzzet-i nefsime dokunuyor.” diyor yani, “Nefsimin izzetine dokunuyor.”

“—Nefsin izzeti mi olurmuş?” diyor.

Çok ince ve çok önemli bir cevap! Bu nefis denilen şeyin izzet dediği şey izzet-i nefis değildir, aslında burun büyüklüğüdür, gururdur, kibirdir. Bu gurur, kibir, ücub, kendini beğenmişlik kötü bir huydur. Allah bu gibi kimselere tevfıkini refik etmez, hak yolu göstermez, hayra muvaffak etmez. Kibirli olan insan cennete giremez. Allah kibirliyi sevmez, mütevazı kimseyi sever. Allah kibirli olanı ille zelil kılar, ille burnunu yere sürttürür. Tevazu edeni de ille yükseltir. Bu, Allah-u Teàlâ Hazretleri’nin mânevî kanunudur.

Onun için kibirli olmayacağız, nefsimizin bize içerden “fıs fıs” söylediği şeylere aldırmayacağız, Allah’ın emrini tutacağız.

Nefis bize ne söylüyor?

“—Git plaja; hem çıplak kadınları seyredersin, hem yüzersin, hem zevk, hem sefa…”

“—Yok! Nefis sen ne yapıyorsun? Kim yanacak ateşte? Sok bakalım elini şu ateşe. Sok bakalım şu mumun ateşi üzerine. Şu kahve pişen ocağın üstüne parmağını biraz sok bakalım!”

“—Dayanamadım, elim ayağım yandı. “

İşte bak! Bu kadarcığına dayanamazsan, bu ateş kaç defa yıkanmış da dünyaya öyle çıkmış, cehennemin ateşine nasıl dayanacaksın? Onun için “Girme bu şeylere!” diye kendimizi

tutmamız gerekiyor.

Birbirinize buğz etmeyin, birbirinizle alakaları kesmeyin, birbirinize sırt dönmeyin. *Tedâberû*, birbine sırt dönmek, arka çevirmek demek. O bir tarafa gidiyor, o bir tarafa; yüzüne bakmıyor. Birbirinize haset etmeyin.

Allah vermiş ona, daha çok versin ne olur?

Sen de istiyorsan kendine iste. Kendine istemek serbest…

"—Yâ Rabbi! Bu kardeşime çok zenginlik vermişsin, onun daha çok olsun, ona karışmam da bana da ver." diyebilir. Temenni ve gıpta edebilir.

"—Yâ Rabbi! Şu kardeşime ilim vermişsin, maşaallah, bana da ver. Şu kardeşim şu camiyi, şu hayrı yaptırmış. Bana da nasib et yâ Rabbi!" diyebilirsin.

"—Yâ Rabbi! Fakirlik canıma tak etti, biraz zenginlik ver, biraz nimet ver. Biraz da rahat edeyim!" diyebilirsin.

Güzel şeyleri istemek serbest, yasak değil. Haset, karşısındakinin eline geçeni kıskanmak; o yasak.

Şeyh Sadi'nin güzel bir tesbiti var. Şeyh Sadi Şirazî, İran'ın en büyük şairlerindendir. Diyor ki;

"—Ömrümde aklımı kullandım, zekâmı kullandım, herkesi kendimden razı ettim, memnun ettim. Yani işimi becerdim, gönlünü alacak sözler söyledim, iyilik yaptım ve herkesi razı ettim. "

"—Hasetçi müstesna, hasetçiyi memnun edemiyorum. Ne yapsam memnun olmuyor."

"—Neden?"

"—Hiçbir şekilde razı olmuyor, memnun olmuyor. Ancak bendeki nimetin gitmesini istiyor."

"—Bu adam inim inim inlesin. Bu adam yerlerde kıvransın!"

O zaman kenarda gülecek, hoşuna gidecek, içi rahat edecek. Böyle şey olur mu?

Hasetçinin mantığı bu! Şeyh Sadi, "Herkesi razı ettim, hasetçiyi edemedim." diyor. Çünkü o benim elimdeki nimetin gitmesinden başka bir şeyle hoşnut olmuyor ki… İlle bendeki gidecek.

"—Allah sana benden çok versin. "

"—Hayır! Bana vermese de olur, ama ille sendeki gitsin!"

Bu mantık yani kıskançlık duygusu… Bu kıskançlık insana çok şeyler yaptırtır. Kadınların kıskançlığını biliyorsunuz. Çocukların kıskançlığını, kaprislerini biliyorsunuz. Neler yaparlar?

Bir bebeği kucağına alırsın, "şap şup" seveceksin, öpeceksin. Bakarsın, oradan kardeşinin karnı ağrımaya başlar. Kıskanır. O zaman kıskanmasın diye, "Haydi evladım. Ben seni çok seviyorum." filan biraz ona [ilgi göstermek] gerekiyor. Kıskanmamayı öğretmek lazım!

Peygamber Efendimiz, "Birbirinize haset etmeyin." diyor. Sonra buyuruyor ki;

(*Ve kûnû ıbâda'llâhi ihvânen kemâ emerekümu'llâh.*) "Allah'ın size emretmiş olduğu gibi, ey Allah'ın kulları! Birbirinizle kardeş olun!"

Allah bizim kardeş olmamızı emretmiş:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ (الحجرات: ١٠)

(*İnneme'l-mü'minûne ihvetün*) "Müslümanlar ancak kardeştir." (Hucurat, 49/10) diye Kur'ân-ı Kerîm'in âyetleri emretti. Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi İslâm kardeşliğiyle kardeş etti. Lafta kardeşlik olmaz. Allah-u Teàlâ Hazretleri bizim kalbimizi biliyor. Kardeşliğimizdeki eksiği ve kusuru da biliyor. Mantığımızdaki oyunları da bilir. İyi kardeşlik, hakiki kardeşlik yapmak zorundayız.

Peygamber Efendimiz:

"—Komşusu açken kendisi tok, sırtüstü, keyifli yatan bizden değildir." diyor.

"—Müslümanların dertleri ile dertlenmeyen bizden değildir." buyuruyor.

Onun için biz kardeşiz. Afganistan benden kilometrelerce uzak bir ülke ama, oradaki kardeşlerimin derdi benim yüreğimde. Türkistan'daki, Bulgaristan'daki kardeşimin derdi yüreğimde. Kırım'daki, Sibirya'ya sürülmüş filanca yerdeki, zulüm altındaki, Kuzey Afrika'daki, Güney Afrika'daki, Amerika'daki her yerdeki kardeşlerimden dolayı içim yanıyor. Çünkü müslümanlar

kardeştir.

Tabii burada bir şey var, herkes üzülür. Üzülmek yetmez, kardeşlerim, bunun çaresini bulmak zorundayız.

Sen papalığa bir şey yapabilir misin? Yapamazsın.

Neden? Bütün Hıristiyan âlemi var arkasında... Küçücük, avuç içi kadar bir Vatikan devleti var; hiçbir devletin tasallutu altında, kanunlarının boyunduruğu altında değil. Hür Vatikan devleti! Yani papazlık, İncil, Katolik kilisesi… Neyi isterse orada kendisi dinî kanunlarına göre yaşayabiliyor. Hiçbir kimse gelip de tepesine baskı yapamıyor. Sen de oraya büyükelçi tayin ediyorsun.

Neden? Canım bütün hıristiyanlar ona öyle hürmet ediyorlar ki sen oraya büyükelçi tayin etmesen burnundan getirirler diye mecbur kalıyorsun. Politika icabı... Onların birlikleri sana öyle davranmak mecburiyeti getiriyor.

"—Müslümanlar da öyle birlik olsa!"

Müslümanlar da öyle birlik olsa, hıristiyanlar da, gayrimüslimler de, İslâm düşmanları da ayağını denk alacak. Ama öyle değil ki… Bulgaristan'da bizim kardeşlerimizi eziyorlar. Iraklı adam:

"—Bulgaristan'ın iç meselesidir." diyor.

Tüh sana! Ne biçim Müslümanlık! Yazıklar olsun sana! İç meselesiymiş… Orada ezilen senin müslüman kardeşin. Bulgaristan'ın ticaretini reddetse, kabul etmese, "Senin malını almıyorum. Senin tırınla taşınırsa o taşımayı da kabul etmiyorum." deyiverse, bir ambargo uygulasa yola gelir. Rusya'ya, Amerika'ya bir ambargo uygulasak yola gelir.

İslâm âlemi bir milyar… Dünyanın üzerinde bir milyar ama koyun sürüsü gibi. . . Başlarında bir tane çoban, birkaç tane köpek; "hav hav hav" tamam, koca sürüyü idare ediyor.

Olmaz! İslâm kardeşliğinin canlı olması lazım! Arap kardeşlerimizin paraları çok diye Romanya, Yugoslavya, Bulgaristan, Yunanistan sömürüyor. Ticaretle mal götürüp istismar ediyor.

Topluca hareket edip:

"—Hiçbir şeyinizi almayız, o kardeşlerimizin camilerini açın, serbest bırakın, onlara dokunmayın!" deyiversek, kardeşlerimiz

kurtulacak.

Silah atmak değil Yabancıların mallarını almayalım. Bak, nasıl yola gelirler!

Bizim bir kardeşimiz umreye gitmişti. Umreden elini kolunu salladı, boş geldi. Ötekiler hediye almak için çarşıya pazara çıktılar, o gitmedi. Diyor ki;

"—Ben her yerde konuşmalarımda, 'Ticari yoldan çok kayıplara uğruyoruz.' diye söylüyorum. Oradan takke alsam Tayvan'dan; tesbih alsam Çekoslavakya'dan; yün, kenarı kıvrık, ay işaretli başlıkları alsam Romanya'dan; seccade alsam İtalya'dan… Hiçbir şey almam. Bir hurma, bir zemzem, bir misvak getiririm, biter. "

Biz bu şuurda olsak hepsi yola gelir. Bütün Suudi Arabistan'ı Japon malları kaplamış. Bize de giriyor. Amerikan malı, İtalyan malı, Japon malı, Alman malı; fark etmez. Adamlar sattıkça zenginliyorlar, zenginledikçe mallarını ilerletiyor, geliştiriyorlar.

Biz hiçbir yerden bir şey almasak, kendi arabamızı kendimiz yapsak… Bu iş dört tekerlekten başlar, sonra mükemmelleştiririz. Biz de çaresini bulur, geliştiririz. Görmüyor musun, Skoda arabaların eskiden tekerlekleri yamuktu. Şimdi yenilerinde bayağı bir düzeltmiş, satarak hâle yola koymuş. Almayalım!

Hangi ülkelerden ne kadar hacı gelmiş diye listeyi getirdiler, gazeteyi önüme koydular, baktım. Japonya'nın nüfusunu unuttum, bizim lisede okuduğumuz zamandan çok değişti, 100 milyon mudur, 120 milyon mudur? 10 taneden az hacı göndermiş. Ama bütün İslâm âleminin parasını sömürüyor.

"—Tamam, ben senden hiçbir şey almıyorum. Ne senin teybini, ne videonu, ne arabanı, ne şuyunu, ne buyunu… Hiçbir şeyi almıyorum." deyiversek, etrafımızda yalvarırlar.

Amerika da yalvarır. Çünkü biz onların açık pazarıyız. Açık pazarı olmasa elindeki malı ne yapacak? Turşusunu mu kuracak? Otomobil turşusunu kim görmüş? Almazsan çürüyüp kalacak. Almayıverirsin, olur biter. Çünkü zulüm yapıyor sana. Çünkü senin hürriyetine kasdediyor. Çünkü senin ülkene saldırıyor. Çünkü senin kardeşlerini kesiyor.

Güney Afrika'yla çok büyük ticaretimiz varmış. En büyük

ticareti yapıyormuşuz. Güney Afrika'dan ne geliyor? Afrika'nın ta güneyinden Türkiye'ye ne gelir? Gazete yazmıyor, dikkatli okudum. Yüzde 400 gibi rakamlar filan… Çok büyük ticaret!

Ne yapıyoruz? Onların o zencileri öldüre öldüre elmas madenlerinden çıkarttıkları elmasları alıyoruz. Burada boyunlarımıza, yüzüklerimize takıyoruz.

"—Ne olur elmas olmasa? Aç mı kalırız?"

Bilakis tok oluruz. Paramız oraya gitmemiş olur. O adamlar orada zencileri öldürüp elmas madeninden elmas çıkartıyorlar, biz en büyük ticareti onlarla yapıp da gösteriş yapıyoruz. Gösteriş meraklısı bir milletiz. Parmağınızda elmas yüzük, boynumuzda elmas gerdanlık, kulağımızda elmas küpe olacak.

Takmam onu! Allah rızası için takmam, ona da o parayı kaptırmam! O kardeşlerimi de orada elmas yüzünden ezdirtmem! O da insan, o da ana baba evlâdı… Yazık değil mi?

Onun için Allah bize şuur versin…

Nereden çıkarttım bu sözleri?

Hadîs-i şerifte Peygamber Efendimiz buyurdu ki;

(*Ve kûnû ıbâda'llàhi ihvânen kemâ emerakümu'llàh*) "Ey Allah'ın kulları! Allah'ın size emrettiği gibi kardeş olun!"

"—Kardeş olun!" demek, "Tamam, kardeş olduk." diye yan gelip yatmak değil. Derdi ile dertlenmek, mümkünse yardım etmek. Hiçbir şey yapamasa malını almaz. Avrupa'dan hiçbir şey gelmese Türkiye'de her şey yapılıyor, elhamdülillah. . .

Almanya'ya gidiyorum, gittiğim seneler oldu, başka ülkelere gidiyorum. Ne alayım geleyim? Eski bir bakan arkadaşla beraber gittik. Oralarda çarşıda pazarda bir mantonun yanına yanaştı, alacak, dedim ki:

"—Bunun daha güzeli Türkiye'de var. Daha komiğini söyleyeyim. Yanaştığın şey belki Türkiye'de yapılmış, buraya gönderilmiştir, konfeksiyon… Buradan ne alıp götüreceksin? Alma!" dedim, vazgeçirdim.

Lüzumlu şey alalım. Yapamadığımız bir şey alalım, zaten yaparız da… Türkiye'de yapılamayacak hiçbir şey yoktur. Her şeyi yapacak hâle geldik. Atom santrali de yaparız. Profesörler, "Para bulunuz, kâfi." diyor. Gazetelerde söyledi: "Para oldu mu yaparız."

dedi. Atom santrali de, silah da, uçak da yaparız.

Yunanistan silahlanıyormuş; şu kadar tank, bu kadar helikopter, bu kadar bilmem ne… Biz hepsini memleketimizde yapabiliriz. Yaparız da, satarız da ama birlik, beraberlik ve kardeşlik şart! Etrafımız düşman dolu. Bir çitin içinde oturuyoruz ama dışarımızda kurtlar uluyor, ayılar böğürüyor, yaban domuzları ve tilki sesleri… Böyle bir ormanın içinde kalmışız ki her an tetikte durmak zorundayız.

Haydi gel bir birin ile uğraş, yan gelip yat, plajlarda vakit geçir, dini, imanı, mes'uliyet duygusunu unut, vur patlasın, çal oynasın eğlen, çocuklarını afyonla, esrarla, dansla, kumarla, zinayla çürüt… Ortada nesil kalmasın. Olmaz ki!

Allah bize şuur versin... Yaz günü oldu mu, plaj mevsimi geldi mi bir salgın hastalık, ondan sonra bütün kış boyunca bu adamları, bu hastaları, bu günahkârları zor tedavi edersin. Allah bizi felakete güldür güldür giden şaşkın insanların arasından kendisini sıyıranlardan eylesin…

Peygamber Efendimiz aynı hadîs-i şerifte devam ediyor:

(*Ve lâ yehıllü'l-li-müslimin en yehcüre ehâhü fevka selâseti eyyâmin*) "Bir müslümana, müslüman kardeşinden üç günden ziyade küsüp uzak durması helal olmaz. "

Üç günden ziyadesi helal olmaz. İki-üç gün sinirlendin, biraz semtine uğramadın filan… Üç günden fazlası yok. Ondan sonra gideceksin, yine "merhaba" diyeceksin. Yani ayranın kabarması geçinceye kadar birazcık vakit tanıyor, ondan sonra barışacaksın.

"—Bir müslümanın müslüman kardeşine üç günden fazla dargınlığı helal olmaz. "

Bizim çok akıllı bazı kardeşler vardır, hemen sorarlar:

"—O hadisin senedi nerede? Zayıf mı, kuvvetli mi?"

Kuvvetli hadis; haydi bakalım yap, buyur! Sapasağlam; Buhârî'de de, Müslim'de de var. Haydi, haset etme, dargınlığı bırak, bakalım!

Bu kadar din düşmanları duruyor, gelip bize çatıyor. Neden? Rekabet var, haset var.

Haydi, hadîs-i şerifin hizasına gel, bakalım. Bir hadis söyledik mi, "Senedi nasıl?" diye sorarsın. Bunun senedi sağlam, buyur!

Hemen ilk hatırına gelen:

"—O hadis mi? Senedi ne? Sağlam mı, zayıf mı?"

Sağlam hadis! Haydi bakalım! Küsüşmeyeceksin, buğz etmeyeceksin, alâkayı kesmeyeceksin, sırt çevirmeyeceksin, haset etmeyeceksin. Allah'ın sana emrettiği bütün müslümanlarla kardeş olacaksın. Şu beğenmediğin benimle de kardeş olacaksın, mecbursun. Ben de seninle… Ben seni beğenmiyorum, sen de beni beğenmiyorsun ama kardeş olacağız. Şeytanı iteceğiz, nefsi bir tarafa koyacağız; kardeş olacağız.

Düşmanlık hüner değil, herkes düşmanlık eder. Erkeksen gel, dostluk et, bakalım. Asıl babayiğitlik o; nefsi ayaklar altına alacaksın, şeytanı yeneceksin, Allah'ın yoluna gireceksin, sevaplı iş yapacaksın… Yoksa günahlı iş yapmak, cehenneme gitmek çok kolay…

Koyuversen kendini, zaten yuvarlanır gidersin. Tutunduğun takdirde kurtuluyorsun. Cehenneme gitmek gayet kolay. Hemen kapıdan çıkıyor, dosdoğru cehenneme… Gayet kolay… Bir adam öldürürsün; bir müslümanı kasten öldüren ebediyen cehennemdedir, ayet-i kerîme var, cehenneme gidersin. Şunu yaparsın gidersin, bunu yaparsın gidersin. . .

Cennete gitmek, iyi insan olmak zor! Kötü insan olmak kolay, çabalamadığın zaman kötü insan olursun, batarsın, dibe gidersin, çamurun dibini boylarsın. Onun için lafla Müslümanlık olmaz. Müslümanlığımız hep lafla… Lafa geldiği zaman…

"—Sakalın boyu şu kadar mı olacak, bu kadar mı? Bir tutam mı olacak, bir tutamdan fazlası şöyle mi?"

Ne kadar olursa olsun!

"—Yüzüğü sağa mı takacağız, sola mı?"

"—Saat sağ kolda mı olacak, sol kolda mı?"

Küçük şeylerle uğraşıyoruz. Asıl mühim ve büyük olan yani bütün müslümanları ilgilendiren ve topyekûn gelişmemizi, korunmamızı sağlayacak olan şeylerde yaya duruyoruz.

Yunanistan silahlanacak, silahlanacak, silahlanacak… Parayı arkadaki süper devletler veriyor ve hazırlıyorlar. Herhangi bir zayıf zamanımız olursa saldırtacaklar. Şimdi besliyorlar. Biz de hazırlıklı olacağız.

Bizim şimdi uyuyacak zamanımız mı? Bizim şimdi duracak zamanımız mı? Bizim plajlarda günahlara batacak zamanımız mı? Bizim eğlenecek zamanımız mı?

Bize tatil filan haramdır, doğru değildir. Bizim gece-gündüz çalışmamız lazım. Neden?

Uçağını kendin yapabiliyor musun?

"—Yok!"

Tankını yapabiliyor musun?

"—Yok!"

Almanlar'a yalvardık, Leopar tankını vermedi. Amerikalılara yalvardık, F-16'ları vermedi. Filancalara yalvardık… Ne yalvarıyorsun; yap kendin, olsun bitsin! Birisi düşer, ikisi düşer, üçüncüde düşmemesini sağlarsın.

Öteki adamlar çok mu süper zekâlı yani? Ne üstünlüğü var? Bizim sanayi çarşısındaki çarıklı ustalara bıraksan onlar yaparlar. Tüp gazla çalışan araba yapıyorlar. Pata pata pata… Bir de baktım, araba dolaşıyor. Tüp gazı koymuş, dört tekerlek uydurmuş… İşte, fabrikaya lüzum yok, bizim usta yapıyor. Her şeyi yaparız, evvelallah yaparız.

Ama temeli, birlik ve beraberlik… Temeli iman… Temeli Allah'ın rızası üzere olmak… Ahiretimizi mahvetmeyecek bir iman zemini üzerinde olması lazım. O olmadıktan sonra… Düşmanlarımız bizi dağıtmaya, bizim ahlâkımızı bozmaya, bizim gençlerimizi afyona, zevke, sefaya, rüşvete, zinaya, sekse alıştırmaya çalışıyor.

Niye o muzır yayınları o kadar inatla neşrediyor? Millet de okuyor. Diyor ki:

"—Ne yapalım, ben neşrediyorum, millet de alıyor. Mesele bu kadar basittir."

Demek ki kabahat senin veya senin kardeşinin…

Gazete tirajlarını okudum. Hürriyet'in tirajı %30 azalmış, Cumhuriyet'in tirajı %30 azalmış, Tercüman'ın tirajı %50 düşmüş, azalmış. Yazın millet bir şey okumak istemiyor demek ki…

"—Ne artmış?"

Müstehcen, çıplak resim basan gazetelerin tirajları bir milyonun üstüne çıkmış.

"—Bu neyi gösteriyor?"

Milletin aklı fikri orada, onu gösteriyor. Yani rakamlar, istatistikler milletin aklının fikrinin yanlış yolda olduğunu gösteriyor. Resimden medet umuyor. Tabii o resimleri görüyor, aklına ve zihnine taktığı şeyi dışarıda tatbikat yeri arıyor. Aileler yıkılıyor, namuslar heder oluyor, insanların ar damarları çatlıyor, yüzleri yırtılıyor… Kızlarda anne olacak, aile yuvasına layık bir hal kalmıyor. Sokakta dolaştığınız zaman görüyorsunuz.

Bizim memleketlerde eskiden kadın erkeğin önünden geçmezdi. Erkeğin yüzüne bakmazdı. Dik dik bakıyor yüzüne, utanma duygusu kalmamış. Biraz bir şey söylesen, belki laf atacak. Belki sen utanıp başını önüne eğecek, kaçacaksın. O hâle gelmiş… Bu sosyal çöküntüyü fark etmiyor musun? Bunun sonu nereye varır? Sen, bu çürük malzemeyle ne iş yaparsın?

Bunlar milletin malzemesi. Milleti meydana getiren kalenin duvar taşları. Bunlar çürük olursa kale sağlam olmaz ki! Biz bunun için çalışıyoruz ama hoşlarına gitmiyoruz. Neden?

"—Vay, benim zevkime mâni oluyor." diyor.

"—Vay, benim plajıma, seksime, eğlenceme mâni oluyor." diyor.

"—Vay, geri kafalı! Vay, yobaz." diyor.

Yobaz değilim! Üniversite profesörüyüm, bu meseleleri biliyorum. Bu meselelerin milleti nereye götürdüğünü biliyorum. Roma İmparatorluğu zevkten, seksten, sefadan, eğlenceden yıkıldı. Osmanlı İmparatorluğu ilk devirlerinde fedakârlıktan yükseldi.

Milletler fedakârlıkla, dünyaya meyletmemekle, ciddi çalışmakla yükselir. Zevke sefaya daldığı zaman kurulmuş imparatorluklar çöker. Tarihte bunun misalleri var. Bilinen şeyler…

e. Önce Selâm, Sonra Kelâm

Diğer hadîs-i şerif. Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet edilmiş. Efendimiz SAS buyurmuş ki:[99]

---

[99] Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usül*, c.II, s.175; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s199; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.340, no:3537; İbn-i Sinnî, *Amelü'l-Yevm ve'l-Leyleh*, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.126, no:25320; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI,s.18, no:16097.

لاَ تَبْدَءُوا بِالْكَلامِ قَبْلَ السَّلامِ ، فَمَنْ بَدَأَ بِالْكَلامِ قَبْلَ السَّلامِ ،

فَلا تُجِيبُوهُ (الحكيم عن ابن عمر)

RE. 466/6 (*Lâ tebdeû bi'l-kelâmi kable's-selâmi, ve men bedeeküm bi'l-kelâmi kable's-selâmi, felâ tücîbûhu.*)

(*Lâ tebdeû bi'l-kelâmi kable's-selâmi*) "Selamdan önce söze başlamayınız. (*Ve men bedeeküm bi'l-kelâmi kable's-selâmi*) Bir kimse size selam vermeden söze başlarsa, (*felâ tücîbûhu*) sorduğu soruya cevap vermeyin, konuşmayın!"

Hadîs-i şerifte Peygamber Efendimiz böyle diyor.

Bizim usulümüz, adabımız nedir? Önce selâm vermektir. (*Es-selâmu aleyküm*) veya (*Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llah*) veya (*Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtuh*) gibi bir selâm vermektir.

Peygamber Efendimiz, "Birisi bir kimse ile karşılaştığı zaman, bir ağacın etrafında dönüp tekrar karşılaşsalar bile; bir taşın etrafında dönüp tekrar karşılaşsalar bile her seferinde (*Selâmün aleyküm*) diyecek." buyuruyor. Neden?

Sevap var da onun için...

"—*Selâmün aleyküm* yerine *günaydın, tünaydın* dese olmaz mı?"

Şimdi bu meseleyi ilericilik-gericilik meselesi yaptılar. Selâmın cinsinden adam damgayı yiyor; bu ilerici, bu gerici, bu dar kafalı, bu geniş kafalı…

"—Arab'ın selâmı ile selâm verdi."

Değil kardeşim! (*Es-selâmu aleyküm*)'ün Türkçesi, "Allah'ın dünyada ve ahirette selametliği, esenliği senin üzerine olsun." Yani, "Her türlü üzüntülerden, gamlardan, kederlerden Allah seni uzak eylesin… Ahirette de cehenneme düşürmesin, azabına uğratmasın, daru's-selâm olan cennetine seni dâhil eylesin..." gibi geniş bir mânası var.

Bunu Türkçe günaydın tünaydın'la ifade edemiyoruz. Dinî bir mânası var.

"—*Allah'a ısmarladık*'ın, *Eyvallah*'ın karşılığı "*Bay bay*!"

olmuyor.

Allah'a ısmarladık, ne demek?

"—Ben seni Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne emanet ediyorum. Allah seni sağ salim ayrıldığımız gibi tekrar karşılaşıncaya kadar korusun, yine seni öyle bulayım."

Bizim selâmımız, kelâmımız, her şeyimiz bir dinî şuura, bir güzel temenniye, bir İslâmî inanca dayanıyor. Onun için onun karşılığında öteki sözler yeterli olmuyor. Hiçbir selam bu mânayı ifade etmiyor.

"—Efendim Allah yerine tanrı diyelim!"

Allah, bizi yaratanın özel adı; tanrı cins ismi… Özel isim, cins isim; arada fark var. Türkiye'de bir sürü şehir var, bir sürü vilayet var ama her şehrin ayrı bir adı var; İstanbul, Ankara, İzmir vesaire gibi. Başka bir şehre İstanbul diyemezsin. Trabzon'a parmağını basıp da İstanbul diyemezsin. Özel ad…

Allah lafzı bizi yaratan halikımızın özel adı. Onu bir başka şeye söyleyemezsin.

"—Mısırlıların Allah'ı üç metre boyunda, iki metre eninde filanca heykeldir." diyemezsin.

Neden? Özel isim!

"—Mısırlıların tanrısı" diyebilirsin. Çünkü o cins isimdir. Tapılan şeye tanrı dedikleri için, Allah'a "tanrı" denilebilir. Allah da müslümanlar tarafından ibadet edilen olduğundan tanrı denilebilir ama Allah'tan gayrıya "Allah" diyemezsin. "Onların Allahları" diyemezsin ve onların taptıkları şeylere Allah adını veremezsin. O, onun yerini tutmaz. Tutmadığı için de, bir şey bir şeyin yerini tutmadığı zaman üstün olanı kullanılır. Onun için burada inadı bırakmak lâzım.

Selâmlaşmada bir inat, kelimeleri kullanmakta bir inat, her şeyde bir inat; birbirimize düşmüşüz. Aynı milletin fertleri, lüzumsuz bir sürtüşmeye düşmüşüz. Atı alan Üsküdar'ı geçiyor yani işini yürütüyor, bizi sömürüyor, malımızı alıyor, gidiyor. Biz birbirimizle dövüş içinde, yorganın gittiğinin farkında değiliz.

Küçük şeyleri bırakalım ve aklın, mantığın, ilmin dediği çizgiye gelelim. *Selamün aleyküm*'ün yerini "*Günaydın*" tutmaz. "Allah" sözünün yerini "tanrı" kelimesi tutmaz. "Allah'a ısmarladık"

sözünün yerini "bay bay" sözü tutmaz. Bunu idrak edelim.

Selâm vereceğiz. Bu selâm ona karşı olan güzel duygumuzun ifadesi, tercümanı oluyor. Ona dua etmiş oluyoruz. Onun için sevap oluyor. İnsan, (*Es-selâmu aleyküm*) dediği zaman on hasene; (*Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llàh*) derse yirmi hasene; (*Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühü*) derse otuz hasene kazanıyor. Yani durduğu yerden bir selâmla sevap kazanıyor.

Onun için eskiler sevap kazanalım diye... Mesela Abdullah ibn-i Ömer. Her zaman söylediğim bir şey ama hoşuma gittiği için ve sizin de hatırınızda kalsın diye söylüyorum. Bir arkadaşına bir gün diyor ki:

"—Kalk, beraber pazar yerine gidelim!"

O da şaşırıyor, diyor ki:

"—Ey Ömer'in oğlu Abdullah! Ben seni, her şeyini, huyunu biliyorum. Sen çarşı pazarı pek sevmezsin. Çünkü esnaf müşteriyi aldatır, yalan yere yemin edilir. Orada bunlara kızarsın ve çarşıyı pazarı sevmezsin. Ne diye çarşıya pazara gitmek istiyorsun? Gel, şu işin iç yüzünü bana söyle!"

O da diyor ki:

"—Orada kalabalık çoktur, selâm veririz, sevap kazanırız."

Ara sokaklarda insan az, çarşı pazarda insan çok. Oraya gidecek (*Es-selâmu aleyküm... Es-selâmu aleyküm... Es-selâmu aleyküm*!) deyip sevap kazanacak. Çünkü ibadet gibi oluyor. İşte İslâm'ın mantığı böyledir. İslâm'ın mantığını anlamadan konuşmamak lâzım!

Bugünkü gazetede anlatıyor:

Bir gazeteci bir profesörle röportaj yapmış. Bir melek varmış, boruya o üfürdüğü zaman kıyamet kopacakmış. Bu boru sözünü her duyduğu zaman, o çocuk aklı oynuyormuş, hasta olmasına sebep olmuş.

Allah şifa versin, biz o hasta olsun diye bu sözü söylemedik ama İsrafil AS bu meleğin adı, kitaplarımızda yazılmıştır.

Âyet-i kerîmede geçen bir şey:

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَمَن فِي الأَرْضِ

إلاَّ مَن شَاءَ اللهُ

(*Ve nüfiha fi's-sùri fesaika men fi's-semâvâti ve men fi'l-ardı illâ men şâe'llàh*) "Sura üfürüldüğü zaman, Allah'ın diledikleri müstesna olmak üzere, göklerde ve yerde ne varsa hepsi ölecektir." (Zümer, 39/68)

O bir mânevî şeydir ki kıyamet o üfürüldüğü zaman kopacak. Ortaya bir sayha çıkacak ve kıyametin kopmasının işareti olacak.

Allah bize o kötü günleri göstermesin. Daima mutlu mes'ud yaşayalım. Şimdi böyle ileriye dönük, dinî hakikati, olacak bir hadiseyi anlatmışız. Psikoloji profesörü, "Böyle lafları bırakalım!" diyor. Ben senin keyfin için Kur'ân-ı Kerîm'in ayetini bırakamam ki... Benim bir sürü kardeşlerim var, ben bunu söylüyorum, hiçbirisi hasta olmuyor.

Bir tanesi hasta olmuş, ne yapayım? Boru sesinden hasta olan var mı içinizde?

"—Yok!"

Bir tanesi hasta olmuş diye dinin ahkâmını mı değiştirelim?

Dini bilmedikleri için böyle bir şeye giriyorlar. İşin iç yüzünü bilmediklerinden İslâm'a karşı tavır alıyorlar. İstikbale ait haberleri bilmedikleri için dinin her şeyini yobazlık sanıyorlar.

"—Bir boru çalınacakmış "düt" diye, ondan sonra kıyamet kopacakmış." diyor.

Kendi kafasından basit bir tarzda düşünüyor. O zaman onu gericilik, kendisinin inkârını ilericilik sanıyor. Biz senin bildiğin her şeyi biliyoruz, dur bakalım.

Bir insan dünyada kendisini bir tane sandı mı, zaten onda biraz anormallik vardır. İnsan biraz haddini bilmeli! Allah'ın isimsiz nice akıllı, uslu fertleri, kulları vardır. Belli olmaz ki... Bazen çarıklı erkân-ı harpler vardır, profesörlere pabucu ters giydirir. Şeytana bile çarığını şaşırttırır. O Allah'ın vergisi bir şey, belli olmaz.

f. Şarkıcı Kadın Edinmeyin!

Bu hadîs-i şerif, şarkıcılar hakkında... Efendimiz buyurmuş

ki:[100]

لاَ تَبْتَاعُوا الْمُغَنِّيَاتِ ، وَلاَ تَشْتَرُوهُنَّ ، وَلاَ تُعَلِّمُوهُنَّ ، وَلاَ خَيْرَ فِى تِجَارَةٍ فِيهِنَّ ، وَثَمَنُهُنَّ حَرَامٌ (ق. وضعفه عن أبى هريرة)

RE. 466/7 (*Lâ tebtâu'l-muganniyâti, ve lâ teşterûhünne, ve lâ tuallimûhünne, ve lâ hayre fî ticâretin fîhinne, ve semenühünne harâmün.*)

(*Lâ tebtâu'l-muganniyâti*) "Şarkıcı cariye satmayın. Kadın şarkıcı satmayın!"

Kim alır bunu? Zenginler alır. Alır, şarkı söylettirir, oynatır filan. "Bunun satışını yapmayın! (*Ve lâ teşterûhünne*) Böylelerini almayın da…"

Efendimiz satmayı yasaklıyor, tavsiye etmiyor; almayı da yasaklıyor. "Almayın da, satmayın da…" buyuruyor. Sonra neyi yasaklıyor?

(*Ve lâ tuallimûhünne*) "Onlara şarkıyı türküyü öğretip de rakkâse, muganniye hâline getirmeyin. Onlara o işi öğretmeyin!"

(*Ve lâ hayre fî ticâretin fîhinne*) "Bunları yetiştirip ortaya sürmekte, bunların ticaretinde hiçbir hayır yoktur. Para çoktur belki de, o parada hayır yoktur. (*Ve semenühünne*) Bunların parasının bedeli (*harâmün*) haramdır."

Bu hadîs-i şerifte, İslâm'ın umumi prensibi yine tezahür ediyor. İslâm bir kötülüğü olmadan engellemeyi amaçlar. İslâm'ın bütün emirlerine dikkat edilirse, kötülük meydana gelmesin diye kötülüklerin deliklerini tıkar. Yani rahat uyuyabilesin diye; bu odaya yılan, çıyan, akrep, böcek girmesin diye bütün delikleri taşla tıkıyorsun, sıvıyorsun. İslâm böyle yapar.

Yoksa bütün delikler meydanda, akrebin kaynaştığı sıcak bir iklimde… Gidiyorsun, bir yere yatıyorsun. Elbette birisi bir yerinden sokar. Soktuktan sonra tedavi… Haydi bakalım, git, akrep serumu al, bas iğneyi ve saire…

---

[100] Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.14, no:10838; Ebû Hüreyre RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.IV, s.39, no:9393; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.17, no:16094.

İyi ama sokturmamak daha iyi değil mi? En iyisi sokturmamak…

İslâm kötülüğü önlemek ister. Mesela içki hakkında buyuruyor ki, ümmü'l-habâistir yani bütün kötülüklerin anasıdır. Neden?

Bütün kötülükleri kucağında besler, memesiyle büyütür. Zina, kumar, adam öldürme, kavga etme, aile yuvası yıkma, trafik kazası vesaire içkiden sonra geliyor.

Aşağıda yolumuzu dün gece birisi kesti.

"—Bu yol devam ediyor mu?" dedim.

"—Yok, kanal var." dedi.

"—Kenarından şöyle bir geçilecek bir yer yok mu?"

"—Valla bilmiyorum, ben sarhoşum." dedi adam.

Sonra bir baktı bizim arabamızın plakası 06, Ankara!

"—Siz Ankaralı mısınız?"

"—E Ankaralıyız. "

Karşımızda şıkıdım şıkıdım oynamaya başladı. Sarhoş yani aklı başında değil, Ankaralı filan diye tutturdu.

İçki rezil ediyor. Yerlere yatar, evine gider hanımı döver, çocuğu döver, elinden bir kaza çıkar, arabaya geçse kaza yapar, araba da gider, kendisi de gider. Ya hastaneye gider, ya kabre, ya cehenneme… Yani bütün kötülüklerin anası! Onun için içkiyi yasaklamış.

İçkiyi nasıl yasaklamış?

İçki yasak, imali, taşınması, satması, alması, sunması, kendisi sunmuyor sundurması, her şeyi yasak…

Neden? İslâm, kötülüğün deliklerini tıkıyor.

Zina neden yasak?

Aile mahvolur. Çocuğun kimden olduğu bilinmez. Kadında yüzsüzlük, erkekte yüzsüzlük; cemiyet mahvolur. Onun için örtünmek farz. Onun için kadının bir başkasıyla yalnız kalması yasak.

"—Velev kocasının erkek kardeşi bile olsa bir odada yalnız kalmasın." diyor.

Neden? İslâm kötülüğü engellemek istediği için… Tabiri caizse delikleri tıkadığı için. . .

Burada da şarkıcı kadınlar… Bu kadının sesi güzel oldu mu, bir de kadından bir güzel şarkı duydu mu, erkekler kendinden geçer. Bu belli bir şey; parası oldu mu ilk işi ya şarkıcının olduğu yere gidecek, ya daha babayiğitse şarkıcıyı getirtecek, kendisi oynatacak. Bu işin usûlü böyledir.

İslâm diyor ki:

"—Bunu satma, bunu alma, bunu bu tarzda yetiştirme, bunun ticaretini yapma, bunun ticareti de haramdır."

Kesiyor, atıyor! Ne güzel!

Ne istiyor İslâm?

Yuvalar pırıl pırıl tertemiz olsun. Anneler bembeyaz başörtülü, namuslu olsun. Babalar namuslu olsun; başkasına yan bakmasın, haram yola sapmasın, harama kuşak çözmesin. Çocukların nesebi belli olsun, veled-i zina olmasın. Çocuklar aile terbiyesi görsün, ailede İslâm terbiyesini güzel alsın. Cemiyetin aile birimleri güzel olunca cemiyet sağlam olsun, sağlıklı olsun. İslâm bunu istiyor.

Hangisi daha güzel?

Kötü yola düşen kadınlarla röportaj yaparlar. Hep duyarız:

"—Bu yola ben düştüm, başkası düşmesin." der.

"—Ah bir namuslu olsaydım, ah bir güzel, sıcak yuvam olsaydı." der.

Onlar memnun mu?

İlk başta fazla parasına, gelirin fazlalığına, kürke, küpeye kanıyorlar. Ondan sonra rezalet…

Onun için İslâm başında engelliyor. İslâm'ımızın her şeyi güzeldir. Yasağı da güzeldir. Zevk olan şeyleri yasaklaması bile güzeldir. Çünkü arkası felâkettir. Bazı meşakkatli şeyleri tavsiye etmesi de güzeldir. Çünkü arkası iyidir.

Allah bizi İslâm'dan ayırmasın… Allah bizi şaşırtmasın…

Bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-fâtihah!

03. 08. 1986 – İskenderpaşa Camii

14. ŞAHİTLİKTE ÖLÇÜ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ hayrı halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...
Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

لاَ تَجُوزُ شَهَادَةُ خَائِنٍ وَلاَ خَائِنَةٍ ، وَلاَ زَانٍ وَلاَ زَانِيَةٍ ، وَلاَ ذِي غِمْرٍ عَلَى أَخِيهِ فِى الإِسْلاَمِ (د. ه . ق . عن عمرو بن شعيب عن أبيه عن جده)

RE. 468/7 (*Lâ tecûzü şehâdetü hâinin ve lâ hâinetin, ve lâ zânin ve lâ zâniyetin, ve lâ zî-gimrin alâ ahîhi fi'l-islâm.*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Çok aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı dünyada ve ahirette üzerinize olsun...

Allahu Teàlâ Hazretleri hulûlü ile müşerref olduğumuz Muharrem ayını, 1407. Hicri yılımızı cümlemiz hakkında, bütün İslâm âlemi hakkında hayırlı eylesin... Müslümanların bu sene içinde yüzünü güldürsün... Hayırlara muvaffak eylesin... Düşmanlara karşı muzaffer eylesin... Yolunda dâim eylesin, iki cihanda aziz eylesin.

Muhterem kardeşlerim!

Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek hadîs-i şeriflerinden

yine muhabbete vesile olsun, güzel bir toplantı vesilesi olsun diye hadisleri bir demet okumak üzere toplanmış bulunuyoruz. Vesilemiz hadîs-i şeriflerin okunması… Asıl maksat muhabbet, Allah'ın rızasını kazanmak. Rabbimiz bizi rızasına vâsıl eylesin...

Bu hadîs-i şeriflerin okunmasına geçmeden önce üzerimizde hakları olan cümle büyüklerimizin; ahirete göçmüş olan cümle sevdiklerimizin, yakınlarımızın, mevtâmızın; hâsseten başta Peygamber SAS Efendimiz olmak üzere cümle sâdât ve meşâyıh-ı turuk-u aliyyemizin ve halifelerinin, müridlerinin, muhiblerinin; Hocamız Mehmed Zâhid-i Bursevî'nin; bu hadisleri bize rivayet eden alimlerin, râvilerin ruhları için;

Uzaktan yakından bu hadisleri dinlemeye gelmiş siz kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin, yakınlarının, akrabasının, dedelerinin, analarının, babalarının, nenelerinin ruhları için;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, şehidlerin, gazilerin; cümle hayır hasenât sahiplerinin, bu camiyi bina etmiş olan İskender Paşa'nın ve bu caminin ayakta kalmasına, tamir görmesine, yenilenmesine yardımcı olmuş olan cümle hayır sahiplerinin; mânen imarını yapan siz cemaat kardeşlerimizin kendilerine ve geçmişlerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Beldemizin medâr-ı iftihârı enbiyâ, evliyâ ve sülehânın; başta peygamberlerden Yûşâ AS —Beykoz'da medfun olduğu rivayet ediliyor— olmak üzere sonra meşhur sahabi Ebû Eyyüb el-Ensârî ve sâir sahâbe-i kirâmın ve evliyâullahın ruhlarına hediye olsun diye; biz yaşayan müslümanların da —bir gün gelip biz de elbet âhirete göçeceğiz— Rabbimiz'in rızasına uygun yaşayıp, öğrendiğimiz hadîs-i şerifleri, sünnet-i seniyyeyi tatbik ederek; sünneti ihyâ edip şehid sevapları kazanarak Rabbimiz'in rızasına ermemize vesile olması için bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, ondan sonra başlayalım!

…………………

a. Şahitliği Câiz Olmayan Kimseler

Birinci hadîs-i şerifte Peygamber Efendimiz şahitliği câiz olmayan kimseleri sayıyor. Ebû Dâvud'un, İbn-i Mâce'nin,

Müslim'in, Beyhaki'nin Amr ibn-i Şuayb'dan, onun babasından, onun da dedesinden rivayet ettiğine göre, buyurmuş ki:[101]

لاَ تَجُوزُ شَهَادَةُ خَائِنٍ وَلاَ خَائِنَةٍ ، وَلاَ زَانٍ وَلاَ زَانِيَةٍ ، وَلاَ ذِي غِمْرٍ عَلَى أَخِيهِ فِى الإِسْلاَمِ (د. ه . ق. عن عمرو بن شعيب عن أبيه عن جده)

RE. 468/7 (*Lâ tecûzü şehâdetü hâinin ve lâ hâinetin, ve lâ zânin ve lâ zâniyetin, ve lâ zî-gimrin alâ ehîhi fi'l-islâm.*)

(*Lâ tecûzü şehâdetü hâinin ve lâ hâinetin*) "Hain adamın ve hain kadının şehadeti câiz olmaz. (*Ve lâ zânin ve lâ zâniyetin*) Zina yapmış olan erkeğin ve zina yapmış olan kadının şehadeti câiz olmaz. (*Ve lâ zî-gimrin alâ ehîhi fi'l-islâm*) İslâm'da kardeşi olan kimseye içinde haset ve kin besleyen kimsenin şahitliği câiz olmaz."

Burada beş insan sayılmış oldu ki, bunların şahitliği câiz olmuyor.

"—Ben şunu şöyle gördüm, şu adam şöyledir, böyledir..."

Mahkemede şahitlik edecek, şahitliğini kabul etmiyor:

"—Sen sağlam adam değilsin ki, ben senin sözünü dinleyeyim!"

Kadı tarafından, hâkim tarafından sözü dinlenmiyor. Şahitliği câiz olmuyor, kabul olmuyor. Demek ki bunlar kötü huylu kimseler. Bu kötü huyları tahlil edelim!

Muhterem kardeşlerim!

İslâm dini adalete çok önem vermiştir. Her şeyin ölçülü, hakkaniyetli olması çok önemli bir husustur. İnsanların kendi

---

[101] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.IX, s.500, no:3125; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VII, s.182, no:2357; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.208, no:6940; Beyhaki, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.201, no:20645; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIII, s.97; Dâre Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.244, no:145; Abdürrezzak, *Musannef*, c.VIII, s.2320, no:15364; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIII, s.97; Amr ibn-i Şuayb babasından, o da dedesinden.

Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.264, no:2221; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.XI, s.10, no:4245; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.244, no:145; İbn-i Hibbân, Mecrûhîn, c.III, s.100; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LXV, s.193; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.17, no:17759; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.51, no:16184.

nefsinde kendisine karşı; ailesinde, çevresine, komşularına karşı; içinde yaşadığı cemiyete, alışveriş ettiği kimselere karşı; ticaretinde, her hususta, sözünde, şahitliğinde adil olması lazım!

Cemiyet hayatının mutluluğunun esaslı şartlarından birisi adalettir. Adalet olmadı mı olmaz. Orman kanunu olur, herkes vurur, kırar geçer! Mazlumun bu tarafta boynu bükülür, zalimin o tarafta ensesi kilise direği gibi kalınlaşır. Dünyaya zalimler hâkim olur, dünyanın nizamı mahvolur. Adalet en önemli şarttır.

İslâm adalete o kadar önem vermiştir ki, adaletin karşısında padişah ile gayrimüslim zimmîyi eşit oturtmuştur:

"—Karşıya sanık yerine geç bakalım, diz çök bakalım şuraya… Sen de gel bakalım şuraya. Sen ne söylüyorsun, sen ne söylüyorsun?"

Sultana bile mahkemede yüz vermemiştir ve sultanın aleyhine hükmedebilmiştir!

Kemerlerden köprüye doğru Unkapanı'na doğru inerken sağda türbesi bulunan İstanbul'un ilk kadısı. Karşı taraftaki Kadıköy'e adını veren Kadı Efendi. Nasrettin Hoca'nın da soyundanmış, Sivrihisarlı mübarek. O zât-ı muhterem İstanbul'un ilk belediye reisi de sayılıyor, mekânı cennet olsun…

Fatih Sultan Mehmed de Ayasofya'dan büyük bir cami yaptırmak istemiş.

"—Onu gayrimüslimler yaptırmış; cami daha büyük olsun, daha şanlı olsun, İslâm çünkü hak dindir…" diye arzu etmiş. Tepeye bir cami yapacak. Fatih Camii'nin olduğu yerde bir cami yapacak ama şimdiki taşları ile değil, o zaman yapmak istemiş. Rum mimar, ta nereden ne emeklerle getirttiği yekpare taş direkleri tepesinden kestirmiş. Ayasofya'dan daha yüksek olmasın, kubbesi daha büyük olmasın diye ya hainlik var…

Artık bilmiyoruz ki! Öldü, toprak oldu gitti. Kalbindeki maksadını bilmiyoruz, Allah biliyor. Ama padişahın emrine aykırı bir şey! Padişah çok sinirlenmiş. Emrine aykırı ve istediği olmayacak; mimar bu adam, ustabaşı, camiyi yapacak adam diye cezalandırmış. Fakat adam Hızır Çelebi'ye müracaat ediyor:

"—Beni haksız yere cezalandırdı, elimi kestirtti, mesleğimi yapamaz duruma geldim…"

"—Hırsız, sen burada hırsızlık yaptın!" diye elini kestirmiş.

O da onu dava edebiliyor. Adaletin ne kadar canlı, yaşayan bir şey olduğunu anlamak için iyi düşünelim. Astığı astık, kestiği kestik Bizans'ı devirmiş bir sultan; beyaz atının üstünde kılıcını çekmiş, fethetmiş beldeleri, arkasında ordular olan bir sultana; bir Rum, hem de haksızlık da yapmış, artık adaleti ahirette Allah ne yapacaksa yapacak, dava edebiliyor!

Bu neyi gösterir? Osmanlı diyarında yaşayan, pırıl pırıl hakiki bir adaletin olduğunu gösterir. Padişahı dava edebiliyor.

Bu devirde nerede, nasıl dava edebilirsin? Hangi ülkelerde dava edebilirsin? Çok büyük bir şey!

Hızır Çelebi padişahı mahkemeye çağırmış. Padişah da İstanbul'u fethettiği için bütün müslümanların gözdesi bir padişah! Hadîs-i şerifteki müjdeye mazhar olmuş, mübarek, cennetmekân bir insan.

Mahkemenin olduğu odaya gelmiş, sedire oturmuş. Tahmin etmedi, düşünmedi, tahayyül edemedi. Demiş ki;

"—Padişahım, burası adalet divanıdır, geç bakalım şuraya otur, in aşağı bakalım!"

Padişahı oradan indirtiyor. Çünkü sanık mevkiinde, davalı-davacı!

"—İn bakalım oraya!"

Padişah da süklüm püklüm aşağıya inmiş. Onu dinlemiş onu dinlemiş, padişahın haksız olduğuna dair hükmetmiş. Laf değil, gevezelik değil, lafı evirmek çevirmek değil! Padişaha;

"—Sen haksızsın, bu haklı. Binâen aleyh şu gerekir…" diye padişahın haksız olduğuna hükmetmiş.

Bir hadisede kaç çeşit büyüklük!

Mahkeme bitmiş, Fatih Sultan Mehmed kalkıyor, diyor ki;

"—Kadı efendi seni tebrik ederim. "

Artık ne söz dediyse; ben birazcık manayı nakletmeye çalışıyorum, kusurum varsa Allah affetsin.

"—İyi ki adaletle hükmettin. Eğer adaleti yolundan saptırsaydın, ben padişahım diye bana yağcılık yapsaydın, benim tarafımı tutsaydın ben sana gösterirdim. Şu kılıçla kafanı keserdim…" falan demiş.

Kendisinin aleyhine hükmeden kadı efendiye tebriklerini sunuyor. Aferin, padişahın karşısında eğilmedin, hak bildiğin şeyi söyledin, diye tebrik sunuyor. Padişahın büyüklüğüne bak! İşte böyle olduğu zaman cihanın en önüne gelmişiz. Böyle olduğu zaman İstanbul'u fethetmişiz. Allah yardım etmiş!

Her şey Allah'ın yardımıyla! Dilerse şimdi Amerika'yı da fethederiz. Ama öyle insan olmak şartıyla!

Peygamber Efendimiz hadîs-i şeriflerde:

"—Roma fethedilecek!" diyor.

"—Nasıl?"

"—*Lâ ilâhe illa'llah*'la…"

Cami yaptırmazlar, inat ederler, şöyle yaparlar böyle yaparlar… Müslüman olmuş bir İtalyan'ın hatıralarını okudum da; "Roma'da müslüman olmak çok zor, Müslümanlığı yaşamak çok zor!" diyor.

Baskı yapıyorlar; tabii etraf hep hristiyan, Hristiyanlığın kalbinde müslüman yaşamasını istemiyorlar, çok baskı yapıyorlar. Ama Roma müslüman olacak! Peygamber Efendimiz hadisinde öyle bildiriyor.

Nasıl, kılıçla mı? Hayır.

"—*Lâ ilâhe illa'llah* ile müslüman edecekler. Müslümanlar toplanacaklar; *Lâ ilâhe illa'llah… Lâ ilâhe illa'llah…* diyecekler, müslüman edecekler!" diyor.

Kadı efendi gülmüş. Seni asardım, keserdim diye padişah tebriklerini sunarken, tehdidini de söyleyince gülmüş.

Padişah sormuş:

"—Ne gülüyorsun?" demiş.

O da minderini kaldırmış —o devirde koltuk yok, minderde

oturuyorlar ya— altında bir eğri hançer yatıyor. Minderin hemen elinin kolay erişebileceği yerde. Elini hop daldırdı mı hançer eline geçecek, orada bir yere minderinin altına hançeri sokmuş. Diyor ki;

"—Eğer sen de 'Ben padişahım!' diye caka yapsaydın, şer-i şerifin ahkâmına karşı gelseydin, ben de seni bu hançerle hançerleyecektim!" diyor. O da hançeri göstermiş.

Adalet önemli. Yalan şahitlik en büyük günahlardan biri. Yalan yere şahitlik etmek: Görmediği şeyi gördüm diyor, olmayan şeye oldu diyor, adaleti saptırıyor.

Ben bu zamane müslümanlarına hayret ediyorum! Bakıyorsun bir yerden bir şeyi almış gidiyor.

"—Niye aldın, bu senin malın mı?"

Almış gidiyor, hiç aldırdığı yok! Pabucunu alıyor, terliğini alıyor. Affedersiniz Mekke'de, Medine'de de oluyor.

"—Yahu bu senin hakkın mı?"

Hak kalmamış, duygu zayıflamış. Eskiden böyle kılı kırka yararken…

"—Kılı kırka yarmak ne demek?"

Kıl ince bir şey, onu kırk parçaya yarmak, çok incelemek demek.

Eskiden kılı kırka yararken, şimdi millet deveyi hamuduyla yutuyor. Hem de "Müslümanım!" diyerek… "Müslümanım!" diyerek deveyi üstündeki semeriyle, hamuduyla yutuyor. Koca deve nasıl gitti midesine hayret ediyorsun.

Haram, rüşvet, hırsızlık, haksızlık, mirasta adaletsizlik…

"—Hacı hanım, sen müslüman değil misin?"

"—El-hamdü lillâh müslümanım. "

Kimseye bırakmaz. Ne sana bırakır ne bana bırakır!

"—Pekiyi, mirasta niye Allah'ın taksimi olan miktara razı olmadın?"

Cevap yok, cevap veremiyor.

Allah şöyle demedi mi:

يُوصِيكُمُ اللهُ فِي أَوْلاَدِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنْثَيَيْنِ (النساء: ١١)

(*Yûsîkümu'llàhu fî evlâdiküm li'z-zekeri mislü hazzi'l-ünseyeyn*) "Allah sizin evlatlarınıza miras taksiminde erkeklere kadınların

hakkının iki mislini vermeyi tavsiye ediyor!" (Nisâ, 4/11) diye taksimin şeklini söylemiş.

Kadın razı olursa olur. Bugün medenî kanuna göre eşit dağıtılıyor, eşit dağıtılacak. Beş tane çocuk var beşe bölünecek; hepsine eşit verilecek. Ama kadınlar razı olursa, yine bugünkü kanun bir şey diyemez. Ama kadın biliyor: Razı olmazsa eline geçecek miktar iki misli! Başını sallayıp:

"—Ne yapalım, Allah'ın emrine razıyım, boynum kıldan ince…" dese, malı yarı yarıya gidecek.

Hadi bakalım imtihan meydana çıktı, hakiki Müslümanlığını göster bakalım. Tarla var, apartman var, para pul var; orada Müslümanlık imtihana tabii. O zaman yalpalamaya başlıyor. Mirasta çıkıyor ortaya, çünkü madde para… Ortaya para geliyor, herkesin din ü imanının para olduğu, adeta tapındığı bir şey bu! Çünkü parayla her şey yapılıyor! Araba alıyorsun, keyif ediyorsun, tatile gidiyorsun, bayram ediyorsun, seyran ediyorsun, caka satıyorsun, fiyaka yapıyorsun, güzel giyiniyorsun, yüzükler takıyorsun…

وَإِن كُلُّ ذَٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا (الزخرف:٣٥)

(*Ve in küllü zâlike lemmâ metâu'l-hayâti'd-dünyâ*) [Bütün bunlar sadece dünya hayatının geçimliğidir.] (Zühruf, 43/35)

Bunları kabre mi götüreceksin?

Bunların hepsi gelip geçici şeyler ama, bunlar para ile alınıyor diye insan adeta paraya tapıyor. Adeta kendisine put edinmiş. Eski zamanın puta tapanlarına güler, eski zamanın ineğe öküze tapanlarına, yeni zamanın öküze tapanlarına güler ama kendisi maddeye gönlünü kaptırmış! Allah'ın emrine evet diyemiyor.

"—Desene!"

Dese tarlaların yarısı gidecek, diyemiyor.

Muhterem kardeşlerim!

Müslümanlık oyuncak değil! Ne senin için oyuncak ne benim için oyuncak, ne ağa için ne paşa için oyuncak… Bu hayat ciddi bir hayattır. Bizim hayat ipliğimiz pat diye kopuverse, şap gibi yandık!

Hayatın ipi şu anda kopuverdi mi gitti.

"—Ah, yahu dur daha kopmasın, bir düğüm at şunun üstüne, ben daha yaşayacağım, daha borçlarımı ödeyeceğim, haksızlıklardan vazgeçeceğim…"

Geçmiş ola. Geçti, "Geçmiş ola!" da fayda etmez; bitti.

Onun için bir an geriye bir an ileriye kaymayacak olan bu ecelin, bu hayatın bitme zamanının gelmesinden önce, adaletli hareket edeceğiz. Allah'ın rızasına uygun hareket edeceğiz, dünya malına tamah edip ahireti harap etmeyeceğiz. Haramlara dalıp kendimizi cehennem ateşine odun hâline getirmeyeceğiz. Allah'ın sevdiği kullar olarak yaşayacağız.

"—İstemem haramı, helali isterim! İstemem dünyayı, dünyalığı istemem, âhireti isterim!" diyeceğiz.

Dünyada yaşıyoruz. Yaşatmak Allah'ın emri, ne kadar yaşatırsa yaşatır! Ne zaman öleceksek öleceğiz. Onun için bir sözümüz yok da, dünyalık için Allah'ın dinini satmak yolundan sapmak olmaması lâzım! İşte burada imtihan oluyoruz.

Yoksa karnın tok, işin yerinde, sıhhatin yerinde, her türlü imkânın tamam; gelmişsin burada namaz kılmışsın, bir pazar günü hadis dinlemişsin, bir hacca gitmişsin… Kolay, rahatlıkla yapılabiliyor. Çünkü insanın içine bir huzur geliyor. Zorlandığın zaman, "Eyvah, gitti milyonlar!" dediğin zaman Müslümanlık belli oluyor.

Bir insanın namazıyla, bir insanın orucuyla Müslümanlığının ölçüsünü tam ölçmek mümkün değil!

"—Namaz kılıyor mu? Kılıyor."

İyi, beş puan.

"—Oruç da tutuyor mu? Tutuyor."

Beş puan daha ekle.

"—Ama tamamı 100 puan 200 puan 1000 puan…"

Emanete hıyanet ediyor mu etmiyor mu, sözünde duruyor mu durmuyor mu, başkasının hakkını yiyor mu yemiyor mu, başkasına zulmediyor mu etmiyor mu?

Daha bin tane soru var. Hepsinden ya müsbet puan alacaksın, ya menfî puan alacaksın! Beş vakit namazı kılıyorum diye ortada ne çalım satıp duruyorsun? Allah'ın emirleri sadece namazdan

ibaret değil ki!

Kuran'ı hiç okumaz mısın? Başından sonuna kadar namaz var, oruç var, zekât var, hac var, yalan söylememek var, iftira etmemek var, kötü zanda bulunmamak var; maddî emirler var, mânevî emirler var, ahlâkî emirler var…

Sen bir tanesiyle hemen iş bitti mi sanıyorsun?

Bizim fakültede bir kızcağız geldi, pırlanta gibi, tertemiz, terbiyeli bir aile kızı kapıyı çaldı, ürkek:

"—Hocam müsaade eder misiniz, yanınıza gelebilir miyim? Meşgul ediyor muyum?"

"—Buyur kızım." dedim, oturdu.

"—Efendim, benim ailem fakülteye gelmeme bir şey demiyor."

Annesi babası İlahiyat Fakültesi'ne gelmesine lütfen razı olmuş, bir şey demiyorlarmış. Artık kızmıyorlarmış, çocuklarını dövmüyorlarmış filan, iyi mâşâallah. Bayağı bir şey çocuklarının İlahiyata gelmesine lütfen fedakârlıkla razı oluyorlarmış; pekâlâ, iyi…

"—Ama baş örtmeme razı gelmiyorlar, acaba baş örtmesem olur mu?" diyor, bana bunu soruyor.

Ben kimim? Ben Allah'ın naçizlerinin naçizlerinin naçizlerinin naçizlerinden bir kuluyum. Aciz nâçiz, ben kim oluyorum ki! Allah bir şey dedikten sonra ben bir şey diyebilir miyim, mümkün mü?

Allah-u Teàlâ Hazretleri müslümanlara namuslarını korumalarını, örtünmelerini, namussuzluğa, ayak kaymasına sebep olacak şeylerden kaçınmalarını; bu arada da tesettürü emretmiş. Ben başka bir şey mi diyebilirim?

Sakalın göbeğimde, dizinde olsun, yerlere sürünsün! Sakalını istediği kadar uzat, sonra unvanı isterse şuraya çıksın, isterse kubbenin üstüne çıksın, Beyazıt Kulesi'nin üstüne, isterse bulutların üstüne çıksın; Allah'ın emrini değiştiremezsin ki! Aciziz, kuluz, hepimiz o emirlerin karşısında tarağın dişleri gibiyiz.

"—Kızım lisede okudun mu?" dedim.

"—Okudum." dedi.

"—Karneyi babana götürdüğün zaman; 'Şu notların hepsi iyi ama bir tanesi zayıf olsun, bunu iyi istemiyorum. İlle bu bir tanesi zayıf olacak!' dedi mi?" dedim.

Bir düşündü, şıp anladı…

"—15 tane ders varsa, 14 tanesi pekiyi olsa, bir tanesi zayıf olsa ne olur kızım?"

"—İnsan ikmale kalır!"

İkmalde de babası iyi olmasını istemiyor, "Pekiyi olmasın, o zayıf olsun!" istiyor. İkmalde de zayıf aldı, ne olur? Borçlu geçer.

Borçlu geçtiği zaman yine babası bu notun iyi olmasını istemiyor. "Bu zayıf kalsın!" diye istiyor. Ne olur? Bir dersten sınıfta kalır.

Bir dahaki sene aynı kafayla devam ederse ne olur? O sene de sınıfta kalır, belge alır.

Kız şıp diye anladı. "Anladım." dedi, kapıdan dışarıya çıktı. Güzel bir başörtü örtmüş, ondan sonra şu zamana kadar hep başörtü örttü.

Allah'ın emirlerinin birisini tut birisini tutma; olur mu?

أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ (البقرة:٨٥)

(*Efetü'minûne bi-ba'di'l-kitâbi ve tekfurûne bi-ba'd*) "Allah'ın kitabının bir kısmına inanacaksınız da, bir kısmını red mi edeceksiniz? Öyle şey olur mu?" (Bakara, 2/85)

Allah'ın her emrini tutacağız.

Yalan söyleme diyor mu, yalan söylemeyeceğiz; haram yeme diyor mu, haram yemeyeceğiz; namaz kılın diyor mu, namaz kılacağız; Ramazan'da oruç tutun diyor mu, oruç tutacağız... Her emrini tutmaya çalışacağız.

Bin bir tane emir var. Öğreneceğiz. Çünkü hayatın bin bir türlü hâli var. Hayat çeşitli olduğuna göre emirler de çeşitli.

"—Hainin şehadeti kabul olmaz!" diyor.

Şehadet önemli. Adalet önemli olduğundan dinimiz şahitlik müessesesinde de kaide koymuş. Herkesin şahitliği kabul olmaz. Çürük çarık adamın şahitliği kabul olmaz. Bugün bu kaide yok! Bunun ipini, ölçüsünü kaçırmışız. Bir davacı bir şahit getirdi mi hâkim dinlemek zorunda, şahadetine göre hüküm vermek zorunda...

Öyle duyuyoruz ki, adliyenin önünde volta atan, eli arkasında bir o tarafa bir o tarafa yürüyen adamlar varmış. Yukarıdan aşağıya inip de:

"—Ya bana bir yalancı şahit lazım!" dediği zaman, "Kaç para?" diye pazarlık ederlermiş. Yukarı çıkarlarmış:

"—Evet, bu böyledir." diye şehadet ederlermiş.

Yani yalancı şahit. Bunu duyuyoruz; Allah mahkemeye düşürmesin, mecbur etmesin ama duyuyoruz. Yalancı yalancı bir sürü insanlar oluyor.

İslâm, yalancılığı ve hainliği tesbit edilmiş veya şu şu kötü sıfatları tespit edilmiş insanın şahitliğini kabul etmiyor:

وَلاَ تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَداً (النور: ٤)

(*Ve lâ takbelû lehüm şehâdeten ebedâ*) "Bundan sonra artık bu gibi heriflerin şahitliğini hiçbir zaman kabul etmeyin!" (Nûr, 24/4) diye âyet, bir emir vermiş.

Öylelerinin şahitliği de kabul olmuyor. Adalet sağlam olsun

diye, İslâm'da sıradan her insanın şahitliğine müsaade yok. Çünkü yalancı bin tane yalan kıvırtır. Durduğu yerde topuğunun üstünde, bir ayağını kaldırıyor yalanı söylüyor. Sanki bir ayağını kaldırınca yalan olmazmış. Tek ayağı üstünde yemin edince…

"—Nereden çıkarttın sen bu uydurma şeyleri?"

"—Tek ayağımın üstünde yemin ettim hocam." diyor.

İster tek ayağının üstünde yemin et ister zıplayıp yemin et iki ayağın da yerden kesilsin, bir şey fark etmez! Yemin yemindir, yalan yalandır! Halkımızın içine saçma sapan şeyler yerleşmiş.

Herkesin şahitliği kabul değil! Burada kimlerin kabul olmadığından beş tanesini saymış:

Birisi hain erkek, ötekisi hain kadın!

"—Kadına karışmayalım…"

Olmaz, kadın da erkek de ahlâklı güzel olacak!

Hain ne demek?

"—Hıyanet eden" demek.

Hıyanet etmek ne demek?

"—Emniyete uygun olmayan davranışta bulunmak" demek.

Sen ona götürmüşsün bir şey vermişsin; "Sen bana öyle bir şey vermedin." diyor. Sen ona bir vazife vermişsin; "Şunu şöyle yapacaksın!" demişsin, ona riayet etmiyor. Sen onu; "Buraya yabancıyı sokma!" diye bir yere nöbetçi dikmişsin, sokuyor…

Üzerine aldığı vazifeye, kendisine emanet edilmiş olan emanete, işe, emre aykırı hareket eden herkes haindir. Ayrıca namusunu falan korumayan insana da o da Allah'ın kendisine verdiği namus, iffet emanetine riayet etmediği için hain derler.

Harama bakan göze de Kur'ân-ı Kerîm "hain göz" diyor. Bu sana harama bakmak için verilmedi ki!

Bu göz neden verildi?

Adam gibi yaşa, kulluğu güzel yap diye verildi.

Sen bunlarla Allah'ın emrine isyan et, diye mi Allah sana bu göz aletini verdi?

"—O kadına bak, bu harama bak, bu yasağa bak…"

Olmaz. O zaman;

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ (المؤمن:١٩)

(*Ya'lemu hàinete'l-a'yuni ve mâ tuhfi's-sudûr.*) [Allah, gözlerin hain bakışını ve kalplerin gizlediğini bilir.] (Mü'min, 40/19)

Allah hain gözleri bilir hangi gözlerin hain olduğunu bilir ve Allah gönüllerde neler saklandığını, ne gizli niyetler, maksatlar ne oyunlar ne hileler döndüğünün hepsini bilir, hepsinin hesabını sorar. Hainlik yok!

Demek ki Peygamber Efendimiz; "Emanete hıyanet eden bir kimsenin erkek olsun kadın olsun şahitliği kabul olmaz!" buyurmuş.

Tesbit edildi mi gitti! Artık o, mahkemede hava alır, onun şahitliği dinlenilmez idi.

Şimdi bu prensip yok, adamlar dışarıdan geliyor. Bir adam kravatlı mıravatlı, ütülü pantolonlu:

"—Şu şöyledir, bu böyledir…"

Seksen tane yalan söylüyor. Doğru, haklı olan adam boynunu büküyor, ne yapsın?

"—Mahkeme sadece burada değil ki! Bir de mahkeme-i kübrâ var, Allah'ından bulur!" diyor, gidiyor.

Ötekisi o aldığı şeyin hayrını görmüyor falan ama görmediğini sonuna kadar anlamıyor ki! Şeytan onu aldatıyor.

Şeytan nasıl aldatır?

Âyet-i kerîmede buyruluyor ki:

إِذْ قَالَ لِلإِنسَانِ اكْفُرْ ، فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ

اللّٰهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ (الحشر:١٦)

(*İz kàle li'l-insâni'kfür,*) "Şeytan insana der ki: 'Haydi kâfir ol, haydi küfrü işle!' diye emreder.

İnsan da şeytana uyup kâfir olursa küfrân-ı nimette bulunursa imandan çıkarsa Allah'ın emrine aykırı hareket ederse ne yapar? Şeytan onu alkışlar mı, destekler mi? İyi bir arkadaşlık eder mi, her bakımdan yanında bulunur mu?

(*Felemmâ kefere*) Kul da şeytana uyup kâfir olursa, küfür fiilini işlerse; (*kàle innî berîun minke innî ehàfu'llàhe rabbe'l-àlemîn*)

Şeytan bu sefer der ki: ‘Ben senden berîyim, benim seninle ilgim yok, benim seninle hiç alâkam, ilişkim yok; ben Allah’tan korkarım, alemlerin rabbi Allah’tan korkarım!’ der.” (Haşr, 59/16)

Görüyor musun şeytanın şeytanlığını?

Aldatıncaya kadar söylüyor, aldatıyor, ondan sonra da, “Benim seninle hiç ilgim yok!” diyor. Onun onu kandırdığını vesvese verdiğini Allah biliyor ama şeytan böyle der, bir de insanın dalını budağını kırar.

“—Vay sen bana bunu böyle yap demedin mi?!. . “

“—Dedim. “

“—Şimdi ne diye ben senden berîyim diyorsun?” der.

Şeytan da ondan! Maksadı aldatmak!

Şeytana âlet olmayalım. Hainlik etmeyelim. Allah’a has kulluk edelim. Mert olalım ya! Yüzümüz, alnımız açık olsun. Gezdiğimiz zaman göğsümüz temiz, pak, yeryüzünde Allah’ın has, temiz kulları olarak gezelim. Boynu yerde, hain, korkak, yaptığı işlerden pişman olan insanlardan olmayalım!

Yedin haramı, ömrün boyunca zillet yüklendin. Ahirette de zillet yüklendin! Yaptın o haksızlığı, ömrüm boyunca bir şey vicdanını törpüleyip duruyor. Ahirete kadar götüreceksin!

Günahların hiçbirisi insana hayır getirmez, velev ilk önce köşk getirse bile! Velev ilk önce para getirse bile, arkasından felaket gelir. Nice köşk sahiplerini, nice mal sahiplerini biliyoruz…

Ad söylemek bilmem doğru mudur değil midir; Topkapı dışında bir site kurulmuştu. Parası çok diye, ölsün de bize miras kalsın diye adamı çocukları öldürdüler. Çok para hayır getirmedi. Evladı kendisine düşman oldu, evlâdı kendisini öldürdü. Birisi vardı, fabrikaları vardı; motordan denize attılar. Kimin attığı da belli olmadı, boğuldu gitti.

Allah her şeyin hayırlısını versin. Para da hayır getirmez, mevki de hayır getirmez, pul da hayır getirmez. Sonunda o hainliği, o haksızlığı yapan mutlaka ve mutlaka pişman olur. Mutlaka ve mutlaka “Ah keşke yapmasaydım!” der.

Nereden biliyorsun?

İlâhî kanun! Çok tecrübe etmişim çok şeyleri dikkatle incelemişim, görmüşüm. Kur’ân-ı Kerîm’de de buyuruluyor:

قَالُوا تَاللّٰهِ لَقَدْ آثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنَا (يوسف:٩١)

(*Kàlû tallàhi lekad âsereka'llàhü aleynâ*) [(Kardeşleri) dediler ki: Allah'a andolsun, hakikaten Allah seni bize üstün kılmış.] (Yusuf, 12/91)

Yusuf AS'ın ona hıyanet eden kardeşleri, onu kuyuya atan, satan, babalarına da; 'Onu kurt yedi." diyen, rekabet eden, haset eden o kardeşleri sonunda gelip ona muhtaç olmadılar mı? Oldular.

Elini öpmediler mi? Öptüler.

Önünde o zamanın usulüne göre saygı emaresi olarak secde etmediler mi? Ettiler.

Sonunda:

(*Tallàhi lekad âsereka'llàhü aleynâ*) "Andolsun Allah'a ki Allah seni bizden üstün kıldı, bizden üstün eyledi. Sen şereflisin, azizsin; biz hor... Meğer biz yanlış yapmışız!" diye durumlarını itiraf etmediler mi?

Ettiler. Firavun'a bile itiraf ettirdi. Firavun ki:

أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهٰذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِي (الزخرف:٤٣)

(*E leyse lî mülkü misra ve hâzihi'l-enhâru tecrî min tahtî*) "Şu benim sarayımın aşağı taraflarından akıp giden nehirler, tüm Mısır'ın mülkü benim değil mi?" (Zuhruf, 43/51) diye nasıl caka satıyordu!

"—Benden gayrı tanrı edinmenize müsaade edemem!" demiyor muydu?

Kur'ân-ı Kerîm'de öyle bildiriyor:

"—Vay siz Musa'ya mı inandınız, Harun'a mı inandınız? Ben sizin kollarınızı, bacaklarınızı çaprazlama keserim. Sizi eciş bücüş, vücutlarınızı kolsuz bacaksız bırakırım!" diye caka satan adam, sonunda boğulurken ne dedi:

لاَ إِلٰهَ إِلاَّ الَّذِي آمَنَتْ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ (يونس:٩٠)

(*Lâ ilâhe ille'llezî âmenet bihî benû isrâîle ve ene mine'l-müslimîn*) "Benî İsrail'in inandığı Allah'tan başka ilâh olmadığını ben de kabul ettim, ben de müslümanlardanım." dedi. (Yunus, 10/90)

Firavun boğulurken böyle dedi.

Sonunda herkes hak yola gelir ama, iş işten geçtikten sonra olmaz! Sonunda her hain pişman olur ama, iş işten geçtikten sonra olmaz. Sonunda herkes Hanya'yı Konya'yı anlar, dünyayı ahireti kavrar ama iş işten geçmiş olmasın.

Ölüm geldikten hesaba gittikten sonar, âhirette defterler açıldıktan sonra, mahkeme-i kübrâ kurulduktan sonra pişmanlığın ne faydası var?

Bir insan hain olmayacak, çünkü şahitliği bile kabul olmuyor! (*Ve lâ zânin ve lâ zâniyetin*) "Zina eden erkeğin de, zina eden kadının da şahitliği kabul olmaz."

Bizim memlekette şahit kalmadı, çok az kaldı. Gazeteye ilan vereceksin de binde bir çıkarsa çıkar, çıkmazsa çıkmaz! Bizim memleket battı! Maalesef!

Çünkü duvarlar yıkıldı mı seller akar. Barajlar yıkıldı mı seller her tarafı mahveder. İslâm; cemiyetin korunması, ahlâkın sapasağlam ayakta durması için barajlar yaptı, duvarlar ördü, sel sularını tanzim etti, her şeyi ayarladı. Biz onları beğenmeyen insanlar -dar akılları ile- bütün o barajları yıktık:

"—Lüzum yok bunlara canım, bu vadinin ortasında bu duvara ne lüzum var, yık bombala…"

Millet olarak tahrip ettik. Ahlâkı muhafaza eden duvarları, barajları yıktık. Yukarıdan selli bir yağmur yağdı mı, bir sel geliyor ne ev ne bark kalıyor, ne ova kalıyor ne tarla ne ağaç kalıyor… İnsanlar, köyler hepsi mahvolup gidiyor. Bir misal olarak anlatıyorum.

Biz de cemiyet olarak millet olarak bir ara uzun zaman ahlâklı yaşadık, sonra ahlâklı yaşamaktan sıkıldık!

"—Uf be patladım. Aç şu pencereleri… Biraz soyunalım, biraz açılalım, biraz gözümüz gönlümüz sefa etsin, bayram etsin filan… Güzele bakmak sevap…"

Yalana bak, bir de, “Güzele bakmak sevap!” diyor. Harama bakıyor, “Güzele bakmak sevap!” diyor. Ondan sonra ahlâk kalmadı, aile mefhumu kalmadı.

Öyle şeyler duyuyorum ki söyleyemem! Mektup yazıyor, bana şikâyet ediyor. Cinsî arzu denilen arzu, Allah’ın insanlara; “Evlat edinsinler de evlatlarına baksınlar.” diye verdiği bir arzu. Ağaçta da var o arzu, çiçekte de var, böcekte de var, koyunda da kuzuda da var; Allah’ın verdiği bir duygu.

Bunun barajlarını biz patır patır bombalayıp yıktığımız için insanların çoğu haramla iştigal etmeye başladı. Ahlâk kalmadı, aile mefhumu kalmadı, hayâ, utanma kalmadı, bağlılık, düzen kalmadı. Ortada bir sürü veled-i zina, bir sürü haram yemiş insan, haramdan hâsıl olmuş insan! Cemiyeti düzeltmek istiyorsun, düzeltemiyorsun.

Geçen gün arkadaşla, arabayla plaj semtlerinden geçerek buraya doğru geliyoruz. Aman yâ Rabbi!

Mesleğimiz hocalık, bu adamları acaba camiye nasıl sokarsın?

Şortlu, saç açık, baş açık, göğüs açık, kol açık…

“—Bunları nasıl yola getirirsin de ‘Allah’ın emri şu, Kur’ân-ı Kerîm’in, hadîs-i şerifin ahkâmı bu!’ diye kaç tanesi dinler?” diye düşündüm kaldım.

Zina edenin erkek olsun kadın olsun şehadeti kabul edilmiyor! Kötü bir şey! Zinanın tabii bir fiilen yapılanı var, bir de Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“—İki göz de zina eder!”

Neden? Harama bakar.

“—İki el de zina eder!”

Harama el uzatır.

Zaten bir acayip millet olduk. Hiç tedbir almak hatırımıza gelmiyor. Otobüsler tıklım tıklım. Büyüklerimizden duyarız: Eskiden tramvayların arasında bir perde olurmuş; kadınlar arkadan binermiş, erkekler önden binermiş, kadınların tarafı kalabalık oldu mu kadınlar binsin diye perdeyi biraz daha öteye atarlarmış. Kadın erkek ayrı imiş.

Şimdi öyle değil, medenî olduk ya! Medenî olduğumuz için kadın erkek, makinanın üst tarafından eti bütün atıyorsun, kıymanın

kıyılıp da deliklerinden çatur çutur çıktığı gibi otobüsün içine öyle doluyor. Kıyır kıyır doluyor. Sıkış tepiş, itiş kakış, yumruk dirsek… Kadın, erkek, kız, ihtiyar, kimsenin kimseye baktığı yok!

Ne oldu? Bu senin annen değil ama bir başkasının annesi, bu senin kardeşin değil ama bir başkasının kardeşi… Hiç de tedbir almak hatırımıza gelmiyor. Herkes de bunu tabii karşılıyor artık!

Halbuki bir gazeteci şöyle yazdı:

Fransa'da trene binmiş, şehirlerarası bir yere gidiyor. Koridorda duruyormuş. Vazifeli memur gelmiş:

"—Niye koridorda duruyorsun?" demiş.

"—Baktım hiç yer yok, onun için buradayım."

O da bakmış, hakikaten oturacak bir yer yok, her taraf, bütün koltuklar dolu.

"—Derhal bir vagon ilave ettiler." diyor.

Çünkü parasını aldıkları bir yolcu ayakta kalmış oluyor, halbuki oturması lazım.

"—Oturan benden fazla mı para verdi?"

Hayır, aynı parayı verdi.

"—O oturuyor, ben niye ayaktayım?"

Onun da oturması lazım, ona göre tedbir alınması lâzım!

Adamlar onun tedbirini almışlar.

Biz Almanya'da trenle bir yerden bir yere gidiyoruz, bir Türk arkadaş geldi:

"—Siz Türk müsünüz?" dedi.

Tipimizden belli elbet. Yanımıza oturdu, bir de sigara yaktı. Hâlbuki biz sigara içilmeyen kompartımandaydık. Biraz sonra bir vazifeli geldi; ona nasıl bağırdı, nasıl hakaret etti. "Defol" filan diyerek hemen oradan çıkarttı.

"—Neden?"

Sigara içilmeyen yerde içiyor diye!

Adamlar yapılması güzel olan şeyi bir düşünmüşler, onu da yapmanın fiilen çaresini yürütüyorlar. Bizde evet, herkes tek tek otursa iyi ama varsın böyle olsun.

Kimisi de memnun oluyor. "Hangi otobüs kalabalık, ona geleyim." diyor. Maksadı hainlik, maksadı kötü!

Onun için Allah hepimize yeniden bir gayret versin...

1407 yılına girdik, yeni bir yıl!

Paçaları, elleri yeniden sıvayalım, her şeyi güzel yapalım! Evimizi, çevremizi mânevî bakımdan bir yıkayalım, temizleyelim! Kirleri pasları bir atalım, her şey bir düzenli olsun. Sokaklarımız temiz olsun, işlerimiz muntazam olsun. Çalışmalarımız, sözümüz, sohbetimiz, işimiz intizama girsin.

Bu aylar, yıllar, değişmeler neden oluyor? Biz de biraz değişelim. Bir sene daha yaşlandık, ölüme bir adım daha yaklaştık. Artık ne zaman düzeleceğiz, ne zaman adam olacağız?

Şairin dediği gibi:

Kırk yıl oldu kaynatırım kaz kaynamaz

Demek ki zanilik, zina denilen şeyi yapmak var. Bir de göz de zina ediyor, el de zina ediyor. Müslümanlar olarak hainliğin her çeşidinden kendimizi koruyacağız. Sapasağlam kale gibi dürüst insanlar olacağız.

"—Kimsenin kuruşunda gözüm yoktur, alsın hakkını!" diyeceğiz.

Hatta şüpheli şeyden de kaçacağız. takvâ ehli olacağız.

Sonra; (*Ve lâ zî-gimrin alâ ahîhi fi'l-islâm*) "İslâm'daki kardeşine içinde kin, haset olan kimsenin de şahitliği kabul olmuyor."

Buradan da yandık. Bizim mahkemelerde şahit olacak adam kalmadı. Çünkü hepimiz birbirimize haset ederiz, o hale gelmişiz. "Allah daha çok versin." diyemiyoruz. Herkes birbirini kıskanıyor. Herkesin birbirine içinde bir takıntısı var ama yüzüne gülüyor, tam münafık sıfatı! Yüzüne gülüyor:

"—Merhaba aman iki gözüm, mirim, devletlim, sultanım! Nasılsın, iyi misin? Allah ömürler versin…"

Öbür tarafta, döner dönmez; "Kahrolsun!" diyor. Yüzüne karşı; "Allah ömürler versin!" diyor, önünde eğiliyor. Kaysın, kafası patlasın diye ayağının altına karpuz kabuğu koyuyor.

"—Yabancılar yapıyor, biz müslümanlar yapmıyoruz." diyebilsek çok memnun olacağım.

Biz de yapıyoruz. Bizde de bir acayip şey oldu. İslâm'dan

uzaklaştıkça bizim de onlardan farkımız kalmadı.

Huyumuzu düzelteceğiz.

“—Ben de yeni insan olayım. Eski Esad’ı arkada bıraktım, yeni Esad; eski Ahmet’i arkada bıraktım, yeni Ahmet; Eski Mehmet’i arkada bıraktım, yeni Mehmet… Bugünden itibaren pırıl pırıl yeni bir Mehmet’im ben…”

Pabucunu da değiştir fakire ver. Elbiseni de değiştir. Bir yeni insan olalım bakalım. Tam Peygamber Efendimiz’in tarif ettiği gibi tam Kur’ân-ı Kerîm’in istediği gibi dürüst müslüman ol!

“—Hiç yalan söylemeyeceğim. Bundan sonra şu dilimden şu ağzımdan hiç yalan söz çıkmayacak. Hiç kimsenin haram lokmasını bir zırnık bile olsa yemeyeceğim…”

Söz verelim! 40 yıldır Allah’ın yolunda yengeç gibi aykırı aykırı gidiyoruz, bu sefer de doğru gidelim. Bundan sonra da doğrulalım. Diyelim ki:

“—Yâ Rabbi! Ben 40 yıldır senin yolunda gidemedim, bundan sonra bana yardım et!”

Allah, tevbe edenin tevbesini kabul ediyor. Ne kadar büyük günahı olursa olsun tevbe edenin tevbesini kabul ediyor. Bizim dinimiz, çok kolay!

“—Benim şimdi eski hesaplarım ne olacak?”

Ne olacak, tevbe edersin, o hesapları düzeltmeyi içinden niyet edersin:

“—Tevbe yâ Rabbi! Pişmanım yâ Rabbi! Kul haklarını vereceğim, şüphelinin yanına yanaşmayacağım, gözüme sahip olacağım, harama bakmayacağım, zina etmeyeceğim, hainlik etmeyeceğim…”

Mümkün, Zor bir şey değil.

“—Bu şeytan yaptırtmıyor…”

Yalan! Şeytan sadece vesvese verir, ayetler bize öyle bildiriyor. Şeytanın bir kuvveti yok elinde…

Mesela bir insanı elini kolunu bağlayıp da zincirlersin, yürüyemez. Şeytan öyle yapmıyor. Sadece “Şunu yapma!” diyor, vesvese veriyor. Yapıp yapmamak senin elinde. Allah imtihan olsun diye ona konuşma salâhiyeti, vesvese salâhiyeti vermiş. O vesvese veriyor, sen de uymayacaksın, uymayabilirsin!

"—Nefsim beni koymuyor…"

Nefsini yen! Nefisle cihad etmek en büyük cihadlardan biridir. İnşaallah bugünden itibaren, iyi insan olmaya bir azmimizi tazeleyelim!

b. Şu Altı Kimsenin Şehadeti Kabul Edilmez

Bu hadîs-i şerifi de Tirmizî Âişe Validemiz'den rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[102]

لاَ تَجُوزُ شَهَادَةُ خَائِنٍ وَلاَ خَائِنَةٍ ، وَلاَ مَجْلُودٍ حَدًّا وَلاَ مَجْلُودَةٍ ، وَلاَ ذِي غِمْرٍ عَلَى أَخِيهِ ، وَلاَ مُجَرَّبٍ عَلَيْهِ شَهَادَةُ زُورٍ ، وَلاَ الْقَانِعِ مَعَ آلِ الْبَيْتِ لَهُمْ ، وَلاَ الظَّنِّينِ فِي وَلاَءٍ وَلاَ قَرَابَةٍ (ت. ق. عن عائشة)

RE. 468/8 (*Lâ tecûzü şehâdetü hâinin ve lâ hâinetin, ve lâ meclûdin hadden ve lâ meclûdetin, ve lâ zî gimrin alâ ahîhi, ve lâ mücerrebin aleyhi şahâdetü zûrin, velev kânii mea âli'l-beyti lehüm, ve la'z-zânnîni fî velâin ve lâ karâbetin.*)

Bu hadîs-i şerifte, burada biraz daha fazla sıfat sıralanmış:

(*Lâ tecûzü şahâdetü hàinin ve lâ hàinetin*) "Hain ve haine, emanete hıyanet eden erkek ve kadının şahitliği kabul olmaz!"

(*Ve lâ meclûdin hadden ve lâ meclûdetin*) "Kendisine yaptığı bi şer'î kabahatten dolayı hadd-i şer'î; sopa, değnek, meydan dayağı vurulmuş olan kimsenin şahitliği kabul olmaz!"

Çünkü bir kere suçlu artık, bir ceza yemiş. Onun şahitliği —kadın olsun erkek olsun— kabul olmaz.

(*Ve lâ zî gimrin alâ ahîhi*) "Müslüman kardeşine içinde kin tutanının şahitliği kabul olmaz. "

Belli zaten kin tutu mu kin tuttuğu için yalan söyleyecek. Ama sadece kin tuttuğu kimsenin aleyhindeki şahitliği değil, hiç

---

[102] Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.264, no:2221; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.155, no:20357; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.XI, s.10, no:4245; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.198; İbn-i Teymiyye, *Cevâmiü'l-Ahbâr*, c.I, s.15; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.15, no:17747; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.51, no:16185.

kimsenin aleyhinde kabul olmaz! Çünkü kin tutan insan ölçüyü kaçırıyor demektir, onun hiçbir şahitliği esas olmaz!

(*Ve lâ mücerrebin aleyhi şehâdetü zûrin*) "Yalan şahitlik ettiği tecrübe ile sabit olmuş kimsenin de şahitliği kabul olmaz."

"—Bir kere daha böyle bir şahitlik etti de yalan söylemişti bu kerata!" denir. Bir daha onun şahitliği kabul olmaz.

(*Velev kànii mea âli'l-beyti lehüm*) "Bir evin ahalisiyle beraber oturup kalkan hizmetçi vs. gibi kimsenin şahitliği kabul olmaz."

Çünkü tarafgir olur, ona taraf tutar. Hakikati tam söyleyemez.

(*Ve la'z-zânîni fî velâin ve lâ karâbetin*) "Hakkı olmadığı hâlde, 'Ben filancanın velisiyim, ben falancanın akrabasıyım!' diye kendisinin akrabasından gayrıya intisap iddia edenin de —o da bir çeşit büyük yalan oluyor— şahitliği kabul olmaz!" dedi.

Demek ki hatırımızda kalacak olan bazı kimselerin, kötü huylu kimselerin şahitliğini mahkeme-i İslâmiyye kabul etmiyor. Şahitliği geçerli olmuyormuş.

c. Kadın Kocasının İzniyle Bağış Yapabilir

Ahmed ibn-i Hanbel, Nesei, İbn-i Mâce, Beyhakî rivayet etmiş, İbn-i Hibban'da da var. Peygamber SAS Efendimiz bu hadîs-i şerifte diyor ki:[103]

لاَ تَجُوزُ لامْرَأَةٍ هِبَةٌ فِي مَالِهَا ، إِلاَّ بِإِذْنِ زَوْجِهَا ؛ إِذَا مَلَكَ زَوْجُهَا عِصْمَتَهَا (حم. ن. ه. عن ابن عمرو ؛ ه. عن كعب بن مالك)

---

[103] Neseî, *Sünen*, c.XII, s.49, no:3696; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VII, s.214, no:2379; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.135, no:6590; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.184, no:6727; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.215, no:211; Amr ibn-i Şuayb babasından, o da dedesinden.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.IX, s.432, no:3080; Neseî, *Sünen*, c.XIII, s.309, no:2493; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.35, no:2320; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.60, no:11115; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VII, s.215, no:2380; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.V, s.501; Kâ'b ibn-i Mâlik RA'ın hanımından.

Câmiü'l-Ehàdîs, c.XVI, s.53, no:16190.

RE. 468/9 (*Lâ tecûzü li-imreetin hibetün fî mâlihâ, illâ bi-izni zevcihâ; izâ meleke zevcühâ ismetehâ.*)

(*Lâ tecûzü li-imreetin hibetün fî mâlihâ*) “Bir kadının, kocasının izni olmadan kocası onun nikâhına sahip olduğu müddetçe malında hibede bulunması caiz olmaz.”

Bu âyet-i kerîmede buyuruluyor ki:

وَلاَ تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ (النساء:٥)

(*Ve lâ tü'tü's-süfehâe emvâlehüm*) “Aklı kıt olanlara mallarını vermeyin!” (Nisâ, 4/5) Har vurup harman savurur.

Hatta bizim Mehmed Zahid Kotku Hocamız Rh.A.derdi ki:

“—Bizim büyüklerimiz çoluk çocuğun alışverişini uygun bulmazlardı. Hani bayram yerinde, şurada burada çocuğa bir şey satıyorsun, bir şey alıyorsun. Çoluk çocuğun alışverişine itibar etmezlerdi. Çünkü fazla verir az verir, malın değerini bilmez; aldatılma ihtimali olur, o bakımdan uygun değildir.”

Zekâsı, aklı kıt oldu mu, malı har vurup harman savurur, yanlış verir. Kıymetli bir malı ucuz verir, ucuz bir şeyi pahalıya alır… O bakımdan kadın, eğer böyle bir durumu varsa malını -şuraya buraya verme meselesinde hibe meselesinde kocasının iznini alacak.

Ama aklı tam, şuuru yerinde, malın değerine vs. malik bir kimse, malında dilediği gibi tasarruf eder. Hanefî mezhebinde ve diğer iki mezhepte de başka şer'î delillerden yola çıkarak malına tam tasarruf tasrih edilmiştir.

d. Müslümanların Şahitliği

Bu hadîs-i şerifi Beyhakî Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[104]

---

[104] Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.163, no:20403; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.323, no:5434; Ukaylî, *Duafâ*, c.V, s.481, no:1294; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.364, no:7043; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.17, no:17754; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.53, no:16189.

لاَ تَجُوزُ شَهَادَةُ مِلَّةٍ عَلَى مِلَّةٍ ، إلاَّ مِلَّةَ الْمُسْلِمِينَ ؛ فَإِنَّهَا تَجُوزُ شَهَادَتُهُمْ عَلَى الْمِلَلِ كُلِّهَا (الشيرازي في الألقاب ، ق. عن أبي هريرة)

RE. 468/10 (*Lâ tecûzü şehâdetü milletin alâ milletin, illâ milleti'l-müslimîne; feinnehâ tecûzü şehâdetühüm ale'l-mileli küllihâ.*)

(*Lâ tecûzü şehâdetü milletin alâ milletin*) "Bir milletin bir başka milletin aleyhine olan şahitliği kabul olmaz!"

Yahudi gidiyor, bir hristiyan aleyhinde şahit oluyor; kabul olmaz. Neden? Ayrı kültürlerde ayrı dinlerde oldukları için hakkı söylemeyebilir. (*İllâ milleti'l-müslimîne*) "Ancak müslüman milletinin şahitliği kabul olur." Çünkü Allah'tan korkar, şahitliğin ne demek olduğunu bilir, rûz-ı mahşerde Allah'ın huzuruna çıkacağını bilir.

(*Feinnehâ tecûzü şehâdetühüm ale'l-mileli küllihâ*) "Müslümanların bütün milletlere şehadeti câizdir." Onlar Yahudi hakkında da şahitlik edebilir, hristiyan hakkında da şahitlik edebilirler. Başka bir kimse hakkında da onların şahitliği câiz olur.

e. Her Hadisi Herkese Söylemeyin!

İbn-i Abbas RA'dan, Efendimiz'in kısa bir nasihati. Buyuruyor ki:[105]

لاَ تُحَدِّثُوا أُمَّتِي مِنْ أَحَادِيثِي إلاّ بِمَا تَحْمِلُهُ عُقُولُهُمْ (أبو نعيم عن ابن عباس)

RE. 468/11 (*Lâ tuhaddisû ümmetî min ehâdîsî, illâ bimâ*

---

[105] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.17, no:7312; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.242, no:29284; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.56, no:16197.

tahmiluhû ukùlühüm.)

"Ümmetime benim sözlerimden, onların akıllarının kavrayamayacağı hadisleri söylemeyin, rivayet etmeyin!"

İnsanlar derece derece oluyor. Hatta tahsilli kimse üniversiteye gelmiş, karşında sıralarda oturuyor, dersi anlatıyorsun. Senelerin tecrübesi var, hocasın biliyorsun. Yumuşak yumuşak, tane tane dersi anlatıyorsun. Arkadan birisi kalkıyor:

"—Hocam anlamadım, bir daha anlatır mısınız?"

Anlayamıyor, o da dersi dinliyor anlamak istiyor, anlayamıyor.

Tahsillisi böyle olursa, halktan bir kimse ya anlar ya anlamaz. Vur dersin kırar, tut dersin yutar; avamdan oldu mu ne yapacağı belli olmaz.

"—Namazda konuşursan namaz bozulur." diye biz fıkhın hükmünü konuşuyoruz.

Yeni talebeliğe başlamış bir arkadaş anlattı:

Yurtta biz sünneti kıldık, farza öteki arkadaşlar abdest alsın diye bekliyoruz. Biz konuştuk.

"—Tamam, sizin kıldığınız sünnetiniz bozuldu. "

"—Niye?" dedik.

"—İşte, hakkında hüküm var, fıkıh şöyledir, böyledir…"

"—Neymiş?"

"—İşte iki namaz arasında, namaz arasında konuştunuz." dedi.

Konuştuk ama biz selam verdik, namazdan çıktık, bitti. İyi anlamamış daha, selâm vermeden namazın rekâtları içinde konuşursa, namazın bozulacağı meselesini anlayamamış. Biz sünneti kıldık, farzı bekliyoruz. Burada birbirimize bir şey konuştuk diye sünnetin bozulduğunu iddia ediyor. İnsanın aklı eksik oldu mu yanlış şeyler düşünebilir.

O bakımdan insanlara akılları ölçüsünde konuşmak gerekir, anlayabileceği tarzda konuşmak gerekir. Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerifinde diyor ki;

"—Akıllarının kavrayamayacağı şeyleri onlara benden nakletmeyin!"

كلموا الناس على قدر عقولهم

(*Kellimü'n-nâse alâ kadri ukûlihim*) "İnsanlara akılları ölçüsünde söz söyleyin!"

"—Tamam, sen bunu böyle yap, şu şöyledir…"

İnce detay, teferruat, şunu bunu anlatırken aklı bir kayar, ne yapacağını şaşırır. Yapma dediğini yapar, yap dediğini yapmaz, karıştırır. Onun için halkın akıl seviyesini düşünerek konuşmak lazım.

Bizim Mehmed Zahid Kotku Hocamız Rh.A. de bu *Râmûz-u Şerif*'in okutulma müsaadesini lütfederken;

"—İstediğin hadisi oku evlâdım, istediğini geçebilirsin." dedi.

Hadîs-i şeriflerin hepsini tabii Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hocamız seçmiş ama, "İstediğini geçebilirsin!" dedi.

f. Süt Kardeşliği

İslâm'da bir öz kardeşlik vardır, bir de süt kardeşliği vardır. Bir kadın iki çocuğu emzirmişse o zaman onlar süt kardeşi olur ve onların birbirlerine nikâhlanması olmaz. "Süt kardeşiyle nikâhlanamaz!" diye âyet-i kerimede bildirilmiştir.

Süt kardeşi olma meselesi hakkında bir hadis-i şerif. Ahmed ibn-i Hanbel, Müslim, Tirmizî, Ebû Davud, Neseî, İbn-i Mâce Hz. Âişe Validemiz'den rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[106]

لاَ تحَرِّمُ المَصَّةُ وَلاَ المَصَّتَانِ (حم. م. د. ت. ن. ه. وابن جرير عن

[106] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.124, no:248; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.39, no:4226; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.176, no:967; Ziyâü'l-Makdîsî, *el-Ehàdîsü'l-Muhtâre*, c.I, s.444, no:875; Ukaylî, *Duafâ*, c.VII, s.433, no:1765; Şâşî, *Müsned*, c.I, s.62, no:44; Hz. Zübeyr ibn-i Avvâm RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.369, no:1069; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.V, s.450, no:1766; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.95, no:24688; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.455, no:15404; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.175, no:13; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.40, no:4227; Ebû Avâne, *Müsned*, c.III, s.116, no:4411; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.184, no:1198; Taàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.X, s.161, no:3946; Hz. Aişe RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.343, no:2180; Şafii, *Müsned*, c.I, s.221, no:1080; Ziyâü'l-Makdîsî, *el-Ehàdîsü'l-Muhtâre*, c.III, s.482, no:288; Ukaylî, *Duafâ*, c.VII, s.434, no:1766; Rûyânî, *Müsned*, c.IV, s.21, no:1321; Abdullah ibn-i Zübeyr RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VI, s.66, no:1930; Ümmü'l-Fadl RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.273, no:15672; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.59, no:16207.

عائشة ؛ ن. حب . وابن جرير ، طب. ض. وأبو نعيم فى المعرفة عن الزبير ؛ الشافعى ، حم. وابن جرير ، طب. ض. عن ابن الزبير)

RE. 468/12 (*Lâ tuharrimü'l-messatü vele'l-messatâni*) "Memeden bir defacık hüp diye emmek veya iki defa emmekten süt kardeşliği olmaz."

Bu hususta bizim Hanefî mezhebimizde büyüklerimiz, âyet-i kerîmede;

وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضَاعَةِ (النساء:٢٣)

(*Ve ahavâtüküm mine'r-radâati*) "Emzirmeden olan kız kardeşlerinizin de nikâhı size haram kılındı." (Nisâ, 4/23) buyuruluyor diye umumi zikredildiği için, az veya çok da olsa artık evlenme olmaz, diye hüküm çıkarmış.

Başka öbür mezheplerde, bazılarında bu hadîs-i şerife uygun olarak:

"—En aşağı beş defa emmiş olması lazım, azlıktan kurtulması lazım." gibi bir hüküm çıkarmışlar, buna dikkat edilsin.

Bir insanı annesi emzirir ama bazen de annesi hasta olur, sütü gelmez filan; bir başkası emzirir. O zaman o süt anne olur. O süt anne, bir başkasını da emzirdi mi bu sefer süt kardeşliği tahakkuk eder. Süt kız kardeşinin ötekisi ile nikâhı düşmez, buna dikkat etmek lazım. Bu, İslâm'da önemli bir meseledir.

g. Perşembe Günü Hacamat Olmayın!

Deylemî ve Hatîb-i Bağdadî, İbn-i Asâkir İbn-i Abbas RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz perşembe günü hacamat olmamayı emrediyor:[107]

---

[107] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.42, no:7403; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.344, no:1451; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XV, s.165; Ebü'ş-Şeyh, *Tabakàtü'l-Muhaddisîn*, c.IV, s.124, no:1106; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.18, no:28159; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.55, no:16194.

لاَ تَحْتَجِمُوا يَوْمَ الْخَمِيسِ ، فَإِنَّهُ مَنْ يَحْتَجِمْ فِيهِ فَيَنَالُهُ مَكْرُوهٌ ، فَلاَ يَلُومَنَّ إِلاَّ نَفْسَهُ (الشيرازى في الألقاب ، خط. والديلمى ، كر.
عن ابن عباس)

(*Lâ tehtecimû yevme'l-hamîsi, feinnehû men yehtecim fîhi feyenâluhû mekrûhün, felâ yelûmenne illâ nefsehû.*)

(*Lâ tehtecimû yevme'l-hamîsi*) "Perşembe günü hacamat olmayınız; (*feinnehû men yehtecim fîhi feyenâluhû mekrûhün*) çünkü perşembe günü hacamat olan kimsenin başına hoşlanmayacağı bir durum gelirse, (*felâ yelûmenne illâ nefsehû*) bu hacamattan dolayı başkasına kabahat bulmasın. Ancak kendisini kınasın, başkasına bir söz söylemesin. Perşembe günü hacamat olmayın!" buyurmuş.

Hacamat olmak, kan aldırmak demek. Eskilerin pek yaptığı bir şeydir. Çeşitli usulleri var. Kalbe çok faydası olur ve insanın sıhhat kazanmasına vesile olur diye kan alıyorlar, onun zamanıyla ilgili bu hadîs-i şerif varid olmuş.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi Peygamber Efendimiz'in sünnetine vakıf ve âşina kullar eylesin… Peygamber Efendimiz'in sünnetine hüsn-ü ittibâ edenlere, Efendimiz'in sünnetini güzel bir tarzda icrâ edenlere Allah-u Teàlâ Hazretleri şehid sevapları verecek. O şehid sevaplarını almayı cümlemize nasip eylesin…

Fâtiha-i Şerife mea'l-besmele!

07. 09. 1986 – İskenderpaşa Camii

15. MAHREMİNİZ OLMAYANLA KONUŞMAYIN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn… Seyyidinâ ve senedinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn… Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn…

Emmâ ba'dü fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr… Ve bi's-senedi's-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

لاَ تُحَدِّثْنَ مِنَ الرِّجَالِ إِلاَّ مَحْرَمًا (ابن سعد عن الحسن مرسلاً)

RE. 469/1 (*Lâ tühaddisne mine'r-ricâli illâ mahremâ*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun…

Allah-u Teàlâ Hazretleri bu yeni hicrî yılımızda, 1407. hicrî yılımızda bizi rızasına uygun ömür sürmek nimetine mazhar eylesin… Ümmet-i Muhammed için bu yılı fevz ü felâh, hayr u necâh yılı eylesin…

Peygamberimiz SAS Hazretleri'nin mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet teberrüken, teşerrüfen okumak üzere şu mescid-i mübarekte toplanmış bulunuyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına başlamazdan önce, saygımızın, sevgimizin, bağlılığımızın bir ifadesi olmak üzere, başta Peygamberimiz Efendimiz Muhammed-i Mustafâ SAS

Hazretleri'nin ruh-u pâkine hediye olsun diye; sonra onun cümle âlinin ve ashâbının ve etbâının ve ahbabının ruhlarına; ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrabînin ruhlarına; ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan verese-i enbiyâ ulemâ-i muhakkıkîn, sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin; Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyy-i Murtazâ'dan müteselsilen Hocamız Muhammed Zâhid Kotku Hazretlerine kadar güzerân eylemiş olan silsile mensublarının cümlesinin ruhlarına; halifelerinin, müridlerinin ve muhiblerinin ruhlarına:

Bu kitabı te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyaeddin Efendi Hocamızın ruhuna; ve bu hadîs-i şerifleri bize kadar nakil ve rivayet etmiş olan râvilerin, hadis alimlerinin, ulemamızın, fukahamızın ruhlarına;

Bu beldeleri fethetmiş olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına; bu beldeleri düşmanlardan korumuş, düşman buraya gelmişse bile def etmiş olan mücahid, muvahhid askerlerin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayır ve hasenat sahiplerinin ve bilhassa şu caminin bânisi bahtiyar İskender Paşa Hazretleri'nin ruhuna hediye olsun diye; ve bu camiyi tekrar tekrar inşâ ve tecdid eylemiş olan, tamir eylemiş olan kimselerin ve tamirine yardım eylemiş olanların kendilerinin ve geçmişlerinin ruhlarına;

Bu hadis-i şerifleri dinlemek üzere —kim bilir nerelerden geldiniz— uzaktan ve yakından camiye gelmiş olan siz kardeşlerimizin ve diğer ihvanımızın ahirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına;

Geçen gün ailesiyle, çoluk çocuğuyla birlikte trafik kazasında ahirete irtihal eden kardeşlerimizden Bursalı Ahmet Akyol ve ailesinin ruhlarına; bugün defnedilen Abdullah Tomba kardeşimizin ruhuna ve sair geçmişlerimizin ruhlarına hediye olsun diye; yaşayan biz Müslümanlar da ıslah olalım, Rabbimizin rızasına uygun ömür sürelim ve huzuruna sevdiği, razı olduğu yüzü ak, alnı açık kullar olarak varalım diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, ondan sonra başlayalım, buyurun!

……………………………

a. Ancak Mahreminiz Olanla Konuşun!

Okuduğumuz hadis-i şerifler *Râmûzü'l-Ehàdîs* isimli hadis mecmuasının 469. sayfasının başından başlıyor.

Demin metnini okumuş olduğum birinci hadis-i şerif kadınlarla ilgili bir hadis-i şeriftir. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[108]

لاَ تُحَدِّثْنَ مِنَ الرِّجَالِ إِلاَّ مَحْرَمًا (ابن سعد عن الحسن مرسلاً)

RE. 469/1 (*Lâ tühaddisne mine'r-ricâli illâ mahremen*)

Kadınlara hitab ediyor:

"—Ey kadınlar, ancak mahreminiz olan kimselerle konuşun; başka erkeklerle konuşmayın! Mahreminizle konuşun; mahreminiz olmayan, size nikâhı düşebilecek kimselerle konuşmayın!" diye Efendimiz tavsiye eylemiş.

Muhterem kardeşlerim, biz şimdi 20. Yüzyıl'da yaşıyoruz. Aradan on dört asır geçmiş. Başımızdan çok maceralar geçmiş, başka kültürlerle karşılaşmışız. Batı kültürünü görmüşüz; İngilizler, Amerikalılar, Fransızlar, İtalyanlar, Komünistler, Ruslar, bilmem neler… Herkes kendi fikrini, bizim bu Türkiye'yi bir Pazar gibi gördüğü için, buraya gönderip müşteri bulmağa çalışıyor bizim bu memlekette…

Şimdi biz Allah'ın mü'min kullarıyız. "*Lâ ilâhe illa'llàh, muhammedün rasûlü'llah*" demişiz. Allah'ın varlığını, birliğini ikrar eylemiş, kabul eylemişiz. Peygamber SAS Efendimiz'e

---

[108] İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.10; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten.

Lafız farkıyla: Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.85, no:20817; Şeybani, *el-Ahad ve'l-Mesani*, c.V, s.464, no:3307; Ümm-ü Afif RA'dan.

Ebu Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahabe*, c.XXIV, s.318, no:7362; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.1470; Ümm-ü Afif RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XVI, s.400, no:45104; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.56, no:16196.

başımızı, canımızı feda etmeye hazırız, onun peygamberliğini tasdik etmişiz.

Dinimizi ölçerken, dinimizin ahkâmını, ayetlerini, hadislerini anlamağa çalışırken, 20. Yüzyıl'ın kafasıyla bakmayacağız hadiselere… Yâni ilk önceden kendimiz bir tavır alıp da ayetlere, hadislere yad yad, yabancı yabancı, yan yan bakmayacağız. Nasıl yapacağız?

İlk önce peşin olarak, "Ben mü'min kulum, ayetlere ve hadislere gönlümü verdim, canım feda olsun!" diyeceğiz. İlkönce onlara bağlanacağız. Her şeyi ona göre ayarlayacağız.

"—Şimdi 20. Yüzyıl'da ben plaja gidiyorum. Bikinili kadınlarla bile konuşuyorum. Bikinili kadınlar da benimle konuşuyor. Bu devirde konuşmamak olur mu?"

Sen şimdi 20. Yüzyıl'a sırtını dayamışın, 20. Yüzyıl'ın keyfine, zevkine, eğlencesine, küfrüne, nifakına, bilmem nesine… Bunu tabii kabul ediyorsun, İslâm'a tenkitçi gözle bakıyorsun!

Öyle yapma, bu yanlış! Bu mü'mine yakışan bir bakış tarzı değil… Önce Müslüman ol, İslâm'ı kabul et, ayetleri ve hadisleri, her şeyi benimse… Çünkü Müslüman ayeti inkâr ederse, kâfir olur.

Sübut bulmuş olan, Peygamber Efendimiz'in söylediği muhakkak olan bir hadis-i şerifi inkâr ederse de kâfir olur. O zaman da kâfir olur. Sakın ha yanlış anlamasın bazı kimseler!

Ancak, "Hadis acaba Peygamber Efendimiz'den varid olmuş mu, olmamış mı?" diye ulemanın ilmî münakaşası caizdir. İlmen sabit olmuş bir hadise, "Benim aklım öyle şeye ermez!" dedi mi, küfür lağımının içine düşer gider. Helâk olur, gider.

İslâm'ın kendisinin öz mantığı var, öz sistemi var. Öz düşüncesi var, öz tedbirleri var… Öz eczanesi var, öz ilaçları var, hepsi şifalı… Bu insanların dünya ve ahiret saadetini kazanması için, Allah'ın gönderdiği bir ecza deposu İslâm… Allah CC Hazretleri insanların hastalıklarına şifa olsun diye, bize bir ecza deposu göndermiş ki fezadan, adı İslâm… Her derde ilaç var…

Bizim sistemimizde, bizim inancımızda kadın erkekle ihtilat

etmez. Kadınlı erkekli misafir gelirse, hanımlar ayrı, beyler ayrı odalarda oturur. Eskiden tramvaylarda kadınlar kısmı ayrı imiş, erkekler kısmı ayrı imiş. Arada perde varmış veyahut vagonu ayrı imiş.

"—Canım, İngiliz, Amerikalı ne güzel el ele tutuşuyor, tokalaşıyor."

"—Ne güzel deme! Tokalaşıyorlar ama onlarda ar yok, namus yok, telakkileri başka türlü… Haram helâl fikirleri teşekkül etmemiş."

O adamların yaşayışları hakkında olmuş bir şey nakledeyim sana: Benim Müslüman kardeşlerimden birisi burada kendi ağzıyla anlattı:

"—Ben Avrupa'nın filanca şehrinde talebeyken…"

Babayiğit bir arkadaş, yakışıklı, boylu poslu… Evin sahibi kaptan buna diyor ki:

"—Al şu anahtarı!"

"—Ne olacak?" demiş.

"—Ben sefere gidiyorum, evimin anahtarını al! Hanımım yalnız kalmasın…"

"—Tevbe estağfirullah, olur mu öyle şey? Buna aklın, vicdanın nasıl elveriyor? Utanmaz mısın, arlanmaz mısın?"

"—Ben gittiğim yerde nasıl olsa keyfime göre yaşıyorum ya, hanımım da keyfine göre yaşasın!"

Onlar böyle… Onların ahlâkı dünyayı batırıyor. Sen onları ne taklid ediyorsun? Onların ahlâkı böyle… Onlarda namus telakkisi yok ki… Güler geçer o…

Çırılçıplak soyunur, denizde öyle yüzer. Güneşleneceğim diye… Bir o tarafa döner, bir bu tarafa döner… Güneşlenir de… Namus telakkisi de yok, ar telakkisi de yok, ırz telakkisi de yok… O bize uymaz.

"—Öyle olursa ne olur?"

"—Öyle olursa bir millet batar."

"—E batmamış."

“—Batıyor.”

Stockholm’den bir polis müdürü geliyor buraya, diyor ki:

“—Halkımızın rahatı için her türlü tedbiri aldık. Sosyal güvenliği var, sigortası var; çalışsa para alır, çalışmasa para alır, aç kalması mümkün değil… Devlet maaş bağlamış. Her türlü serbestlik de var, cinsiyet serbestliği de var… Irz, namus olmadığı için, sudan ucuz olduğundan, her türlü şey serbest olduğu halde, en çok sex cinayetleri bizde işleniyor, en çok afyon iptilâsı, tiryakiliği bizde… En çok intiharlar bizde, dünyada birinciyiz. Bunun sebebini araştırıyorum.” diye buraya gelmiş.

Bakın, sosyal adaleti tamamlamış bir ülke, parasız insan yok… Her türlü serbestlik de var… Bu serbestlik insanın açlığını arttıran bir serbestliktir kardeşlerim! Allah-u Teàlâ Hazretleri’nin insanoğlunu yaratışı böyle… O mel’aneti icra ettikçe, o küfrü, o zinayı, o inkârı yaptıkça, iştihası daha da artar, daha da artar… Helâk oluncaya kadar gider.

Onların işi bize yaramaz! Kendilerine de yaramıyor. Kendilerini de batıracak. Kendilerinde de intiharlar dünyada birinci… Afyon iptilâsı dünyada birinci… Irz, namus, sex cinayetleri dünyada birinci… Bizden çare aramağa geliyor. Bizimkiler de: “Batı… Batı… Batı…”

Yahu sen batının nesini alacağını, nesini almayacağını iyi düşün! Bakın, Peygamber Efendimiz kendi kızı Fâtımatü’z-Zehrâ RA’ın, cennet hanımlarının seyyidesi, efendisi Hz. Fâtıma’nın evine giderken dışarıdan sesleniyor:

“—Kızım, perdenin arkasına geç, yanımda misafirler var!” diyor.

Birisi Peygamber, diğeri peygamber kızı, ötekiler Peygamber sahabisi… Bunlardan bir kötülük bahis konusu olur mu? Olmaz ama kanun öyle… “Perdenin arkasına geç kızım, yanımda misafirler var!” diyor. Evlerde odalar yok… Odalar olsaydı, “Öteki odaya geç!” diyecekti.

Burada da Peygamber Efendimiz hanımlara diyor ki:

“—Sakın ha ey hatunlar, mahreminiz olmayan erkeklerle

konuşmayın!”

Çünkü Allah kadınla erkeği birbirine ilgi duyucu yaratmıştır. Bu dünyanın her yerinde böyledir.

Geçenlerde gazetelerde vardı, yaz aylarında plajlara gidenlerin gönül maceralarını anlatıyordu. Bir gazetenin pazar ilavesinde ballandıra ballandıra anlatıyordu. Övüne övüne… En çok o zaman aşık oluyorlarmış. Bir de utanmadan, arlanmadan ballandırarak anlatıyor. “Yaz aşklarının tadı başkaymış.” diyor.

İbret alacağız. İnsan her baktığı şeyden, her duyduğu şeyden ibret alacak! Ateşle barut bir arada durmaz, patlar; mümkün değil. Onun için kızla erkek bir araya geldi mi, eli sıcak geliverir, bakışı yumuşak geliverir, bilmem ne derken kız gönlünü kaptırır, oğlan gönlünü kaptırır. Hatta oğlan evli olur, yuvası yıkılır. Nice aile faciaları duyup duruyoruz. Çok acaip şeyler duyuyoruz.

İslâm bunların önüne önceden geçiyor. Kötülük olduktan sonra, ayıkla pirincin taşını… Ayıklayamazsın!

İlk baştan İslâm tedbir alıyor. Nasıl tedbir alıyor?

“—Kadın erkek ayrı ayrı dursun, çok yan yana gelmesinler!” diyor.

Ondan sonra:

“—Erkek, kadın çabuk evlensin! Erken yaşta evlensin!” diyor.

Kırk yaşına gelmiş, hala geziyor ortalıkta…

“—Niye evlenmedin? Bu yaşa kadar nasıl vakit geçirdin? 12-13 yaşında bülüğa erdin, kırk yaşına kadar ne yaptın sen?”

“—Hocam, ne sen sor, ne ben söyleyeyim!”

Hala evlenmemiş, yâhu evlensene!

Askerlik diyor, tehir… İş olacak diyor, tehir… Ev alacağız diyor, tehir… Bilmem ne olacak diyor, tehir… Ondan sonra da:

“—Ben bu vakte kadar hanımsız yaşadım, bundan sonra da yaşarım. Ne diye onu yük alacağım?” diyor.

Ayrı bir mantık tutturup gidiyor.

İslâm, “Erken evlenin!” diyor. “Çocuklarınızı erken evlendirin!” diyor. Burada söyledim:

“—Bir delikanlı, erkek veya kız çocuğu bülüğ çağına gelir de annesi babası evlendirmezse, bir kabahat işlerse vebal annesinin, babasınındır.” diyor Peygamber Efendimiz.

Ben şahsen kendi çocuğuma da söyledim. Bir tanesi kaldı evlenmedik… O hadisi duyduktan sonra vebal gitsin diye:

“—Evlâdım, sana ev, sana maaş benden… Seni evlendireyim!” diye söyledim.

Siz de söyleyeceksiniz. Erken evlenecek ki, gözü başka yerde olmasın!

İkincisi, kadın erkek örtülü olacak. Şimdi ne oluyor? Açabildiği kadar açıyor. Kanun nereye kadar müsaade etmişse, oraya kadar açıyor. Altsızlar, üstsüzler, bikiniler, bilmem neler… Kanun sıkı durmasa, kanun sıkı durmamış zaten, açmış açabildiği kadar da… Orda da durmasa daha neler olacak?

Ama İslâm, “Örtün!” diyor. Ondan sonra ne diyor?

“—Erkekler kadınlarla konuşmasın!” diyor.

“—E ne olacak şimdi, ben çarşıdan dallı fistan alacaktım, güllü entari alacaktım. Bizim erkek bilmez bunu, benim gidip almam lâzım!”

Haa, sen oradan beğendiğin kumaşı alacaksın ama, bir sürü

günaha girip öyle geleceksin. Varsın erkek alsın! Birinci defada istediğini alamaz, ikincide alır. Veya varsın tam istediği gibi olasın, ne yapalım?

Çarşıyı geziyorlar, pazarı geziyorlar, süsleniyorlar…

"—Kime süsleniyorsun sen? Kime süsleniyorsun söyle bakayım? Sen evlenmedin mi, benim nikâhlım değil misin? Bu süs kime? Dışarıya giderken bu süslenmek kime?"

Örtün, kapan! süsleri sakla! Çünkü bizim dinimiz bu süsleri dışarıda saklamayı emrediyor.

Avrupalı:

"—Süsünü aç açabildiğin kadar, göster gösterebildiğin kadar… Gömleğin şuraya kadar yırtmaçlı olsun! Arkadan buraya kadar…"

"—Yahu, bunu uzun yapmışsın, bunun yırtmacı ne oluyor?"

"—Daha çok yüreğini ağzına getirmek için, hop ettirmek için…"

Uzun maksi etek, ta kalçasına kadar da yandan yırtmaç…

"—Bu ne, yırtıldı mı?"

Ne yırtılması, ar damarı çatladı, o yırtıldı. Alnı yırtıldı, alnında ar damarı yırtıldı da ondan buraya kadar açık…

Bizim dinimiz böyle değil…

"—Efendim, işte 20. Yüzyıl hürriyet…"

Şeytana hürriyet tanırsan, şeytan insanı cehenneme götürür. Nefse hürriyet tanırsan, nefis insanı daldan dala vurur.

Bir azgın katırın üstüne bir adamı bindirseler, dur dediği zaman durmayan bir hayvanın üstüne bindirseler bir kimseyi, bir korksa, bir ürkse ne yapar? Zeytin dalına takar insanı, kayaya vurur. Tepe taklak aşağı atar, üstüne çıkar, tekme atar. Katır bu…

Nefse de o fırsatı verdin mi, "Hadi bakalım hürsün, yap yapacağını!" desen;

O hemen ortaya çıkar, Hacivat Karagöz oyunu gibi bir eğlence arar kendisine…

"—Yok mu bana bir eğlence… Acaba gönlümü nerede eğlendirsem?" diye eğlence aramaya başlar.

İslâm böyle yapmıyor, nefsin sözünü dinleme diyor, nefsin sözünü dinleme diyor. Nefse uyma diyor. Şeytan âşikâr düşmandır, şeytana uyma diyor. Her şeyi başından yasaklamış.

İçkiyi yasaklamış, neden? İçki aklı götürür. Akıl gittiği zaman da insan, her türlü akılsızlığı yapar. Her türlü mel'aneti yapar. Bu akıl bizim sigortamız… Bu akıl bize böyle edepsiz, arsız işleri yaptırtmayan… Akıl gitti mi, hiçbir şey kalmaz.

Onun için bu hadisi dinlerken, 20. Yüzyıl'ın küfrünü kendine arka alıp, onu esas kabul edip, "Canım, bu kadar da dar kafalılık olur mu?" deme… Küfre gidersin!

Peygamber Efendimiz SAS, kötülük olmasın diye engellemek için söylüyor:

"—Ey hatunlar, mahreminiz olmayan erkeklerle konuşmayın!" buyuruyor.

Konuşma! Emir dinle, söz dinle! Kadın kadına konuşun, mahreminle konuş! Nâ-mahremlerle konuşma! Araya gelme, karışma ki, kötülük engellensin.

"—Benim aklımda hiç kötülük yok…"

Sen bu erkek milletini bilmezsin! Onu ben bilirim.

Yanına gidersin, senin aklında kötülük olmaz, onun aklında kötülük olur. Veyahut kadınların fitnelerine akıl ermez. Kalbim temiz, bilmem ne dersin, ondan sonra da gece uykun kaçar. Ne olduğunu anlayamazsın, çarpılmışa dönersin.

Onun için en iyisi Allah'ın emirlerine uymaktır, Peygamber SAS Efendimizin tavsiyesine uymaktır.

Niye bir hadis-i şerif üzerinde bu kadar durdum, uzunca konuştum?

Muhterem kardeşlerim, biz Allah'ın rızasına göre yaşamak zorunda olan, böylece sevap kazanıp cenneti kazanacak olan insanlarız. Bizi yoldan hangi hastalık daha çok çıkartıyorsa, hangi hastalık bizi Allah'ın rızasından uzaklaştırıyorsa, hangi hastalık bizi günahlara düşürüyorsa, hangi hastalık bizi cehenneme yuvarlattırıyorsa, onu çokça söyleyeceğiz.

Bu devrin insanlarının en çok günaha girme yolu bu meseledendir. Yani kadın erkek ilişkileri meselesindendir. Çoğu buradan gider gümbürtüye…

Babası àbid, zâhid; çocuğu sapık… Anası sàliha hatun, kızı bilmem ne… Ondan sonra, "Çocuklarla baş edemiyoruz!" filân derler.

Kızlar…

Şimdi Mekke-i Mükerreme'ye gittik. Çok sevdiğimiz bir kardeşimizin küçücük bir kızı var, onu da getirmiş.

"—Ooo, hacı hanım!" filân diye ben takılıyorum.

Küçük ama, boyu iki karış… Daha yeni konuşuyor, tatlı tatlı konuşuyor.

"—Ooo, sen hacı oldun; hani senin başörtün? Hani senin uzun kollu entarin?" dedim.

Şaka yaptım ama, yarı şaka yarı ciddi… İstiyorum ki ben kızlar da bebek de olsa, uzun giyinsin!

"—Neden öyle istiyorsun hocam? Sen yazın sıcağını hiç bilmez misin? Biraz püfür püfür esse ya… Biraz hava alsalar ya…"

Peygamber Efendimiz diyor ki kardeşlerim:

"—Çocuğun avreti de erkeğin avreti gibidir."

Çocuğun avreti de göründü mü, büyüğün avreti gibi o da günah olur. Nasıl erkeğin diz ile bel arası haram ise, çocuğunki de görünmeyecek. Nasıl kadının eli, yüzü ve ayağı dışında bütün vücudunun görünmemesi gerekiyorsa, kızın da görünmeyecek.

Tamam, bunu anladı. Ben şaka yollu söyledim, o hacı kardeş de anladı.

"—Mekke-i Mükerreme neresi?"

"—Kâbemizin olduğu yer, Müslümanların kıblesinin olduğu yer…"

Şimdi, Hocamız böyle dedi diye çarşıya pazara çıkıyor bizim hacı efendi… Mekke-e Mükerreme kazan, bu kepçe… Dolanıyor, dolanıyor; uzun kollu, uzun etekli entari arıyor.

"—Bulamadım Hocam!" dedi.

Kaç gün aradı aradı bulamadı. Eteği uzun, kolu kısa… Uzun kollu entari yok… Modayı Mekke'de bile bizim aleyhimize döndürmüşler.

Ne olur uzun kollu olursa? Bol yap, püfür püfür yine aynı rahatlık olur. Niye kısa kollu yapıyorsun? Niye eteği kısa yapıyorsun? Niye bu çocuğun kilotu görünüyor, niye bacağı görünüyor? Niye böyle alıştırıyorsun? Niye başını örtmeğe alıştırmıyorsun?

Alıştırmıyor, alıştırmıyor;

"—O küçüktür, ziyanı yok!" diyor. "Ah benim şeker yavrum!"

diyor.

Ondan sonra çocuk geliyor on beş yaşına…

"—Hadi kızım, artık büyüdün, örtünme zamanın geldi."

"—Hayır, ben manto giymem! zorlamayın, zorlarsanız, intihar ederim!"

İntihar edersin, cehenneme gidersin. Alışmadı, "Artık örtün!" dediğin zaman zor geliyor.

Aklımızı başımıza devşirelim! Anne isek, baba isek, bu evlâtların sorgusu suali var yarın… Mahkeme-i kübrada sorgu sual var kardeşlerim! Hepimize sorgu sual olacak!

"—Bu evlâtlar senin mi?"

"—Benim…"

"—Sen bunun terbiyesini güzel yaptın mı, yapmadın mı? Okuttun mu, okutmadın mı? Kur'an-ı Kerim'i öğretin mi, öğretmedin mi? Helâl lokma yedirdin mi, yedirmedin mi?"

Bunların hep sorgusu, suali var.

Sonra onlar cehenneme giderse, gözünün önünde "Anne! Baba" diye bağırırsa, ateşlerin arasından sesini duysan rahat edebilir misin? İster misin çocuğun ateşlerin içinde cayır cayır yansın?

"—İster miyim Hocam, istemem! Cennete girmesini isterim."

O zaman cennete gidecek şekilde terbiye edeceğiz, cennete gidecek şekilde örteceğiz, cennete gidecek şekilde yetiştireceğiz, bize hayırlı evlat olacak şekilde büyüteceğiz. Hayırlı bir mesleğe sokacağız. Ondan sonra ölürsek, müsterih bir şekilde rahat öleceğiz.

"—El-hamdü lillâh oğlum salih bir şekilde yetişti, büyüdü. Mâşâallah din yolunda hiç eğrilmeden, bükülmeden, takvâ üzere yaşıyor, dümdüz gidiyor doğru yolda…" diyeceğiz.

Veyahut;

"—Sàliha bir kızım oldu, el-hamdü lillâh,.. Tam bir Müslüman hatunu… Mâşâallah, çok şükür!" diyeceğiz.

O Kur'an okudukça, o ibadet ettikçe bizim kabrimize nur yağacak, sevap geçek. Sermaye, ahiret sermayesi…

Onun için muhterem kardeşlerim, kafamızı İslâm'a ayarlayalım! 20. Yüzyıl'ın bâtılına ayarlayıp, İslâm'a çarpık çarpık bakmayalım! İslâm'a ayarlayalım kafamızı, İslâm ayarına göre 20.

Yüzyıl'ın ne kadar çarpık olduğunu görüsün o azaman…

20. Yüzyıl'ın teknolojisi ne kadar alkışlanacak gibiyse, ahlâkî durumu da o kadar esef edilecek gibidir.

20. Yüzyıl'da aile mefhumu kalmamıştır. 20. Yüzyıl'da evlatlık mefhumu kalmamıştır. 20. Yüzyıl'a karılık kocalık mes'uliyeti kalmamıştır. 20. Yüzyıl'da hak, adalet duygusu kalmamıştır. Vuranın elinde kalıyor, kıranın elinde kalıyor. Herkes birbirinin kurdu, haramlara dalmış gidiyor. Biz onlara uyamayız. Biz Müslümanız, biz Allah'ın emirlerine uyarız.

Önümüze baklava börek koysalar, altın tepsi içine çil çil altınları koysalar, harama el uzatamayız.

"—Yok, bu haram, bu benim hakkım değil!" deriz.

"—Yâhu uzatsan, bir avuç alsan, zengin oldun gittin!"

"—Dünya zenginliği para etmez. Ahirette vebal olacak, ateş olacak şeyi almam!" deriz.

Dememiz lâzım! Bu mantıkla yetişmezsek, bizim Müslümanlığımız sakat… Daha biz İslâm'ı anlayamamışız.

Al sen 20. Yüzyıl'ı yanına, gir 20. Yüzyıl'ın koluna; ondan sonra İslâm'a yan yan bak! Ters ters bak!

"—Bu yüzyılda, bu asırda, bu modern çağda bu din de çekilir mi?"

Sen gittin gümbürtüye… Çekilir. Bu seni küfürden, bu seni cehennemden, bu seni mutsuzluktan, bu seni düzensizlikten, bu seni anarşiden kurtarmak için gelen reçete bu! Allah'ın senin hastalığına gönderdiği ilaç bu… Sen ilacı istemiyorsun! O zaman kanserden, cüzzamdan mahvolup gideceksin. Sonra anlayacaksın!

İş işten geçtikten sonra anlayacaksın:

"—Vay be, tüh be… Benim çocuğumu keşke ben öyle yetiştirmeseymişim. Avrupa'da da okuttum ama bak yaptığına! Şunun yaptığını görüyor musun?"

Anarşist oldu, komünist oldu, dinsiz oldu, imansız oldu, ahlâksız oldu, edepsiz oldu…

"—Ne lüzumu var bu sizin inandığınız şeylere?" demeye başladı.

Sen tarlanı satarsın, onu okutmak için böyle gayret sarf edersin, dinine dikkat etmediğin için bu noktaya gelir.

Ben böyle çok ağlayan babalar gördüm. Çok… Çok ağlayan

anneler, babalar gördüm. Evlâdını iyi niyetlerle yetiştirmek istemiş ama, dinî duygusunu güzel yerleştiremediği için…

Doktor olabilir, ağa olabilir, paşa olabilir… Mühim olan adam olmak… Her şey olabilir ama, adam olmazsa…

O bakımdan evlatlarımıza dikkat edeceğiz. Nesine dikkat edeceğiz?

Helâl lokma yiyecek, namuslu yetişecek. Mert olacak, dürüst olacak, her şeyi açık olacak. Allah'ın rızası yolunda yürüyecek evlât olacak. Kadınlarımız da öyle…

"—Bu havada örtünmek zor geliyor bana, sıcak hava!"

Cehennemin ateşi daha sıcak…

قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا (التوبة:٨١)

(*Kul nâru cehenneme eşeddü harrâ*) "De ki: Cehennemin ateşi daha sıcaktır." (Tevbe, 9/81)

"—Bu sıcakta gidilir mi çölde?" dediler.

"—Cehennem ateşi daha sıcak!" dedi Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de…

Onun için buradaki az bir sıkıntı, ahirette ferah olur. Buradaki az bir eğlence, keyif, zevk, sefa, ahirette büyük vebal olur. Dikkat edelim, aldanmayalım! Dünyaya aldanmayalım, faniye aldanmayalım, zevke aldanmayalım, nefse aldanmayalım, şeytana aldanmayalım! Allah yolunda dosdoğru yürüyelim!

Kur'an'ın emrine, Peygamber Efendimiz'in tavsiyesine uyalım! Haramını haram bilelim, razı gelelim; helâlini helâl bilelim, baş tacı edelim, öyle hareket edelim!

Mahremimizle konuşabiliriz. Mahrem olmayan kimselerle köşe başlarında, bilmem nerelerde, güle oynaya konuşmayalım!

"—Hadi gel bir de poker oynayalım!"

Ondan sonra ayıkla pirincin taşını…

b. Cüzzamlılara Dikkatli Bakmayın!

İkinci hadis-i şerife geçiyoruz. Efendimiz ikinci hadis-i şerifte

buyurmuş ki:[109]

لاَ تُدِيمُوا النَّظَرَ إِلَى الْمَجْذُومِينَ (طب. حم. ه. وابن جرير ، ق.
عن ابن عباس ؛ طب. عن معاذ)

(*Lâ tüdîmü'n-nazara ile'l-meczûmîn*) "Cüzzamlılara dikkatli dikkatli, keskin keskin bakmayın! Çünkü hor görürsünüz, hakir görürsünüz, dayanamazsınız. Mânevî birtakım zararları olur, öyle keskin keskin bakmayın!" buyrulmuş.

Cüzzam tedavisi zor bir hastalıktır. [Cüzzam hastalığı mikrobik bir hastalıktır. (*Lepra*) ciltte lekeler, sinir uçlarında his kaybı ile başlar, yüzde şekil bozukluğu (*Facies leonina*: Aslan yüzü), ellerde şekil bozukluğu ve parmaklarda dökülmelere sebep olur. Daha çok aile içinde, yakın temasla bulaşır. Zamanımızda tedavisi mümkündür. Eskiden batıda cüzzamlıları lânetli saymışlar, toplumdan dışlamışlardır.]

Allah etmesin… Allah bizi afiyet üzere yaşatsın, dert verip derman arattırmasın, inletmesin… Sıhhatle, afiyetle yaşatıp, huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varıp, ahirette de mes'ud olmayı nasib eylesin…

c. Güneş Doğarken ve Batarken Namaz Kılmayın!

Buhari'de, Müslim'de, İbn-i Mâce'de olan bir hadis-i şerif. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[110]

---

[109] İbn-i Mâce, *Sünen*, c.X, s.382, no:3533; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.233, no:2075; Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.XI, s.106, no:11193; İbn-i Ebi Şeybe, *Musannef*, c.VIII, s.132, no:25032; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimaşk*, c.LIII, s.380; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.218; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.55, no:28339; *Câmiü'l-Ehàdis*, c.XVI, s.92, no:16304, 16305.

[110] Buhari, *Sahih*, c.II, s.430, no:548; Müslim, *Sahih*, c.IV, s.273, no:1370; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.19, no:4695; Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.XII, s.329, no:13259; Ebu Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.50, no:5684; İbn-i Ebi Şeybe, *Musannef*, c.II, s.354, no:7442; İbn-i Hibban, *Sahih*, c.IV, s.437, no:1569; İbn-i Huzeyme, *Sahih*, c.II, s.256, no:1273; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimaşk*, c.XVII, s.138; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

لاَ تَحَرَّوْا بِصَلاَتِكُمْ طُلُوعَ الشَّمْسِ ، وَلاَ غُرُوبَهَا ؛ فَإِنَّهَا تَطْلُعُ بِقَرْنَيْ شَيْطَانٍ (حم. م. عن ابن عمر ؛ ن. عن عائشة ؛ مالك عن عروة مرسلاً ؛ مالك عن عمر موقوفا)

(*Lâ taharrev bi-salâtiküm tulûa'ş-şemsi, ve lâ gurûbehâ; feinnehâ tatlüu bi-karneyi şeytànin*)

Namazlarınızda güneşin doğuşunu ve batışını araştırmayın! Çünkü o şeytanın iki boynuzu arasından doğar. Yani sabah namazını tehir edip, tehir edip güneşin doğacağı zamana bırakmayın! Tam o zamana denk getirmeyin!

İkindi namazınızı tehir edip, tehir edip de tam güneşin batacağı zamana denk getirmeyin!

Şimdi bu güneşin doğduğu ve battığı zamanlar, başka din mensuplarının, güneşe tapanların, ateşe tapanların güneşe hürmet gösterdikleri bir zaman... Onlar fırsatı kollarlarmış, tam o vakit olsun ki, güneşe secde ile tamam olsun diye... İbadetlerini o vakitlerde yaparlarmış. Tabii cahiliye zihniyeti... Müslümanlar onlara benzemesin diye Peygamber Efendimiz ikaz etmiş.

Sabah namazının vakti, bizim Hanefi mezhebine göre, güneş doğmadan yarım saat önceki vakittir. Namazı kıldıktan sonra, eğer namazda bir hata olduğu anlaşılırsa, yeniden namaz kılacak kadar bir vakit kalması istenir. Hava bulutlu olursa, biraz daha erken kılınması tavsiye edilir.

İkindi namazı da ilk vaktinde kılınacak, güneşin batma zamanına tehir edilmeyecek ki, başka din mensuplarına benzenmiş olmasın!

Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.VII, s.227, no:6946; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimaşk*, c.XVII, s.186; Semüretü'bnü Cündeb RA'dan.

Malik, *Muvatta'*, c.II, s.166, no:462; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.VII, s.417, no:19592; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.61, no:16210, 16211.

d. Hiçbir İyiliği Hor Görmeyin!

Dördüncü hadis-i şerife geldik. Bu hadis-i şerif bize iyilikleri tavsiye eden bir hadis-i şeriftir. Süleym ibn-i Câbir RA'dan rivayet edilmiş.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[111]

---

[111] İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Samt*, c.I, s.119, no:166; Ebû Cürey Süleym ibn-i Câbir el-Hüceymî RA'dan.

Lafız farkıyla: Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.63, no:20652; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.403, no:1182; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.279, no:521; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VII, s.62, no:6383; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.167, no:1208; Begavî, *Şerhü's-Sünneh,* c.VI, s.315; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.252, no:8050; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.486, no:9691; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.454, no:3100; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VII, s.397, no:2854; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.196, no:1489; Ebü'ş-Şeyh, *Emsâlü'l-Hadîs*, c.I, s.87; Şeybânî, *el-Âhàd ve'l-Mesânî*, c.II, s.363, no:1181; İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstîàb*, c.I, s.67; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XIX, s.270, no:3758; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IV, s.199; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.360, no:1017; Ebû Cürey Süleym ibn-i Câbir el-Hüceymî RA'dan.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.220, no:3376; Ebû Zer RA'dan.

لاَ تَحْقِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا ، وَلَوْ أَنْ تَصُبَّ مِنْ دَلْوِكَ فِي إِنَاءِ الْمُسْتَسْقِي ، وَأَنْ تَلْقَى أَخَاكَ بِبِشْرٍ حَسَنٍ ، فَإِذَا أَدْبَرَ فَلاَ تَغْتَابَهُ

(ابن أبي الدنيا عن سليم بن جابر)

RE. 469/4 (*Lâ tahkıranne mine'l-ma'rûfi şey'en, velev en tesubbe min delvike fî inâi'l-müsteskî, ve en telkà ehàke bi-bişrin hasenin, feizâ edbere felâ tağtâbehû.*)

(*Lâ tahkıranne mine'l-ma'rûfi şey'â*) "Sakın ha, asla ve asla iyilikten hiçbir şeyi hor ve hakir görme! 'Canım küçücük bir iyilik, azıcık bir iyilik… Ne kıymeti var?' filan diye bir iyiliği küçük görme, küçümseme! Yapılan bir iyiliği hor hakir görme!"

Nasıl bir iyilik?

(*Ve lev en tesubbe min delvike fî inâi'l-müsteskî*) "Senden su isteyen bir kimseye kendi kovandan suyu boşaltıvermen, 'Al, su mu istiyorsun?' diye ona su döküvermen de bir çeşit iyiliktir. Onu bile hor hakir görme!"

Yâni onu da yap! "Canım bu mühim değil, bunu yapmasam önemli değil. Bu iyilik pek mühim olmadığından yapmayıvereyim!" deme…

Büyük sevap var dedi mi herkes koşar.

"—Şunu şöyle yaparsan yedi yüz misli sevap var!"

"—Aman ben de yapayım!"

Yedi yüz misli sevabı gördü, nasıl koşuyor. Ama küçük bir sevap oldu mu pek aldırmaz insan… Onun için Peygamber Efendimiz diyor ki:

"—İyilikten hiçbir şeyi hor ve hakir görme! İsterse su isteyen birisine kendi kovandan birazcık su boşaltıvermek bile olsa…"

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.685, no:16445; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.43, no:83; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.63, no:16217.

İkincisi; (*Ve en telkà ehàke bi-bişrin hasen*) "Müslüman kardeşin ile karşılaştığın zaman, onu güzel bir tatlı gülüşle, tebessümle, güleç bir yüzle karşılamanı bile önemsiz sayma! Bu da bir iyiliktir."

"—Canım ne olacak, gülsen ne olur, gülmesen ne olur?"

O da önemli, onu bile küçümseme! Herkesin yapabileceği bir şey bu…

"—Ben çok zengin olsaydım, ah neler yapardım, neler yapardım… Köşkler yapardım, saraylar yapardım. Fakirleri doyururdum, çıplakları giydirirdim…"

Sen şimdi yapabileceğin şeyleri yap da, eline o fırsat geçerse, onu da yaparsın!

"—Tebessüm edemez misin, para ile mi tebessüm?"

"—Değil…"

Niye gülmezsin? İki kaşın çatık, bir türlü gülmüyorsun! Önünde dokuz takla mı atalım, hokkabazlık mı yapalım? Ne yapalım, ne istiyorsun yani yüzünü güldürmek için?

Allah'ın selâmını niye vermez geçersin? Ne oluyor böyle?

Bazı insanlar maalesef kaşları çatık oluyor. Doğru değil…

Kaşları çatık oldu mu, karşısındaki şahıs, "Yahu, bu adam bana kızdı galiba!" der, "Benim de ona pek ihtiyacım yok, ben de ona selâm vermeyeyim de görsün bakalım! Geçen gün o bana selâm vermedi, bende ona şimdi selâm vermem. Alsın boyunun ölçüsünü…" der.

Bu sefer iki Müslüman arasında başlar bir çekişme…

"—O bana selâm vermedi, ben ona selâm vermedim. Ben onun önünü keseyim, o benim önümü kessin… Ben onun işine zıt çıkayım, o benim işime zıt çıksın…"

Zıtlaşma büyür büyür, bir muhabbetsizlik olur.

Öyle olmayacak, muhabbet olacak.

Onun için küçük büyük deme, yapabildiğin iyiliği yapmağa çalış! Yani ben bunu şöyle anlattım, geçen gün kardeşlerime:

Şimdi bir bakkal, gidersin kibrit istersin; şu kadar para, alır onu, verir. Toplu iğne istersin, verir. Çengelli iğne istersin, verir.

Kaç para? Şu kadar… Bir mektup kâğıdı istersin, verir. Bir zarf istersin, verir. En ufak bir şeyi bile verir.

Ne olacak bundan? Bu verdiğim para 25 kuruş, 50 kuruş, bir lira ne işe yarar bu devirde? Bir gazozun bile fiatı şu kadarken…

Ama akşama hepsi birikiyor. O onu öyle hesaplamaz. Akşama kadar yaptığı irili ufaklı, küçüklü büyüklü alışverişin hepsini toplar, meselâ 28 bin liralık alışveriş yapmış. Bu 28 bin liralık alışverişin yüzde kırk kârı var der, veyahut yüzde on kârı var der… Neyse. "Bugün 2800 TL kazanmışım, üç bin lira kazanmışım, beş bin lira kazanmışım..." der.

Biz de böyle yapacağız.

Birisinin kovasına birazcık su döküverdim. Ötekisine bir güleçyüz gösterdim. Berikisine bir tatlı söz söyledim. Yoldan bir taşı bir kenara kaldırıverdim. Birisinin çocuğunun başını okşayıverdim. Birisi hastaydı, ziyaretine gidiverdim… Birisinin cenazesine iştirak ediverdim. Ötekisinin çocuğunun işini yapıverdim. Berisinin elektrik şirketinde parasını yatırıverdim. Mahallemizdeki dul kadının gittim, maaşını alıverdim. Komşunun ekmeği kalmamış, ekmek alıverdim… Küçük küçük, küçük küçük akşama birikir, bayağı bir sevap eder.

Onun için, iyilik yapmak için fırsat arayacağız. Hiçbir şeyi hor hakir görmeyeceğiz.

Bu iyi şeylerin bir de üçüncüsünü sıralamış hadis-i şerifte… Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:

(*Feizâ edbere felâ teğtâbehû*) "Sana arkasını dönüp gittiği zaman, onu gıybet etmemektir. Giden insanın arkasından konuşmamak da bir çeşit iyiliktir."

Şimdi yüzüne karşı bizim yüzümüz tutmaz, tatlı tatlı konuşuruz:

"—Aman efendim, nasılsın efendim, iyi misin, özledim, bilmem ne…" filân.

Arkasından:

"—Bu hacı efendi iyi ama bir de şu kusuru yapmasaydı. Biraz da şu kusuru var… Geçenlerde bana bir de böyle yaptı, bir kızdırdı

beni…”

“—Pekiyi, demin yüzüne niye gülüyordun?”

Yüzüne başka, arkasından başka… Arkasından gıybet ediyor.

Böyle etmemek, gıybetini yapmamak… Güzel huy bu işte, İslâm bu…

İslâm dediğimiz şey, insanın ağzına geleni söylememesi; eline imkân geçtiği zaman her aklına gelen şeyi yapmaması, kontrollü olması demek. İslâm bu…

İslâm kolay değil bir bakıma, çünkü kendi kendinle mücadele edeceksin. Kendi kendini tutacaksın, kötülükten alıkoyacaksın, nefsine hakim olacaksın!

“—Asıl pehlivan, kızdığı zaman nefsine hakim olandır.” diyor Peygamber Efendimiz.

Güreşiyormuş delikanlılar… Oradan geçerken Peygamber Efendimiz onları görmüş. Onlar da utanmışlar Efendimiz güreşirken gördü diye… Şöyle utanarak kenara çekilince, onları teşvik etmiş. Çünkü Müslümanın güçlü kuvvetli olması lâzım. Demiş ki:[112]

لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرَعَةِ ، إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ

(خ. م. حم. ق. عن أبي هريرة ؛ د. عن ابن مسعود)

[112] Buhàrî, *Sahîh*, c.XIX, s.72, no:5649; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.19, no:4723; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.236, no:7218; İmam Mâlik, *Muvatta’* (Rivâyet-i Yahyâ), c.II, s.906, no:1613; Buhàrî, *Edebü’l-Müfred*, c.I, s.446, no:1317; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.VI, s.305, no:8270; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.X, s.241, no:21656; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.VI, s.105, no:10226; Begavî, *Şerhü’s-Sünneh*, c.VI, s.363; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.377, no:7697; er-Rebi’, *Müsned*, c.I, s.274, no:710; Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.25, no:1730; Kudàî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.II, s.213, no:1212; Tahàvî, *Müşkilü’l-Âsâr*, c.IV, s.189, no:1419; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VIII, s.347, no:25894; Abdü’r-Rezzak, *Musannef*, c.XI, s.188, no:20287; Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.III, s.522, no:7705; *Keşfü’l-Hafâ*, c.II, s.169, no:2140; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.XVIII, s.248, no:19330.

(*Leyse'ş-şedîde bi's-suraati*) "Pehlivan güreşte karşı tarafı yere çalan değildir, yere yatıran değildir. (*İnneme'ş-şedîdü'llezî yemlikü nefsehû inde'l-gadabi*) Asıl pehlivan, gazaplandığı zaman kendisine hàkim olup, kendisini tutabilen kimsedir. Sinirlenmeyip kendisini tutabilen insandır."

Biz de nefsimize hakim olacağız.

Muhterem kardeşlerim!

Bu gıybet denilen şey öyle tatlıdır ki, yaranın kaşındığı gibi tatlıdır. Tutacağız kendimizi, gıybet etmeyeceğiz. Gıybet etmedik mi, çok sevap kazanırız.

e. Babalarınızın Üzerine Yemin Etmeyin!

Bu hadis-i şerif de yeminle ilgili… Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[113]

لاَ تَحْلِفُوا بِآبَائِكُمْ . مَنْ حَلَفَ بِاللهِ فَلْيَصْدُقْ ، وَمَنْ حُلِفَ لَهُ بِاللهِ فَلْيَرْضَ ، وَمَنْ لَمْ يَرْضَ بِاللهِ فَلَيْسَ مِنَ اللهِ (ه. ق. عن ابن عمر)

RE. 459/5 (*Lâ tahlifû bi-âbâiküm. Men halefe bi'llâhi felyasduk, ve men hulife lehû bi'llâhi felyerda, ve men lem yerda bi'llâhi feleyse mina'llàhi*)

(*Lâ tahlifû bi-âbâiküm*) "Babalarınızın adını ortaya atarak yemin etmeyin!"

"—Babamın başına and olsun ki…" filan gibi çeşitli yemin şekilleri vardı Araplarda. Bizim belki Doğu Anadolu'da, bazı yerlerde vardır:

"—Babanın başı için… Sevdiğinin başı için…" derler. Böyle bir yemin şekli vardır.

Peygamber Efendimiz diyor ki:

---

[113] İbn-i Mace, *Sünen*, c.VI, s.299, no:2092; Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.X, s.181, no:20512; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XVI, s.688, no:46338; *Keşfü'l-Hafa*, c.II, s.351, no: 3008; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.72, no:16240.

“—Babalarınızla yemin etmeyin! Babanızın adını vererek yemin etmeyin!” diyor, yasaklıyor onu. “Yeminler ancak Allah için edilir.” demek istiyor.

(*Men halefe bi'llâhi felyasduk*) “Kim Allah'a and içmişse, vallahi diye yemin etmişse, o yeminini doğru çıkartacak şekilde hareket etsin!”

Ya yemin etmeyecekti ya da yemin ettiyse sözünde dursun, o işi öyle yapsın!

“—Vallàhi ben sana yarın geleceğim!”

Hadi bakalım, her işi bırakıp gideceksin. Yemin ettin.

“—Vallahi ben seni yalnız bırakmam, hiç merak etme, sıkıştığın zaman arkandayım!”

Madem yemin ettin, vereceksin. Madem söz verdin, o sözünü yerine getirmen lâzım! Bu da böyle bir kaide…

Esas kaide olarak, yemin etmemeğe alıştıracağız kendimizi… Çünkü, Müslüman sözünün eridir. Yapamayacağı şeyi ortaya atmaması lâzım!

Büyük günahtır; böyle koca koca konuşup, yapamayacağı şeyleri ortaya atmak büyük günahtır.

Bir kere yemin etmemeğe kendimizi alıştıralım, boş yere yemin etmeyelim! Yemin edersek, sözümüzün eri olalım, dediğimiz şeyi yapalım!

Sonra ne diyor Peygamber SAS Efendimiz:

(*Ve men hulife lehû bi'llâhi felyerda*) “Kim Allah'ın adı verilerek kendisine yemin edilirse, kabul etsin, razı gelsin!”

“—Vallahi ben yapmadım!”

“—Pekiyi, madem Allah'a yemin ediyorsun, senin yapmadığını kabul ettim.”

“—Benim bu arabanın farını kim kırdı? Bizim bu camı kim kırdı? Sen mi yaptın, bak kimse yoktu burada?”

“—Vallahi ben yapmadım.” derse, kabul edecek. Allah'ı anarak yemin eden kimsenin yeminine ötekisi razı gelsin!

(*Ve men lem yerda bi'llâhi*) “Kim Allah'ın adına yemin edildiği halde, Allah'ın adı anıldığı halde razı gelmez de hala ısrar ederse, (*feleyse mina'llàhi*) Allah'tan bir şey beklemesin! Allah'ın rahmetinden bir şey beklemesin!”

Çünkü, Allah'ın adı anılıyor da adam tutturmuş hala devam ediyor.

Yemin konusunda bu tavsiyeleri olmuş Efendimizin SAS.

f. Zengine Sadaka Câiz Olmaz!

Altıncı hadis-i şerif…

Sadaka konusuna geçti. Ahmed ibn-i Hanbel, Ebû Dâvud, Tirmizî ve Hàkim Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan; Ahmed ibn-i Hanbel, Neseî ve İbn-i Mâce Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[114]

لاَ تَحِلُّ الصَّدَقَةُ لِذِي غِنًى وَلاَ لِذِي مِرَّةٍ سَوِيَ (حم. د. ت. ك.
ق. عن ابن عمر ؛ حم. ن. ه. عن أبي هريرة)

RE. 469/6 (*Lâ tahillu's-sadakatü li-zî gınen ve lâ zî mirretin seviyyin*)

(*Lâ tahillu's-sadakatü*) "Sadaka caiz olmaz."

Bu sadakanın bir manası bağış demek olabilir. Bir manası da zekâttır. Zekât manasına da kullanılıyordu.

"Sadaka veya zekât helâl olmaz. Zenginlik miktarı mala sahip olan kimseye helâl olmaz. Yani sen zengin kimseye verme, zengin kimse de onu almağa hakkı yoktur, almağa kalkışmasın!"

"—Ben zenginim, benim ihtiyacım yoktur!" diyecek, almayacak. Almaması lâzım.

---

[114] Tirmizi, *Sünen*, c.III, s.57, no:589; Ebu Davud, *Sünen*, c.IV, s.440, no:1392; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.164, no:6530; Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.VII, s.13, no:12934; Darimi, *Sünen*, c.I, s.472, no:1639; Begavi, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.140; Tahavi, *Şerhü'l-Maani*, c.II, s.14, no:2759; -i Ebi Şeybe, *Musannef*, c.III, s.207, no:10766; Abdürrezzak, *Musannef*, c.IV, s.110, no:7155; Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan.

Nesei, *Sünen*, c.VIII, s.398, no:2550; İbn-i Mace, Sünen, c.V, s.428, no:1829; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.389, no:9049; Nesei, *Sünenü'l-Kübra*, c.II, s.54, no:2378; Dara Kutni, *Sünen*, c.II, s.118, no:2; Ebu Ya'la, *Müsned*, c.XI, s.62, no:6199; Kudai, *Müsnedü'ş-Şihab*, c.II. s.61, no:885; İbn-i Ebi Şeybe, *Musannef*, c.III, s.207, no:10767; Ebu Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.VI, s.453, no:16501; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.67, no:16226.

Ben İzmit'te namaz kılıyordum. Baktım yanımda bir ihtiyar, yaşlı, beli iki kat; güzel ibadet ediyor, hoşuma gitti. Elbisesi yamalı, ceketinin uçları yıpranmış. Yanımda bir miktar para vardı, çıkarttım, verdim. Aldı parayı eline, kaşlarını çattı:

"—Bu ne?" dedi.

Sanki ben kabahat yapmışım gibi…

"—Hayır…" dedim.

"—Bana zekât düşmez, ben zekâta muhtaç değilim!" dedi.

"—Amca, madem düşmüyor, o zaman sen mahallenden zekâta müstehak olan birini bul, ona ver!" dedim.

"—Eh, o olur." dedi.

Ciddi adam, o zaman parayı cebine koydu.

Hoşuma gitti yani; "Bu bana düşmez!" dedi. Ceketi yırtık, yamalı, bilmem ne filân ama, "Hayır, bu bana düşmez!" dedi.

Medine-i Münevvere'de fukara zenciler var. Köşeye oturuyorlar. Önlerine bir iki yer fıstığı, ceviz gibi bir şeyler koyuyorlar, onu satıyorlar. Ondan para kazanacak... Fukaracık, acıyor insan, yüreği parçalanıyor.

Yanaştık bir tanesine, hayır vereceğiz.

"—Ben bugünkü gıdamı aldım, rızkımı temin ettim; başkasına verin!" dedi.

Almadı, tok gözlü… Bir günlük yiyeceği, içeceği olduğu zaman yardım istemiyor. Herkes böyle olsa, hakiki fakirler ortaya çıkar, onlara yardım ederiz biz…

Adamın cebi para dolu, evi, apartmanı var, katı, dairesi var… Hırpani giyinmiş, saçını dağıtmış, "Muhtacım!" diyor. Yalvarmasını, yakarmasını da iyi biliyor.

"—Ameliyat oldum!" diyor, kolu sarılı, kanlar dışarı çıkmış…

Açıyorsun, kolu sağlam, dalak bağlamış.

"—İşte memlekete gideceğim, paraya ihtiyacım var…

"—Hadi gel, otobüs parasını vereyim!"

"—Yok, şimdi biraz işim var, parasını ver!"

"—Parasını vermem, bilet veririm. Gidersin memleketine…"

Böyle tüccarları türemiş bu işin, asıl fukara da istemiyor. Aç kalıyor, ağlıyor ama istemiyor. Veyahut zar zor istiyor. Ötekiler öne geçtiğinden arkada kalıyor. Yani hakiki muhtaçlara da hayrın

gitmesini engellediği için, iki misli günaha giriyor.

Allah bize basiret ihsan eylesin… Yakınımızdan, mahallemizden hakikaten muhtaç insanı görelim, gözleyelim, ona vaktinde verelim! Tesadüfen verdiğin zaman aslında apartmanı, dairesi olan dilenmeyi meslek edilmiş insana gidiyor. Cenazelerin olduğu yerlerde, türbelerde bu işin tüccarlığını yapan insanlar olabiliyor.

g. Zekâtın Verilebileceği Kimseler

Yedinci hadis-i şerif.

Ahmed ibn-i Hanbel, Eûu Davud, İbn-i Mâce, Hàkim ve Beyhakî Ebû Said el-Hudrî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[115]

لاَ تَحِلُّ الصَّدَقَةُ لِغَنِيٍّ إِلاَّ لِخَمْسَةٍ: لِغَازٍ في سَبِيلِ اللهِ ، أَوْ لِعَامِلٍ عَلَيْهَا ، أَوْ لِغَارِمٍ ، أَوْ لِرَجُلٍ اشْتَرَاهَا بِمَالِهِ ، أَوْ لِرَجُلٍ كَانَ لَهُ جَارٌ مِسْكِينٌ فَتَصَدَّقَ على مِسْكِينٍ فَأَهْدَاهَا الْمِسْكِينُ لِلْغَنِيِّ (حم . د. ه. ك. ق. عن أبي سعيد)

RE. 469/7 (*Lâ tahillü's-sadakatü li-ganiyyin illâ li-hamsetin: Li-gàzin fî sebîli'llâh, ev li-àmilin aleyhâ, ev li gàrimin, ev li-racülin işterâhâ bi-mâlihî, ve li-racülin kâne lehû cârun miskînün fetesaddaka alâ miskînin, feehdâhe'l-miskînü li'l-ganiyyi*)

(*Lâ tahillü's-sadakatü li-ganiyyin illâ li-hamsetin*) "Sadaka zengine helâl olmaz, ancak şu beş kişi müstesnâ… Zengine sadaka veya zekât verilmez, ancak şu beş kişi hariç:

---

[115] Ebu Davud, *Sünen*, c.IV, s.442, no:1393; İbn-i Mace, *Sünen*, c.V, s.431, no:1831; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.56, no:11555; Hakim, *Müstedrek*, c.I, s.566, no:1480; Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.VII, s.15, no:12946; İbn-i Huzeyme, *Sahih*, c.IV, s.69, no:2368; Abdürrezzak, *Musannef*, c.IV, s.109, no:7151; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.113, no:7646; Ebu Said el-Hudri RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.VI, s.454, no:16503; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.66, no:16225.

1. (*Li-gàzin fî sebîli'llâh*) “Allah yolunda gaza eden kimseye zekât ve sadaka verilebilir. Yani zengin de olsa, parası da olsa, ok alacak, kılıç alacak, başka malzeme alacak, gaza için kullanacak. Oraya verilebilir.”

2. (*Ev li-àmilin aleyhâ*) “Sadaka almakla vazifeli zekât memuru, *àmil* derler buna… O àmile de o zekâttan maaşı verilir.” Zengin de olsa, görev yaptığı için, görevinin karşılığı olarak o maaşı alır.

3. (*Ev li gàrimin*) “Veyahut borçlu kimse… Borca batmış, borcunu ödeyememe durumuna düşmüş kimseye verilebilir.”

4. (*Ev li-racülin işterâhâ bi-mâlihî*)

Meselâ zekât devesi toplanmış, zekât koyunu toplanmış veya zekât malı toplanmış, şurada duruyor. Zengin bunu parası ile satın alabilir. Zekât malı olması, onun parasını vererek satın almasına engel değildir.

Diyelim ki, kırk tane koyun toplandı. Zekât müessesesi bunu paraya çevirmek istiyor. Et olarak değil de, bir kısmını giyim olarak değerlendirmek istiyor. Satılığa çıkardı. Zengin de onu satın alabilir.

5. (*Ve li-racülin kâne lehû cârun miskînün fetesaddaka alâ miskînin*) “Veyahut bir kimseye caizdir ki, onun miskin bir

komşusu vardır. Zekâtını ona vermiştir. (*Feehdâhe'l-miskînü li'l-ganiyyi*) Miskin de mal sahibi olduktan sonra, bunu istediğine hediye etmek suretiyle yedirebilir veya verebilir."

h. Küslükte Önce Barışan Kazanır

Sonuncu hadis-i şerif... Çok mühim bir hadis-i şerif. Konusu bizim hastalığımıza parmak basıyor. Abdullah ibn-i Abbas RA rivayet eylemiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[116]

لاَ تَحِلُّ الْهِجْرَةُ فَوْقَ ثَلاثَةِ أَيَّامٍ ، فَإِنِ الْتَقَيَا فَسَلَّمَ أَحَدُهُمَا ، فَرَدَّ
الآخَرُ ، اشْتَرَكَا فِي الأَجْرِ ؛ وَإِنْ لَمْ يَرُدَّ ، بَرِئَ هَذَا مِنَ الإِثْمِ ، وَ
بَاءَ بِهِ الآخَرُ ؛ وَ إِنْ مَاتَا ، وَهُمَا مُتَهَاجِرَانِ لاَ يَجْتَمِعَا فِي الْجَنَّةِ
(ك. عن ابن عباس)

RE. 469/8 (*Lâ tahillü'l-hicretü fevka selâsete eyyâmin, feini'ltekayâ feselleme ehadühümâ, feredde'l-âharu, işterekâ fi'l-ecri; ve in lem yerüdde, berie hâzâ mine'l-ismi, ve bâe bihi'l-âharu; ve in mâtâ, ve hümâ mütehâcirâni lâ yectemiàni fi'l-cenneh.*)

(*Lâ tahillü'l-hicretü fevka selâsete eyyâmin*) "İki müslümanın birbirine üç günden fazla küs durması, ayrı durması helâl olmaz."

"—Üç gün niye?"

İnsanın içinde kızgınlık vardır, sinirlenir. Yatar, kalkar, sinirleri yatışır, gelir, barışır. Onun için üç gün olabilir. Üç günden fazla dargınlık helâl olmaz. Sayın bakalım, düşünün bakalım, kime ne kar gündür dargınsınız? Barışacağız mecburen... Nefis ne kadar itiraz ederse etsin...

---

[116] Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.180, no:7291; Taberani, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.378, no:898; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.IX, s.47, no:24869; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.70, no;16232.

(*Feini'ltekayâ feselleme ehadühümâ, feredde'l-âharu*) "İki dargın yolda karşılaşır da, biri selâm verir, diğeri de alırsa; (*işterekâ fi'l-ecri*) sevapta müşterek olurlar."

"—Al sana da sevap, al sana da sevap… Sen selâm verdiğin için kazandın, sen de küslüğü bırakıp selâmı aldığın için sevap kazandın." İkisi de sevap kazanır.

(*Ve in lem yerüdde*) "Eğer selâm verilen sahıs selâmı almazsa, (*berie hâzâ mine'l-ismi*) ilk selâm veren günahtan beridir. (*Ve bâe bihi'l-âharu*) Diğeri günahı yüklenir."

Gelelim sonuncu cümleye…

(*Ve in mâtâ, ve hümâ mütehâcirâni*) "Eğer birbirini terk etmiş, küsmüş vaziyette ölürlerse, (*lâ yectemiàni fi'l-cenneh*) cennete bir araya gelemezler." Ne demek?

Yani haklı olan cennete girer. Birisi cennete girmişse, ötekisi de giremez. Birisi cennete girdi mi, ötekisine cennete girmek yok… Toplanamazlar, bir araya gelemezler.

İkisi de haksızsa, ikisi de cehenneme gider. Bir tanesi haklı ise, haklı olan cennete girer. Ötekisinin cennete girmesi mümkün olmaz.

"—Sen cennette birisine dargın idin, haksızlık sende idi. Hadi bakalım cehenneme!" derler.

Allah eylemesin, Allah etmesin… Allah cehenneme düşürmesin… Allah bizi bu nefsin oyunlarına uğratmasın…

Bu nefis öyle bir mahlûktur ki, öyle bir inatçıdır ki, öyle bir güreşçidir ki, bizi böyle tutar, usta bir pehlivanın küçük bir çocukla oynadığı gibi, bizi yerden yere çalar. Sırtımızı yere yapıştırır yapıştırır, kaldırır.

Nefis böyledir. Allah nefsin şerrinden cümlemizi korusun… Şeytanın şerrinden cümlemizi korusun… Hakiki Müslüman olmayı cümlenize, cümlemize nasib eylesin…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

14. 09. 1986 – İskenderpaşa Camii

16. BEDDUA ETMEYİN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ alâ hayri halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

لاَ تَدْعُوا عَلٰى أَنْفُسِكُمْ ، وَلاَ تَدْعُوا عَلٰى أَوْلاَدِ كُمْ ، وَلاَ تَدْعُوا عَلٰى خَدَمِكُمْ ، وَ لاَ تَدْعُوا عَلٰى أَمْوَالِكُمْ ؛ لاَ تُوَافِقُوا مِنَ اللهِ سَاعَةً نِيلَ فِيهَا عَطَاءٌ فَيُسْتَجَابَ لَكُمْ (د. عن جابر)

RE. 470/16 (*Lâ ted'ù alâ enfüsiküm, velâ ted'ù alâ evlâdiküm, ve lâ ted'ù alâ hademiküm, velâ ted'ù alâ emvâliküm; lâ tüvâfikù mina'llàhi sâaten nîle fîhâ atàün feyüstecâbe leküm.*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ikramı, ihsanı cümlenizin üzerine olsun... Rabbimiz Teàlâ ve Tekaddes Hazretleri dünya ve ahiretin saadetine, Peygamber Efendimiz hürmetine sizleri ve bizleri nâil eylesin...

Peygamber SAS hazretlerinin mübarek hadîs-i şerîflerinden bir nebze, bir demet, bir buket okumakla toplantımızı şereflendirmek, feyizyâb olmak diliyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına başlamazdan önce evvelen ve

hâsseten Peygamber SAS Hazretleri'nin rûh-ı pâkine hediye olsun diye; sonra cümle âlinin, ashabının, etbaının, ahbabının ruhlarına hediye olsun diye; sâir enbiyâ, mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrebînin ve bilhassa Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan verese-i enbiyâ, ulemâ-i muhakkıkîn, sâdât ve meşâyıh-ı turuk-u aliyyemizin, sahabe-i kirâmdan rıdvanullahi teâlâ aleyhim ecmaîn müteselsilen Hocamız Muhammed Zahid Kotku Hazretlerine kadar güzerân eylemiş olan cümle silsilelerimiz mensublarının, halifelerinin, müridlerinin ve muhiblerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Okuduğumuz kitabı te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddîn Hocamız'ın ruhu için; bu hadislerin bize kadar gelmesine emek sarf etmiş olan alimlerin, râvilerin ruhları için; uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere şu mübarek mahalde toplanmış, gelmiş, cem olmuş bulunan siz kardeşlerimizin ahirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye;

Şu beldeyi bizim rahat yaşadığımız bir belde hâline getiren, buraları kâfirlerden fethedip alan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayrât u hasenât sahiplerinin ruhlarına ve bilhassa şu caminin banisi İskender Paşa'nın ve tekrar tekrar tamiri ile, tecdidiyle, tezyiniyle meşgul olan zevât-ı muhteremenin kendilerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldede medfun bulunan enbiyâdan, evliyâdan, sahabeden, tabiinden, kimler varsa Yûşa AS'dan Ebû Eyyüb el-Ensarî Hazretlerinden daha başka àriflere, sàlihlere kadar cümlesinin ruhlarına hediye olsun diye; Âdem Atamız AS'dan bize kadar bu dünyadan gelmiş, geçmiş, göçmüş cümle mü'minîn ü mü'minâtın ruhları şad olsun diye buyurun bir Fâtiha, üç İhlâs-ı şerîf okuyalım, ruhlarına hediye edelim, ondan sonra başlayalım!

……………………

a. Kendinize Beddua Etmeyin!

Peygamberimiz SAS Efendimiz Hazretleri, Câbir RA'ın Ebû Dâvud tarafından rivayet edilmiş olan bir hadîs-i şerifine göre şöyle

buyurmuş:[117]

لاَ تَدْعُوا عَلٰى أَنْفُسِكُمْ ، وَلاَ تَدْعُوا عَلٰى أَوْلاَدِكُمْ ، وَلاَ تَدْعُوا عَلٰى خَدَمِكُمْ ، وَ لاَ تَدْعُوا عَلٰى أَمْوَالِكُمْ ؛ لاَ تُوَافِقُوا مِنَ اللهِ سَاعَةً نِيلَ فِيهَا عَطَاءٌ ، فَيُسْتَجَابَ لَكُمْ (د. عن جابر)

RE. 470/16 (*Lâ ted'ù alâ enfüsiküm, velâ ted'ù alâ evlâdiküm, ve lâ ted'ù alâ hademiküm, velâ ted'ù alâ emvâliküm; lâ tüvâfikù mina'llàhi sâaten nîle fîhâ atàün, feyüstecâbe leküm.*)

(*Lâ ted'ù alâ enfüsiküm*) "Kendinizin aleyhine dua etmeyin!"

Deâ, dua etmek demek; alâ ile kullanılınca aleyhte dua etmek; *li* ile, *lâm* harfi ile kullanılınca *dea lehû*, lehine dua etmek demek... Lehine dua etmek, yani güzel dua etmek; aleyhinde dua etmek, yani beddua etmek demektir.

(*Lâ ted'ù alâ enfüsiküm*) "Kendinize beddua etmeyin!" diye tercüme edilebilir; "Kendi aleyhinize dua etmeyin!" de denilebilir.

Hani duyuyorsunuz, "Allah benim canımı alsın!" diyorlar, "İki gözüm çıksın ki..." diyorlar. Söylemeyi, nakletmeyi bile istemediğim alışkanlık tarzında söylenmiş sözler oluyor. "İşte bundan sonra ben yaşamayayım; Allah beni şöyle yapsın, böyle yapsın..." lafları söylenebiliyor. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

"—Kendi aleyhinize beddua, kötü dua etmeyiniz, kötü söz söylemeyiniz!"

(*Ve lâ ted'ù alâ evlâdiküm*) "Çoluk çocuğunuza, evlâdınızın aleyhine de kötü sözler söylemeyiniz!"

Hani, "Canın çıksın!.. Boynun devrilsin, kahrol!" gibi laflar.

(*Ve lâ ted'ù alâ hademiküm*) "Hizmetçilerinizin aleyhine de dua etmeyin! Onlara da beddua eylemeyin!

(*Ve lâ ted'ù alâ emvâliküm*) "Mallarınızın, hayvanlarınızın,

---

[117] Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2304, no:3009; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.479, no:1532; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIII, s.51, no:5742; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VIII, s.84, no:3020; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.143, no:3292; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.91, no:16300.

sürülerinizin de aleyhine dua etmeyin!”

(*Lâ tüvâfikù mina’llàhi sâaten nîle fîhâ atàün, feyüstecâbe lekùm*) “Allah’tan bir zamana rast gelip de o vakit duanın kabul olma zamanı olur, duanız kabul oluverir de bu yaptığınız beddua tutar.”

Peygamber SAS Efendimiz, “Onun için böyle beddua etmeyin.” diyor. Normal olarak bu insanları tanımayan yabancılar, “Bu nasıl olur? İnsan kendi aleyhine beddua eder mi?” diye düşünür ama, su gibi beddua ederler. Halkı bir tanıdığı zaman insan görür.

“—İki gözüm önüme aksın ki…”, “Canım çıksın ki…”, “Allah beni kahretsin ki…”, “Şöyle olsun ki…”

“—Dur, etme, eyleme! Niye böyle söylüyorsun?”

Seni inandırmak için kendi aleyhine bir sürü beddua ediyor, bir sürü şey söylüyor. Yapıyorlar yani.

Kendi aleyhinize böyle laflar söylemeyin. Lafın, sözün bir tesiri vardır, bir tutar tarafı vardır. Laf oyuncak değildir, bakarsınız bir tutuverir, bu sözü söylediğinize bin kere, milyon kere pişman olursunuz.

Çocuklarınızın da aleyhine dua etmeyin.

“—İnsan çocuğunun aleyhine dua eder mi?”

Ne kadar dua ederler, anneler babalar;

“—Allah seni kahretsin e mi!”

“—Ah, kahrolası çocuk, niye kırdın bu tabağı?”

“—Niye ağaca çıktın?”

“—Niye sokağa gittin?”

Çıksın ne olur? İşi biraz daha hafiften alsana, ne bağırıp duruyorsun? Niye böyle yapıyorsun?

Bir şey olsa ondan sonra da doktor doktor dolaşır, hastalığının çaresini bulmaya gayret eder. Hoca hoca dolaşır, derdinin devasını bulmaya çalışır.

Sen kendin beddua ettin ya!.. Geçen gün açtın ağzını, yumdun gözünü… Olmadık bir şeyden dolayı sinirlendin; çocuğun ne dünyasını bıraktın, ne vücudunu bıraktın, ne ahiretini bıraktın, beddua eyleyip durdun… Böyle yapmamak lazım!

(*Ve lâ ted’ù alâ hudmiküm*) *Hâdim* kelimesinin çoğulu *huddem* de okunabilir. *Hudmiküm* diye harekelenmiş, şerhte de o şekilde

hareke var. “Hizmetçilerinize de beddua etmeyin!”

“—Sen misin o şeyleri kıran! Sen misin şu işi eksik yapan! Sen misin git dediğim yerden çabuk gelmeyen!..”

Beddua etmeyin, tutar.

(*Ve lâ ted’ù alâ emvâliküm*) *Mal* Türkçe’de de olduğu gibi canlı mala da delalet eder, daha başka varlıklara da delalet eder. Yani, “Atınıza, katırınıza, eşeğinize, koyununuza, keçinize tosladı diye, tekme attı, çifte attı diye beddua etmeyin!”

Bütün bunlar günlük hayatımızda, halkımızın arasında kötü huylar olarak duyduğumuz, bildiğimiz şeylerdir. Yapılıyor, yapılmaması lazım!

Bazıları kendilerini güzel terbiye etmiş oluyorlar. Tam beddua edecek yerde terbiyesi güzel olduğundan öyle demiyor.

Meselâ adamı çok kızdırıyorsun, üstüne varıyorsun, damarına basıyorsun, “Fesübhàna’llah!” diyor. Güzel! Beddua etmiyor ki, netice itibariyle *Sübhàna’llah* diyor. Veyahut fazla tazyik ediyorsun, *Lâ ilâhe illallah, Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh* diyor. Adam kızdı, belli...

Neden diyor?

Kötü bir şey dememek için. Anasından, babasından görgülü bir müslüman… Kızdığı zaman bile kötü bir şey dememeye alışmış da ondan. Yoksa kızdı, yanına fazla sokulma, fena yapacak, belli, sinirlendi ama (*Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi’llâhi’l-aliyyi’l-azîm*) veya (*Lâ ilâhe illa’llàh*) diyor.

Arabistan’da mesela, biraz münakaşa oldu mu, hemen gelirler, (*Salli ale’n-nebiy*) derler. Ne demek?

“—Peygamber Efendimiz’e salât u selâm getir bakalım!” demek.

Tabii adam *salli* deyince mecbur kalıyor; (*Allàhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âli seyidinâ muhammed*) deyince, hem mânevî bakımdan bir şifa oluyor, kızgınlığı geçiyor; hem de onunla meşgul olurken asıl telaş, asıl kavganın, gürültünün heyecanı tavsamış oluyor. Bunlar güzel âdetler.

Sinirlenmese iyi ama insan sinirlenebilir. Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—Sinirlendiğiniz zaman ayakta iseniz oturun, oturmuş vaziyetteyseniz ayağa kalkın veya uzanın veyahut abdest alın!”

Böyle bir şey onu tedavi edici olabiliyor.

Hâsılı, muhterem kardeşlerim!

Kendiniz, çoluk çocuğunuz, mallarınız ve hizmetçileriniz aleyhine ağzınızı bedduaya, kötü duaya, küçük veya büyük aleyhte dualar etmeye alıştırmayın! İyi şeylere alıştırın.

"—Eh çocuk! Yine mi bu haltı karıştırdın? Allah seni ıslah etsin e mi?"

Tamam, bak; bunun terbiyesi güzel. "Allah seni ıslah etsin!" diyor, fena demiyor.

İnsan, böyle güzel şeylere küçükten alışır. Çocuklar annelerinin ve babalarının kopyalarıdır. Hafızalarına teyp gibi alırlar, ondan sonra kendileri aynı şeyi yaparlar. Küçücük çocuk, konuşmayı yeni becermiş, bebeği kucağına alıyor, annesi kendisine ne demişse o da onu diyor:

"—Altına çiş yapma ha, seni biz biz yaparım, altını yakarım." falan diyor.

Belli ki annesi ona öyle demiş. Annesi ona öyle dediği için o da öyle yapıyor.

Onun için güzel şeylere kendimizi aklımız başımızdayken alıştıralım ki, sinirlenip üzüldüğümüz ve kontrolümüz gittiği, sigortamız attığı zaman yanlış iş yapmayalım.

Kendimizi ilk başta güzele alıştıralım! Bu bir prensip olsun. Beddua etmemek, yalan yere yemin etmemek, kötü söz söylememek...Söylenecek bir şey varsa, dedelerimiz ne güzel demişler; *Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhi'l-aliyyi'l-azîm, Fesübhàna'llah, Lâ ilâhe illa'llah, Allahümme salli alâ seyydinâ muhammed…* Bunların mânaları başka ama kızıldığı zaman söyleniyor. Siz de kendinizi böyle terbiye edin! Biz de böyle yapalım ve babalar olarak da böyle hareket edelim!

Çünkü sözün İslâm'da çok önemi vardır. Ağızdan çıktı mı yazılır. Birisine beddua edersin, lanet edersin; o lanet gökyüzünde dolaşıp dolaşıp lanet edene gelir. Yani çıktığı ağzın sahibine geri gelir. Onun için kötü şeyler istememeli. Hayrını istemeli, iyi şeyler temenni etmeli. İyi şeylerden iyi hususlar hâsıl olur.

b. Yöneticilerinize Beddua Etmeyin!

Diğer hadîs-i şerîf…
Peygamber SAS Efendimiz buyurdular ki:[118]

لاَ تَدْعُوا عَلٰى أَئِمَّتِكُمْ بِالْفَسَادِ ، فَإِنَّ صَلاَحَهُمْ صَلاَحُكُمْ ، وَفَسَادَهُمْ فَسَادُكُمْ (الشيرازى في الألقاب عن ابن عمر)

RE. 471/1 (*Lâ ted'ù alâ eimmetiküm bi'l-fesâdi, feinne salâhahüm salâhuküm, ve fesâdehüm fesâdüküm.*)

Abdullah ibn-i Ömer RA'dan bir hadîs-i şerîf. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

(*Lâ ted'ù alâ eimmetiküm bi'l-fesâdi*) "İmamlarınıza beddua etmeyin! İmamlarınızın fesadı yani kötü olması için, kötülüğü için ağzınızdan beddua çıkmasın. Aleyhlerine beddua eylemeyin! (*Feinne salâhahüm salâhuküm*) Çünkü onların iyiliği sizin iyiliğinizdir, onların salahı sizin salahınızdır; (*ve fesâdehüm fesâdüküm*) onların kötülüğü, fesadı sizin kötülüğünüz, fesadınız demektir."

Yani onlar kötü oldu mu, siz de onlarla beraber mahvolur, cayır cayır yanarsınız. Onlar iyi oldu mu, siz de rahat edersiniz.

İmam ne demek?

Muhterem kardeşlerim! *İmam* eskiden son derece anlamı büyük olan bir sözdü. *İmam*, önder demek… (*Lâ ted'ù alâ eimmetiküm*) demek, "Sizin önderlerinizin, liderlerinizin, büyük idarecilerinizin aleyhine beddua etmeyin!" demektir. Şimdi sözün seviyesi düştü düştü, mahalle imamına geldi. Mahalle imamını da kimse saymıyor. Namaz kılarken arkasında kılıyor ama, ondan sonra ne sözünü ne hutbesini dinler. Böyle bir duruma geldi. Halbuki onlar dini öğreten kimseler oldukları için aslında hürmet etmek gerekiyor.

Buradaki imam sözü, *imâmü'l-müslimîn, eimmetü'l-müslimîn*

---

[118] Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.51, no:7431; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan,

Kenzü'l-Ummal, c.VI, s.66, no:14876; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.90, no:16299.

yâni müslümanların idarecileri demek. Baştaki valiler vs. gibi idarecilerin yukarıya ve aşağıya kadar çeşitli kademeleri…

Müslümanlar ne isteyecekler?

Onların ıslah olmasını, doğru yolda olmasını, Allah'a mü'min olmalarını, Allah'ın yoluna hizmet etmelerini, hayırlı işler yapmalarını, şeytana ve nefse uymamalarını, üzerine yüklenmiş oldukları hizmetleri güzel yapmalarını… Yani dua edecekler, onlar için iyi şeyler isteyecekler. Kötülüklerini isterlerse, "Kahrolsunlar, mahvolsunlar, şöyle olsunlar, böyle olsunlar." der ve kötü olmalarına dua ederlerse, o zaman o iyi netice vermez.

Netice itibariyle insanlar cemiyet hayatı yaşıyor. Cemiyet hayatı yaşayınca da her cemiyette başlarında ister istemez bir idari teşkilatlanma oluyor. Arılarda bile var. Bir arı beyi var, işçi arılar var; iş bölümü var. Kimisi çiçek tozu, kimisi bal getirir, kimisi kovanı bekler ve başkası hücum edince korur, kimisi harıl harıl çalışır filan. Tabiatın icabı bu…

Göçmen kuşlara bakın, ne ibretlidir. En başta öncüsü gider, onun arkasında, sağında, solunda sanki vezirleri gibi uçanlar, artçılar, öncüler bellidir. Yani onların gidişleri bir ibrettir.

Demek ki, idari teşkilatlanma toplu yaşayışın zaruretidir. Bu idari teşkilatlanmadan hepimiz mesulüz.

"—Beni ilgilendirmez."

Niye ilgilendirmesin?

(*Eùzü bi'llahi mine'ş-şeytàni ve's-siyaseti*) "Şeytandan ve siyasetten Allah'a sığınırım."

Bazı kardeşlerimiz böyle dedi. O sözü söyleyenin belki başka maksadı var, demek istediği şey başka ama topluluk halinde yaşadığımıza göre onu yanlış anlamayalım. Bu topluluğun yönetilmesinden, bu topluluğun her ferdi veballidir, sorumludur. Bu topluluğun yönetilmesinin iyi olmasına hepiniz çalışacaksınız, hepimiz çalışacağız. Kötü olmamasına hepimiz gayret edeceğiz. Çünkü bu gemi batarsa, beraber batarız. Düşman hepimize güler. Batmazsa hepimiz beraber rahat ederiz. Böyle bir küsme, çekilme, bana ne veya aldırmama… Bu iyi bir şey değil. Hakiki İslâmî şuura uygun değil.

Derler ki, Avrupa'da bir memleketin başbakanına sormuşlar;
"—Niye İtalya şu durumlara düştü?"
"—Neme lazım!" demiş. Yani "Neme lazımdan düştü." demek istemiş.
Niye "Neme lazım?" diyorsun, bu memleket senin değil mi? Sana emanet değil mi? Harp olursa cephede çarpışmayacak mısın? Sadece harp olunca, yumurta kapıya dayandığı zaman mı aklın başına geliyor? Şimdiden düzel, zaten hasta olduktan sonra, iş işten geçmişken… Hasta olmadan *hıfzı's-sıhha* tedbirlerini almak önemli. Ne güzel söylemiş şair, çok güzel bir sözdür:

Hàzır ol cenge, eğer ister isen sulh u salâh!

Eğer sen sulh istiyorsan, salâh istiyorsan, cenge hazır ol. Kale gibi bir ordun, demir gibi bir yumruğun, mükemmel silahın olsun… Düşman korkar saldırmaz, sen de harp etmemiş olursun. Ama sen hazırlık yapmazsan, "Aman şu kuzunun eti ne kadar da güzel kebap olur, saldıralım!" diye herkes saldırır yani yağmalanırsın.

Bu memleketin her şeyi ile ilgileneceksin. Nasıl ceza koydular:
"—Sandık başına gideceksin, gitmezsen 10 bin lira cezayı yersin." diyor.
Vazifeleri sopayla yapıyoruz, öyle şey olur mu? Cezayla, sopayla olur mu? Biz toplum adamıyız, hepimiz ilgilenmeliyiz. Her birimiz mahallemizde, semtimizdeki bir hayır derneğine, bir sosyal çalışmaya katılmalıyız. Topluluk halinde yaşıyoruz, o halde içtimai bir faaliyet yönümüz olması lazım.
"—Etliye sütlüye karışmaz, melek gibi bir adam, çok iyi adam…"
Öyle şey yok! O adam, iyi adam değil. Karışacak; etliye de, sütlüye de, tatlıya da karışacak… Her şeyi güzel yapmaya çalışacak ve güzel yapılması için vazife alacak.
Hayır derneklerinde idare heyeti toplantısı yapılamaz, nisab dolmaz, kimse toplantıya gelmez, aidatlar ödenmez… Olmaz ki! İyi niyetle kurmuşsun, belli, yazı üstünde gayeleri güzel!
"—Niye çalışmıyorsun?"
"—İşim var, gücüm var."

Bu da iş! Bu da sosyal vazifedir! Hepimiz hayır hizmetlerinin sahibi olacağız. Hayır hizmetlerini kimin yaptığı belli değil; birkaç kişi toplanmış, paraları topluyor…

"—Suiistimal oluyor mu?"

Olma ihtimali varsa gir bakalım oraya, yaptırtma… Suiistimali yaptırtma, o hayrı tıkır tıkır çalıştır.

"—Öksüz çocuklara yardım toplama veya anasız babasız çocukları esirgeme kurumu…"

Takip et bakalım; paralar hakikaten oraya gidiyor mu?

"—Hayır için, cihad için para topluyoruz."

Takip et bakalım, oraya gidiyor mu? Ne oluyor? Verdiğin paralar nereye gidiyor? Hayra mı, şerre mi gidiyor? Anarşiye mi harcanıyor, senin gayene mi uygun gidiyor? Dansa, baloya mı gidiyor? Sen parayı onun için mi verdin, başka yere mi gidiyor? Parayı veriyorsun, aldırmıyorsun; öyle şey olur mu? Kontrol etmemekle hırsızlığa çanak tutuyorsun.

Kontrol edeceğiz, sahip çıkacağız; dinî vazifelerimizden biri...Çünkü İslâm insanın üstüne sosyal vazifeler yüklemiş bir dindir. Sosyal kelimesinin eskisi "içtimai" demek… İçtimai vazifelerle vazifeliyiz, omzumuzda vazifeler var. Komşumuzun aç olduğunu bildiğimiz halde bizim evimizde tok yatmamızdan Allah-u Teâlâ razı gelmez, Peygamber Efendimiz razı değildir. Biraz gözünü aç da etrafına dikkat et; mahallende fakir var, haberin yok. Üst katındaki komşundan haberin yok.

Apartmanda on iki daire var.

"—On iki kişi kim var?"

"—Bilmiyorum."

Birisi geliyor, gidiyor; nerelidir, neyin nesidir, haberi yok... Alt katı veya üst katı çalıyorum, "Sizin apartmanda filanca var mı?" diyorum. Ziyarete gideceğim, apartmanı bulmuşum, daireyi bulamamışım. Adam aynı apartmanda kimin oturduğunun farkında değil… Böyle komşuluk mu olur?

c. Komşu Hakkı

Peygamber SAS Efendimiz buyurdu ki:[119]

مَا زَالَ جِبْرِيلُ ، يُوصِّينِي بِالجَارِ ، حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُورِّثُهُ

(م. د. ت. حم. ق. عن ابن عمر ؛ حم. ق. عن عائشة)

(*Mâ zâle cibrîl, yûsînî bi'l-câr, hattâ zanentü ennehû seyüverrisehû*) "Cebrâil AS geldi bana, o kadar çok komşu haklarından bahsetti ki, o kadar çok komşuyu tavsiye etti ki, 'Aman komşuya dikkat et, aman komşu hukukuna dikkat et!' diye o kadar tavsiye etti ki, komşu komşuya varis olacak sandım."

O kadar yakınlık ki akrabalık, analık, babalıkmış gibi de sanki o ona varis olacak. Bu kadar önemli!

Senin ocağından bir yemek çıktı, pişti. Mis gibi tereyağı kokuyor, etrafı kokusu kapladı. Yandaki komşu çocuk onu duydu,

---

[119] Buhàrî, *Sahîh*, c.V, s.2239, no:5669; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2025, no:2625; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.360, no:13340; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2025, no:2624; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.760, no:5151; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.332, no:1942; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1211, no:3673; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.187, no:25580; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.265, no:511; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.202, no:647; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VIII, s.65, no:4590; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.220, no:25416; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.84, no:9562; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.275, no:12389; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.III, s.1005, no:1745; ; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.396, no:2707; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Mekârim-i Ahlâk*, c.I, s.101, no:320; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II,s.190, no:1496; Hz. Aişe RA'dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.760, no:5152; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.332, no:1943; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.38, no:2403; Bezzâr, *Müsned*, c.VI, s.371, no:2388; Dâra Kutnî, *İlel*, c.VIII, s.231, no:1538; Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.445, no:9744; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.265, no:512; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.190, no:141; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.241, no:1586; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.81, no:624; Dâra Kutnî, *İlel*, c.VIII, s.230, no:1538; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVII, s.109; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.VIII, s.822; Ebû Ümâme RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.VIII, s.302, no:13541, 13542; *Kenzü'l-Ummâl*, c.IX, s.86, no:24878; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1212, no:2215.

onlara bir tabak götüreceksin. Hastalandığı zaman ziyaret edeceksin. Cenazesi olursa katılacaksın. Düğünü, bayramı, daveti olursa, davetine icabet edeceksin. İyiliğini ve hayrını isteyeceksin.

Düşman bakacak, "Türkiye'deki müslümanlara bir şey yapamayız ki… Bizim istediğimiz kadar füzemiz, silahımız, elektronik cihazımız olsun. Bu adamların birlik ve beraberliği kırılmaz, yıkılmaz." diyecek.

Mehmed Akif —Allah rahmet eylesin— ne güzel söylemiş:

Girmeden tefrika bir millete, düşman giremez;
Toplu vurdukça yürekler, onu top sindiremez!

Toplu vuracak yürekler; küt, küt, küt… Hep beraber "Allah Allah" diye atacak. O zaman kimse bir şey yapamaz. 45-50 milyon yekpare insan; ödleri patlar. Adamların zaten ödleri patlıyor. Nüfus planlaması, bilmem ne; müslümanlar çoğalmasın... Aman müslümanlar ileri gitmesin, aman müslümanlar sanayileşmesin, aman müslümanlar atom bombası yapmasın... Nasıl korkuyorlar!.. Aman ordu gücü gelişmesin…

Gözümüzü açacağız! Müslümanlığı sanmayın ki sadece Ramazan'dadır, kandil gün ve gecelerindedir. Müslümanlığı sanmayın ki sadece camidedir. Müslümanlık evde de var, işyerinde de var, çarşıda da var, pazarda da var…

Ben burada öyle kimseler biliyorum ki asker yazılmış, akşam yemeğini evinde yemedi, "İki saat önce kıtaya gideyim, sevabım daha çok olur." diye erken gitti. Yemek yemeden gitti.

"—Kal, yemeği ye, öyle git!"

"—Yok! İki saat önce gideyim de sevabım daha çok olsun..."

Öyle olacak!

Bu yağcılık değil; eğriye eğri, doğruya doğru. Yağcılık yapmayacağız.

"—Şak, şak, şak… Eyvallah efendim, Allah ömürler versin."

Önünde iki kat eğil... Öyle şey yok!

Peygamber Efendimiz:

"—Bir müslüman kötü bir insana, bir münafığa 'Efendim!' derse, Arş-ı A'lâ zangır zangır titrer." diyor.

Eğriye eğri, doğruya doğru...

"—Kardeşim! Ben seni çok severim, canımdan kıymetlisin. Müslümanlık kardeşlik demektir ama şu yaptığın hata, gel şunu yapma!" diyebileceğiz.

"—Sen benim babamın oğlusun. Biz ikimiz kan kardeşiyiz, can kardeşiyiz ama ağabey, kardeşim şu yaptığın iş uygun olmuyor, bundan zarar çıkacak." diyebileceğiz.

Yağcılık yok! Yağcılık ve dalkavukluk bir cemiyeti mahveder, adaletsizliğe götürür.

العدل أساس الملك .

(*El-adlü esâsü'l-mülk*) "Adalet egemenliğin temelidir."

Yâni sağlam bünyeli bir organizasyona sahip topluluk olmanın şartı, adalettir. Adalet olmadı mı gider.

Adaleti en çok ne tahrip eder? Adam kayırmalar, dalkavukluklar, eyvallah etmeler vs... Öyle şey yok; eğriye eğri doğruya doğru!

d. Cihadın En Üstünü

Cihadın en üstünü nedir?

Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:[120]

---

[120] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.527, no:4344; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.471, no:2174; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1329, no:4011; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.19, no:11159; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.551, no:8543; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.352, no:1101; Hàmidî, *Müsned*, c.2, s.331, no:752; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.247, no:1286; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.358, no:1448; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXIII, s.305; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1330, no:4012; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.282, no:8081; Taberânî, *Mu'cemü'l-*Evsat, c.II, s.166, no:1596; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.93, no:7581; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.248, no:1288; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.480, no:3326; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.176; Rûyânî, *Müsned*, c.III, s.337, no:1161; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.370; Ebû Ümâme RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.VII, s.161, no:4209; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.314, no:18850; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.435, no:7834; Ziyâü'l-Makdîsî, *el-Ehàdîsü'l-Muhtâre*, c.III, s.230, no:123; ed-Dûlâbî, *el-Künâ ve'l-Esmâ'*, c.I, s.238, no:427; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIV, s.421, no:2939; Tàrık ibn-i Şihab Rh.A'ten.

أَفْضَلُ الْجِهَادِ ، كَلِمَةُ حَقٍّ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ (د. ه. عن أبي سعيد ؛ حم. ه. طب. عن أبي أمامة ؛ ن. عن سمرة ؛ حم. ن. هب. ض. عن طارق مرسلا)

RE. 76/11 (*Efdalü'l-cihâdi kelimetü hakkun inde sultànin câir*) "Cihadın en üstünü, zalim hükümdarın karşısında hak sözü dobra dobra, çatır çatır söylemektir."

"—Yok, bu senin yaptığın hata efendim. İstersen başımı kes, ister darağacında sallandır. Bu yanlış, doğrusu şu!" diyebileceğiz.

Herkesin iyiliğini isteyeceğiz. İslâm hudutları; ifratını, tefritini belirtmiştir. Körü körüne boş bir kâğıdın altına imza, "Üstünü nasıl doldurursan doldur." Öyle yağma yok! Körü körüne bir itaat yok!

Hadis-i şerifte buyruluyor ki:[121]

لاَ طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ (حم. طب. ك. وابن خزيمة ،

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.64, no:5511 ve c.XV, s.923, no:43588; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.172, no:457; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.198, no:3981.

[121] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.66, no:20672; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.170, no:381; Heysemî, *Müsnedü'l-Hàris*, c.II, s.632, no:602; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.55, no:873; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.275; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.145; İmran ibn-i Husayn RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.409, no:3889; Bezzâr, *Müsned*, c.V, s.356, no:1988; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.II, s.383, no:3788; Dâra Kutnî, *İlel*, c.V, s.155, no:786; İbn-i Abdi'l-Ber, *et-Temhîd*, c.VIII, s.58; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.131, no:1095; Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.132, no:4622; Hz. Ali RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.181, no:3917; Hz. Hüseyin RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.545, no:33717; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.369, no:3647; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

İbn-i Abdi'l-Ber, el-İstîàb, c.I, s.269; Abdullah ibn-i Huzâfe RA'dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.X; s.22; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı Isfahan*, c.II, s.109, no:443; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVI, s.322; Temîm-i Dârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.105, no:14875; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.2077, no:3076; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.427, no:17172.

وابن جرير عن عمران ؛ و الحكم بن عمرو ، وأبو نعيم ، خط. عن

أنس ؛ طب. عن النواس)

RE. 481/9 (*Lâ tàate li-mahlûkin fî ma'siyeti'l-hàlik*) "Allah'a isyan yolunda, günah yolunda mahlûka itaat olmaz."

Günahı emrediyor:

"—Öldür şunu!"

"—Olmaz!"

"—İç şu içkiyi, ben senin amirinim, emrediyorum."

"—Olmaz!"

"—Yap şu haramı..."

"—Olmaz!"

"—Al şu rüşveti, tadımızı bozma. Burada ekip halindeyiz, payını al, sus."

"—Öyle şey yok!"

"—Seni harcarız, başka yere sürdürürüz."

"—Ne yaparsan yap, ben haram yiyemem. Ben çocuğuma haram lokma götürmem. Dürüst çalışın!"

Etraftaki şerli, hırsız, arsız insan bizim dürüstlüğümüzden korkacak, yok olup gidecek. Temizlik olan yerde mikrop ve hastalık olmaz.

Beden ne zaman hastalanıyor?

Sıhhatinden kaybettiği zaman... Onun için lütfen Müslümanlığı doğru, yani olduğu gibi, sapasağlam anlayalım! Müslümanlık kuzuluk dini değildir, kurtluk dini de değildir; yerine göredir. Müslümanlık hikmet dinidir. Yapacağın şeyi bileceksin; kızacağın zamanı ve seveceğin zamanı bileceksin. Yardım edeceğin ve karşı duracağın kimseyi bileceksin. Herkesin de iyiliğini isteyeceksin.

Herkesin iyiliğini istiyoruz. Hepimiz insan nesliyiz, Hazret-i Adem Atamızın evlatlarıyız. Kabile kabile, millet millet olmuşuz. Öteki insanların da iyiliğini isterim. Ama onlar bana karşı iyilik isterlerse... Onlar bana oyun yapıp, dolap çevirip, aleyhimizde çalışıp dururken, ben de boynumu uzatmışım, kuzu kuzu, "Kes, al bıçağı..." Bıçağı da ben veriyorum, "Haydi, kes bakalım!"

Öyle şey olur mu? Öyle yağma var mı? Yok! Her şey ölçülü...

e. Mü'minin Ferasetinden Sakının!

Müslüman zekidir. Nereden öğrenecek bu zekâyı? Nereden anlayacak?

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[122]

اِتَّقُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ ، فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللهِ (خ. في تارخه ، ت. غريب ، وابن السني في الطب ، حل. عن أبي سعيد ؛ طب. خط. والحكيم ، وسمويه عن أبي أمامة ؛ ابن جرير عن ابن عمر)

RE. 14/12 (*İttekù firâsete'l-mü'mini*) "Mü'minin ferasetinden, anlayışından, sezgisinden, zekâsından korkun! (*Feinnehû yenzuru bi-nûri'llâhi*) Çünkü o, Allah'ın nuruyla bakar; gerçekleri çok güzel görür, iyiyi kötüyü anlar."

Görünmeyecek şeyi "şıp" diye görür. Müslüman, senin saklamak istediğin ciğerinin köşesini görür, "Seni, seniii…" der, yani anlar.

Onun için, hakiki müslüman olun! Hakiki müslüman olsanız, kimse sizi aldatmaz. Peygamber Efendimiz:

"—Bir müslüman bir delikten iki defa sokulmaz." diyor.

Bir delikten kazara olmasına bir pay vermiş. Bir kaza oldu, yılan geldi, topuğunu ısırdı. Bir defa oldu. Bir daha olmaz.

---

[122] Tirmizî, *Sünen*, c.X, s.399, no:3052; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.312, no:3254; Buhàrî, *Târih-i Kebîr*, c.VII, s.354, no:1529; Ukaylî, *Duafâ*, c.VIII, s.95, no:1856; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.191, no:1234; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIV, s.67, no:1537; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.V, s.351, no:1154; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.102, no:7497; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.183, no:2042; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.387, no:663; Beyhakî, *ez-Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.374, no:370; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.III, s.86; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.207; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.99, no:2500; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.118; Ebû Ümâme RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.94; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.88, no:30730; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.41, no:80; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.334, no:531.

Müslüman aklını başına toplayacak.

Müslümanlar fahrî müfettiştir, fahrî murakıptır, fahrî polistir, fahrî ahlâk zabıtasıdır. Müslümanlar bu dünyanın tadıdır, tuzudur. Çünkü Allah'ın erleridir, Allah'ın kullarıdır. Çünkü yeryüzünde iyiliği ivazsız garazsız olan insanlar yapar. Menfaat duygusu olan konuşulacak yerde susar, yapılmayacak işi yapar. Dünyanın her yerinde müslümanlara ihtiyaç var, dürüst insanlara ihtiyaç var. Hele hele bizim memlekette çok daha fazla... Amerika'da da öyle, her yerde öyle...

Adam Rusya'da dinsizliği ilan etmiş, ahlâksız! Yürümez ki... O da yine dinsiz bir ahlâk bulmaya çalışıyor. "Şunu şöyle yapmayalım, bunu böyle yapmalıyız, etmeliyiz." Tutmaz ki... Bir binayı yapmak için ne kadar derin temel kazıyorlar, ne kadar demirler döşüyorlar, ne kadar çimentolar atıyorlar.

"—İki kat bina olacak, bunu bu kadar alta niye kazıyorsunuz?"

"—Temelsiz olmaz! Kuru lafla ahlâk olmaz!"

"—Arif olanlar, kültürlü olanlar yapmaz. Herkesin vicdanı var, vicdanı olanlar yapmaz!"

Ne irfandır veren ahlâka ulviyet ne vicdandır;
Fazilet hissi insanlarda Allah korkusundandır.

Allah'tan korkan insan faziletli insan olur. Ötekisi şu kadar tahsil gördü, Amerika'ya gitti, Avrupa'ya gitti ama bak, deveyi hamuduyla nasıl yutuyor? Hamuduyla yutuyor, hamudunu çıkartmıyor. Rüşvet bâbında...

Niye? Kültür yetmez.

"—O zaman vicdanlı insan..."

Vicdan, terbiyesiz ve dinsiz olmuyor. Çok uğraşmışlar olur mu olmaz mı diye, çok kıvranmış insanlar Allah'ın yoluna gitmemek için, şeytan onları çok aldatmış... Vicdan böyle gitmez. Külahımı ters çevireyim, anlat anlat doldur içini. Lafla hiç olmaz. Vicdanlıymış!.. Çok vicdanlı insanlar gördük. Tahsilli, vicdanlı; neler yapıyor...

Allah'tan korkacak! Allah'tan korktu mu kâğıdını, toplu iğnesini hesap eder, hakkı geçmesin diye. Elmayı ısırır da, "Ben bu elmayı nereden ısırdım?" diye sahibini bulur, bin dereden özür getirir.

Suyun üstünde akan, düşmüş ve gitmiş olan elmayı… İslâm öyledir, iman öyledir.

İslâm'sız ve imansız insanlardan bina yapılmaz. Yapılırsa tutmaz. Briketten bir kat duvar yaparsın, ikinci kat briket çekmez. Briket yük taşıyacak bir malzeme değildir, bina dağılır. Bakarsın çatır çutur dağılmış, her şey kum olmuş. Sağlam malzeme ahlâklı insandır. Ahlâk da dinden, Allah korkusundan gelir.

Onun için ahlâklı olacağız ve her şeye de karışacağız.

"—Aldırma!"

"—Aldırırım."

"—Karışma!"

"—Karışırım."

"—Benim gemim!"

"—Öyle şey olur mu? Gemi battıktan sonra ben de içinde boğulacağım. Sen dangalak, şöyle yapmışsın, böyle yapmışsın, karaya oturtmuşsun. Gemiyi batırmaya çalışıyorsun. Ben batırtır mıyım? Olmaz!"

Hepimiz borçluyuz. Hepimiz buranın, bu memleketin taşından toprağından sorumluyuz. Ormancılar yazı yazmışlar:

"—Ormansız ülke vatan değildir."

Ne kadar cahilce bir söz! Ormansız taş yerleri de, kum yerleri de, hiç ot bitmeyen yerleri de vatandır; öyle saçma söz mü olur!.. "Güzel değildir." de, başka bir şey de.

"—Ormansız yer vatan değildir."

O zaman Yunanlıya verelim. Lafa bak, ormansız yer vatan değilmiş. Öyle şey olur mu? Suudi Arabistan'ı ondan mı elden çıkardık, orman yok diye? Ne biçim iş, neden? Adamın kafası çalışmıyor, söylediği sözün nereye gittiğini bilmiyor, kalbi sızlamıyor.

Kalbi sızlayan insan lâzım! Duyan, duygulu insan lâzım!

Allah bizi uyanık, duygulu müslümanlardan eylesin…

f. Cüzzamlılara Dikkatli Bakmayın!

Abdullah ibn-i Abbas ve Hüseyin Hazretleri'nden, Hz. Ali

Efendimiz'den rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîf:[123]

لاَ تُدِيمُوا النَّظَرَ إِلَى الْمَجْذُومِينَ ، وَإِذَا كَلَّمْتُمُوهُمْ فَلْيَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ قَدْرُ رُمْحٍ (حم. كر. عن فاطمة بنت الحسين وابن عباس معًا)

RE. 470/2 (*Lâ tüdîmü'n-nazara ile'l-meczûmîne, ve izâ kellemtümûhüm, felyekün beyneküm ve beynehüm kaderu rumhin.*)

Cüzzam diye bir hastalık var. Cüzzam illeti korkunç bir hastalık. Yıllar yılı —yedi sene mi bilmem kaç sene— insanın mikrobu içinde saklı kalıyor, siniyor. Mikrop bir yerden bulaşsa bile seneler sonra ortaya çıkıyor. Cüzzam hastalığı korkunç bir hastalık, bulaşıcı da… Çok tehlikeli. Onu artık ayırıyorlar ve ayrı bir yerde tutuyorlar. Öyle bir hastalık…

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

(*Lâ tüdîmü'n-nazara ile'l-meczûmîne*) "Cüzzamlıya uzun müddet nazar etmeyin, bakmayın! (*Ve izâ kellemtümûhüm,*) Konuştuğunuz zaman, (*felyekün beyneküm ve beynehüm kaderu rumhin*) onlarla aranızda bir mızrak boyu mesafe bulunsun!"

"—O zaman mikropları biliyorlar mıydı? Tıp ileri miydi? Tıp Fakültesi mi vardı?"

Hayır! Peygamber Efendimiz ümmi peygamberdi, ama Allah'ın hak peygamberiydi. Peygamber Efendimiz ümmiydi, eliyle yazı yazmamıştı. Mektep yoktu, medrese yoktu, okuma bilen insan yoktu ki… Koca Mekke'de okuma yazma bilen 16-17 kişi vardı. O da okuma yazma bilse ne olacak?..

"—Bir mızrak boyu kadar aranızda mesafe kalsın, değmeyin." diyor. "Çok da devamlı bakmayın!" diyor. Psikolojik zararı ve başka zararları var.

---

[123] Ahmed ib-i Hanbel, *Müsned*, c.I. s.78, no:581; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LXX, s.12; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.171, no:8386; Hz. Hüseyin ibn-i Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.56, no:28339; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.92, no:16305.

g. Hasta Görünce Edilecek Dua

Bir insan bir hasta görse ne diyecek?

Beyhakî'nin *Şuabü'l-İman*'ında Ebû Hüreyre RA'dan rivayet ettiğine göre Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuşlar:[124]

إذا رَأَى أَحَدُكُم مُبْتَلًى فقال الحَمْدُ لله الذِي عافانِي مِمَّا ابْتَلاكَ بِهِ وفَضَّلَنِي عليكَ وعلى كَثِيرٍ مِنْ عِبادِهِ تَفْضِيلاً كانَ شُكْرَ تِلْكَ النِّعْمَةِ (طب. هب. عن أبي هريرة)

RE. 46/4 (*İzâ raâ ehadüküm mübtelen fekàle: El-hamdü lillahi'llezî âfânî mimme'btelâke bihi, ve faddalenî aleyke ve alâ kesîrin min ibâdihî tafdîlâ; kâne şükre tilke'n-ni'meti.*)

(*İzâ raâ ehadüküm mübtelen fekàle*) "Sizden biriniz bir hastalığa müptela olmuş, bir derde giriftar olmuş birini gördüğü zaman içinden desin ki:

(*El-hamdü-li'llâhi'llezî âfânî mimme'b-telâke bihi*) "Sana bu hastalığı veren ve beni bu hastalıktan salim kılan Allah'a hamdolsun."

(Ve faddalenî aleyke ve alâ-kesîrin min ibâdihî tafdîlâ.) "Bana böyle sıhhat vermek suretiyle, beni senden ve diğer insanlardan üstün kılan ve beni hasta etmeyen, bu belaya uğratmayan Allah'a hamd ü senâlar olsun." desin!

İnsan, "Benim ne hünerim ne meziyetim var ki, Allah bana

---

[124] Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.317, no:3354; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.107, no:4443; Taberânî, *Dua*, c.I, s.254, no:799; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.283, no:5324; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı Isfahan*, c.IV, s.113, no:1016; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.543, no:5693; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIII, s.330; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.V, s.13; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.36, no:124; Taberânî, *Dua*, c.I, s.253, no:798; Ukaylî, *Duafâ*, c.VI, s.253, no:1434; Harâitî, *Şükru'llah alâ Niamihî*, c.I, s.3, no:2; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.142, no:3509; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.III, s.164, no:1976.

birçok halkından, yarattığından daha fazla nimetler ihsan etmiş; hamd olsun!" diyecek.

Çünkü sen o hastadan daha mı kıymetlisin? Belki sen daha çok günahlısın, o daha çok ibadetli ama, Allah sana afiyet vermiş. Kıymetini bil de Allah'a hamd et!

İnsan, hastayı görünce kendisinde bir nimet olduğunu anlayacak ve içinden *El-hamdü li'llâh* diyecek. Çünkü bir şeyin kıymeti yokluğunda anlaşılır.

Onun için ne demişler:

Ya öl de bilem kıymetini;
Ya git de bilem…

Arkadaşının kıymetini yanındayken bilmezsin; kavga gürültü… Karısı kocasının kıymetini bilmez, kocası karısının kıymetini bilmez. Komşusu komşusunun kıymetini bilmez; ölünce anlar. Kör öldü mü kömür gözlü olur, bir de o mesele var.

Asıl insanın kıymeti, gidince veya ölünce bilinir. Arkasından bir sürü methiyeler…

"—Siz bu adamcağıza hayatında neler çektirttiniz. Şimdi öldükten sonra methediyorsunuz. Hayatta iken methedip sevseydiniz de o da mutlu olsaydı ya…"

İnsanoğlunun tabiatı budur işte! Elinde nimet olmayan insanı gördüğü zaman, kendisindeki nimetin Allah'ın büyük bir lütfu olduğunu bilecek. Şimdi hiçbirimizin aklına gelmez ki;

"—Allah'a hamd u senâlar olsun. Ne mutlu bana ki turp gibiyim. Mâşâallah, yürüyüp camiye geldim, oturup dinliyorum, bir yerimde bir ağrı yok!" diyelim.

Haberi yok! Bir yerine bir ağrı saplansa gününü görür:

"—Vay! Ağrısızlık meğerse ne büyük nimetmiş. Yıllar yılı ağrısız gezdim, ona şükretmek, hamd etmek gerektiğini hiç anlayamadım. Bak ağrı saplanınca nasıl kıvranıyorum." diye insanın aklı o zaman başına gelir.

Aklı başına geldiği zaman kıymeti kalmaz. Onun için insan sıhhatliyken hamd etmesini öğrenecek. Sıhhatsize baktığı zaman da böyle bir tavır alacak. Müslüman, Allah'ın üzerindeki nimetlerini bilecek.

h. Ashabımın Aleyhinde Konuşmayın!

Deylemî, İbn-i Abbas RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[125]

لاَ تَذْكُرُوا مَسَاوِئَ أَصْحَابِي ، فَتَخْتَلِفَ قُلُوبُكُمْ عَلَيْهِمْ ؛ وَاذْكُرُوا مَحَاسِنَ أَصْحَابِي ، حَتَّى تَأْتَلِفَ قُلُوبُكُمْ عَلَيْهِمْ (الديلمى عن ابن عمر وفيه شيء)

RE. 471/3 (*Lâ tezkürû mesâviye ashâbî, fetahtelife kulûbüküm aleyhim; ve'zkürû mehâsine ashâbî, hattâ te'telife kulûbüküm.*)

(*Lâ tezkürû mesâviye ashâbî*) "Ashabımın aleyhinde kötülükler söylemeyin!"

"—O sahabi şöyle yaptı da, böyle oldu da..." diye size kötülük gibi gelen rivayetleri söyleyip durmayın! Benim ashabım..."

Peygamber Efendimiz'in ashâbı oldu mu, onun meclisine erdi mi, ne mutlu o kimseye... Onun aleyhinde bulunulmaz. Onlar yıldızlar gibidir, onların aleyhinde konuştu mu, Allah insanın kalbine bir eğrilik verir. Kalbi onları sevmez olur, onları sevmediği zaman da Rasûlüllah'ı ezâlandırmış olur.

Ashabını sevmediği zaman, aleyhinde dil uzattığı zaman, Peygamber Efendimiz'i üzmüş olur. Peygamber Efendimiz'i üzen kimseye de Allah ceza verir. Bu, besbelli bir şey; başka hadîs-i şeriflerden biliyoruz.

Ashâb-ı kirâm konuşulurken dikkat edeceğiz.

Bunu en çok kimler yapıyor?

Tarihçiler yapıyor:

"—Talha şuraya gitti de, Zübeyr buraya geldi de, Ali şöyle yaptı

---

[125] Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, c.V, s.31, no:7362; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Ebu Nuaym, *Ahbâr-ı Isfahan*, c.X, s.60, no:1989; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XI, s.541, no:32535; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.94, no:16308.

da…”

“—Askerlik arkadaşın mı bunlar senin? Kimlerden bahsediyorsun sen?”

Sahabe-i kiramdan bahsediyorsun!

İlk önce (*radıya'llàhu anh*) de bakayım! Ondan sonra da, sen onların kafalarını anlayamazsın. Onların aralarında herhangi bir mesele varsa onlar içtihattandır. Senin gibi dünya ehlinin şeyinde değildir.

Okuyor Goldziher'in, Kaetanî'nin, filanca Avrupalı yazarın kendi kâfirce yorumlarını; sahabenin kimisini iyi görüyor, kimisini kötü görüyor, dil uzatıyor. Yapma! Efendimiz'i darıltırsın, başına dert gelir. Müslüman, sahabe-i kirâmın yıldızlı, pırıl pırıl bir altın tabaka olduğunu bilecek. Asr-ı saadeti bilecek, tabiine hürmet edecek. Efendimiz, o zamandan bildirmiş.

Eğer iyiliklerini zikrederseniz gönlünüz ısınır. İnsan ısındığı zaman sevgi duyar. Kişi sevdiği ile beraber olacak biliyorsunuz. Peygamber Efendimiz SAS buyurdu ki:

“—Mekânları farklı farklı olsa bile, kişi sevdiği ile beraber haşrolacak. Mevkileri, dinî dereceleri farklı farklı bile olsa, âhirette birbirini sevenler beraber olacak.”

Delilim ne?

Bir gün Sevban RA Peygamber Efendimiz'in meclisinde gözünü dikmiş Efendimiz'i hayran hayran seyrediyor. Peygamber Efendimiz:

“—Ne o?” diyor.

O da diyor ki:

“—Yâ Rasûlallah! Allah'a hamdolsun ki bu dünyada senin ashabın olmuşum, senin yanında bulunabiliyorum, senin cemalini görebiliyorum, yüzüne bakıp lezzetler içinde, zevkler içinde mest oluyorum. Ama âhiret aklıma geldi mi üzülüyorum, gamlanıyorum, kederleniyorum. Çünkü sen âhirette *seyyidü'l-evvelîn ve'l-âhirîn* olarak Makâm-ı Mahmud'a, cennetin en yüksek derecesine çıkacaksın. Başka hiçbir beşere nasip olmayan mertebeye çıkacaksın.” diye tevazu ile devam ediyor;

“—Ben de eğer cennete girebilirsem bile… Girer miyim, giremez miyim bilmem ama girebilirsem bile, kim bilir nerelerde olacağım? Seni oralarda göremem diye üzülüyorum.” diyor.

Ne ahiret endişeleri… “Cennete girersem bile Rasûlüllah’tan ayrı kalırım.” diye üzülüyor. Bizim de bugünkü kafalarımıza bak. Ne âhireti düşünürüz, ne dostlardan ayrılığı düşünürüz, ne Peygamber Efendimiz’den uzak düşmeyi düşünürüz… Birçok kimse bu durumdadır.

Efendimiz diyor ki:[126]

الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ (خ. م. عن ابن مسعود)

(*El-mer’ü mea men ehabbe*) “Kişi sevdiğiyle beraberdir. Âhirette kişi sevdiğiyle beraber haşrolacak!” buyuruyor.

Derecesi aşağı olsa bile beraber olacağının delili bu! Onun için iyi kimseleri sevelim! Ashâb-ı kirâmı sevelim ki onlarla komşu olalım:

وَمَن يُطِعِ اللهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللهُ عَلَيْهِم مِنَ النَّبِيِّينَ وَ
الصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ ، وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا (النساء:٦٩)

(*Ve men yutii’llâhe ve’r-rasûle*) “Kim Allah’a ve Peygambere itaat ederse, (*feülâike mea’llezîne en’ama’llàhu aleyhim mine’n-nebiyyîne ve’s-sıddîkîne ve’ş-şühedâi ve’s-sàlihîn*) işte onlar, Allah’ın kendilerine nimet verdiği peygamberlerle, sıddîklarla, şehidlerle ve sàlihlerle beraberdir. (*Ve hasüne ülâike refîkà*) Onlar ne iyi arkadaştır.” (Nisâ, 4/69)

Allah bizi o mübareklerden ayırmasın…

i. Benim Adımı Üç Yerde Anmayın!

Peygamber SAS Efendimiz bu hadîs-i şerîfinde buyuruyor ki:[127]

---

[126] Buhàrî, *Sahîh*, c.XIX, s.145, no:5702; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.95, no:4779; Abdullah ibn-i Mes’ud RA’dan.

[127] Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.IX, s.286, no:18962; Abdurrahîm ibn-i Zeyd el-amâ babasından.

Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.V, s.33, no:7370; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

لاَ تَذْكُرُونِي فِي ثَلاَثٍ: عِنْدَ تَسْمِيَةِ الطَّعَامِ ، وَعِنْدَ الذَّبْحِ ، وَعِنْدَ الْعُطَاسِ (ق. عن عبد الرحيم بن زيد العمى عن ابيه مرسلا)

RE. 471/4 (*Lâ tezkürûnî fî selâsin: İnde tesmiyeti't-taâmi, ve inde'z-zebhi, ve inde'l-utâsi.*)

(*Lâ tezkürûnî fî selâsin*) "Üç yerde benim adımı anmayın!"

1. (*İnde tesmiyeti't-taâmi*) "Yemeğe başlarken, (*Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*) deyin, tamam.

2. (*Ve inde'z-zebhi*) "Kurban keserken, (*Bismi'llâhi allàhu ekber*) deyin, tamam.

3. (*Ve inde'l-utâsi*) "Hapşurduğunuz zaman, (El-*hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn*) deyin, tamam.

Efendimiz ayrıca isminin oralarda söylenmesini istememiş.

Tabii başka zaman, (*Lâ ilâhe illa'llàh, muhammedün rasûlüllàh*) diyebilirsin. (*El-hamdü lillâh, v'es-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn*) diyebilirsiniz

Ama kesilecek kurban Allah'ın adıyla anılacak, orada bir de kul adı anılır, kul için kesilme durumu olursa, kurban haram olur. Yanlış anlaşılmasın diye tek, sadece ve sadece Allah için kesilir. Nimetin Allah'tan olduğu bilinsin diye yemek yerken, kurban kesilirken… Bir de hapşurulduğu zaman…

Onun için Efendimiz diyor ki, "Ben Allah'ın peygamberiyim ama o ayrı… Allah'ı, Allah'tan olduğunu, Allah'tan geldiğini, Allah için kesildiğini, nimeti Allah'ın verdiğini bilmen babında bir terbiye olmuş oluyor. Allàhu a'lem…

j. Hz. Muaviye'nin Halife Olacağı

Beşinci hadîs-i şerîf, Hazret-i Ali Efendimiz'den rivayet edilmiş, Deylemî kitabında kaydeylemiş.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.509, no:2255; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.94, no:16310.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[128]

لاَ تَذْهَبُ الأَيَّامُ وَاللَّيَالِي ، حَتَّى يَمْلِكَ مُعَاوِيَةُ (الديلمى عن على)

RE. 471/5 (*Lâ tezhebü'l-eyyâmü ve'l-leyâlî, hattâ yemlike muàviyetü.*)

"Muaviye hükümdar olmadıkça bu günler geceler bitmez." Yani kıyamet kopmaz. Yani, "Kıyamet kopmadan ille Muaviye bir hükümdarlık yapacak." demiş. Hadîs-i şerîfin metni böyle.

Muaviye'nin hükümdarlığı Hazreti Ali Efendimiz'den sonradır. Peygamber Efendimiz vefat ediyor, Ebû Bekr-i Sıddîk halife oluyor. Ebû Bekr-i Sıddîk'tan sonra Ömerü'l-Faruk halife oluyor. Ömerü'l-Faruk'tan sonra Osman-ı Zinnureyn halife oluyor. Osman-ı Zinnureyn'den sonra Aliyy-i Murtaza; *rıdvânu'llàhi teàlâ aleyhim ecmaîn*… Ondan sonra ihtilaf başlıyor. Muaviye, Şam tarafında ayrı bir iş başlatıyor.

Bu, Peygamber SAS Efendimiz'in istikbale ait verdiği bilgilerden birisi oluyor.

Peygamber Efendimiz istikbale ait bilgiler verdi. Meselâ, "İstanbul'u fetheden ordu ne iyidir..." diye bir hadîs-i şerîf rivayet ediliyor:[129]

لَتَفْتَحُنَّ الْقُسْطَنْطِينِيَّةُ ، فَلَنِعْمَ الأَمِيرُ أَمِيرُهَا ، وَلَنِعْمَ الْجَيْشُ

---

[128] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.77, no:7507; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIX, s.151; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mizan*, c.III, s.53, no:209; Ukaylî, *Duafâ*, c.II, s.176, Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIII, s.588, no:37514; *Câmiü'l-Ehàdîs,* c.XVI, s.97, no:16316.

[129] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.335, no:18977; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.38, no:1216; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.468, no:8300; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.118; İbn-i Hacer, *el-İsâbe*, c.I, s.308, no:684; Buhàrî, *Târih-i Kebîr*, c.II, s.81, no:1760; İbn-i Asâkir, *Tàrih-i Dimaşk*, c.LVIII, s.34; Abdullah ibn-i Bişr el-Ganevî, babasından.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.252, no:38462; *Mecmaü'z-Zevâid,* c.VI, s.323, no:10384; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVII, s.339, no:18311.

ذٰلِكَ الجَيْشُ (حم. طب. ك. عن بشر الغنوي)

(*Letüftehanne'l-kostantîniyyetü*) "*Kostantıniyye* mutlaka, kesin olarak fetholunacaktır. (*Feleni'me'l-emîri emîruhâ)* Onu fetheden komutan ne güzel komutandır, (*ve leni'mi'l-ceyşi zâlike'l-ceyş*) onu fetheden asker ne güzel askerdir."

Bu hadîs-i şerîf üzerinde bir kardeşimiz Diyanet dergisinin bir sayısında on beş-yirmi sayfa tetkikat yapıp kaynakları karıştırmış, sahih diyor; tamam. Yani Peygamber Efendimiz'in hadislerinin kıyamete dair, istikbale ait şeyleri söylediğinin bir misâli olmuş oluyor.

Zaten Kur'ân-ı Kerîm'de buna ait misaller var:

غُلِبَتِ الرُّومُ . فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ

(الروم: ٢-٣)

(*Gulibeti'r-rûm*) "Rumlar yâni, Romalılar, Bizanslılar bir savaşta mağlup oldular; (*fî edne'l-ardı*) Arapların bulunduğu bölgeye en yakın bir yerde onlar. (*Ve hüm min ba'di galebihim feyuğlebûn*) Halbuki onlar, bu mağlubiyetten sonra birkaç yıl içinde galip geleceklerdir." (Rum, 30/1-2)

Yâni, "Galip gelenler mağlup olacaklar, iş tersine dönecek." diye ayet-i kerime nazil olmuş.

Yani Bizans devleti, İran'ın Sasani devletinin karşısında mağlup oldu. Ama onlar bu mağlubiyetlerinin arkasından bir zaman sonra öbür tarafa galebe çalacaklar. Ayet-i kerîme olmadan bildiriyor.

Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz de müşriklerle iddiaya girmiş:

"—Var mısınız iddiaya?"

Onlar Bizanslılar ehl-i kitap diye sevinmişler. Bak, nereden ne tutturuyorlar. Bizans o zaman hıristiyandı. Allah'a inanıyorlar, Hz. İsa AS'a bağlılar. İranlılar ateşe tapıyorlar, ateşperestler. Ateşperestler müşrik olduğundan Mekke'nin müşrikleri onları tutuyor. Takım tutar gibi. İranlılar Bizanslılarla savaştı ve onları yendi diye bayram ediyorlar.

“—Gördünüz mü, işte bak! O ateşperest de o ehl-i kitabı yendi, biz de sizi burada tepeleyeceğiz.” demek istiyorlar.

Görüyor musunuz, nasıl kan çekiyor.

Gelin bir de şu soruyu soralım:

“—Kâfirler bu kadar şuurlu da müslümanlar niye bu kadar şuurlu değil?”

Bir komünist şairin bir mısraını hatırlıyorum:[130]

Yarısı burdaysa kalbimin
Yarısı Çin'dedir, doktor.
Sarı Nehre doğru akan
Ordunun içindedir.

Yani bir komünist orduyu destekliyor ve kalbinin oraya bağlı olduğunu söylüyor. Sonra oraya kaçtı, oralarda bir şeyler yaptı filan... Adamlar bu kadar beynelmilel sevgi şuuruna sahip. Demek Peygamber Efendimiz SAS zamanında da öyleymiş. İranlı'yı tutuyor; Bizanslı hıristiyan, ehl-i kitap diye... Allah Allah!

Bu devirde şaşkın birtakım müslümanlar var.

Âyet-i kerîmede geçiyor ki, eski peygamberler kavimlerine geldikleri zaman;

“—Allah'a inanın. Ben Allah'ın gönderdiği peygamberim. Allah size şu emirleri gönderiyor.” dediği zaman ne demişler?

“—Biz senin sözün üzerine atalarımızın yolunu bırakmayız.” demişler.

Bize bakıyoruz. Eski ümmetler hep böyle demiş. Atalarımız hak yol üzerine gitmiş gitmiş gitmiş. Bir zaman sonra birisi gelmiş, dinsizlik modası yapmış:

“—Dini boş ver, din afyondur, din lüzumsuzdur.” bilmem ne demiş.

Hemen bizimkiler atalarının dinini bırakıvermiş. Ne acaip iş! Müşrikler kadar da hak dine bağlılığınız yok mu?

Ebû Bekr-i Sıddîk, İranlıların galebesine Mekke'nin müşrikleri sevinince;

“—Sevinmeyin, biraz sonra yenileceksiniz.” diyor.

---

[130] Nazım Hikmet Ran (1902, Selanik - 1963, Moskova)

Nereden diyor? Âyet-i kerîme indi:

غُلِبَتِ الرُّومُ . فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ .
فِي بِضْعِ سِنِينَ (الروم: ٢-٣)

(*Gulibeti'r-rûm. Fî edne'l-ardı ve hüm min ba'di galebihim seyağlibûn. Fî bid'i sinîn.*) "Rumlar, yenildi. Arapların bulunduğu bölgeye en yakın bir yerde onlar... Halbuki onlar, bu yenilgilerinden sonra birkaç yıl içinde tekrar galip geleceklerdir." (Rum, 30/1-3) diye.

Peygamber Efendimiz'e de gelmiş, söylemiş;

"—Bu müşrikler böyle böyle şamata ettiler. Ben de böyle iddialaştım. Üç yıl için on devesine iddiaya girdik."

Peygamber Efendimiz demiş ki:

"—Develerin sayısını şu kadara çıkart, sene müddetini biraz uzat!"

İstikbale ait şeyi de yine Peygamber Efendimiz söylüyor; "Seneyi o kadar kısa tutturma, seneyi uzat. Buna mukabil develerin sayısını da arttır." diyor.

"—Pekiyi!" diyor, öyle yapıyor. Seneyi on yıla, deveyi de yüz taneye çıkarıyorlar.

Hudeybiye anlaşmasının yapıldığı günlerde Bizanslıların galip geldiği haberi geliyor. Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz iddiayı kazanıyor. Sıddîk çünkü... Ayet indi, inanıyor, öyle olacağını biliyor. Galip geleceğini bildiği için develerle iddiaya giriyor.

Allah bize o imanı nasip etsin, bütün mesele o... Gerisi laf, boş! Vaaz dinlemek de boş, namaz da boş, oruç da boş... O iman yerleşmedikten sonra ibadetlerin bile tadı tuzu olmaz, sevabı kalmaz. O iman olacak, o aşk olacak. Allah bize o aşkı, şevki versin.

Yunus Emre ne diyor:

Eğer beni öldüreler.
Külüm göğe savuralar.
Toprağım anda çağıra.
Bana seni gerek seni.

Yani, "Yâ Rabbi! Eğer beni öldürseler, yaksalar, kül etseler… Kül ettikten sonra da küllerimi havalarda savursalar… O küllerim bile, 'Yâ Rabbi! Ben seni isterim, ben seni isterim, ben seni isterim…' diye, 'Allah, Allah, Allah' diye seni ister." diyor. O sevgi lazım!

k. Homoseksüelliğin Artması

Muhterem kardeşlerim!

Dinde ayıp yoktur. Bir hadîs-i şerîf geldi, bu da istikbale ait… Vâsile ve Enes RA'dan İbn-i Asâkir'in ve Hatîb-i Bağdâdî'nin naklettiği bir hadîs-i şerîftir.

Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:[131]

لاَ تَذْهَبِ الدُّنْيَا حَتَّى يَسْتَغْنِيَ النِّسَاءُ بِالنِّسَاءِ ، وَالرِّجَالُ بِالرِّجَالِ ، وَالسِّحَاقُ زِنَاءُ النِّسَاءِ فِيمَا بَيْنَهُنَّ (خط. كر. عن واثلة وأنس)

RE. 471/6 (*Lâ tezhebü'd-dünyâ, hattâ yestağniye'n-nisâü bi'n-nisâi. ve'r-ricâlü bi'r-ricâli. ve's-sihâku zinâü'n-nisâi fîmâ beynehünne.*)

(*Lâ tezhebü'd-dünyâ*) "Dünya yok olmaz; (*hattâ yestağniye'n-nisâü bi'n-nisâi*) kadınlar kadınlarla tatmin olmadıkça… (*Ve'r-ricâlü bi'r-ricâli*) Erkekler erkeklerle tatmin olmadıkça... (*Ve's-sühâku zinâü'n-nisâi*) Aralarında sürtüştürme kadınların zinasıdır."

Yâni bu ne demek?

Bu dünyada ahlâk bozulacak, bozulacak, bozulacak… Öyle bir çığırından çıkacak, öyle tabii mecrasından sapacak, öyle şirazesinden kopacak ki kadınlar kadınlarla, erkekler erkeklerle tatmin olacaklar.

---

[131] Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.III, s.135, no:1133; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.X, s.119; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.226, no:38500; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.98, no:16320.

Muhterem kardeşlerim!

Birkaç defa birkaç vesileyle söyledim. Dinde ayıplama dolayısıyla bazı gerçekleri hocalar olarak saklayamıyoruz. Sırası gelince söylemek icap ediyor, onu da söylüyoruz.

İnsanın cinsel hayatı denilen bir hayat var. Bu, nefsin kuvvetli bir arzusu. Bu arzu, koyun postunun dabakçı tarafından yerden yere çalındığı gibi, insanları yerden yere çalıyor. Cinsî arzunun kontrolsüzlüğü insanları çok rezil duruma düşürüyor, mahvediyor. Ne insanlık, ne ahlâk, ne dervişlik kalıyor; hiçbir şey kalmıyor. Çünkü kuvvetli bir duygu. Allah insan nesli devam etsin diye, o kuvvetli duyguları insanların içine reksetmiş, yerleştirmiş, koymuş ki o duygu lazım. İnsanın kendi neslini devam ettirmesi gerektiğinden Allah, Hâlik-ı Zü'l-celâlimiz o duyguyu koymuş. O duygu normal yolunda kullanılacak.

İnsan normal baba olacak. Şerefli, alnı açık, temiz, pak, namuslu kız gibi iffetli baba olacak. Erkek böyle… Kız da tam hanımefendi olacak, anne olacak. İslâm bunu emrediyor.

"—Genç yaşta evlendir!" diyor.

Hatta anne babası, genç yaşta bir çocuğu evlendirmezse, onlar da bir kabahat işlerlerse, bu duygu kuvvetli olduğundan, flörttü vs. "Onların günahları babalara yazılır." diyor.

Kazık kadar olmuş, büluğa ermiş, mektebe gönderiyorsun. Giyiyor çorapları… Ötekisi süsleniyor, berikisi süsleniyor…

"—Ne oluyor? Hayrola? Nereye gidiş? Hani nerede Müslümanlık? Nerede ahlâk?"

Zahir böyle, perde arkası başka türlü…

Bir gün Ankara'da arka sokakta yürüyorum. İhtiyar bir hocam vardı, onun evinden bizim fakülteye doğru yürüyorum. Yanımda Maarif Koleji'nin ilkokul beşinci sınıfına giden iki tane kız yürüyor. İki tane bacak kadar kız. Ben gidiyorum, onlar da dalmışlar etraflarına bakmıyorlar; kendi konuşmaları duyuluyor mu duyulmuyor mu haberleri yok. Bacak kadar nesneler ne laf konuşuyorlar, şaşarsınız. Allah Allah! Bu yaşta bunlar sizin konuşacağınız şeyler değil ki... Kendi aralarında çok edepsiz şeyler konuşuyorlar.

Öyle bırakırsan bu duygu insanı rezil eder.

Nasıl olacak?

Bu duyguyu normal mecrasına oturtacağız. Zamanı gelince evlenecek, mesut bir yuva kuracak. Alnı açık, tertemiz, namuslu, iffetli… Kız kapalı, erkek eli değmemiş olacak. Erkek kapalı olacak, kıza eli değmemiş, namahreme kuşak çözmemiş olacak. Öyle olması lazım!

"—Efendim, kız değmesin de erkek erkektir, yapar."

Öyle yağma var mı? Alırım sopayı elime! Öyle şey yok! Erkek de namuslu olacak, kız da namuslu olacak. Erkek de kıza, nâmahreme bakmayacak; kız da erkeğe, nâmahreme bakmayacak. Zamanı gelince evlendireceksin, baş göz edeceksin:

"—Bakın, size bir yuva kurduk. Allah mes'ud etsin, kuşlar gibi mes'ud, bahtiyar olun." diyeceksin.

Böyle kurtulur.

Gazetelerde harıl harıl, homur homur bu duygu gıcıklanırsa… Bütün şehrin sanayii bu duyguyu harekete geçirip de adamların cebinden paraları soymak esasına göre kurulursa… Gazinolar, barlar, pavyonlar, bilmem neler, bilmem neler…

Ne olur? Bu erkeklerde şeref, bu kızlarda namus kalmaz. Bu cemiyet normal, sıhhatli ailelerden mahrum kalır ve çöker. Eski cemiyetler böyle çöktü. Sodom, Gomore, Pompei gibi birçok şehirler böyle çöktü.

Pompei şehri nasıl helâk oldu?

Vezüv yanardağı bir patladı. Küller bütün şehir halkının üzerine birden çöktü, lavlar birden kapattı. Sanki alçıda dondurulmuş gibi oldular. Bütün şehir ahalisi alçıda dondurulmuş gibi oldular. Şimdiki adamlar da arkeolojik kazı yapıyorlar. Zaten kül olduğu için süpürüyorlarmış, çıkıyormuş. İçerdekiler de hiç bakteri ve sâire olmadığı için hiç çürümemiş oluyormuş, aynen çıkıyormuş. Hangi hayat üzerine, hayatın hangi işini yapıyorlarsa, o hal üzere dondurulmuş vaziyette çıkıyorlarmış. Dükkânda ticaret yapıyorken, evinde uyuyorken vs… Öyle rezil sahneler çıkıyormuş ki ortaya…

Bizim felsefe profesörü arkadaşımız Roma'ya gitmiş, görmüş, o anlattı. Anlaşılan adamların aklı fikri bu cinsî duyguya esir olmuş. Onlar anlamaz, biz biliyoruz ki Allah tepelerine kahrını indirmiş.

Onlar anlamaz, nereden anlayacaklar?.. Bu adamlara tükürsen, "Yağmur yağıyor!" derler, anlamazlar ki. Kahrı da, lütfu da anlamazlar.

"—Allah bize bu kadar nimet verdi, Allah'a güzel ibadet edelim!" demez.

Seni beni aptal yerine koyar:

"—Sen yaşamaktan ne anlarsın!" der, "İnsan bu dünyaya bir kere geliyor, her türlü cevizi kırmalı…" der.

Ona kalırsa öyle ama kazın ayağı öyle değil! Gerçek öyle değil! Bu hayatın bir mânevî cephesi var. Allah-u Teâlâ Hazretleri kahreder; taş yağar, ateş yağar…

Yağmadı mı? Güney Amerika'da bir yanardağ patladı, bir kasabada 50 bin kişi lavların altında kalmadı mı? Günlerce lav çamurları içinde kaldılar. Kimisi öyle dondu. Televizyon ve radyolardan haberlerini duymadık mı?..

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi alnı açık, namuslu, temiz, pak insanlar eylesin... Evlâtlarımıza da ehl-i namus, pırıl pırıl insanlar olmayı nasib etsin…

İnsanın içinden çeşit çeşit duygular geçer. Acıktığı zaman yemek ister. Tamam, helâlinden yersin, hırsızlık yaparak değil... Evlenmek ister, belli bir yaşa geldiği zaman evlendirirsin, helâlinden olur. Normal, herkesin gözü önünde düğün yapılır. Herkes ziyafete çağırılır, düğün olur biter. Tamam; bu, bunun eşi, hayat arkadaşı… Allah böyle yaratmış, normal. Öteki, anormal… Onun karşısındayız, bunun tarafındayız. Öyle şey yok!

Ötekisine götüren her şeyin karşısındayız. Müstehcen, muzır neşriyatın karşısındayız. Muzır şarkının, muzır fıkranın, muzır adamın, muzır kelâmın karşısındayız. Çünkü hepsi oraya yardım ediyor. Biz bir şeyi istemedik mi çevresiyle, her şeyiyle istemeyiz. Öyle olması lazım! İslâm öyledir.

İslâm içkiyi yasak etmiş mi? Etmiş!

Nasıl yasak eder İslâm?

"—İçkiyi içmeyin!" demez. İçkinin içilmesi haramdır, taşınması haramdır, yapılması haramdır, üzümün sıkılması haramdır, sunulması haramdır, sundurulması haramdır ve sâire ve saire... Hepsini yasak eder. Her şeyini yasaklar, deliklerinin hepsini tıkar, iş biter. Onun için İslâm'ın öz ruhunu anlayalım.

İslâm namusluluğu ve aile yuvasını teşvik ediyor.
"—Efendim aile yuvasına ne lüzum var?"

Moskova'da, kuzeyde lüzum yok! Şuradan gidersin, Karadeniz'in üstünden geçersin, orada lüzum yok! Türkiye'de biz Müslümanız... Bizde aile cemiyetin temel taşıdır. Bizde namus esastır. Bizde bir insanın mesleği, şarkıcılığı, artistliği, dansözlüğü, şuculuğu buculuğu onun üstünlüğünü göstermez. Bir insanın ahlâk-ı hamide sahibi olması, iffet, namus timsali olması onun derecesini yükseltir. Asıl örnekler onlardır.

Eğer başkaları kötü örnekleri bize gösteriyorsa, çocuklarımızı Anadolu'dan artist vs. olmaya kaçırıyorsa, kötü yollara itiyorsa elbette onun ben düşmanıyım.

Yazık değil mi Anadolu evlâdına? Kızcağız bilmiyor ki…

"—Şu kadar para alıyormuş, kürkler içinde yaşıyormuş, köşkler içinde sefa sürüyormuş." diye artist olmaya geliyor, ondan sonra kötü yollara düşüyor.

Onun için İslâm önceden tedbir alıyor.

Ne güzel dinimiz var! Rabbimiz bizi müslüman yarattı, müslüman yaşatsın… İslâm'a faydalı hizmetler yapmayı nasib eylesin… Mü'min-i kâmil olarak, iman-ı kâmil ile, (*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh, ve eşhedü enne muhammeden abduhû ve rasûlühû*) diye diye ve Rasûlüllah Efendimiz'i göre göre, cennetteki makamımızı seyrede ede, şâd u hürrem ruh teslim edip ahirete göçmeyi nasib eylesin…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

05. 10. 1986 – İskenderpaşa Camii

17. PEYGAMBER EFENDİMİZ'İ SEVMEDE ÖLÇÜ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ alâ hayri halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

لاَ تُرْسِلُوا الْإِبِلَ بُهْلاً وَصُرُّوهَا صَرّاً ، فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ تَرْضَعُهَا

(ع. طب. ض. عن سلمة بن الأ كوع)

RE. 471/7 (*Lâ türsilü'l-ibile bühlen, ve surruhâ sarren, feinne'ş-şeytàne terdauhâ*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlenizden razı olsun... Allah'ın rahmeti, bereketi, lütfu, ihsanı, ikramı, dünya ve ahirette sizlere, sizlerin üzerine olsun....

Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek hadîs-i şeriflerinden bir demet, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 471. sayfasının 7. hadisinden itibaren okuyup izahına geçmek istiyoruz.

Bu hadîs-i şeriflerin okunmasına ve izahına geçmeden önce Peygamber SAS Efendimiz'in ruhuna hediye olmak üzere ve onun cümle âlinin, ashabının, etbâının ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve evliyâullahın ve hâssaten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan

sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ve onların halifelerinin, müridlerinin, muhiblerinin ruhlarına hediye olması için;

Okuduğumuz kitabı te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddîn Hocamız'ın ruhu için, kendisinden feyz aldığımız Mehmed Zahid Kotku Hocamız'ın ruhu için, bu hadislerin bize kadar gelmesine emek sarf etmiş olan alimlerin, râvilerin ruhları için;

Bu beldeleri fethetmiş olan şehidlerin, fatihlerin, gazilerin, mücahidlerin, sonra düşman istilasından kurtarmak için çalışan muvahhidlerin ruhları için;

Cümle hayrât u hasenât sahiplerinin ve bilhassa şu camimizin bânîsi İskender Paşa'nın ve bunu tekrar tekrar tamir edip canlı, temiz, pak, hizmete âmâde tutmak için, mâlen, bedenen ve maddeten yardımcı olanların, kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan ve yakından buradaki hadîs-i şerif meclisine, hadisleri dinlemek üzere teşrif etmiş olan siz kardeşlerimizin, âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhları için; biz yaşayan müslümanların da Rabbimiz'in rızasına uygun, Peygamber Efendimiz'in sünnetine muvâfık yaşayıp, huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olması için, bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, Efendimiz'e ve bu saydıklarımıza hediye edip öyle başlayalım!

……………………………….

a. Develerinizi Suladıktan Sonra Salmayın!

Bu hadis-i şerifler *Ramuzü'l-Ehadis* kitabının 471. sayfasında… O sayfanın 7. hadisinde kalmıştık, oradan itibarendir. Metinlerini merak edenler, Arapçalarını takip etmek isteyen kardeşlerimiz, kaynaklarını öğrenmek isteyenler kaydetsinler. Oradan takip edebilirler.

Metnini okumuş olduğumuz birinci hadis-i şerif Arap alemiyle, çöl hayatıyla ilgili Peygamber Efendimizin bir tavsiyesidir. Taberani Selemetü'bnü Ekva' RA'dan rivayet eylemiş. Daha başka

kaynaklarda da var. Buyuruyor ki:[132]

لاَ تُرْسِلُوا الْإِبِلَ بُهْلاً وَصُرُّوهَا صَرًّا ، فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ تَرْضَعُهَا

(ع. طب. ض. عن سلمة بن الأ كوع)

RE. 471/7 (*Lâ türsilü'l-ibile bühlen, ve surruhâ sarren, feinne'ş-şeytàne terdauhâ*)

(*Lâ türsilü'l-ibile bühlen*) "Develerinizi suladıktan, içirdikten sonra salmayınız. (*Ve surruhâ sarren*) Memelerini sımsıkı bağlayınız. (*Feinne'ş-şeyâtîne terdauhâ*) Çünkü şeytanlar onları emer."

---

132 Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.VII, s.27, no:6275; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.IV, s.196, no:6528; Ruyani, *Müsned*, c.III, s.319, no:1148; Selemetü'bnü Ekva' RA'dan

Kenzü'l-Ummal, c.XV, s.424, no:41676; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.102, no:16330.

Yani bereketi gitmesin, sütler zayi olmasın diye hayvanların korunmasını böylece peygamber SAS Arap yarımadasında deve güden, deve bakan kimselere tavsiye etmiş oluyor. Oranın iklimine, haline, âdetine uygun bir emir. Tabii bizim memleketimizde deve yok değil, vardır. Ege Bölgesi'nde, Güneydoğu Anadolu'da gene vardır. Yine bu tedbire onlar da riayet etsinler.

b. Çocuklarınızı Güneş Batınca Dışarı Salıvermeyin!

Bu ikinci hadis-i şerif de biraz o konuyla ilgili gibi. Biraz daha geniş. Ahmed ibn-i Hanbel'de ve Müslim'de, Ebû Dâvud'da, Câbir RA'dan rivayet edilmiş. Burada da Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:[133]

لاَ تُرْسِلُوا فَوَاشِيَكُمْ وَصِبْيَانَكُمْ إِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ، حَتَّى تَذْهَبَ فَحْمَةُ الْعِشَاءِ، فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ تَنْبَعِثُ إِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ، حَتَّى تَذْهَبَ فَحْمَةُ الْعِشَاءِ (حم. م. د. عن جابر)

RE. 471/8 (*Lâ türsilû fevaşîküm ve sıbyâneküm izâ gàbeti'ş-şemsü, hatta tezhebe fahmetü'l-işâi, feinne'ş-şeyâtîne tenbaisu izâ gàbeti'ş-şemsü, hattâ tezhebe fahmetü'l-işâi.*)

(*Lâ türsilû fevaşîküm ve sıbyâneküm*) "Beslediğiniz sürü hayvanlarını ve çoluk çocuğunuzu, yavrularınızı, evlatlarınızı güneş battıktan sonra salıvermeyin araziye; (*izâ gàbeti'ş-şemsü*) akşamın karanlığı bastırmadıktan sonra…" Yani akşamın aydınlığı bitip yatsı gelmedikten sonra onları salıvermeyin. O arada

---

[133] Müslim, *Sahih*, c.X, s.287, no:3757; Ebu Davud, *Sünen*, c.VII, s.178, no:2237; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.312, no:14381; Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.V, s.256, no:10125; Begavi, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.12; Ebu Avane, *Müsned*, c.V, s.144, no:8162; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XVI, s.439, no:45321; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.103, no:16331.

salıvermeyin!

(*Feinne'ş-şeyâtîne tenbaisu izâ gàbeti'ş-şemsü*) "Çünkü şeytanlar güneş batar batmaz ortalığı doldururlar, çıkarlar, boşanırlar ortalığa; (*hattâ tezhebe fahmetü'l-işâi*) yatsının o vakti gelip çökünceye kadar ortalıkta onlar dolaşırlar. O bakımdan o arada, güneşin batması sırasında ortalığa çocuğunuzu, hayvanlarınızı salıvermeyiniz!" tavsiyesi var.

c. Beni Hakkımdan Fazla Yüceltmeyin!

Üçüncü hadis-i şerif.

Taberânî, Hàkim ve Hennad Ali ibn-i Hüseyin (*radıya'llàhu anhüm*) ecmainden, o da babasından nakletmiş.

Peygamber SAS Hazretleri tevazu ile buyuruyor ki:[134]

لاَ تَرْفَعُونِي فَوْقَ حَقِّي ، فَإِنَّ اللهَّ تَعَالٰى قَدْ اتَّخَذَنِي عَبِداً ، قَبلَ أَنَ يَتَّخِذَنِي رَسُولاً (هناد ، طب. ك. عن على بن الحسين عن أبيه)

RE. 471/9 (*La terfaùnî fevka hakkî, feinna'llàhe teàlâ kad ittehazenî abden, kable en yettahızenî rasûlâ*)

"Beni hakkımdan fazla yükseltmeyin. Çünkü Allah-u Teala beni peygamber seçmeden önce kul olarak seçti, yarattı. Yani benim kul olduğumu ey ümmetim sakın hatırınızdan çıkarmayın!"

Başka hadis-i şerif hatırlıyorum, Efendimiz buyuruyor ki:[135]

---

[134] Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.III, s.128, no:2889; Abdullah ibn-i Mübarek, *Zühd*, c.I, s.350, no:984; Hakim, *Müstedrek*, c.III, s.196, no:4825; Hennad, *Zühd*, c.II, s.410, no:797; Haris, *Müsned*, c.IV, s.20, no:941; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.VIII, s.587, no:14228; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimaşk*, c.IV, s.76; Ali ibn-i Hüseyin babasından.

Kenzü'l-Ummal, c.III, s.652, no:8337; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.106, no:16337.

[135] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.308, no:3148; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1440, no:4308; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.2, no:11000; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIV, s.398, no:6478; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.401, no:7493; Abdullah ibn-i Selâm RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.530, no:31882; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.15, no:11; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.25, no:5712.

أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ القِيَامَةِ ، وَلاَ فَخرَ ؛ وَبِيَدِي لِوَاءُ الْحَمْدِ ، وَلاَ فَخْرَ ؛ و مَا مِنْ نَبِي يَوْمَئِذٍ آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ ، إِلاَّ تَحْتَ لِوَائِي ؛ وَ أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ وَلاَ فَخْرَ ؛ وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ وَلاَ فَخْرَ (حم. ت. حسن ، ه. عن أبي سعيد)

RE. 152/2 (*Ene seyyidü veledi âdeme yevme'l-kıyâmeti ve lâ fahra, ve bi-yedî livâü'l-hamdi ve lâ fahra, ve mâ min nebiyyin yevme izin âdemü femen sivâhü illâ tahte livâî; ve ene evvelü men tenşakku anhü'l-ardu ve lâ fahra; ve ene evvelü şâfiin ve evvelü müşeffain ve lâ fahr.*)

(*Ene seyyidü veledi âdeme yevme'l-kıyâmeh*) "Ben kıyamet gününde Adem AS'ın evlâtlarının, yâni insan cinsinin seyyidiyim, en şereflisiyim, en efendisiyim, en önde geleniyim; (*ve lâ fahra*) iftihar yok!" "Durum bu merkezde; ben Allah'ın bana bahşettiği bu dereceyi, sordunuz diye ifade ediyorum." demek.

(*Ve bi-yedî livâü'l-hamdi ve lâ fahra*) "Hamd sancağı, *Livâü'l-Hamd* benim elimde olacak; öğünmek yok."

(*Ve mâ min nebiyyin yevme izin*) "Peygamberlerden hiçbir peygamber yoktur ki, o kıyamet gününde, (*âdemü femen sivâhü*) Adem ve ötekiler... (*İllâ tahte livâî*) O gün hepsi benim Livâü'l-Hamd'imin, benim dalgalandırdığım şanlı Hamd Sancağı'nın altında olacaklar."

(*Ve ene evvelü men tenşakku anhü'l-ard*) "Yeryüzü yarılıp da, içindekileri çıkardığı zaman, ilk çıkan ben olacağım. (*Ve ene evvelü şâfiin*) Ve ilk şefaat edecek olan ben olacağım. (*Ve evvelü müşeffain*) Ve şefaati ilk kabul olan kimse de ben olacağım. (*Ve lâ fahra*) Bir öğünç bahis konusu değil." diye buyuruyor.

Diyor ki:

"—Cennette bir makam vardır ki, o Makam-ı Mahmud diye

adlandırılır, o makama beşerden sadece bir kişi çıkacak. Bir kişi çıkabilecek o kadar yüksek makama, en yüksek makam. Sanıyorum ki o bir kişi benim diyor tevazu ile. Üslubu böyle yani.

Yine Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[136]

آتِي بَابَ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، فَأَسْتَفْتِحُ ، فَيَقُولُ الْخَازِنُ: مَنْ أَنْتَ ؟

فَأَقُولُ: مُحَمَّدٌ. فَيَقُولُ: بِكَ أُمِرْتُ لاَ أَفْتَحُ لأَحَدٍ قَبْلَكَ (م. حم.

وعبد بن حميد عن أنس)

RE. 3/1 (*Âtî bâbe'l-cenneti yevme'l-kıyâmeh*) "Cennetin kapısına ben vardığım zaman, (*feesteftihu*) onun açılmasını isteyeceğim.

(*Feyekùlü'l-hàzin*) Cennetin bekçisi Hàzin isimli melek, soracak:

(*Men ente?*) "Kimsin sen?.."

Peygamber Efendimiz de kendisini tanıtacak:

(*Ene muhammedün*) "Ben Muhammed'im! Allah'ın habîbi, ahir zaman peygamberi Muhammed'im." diyecek.

O zaman cennetin bekçisi meleğin, Rıdvân'ın cevabı şu olacak:

(*Bike ümirtü en lâ efteha kableke*) "Yâ Rasûlallah! Senden evvel bu kapıyı başka birisine açmamakla emrolunmuştum. Buyur, gir!" diyecek.

İlk önce cennete dahil olan Peygamber Efendimiz. Kabrinden ilk kalkan Peygamber Efendimiz. Yani insanların en üstünü, mahlukatın en şereflisi, eşrefi mahlukat olduğundan hiç şek şüphe yok.

---

[136] Müslim, *Sahîh*, c.I, s.188, no:197; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.136, no:12420; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.379, no:1271; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.119, no:400; İbn-i Ebî Àsım, *Evâil*, c.I, s.62, no:10; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.447; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.138, no:418; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.462, no:955; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.532, no:31890; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.I, no:2; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.9, no:1.

Ama bir tehlike var, bir tehlike var ki onun büyüklüğünün derecesini anlayamayıp itikadı bozmak. İtikadı bozma tehlikesi var. İtikad bozuldu mu her şey gider elden. Çünkü Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'inde buyuruyor ki:

"—Ben her günahı affederim, şirk müstesna…"

Müşrikliği, Allah'ı tanımamayı, Allah'ı yanlış tanımayı affetmiyor Rabbimiz Teàlâ... Dikkat edin inançsızlığı değil müşrikliği bile affetmiyor. Ne fark var inançsızlık ile müşriklik arasında? Müşrik, bir inanca sahip ama yanlış inanca sahip. Allah'a şirk koşuyor, yanlış tanıyor. Allah'ın sıfatlarını yanlış biliyor. Onun vâhid ü ehad olduğunu idrak edememiş. Gene bir Allah inancı var, yetmez!

"—Bütün dinler kutsaldır."

Öyle şey yok, bâtıl din bâtıldır. Hiç kıymeti yok. Çöplüğe at. Hak din İslâm'dır. Peygamber SAS Efendimizin bize bildirdiği, Kur'an-ı Kerim'in yazdığı itikattan başka bir tarzda itikada sahip olmuşsa, geçmiş ona… O insanın bir kâr etmesi mümkün değildir.

إِنَّ اللّٰهَ لاَ يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ

(النساء:٤٨)

(*İnna'llàhe lâ yağfiru en yüşreke bihî*) "Allah, kendisine herhangi bir şekilde, herhangi bir yanlış düşünce ile şirk koşulmasını asla affetmez. (*Ve yağfiru mâ dûne zâlike li-men yeşâ'*) Öteki günahlardan —ne kadar korkunç olursa olsun, ne kadar büyük olursa olsun— tevbe ederse kul, Allah affeder. Öteki günahları affedebilir." (Nisâ, 4/48)

Allah-u Teàlâ Hazretleri hiçbir şeyin kendisine eş ve şerik ve ortak koşulmasına razı gelmez. Bunu afv u mağfiret etmez. Bunun dışındaki günahları affeder. Arsızlık etmiş, huysuzluk etmiş, edepsizlik etmiş, günah işlemiş, gaflete düşmüş, hata etmiş, cahillik eylemiş. Affedebilir, hepsini affedebilir. Müşrikliği affetmiyor. Kendisine bir şeyin ortak koşulmasını, şerik koşulmasını affetmiyor. Nerede kaldı ki kıpkızıl inkârcılık?

"—Canım benim inancım var, kendime göre inancım var."

Başına çalınsın kendine göre inancın! Yani senin kendine göre inancın makbul mü? Sen inancı kime kabul ettireceksin? Allah-u Teàlâ Hazretlerine... Allah kabul etmedikten sonra inancın ne kıymeti var? Allah kabul etmedikten sonra, yapılan ibadet denilen nesnenin ne kıymeti var? Hayrın ne kıymeti var? Ömrün ne kıymeti var? Mühim olan Allah'ın kabul etmesi.

Allah-u Teàlâ Hazretleri kendisinin doğru düzgün bilinmesini istiyor. Doğru bilinmediği zaman, eğri bilindiği zaman kabul etmiyor. Muhterem kardeşlerim, bu çok mühim bir nokta. Onun için üzerinde döne döne duruyorum.

Benim bir inancım var. Nasıl inancın var? Allah'ı nasıl bilirsin söyle bakalım.

"—Allah baba…"

Haşa, sümme haşa, sümme haşa. Yahu hiç *Kul huva'llah* okumadın mı?

قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ. اللّٰهُ الصَّمَدُ. لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ. وَلَمْ يَكُنْ لَه كُفُوًا أَحَدٌ (الإخلاص:١-٤)

(*Kul hüva'llàhu ehad*) "De ki ey Rasûlüm; ey mü'min ve îmanlılar deyin ki: O Allah bir tektir, onun şeriki, nazîri yoktur."

Vâhid demiyor, *ehad* diyor. Onun ötekisinden daha inceliği var. Öyle bir bir ki, hiç öteki birlere benzemez. Öyle bir bir…

(*Allahu's-samed*) "Her mahlûka ihtiyacını veren, muhtaç olduğu ihtiyaçları karşılayan, yaratan, yaşatan, her varlığın varlığını devam ettiren odur, sameddir.

(*Lem yelid ve lem yûled*) Ne onun çocuğu olmuştur ne de o birisinin çocuğudur. Doğurmamıştır, doğmamıştır." (İhlâs, 112/1-4)

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin evladı yok, anası yok, babası yok. Sen ona Allah baba nasıl dersin?

"—Ne bileyim, valla bilmem bizim mahallede söylüyorlar."

Hristiyanlar söyler kardeşim! Hristiyanlar söyler. Neden söyler? Onların itikadı bozuk, üçe inanıyor. Baba tanrı, oğul tanrı, Ruhü'l-kudüs. Öyle şey olur mu? Olmaz. Olmaz ama inanıyor.

Onun için, büyüğüne söz söylemek istediği zaman Allah baba diyor. Sen Hristiyan ağzını neden kullanırsın? Cahillikten kullanıyor. Aslında Hristiyan değil ama cahilliğinden, “Allah baba affeder.” diyor. Allah baba yok, öyle şey olmaz!

Allah-u Teàlâ Hazretlerini nasıl bilmek gerekiyorsa öyle bileceksin. Bilmezsen sadece içinde kuru bir inancın olması, “Ben inançsız insan değilim, inançlı insanım, maneviyatım var.” demen yetmez. Maneviyatın olması yetmez.

“—Allah’a inanıyorum.”

O da yetmez. Allah’a doğru inanacaksın bir.

“—Allah’a dosdoğru inandım hocam, çok bastırdın madem, çok zorladın. Kabul, Allah’ın varlığına da inanıyorum, bir olduğuna da inanıyorum. Başka bir şey kabul etmem, gayrı benden bir şey isteme!”

Gene yaya kalırsın. Gene yaya kalırsın, gene kalırsın, gene bir işe yaramaz çünkü, “*Lâ ilâhe illa’llah, muhammedün rasûlü’llah*” diyeceksin.

Hz. Muhammed Mustafa SAS’in, Allah-u Teàlâ Hazretleri tarafından gönderilmiş peygamber olduğunu bilemediysen, anlayamadıysan gene geçmiş ola. Yani fırsat geçmiş ola. Geçti gitti fırsat, gene kaçırdın. Olmaz. Neden Allah-u Teàlâ Hazretleri kendi birliğini, Peygamber SAS’nin peygamberliğinin şehadetine bağlamış?

(*Eşhedü en lâ ilâhe illa’llah*) diyeceksin, iman kâmil olmuyor; (*ve eşhedu enne muhammeden abduhû ve rasûlühû*) demen gerekiyor arkasından.

Şu sebepten kardeşim: Sen Allah’a inandım dersin ama hiçbir şey bilmiyorsun, kafanın içi bomboş. Sadece teslimiyetin var, Allah’a inandım diyorsun. Senin o kafanın içini güzel inançlarla dolduracak, hakkı hakikati öğretecek olan Peygamber SAS Efendimiz. Sen ondan öğreneceksin bu işin inceliğini… Yaşamayı ondan öğreneceksin. Edebi ondan öğreneceksin. Allah’ın rızası yolunu ondan öğreneceksin.

Onu kabul etmezsen, sen nasıl onun makbul kulu olursun? Gene hata edersin bir yerde. Gene bir günaha düşersin, gene bir suça düşersin. Gene mahvolursun, gene cehenneme gidersin. Onun için,

(*Lâ ilâhe illa'llah, muhammedün rasûlü'llah*) demek, "Tamam beni yaradan Allah-u Teàlâ Hazretleridir, kabul ettim. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin varlığına, birliğine inandım. İşin teferruatını Peygamber Efendimiz'e uyacağım, ondan öğreneceğim!" demek o. Teferruatını ondan öğreneceğim demek.

Askere alıyorlar seni, kaydoluyorsun askerlik şubesine. Tamam, asker oldun. Ondan sonra gideceksin, öğreneceksin teferruatını. Tamam Türk ordusunun neferi oldun, kaydoldun. Daha subay oluncaya kadar, yedek subay okulunu bitirinceye kadar daha ne kadar okuyacaksın, ne talimlerden geçeceksin. Onun için *Lâ ilâhe illa'llah* diyeceksin, *Muhammedün rasûlü'llah* diyeceksin. Bu şeye sahip olacaksın. Peygamber Efendimizin peygamber olduğunu kabul edeceksin.

Kabul ederken eğer şaşırırsan, eğer yanılırsan, eğer cahillik edersen, eğer Hristiyanların yaptığı gibi Allah'ın hak peygamberi olan o mübarek İsa AS gibi sevgili, mübarek, ulü'l-azim peygamberlerinden birisi olan o peygamber gibi zata, tutup da Allah'ın oğlu dediler, mahvoldular. Gitti. Sıfıra indi.

Eğer sen de öyle yaparsan o zaman sen de gidersin. Onun için Peygamber Efendimiz, eski bir acı tecrübe olduğu için dinler tarihinde, diyor ki:

"—Beni, olduğum dereceden daha fazla yükseltmeyiniz. Benim peygamber olmam, Allah'ın kulu olmam bana şeref olarak yeter. Allah bana kulum demiş. Kulum demiş, ondan büyük şeref mi olur! O yeter. Beni eğer böyle uluhiyete şirk koşmak tarzında yanlış bir itikatla yanlış kabul edip haddinden fazla değişik bir tarzda düşünürseniz imanınız gider." demek istiyor.

"—Benim peygamber olduğumu bilin, tamam. *Seyyidü'l-evvelîne ve'l-âhirîn* olduğumu bilin, tamam. Allah'ın en sevdiği kul olduğumu bilin, tamam. Benî Adem'in en üstünü olduğumu bilin, tamam. Tamam, tamam, tamam… Ama bana uluhiyet payesi vermeyin! Ben kulum..."

(*Eşhedü enne muhammeden abdühû*) "Şehadet ederim ki Muhammed kuludur Allah'ın; (*ve rasûlühû*) ve elçisidir." Allah'ın kuludur ve rasûlüdür. Başka bir şey değil. Melek değil, insan...

Çarşıda pazarda alışveriş yapmıştır. Borç almıştır, borç

vermiştir, harbe girmiştir, sıkıntı çekmiştir. Dişleri kırılmıştır, şehid olmuştur Uhud harbinde… Üzüntülere uğramıştır. Kendi yavrusu ölmüş, vefat etmiştir. Onu kucağına alıp defnetmiştir. Acılar çekmiştir. Müslümanlar için sıkıntılara uğramıştır. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin kendisinin omuzuna yüklemiş olduğu büyük peygamberlik vazifesini hakkıyla ifa etmek için ömrü boyunca rahat uyku uyumamış, geceli gündüzlü çalışmıştır.

Veda haccında, Arafat dağında cemaate dedi ki:
"—Bildirdim mi, tebliğ ettim mi Allah'ın emirlerini?"
"—Tebliğ ettin ya Rasûlallah!" dediler.
"—Şahit ol ya Rabbi!" dedi. "Şahit ol ya Rabbi, bak bu kullarına soruyorum, tebliğ ettin diyorlar. Şahit ol ya Rabbi!" dedi.
O şuur içinde yaşadı ömrünün sonuna kadar. Küçüklükten en son demine kadar ümmetim, ümmetim diye bizim için çırpındı. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin kendisine vermiş olduğu risalet vazifesini en güzel tarzda yaptı.
Rasûl olmadan evvel Allah'ın kuluydu, beşerdi. Evlendi.
"—Peygamber evlenir mi?"
Evlenir. Ekseriyeti evlenmiştir. Evlenmeyen peygamber var peygamberlik tarihi içinde ama Peygamber Efendimiz evlendi. Çoluk çocuğu oldu. Nikâh yaptı sünnet üzere… Nikâh yapmak, evlenmek hepimizin de görevi…. Onun yolu olmuş oluyor.
Hatta Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[137]

اَلنِّكَاحُ سُنَّتِي ، فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِي ، فَلَيْسَ مِنِّي (ه. عن عائشة)

(*En-nikâhu sünnetî*) Nikâh benim sünnetimdir, yani benim yolumdur. (*Femen rağıbe an sünnetî*, *feleyse minnî*) Kim benim yolumdan yüz çevirirse, bunun aksine hareket ederse, benden değildir."
Tabii bir hayat. Ama bu tabii hayatın en mükemmel şekli,

---

[137] İbn-i Mâce, *Sünen*, c.V, s.439, no:1836; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Muhammed), c.II, 427; Hz. Aişe RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.271, no:44407; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.324, no:2833; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.312, no:24976.

nümune insan… yani nesine baksan güzel. Aile hayatına baksan şahane. Kocalığına baksan şahane. Akrabalarına muamelesine baksan şahane. Erkekliğine baksan şahane. Cesaretine baksan şahane. Kahramanlığına baksan şahane. Korkusuzluğuna baksan şahane. Gücüne kuvvetine baksan şahane. Yüzüne baksan şahane. Her şeyinde insanların en güzeli. En büyüğü, en mükemmeli. Numune insan, ama kul. Ama kul. İnsan. Senin benim gibi.

Yani in misin cin misin derler ya masallarda. Birisi karşısına çıkmış, hemen ötekisi sormuş:

"—İn misin cin misin?"

"—Ne inim, ne cinim; senin gibi ademim!" dediği gibi, senin benim gibi bir adem ama, Allah'ın bir kulu ama müstesnâ bir kulu, en sevgili kulu...

Şairin dediği gibi:

مُحَمَّدٌ بَشَرًا لاَ كَالْبَشَرِ ؛

بَلْ هُوَ كَالْ يَعْقُوتِ بَيْنَ الْحَجَرِ .

Muhammedün beşeren lâ ke'l-beşer,
Bel hüve ke'l-ya'kùti beyne'l-hacer.

"Muhammed SAS Hazretleri bir beşerdir ama, sıradan bir insan gibi değildir. Sanki o, taşlar arasında yakut taşı gibidir."

O da taş, o da taş… O da dağdan çıkıyor, o da dağdan çıkıyor; ikisi de taş… Bu granit taşı, bu kaldırım taşı, bu mermer taşı; ha bu da yakut… Yakut dediğin zaman herkesin hali değişiyor, onun gibi.

Allah-u Teàlâ Hazretleri Peygamber Efendimizi kendisinin sevdiği sıfatlar ile tanımayı ve ona güzel ümmetlik etmeyi cümlemize nasib eylesin... Fazla sevgiden dolayı itikatta bir yanlış tarafa saplanmamayı veyahut fazla cahillikten dolayı saygısız bir duruma düşmemeyi cümlemize Allah nasib eylesin...

Kimisi de "Peygamber Efendimiz kuldur!" sözünün manasını anlayamıyor da senin, benim gibi sanıyor. Peygamber Efendimiz

diyor ki:

"—Ben arkamdan da görürüm!"

Allah gösterince görür. Sen görür müsün?

Peygamber SAS Efendimiz'in gölgesi yere düşmedi. Peygamber SAS efendimizin parmakları arasından su kaynadı da pınar gibi üç yüz küsür kişi o sudan kendileri içti, abdest aldı, hayvanlarını suladı. Yapabilir misin? Yapamazsın. Mucizeleri var. Beşer ama öyle beşer. Ne haddinden aşağı düşünüp de saygısızlık edeceksin, ne de haddini aşıp, aşırıp, ona uluhiyetten bir parça verip de imandan, itikattan çıkıp; doğru yoldan sapıp uçuruma düşeceksin. Bu terazinin orta yerinde duracaksın, fikren adalet terazisinin ortasında duracaksın.

Canlar feda olacak kadar güzel bir kimse. Diyor ki "Öyle insanlar gelecek ki benden sonra —ashabına anlatıyor- beni görmek için evlatlarını, mallarını, canlarını vermeye razı gelecekler. "Ah Rasulüllahı bir görsem!" diye razı gelecekler. O kadar güzel.

Birisi diyor ki peygamber SAS efendimizin yüzü kılıç gibi parlardı. Hayır diyor ötekisi, kılıç ne demek? Mehtap gibiydi, güneş gibiydi. Pırıl pırıl parlardı yüzü. Hakikaten parlar. Dişlerinden etrafa nur saçılırdı. Yüzüne bakan, bakamazdı devamlı da, hayran kalırdı.

Bir kere sohbetine eren ondan sonra bir daha oradan ayrılamazdı. Hayranı olurdu, meftunu olurdu. Sevgiden erir giderdi. Kendisine hayran hayran bakarlardı veyahut saygılarından hiç bakamazlardı.

Sahabeden birisi diyor ki:

"—Rasûlüllah SAS Efendimize saygımdan yüzüne doya doya bakamadım." Kimisi öyle diyor.

Kimisi de geçmiş karşısına, hayran hayran bakıyor. Efendimiz diyor ki:

"—Hayrola, ne o? Niye öyle bakıyorsun?"

Diyor ki:

(*Fidâke ebî ve ümmî yâ rasûla'llah*) "Anam, babam, hepsi, herşeyi sana feda olsun ey Allah'ın rasulü! (*Etemetteu bi'n-nazari ileyke*) Senin cemaline bakarak nimetleniyorum." diyor.

"—Ne yapıyorsun, niye öyle bakıyorsun hayran hayran?" diye

soruyor Efendimiz, latife ediyor yani.

(*Etemetteu bi'n-nazari ileyke*) "Senin cemâlini seyretmekle nimetleniyorum ya Rasûlallah!" diyor.

"—Yalnız şu var, bir şeye üzülüyorum yâ Rasûla'llah! Allah bana nasib etmiş, senin ümmetinden olmuşum, senin ashabından olmuşum. Senin asrında yaşamışım, senin meclisinde bulunmak nasib olmuş, senin cemalini görüyorum. Buna hayranım, bundan memnunum. Ama ahiret olacak ya, öbür dünyaya gidilecek ya, sen peygamberlerin en üstünüsün, çıkacaksın a'lâ-yi illiyîne, Makam-ı Mahmûd'a…. Ben ise eğer cennete girersem, o da belli değil; sen nerede, ben nerelerde kim bilir, orada seni göremeyeceğim diye üzülüyorum." diyor o sahabe.

"—O zaman içime, şuraya şöyle hasret çöküyor. O zaman büyük üzüntü duyuyorum!" deyinc,e Efendimiz SAS teselli eylemiş, buyurmuş ki:[138]

الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ (خ. م. عن ابن مسعود)

(*El-mer'ü mea men ehabbe*) "Kişi sevdiğiyle beraberdir."

Korkma, üzülme, kişi sevdiğiyle beraber olacak ahirette...

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi Rasûlüllah sevgisiyle şerefyab eylesin...

O sevgiye herkes eremiyor. Ebu Cehil; meclisinde bulunmuş, yüzünü görmüş, güzelliğini görmemiş. Bakar kör. Asrında yaşamış, sözlerinin güzelliğini anlayamamış. Vazifesinin yüceliğini görememiş. Peygamberliğini anlayamamış. Onu sevebilmek Allah'ın bir nimeti. Şairlerden birisi Hasan ibn-i Sabit RA diyor ki:

مَا إِنْ مَدَحْتُ مُحَمَّداً بِمَقَالَتِي

وَلٰكِنْ مَدَحْتُ مَقَالَتِي بِمُحَمَّدٍ

---

[138] Buhàrî, *Sahîh*, c.XIX, s.145, no:5702; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.95, no:4779; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Mâ in medahtü muhammeden bi-makàletî,
Ve lâkin medahtü makàletî bi-muhammedin!

"Ben sözlerimle Hz. Muhammed'i övmüyorum, benim yazdığım şiirler, kasideler Hz. Peygamberi övmek için değil. Sözlerimi onunla süslüyorum, diyor. Sözlerimi şereflendiriyorum."

Doğrusu o. İşin doğrusu o. Ona hangi sözü bulalım da nasıl anlatalım? Allah-u Teàlâ Hazretleri cemalini görmekle cümlemizi şerefi yab eylesin. öyle mübarek insanlar geçmiş ki ümmetin içinden Rasûlüllahın siması ve sureti ve cemali gözümden bir an kaybolsa kendimi Müslüman saymam diyor. Öyle arifler geçmiş ki devamlı rasûlüllahın huzurunda. Allah-u Teàlâ Hazretleri bize o irfandan, o sevgiden, o huzurdan, o muhabetten, o yakınlıktan bizlere de ihsan eylesin… *Bi-lütfihi ve keremihî…*

d. Deniz Yolculuğu Tehlikeli

Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA rivayet eylemiş. Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki, karşısındaki muhatabı olan kimseye:[139]

لاَ تَرْكَبُ الْبَحْرَ إلاَّ حَاجًّا ، أَوْ مُعْتَمِرًا ، أَوْ غَازِيًا فِي سَبِيلِ اللهِ ؛ فَإِنَّ تَحْتَ الْبَحْرِ نَارًا ، وَتَحْتَ النَّارِ بَحْرًا ؛ وَلاَ تَشْتَرِى مِنْ ذِى ضَغْطَةٍ مِنْ سُلْطَانٍ شَيْئًا (طب. عن ابن عمرو)

RE. 471/10 (*Lâ terkebü'l-bahra illa hàccen, ev mutemiren, ev gàziyen fi sebîli'llâh. Feinne tahte'l-bahri nâren, ve tahte'n-nâri bahren, ve lâ teşterî min zî dağtatin min sultàni şey'en.*)

---

[139] Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.VI, s.18, no:10861; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.130, no:7711; Mizzi, *Tehzibü'l-Kemal*, c.IV, s.175, no:725; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.IV, s.29, no:9333; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.107, no:16341.

(*Lâ terkebi'l-bahra*) "Denize gitme, gemiye binme! (*İllâ hàccen*) Ancak hacca gideceksen, o vesileyle olabilir."

Habeşistan'da oturuyor, Kızıldeniz'i geçecek, haccedecek. Böyle bir vazifeyle olur.

(*Ev mu'temiren*) "Veyahut Umreye gidecek, hac mevsimi değil de başka bir zaman Kâbe'yi ziyaret ediyor. Olur."

(*Ev gàziyen fî sebîli'llâh*) "Veyahut savaş yapmak için gemiye biniyor, olur." Başka bir sebeple binme gemiye, denize açılma!

(*Feinne tahte'l-bahri nâren, ve tahte'n-nâri bahren*) Çünkü denizin altında ateş vardır, ateşin altında tekrar bir deniz vardır diye denizin ateşli, tehlikeli olduğunu ifade etmiş. Ama meşru bir sebep olunca, bir vesile olunca gidebileceğini de bildirmiş. Hacca gitmek veya umreye gitmek veya gaza etmek.

Bu Kıbrıs'ı fethedenler, egedeki adaları fethedenler, Girit'i fethedenler, Sicilya'nın güneyinde Otranto kalesini fethedenler hep gazi olarak o şeyle çıktılar, çalıştılar. Öyle güzel bir maksatla olursa olur.

Ondan sonra hadis-i şerifin ikinci kısmında ifade şöyle:

(*Ve lâ teşterî min zî dağtatin min sultàni şey'en*) "Sultandan, başı sıkışmış bir kimseden hiçbir şey satın alma! Yani baskıdan, tazyikten, vergi verecek, bilmem ne olacak. Elindeki maldan biraz satması lazım. Böyle sıkışmış bir insandan bir mal alma"

Neden? Sıkışmış insan isteye isteye vermez, sıkışmış olduğu için verir. Onun o sıkışıklığından istifade etmek merdane bir şey değildir.

Onun çoluk çocuğu ağlayacak evde:

"—Vay babamız evimizi sattı. Bir zamanlar bizim olan bu evden, bu bahçeden çıkıp gideceğiz. Vah, bilmem ne..." falan.

Yürek yanıklığı olur. Mümkünse Müslüman Müslümana sıkışık zamanında yardım eder.

Muhterem kardeşlerim,

Fakire sadaka vermekten insanın Müslüman, sıkışmış kardeşine karz-ı hasen vermesi çok daha fazla sevaplıdır. O sıkışık zamanda yardımcı olmak iyidir. Tepesine binmek değil. Vay bunun vergi borcu var, tamam iyice sıkıştı. Otuz milyonluk evi satıyor yedi milyona. Hop ben alayım. Bunu tavsiye etmiyor Peygamber

Efendimiz.

Sıkışmış bir kimseden sakın bir şey alma. Gönül hoşluğuyla olsun. Alan razı, veren razı tarzda ticaret tatlıdır. Onun için büyüklerimiz çocuktan alışverişi bile uygun görmemişler. Bayram yerlerinde çocuklara şunu bunu satmayı bile uygun görmemişler. Çünkü bilmez, paranın kıymetini bilmez. Ucuz bir mala fazla para verir veyahut kendisi satıcıysa ucuza satar.

Bir keresinde, hiç unutmuyorum; otobüse bindik, bir dağ başında mola verdik. Öbür şehre gideceğiz. Herkes indi. Bir dağ lokantası… Bir çocuk var. Otobüsten inen yolcular üşüştüğünde afalladı çocukcağız. Kimisi oradan tereyağından alıyor, ekmeğin üstüne sürüyor. Kimisi peynir alıyor, kimisi bilmem ne alıyor. Bir otobüs dolusu haram helal bilmez insan. Bu kaç para? Mesela diyor ki şu fiyat ama bakıyorum hiç o fiyata verilir mi o? Yani çocuk cahilliğinden şey yapıyor. O fiyata o peynir, o tereyağı, oradaki o satılan o meyve, o sebze… Verilmez. Herkes yağmaladı, geçti gitti.

Yağmalarlar. Yani çocuğun eline geçen para oradaki yağmalanan malın tahminime göre onda biri, yirmide biri değil yani. Öyle doğru değil. Fırsatı yakalayıp bir insanın aldanmasına yol açmak iyi bir yol değildir. Alan razı, veren razı bir tarzda olması uygundur.

e. Cehennem ve Cennet

Bundan sonraki hadis-i şerif. Bu hadis-i şerif cennet ve cehennemle ilgili. Ahmed ibn-i Hanbel'de, Buhari'de, Müslim'de, Nesei'de, İbn-i Hibban'da Enes RA'dan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[140]

---

[140] Buhàrî, *Sahîh*, c.VI, s.2689, no:6949; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2187, no:2848; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.290, no:3272; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.134, no:12403; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.501, no:268; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.411, no:7725; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.204; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.356, no:1182; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.127, no:2551; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.407, no:1171 ve c.XIV, s.611, no:39479; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.118, no:16369.

لاَ تَزَالُ جَهَنَّمُ يُلْقَى فِيهَا ، وَ تَقُولُ : هَلْ مِنْ مَزِيدٍ ؟ حَتَّى يَضَعَ فِيهَا رَبُّ الْعِزَّةِ قَدَمَهُ ، فَيَنْزَوِي بَعْضُهَا إِلَى بَعْضٍ ، وَتَقُولُ: قَطٌّ قَطٌّ ، وَعِزَّتِكَ وَ كَرَمِكَ. وَلاَ يَزَالُ فِي الْجَنَّةِ فَضْلٌ ، حَتَّى يُنْشِئَ اللهُ بِهَا خَلْقاً آخَرَ ، فَيُسْكِنُهُمْ فِي فُضُولِ الْجَنَّةِ (حم. خ. م. ن. حب. عن أنس)

RE. 471/11 (*Lâ tezâlü cehennemü yulkà fîhâ ve tekùlü: Hel min mezîd? Hattâ yedaa fîhâ rabbü'l-izzeti kademeh, feyenzevî ba'duhâ ilâ ba'd, ve tekùlü: Kattu kattu, ve izzetike ve keremik. Ve lâ yezâlü fi'l-cenneti fadlun hattâ yünşia'llàhu bihâ halkan âhara feyüskinühüm fî fudùli'l-cenneh*) *Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.*

Diyor ki Peygamber Efendimiz:

(*Lâ tezâlü cehennemü yulkà fîhâ*) "Cehennemin içine cehennemlikler atılır durur, atılmaya devam eder... (*Ve tekùl*) Ve atıldıkça, cehennem de der ki, her atıldıktan sonra bakar böyle: (*Hel min mezîd*) 'Daha var mı, dahası var mı, daha atılacak var mı?' diye ister, bekler ve sorar Rabbü'l-àlemîn'den: 'Daha var mı yâ Rabbi?.. Daha gelsin!' gibilerden."

Ne kadarı atılacak? Bu hadis-i şeriften ayrı bir başka hadis-i şeriften biliyoruz kardeşlerim. Bütün insanların hepsi bir sığır derisinin üzeri gibi olsa bu sığır derisinde ne kadar kıl olduğunu düşünün. Bu sığır derisinin üzerinde bir beyaz kıl gibidir cennete girecek insanlar. Böyle buyuruyor Peygamber Efendimiz. Yani bütün insanlar sığır derisindeki kıllar kadar çoktur, bunların içinden cennete girecek olanların miktarı tek bir kıl kadar. Siyah bir sığır derisinde bir tek beyaz kılcık ne kadar yer tutarsa cennete girecekler o kadar. Anladın mı şimdi herkesin plaja neden koştuğunu; eğlenceye, günaha, kumara, içkiye, zinaya, rüşvete, hırsıza, arsıza koştuğunu? Neden camilerin az olduğunu? Neden günah yerlerinin kalabalık olduğunu?

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ (يوسف:١٠٣)

(*Ve mâ ekserü'n-nâsi velev haraste bi-mü'minîn*) "Ey Rasûlüm, sen ne kadar arzu etsen, kıvransan, yansan, yakılsan, hırs ile istesen insanların çoğu mü'min olmayacaklar." (Yusuf, 12/103) diye Kur'an-ı Kerim bildiriyor.

O zaman ne geliyor hatıra? Şu geliyor muhterem kardeşlerim. Sen kalabalığa bakma. Bu kalabalığın ekseriyeti kahir ekseriyeti hem de. Çok büyük ekseriyeti -Allah etmesin, eylemesin, bizi düşürmesin- cehenneme girecek. Herkese uyarsan, herkesin peşinden gidersen, "Ne yapayım, herkes yapıyor!" dersen sen de paldır küldür o kalabalığın içinde cehenneme yuvarlanır gidersin. Allah etmesin. Allah bizi cehenneme düşürmeden, azabına ikabına uğratmadan hatta hesap için defterimizi açarsa mahcup oluruz, defterimizi açtırmadan bi gayri hisap cennetine dahil eylesin.

Şimdi bu hadis-i şerife dönelim. Diyor ki:

"Cehenneme daima, insanlar atılıp durur. İnsanlar ve cinler atılır durur cehenneme. Atılır, atılır. Atıldıkça cehennem der: (*Hel min mezîd*) "Daha var mı? Daha var mı?""

Yani cehennem doldu, yer kalmadı diye bir şey yok. "Daha var mı, daha var mı?" diye cehennem daha iştahla sorar. Bu cehennem nasıl bir mahluksa, bunu kuvvetli melekler zincirlerle zor zapt eder Öyle sağa sola saldırır da zincirlerle zapt edilir.

تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ (الملك:٨)

(*Tekâdü temeyyezü mine'l-gayz*) "Cehennem gayzından, öfkesinden sanki köpürüp taşacak gibi olur." (Mülk, 67/8) Öyle bir korkunç manzara…

"Bu böyle der durur. (*Hattâ yedaa fîhâ rabbü'l-izzeti kademehû*) İzzet sahibi Rabbü'l-âlemîn Tebâreke ve Teàlâ Hazretleri kadem-i şerifini onun içine koyuncaya kadar... Yâni kudretiyle tecelli

edinceye kadar, böyle der durur. O tecelli üzerine, (*feyenzevî ba'duhâ ilâ ba'd*) kıvrılır, buruşur, cehennemin bir kısmı öbür tarafına katlanır, kat kat katlanır, küçülür, daralır.

(*Ve tekùlü: Kattu kattu...*) 'Tamam yâ Rabbi! Pes, pes...' der. Yâni, Cenâb-ı Hakk'ın o celâl tecellisi üzerine, böyle serkeşliği ve istekliliği kalmaz, buruşur kalır. (*Ve izzetike ve keremike*) 'İzzetine keremine and olsun ki pes pes, tamam tamam yâ Rabbi!' der." Ama bütün cehennem ehli cehenneme girdikten sonra yani…

Buna mukabil cennete de insanlar girer ama cennette daima geniş yer kalır. Daima bir geniş yer kalır.

(*Ve lâ yezâlü fi'l-cenneti fadlun*) "Bütün cennetlikler girdiği halde, cennette gene çok geniş yerler kalır. (*Hattâ yünşia'llàhu bihâ halkan âhar*) Cenâb-ı Hak oraya yeni birtakım mahlûklar yaratır, başka türlü yaratıklar yaratır. (*Feyüskinühüm fî fudùli'l-cenneh*) Bu cennetin arta kalan yerlerine, Cenâb-ı Hak onları iskân eder, yerleştirir."

Muhterem kardeşlerim! Cehennemden mümin olup da günahkâr olanlar yanıp çıkacak. Nasıl çıkacaklar? Kapkara, marsık kömür gibi çıkacaklar. Yanacaklar, kömür olacaklar. Kapkara, hem de birbirine yapışmış olarak.

Hani kok kömürünü nasıl atıyorsun sobanın içine? Ondan sonra birbirine nasıl yapışıyor, böyle şeyle küt küt vurup kırıyorsun? Böyle düşünüyor insan. Birbirine yapışmış olarak çıkacaklar. Onları hayat nehrinde Allah-u Teàlâ Hazretleri yıkattıracak. Onlar çimenlerin bittiği gibi yerden bitecekler.

İmanı vardı, çok kabahati de vardı. Cehenneme düştüler, yandılar. Yanmaları tamam olduktan sonra çıkanlar, hayat nehrinde yuyacak Allah-u Teàlâ Hazretleri onları... Tekrar onlara varlık, vücut gelecek. Onunla cennete girecekler ama cehennemde yanıp, cezalarını çekip girdiler.

Onların en son gireninin halini bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz anlatıyor. Diyecekmiş ki:

"—Ya Rabbi, beni şu cehennemden çıkart; senden başka hiçbir şey istemiyorum! Şu azaptan kurtar beni!"

"—Pekiyi." Zaten Allah-u Teàlâ Hazretleri çıkarmayı murat

eylemiş, çıkacak. Öyle diyor. "Ya rabbi, beni buradan çıkart." Çıkıyor. Cehennemin dışına çıkartmış ama önünde azaplar, işkenceler, ateşler, dumanlar, zakkumlar… Manzara önünde. Oraya çıkınca diyecekmiş ki:

"—Ya rabbi, bana bunları gösterme. Benim yönümü buradan çevir de senden gayri başka bir şey istemem."

"—Pekiyi kulum."

Onun yönünü çevirecek. Cehennem tarafını görmüyor artık kul. Cehennem tarafını görmüyor ama uzaktan cenneti görecek. Cenneti görecek. Bir mübarek mahal… Köşklerin pırıltıları, şeyleri, şaa şaası. Hani bir şey istemeyecektin? Hani Allah'tan başka bir şey istemeyecektin? Diyecekmiş ki: "Ya rabbi, beni şu cennetine sok, daha senden gayri başka bir şey istemem! Yeter ki şuraya bir gireyim, başkaca bir şey istemem." Allah-u Teàlâ Hazretleri onu cennete sokacak. Öyle yerler verecekmiş ki bu yeryüzü ve bu semavat kadar. En son giren, derecesi en aşağıda olan o şahsa bu yeryüzü ve bu semalar kadar yer verecekmiş ve o zat da sanacakmış ki Allah cennetteki en büyük mülkü bana verdi. Öyle sanacakmış. Halbuki bilmiyor ki en sonuncu, daha kendisinden yüksek kullara Allah neler verdi.

Onlara cehennemî diyecekmiş cennetlikler. Yani cehennemî ne demek? Cehenneme girdi, yandı, sonra buraya geldi. Onlar sonradan buraya geldikleri için cennet ehli onlara cehennemîler diyecekmiş. Ha bunlar cehennemlikler, cehennemde yanıp da gelenler diye. O laftan da üzüleceklermiş onlar, diyeceklermiş ki: "Ya rabbi, bu isim güzel bir isim değil. Bizi bu isimden kurtar!" Ondan sonra o isim de kaldırılacakmış onların üzerinden. Cennette artık, cennetle cehennem arasında ölüm sanki bir koyun suretinde kesilecek. Yani ölüm yok. Ondan sonra cehennemin kapısı kapatılacak. Cehennem ehline denilecek ki hadi bakalım azabı çekin, ebediyen! Ondan sonra cennet ehline de "Hadi bakalım, cennettesiniz. Ebediyen nimetlerimle mütelezziz olun!" Denilecek.

Muhterem kardeşlerim, bunları bize Rasûlüllah bildiriyor. Bunları bize Kur'an-ı Kerim bildiriyor. Cennet hak mı, hak. Cehennem hak mı, hak. Peki cehennem hak da ondan kurtulmak için niye çalışmıyoruz? Cennet hak da orayı kazanmak için niye çabalamıyoruz? Niye ter dökmüyoruz? Bu gaflet, bu uyuşukluk

nedir? Bu gevşeklik nedir? Bu eğri eğri yengeç gibi yan yan gitmek neden? Böyle cennete geldiği, asıldıkça ı ı der gibilerden inatçı keçi gibi başını kaldırmak neden?

Allah bize insaf versin. Şu nefsimizi yenmeyi, tepelemeyi nasip eylesin. şu (adduvvun mübin) olan şeytanın mekrinden, hilesinden, aldatmasından kurtulmayı nasip eylesin. Şu güneşli, ağaçlı, dağlı, denizli, ovalı, safalı dünyanın fani lezzetlerine aldanmaktan Allah bizi korusun. Ahireti unutanlardan eylemesin. Cennet için devamlı çalışmayı, cehennemden korunmak için gece gündüz yanıp yakılıp çare düşünmeyi cümlemize nasib eylesin…

f. Ümmetimden Bir Grup Dâimâ Hak Üzere Bulunacak

Bu hadis-i şerif, sayfanın sonundaki hadis-i şeriftir muhterem kardeşlerim.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[141]

لاَ تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ، يُقَاتِلُونَ عَلَى الْحَقِّ ، ظَاهِرِينَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

(م. كر. جابر ؛ ابن قانع ، كر. ض. عن أنس)

RE. 471/12 (*Lâ tezâlü tâifetün min ümmetî, yukàtilûne ale'l-hakkı, zâhirine ila yevmi'l-kıyâmeh.*)

(*Lâ tezâlü tâifetün min ümmetî*) "Ümmetimden daima bir taife bulunacak…"

Taife ne demek? Bir grup insan demek. Biz bu kelimeyi bozmuşuz, *tayfa* yapmışız. Geminin tayfası ne demek? Yani geminin içinde bulunan bütün personel demek. Oluyor ya.

"Ümmetimden daima bir taife, bir grup insan mevcut olacak. Ne

---

[141] Müslim, *Sahîh*, c.I, s.373, no:225; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.345, no:14762; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XV, s.231, no:6819; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IX, s.39, no:17670; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.99, no:317; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.163, no:1411; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.102, no:7603; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.I, s.260; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IX, s.39, no:9077; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.III, s.181, no:936; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.I, s.260; Enes ibn-i Mâlik RA7dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.52, no:37914; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.124, no:16386.

yapacaklar? (*Yukàtilune ale'l-hakkı*) Hak yol üzerinde cihad edip duracaklar. Daimâ, hiç kesiksiz, eksiksiz… Benim ümmetimden canını, malını hak yola koyup da cihad eden bir mübarek taife daima mevcut olacak. Daima, eksiksiz. Ne demek bu? Kıyamet kopuncaya kadar demek.

Çünkü ahir zamanda insanlar bozulacak ya. Hiç iyi insan kalmayacaksa, o zaman tutunacak bir dalımız yok. Yani biz de mi berbatız diye insana moral bozukluğu geliyor. Ama bu hadis-i şerifi duyunca diyorum ki:

"—Demek kıyamet kopuncaya kadar yeryüzünde Allah'ın iyi kulları mevcut olacakmış. Bizi onlardan eyle ya rabbi! Onu istiyoruz yani. Mâdem öyle mübarek bir topluluk olacak, Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi onlardan eylesin…

Vasıfları nedir bu mübarek topluluğun?

(*Yukàtilûne ale'l-hakkı*) "Hak üzere mukatele ederler, bâtıl üzere değil. Herkes çarpışıyor. Orta Amerika'da savaş yok mu? Var. Bilmem ne gerillalarıyla bilmem ne gerillaları. Guata Mala'da, bilmem nerede, Brezilya'da, Bolivya'da, dünyanın her yerinde. Vietnam'da, bilmem Tayland'da, şurada, burada, Hindistan'da, Seylan'da, Afrika'da devamlı bir mücadele var. Herkes çalışıyor, kıymeti yok.

(*Yukatilune ale'l-hakkı*) "Hak üzerinde bulunacak, hak yolda çalışacak. Bâtılda değil, yanlışta değil, yalanda değil. Bu çok önemli, kardeşlerim.

Bir de, (*Zâhirîne*) "Yâni galip gelecekler." Mağlup da olmayacaklar. Zahirîne, yani galip olarak, mansur olarak, Allah tarafından düşmanların üstüne çıkmış olarak. Mağlup olmadan ümmeti Muhammed'den bir grup, asil bir grup mevcut olacak.

Muhterem kardeşlerim, bir başka hadis-i şerifi hatırlattı bu sözler, mübarek sözler. Peygamber Efendimiz diyor ki o hadis-i şerifinde:

"—Ey ashabım, siz bugün doğru yol üzerindesiniz. Benim ümmetimsiniz, benim hadislerimi dinlediniz. Benim halimi gördünüz, benim hayatım size numune… Ben sizin aranızdayım, tamam. Her şeyi görüyorsunuz. Doğru yoldasınız.

Ama bir zaman gelecek, din ilmi unutulacak. O zaman cihad

edeceksiniz, çarpışacaksınız; *fi gayri sebîli'llah*, Allah yolundan gayri yolda cihad edeceksiniz. İşte bu çok tehlikeli... Hem para gidecek, hem can gidecek, hem de sonu boş. Çünkü Allah yolunda değil, bâtılda… Allah bizi böyle etmesin.

Şimdi bu tehlikeye hepimiz maruzuz çünkü o Afrika'daki adam da, Asya'daki adam da, Ortadoğu'daki adam da… Bu meselâ Filistinli kardeşler, Müslüman kardeşler diye biliyoruz, Emel Örgütü Şii, o onlarla mücadele ediyor, o onlarla mücadele ediyor. Akıl alacak bir şey değil. Neden yapıyorsun bunu? E ben haklıyım diyor. Kendisini haklı sayıyor.

Suriye'de hükümet kuvvetleri öteki Müslümanları tepeliyor. Neden? E ben haklıyım, onlar haksız diyor. Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi hak yolda eylesin…

Hiç kimse benim ayranım ekşi demez. Herkes benim ayranım tatlı diyor. Pazardan biber alacağım, soruyorum biber acı mı tatlı mı diye. Eğer benim acı istemediğimi anlıyorsa ooo diyor hepsi tatlı diyor. Alıyorum bir kilo biber, eve geliyorum, yiyemiyorum. Acı… Yani satmak için herkes bir şey söylüyor. Böyle olmayacak. Allah'ın sevdiği yol üzere, hak yol üzere olmak önemli.

Allah bizi hak yoldan ayırmasın…

Hak yol nedir? Nereden bileceğiz hak yolu?

Hak yol Kur'an-ı Kerim yoludur. Kur'an-ı Kerim'dir. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

"—Benden sonra size öyle bir şey bırakıyorum ki ona sarıldığınız zaman hiç delalete katiyen düşmezsiniz." Birisi Kur'an-ı Kerim. Hepimizin evinde var mı? *El-hamdü-lillâh* var. Hepimiz okuyor muyuz? *El-hamdü-lillâh* okuyoruz.

Ama geçenlerde anlattılar. Şimdi bir hoca Kur'an-ı Kerim'i almış, kürsüden pat aşağı atmış. Kürsüden, o yüksekten Kur'an-ı Kerim'i aşağı atmış. Banta da almışlar. Tabi ağlaşanlar, ayağa kalkanlar, feryat edenler, itiraz edenler… Bir heyecan! Allah'ın kelamı yere atılır mı! herkes ayağa kalkmış.

Hoca gayet sakin. Diyormuş ki:

"—Ne kızıyorsunuz? Siz yıllardan beri ayak altına aldınız Allah'ın kitabını! Hatta üstünde tepiniyorsunuz bile! Ne kızıyorsunuz benim kürsüden attığıma." diyormuş. "Siz yıllar yılı

Allah'ın kelamına baktınız mı? İçindeki ahkamı okudunuz mu? Ahkama uydunuz mu? Emirlerini tuttunuz mu? Tutmadınız. Çiğneyip çiğneyip geçtiniz. Üzerinde tepindiniz."

Yanlış değil. Düşünecek olursak evet hepimizin evinde Kur'an-ı Kerim var ama o Kur'an-ı Kerim bizim yakamızı dürüp yakalayıp da davacı olup da sürükleyip götürüp de

"—Ya Rabbi; ben bu adamın evindeydim ama bir kere açıp okumadı beni, mânâsını bilemedi ayetlerimin... Benim ahkamıma uymadı." derse ne yapacağız?

Çünkü Allah Kur'an-ı Kerim'e şefaat hakkı verecek. Şikâyet hakkı verecek. Sen onu asmışsın oraya, önünde içki içiyorsun. Sen onu oraya asmışsın, Kur'an-ı Kerim'in ahkamına aykırı iş yapıyorsun. Haram yiyorsun, günah işliyorsun. Olmaz. Hepimizin evinde Kur'an-ı Kerim var. Var ama ne anladık biz ondan? Ne zaman bir şey anlayacağız? O Kur'an-ı Kerim'i açacaksın muhterem kardeşim, satır satır okuyacaksın. Kelime kelime okuyup anlayacaksın. Hocam ben onu nasıl anlayım derseniz bilmem.

Arayan her şeyi buluyor ama biz hoca takımının, din adamı takımının da kusurunu itiraf ediyorum size. Çünkü burada geçen senelerden, evvelki senelerden işte bana böyle kağıtlar gelir kürsüye sorarlar. Birisi sormuş:

"—Efendim ben Kur'an-ı Kerim'i öğrenmek istiyorum, ne yapayım?"

Ne yapacaksın, gayet kolay gibi geldi bana, bizim burada kardeşlerimiz var benim işaretime bakıp duruyor. Hocamız bir şey söylese de yapsak. Tamam. Birisi erkek doktor, karısı da doktor. Şişlide oturuyorlarmış. İkisi de doktor. Kur'an-ı Kerim öğrenmek istiyorlar diye haber geldi.

Tamam. Bir imam hatipli talebeyi gönderirim, kuran öğretir, biter.

Yok, öyle değilmiş. Kur'an-ı Kerim'in manasını bilmek istiyormuş. Kaç tanesi Kur'an-ı Kerim'in manasını söyleyebilir? Kur'an-ı Kerim'in manasını halka anlatacak kaç kişi var? Kaç kişi var? O zaman paçayı ben böyle kurtardım kendim. Bana bu soru soruldu ya.

Ben Ankara'dayım, Ankara'da oturuyorum dedim. İstanbul'a gelip gidiyorum, Ankara'dayım.

İstanbullu kardeşlerime sordum:

"—Yahu bu doktoru, bu hanım doktoru kime havale edelim de Kur'an-ı Kerim'i öğretsin buna? Hangi hocaya havale edelim?"

"—Yok…" dediler.

Koskoca İstanbul'da yok. Bu adama şimdi biz imam-hatip okuluna git diyemeyiz. Yani böyle birisi bir şey istedikten sonra biz de bir şey veremezsek o zaman Müslümanlar olarak hepimiz mesul oluyoruz.

Ne yapmamız lazım? Bir müessese kurmamız lazım, benim hayalim öyle. Pırıl pırıl bahçesi, tertemiz ağaçlık, çiçek gibi bir bina… Salonlar, parası vakıf, hayrat, zenginlerden geliyor. Hocalar orada oturuyorlar. Gün üçe bölünmüş. Öğleden önce kadınlar; ikindiden sonra tahsilli çocuklar, gençler; yatsıdan sonra esnaf, memur... Üç tane kademe. Yeni başlayanlar, orta dereceliler, ileriler. Kur'an-ı Kerim'in başından sonuna kadar burada, bu gördüğün pırıl pırıl müessesede Allah'ın kelamı Allah'ın kullarına anlatılır. Böyle bir şey istiyor insanın canı.

Yani sen esnafsın. "Saat sekizden sonra serbest olabilirim hocam her akşam. Allah'ın kelamını madem öğrenmek lazımmış, nereye gideyim?" dediğin zaman, benim sana müessese gösterebilmem lazım. Tabi ben tek başıma yapamam, bunu Müslümanların yapması gerekiyor. Yapılmadığı zaman herkes mesul oluyor kardeşlerim.

Biz Allah'ın dinine güzel hizmet etmiyoruz. Dedelerimiz canlarını vermiş, mallarını vermiş, hayatlarını Allah'ın yoluna vakfetmiş. Biz, görüyorsunuz, Kur'an-ı Kerim'i öğrenmek isteyen bir kimseye, Kur'an-ı Kerim'i öğreneceği bir yer gösteremiyoruz Müslümanlar olarak. 20. yüzyılın bu kadar eğitim imkanlarının bol ve çok olduğu bir devrede bir Allah'ın kulu ben kuranı öğrenmek istiyorum diyor da doğru düzgün bir şey tavsiye edemiyoruz. Çok kusurluyuz.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi o Kur'an-ı Kerim'e güzel hizmet etmeye muvaffak eylesin... Cümlemizi Kur'an-ı Kerim'in ehli eylesin. Kur'an-ı Kerim'in davacı olmadığı kimseler eylesin…

Kur'an-ı Kerim'in şefaatçi olduğu kimseler eylesin... Hepimizi Kur'an-ı Kerim'i Fatiha'sından Nas'ına kadar her ayetini bilen uyanık, has, halis, hakiki Müslümanlar eylesin... Hayatını Kur'an-ı Kerim yolunda yürüten, Allah'ın emirlerini tutan, günahlarından, yasaklarından kaçan Müslüman olmayı nasib eylesin… Adı Müslüman, işi kâfir eylemesin.

Evlatlarımızı, nesillerimizi, zürriyetlerimizi de sevdiği mümin kâmil kullar eylesin…

Memleketimiz daha önceleri İslâm aleminin göz bebeği idi. İslâm aleminin kalbi burada tık tık atıyor idi. Bundan sonra da Rabbimiz Teàlâ Hazretleri bize gene o izzetleri, o şerefleri bahş ve ihsan eylesin… Din yolunda, Kur'an yolunda, Peygamber Efendimizin sünneti yolunda malımızla, canımızla çok güzel, çok ileri müesseseler kurarak hizmet etmeyi Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemize nasib eylesin...

Bi-hürmeti esrârı sûreti'l-fâtihah!

12. 10. 1986 – İskenderpaşa Camii

18. KIYAMETE KADAR BİR GRUBUN HAK ÜZERE BULUNMASI

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

Rabbi'şrah lî sadrî, ve yessir lî emrî, va'hlül ukdeten min lisânî, yefkahû kavlî... Ve üfevvidu emrî ila'llàh, inna'llàhe basîrun bi'l-ibâd...

El-hamdü li'llâh... El-hamdü li'llâh... El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ alâ hayri halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

لاَ تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي قَائِمَةً بِأَمْرِ اللَّهِ ، لاَ يَضُرُّهُمْ مَنْ خَذَلَهُمْ ،

وَلاَ مَنْ خَالَفَهُمْ ، حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرُ اللَّهِ ، وَهُمْ ظَاهِرُونَ عَلَى النَّاسِ

(حم. خ. م. عن معاوية)

RE. 472/1 (*Lâ tezâlü tàifetün min ümmetî kàimetün bi-emri'llâhi, lâ yedurruhüm men hazelehüm, ve lâ men hàlefehüm, hattâ ye'tiye emru'llàh, ve hüm zàhirûne ale'n-nâs.*) *Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl...*

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ikramı,

ihsanı dünya ve ahirette üzerinize olsun… Rabbimiz Teàlâ ve Tekaddes Hazretleri sevdiği, razı olduğu kullarının zümresine sizleri ve bizleri dâhil eylesin…

Şurada Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri'nin mübarek hadîs-i şerîflerinden okuyup tefeyyüz eylemek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izahına başlamazdan önce, Peygamber SAS Hazretleri'ne sevgimizin, saygımızın, bağlılığımızın, şükran borcumuzun bir nişânesi olmak üzere, onun ruhuna hediye olsun diye; cümle âlinin, ashâbının, etbâının ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve evliyâullahın ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan ulemâ-i muhakkıkîn, verese-i enbiyâ sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu hadîs-i şerifleri bize kadar rivayet etmiş olan hadis alimlerinin, fıkıh alimlerinin, râvilerin ruhlarına; okuduğumuz eseri te'lif eylemiş olan üstadımızın üstadı Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddîn Efendi Hazretleri'nin ruhuna, kendisinden tefeyyüz etmiş olduğumuz Hocamız Muhammed Zahid Kotku Hazretleri'nin ruhuna;

Bu beldeleri fethedip bize miras bırakmış olan fatih ecdadımızın, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin, muvahhid askerlerin ruhlarına; cümle ashâb-ı hayrât u hasenâtın ve hâsseten içinde şu dersi okumaya muvaffak olduğumuz caminin bânisi İskender Paşa'nın ve tecdid ve tamirine sa'y edenlerin ruhlarına;

Beldemizin medâr-ı iftihârı enbiyâ, sahabe, tâbiîn ve evliyâullahın, Yûşâ AS'dan Ebû Eyyûb el-Ensârî Hazretleri'nden günümüze kadar güzerân eylemiş olan salihlerin ruhlarına ve Hz. Âdem Atamız AS'dan bu güne kadar güzerân eylemiş olan zaman içinde yaşamış gelmiş geçmiş olan cümle mü'minîn-i mü'minâtın ruhlarına hediye olsun, o mübarek büyüklerimizin himmetleri üzerimizde hâzır olsun; ve biz yaşayan müslümanlar da Allah'ın yolunca yürüyüp, sevdiği razı olduğu kullar olalım diye, buyurun bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyalım, öyle başlayalım!

…………………….

a. Bir Grup Hak Üzere Bulunacak

Bu hadîs-i şerîfler Râmûzü'l-ehâdîs isimli hadis kitabının 471. sayfasında metinleri yazılı olan hadîs-i şerîflerdir. Metnini ve kaynağını merak edenler baksın diye onu da kaydedelim. 472. sayfaya gelmişiz. 472. sayfanın başındaki 1. hadîs-i şerîfi okuyoruz ki, geçen hafta da buna benzer bir hadîs-i şerîf öbür sayfanın sonunda geçmişti

Buhârî'de ve Müslim'de ve Ahmed ibn-i Hanbel'in *Müsned*'inde kayıtlı olan bu hadîs-i şerifi Muaviye RA rivayet eylemiş. Peygamber SAS Hazretleri buyuruyorlar ki:[142]

لاَ تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي قَائِمَةً بِأَمْرِ اللّٰهِ ، لاَ يَضُرُّهُمْ مَنْ خَذَلَهُمْ ،

وَلاَ مَنْ خَالَفَهُمْ ، حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرُ اللّٰهِ ، وَهُمْ ظَاهِرُونَ عَلَى النَّاسِ

(حم. خ. م. عن معاوية)

RE. 472/1 (*Lâ tezâlü tàifetün min ümmetî kàimetün bi-emri'llâhi, lâ yedurruhüm men hazelehüm, ve lâ men hàlefehüm, hattâ ye'tiye emru'llàh, ve hüm zàhirûne ale'n-nâs.*) *Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl...*

(*Lâ tezâlü tâifetün min ümmetî kàimeten bi-emri'llâhi*) "Benim ümmetimden bir tâife daima Allah'ın emri üzere kâim olarak devam edip duracak. (*Lâ yedurruhum men hazelehüm*) Onlara, yardımsız bırakıp onları yapayalnız terk ediverenlerin terk etmesi zarar vermeyecek. (*Ve lâ men hàlefehüm*) Onlara muhalefet edenlerin muhalefetleri onlara bir zarar vermeyecek. (*Hattâ ye'tiye emru'llàhi, ve hüm zàhirûne ale'n-nâsi.*) Allah'ın emri gelip de bu dünyanın sonu gelinceye kadar, kıyamet kopuncaya kadar, onlar halkın üzerine, diğer İslâm dışı insanların üzerine galip olarak devam edip duracaklar. Allah onları galip edecek."

---

[142] Buhàrî, *Sahîh*, c.III, s.1331, no:3442; Müslim, *Sahîh*, c.III, s.1524, no:1037; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.101, no:16974; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XIX, s.383, no:899; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.309, no:7383; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.315, no:554; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.182; İbn-i Asâkir, Târih-i Dimaşk, c.I, s.262; Muàviye RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.165, no:34500; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.378, no:3161; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.122, no:16381.

Çünkü:

وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ (الأعراف:١٢٨)

(*Ve'l-àkıbetü li'l-müttakìn.*) “Hüsn-ü hâtime, güzel àkıbet müttakîler içindir.” (A'raf, 7/128; Kasas, 28/83) diye hüsn-ü àkıbetin takvâ ehlinin olduğu Kur'ân-ı Kerîm'de vaad edilmiş, bildirilmiş bir hakikattir.

Muhterem kardeşlerim!

Bu dünyada hepimiz işte bir miktar yaşadık, bu dünyanın nasıl bir dünya olduğunu biliyoruz. Her birimiz biraz tecrübe kazandık. Dünyaya bakış tarzlarımız muhtelif. Kimisi bir felsefe tutturmuş, kimisi başka bir felsefe tutturmuş. Herkes kendi yolunu beğeniyor, bir tarafa gidiyor. Herkes beğeniyor demeyelim; beğenmediği halde, saplandığı yoldan kurtulmak istediği halde oraya saplanmış olanlar da var.

Ama bazı kereler de bazı kimseler bâtıl yol üzere olduğu halde ukala ukala, “Benim yolum doğrudur!” da diyebiliyor.

“—Ne olmuş yani?” diyebiliyor. “Ne olmuş yani hırsızlık yapıyorsam? Ne olmuş yani içki içiyorsam? Ne olmuş yani zina ediyorsam? Ne varmış yani? Alan razı veren razı, sana ne oluyor?”

Böyle diyenlerden profesörler var. “O razı, bu razı, üçüncü şahsa ne oluyor?” diyor, zina fiili için. “O taraf da razı, bu taraf da razı olduktan sonra, bunun peşinden kanunları koşturmaya ne lüzum var?” diyen profesör var! Profesör olmuş ama bir cemiyet nasıl yaşar, nasıl yıkılır farkında değil.

Aile olmazsa, nesep sahih olmazsa çocuk bir kere ortada kalır. Çocuğa kim bakacak? Sonra muhabbet olmaz. Bu insanların birbirlerine dayanışması, yardımlaşması olmaz. Ahlâk olmaz. Her şey yıkılır. Uzun boylu söylemeye lüzum yok, onu dahi beğenenler var.

Avrupalıların faşing dedikleri bayramları olur, her türlü rezaleti yaparlar. Münih’te faşing var, bir hafta sürecek, bir ay sürecek, her yerden toplanırlar. Başlarına hokkabaz külahları giyerler, ellerinde bira şişeleri, içerler, yabancının karısına sarılırlar, o ona o ona saldırır; böyle bir çılgın eğlence. Akıldan, şuurdan, hani delinin zincirden boşandığı gibi sıyrılıp deliler gibi eğlenme. Diyorlar ki;

“—Aman hocam, bu arada Münih’e gitmeyelim!”

Bana öyle dediler.

“—Niye?”

“—Faşing var, yanlarına sokulunmaz. O kadar hepsi kafasını, aklını, şuurunu kaybetmiştir.”

Bunu beğenenler var! “Ne iyi! Ne güzel!” diyenler var.

Bir tane biraz kafası bozuk adamcağız vardı, bizim fakültede okurdu. Okuyor ama arada camiye de gelirdi, namaz da kılardı. Bak ne kadar yanlış laf söylüyor;

“—Allah razı olsun şu mini eteği çıkartandan.” derdi.

İnsanların akıllarının ipiyle kuyuya inilmez. Bu insanların akıllarına bağlı kaldığın zaman, kimisi gider öküze tapar. Biliyor musunuz, Hindistan’da tenasül uzvuna tapan gruplar var. Duydunuz mu bilmiyorum, ben duyunca hayretler içinde kaldım!

İşte bunlar da kendilerini akıllı sayıyorlar. Yıldıza tapanlar var, öküze tapanlar var, aya tapanlar var, güneşe tapanlar var, paraya

tapanlar var, nefsine tapanlar var. Herkes bir yol tutturmuş kardeşlerim.

El-hamdü lillâh bizi Allah-u Teàlâ Hazretleri mü'min kıldı, müslüman kıldı. Çok büyük bir nimettir, bulunmaz bir nimettir! Kıymeti ödenmez bir devlettir, nimettir! Allah'ın büyük rahmetidir bizim üzerimizde ki, bizi mü'min kulları arasında dünyaya getirdi, müslüman olduk el-hamdü lillâh!

Yoksa, başka bir bâtıl yolda yürüyen kavmin içinde olsaydık, acaba o kadar akıllı, fikirli, şuurlu insan mıydık ki, bütün dünya üzerindeki felsefeleri, yolları inceleyelim de doğrusuna gelelim. O kadar güveniyor musunuz kendinize?

Herkes işinde gücünde giderdi yine, çalışır, akşama yorgun argın gelirdi. Televizyonun karşısında gazeteyi okuyarak, mecmua okuyarak bu ömrü tüketir giderdi. Allah-u Teàlâ Hazretleri arama zahmetine uğramadan, bize bedavadan hak yolu, hak dini nasib etmiş, el-hamdü lillâh!

Bütün dünyanın insanlarından da bu dini beğenip müslüman olanlar var. Japonlar'dan var, Hintliler'den var, Avrupa'dan var, Kanada'dan var, Fransa'dan var, Almanya'dan var. Ve en okumuşları, en tetkik edenleri, en filozofları, en tecrübelileri, en akıllıları... Bu bizim için de bir hüccettir, bir delildir ki; inceliyorlar, inceledikten sonra gelip bizim dinimize geliyorlar, el-hamdü lillâh! Başka bir dine giden yok ama Müslümanlığa gelen var… Allah'a hamd ü senâlar olsun!

Davetçisiz, misyonersiz, çalışmasız, parasız pulsuz bu Allah'ın dini dünyanın her tarafına yayılıyor. Allah-u Teàlâ Hazretleri yayıyor. Allah-u Teàlâ Hazretleri tebliğ ediyor. Allah-u Teàlâ Hazretleri en meşhur bir kimseye hidâyet veriyor, onu konuşturuyor; ona saygı duyan, onu tanıyan herkes İslâm'ı tanıyor.

Aya giden adamı müslüman ediyor ki onu herkes tanıdığı için o konuştuğu zaman İslâm'ın varlığını birliğini dünyada herkes bilsin. Amerika'nın bütün neşir vasıtaları yayın yapsın, onun için yapıyor. Fransa'nın en büyük filozofunu müslüman yapıyor ki, felsefenin peşinde koşan, sosyalizmin, komünizmin peşinde koşan insanların hepsi onu dinlesin, hiç delili kalmasın.

"—Ya bu bizim en büyük üstadımız, bu da müslüman olduktan

sonra ben ayağımı denk alayım.” desin diye Allah ona söylettiriyor. Allah-u Teàlâ Hazretleri’nin hikmetleri var.

Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur’ân-ı Kerîm’inde buyuruyor ki;

وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلاَّ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ (الأنبياء:١٠٧)

(*Ve mâ erselnâke illâ rahmeten li’l-àlemîn*) “Ey Rasûlüm! Ben seni başka bir sebeple indirmedim bu dünyaya, ancak rahmet olsun diye indirdim. Yoksa bu kullar sapıtır kalırlardı, cehenneme giderlerdi. Rahmetimden, lütfumdan, keremimden, seni peygamber indirdim ki haberdar olsunlar.” (Enbiyâ, 21/107)

Allah-u Teàlâ Hazretleri rahmetinden yapıyor. Herkese duyurtuyor.

“—Dünyanın en gelişmiş ülkesi kim?”

“—Amerika, Rusya, Japonya...”

“—Dünyanın en gelişmiş vasıtalarına hangi devletler sahip?”

“—Avrupa, Amerika, Batı...”

“—Tamam, onlardan müslüman yapıyor. Yoksa biz duyuramayız. Ne gazetemiz var, ne mecmuamız var, ne radyomuz var, ne suni peykimiz var, ne yayın yapacak imkânlarımız var.”

“—Siz yapamıyorsunuz, çekilin kenara bakalım!”

Allah ötekilere duyurtuyor ama serbest bırakıyor. Duyan duyuyor, İslâm diye bir din varmış; hak yola gelen geliyor. Gelmeyene yarın:

“—Duymadın mı, duyurmadım mı sana?” diyecek.

“—Duydum yâ Rabbi!” diyecek.

“—Duymadım!” diyemez ki... İsterse “Duymadım!” desin, kulağı bu sefer diyecek ki:

“—Duydum yâ Rabbi, ben duydum!” diyecek.

Kulağı aleyhinde şahitlik edecek. Eli gözü şahitlik edecek. Gözü diyecek ki; “Yâ Rabbi! Ben mecmuada, gazetede okudum, bu yalan söylüyor!” diyecek. Gözler, kulaklar, diller, eller, ayaklar, deriler, kemikler eğer sahibi susuyorsa, onun aleyhinde şehadette bulunacaklar.

İşte herkesin bir yolu tutturduğu bu zamanda, biz de bu dünyaya gelmişiz, bunca yaş yaşamışız muhterem kardeşlerim! Bir

grup insan kıyamete kadar hak yol üzere bulunacak.

"—Dünyada artık iyi insan kalmadı, hiç iyilik kalmadı, hepsi bir yola gittiğine göre hiçbirinde iş yok!" değil.

Bir tâife var ki hak yol üzerinde hiç bozulmadan Allah'ın şahitleri onlar. Kıyamette mahşer halkı muhakeme edilirken onlar şahit. Hiçbir kimse; "Yâ Rabbi! Ben duymadım, ben görmedim, benim haberim yok." diyemeyecek. Bu haberi Allah herkese duyurduğunu, bu şahitler vasıtası ile söyleyecek.

Bir grup insan Allah'ın emrini ayakta tutacak, Allah'ın emrine göre yaşayacak, Allah'ın istediği tarzda ömür sürecek, Allah'ın emrettiği tarzda cihad edecek, Allah'ın istediği faaliyeti yapaduracak.

Ne zamana kadar?

Kıyamete kadar. (*Hattâ ye'tiye emru'llàh*) Allah'ın bu kıyamet emri, kıyamet hükmü tahakkuk edinceye kadar yeryüzünde böyle bir hayırlı, mübarek zümre daima mevcut olacak. Daima! Hiç korkmayın, hiç tereddüt etmeyin.

(*Lâ yedurruhum men hazelehüm, ve lâ men hâlefehüm*) "İstersen sen o tâifeyi bul; onlara yardımcı ol, destekçi ol, onlardan ol, onların arasına katıl, onların zümresine dâhil ol, onların zümresine, rengine boyan, onların içine gir! İstersen muhalif ol!" Amerika'ya git, Rusya'ya git, Çin'e git, Japonya'ya git, dinsiz ol, imansız ol, komünist ol, materyalist ol, epikürist ol, kapitalist ol. Ne olursan hepsi serbest. Yollar serbest, kimse kimseye bir şey demiyor. Kanunlar da müsaade vermiş, yollar da serbest; herkes bir yere gidiyor...

Onlara yardım etmeyenlerin yardım etmemesi, onları yarı yolda koymayacak. Onlar çalışmaya devam edecekler. Muhalefet edenler de onların ayaklarını çelmeleyemeyecekler, mâni olamayacaklar. Evet, kanun koyarlar, zulüm ederler, hapse atarlar, işkence yaparlar, şöyle olur, böyle olur ama bu Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin yakmış olduğu ışığı kimse söndüremeyecek. Kimse!

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

(الصف:٨)

(*Yürîdûne li-yutfiù nûra'llàhi bi-efvâhihim*) "Kâfirler Allah'ın nuru olan kelâmını, dinini ağızlarıyla söndürmeğe çalışıyorlar. (*Va'llàhu mütimmü nûrihî velev kerihe'l-kâfirûn*) O kâfirler istemese de, hoşlanmasalar da Allah nurunu tamamlayacaktır!" (Saf, 61/8)

Kâfirler istese de istemese de, müşrikler sırtından çatlasa da çatlamasa da, Allah bu yaktığı nuru söndürmeyecek! Bu nur devam edecek.

O halde bizim durumumuz önemli oluyor. Biz o zümreye dâhil olabilirsek kurtuluruz; ne mutlu bize! Dâhil olamazsak vah bize, yazık bize! Asıl üzülecek durum o, asıl ağlanacak durum odur.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi, sevdiği, dini üzere yaşayan, dininin emirleri üzere çalışan, hükmeden, gayret gösteren bu tâife-i merzıyyeden eylesin… Bütün iş budur muhterem kardeşlerim!

Bu tâife kimdir?

Bu tâife Allah'ın kelâmı olan Kur'ân-ı Hakîm'in ahkâmına sarılıp ona göre yaşayandır. Allah'ın Rasûlü olan Peygamber SAS Efendimiz'in sünnet-i seniyyesine yapışıp onun emrettiği şekilde hayatını tanzim edendir.

"—Neden biz bu camide hadîs-i şerîf okuyoruz?"

Peygamber Efendimiz'i iyi tanıyalım, onu iyi takip edelim, onun şefaatine nâil olalım, bu zümreye girelim diye. Yoksa okunacak bir yığın kitap var...

"—Niye hadis kitabı okuyoruz?"

Kaynak burası. Her şey buradan çıkıyor; güldür güldür, güldür güldür, pırıl pırıl, tertemiz, bal gibi tatlı bir pınar; herkes testisini buradan dolduruyor de ondan. Pınarın başından, kayanın içinden çıkan o güldür güldür pınardan dolduralım kabımızı diye, onun için yanaşmışız buraya. Ta aşağılarda, kanallarda belki tozlanır, belki kirlenir, belki mikroplanır diye ta aslından alıyoruz.

Hadîs-i şerîfte bir şey varsa uyun, tatbik edin! Hadîs-i şerîfte bir yasak varsa bırakın, o işten vaz geçin! Hayatınızı buna göre tanzim edin. Yol bu yol, gerisi boş…

Ümmetin bozulduğu zamanda Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılanlara Allah-u Teàlâ Hazretleri şehid olmuşçasına

sevaplar veriyor. Canını vermişcesine, kanını topraklara akıtmışcasına, tertemiz kanları yerlere saçılmış olarak ruhunu teslim etmişcesine sevaplar veriyor, bu sünnet-i seniyyeye sarılıp Allah'ın yolunda yürüyenlere.

Rabbimiz bizi Peygamber Efendimiz'in nurlu yolundan bir göz yumup açıncaya kadar bile, o kadar kısa zaman bile ayırmasın! Her hâlimizi, her işimizi ona uydurmayı bizlere nasip eylesin… Yüzümüz gözümüz, tıraşımız, giyimimiz kuşamımız, yaşayışımız, ailedeki davranışımız, konuşmalarımız; hanımımızla, kocamızla, karımızla, çoluk çocuğumuzla, hocamızla, talebemizle, müşterimizle, dükkân sahibi ile münasebetlerimiz, her şeyimiz bu ahlâkî esaslara göre olacak, her şeyimiz! O zaman kurtuluruz.

Bir insan kendisini düzeltecek, bir de bu dine destek olacak; omuz verecek, kendisi bu yükün altına girecek, kendisi çalışacak.

Bir, kendisini kurtarması… İki, vazifesini müdrik olarak başkalarının da kurtulması için çalışması.

Parasını verecek, o kazandığı tatlı tatlı, sıcak sıcak paraları çıkartıp Allah yolunda verecek. Fazlasını verecek, Allah'ın emrettiği kadarını verecek, farz olanını verecek; oradan ötesi nafile olarak verecek. Para harcayacağız, gayret harcayacağız, ömür harcayacağız, nesilleri harcayacağız ama bu bayrak yere düşmeyecek. Bu bayrak bu burçtan aşağı alaşağı edilmeyecek!

Viyana'ya gittim de... Viyana'da Kahlenberg tepesinde bizim Osmanlı ordusu çadırlarını kurmuş. Viyana ayaklar altında görünüyor; orası yüksek, ormanlık bir tepe. Oraya gittik.

"—İşte Osmanlılar buraya çadırlarını kurdular..." dediler.

Viyana'yı neredeyse alacaklardı ama Kırım'dan gelen ordu ile beri taraftan gelen ordu arasındaki ihtilaftan ve saireden o darılmış, bu küsmüş, birbirleri ile uyuşamamışlar. O o tarafa gitmiş, bu bu tarafa gitmiş. Düşman o ayrılıktan bilistifade, kuvvetli bir ordu ile gelmiş, bizimkileri oradan uzaklaştırmış.

Nasıl övünüyorlar Viyana'yı aldırmadık diye, bayramını yapıyorlar. Papaları gidiyor. Diyorlar ki; "Türkler bir daha buraya gelemeyecekler!" vs. vs.

Oraya kilise yapmışlar. Tam bizim sadrazamın, komutanın çadır kurduğu yere kilise yapmışlar. Kilisenin duvarına resim yapmışlar: *Lâ ilâhe illa'llàh* bayrağı yerde, haç yukarıda…

“—*Lâ ilâhe illa’llàh* bayrağını tepeledik!” demek istiyorlar.

Tepeleyemeyecekler, mümkün değil! O bayrak o burçta daima sallanacak! İstediği kadar öyle resim yapsın; istediği kadar konuşsun, tepeleyemeyecekler! Çünkü daima bir tâife Allah’ın dini için canını verecek, malını verecek, çalışacak.

Allah bizi o hâlislerden eylesin…

Bu hadîs-i şerîfler, iki tane daha aynı konuda başka ifadelerle devam ediyor ki Gümüşhaneli Hocamız; demek istemiş ki:

“—Bak bu hadîs-i şerîf şöyle de var, şöyle de var, kuvvetli. Buna çok önem verin!” demek istiyor.

Onları da teberrüken okuyalım muhterem kardeşlerim.

b. Bir Grup Has Müslüman Gàlip Olacak

Bu sayfadaki ikinci hadîs-i şerîf:[143]

---

[143] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.7, no:2484; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.437, no:19934; Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.81, no:2392; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XVIII, s:116, no:228; İmran ibn-i Husayn RA’dan.

لاَ تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي يُقَاتِلُونَ عَلَى الحَقِّ، ظَاهِرِينَ عَلَى مَنْ نَاوَأَهُمْ، حَتَّى يُقَاتِلَ آخِرُهُمُ الْمَسِيحَ الدَّجَّالَ (حم. د. ك. طب. عن عمران)

RE. 472/2 (*Lâ tezâlü tàifetün min ümmetî yukàtilûne ale'l-hakkı, zàhirîne alâ men nâveehüm, hattâ yukàtile âhiruhüm, el-mesihe'd-deccâl*)

İmran ibn-i Husayn RA'dan Taberânî ve Ebû Dâvud ve Ahmed ibn-i Hanbel ve Hàkim Müstedrek'te rivayet etmişler bu ikinci hadîs-i şerifi. Mânası burada şöyle:

(*Lâ tezâlü tâifetün min ümmetî*) "Ümmetimden bir tâife, bir grup insan, mübarek insan, (*yukàtilûne ale'l-hakkı*) hak üzere cihad edecekler."

Anlaşıldı. Burada biraz kelime değişikliğinden vazifemizi biraz daha iyi anlıyoruz: (*Yukàtilûne ale'l-hakkı*) "Hak üzere olacaklar ve cihad edip duracaklar. Yâni çarpışacaklar, zulme ve küfre baş eğmeyecekler.

(*Zàhirîne alâ men nâveehüm*) Kendileri ile mücadele edenlere de galip gelecekler, onları da yenecekler; düşmanlık edenlere de galip gelecekler. Bu güzel, bozulmayan topluluk her asırda, her devirde, her yılda, her zaman mevcut olacak. (*Hattâ yukàtile ahiruhüm, el-mesihe'd-deccâl.*) En sonuncuları da Deccal'la çarpışacak, Deccal'ı yenecek."

Onlar Allah'ın has kulları diye, doğru yolda diye herkes düşmanlık ediyor ya; şarkı, garbı, Rus'u, Amerikalı'sı, İngiliz'i, Fransız'ı hepsi düşman ya; ne olursa olsun, o düşmanlık edenlere onlar galip gelecek.

Bu grup peş peşe, peş peşe, nesil nesil, daima mevcut olarak devam edecek de, en sonuncusu da Mesîh-i Deccal'i tepeleyecekler. Mehdi AS ile İsa AS Deccal'i tepeleyip hak dini hakim kılıncaya

---

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.309, no:34503; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.125, no:16388.

kadar bu iş böyle devam edecek.

Evet, bazı bölgelerde İslâmiyet zayıflayacak. Evet, bazı bölgelerde camiler yıkılacak. Evet, bazı bölgelerde müslümanlar bazı sıkıntılara uğrayacak. Neden?

Muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ hazretleri kullarını dilerse affeder, dilerse cezalandırır. Ceza dünyada da olur âhirette de olur. Allah-u Teàlâ Hazretleri emirlerini tutmayanların başına belâ gönderir.

Belâ gelmez kula, Hak yazmayınca;
Hak bela yazmaz, kul azmayınca…

Kul azmadıkça belâ gelmez. Belânın gelmesi kulun azmasından dolayı olur. Kul azar, şımarır, şaşırır... Cebinde parası çok, keyfi yerinde, sıhhati yerinde…

"—En güzel manzaralı yer neresi?"

"—Çamlıca'nın falanca tepesi…"

Hadi bakalım, içki şişelerini yanına alır, kötü kadını yanına alır, orada eğlenmeye gider. Ya burası İstanbul'un en manzaraları yeri, ne diye buraya geliyorsun?

En güzel yerde, Allah'a en çok şükretmese lâzım gelirken, en büyük günahı işliyor. Para var, şımarıyor. Şımardı mı ceza gelir.

Şımaranların şımarması üzerine, iyiler onlara nasihat etmezse onlara da ceza gelir. Emr-i mâruf, nehy-i münker etmedikleri zaman;

"—Arkadaşlar, kardeşler, vatandaşlar, dostlar, ne yapıyorsunuz? Revâ mı? Yakışır mı? Allah razı gelir mi? Bu edepsizliği yapmayın, bırakın!" diye öteki müslümanlar söyleyecek. Daima söyleyecek!

"—Hocam bir defa söyledim, dinlemediler."

Bir defa değil, iki defa değil, üç defa değil, her sefer söyleyeceksin ki her sefer sevap alacaksın. Ben dün yemek yedim diye bugün yemeği bırakıyor musun? Bırakmıyorsun. İşine gelince bırakmıyorsun. Allah'ın yolunda çalışmayı da bırakmayacaksın. Emr-i mâruf, nehy-i münkeri terk edersen Allah bir bela verir; salih kullar dua eder de yine Allah dualarını kabul etmez. O belâ onların üzerinde devam eder.

Osmanlılar bir avuç kuvvet iken öteki düşmanları yeniyorlardı. İmanları saf idi. Sâfî insanlar idi. Mübarek insanlardı, iyi insanlardı. Dünya menfaati bilmezlerdi, temiz kalpliydiler. Birbirleri ile iyi geçinirlerdi. Dürüst insanlardı. Haram yemezlerdi. Allah yardım ediyordu. Bir avuç insan koca koca orduları perişan ediyordu, perişan ediyordu, perişan ediyordu, gidiyordu.

Sonra koca koca ordular yenilmeye başladı. Neden?

"—Belâ gelmez kula kul azmayınca. Kul azdı mı bela gelir."

Açın Osmanlı edebiyatını; aman filanca şair filanca şarap kadehi hakkında şu gazeli okumuş, aman falanca şair filanca güzel hakkında selvi boylu demiş, fidan boylu demiş, bilmem ne demiş... Okuyun divan edebiyatından...

Adamların başka hiç işi gücü yok mu? Akılları fikirleri bunların içkide, çayırda, çimende, selvi boylu, lâle yüzlü, kiraz dudaklı insanlarda mı yani? Nedir bu, başka bir şey bilmezler mi bunlar?

Mekteplerde de hep bunu okutuyorlar. Tabii bütün Osmanlı böyle değil ama ekseriyet parayı bulmuş ya; ülkeler fethetmiş, hazineler kazanmış, parayı bulmuş, zevke dalmışlar, keyfe

dalmışlar. Bu nimetler, hepsi imtihandır. Bu izzetler, bu ikramlar, hepsi imtihandır. Sen azarsan Allah belâ verir. Onun için çok belâlar geldi. Birbirlerine düştüler, belâ geldi.

Peygamber SAS Hazretleri... Çok lafa lüzum yok kardeşlerim. Bir sürü laf söylüyoruz ya, saate bakıyorum ben bir saat konuşuyorum, bir saat laf söylüyoruz. Çok lafa lüzum yok. Lafları tutmuyoruz, dinlemiyoruz. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

"—Cennete mü'min olmadıkça giremezsiniz."

Tamam, anladım. Cennete elbette mü'minler girecek, Allah kâfiri sokmayacak, tamam.

"—Birbirinizi sevmedikçe de mü'min olamazsınız."

Birbirinizi seveceksiniz. Hadi bakalım, etrafındaki tanıdıklarına bak, düşün, başını önüne eğ; etrafındaki herkesi tam sevebiliyor musun?

Sevemiyoruz. Bin bir fitne, bin bir fesat, bin bir kin, bin bir haset, bin bir düşünce, bin bir artık fâsit kanaat... Birbirimize hasımız, birbirimize düşmanız. Cemaatin içinde, cemaatlerin içinde; hocalar cemaatle, imam müezzinle, müezzin imam müftü ile, müftü öteki bilmem neyle, Kur'an kursu hocası falanca ile, Kur'an kurslarını idare edenler bilmem filanca kitapları okuyanlarla, falanca kitapları okuyanlar falancalarla, filanca hocaya mensup olanlar falanca hocayla...

Olmaz kardeşlerim, olmaz!

Peygamber Efendimiz ne buyurdu?

"—Birbirinizi sevmedikçe hakiki mü'min olamazsınız, cennete giremezsiniz."

Cennete girmek istemiyor muyuz?

İstiyoruz. Kalbimizden bu gıll u gışı atacağız. Kalbimize kardeşimizin sevgisini yerleştireceğiz.

"—Hocam kusuru var."

Senin kusurun yok mu? Benim kusurum yok mu?

Hepimizin kusuru var. Yavaş yavaş düzelteceğiz.

Oğlunun kusuru yok mu? Torununun kusuru yok mu? Karının kusuru yok mu?

Kusuru var. Niye ona yumuşak yumuşak davranıyorsun da buna küsüyorsun?

Birbirimize küsmek için bahane arıyoruz. Bir fırsat bulsam, bir kusur bulsam da darılsam, rahat rahat darılabilsem.

"—Tamam, ben bu adamla bir daha konuşmam! Şöyle yaptı da, böyle etti de, bilmem ne de…"

İncir çekirdeğini doldurmaz. İncirin çekirdeği bir milimetre çapında, onun içini dolduracak kadar mühim bir şey değil. O ona dargın, o ona dargın. O ona küs, o ona küs.

Kusurları ile, kabahatleri ile, eksiklikleri ile, hataları ile müslüman müslümanı sevecek, iyiliği için çalışacak.

"—Ben seni seviyorum, şu kusurunu düzelt."

Bizim hocalarımız, yani meşâyih-i kirâmımız... Dervişi kendisine gelmiş, el öpmüş, bey'at etmiş, demiş ki;

"—Hocam sen benim hocamsın; 'dur' dediğin yerde dururum, 'git' dediğin yerde giderim, her şeyim sana teslim, sana geldim, teslim oldum. (*Ke'l-meyyiti beyne yedeyyi'l-ğassâl*) Cenazenin ölü yıkayıcının önünde durduğu gibi durmuşum. Sen bana nasıl muamele edersen, ne tavsiye edersen et."

Tamam, öyle ama bir hoca bir dervişin bir kusurunu düzeltmek için bazen on sene beklermiş. Tavına getirecek işi, münasip zamanda söyleyecek, anlayacağı şekilde söyleyecek. "Hayır!" dese helâk olur. "Hayır!" dedirtmeyeceği bir zamanda söyleyecek. Bu iş kolay değil, on sene sabredecek. Ondan sonra yavaş yavaş hakkı söyleyecek.

Peygamber SAS Efendimiz, hayatı incelenirse hepiniz göreceksiniz ve zaten belki biliyorsunuz ki şer gördüğü zaman hiç susmazdı. Takrirî sünneti var, susması o işin doğru olduğuna alâmettir. Madem ki susmuş, demek ki "zararı yok" demektir. Susmazdı Peygamber Efendimiz. Ama herkes yine kendisini canından çok severdi.

Söylemenin usûlü vardır; tatlı söylersin, darılmaz. Severek söylersin, ikram ederek söylersin, okşayarak söylersin, "yavrum, canım" dersin, "tatlım" dersin, güzel ifadelerle söylersin, o zaman darılmaz. "Kusur söylemeyin." demiyoruz. "Kusurlarına göz yumun." demiyoruz. Herkes herkesin, eğer gördüğü bir kusuru varsa tatlılıkla düzeltmeye çalışsın.

Ama önce kendi kusurlarını düzeltemeye çalışsa daha iyi.

“—Benim daha çok kusurum var, belki onun bir başka sebebi vardır.” diyecek.

Birbirimizi seveceğiz kardeşlerim, başka çare yok. Başka hiçbir çare yok! Ne tarafa kıpırdanıp kaçmaya çalışsan imkânı yok. Birbirimizi seveceğiz. Sevmeden hakiki mü’min olmak yok. Sevmeden cennete girmek yok. Onu yapmıyoruz, ondan sonra da “İşler niye böyle ters gidiyor?” diyoruz.

İranlı Osmanlı’ya yardım etmedi. Asırlar boyu yardım etmedi, tarih boyunca... Mısırlı Kütahya’ya kadar asker çekti. Mehmed Ali Paşa Kütahya’ya kadar düzenli ordu kurdu, Osmanlı ordusu ile çarpıştı; Suriye’de yendi, Adana’da yendi, Kütahya’ya kadar ordusu ile geldi.

Kim kime? Müslüman müslümana…

Böyle olursa olmaz tabii. Muhabbet olmazsa, sevgi olmazsa, yardımlaşma olmazsa, olmaz.

Avrupa’daki medeniyetin inkişâfını, ilerlemesini inceleyen kültür alimleri, antropolog, sosyolog neyse, alimler diyorlar ki;

“Avrupa’daki medeniyetin parıldaması, inkişâfı, iş birliğinin neticesidir. Polonyalı Fransalıya, Fransalı Hollandalıya, Hollandalı İspanyalıya, İspanyalı İtalyalıya destek olarak, o müşterek medeniyeti öyle kurmuşlardır.”

Biz? Biz birbirimizi yemişiz.

Hatta Anadolu’da Anadolu beylikleri devri var. Hatta Osmanlı beyliği içinde Yıldırım Beyazıt ölür, dört tane şehzadesi birbirleri ile çarpışır. Hep böyle olmuştur. Biz bu sevgisizlikten, bu şuursuzluktan kaybediyoruz.

Adamların bir tane eroin mübtelası, esrar kaçakçısı, esrarkeş sahtekâr adamını biz hapsettik diye İngiltere ayağa kalktı.

Ya bu bizim kanunlarımıza göre suç işledi, ne bağırıp çağırıyorsun? Adamın adam mı? Matah bir şey mi ki böyle karşı çıkıyorsun?

İngiltere ayağa kalktı:

“—Vay, Türkler bizim vatandaşımızdan bir tanesini şöyle etti, böyle etti...”

Bizim Afganistan’da milyonlarımız gidiyor, gık demiyoruz.

Üzülmüyoruz bile! Lokmamız boğazımıza düğümlenmesi lazım, yutamayacak hâle gelivermemiz lazım. Bir milyon insan gitti, gık demiyoruz. Ne malımızdan, ne canımızdan, ne keyfimizden, ne sefamızdan, ne Arap kardeşimiz ne başkası...

Bak buraya geldiler, diyorlar ki;

"—Bunca sene petrol çıkar bizim ülkelerden, ne yaptık petrollerimizle memleketimiz için?"

"—Sağlık hizmetleri perişan; 50 bin kişiye bir doktor düşüyor." diyor.

Bu kadar perişanlık olur mu?

"—Eğitim işlerimiz perişan."

Parayı kazanan dört bin metrekarelik villa yaptırmaya kalkıyor kendisine…

Yanlış duymadınız: Küçük bir villa, bizim arkadaşlarımızdan bir tanesine "Yapar mısın bunun müteahhitliğini?" diye teklif etmişler. Tüccardan bir şahıs, kendisine dört bin metrekarelik villa yaptırıyor. Benimki burada 150 metrekare oldu mu lükse giriyor, bayağı büyük bir şey sayılıyor. 4 bin metre kare!

Ne olacak? Orada yaşayacak o, öbür taraftaki müslümanlar açlıktan ölecek, bir deri bir kemik... Az ilerisindeki müslümanlar açlıktan ölecek.

İşte o şuursuzluktan kaybettik, yoksa öyle olmazdı.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bize şuur ihsan eylesin...

c. Ümmetimden Bir Grup Dâimâ Mansur Olacak

Üçüncü hadîs-i şerîf:

Bu da aynı konuyu ifade eden bir başka hadîs-i şerîf. Bu da İbn-i Mâce'de…

Dikkat ederseniz bu konudaki hadis-i şerifler Buhârî'de geçti, Müslim'de geçti, Ebû Dâvud'da geçti, İbn-i Mâce'de geçti. Sıhah-ı Erbaa'da, yani altı sahih hadis kitabından dördünde geçti.

Burada da ifade şöyle:[144]

---

[144] İbn-i Mace, *Sünen*, c.I, s.8, no:6; İbn-i Hibban, *Sahih*, c.I, s.261, no:61; Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.XIX, s.27, no:55; Tayalisi, *Müsned*, c.I, s.145, no:1076; Ahmed ibn-i Hanbel, *Fadailü's-Sahabe*, c.II, s.903, no:1722; Ruyani, *Müsned*, c.III, s.77, no:929; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.910; İbn-i Asakir, *Tarih-*

لاَ تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي مَنْصُورِينَ ، لاَ يَضُرُّهُمْ خُذْلاَنُ مَنْ خَذَلَهُمْ ،

حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ (ه. حب. طب. عن قرة بن إياس)

RE. 472/3 (*Lâ tezâlü tâifetün min ümmetî mansûrîne, lâ yedurruhum huzlânü men hazelehüm, hattâ tekùme's-sâatü.*)

(*Lâ tezâlü tâifetün min ümmetî mansûrîne*) "Benim ümmetimden bir grup tâife insan daima mansur olacak. Allah'ın nusretine mazhar olacak. Allah onları destekleyecek, yardıma mazhar galip olacaklar."

(*Lâ yedurruhum huzlânü men hazelehüm*) "Onları terk edenlerin, yardımsız bırakanların yardımsız bırakmaları onlara zarar vermeyecek." İsterse hak yolda çalışsın çarpışsın, isterse destekçi olsun, isterse olmasın...

Diyoruz ki:

"—Para lazım, şunu yapacağız." Diyoruz ki; "Para lazım, bunu yapacağız."

Veriyor veya vermiyor. Demek ki onları etkilemeyecek. Yardım etse de etmese de öteki hak taife hak yolda yürüyecek.

Ne zamana kadar? (*Hattâ tekùme's-sâatü*) "Kıyamet kopuncaya kadar."

Bu hadîs-i şerîfler böylece geçen haftaki sonuncu hadîs-i şerifle beraber dört tane hadis peş peşe geldi, bu konuyu bize anlatıyor.

Allah-u Teâlâ hazretlerinden candan dileğimiz, bizi bu hak yolda yürüyen tâifeden eylemesi… Ahir zamanın fitnelerine, fesatlarına bulaştırıp bizi helâk eylememesi; yanlış yollara ayaklarımızı çamurlara batırıp da bizi bataklıklarda boğdurtmaması… Dileğimiz odur. Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi böyle doğru yolda yaşattığı gibi, evlatlarımızı, nesillerimizi,

---

i Dimaşk, c.I, s.306; İbnü'.l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.166, no:1076; Hatib-i Bağdadi, *Şerefü Ashabi'l-Hadis*, c.I, s.48, no:38; Kurre ibn-i İyas RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XII, s.166, no:34504; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.123, no:16383.

zürriyetlerimizi de sevdiği, razı olduğu kullardan eylesin… Onları bizim arkamızdan şaşırtmasın…

d. Akşam ve Sabah Namazının Geciktirilmesi

Geliyoruz dördüncü hadîs-i şerife…
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[145]

لاَ تَزَالُ أمتي في مُسْكَةٍ مِنْ دِينِهَا ، مَا لم يَنْتَظِرُوا بِالْمَغْرِبِ اشْتِبَاكَ النُّجُومِ ، مُضَاهَاةَ الْيَهُودِ ؛ وَمَا لم يُؤَخِّرُوا الْفَجْرَ إلى إمِّحَاقِ النُّجُومِ ، مُضَاهَاةَ النَّصْرَانِيَّةِ ؛ وَمَا لَمْ يَكِلُوا الْجَنَائِزَ إِلَى أَهْلِهَا (ض . عن الصنابح بن الأعسر)

RE. 472/4 (*Lâ tezâlü ümmetî fî müsketin min dînihâ, mâ lem yentazırû bi'l-mağrîbi iştibâke'n-nücûmi, mudâhâte'l-yehûdi; ve mâ lem yuahhiru'l-fecre ilâ immihâki'n-nücûmi, mudâhâte'n-nasrâniyyeti; ve mâ lem yekilü'l-cenâize ilâ ehlihâ.*)

(*Lâ tezâlü ümmetî fî müsketin min dînihâ*) "Benim ümmetim daima dininde basiret ve uyanıklık üzere olur, şu kusurlar kendisinde görülmedikçe..."

O kusurlar nedir?

1. (*Mâ lem yentezırû bi'l-mağrîbi iştibâke'n-nücûmi*) "Akşam namazını tehir edip de yıldızlar birbirlerine karışıncaya kadar geç vakte bırakmadıkça; (*mudâhâte'l-yehûdi*) yahudilere benzeyerek..."

2. (*Ve mâ lem yuahhiru'l-fecre*) "Sabah namazını tehir etmedikçe, (*ilâ immihâki'n-nücûmi*) yıldızlar tamamen gidip de hiç ortada bir şey kalmayıp, güneşin doğma zamanı gelinceye kadar tehir etmedikçe; (*mudâhâte'n-nasrâniyyeti*) ve bu da hıristiyanlara

---

[145] Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.VIII, s.80, no:7418; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.II, s.56, no:1738; İbn-i Hacer, *el-İsabe*, c.VII, s.306, no:10355; Sanâbih ibn-i A'ser RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.VII, s.390, no:19440; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.115, no:16361.

benzeyerek... Onları takliden böyle yapmadıkça...”

3. (*Ve mâ lem yekilü’l-cenâize ilâ ehlihâ*) “Cenazeleri sadece sahiplerine bırakmadıkça...”

Muhterem kardeşlerim!

Burada üç tane kusur zikredilmiş oldu. Bu kusurların iyi şeyler olmadığını, yapılmaması gerektiğini bu hadîs-i şerîften çıkartıyoruz.

Bu üç kusurdan bir tanesi, akşam namazının tehiridir. Akşamı evvel vaktinde çarçabuk kılmak lazım!

“—Akşamın vakti deve katarının geçişi kadar çarçabuk geçiverir.” derlerdi dedelerimiz, büyüklerimiz.

Hemen evvel vaktinde, ezan okunur okunmaz, çarçabuk kılıvermek lazım! Artık öyle yıldızların çıkıp çoğalıp birbirlerine karıştığı geç vakte tehir edip, vaktini tehlikeye sokmak neyin alâmeti oluyor?

İbadette gevşekliğin alâmeti oluyor.

Peygamber SAS Efendimiz hadîs-i şerîflerinde, en faziletli amellerden birinin namazları evvel vaktinde kılmak olduğunu söyledi. Okunur okunmaz kılmak...

Bazı insanlar tanırım; ezan okunur, giderim, bakarım, hemen namaz kılmış. Hemen evvel vaktinde, müezzin minareden inerken, o *Allahu ekber* deyip namaza duruyor. Kadın mesela... İyi, evvel vaktinde kılıyor, tehir etmiyor.

Bir de sabah namazında, demek ki hıristiyanlar ibadetlerini güneşin doğuşu vaktine, geç vakte tehir ediyorlarmış. Müslümanlar öyle yapmayacak.

Bizim mezhebimize göre sabah namazının kılınma vakti nedir?

Namazı aşağı yukarı yarım saat-yirmi beş dakika kalıncaya kadar kılarsın. Kıldıktan sonra bir hatası anlaşılırsa, cemaatle onu düzeltip yeniden kılma imkânı olacak kadar bir zamanda kılması icap ediyor. O zaman kaldıktan sonra da yine el-hamdü lillâh, biraz da güneşin doğması daha o sırada olmuyor. Denizde bile olsa insan güneşin doğduğu yere baktığı zaman, o bizim takvimlerde yazılan saatte güneş oradan kaşını kaldırmıyor daha, vakti güzel ayarlamış. Bu işleri umumîyetle rahmetli Profesör Fatin Gökmen,

Fatin Hoca yapmıştır, ibadetler tehlikeye girmesin diye. Siz de "Artık üç beş dakika kaldı, aman kılmayayım." demeyin, kılıverin. Orada biraz ihtiyat payı vardır. Güneşin doğma zamanında kerahat vaktidir tabii, artık o zaman namaz kılınmıyor.

Biz hristiyanlara benzemeyeceğiz, yahudilere benzemeyeceğiz. İbadetimize düşkün olacağız. Her ibadeti evvel vaktinde yapacağız, onların huylarına kendimizi takmayacağız.

Bir de sonuncu kusur bu hadîs-i şerîfte zikredilen: Cenazeleri ehline bırakmak…

Cenazenin sahibi kim?

Falanca. Tamam, onlar işte defnetsinler, kefenlesinler, tabutu alsınlar, götürsünler, gömsünler. Hiç kimse yanaşmıyor.

Neden? Sevgi yok, muhabbet yok, yardımlaşma duygusu yok. Bu kötü bir şey.

Herkesin müslümanın cenazesine yardımcı olmaya çalışması lazım. Cenaze namazı kılmak farz-ı kifâyedir. Bir grup insan kılarsa ötekilerinden düşüyor. Kılmazsa herkes mes'ul oluyor. Onun için o vazifeyi yapmaya herkesin koşması lazım.

Cenazeye tâbi olup yürümenin sevabı var, namazını kılmanın sevabı var, hüsn-ü şehadet etmenin sevabı var, defnetmenin sevabı var. Müslümanın müslüman üzerindeki haklarından birisidir, o cenazenin geride kalan müslümanlar üzerinde hakkıdır; kendisini güzelce âhirete uğurlamaları lazım geliyor. Bunu da tabii ahâli hiç yanaşmayıp da evin kendi ehline bırakırsa, demek ki müslümanlar arasında dayanışma kalmamış, sevgi kalmamış. Kimse kimse için biraz rahatını terk edip de fedakârlığa katlanmıyor. Tabii bu, işlerin bozulmasına alâmet olmuş oluyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri aramızdaki muhabbeti tam eylesin... Birbirimize her bakımdan, her yönden, dünyada, ahirette hayırlı olmayı, faideli olmayı nasib eylesin…

Muhterem kardeşlerim!

Bir de hatırıma geldi ki;

"—Kör ölünce kömür gözlü olur." derler.

Bir de bizim o taraflarda bir söz vardır;

"—Ya öl de bilem kıymetini, ya git de bilem…" derler.

İnsanların kıymeti öldüğü zaman biliniyor. Ben buna çok

şaşıyorum. Ya hayatta iken bilsene! Ne diye… Öldükten sonra eline geçmez, elinden kaçtı bir kere. Kaçtıktan sonra kıymetini biliyoruz.

Birbirimizin kıymetini bilelim! Bir müslümanın içindeki imandan dolayı kıymetine paha biçmek mümkün değildir. Birbirimizi hoş tutalım. İşi ölümden sonraya, "Ah vah!" demeye bırakmayalım. Birbirimizin kadrini kıymetini bilelim!

e. Allah'ın Gazabı ve Lâ ilâhe illa'llàh Sözü

Beşinci hadîs-i şerîf…

Bu hadîs-i şerîfi İbnü'n-Neccâr Zeyd ibn-i Erkam RA'dan rivayet etmiş. Burada konu değişti, Peygamber SAS başka bir konuya geçiyor, başka bir şey buyuruyor.

Konunun değişmesi neden? Alfabetik sırayla geldi. Hadîs-i şerîfler konularına göre tertip edilmiyor, bu kitabın özelliği o. Şimdi başka bir konu geldi, karşımıza alfabe sırasından başka bir hadis geldiği için.

Bu hadîs-i şerîfi çok dikkatle dinleyin!

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[146]

لاَ تَزَالُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللهُ ، تَحْجُبُ غَضَبَ الرَّبِّ عَنِ النَّاسِ ، مَا لَمْ يُبَالُوا مَا ذَهَبَ مِنْ دِينِهِم ، إِذَا صَلَحَتْ لَهُمْ دُنْيَاهُمْ ؛ فَإِذَا قَالُوهَا قِيلَ: كَذَبْتُمْ ، لَسْتُمْ مِنْ أَهْلِهَا (ابن النجار عن زيد بن أرقم)

RE. 472/6 (*Lâ tezâlü lâ ilâhe illa''llàh, tahcübü gadabe'r-rabbü ani'n-nâs, mâ lem yubâlû mâ zehebe min dînihim, izâ salühat lehüm dünyâhü; feizâ kàlûhâ, kìle: Kezebtüm, lestüm min ehlihâ*) *Sadaka rasûlü'llàh...*

Bu da bir tehditli hadis-i şerif. Rasûlüllah Efendimiz kötü bir durumu haber veriyor bize, buyuruyor ki:

(*Lâ tezâlü lâ ilâhe illa'llàh, tahcübü gadabe'r-rabbü ani'n-nâs*) "*Lâ ilâhe illa'llàh* sözü Allah'ın gazabını insanlardan engeller,

---

[146] *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.81, no:222; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.126, no:16392.

Allah'ın gazabı insanlara gelmez. Allah'ın gazabından insanları *Lâ ilâhe illa'llàh* sözü korur."

Ne zamana kadar?.. (*Mâ lem yübâlû mâ zehebe min dînihim, izâ saluhet lehüm dünyahüm*) "Dünyalıkları tıkır tıkır yerindeyken, dininin gitmiş olmasına, eksilmiş olmasına üzülmedikleri zamana kadar."

"—Sabahtan beri hiç yüzün gülmüyor, ne var yani Karadeniz'de gemilerin mi battı?"

Tabii batsa insan çok üzülür. Arabası bir kaza yapsa çok üzülür. Malına bir telefât gelse çok üzülür. Mahsulüne bir âfet gelse, dolu yağdı, şöyle oldu böyle kaldı, insan çok üzülür. Dünyalık bir şey üzüntüye sebep olur. Cebinden bin lirasını çaldırsa, alışverişte fazla bir para vermiş olsa;

"—Ya ben sabahleyin bu parayı bu cebime koymuştum. Nerede bu para? Hay Allah, yok!"

"—Hay Allah! Abdest aldığım yerde ne güzel saatim vardı, çok da güzeldi, dakikti, kıymetliydi de, Omega'ydı da... Hay Allah, gittim yerinde yok!"

Üzülür insan, değil mi? Bir şey kaybolduğu zaman üzülür. Tamam, bu normal. Buna bir şey demiyoruz, Peygamber Efendimiz de bir şey demiyor. Ama hadîs-i şerîfte bir mukayese yapıyor, insanın bildiği şeyden bilmediği şeye intikal etmesini sağlamak için…

Dünyalıktan elden bir şey kaçtığı, kaybolduğu zaman üzülüyor; ama dünyalığı yerinde, dinden bir şey kayboluyorsa, zayi oluyorsa; dini elden gidiyorsa aldırmıyor o zaman… Nasıl olsa saat kolunda, para cebinde, işi çalışıyor, Karadeniz'de gemileri de batmamış, fabrikadan gelirât da geliyor, her şey tamam. Bankalardan faizler tomar tomar, altında otomobil... Dünyalığı yerinde.

Ama âhiret?

Âhiret harap… Sabah namazına kalkmamış, Cuma'ya gelmemiş, zekâtını vermemiş, hanımı açık saçık, evde menhiyât, içki kumar, şunu bunu oluyor, aldırmıyor farz edelim.

Dünyalığından bir şey gittiği zaman herkes üzülür, tamam. Dünyalığı yerinde olup da âhiretinden bir şey gittiğinde üzülmüyorsa bir insan, o zaman onun *Lâ ilâhe illa'llah* demesi onu Allah'ın gazabından kurtarmaz.

“—*Lâ ilâhe illa’llah* diyorum yâ Rabbi!”

“—Haa, seni kepaze seni! Paran yerinde olduğu zaman, işin tıkırında olduğu zaman bak hiç aldırıyor musun?”

O zaman ceza gelir. O zaman Allah’ın gazabı gelir.

Allah’ın gazabını ne tutuyor?

Lâ ilâhe illa’llàh demesi tutuyor, bir.

İkincisi; insan dininden bir şey gittiği zaman üzülecek. Samimi müslüman olacak. “Hay Allah! Bugün yine *İşrak* vaktine kalamadım. Acele bir şey oldu da, uyuyakalmışım da, uykum azdı da veyahut şöyle oldu da...” “Hay Allah! Dün akşam tesbih vazifelerimi misafirlik dolayısıyla, seyahatten geç geldiğim için, arabadan yorgun indiğim için işte yapamadım da...” “Hay Allah! Şu arkadaşımı ziyaret edecektim, olmadı da...”

Haa tamam, yapamadığı iyiliklerden, ibadetlerden üzülüyorsa bir şey yok.

Ama ibadetlerden, hayırlardan, sevaplardan kaçana hiç aldırmayıp dünyalığı tıkırında olduğu zaman keyfi yerinde gidiyorsa, ona Allah’ın gazabı gelir; *Lâ ilâhe illa’llàh* sözü onu engellemez.

Biraz dolanarak anlattım ama, herhalde anladınız.

Aslında *Lâ ilâhe illa’llàh* sözü Allah’ın gazabından bizi koruyor kardeşlerim! Bir bunu bilelim. *Lâ ilâhe illa’llàh*, *Lâ ilâhe illa’llàh*, *Lâ ilâhe illa’llàh*, bu söz bizi Allah’ın gazabına karşı koruyor. Allah bize o söz hürmetine gazap etmiyor, bizi bağışlıyor.

O söz kıymetli bir söz. Mânevî tesiri olan bir söz. O sözün birtakım hususiyetleri, esrarı vardır. Esrarengiz bir sözdür. O sözün o esrarından, fevâidinden, o hasâisinden insan istifade eder.

İstifade şartı neymiş? Dünyalığı elden gittiği zaman üzüldüğü gibi, ahireti elden gittiği zaman da üzüntüsü olacak. Samimi müslüman olacak. Ahiretinden zarara uğrayacak bir durum olduğu zaman üzülecek. Sahtekâr olmayacak, o şartla. Samimi müslüman olmak şartıyla lâ ilâhe illallah sözü çok faydalıdır.

Olmuş bir hadise anlatayım:

Lâ ilâhe illa’llàh sözünün özelliklerini başka türlü anlatamıyorum da, onun için bu fıkrayı söylemem lazım!

Bir mühendis kardeşim var. Almanya'yı gördü, Amerika'yı gördü. Kafası müsbet, çok zeki bir insan, süper bir zekâ, dehâ, öyle bir insan... O anlatıyor. Kendisi güçlü kuvvetli, pazusu yerinde, pehlivan…

"—Hacca gittim. Cebelü'r-Rahme'ye çıktım." diyor.

Hacda *Cebelü'r-Rahme*, Peygamber Efendimiz'in veda hutbesi okuduğu yer olduğu için, herkesin çok hücum ettiği bir yer, çok kalabalık bir yer. Tarifsiz kalabalık bir yer.

Ben bir keresinde, bizim çoluk çocuğu bir tarafa bıraktım da Cebelü'r-Rahme'ye doğru giden caddelerden o tarafa doğru bir yanaşayım dedim. Rahmetli Hocamız, "Gitmeyin!" demişti ama ben bir yanaşayım, şu mübarek yeri bir göreyim, o işte bulunayım diye... Yanaştım sıkıştı, yanaştım sıkıştı, yanaştım sıkıştı... Cadde genişti, serbestti. Yürüdükçe sıkıştım. Daha *Cebelü'r-Rahme* gözümün önünde uzakta, buradan Fatih camisi gibi görünüyor; daha uzakta, yakınında bile değilim. Nihayet yolda bir kalabalık geldi, bir oradan bir oradan, kaburgalarım ezilecekti.

"—Haa, Hocamın sözünü dinleyeyim!" dedim, döndüm geldim.

Sıkışmadan aklım başıma gelmedi de, sıkıştıktan sonra

döndüm. Çok kalabalık oluyor.

Bu arkadaş, caddede filan değil, Cebelü'r-Rahme'ye gitmiş, ta Cebelü'r-Rahme'ye çıkmış. Pehlivan kendisi, güçlü kuvvetli insan. Cebelü'r-Rahme'ye çıkmış. İyi, güzel!

"—Fakat pehlivanlık para etmiyor. Orada kuvvet para etmiyor. Dört yandan bir sıkıştım..." diyor.

Bir yandan sıkışsan bu tarafa gidersin, öbür yandan itseler bu tarafa gidersin. "Dört bir yandan sıkıştım, cenderenin içinde limon sıkılır gibi sıkılmaya başladım. Kaburgalarım çatırdamaya başladı." diyor.

Demiş ki:

"—Herhalde benim ölümüm burada olacak."

Çünkü kaburgalar başladı çatırdamaya, biraz sonra nefes de alamayacak, ondan sonra ölecek. Aklına öyle gelmiş.

"—Dur bari, *Lâ ilâhe illa'llàh…* diyerek öleyim!" demiş.

"—Lâ ilâhe illa'llàh… Lâ ilâhe illa'llàh… Lâ ilâhe illa'llàh…" demeye başlamış. Can havliyle, ne hızla, nasıl söylediyse…

"—Esrarengiz bir şey oldu... Ne olduğunu anlayamadım; kendimi rahat bir halde buldum." diyor.

Lâ ilâhe illa'llàh böyledir, onu anlatmak için söylüyorum.

Nasıl olduğu belli olmaz, kuvvetinin nereden geldiği belli olmaz. Çok hassaları olan, çok kıymetli bir sözdür. Bu söz insanın mahfuz kalmasına sebep olur, kurtulmasına sebep olur, her belayı def edici bir özelliği vardır. Kılıç gibidir. Çekersin *Lâ ilâhe illa'llàh* kılıcını, gider kafaları öte tarafa... Öyle bir şeydir...

Ne zaman? Samimi olduğun müddetçe. Samimiyetsiz oldun mu, Allah'ın gazabından *Lâ ilâhe illa'llàh* demekle kurtulamazsın.

Onun için neye dikkat edeceğiz? Ahiretimize zarar verecek bir şeyin olmasından sakınacağız.

Eskiden arkadaşlarıma söylüyordum. Bursa'da bir arkadaşımızın evine gitmiştik, ilk önce orada görmüştük. Biz söyledik söyledik, her tarafa yayıldı. O zamanlar pek öyle görülen bir şey değildi:

"—Bugün Allah için ne yaptın?"

Yirmi sene önce, öyle bir levha vardı:

“—Bugün Allah için ne yaptın?”

Mehmed Zahid Kotku Hocamız’la Bursa’da bir arkadaşın evinde öyle görmüştük. Söyledik, herkesin şimdi “Bugün Allah için ne yaptın?” diye bir levha evinde bulunuyor, kendisini muhasebe etsin diye.

Ben bir de diyorum ki: Sabahleyin kalktığınız zaman görebileceğiniz bir yere, yatağınızın karşısına bir levha daha asın:

“—Bugün Allah için ne yapacaksın?”

Bir de o lazım. Sabahtan bir düşünün. Bugün Allah için ne yapacaksın bakalım? Düşün bakalım. Bir de akşamleyin, bugün Allah için ne yaptın? Düşün bakalım. Gününü nasıl geçirdin? Ne hayırlı işleri yaptın? Akşam onun muhasebesini yap.

Sabahleyin de “Bugün Allah için ne yapacağım? Şu hayırlı işi yapayım, şu hayırlı işi yapayım, şu hayırlı işi yapayım, şu hayırlı işi yapayım...” Niyet et, öyle çık. Planla, sabahleyin öyle çık. Eğer ahiretimizi kazanmak için gayret sarf etmezsek, ahiretimizin harap olmasına aldırmazsak, o zaman lâ ilâhe illallah sözü Allah’ın gazabının gelmesini kesmez. Allah’ın gazabı gelir, insan belâsını bulur.

Bir kardeşimizin durumunu anlatayım. Zengin bir kardeşimiz anlattı:

"—Allah beni hasta etti. İyi ki hasta etmiş." diyor. "İyi ki hasta olmuşum. Gözüm açıldı, dünyayı anladım. Ölümle burun buruna geldim, hayatın mânasını anladım. Ölmeden evvel salih ameller işlemek lazım geldiğine kâni oldum. İyi ki hasta olmuşum. Etrafımda tanıdıklarıma da iyilik yapmasını tavsiye ediyorum." diyor. Kendisi fabrikatör, zengin insan.

Bir arkadaşına tavsiye etmiş. Hiç öteki fabrikatörün öyle hayır yapacak hâli yok. Milyonları var, belki milyarları var adamın, hayra hiç yanaşmıyor, hiç!

"—Yahu, ölmeden evvel hayır yap!" demiş.

Kendisi duydu ya o hissi içinde; insan hiç hayır yapmadan ölüverse "Vah tuh!" filan fayda etmeyecek. Ölüp gidecek, miras kalacak. Çoluktan, çocuktan, hanımdan, şundan bundan medet umacak artık; "Acaba benim nâmıma hayır yaparlar mı?" diye. "Hayattayken kendin yap..."

O öyle söylemiş ötekisine, ötekisi hiç aldırmamış.

Zengin ya adam... Öyle zenginler var ki muhterem kardeşlerim, paralarını alıyorlar yanlarına, Türkiye'de bizim burada, Amerika'da değil Türkiye'de, paralarını yanlarına alıyorlar, özel uçakla Kenya'da arslan avına gidiyorlar. Para var ya, kim karışabilir?

"—İstediğim yerde, nasıl istersem öyle harcarım!" diyor, eline av malzemesini tüfekleri alıyor, özel uçağa biniyor, 'vızzt' Kenya'da, bilmem nerede arslan avlayacak.

Ya burada tilki avla! Bizim bu Sakarya tepelerine çık, Uludağ'a çık, başka yere çık, Türkiye'de avlan… Avrupa'dan Türkiye'ye avlanmaya geliyorlar ama şuursuzluk.

Bu adam da, bu "Hayır yap!" dedikleri halde yapmayan adam da bir gün ne yapmış?

Cebine paraları doldurmuş, Bulgaristan'da keyif yapmaya gidecek. Bulgaristan'da, komünist ülke, her türlü şey ucuz. Avrupa gibi pahalı değil. Her türlü melânet ucuz, nispeten ucuz. Kadın var, içki var, kumar var, şunu var, bunu var. Paraları doldurmuş. Yalnız

gitse tadı olmayacak, bir fabrikatör arkadaşını daha yanına almış. Paraları ceplerine almışlar, Bulgaristan'da felekten kâm almaya gidiyorlar.

Gidiyorlar ama Allah CC, razı gelmemiş; yolda bir kaza oluyor, bu asıl hayır yapmayan adam ölüyor. Adını söylemiyoruz, gıybet olmaz, ölüyor gidiyor. Trafik kazasında ölmüş gitmiş. Ötekisi de yaralı dönmüş. Asıl suçlu berikisi olduğu için Allah onun canını almış:

"—Yeter artık yaptığın edepsizlikler! Gel bakalım da şunların bir hesabını ver!" diye.

Ötekisi geriye kalmış.

Muhterem kardeşlerim!

Bizim de kusurlarımız az değildir, bizim de nice kusurlarımız vardır. Rabbimiz afv u mağfiret eylesin. Dilerse kahreder. Kahrının yumruğu insanın tepesine indi mi, insanın beyni parça parça dağılır! Mekrinden, hilesinden, gazabından, azabından kimse kendisini emniyette hissedemez. Onun için titremesi lazım, kendine dönmesi lazım, aklını başına alması lazım!

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi samimi, has müslümanlardan eylesin… Yolunda dâim, zikrinde kàim eylesin... Kendi yolunu sevdirsin, ibadetlerini sevdirsin… Kendi kulluğunu güzel yapmaya bize şevk versin. Tevfîkini refîk eylesin... Hayırlı bir ömür geçirip, sàlih ameller işleyip, arkamızdan hayrât u hasenât bırakıp Rabbimizin huzuruna yüzü ak, alnı açık, sevdiği razı olduğu, makbul kul olarak varmayı nasib eylesin…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-esmele.

19. 10.1986 – İskenderpaşa Camii

19. İNSANIN SORGUYA ÇEKİLMESİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ hayrı halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn… Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn…

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr… Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

لاَ تَزَالُ الأُمَّةُ عَلٰى شَرِيعَةٍ حَسَنَةٍ ، مَا لَمْ يَظْهَرْ فِيهِمْ ثَلاَثٌ : مَا لَمْ يُقبَضْ مِنهُمُ العِلْمُ ، وَيَكْثُرْ فِيهِمْ وَلَدُ الْحَبَثِ ، وَيَظْهَرْ فِيهِمُ السَّقَّارُون ، قَالُوا : وَمَا السَّقَّارُونَ ؟ قَالَ : نَشْءٌ يَكُونُونَ فِى آخِرِ الزَّمَانِ ، تَكُونُ تَحِيَّتُهُمْ بَيْنَهُمْ إِذَا تَلاَقَوا التَّلاَعُنُ (حم. طب. ك. عن معاذ بن أنس)

RE.472/7 (*Lâ tezâlü'l-ümmetü alâ şerîatin hasenetin, mâ lem yezhar fîhim selâsün: Mâ lem yukbad minhümü'l-ilmü, ve yeksür fîhim veledü'l-habesi, ve yazher fîhimü's-sakkârûne. Kâlû: Ve me's-sakkârûne? Kâle: Neşvün yekûnûne fî âhiri'z-zamâni, tekûnu tahiyyetühüm beynehüm izâ telâku't-telâun.*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem cemaat-i müslimin!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ikramı, ihsanı hem dünyada hem âhirette cümlenizin üzerine olsun… Allah-u Teàlâ Hazretleri sevdiği kullarının zümresinden

haşreylesin…

Şurada Peygamber SAS Hazretleri'nin mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup dinlemek, tefeyyüz etmek üzere toplanmış bulunuyoruz. Bu hadîs-i şerîfler *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 472. sayfasının ortalarında, 7. hadisten okuduk, çünkü geçen hafta 6.yı bitirmiştik.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına, izahına başlamazdan önce, boynumuzun borcu, sevgimizin saygımızın gereği olduğu için, evvelen ve hâsseten Peygamber SAS Hazretleri'nin ruh-i pâkine âcizâne nâçizâne hediyemiz, arzımız olsun diye ve sonra onun cümle âlinin, ashabının, etbâının, ahbabının ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrabînin ruhlarına ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan hakiki ulemâ, verese-i enbiyâ, sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin cümlesinin ruhlarına hediye olsun diye;

Okuduğumuz hadîs-i şerîfleri bize kadar nakletmiş olan alimlerin, râvilerin, bu kitabı telif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddîn Hocamız'ın ruhuna hediye olsun diye; kendisinden yetişip el alıp tefeyyüz ettiğimiz Hocamız Muhammed Zahid Kotku Hazretleri'nin ruhuna hediye olsun diye;

Uzaktan yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere şu mescide toplanmış bulunan siz kardeşlerimizin de ahirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin, yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri canlarını, mallarını ortaya koyarak, 'Allah Allah' diye diye cihad edip fethetmiş olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayrât u hasenât sahiplerinin ve hâsseten içinde toplanıp şu dersi yapabildiğimiz şu mescidin yapılmasını ve yaşamasını sağlamış olan, imarı ve tamiri ile meşgul olmuş olan cümlenin ruhları ve onların geçmişlerinin ruhları için;

Biz yaşayan müslümanların da şu okuduklarımızdan faydalanıp, Rabbimiz'in rızasına uygun işler yapıp, rızasına uygun ömür sürüp, sevdiği amelleri işleyip, huzuruna sevdiği razı olduğu kullar olarak varalım ve ahirette Peygamber Efendimiz'e komşu olalım diye buyurun bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyup öyle başlayalım:

……………………………….

a. Ümmette Üç Kötü Şeyin Ortaya Çıkması

Metnini başta okumuş olduğumuz hadîs-i şerif, Muaz ibn-i Enes RA'dan rivayet edilmiş. Ahmed ibn-i Hanbel, Taberânî ve Hâkim kitaplarında rivayet etmişler.

Peygamber SAS Hazretleri buyurmuşlar ki:[147]

لاَ تَزَالُ الأُمَّةُ عَلٰى شَرِيعَةٍ حَسَنَةٍ ، مَا لَمْ يَظْهَرْ فِيهِمْ ثَلاَثٌ : مَا لَمْ يُقبَضْ مِنهُمُ الْعِلْمُ ، وَيَكْثُرْ فِيهِمْ وَلَدُ الْحَبَثِ ، وَيَظْهَرْ فِيهِمُ السَّقَّارُون ، قَالُوا : وَمَا السَّقَّارُونَ ؟ قَالَ : نَشْءٌ يَكُونُونَ فِى آخِرَ الزَّمَانِ ، تَكُونُ تَحِيَّتُهُمْ بَيْنَهُمْ إِذَا تَلاَقُوا التَّلاَعُنُ (حم. طب. ك. عن معاذ بن أنس)

RE.472/7 (*Lâ tezâlü'l-ümmetü alâ şerîatin hasenetin, mâ lem yezhar fîhim selâsün: Mâ lem yukbad minhümü'l-ilmü, ve yeksür fîhim veledü'l-habesi, ve yazher fîhimü's-sakkârûne. Kàlû: Ve me's-sakkârûne? Kàle: Neşvün yekûnûne fî âhiri'z-zamâni, tekûnu tahiyyetühüm beynehüm izâ telâku't-telâun.*)

(*Lâ tezâlü'l-ümmetü alâ şerîatin hasenetin*) "Şu ümmet, Ümmet-i Muhammed güzel bir yol üzeredir, doğru bir yol üzerindedir, doğru bir yol üzerinde gitmeye devam etmektedir."

Şeriat, şir'at ve *şer'*, hepsi yol, tutturulmuş usül, metod mânasına gelen bir kelime. Din mânasına da oradan geliyor.

Ümmet güzel bir yol üzerindedir. Ne zamana kadar? (*Mâ lem yezhar fîhim selâsün*) "İçlerinde şu üç durum çıkmadıkça... Şu sayılacak üç durum çıkmadığı müddetçe, Ümmet-i Muhammed

---

[147] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.439, no:15666; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.491, no:8371; Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.XX, s.195, no:438; Tahavi, *Müşkilü'l-Asar*, c.I, s.324, no:273; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.I, s.474, no:989; Muaz ibn-i Enes RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XIV, s.243, no:38568; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.128, no:16400.

doğru yol üzerinde, sağlam cadde-i kübrâda, sırât-ı müstakimde yürüyüp gitmekte devam eder dururlar.”

Ama bu üçü çıktı mı iş bozulur. O zaman işler tersine gider ve hayırlar şer olur ve Ümmet-i Muhammed’in başına çeşitli sıkıntılar gelir.

Neymiş bu şeyler?

1. (*Mâ lem yukbad minhümü’l-ilmü*) “İlim müslümanların içinden çekilip alınmadığı müddetçe müslümanlar doğru yolda giderler.”

2. (*Ve yeksür fîhim veledü’l-habesi*) “Kötülük çocukları içlerinde çoğalmadığı müddetçe...”

Kötülük çocukları, veled-i zinâ demek. Onlar çoğalmadığı müddetçe, onlar hâsıl olmadığı müddetçe, ilim alınmadığı müddetçe...

3. (*Ve yezhar fîhimü’s-sakkârûne*) “İçlerinde sakkarlar meydana gelmedikçe, teşekkül etmedikçe, görülmedikçe...”

(*Kâlû: Ve me’s-sakkârûne?*) “Bu sakkarlar kimlerdir?” diye sordular.

(*Kàle*) Peygamber Efendimiz buyurdu ki;

(*Neşvün yekûnûne fî âhiri’z-zamâni*) “Bunlar böyle bir sarhoş takımdır ki, ahir zamanda ortaya çıkarlar. Ümmet-i Muhammed’in içinden çıkarlar maalesef...”

(*Tekûnu tahiyyetühüm beynehüm izâ telâku’t-telâun*) “Karşılaştıkları zaman aralarındaki selâmlaşmaları, birbirleri ile lanetleşme tarzında olur. ‘Allah belânı versin!’ filan diyerek selâmlaşırlar.” diyor Peygamber Efendimiz SAS

Şimdi izah edelim.

Muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri bu dini dünyanın pek ayak uğramaz, tenha bir köşesinden zuhur ettirdi. Bu din Mekke gibi her tarafı ekin bitmez, taşlardan ibaret olan, sıcağı sıcak, ulaşımı güç olan bir yerde doğdu. Çöllerde gelişti. Çok düşmanlar gördü. Eski dinlerin mensupları olan yahudiler düşmanlık ettiler, hıristiyanlar düşmanlık ettiler, eskiden putlara tapmakta olan müşrikler düşmanlık ettiler.

Bu din o düşmanların hepsine galebe çaldı. Gelişti gelişti,

büyüdü büyüdü, deryaları taştı, deryaların üstünden dalgalandı, dünyanın bütün öbür kıtalarına yayıldı. İngiltere'ye kadar vardı, Afrika'ya kadar vardı, Asya'ya kadar vardı. Çin'e ulaştı, Hindistan'a vardı, Hindiçin'e vardı.

Birkaç sene evvel çağırdılar, Avustralya'ya gitmiştim. Avustralya'nın çok eski yerlileri var, kendilerine Aborjinler deniliyor. Onların âdetlerini incelemiş birisi de, Müslümanlığa benzer âdetler sezmiş. Demek ki İslâm'ın ilk devirlerinde İslâm oralara kadar bile gitmiş. Onlara bile tebliğ etmiş oldukları anlaşılıyor.

İngiltere kralı müslüman olmuş da *Lâ ilâhe illa'llah* diye sikke bastırmış, para bastırmış, 700 küsur senesinde. Daha Türkler Anadolu'ya gelmeden önce, daha Malazgirt harbi olmadan önce... Öyle bir erken zamanda ki hayret eder insan... Daha Abbasiler'in zamanında, Emeviler hemen biter bitmez, o devirde oraya kadar gitmiş de, İngiltere kralı müslüman olmuş da, *Lâ ilâhe illa'llah* diye sikke bastırmış.

İtalya'ya atlamışlar, Sicilya'ya Malta'ya geçmişler, İspanya'yı fethetmişler, Fransa'nın ortasına kadar gelmişler. Afrika'nın bilmediğimiz taraflarına kadar gitmişler. Sonradan Avrupalılar 16., ve 17. yüzyılda korsanlık yolu ile gemileri ile oralara gittikleri zaman, oradaki İslâm şehirlerini yakmışlar, yıkmışlar. Çünkü ahşap yapılmış, bizim bu eski İstanbul gibi, ahşap yapılmış. O şehirleri yakmışlar yıkmışlar.

Son tetkiklerden anlıyoruz. Mecmualarımızda neşrediyoruz bunları ki çok erken devirlerde Afrika'nın en umulmayan yerlerine kadar İslâmiyet'i büyükler tebliğ etmiş. Her tarafa yayıldı; tanındı, bilindi ve sevildi, tutuldu. Her yerde tutuldu İslâmiyet!

b. Hürriyet Oldu mu İslâm Yayılır

Geçtiğimiz haftalarda bir haftalık mecmua inceleme yapmış, diyor ki; "Türkiye'de Müslümanlık %8 nisbetinde gelişiyor." Nisbet de koymuş, Müslümanlık biraz daha ileriye gitti, gelişti diye...

Günlük çok yüksek tirajlı bir gazete de "Büyük ifşaat!" diye, maskeli bir adamın resmini öne koyarak yazı yazmış. Bizden de bahsetmiş, Mahmut Hoca'nın cemaatinden de bahsetmiş. İşte

böyle, İslâm gelişiyor.

Muhterem kardeşlerim!

İslâm hürriyetin olduğu her yerde gelişir, bunu herkes böyle bilsin. Hürriyet oldu mu, ortalığı serbest bıraktılar mı İslâm gelişir. Ruslar, erkekse Rusya'da hürriyeti ilan etsinler. Görelim bakalım, hadi! Hürriyet ilan edildi mi Rusya bugün müslümandır, gitti!

Mâni olmasınlar, ileri gelen liderlerini ona buna kurşunlattırıp öldürmesinler... Müslümanlık Amerika'da hızla yayılıyor. Kaç tanesini şehid ettiler... Liderler biraz büyüyor... Kendi reisicumhurlarını da öldürüyorlar onlar... Teksas'tan herhalde ders almışlar, tabancayı çeken bir tarafı devirip gidiyor.

Hürriyet oldu mu İslâm yayılır. Neden?

İslâm, hak din. Papaz okuyor, müslüman oluyor. Haham okuyor, müslüman oluyor. Japon okuyor, müslüman oluyor. Çinli okuyor, müslüman oluyor. Hepsinden isim verebilirim. Tanıştığım kimseler var. Kanadalı okuyor, müslüman oluyor.

Neden? Gönüllere hitap ediyor.

Neden? Sen mi çalıştın?

Daha evimizin sofrasını tanzim etmeye gücümüz yok. Biz kim, Kanada'da Müslümanlığı yaymak için çalışmak kim? Japonya'da Müslümanlığı yaymak için çalışmak kim?

Allah CC yayıyor!

"—Kur'ân-ı Kerîm'i okudum, müslüman oldum." diyor adam, çok dikkatimi çekti!

Arkadaşlar araştırıyor, röportaj yapan arkadaşlar soruyorlar:

"—Niye müslüman oldun?"

Adam profesör, Amerika'da. Her şeyi yerli yerinde; parası var pulu var, aklı var fikri var, felsefe okumuş, tarih okumuş, dünyayı tanıyor, modern cihazların hepsine sahip, televizyon, radyo, teyp, vs. vs. Her şeye sahip adam. Allah Allah...

"—Ailende müslüman mı var?"

"—Yok. Anam tarafı Alman, babam tarafı İtalyan, İspanyol... Hiç ailemde müslüman yok..."

"—Niye müslüman oldun?"

Kurcalıyor:

"—Ailenden birisi mi var? Şöyle bir tesir mi var, böyle bir tesir

mi var?..”

O tesiri yok, bu tesiri yok... Fazla kurcalayınca arkadaş, anlıyor, o da diyor ki;

“—Boşuna araştırma, Kur’an’ı okudum, müslüman oldum!”

Kur’an’ı okumuş! Nasıl okumuş?

Profesör, anamın memleketi diye Almanya’ya gitmiş... Anası Alman asıllı olduğundan, kendisi Amerikalı ama Almanya’ya gitmiş.

“—Almanya’da ilk dikkatimi çeken şey, Almanlar’ın çok kitap okuması oldu. Halbuki bizim Amerika’da spor önemlidir...” diyor.

Delikanlı biraz büyüdü mü, yer içer, adeleler, pazular... Hemen jimnastik, koşu, gezi, halter, şunu bunu...Temiz hava, bol güneş, yiyip içip yan gelip yatmak... Amerika’nın kültürü bu; keyfine düşkün adamlar.

Ütülü pantolonu kim giyecek? Blucin pantolonu onlar çıkarttı. Ütüyle kim uğraşıyor?

Avrupa biraz daha muhafazakâr, biraz daha tutucu oluyor. O kravatı bir tarafa atmış, giymiş; ütülü pantolonu bir tarafa atmış, blucini giymiş. Rahatına düşkün adamlar. Bara da, toplantıya da, lüks otele de ve saireye de... Öyle oteller var ki papyon kravat takmazsan kapıdan almıyorlar. Amerikalı cebine paraları, dolarları doldurmuş, o dolarlarla her yere giriyor. O serbest giriş kartı ucunu gösterdi mi, dolarların ucunu gösterdi mi girmediği yer yok, her yere giriyor. Ama nasıl giriyor? Blucinle, rahat kıyafetle. Rahatına düşkün insanlar.

Bakmış, Almanlar çok kitap okuyor; “Allah Allah, ben de biraz kitap okuyayım.” demiş. Almanya’daki gezisini tamamladıktan sonra, bir kitapçı dükkânına girmiş. O kitaptan, bu kitaptan, hani çiçek toplar gibi, aklına hoş gelen, gözüne takılan kitaplardan almış. Budizm’den kitaplar almış, Hint dinlerinden bahseden...

Bir de Kur’ân-ı Kerîm görmüş orada; “Bir de şunu alayım ya, şu müslümanların kitabı nasıl bir kitap?” diye bir de onu almış. Amerikalı ya, serbest fikirli adam, öyle belli bir taassubu yok. Dine bağlılığı da yok. Öyle aşırı bir hıristiyanlık taassubu da yok. Hepsinden almış, doldurtmuş kutuya, Amerika’ya dönmüş.

Bir müddet bakmamış. Sonra, “Ya şu aldığım kitaplara bir

bakayım.” diye kitapları karıştırırken Kur’ân-ı Kerîm’i almış, başından okumaya başlamış. Allah Allah... Biraz daha okumuş, biraz daha okumuş, biraz daha okumuş...

“—İşte okudum, müslüman oldum!” diyor.

Kur’an müslüman ediyor! Allah müslüman ediyor! Nasibi oldu mu insanın, müslüman oluyor.

İngiltere’de bir insanı, bizim buradaki bir mebus arkadaş anlattı, İngiltere’de tahsil görmüş kendisi, oradan tanıdığı kimse, belki adresini bile verebilecek kadar tanıyor. Bir adam Hıristiyanlığın bu hâlini bozuk görüyor, makul görmüyor, din değiştirmeye karar veriyor. Soruyor, soruşturuyor, inceliyor. Diyorlar ki:

“—En makul din Budizm’dir, insancıl bir dindir; git Budist ol!”

O da eşyasını, evini barkını satıyor, bir Range Rover alıyor, sağlam araba. Ailesini bindiriyor, Hindistan’a gidecek, Budist olacak. Çünkü Hak din o diye düşündüğü için oraya gidiyor. Türkiye’ye gelmiş. Üç defa üç gece arka arkaya:

“—Hindistan’a gitme, hak din İslâm’dır. Müslüman ol!” diye rüyada görüyor. Üç defa; “Boşuna oraya gitme. Hak din İslâm’dır. Burada müslüman ol!” diye...

Geliyor, burada müslüman oluyor. Arkadaşlar tanıyorlar, ben ismini şu anda söyleyecek durumda değilim.

Allah müslüman ediyor kardeşlerim!

Nasıl müslüman ediyor?

Eğer insanın kalbi temizse, terbiyesi yerindeyse, zalim değilse, hain değilse, fâsık değilse, inatçı, müşrik, muannit değilse, hakikati gerçekten arıyorsa Allah ona hidâyetin kapılarını açıyor. Edepsize açmıyor. Edepsiz her zaman Allah’ın lütfundan mahrum olur.

Onun için bir yerde hürriyet oldu mu, hak din olduğundan, bizde bir şey olduğundan değil...

Bize demişler ki:

“—Arkasında milyonlar var.”

Ya milyonlar olsaydı... Siz cemaatimizsiniz, şurada “Ramazan’da kadınların namaz kılacağı yer yok.” diye size söyleye söyleye söyleye... Şurada pazar günleri para toplaya toplaya şu yan tarafları zar zor yapmadık mı? Para istemek kadar zor şey var mı?

Biz arkamızda öyle milyonlar olsa, sizden para mı isteriz? Size bir kere ağzımızı açıp da söz mü söyleriz?

Yapan cemaat... Hayır yapmak istiyor. Biraz parası oldu mu insanın, parasıyla da hizmet yapması gerektiğini düşündüğü için hayır yeri arıyor müslüman. Ben de öyleyim, siz de öylesiniz.

Ben de şimdi kendim asgari geçim seviyesini geçtim mi? Geçtim. Profesör olmuşum el-hamdü lillâh; evim var, barkım var, rahatım, kendi geçimimi sağlamışım. Ben de hayır kapısı arıyorum:

"—Gönlümün razı olacağı bir hayır imkânı olsa da, ben de versem de ahirete sevap kazansam." diyorum.

Müslümanların umumî yapısı bu, müslümanlar yapıyor. Cami yapıyor. Hiçbir şey para ortada para pul yokken cami derneği tiril tiril bomboş çıkıyor yola, ondan sonra bakıyorsun cami bitmiş, kubbesi bitmiş, yanında imam evi bitmiş, yanında Kur'an kursu bitmiş, yanında başka şey bitmiş. "Mantar biter gibi cami bitiyor." diyorlar. Biter. Tabii biter. Halk istiyor. Hürriyet oldu mu biter.

Ama hürriyeti kesersen, engellersen, Kur'an okutturmazsan, hakkı söylettirmezsen, gırtlağına basarsan insanların, belki engelleyebilirsin ama onu da duyuyoruz ki engellenmiyormuş. Rusya'da bile aldığımız raporlara, İngiliz gazetelerinin, falanca gazetelerin, Amerikalılar'ın verdikleri bilgilere göre gizliden gizliye, sessiz sedasız Müslümanlık yine sapasağlam duruyormuş. Ne yapsınlar? Baskı var ama yine İslâmî hayatını yaşıyorlarmış. Aradan asırlar geçtiği halde İslâmiyet'ini yine sürdürüyorlarmış.

Hürriyet oldu mu İslâm yayılır, gelişir.

Gelişti, fakat dünyanın zevkleri de çoğaldı. Eskiden bir edepsizliği insan yapacağı zaman insanlardan uzaklarda yapardı.

Mesela bilmiyorum, sizin memleketinizde var mıdır? Hep duyarız; bekâr deresi.

Dere, bekârlıkla ne ilgisi var?

Bekârlar kasabanın içinde edepsizlik yapamayacakları için içkilerini alıp gidip orada içiyorlarmış, "bekâr deresi" demek o; "Sazı sözü, eğlenceyi orada yapıyorlar." demek.

Azap deresi. Azab-a'zeb, "bekâr" demek. Azeb deresi; bekârların gidip de kafayı çektikleri [dere]. Gizli yapıyor. Âşikâre yapsa dedesi döver, dedesi bastonu kafasında parçalar. Ondan korktuğundan

dedesinin gidemediği yere gidiyor, kabahati orada yapıyor.

Şimdi öyle değil. Şimdi meydanda her taraf; iki adımda bir kırmızı şarap, beyaz şarap, fıçı birası, şişe birası, altın renklisi, sarı renklisi, mavi renklisi, neyse… İçkilerin çeşidini neredeyse üstüne para vererek verecekler size. O kadar yaygın. Otobüs durağı gibi, dikkat edin, iki adımda bir birahane... İçkiyi içmek serbest. Kötülüğü yapmak, o da serbest. Bir sürü heveslisi var. Elini oynatsan ellisi gelecek. Edepsizlik o kadar yaygın...

Tabii nefse bu kadar taviz verilirse, nefsin hoşuna gidecek şeyler, şeytanın insanları aldattığı tuzaklar bu kadar cazip hale getirilirse, ilanları yapılırsa, reklamları yapılırsa, teşvikleri yapılırsa, resimleri konulursa...

Bugünkü gazetede yazıyor ki:

"—Filanca zengin iş adamı işini iyi bilirmiş, iyi kız seçmesini de iyi bilirmiş. Buzdolabının reklamını yapmak için filanca kızı seçmiş de buzdolabı ondan çok satılmış."

"—Ya insan, 'Buzdolabı iyi mi çalışıyor, kötü mü çalışıyor?' diye bakar, kızla ne ilgisi var?

Hayır, kız güzelse, kolunu bacağını çok açıp da reklamı öyle yapmışsa, o buzdolabı kamyonlarla satılıyor.

İnsanoğlu böyle, insanoğlunun umumî yapısı bu. Nefsi şeytanın istediği yollara gitmeye hevesli… Şimdi o heves çok olduğundan herkes bir yola gidiyor. Serbest bıraksalar, şartlar eşit olsa kimse oraya gitmez. Ama eşit değil. Müslüman %8 arttı diye ödleri patlıyor.

Ya korkacak ne var? İşte sen ben... Fena mı, içki içmez. Fena mı, rüşvet yemez. Fena mı, hırsızlık yapmaz. Fena mı, adam öldürmez. Fena mı, kimsenin malını almaz. Fena mı, haksızlık yapmaz. Başkasının karısına kızına bakmaz. Daha ne istiyorsun? Başını örtmüş kız, daha ne istiyorsun; işte namuslu yaşıyor. Sen sabahleyin evden çıksan, kadın da süslenip püslenip evden çıksa, akşama kadar senin bilmediğin yerlerde istediği gibi gezse...

Bugünkü gazetelerde yazıyor:

"—Alman kadınlarının yüzde ellisinden fazlası kocalarını aldatıyor."

Gazete yazıyor, resmen... Ben de dikkatli bir haber diye hemen

hatırımda tuttum. Alman kadınlarının yüzde ellisi kocasını aldatıyor.

"—Ya kocası varmış, aldatmaya ne lüzum var?"

Hayır, aldatır. Dini, imanı olmadı mı aldatır.

Bunu mu istersin? Yoksa evin yuvan belli olsun, çoluğun çocuğun belli olsun, çoluk çocuğun sana ait olduğu belli olsun mu istersin?

Akıl var mantık var...

İslâm serbest bırakılsa, gelişiyor ama karşı taraf da İslâm'la uğraşıyor. Gelişmesini istemiyor. Dosdoğru konuşmak gerekirse, bazı kimseler gelişmesini istemiyor.

Neden? Diyor ki:

"—Hürriyetlerimi engeller. Ben şimdi keyfimce eğleniyorum, kızlara bakıyorum, içkiyi içiyorum, keyfimi çatıyorum. Şimdi bu adamlar başa geçerse bunu yaptırmaz." diyor.

Ondan çekiniyor, işin doğrusu bu, çekinme bundan…

Tabii bu engellemeden, engellemeden, bir zaman gelecek ki bu dünya bozulacak, bozulacak, bozulacak, bozulacak; ahir zamanda her şey ters duruma gelecek.

c. İlmin Kaldırılması

Neler olacakmış?

İlk önce, (*yukbad minhümü'l-ilmu*) ilim alınacak.

İlim; Kur'ân-ı Kerîm ilmi, hadîs-i şerîf ilmi, fıkıh ilmi, akâid ilmi, mânevî gerçeklerin ilmi, dünyanın ne olduğu, ahiretin ne olduğuna dair ilim. Bu alındı mı, insanların bir şeyden haberi yok; vur patlasın çal oynasın bir ömür geçiyor.

Ondan sonra:

"—Hay Allah! Ya hayatın mânası bu muymuş? Ben anlayamadım. Azrail Efendi bana müsaade et de daha 50 yıl yaşayayım..."

Olmaz! Vakit geldi mi tehir olmaz. Bu hayatı anlatan, ahiret hayatını anlatan, öldükten sonra başa gelecekleri bildiren ilim var, din var.

Bu ilim alındığı zaman, Allah'tan korku kalktığı zaman, ahlâk bozulduğu zaman insanların birbirlerine karşı vecibeleri kabul

edilmemeye başlanır, cemiyetler çöker, her şey ters duruma gider.

Her şeyin başı ilim. Her şeyin başı sağlam bir bilgi.

Nefis mesela; şeytanın peşinde gidiyor, gidiyor, gidiyor, çeşitli günahları işliyor.

Nefsin en iyi ilacı nedir, doğru yola gelmesi için?

Tezekkür-i mevt; ölümü düşünmektir.

Ölümü düşünürse, ölümden sonrasını düşünürse nefis yola gelir. “Haa demek ki bu işin sonu böyleymiş, o halde tedbir alayım.” der.

İlim gitti mi her şey gider.

Diyorlar ki:

“—Türkiye’de Kur’an kursları artıyor. Vay, yandık o zaman!”

Kur’an kursları çoğalıyormuş. Hafızlar —benim giydiğim sarık gibi— sarıklar giymiş. Küçücük çocuklar vah zavallı, başlarına sarık giymişler, cübbe de giymişler yavrucaklar, yazık!”

Ne oldu? Çocukların kafası mı kesilmiş, ne olmuş yani?

“—Bırak bu çocukları, bu kadar olmasın.”

Ne olmasın, ne demek istiyorsun? Ne olmasını istiyorsun sen bunların?

Bak bizim açıkça istediğimiz ortada; ahlâklı olsun, terbiyeli olsun, çalışkan olsun, vatana millete faydalı olsun, kimsenin hakkını yemesin, şuurlu olsun, kahraman olsun, fedakâr olsun, cefakâr olsun, vazifesini müdrik olsun, ciddi olsun istiyoruz. Sen ne istiyorsun?

Biz kızların da namuslu olmasını istiyoruz, sen ne olmasını istiyorsun? Gel bakalım, sen ne olmasını istiyorsun ya? Ağzından şu baklayı çıkart, bir şey var senin dilinin altında, onu söyle! Sen ne olmasını istiyorsun?

“—Ya ben de dindar olmamasını istemiyorum ama bu kadarı da fazla.”

E ne miktarda olacak? Senin istediğin miktarda teraziye koyalım, karışımı öyle yapalım!

Bir şey ya olur ya olmaz! “Memur birazcık düzgün olsun, namuslu olsun ama tam namuslu olmasın!” der misin? “Tam namuslu olmasın, birazcık namussuzluk yapsın arada... Polis

memuru tam namuslu olmasın, bu kadar da namusluluk yaramaz, azıcık namussuz olsun.” der misin?

“—Hâkim bu kadar dürüst olmasın, azıcık yan cebine konulduğu zaman da biraz halden anlasın, parayı kabul etsin.” der misin?

“—Talebe bu kadar çalışkan olmasın. Aman bıktım bu talebelerin çalışmasından! Azıcık tembel olsunlar, ne bu böyle bütün karnede notlar 9, 10, 9, 10, 9... Biraz 2 gelsin, 3 gelsin, 0 gelsin...” der misin?

“—Demem...”

Demezsen “Müslümanda bu kadar Müslümanlık olmaz.” deme. Müslümanlık çünkü güzellik...

Bak biz beğeniyoruz, dedemizden dolayı beğeniyoruz. Ama Avrupalı dedesine rağmen beğeniyor. Haçlının çocuğu çünkü o, haçlı ordularının çocuğu… Dedesinin düşmanı olduğu halde İslâm dini dedesinin dinine aykırı olduğu halde, o müslüman oluyor. Anlasana oradan...

Roger Garaudy müslüman oluyor, Kaptan Kusto müslüman oluyor, falanca müslüman oluyor... Sağır sultanın duyacağı, davulla gümbür gümbür gümbürdetsen duyuramayacağın isimler müslüman oluyor. Hiç duymayan kalmayacak isimler müslüman oluyor.

İlim yürüdü mü korkma. İlim hâkim oldu mu korkma. İlim alındı mı o zaman kork! Cahil her türlü şeyi yapar. Babasını da keser, vatanını da satar.

Benim zihnime bir şey takıldı, takılmasa ama takıldı:

Bir yahudi 52 milyar dolandırmış, kaçmış. Ötekisi 15 milyar dolandırmış, kaçmış.

Kimden gidiyor bu paralar?

Türkiye’nin dışına çıktı mı bizden gidiyor. Ha sen, ha ben, ha o, ha ötekisi...

Bu kadar milyarları biz nasıl bir araya getirebiliriz? Milyar demek bin tane milyonu üst üste koyacaksın, 1 milyar edecek. Bir tanesi 52 milyar kaçırmış! Ötekisi 15 milyar kaçırmış!

Şu milyarcıklardan bir tanesi bizde olsaydı, paramız olsaydı gazete çıkartacaktık; gazete çıkartamadık! 300 milyon paramız

olsaydı; hani "Var arkalarında, bilmem kim destek oluyor..." dedikleri, o kadar paramız olsaydı haftalık dergi çıkartacaktık; çıkartamadık. Matbaamız olmadığından...

Çalışa çabalaya, uğraşa didine çıkarmaya çalışıyoruz. O bize tatlı geliyor. Bizim tarlada çalışmamız, kazma savurmamız, alnımızın terlemesi, soğanın üstüne bir yumruk vurup ikiye bölmemiz, ekmeğe tuza banıp yememiz bize daha tatlı geliyor. Helal.

"*—Elin kâşânesinden gûşe-i virânemiz yeğdir*."

El-hamdü lillah... Kendi ab u danemiz, soğanımız, tuzumuz bize daha tatlı geliyor. Alnımız açık el-hamdü lillah…

Bu kadar paramız olsaydı neler yapardık?

52 milyarımız olsaydı, o bize söz söyleyen gazete gibi 10 tane 15 tane gazete çıkartırdık, o zaman onu kimse okumazdı. Çünkü ben daha güzel çıkartırım evelallah... Param olsa daha güzelini çıkartırım ama para yok; böyle, ne yapalım, soğan ekmekle gidiyoruz.

d. Veled-i Zinânın Çoğalması

İlim oldu mu korkma. İlim olmadı mı o zaman iş zor.

İkincisi; (*ve yeksür fîhim veledü'l-hubs*) *Habes* demiş burada ama *hubs* daha uygun. "Kötülük çocuğu çoğaldığı zaman, o zaman kork."

Muhterem kardeşlerim!

Her şey helal lokmadan başlıyor. İnsan helal lokma yedi mi işi helal helal gider. Haram lokma yedi mi kendisi bile eğri eğri gidişine şaşar;

"—Ya ben niye bu kötülüğü yaptım? Niye böyle?"

Tabii ya; geçen akşam yediğin lokmadan haberin var mı? Kazancından haberin var mı?

Falancayı aldattın, yalan yere yemin ettin, şöyle yaptın böyle yaptın, lokmana haram karıştırdın, filancanın hakkını yedin. Bu çocuk sana ondan âsi geliyor. Sen bu günahı ondan işliyorsun. Bu yanlış yola onun için düştün. İnsan bile bile düşer.

Evladı da veled-i zina olursa, gayrimeşru olursa, gayrimeşru alâkalardan çocuklar türerse; ana yok, baba yok, uğur yok, bereket yok, hayır yok. Herif çıktı mı dışarıya bakacak, gözü dini imanı

para; “Ben parayı nereden kazanayım?” diye, onu arayacak. “Dolandırıcılıktan mı kazanayım? Piyasayı mı çalıp çırpayım? Eroin ticareti mi yapayım? Falanca işi mi yapayım?”

Birden pat diye zengin olan bir sürü insan var, gazetelerde hep görüyoruz, şaşıyoruz;

“—Allah Allah! Dünkü sümüklü çocuk bakıyorsun milyarder olmuş.”

Nasıl oldu?

Yolu var, kolay; Edepsiz oldun mu, terbiyesiz oldun mu, haram yemeye alıştın mı, karar verdin mi, çal, çırp, ayart, aldat; ondan sonra paraların hepsi senin oluyor. Mercedes’e kuruluyor o zaman. Ciğeri beş para etmez insan Mercedes’e kuruluyor.

Kötü insan arttı mı fena. Asil insanlar oldu mu; namuslu, memleketin hakiki sahibi, soylu insan, sözü senet, borcunu öder, sözünde durur, vaadini yerine getirir, başkasına merhametli; ondan korkma. Ama veled-i zina oldu mu; anası zaten kötü kadın, kendisine zaten nasıl küfür ede ede yetiştirmiştir...

Geçenlerde yakalandı işte bir tanesi; daireleri basıyordu da kötülük yapıyordu. Polisleri kaç gün peşinde dolaştırdı, dolaştırdı, dolaştırdı; yakalandı. İşlediği suçların hepsini topladılar, 700 bilmem kaç sene hapis takdir ettiler. Ömrü yetmiyor, kaç sene daha hapiste yatacak...

Neden?

Anası fahişeymiş. Anası kötü kadınmış. İşte o çocuğun öyle oluşunu oradan anla.

Oradan anladıktan sonra da eğer memleketini seviyorsan gel, anaların namuslu ana olmasına çalış. “Anaları namussuz oldu mu çocukları öyle oluyor, aman ne büyük felaket!” diye, işi oradan tuttur.

İki kere iki dört, bu kadar âşikâr! Ne diye inat edip duruyorsun?

Misali var, ismini vereyim isterseniz. Gazetelerde hepiniz okuduğunuz için, ismini ağzımıza bulaştırmayalım diye söylemiyorum. Kaç tane eve girdi, kaç tane kadının namusuna tecavüz etti; sonunda yakalandı. Hem de müstehcen film seyrederken yakalandı. O da gösteriyor ki; bu iş üstüne vardıkça şeytan iyice insanı avucuna alıyor. “Tamam, doydum demiyor.”

insan, daha beter oluyor. Onu gösteriyor muhterem kardeşlerim.

e. İnsanların Lânetleşerek Selâmlaşması

İşte bu veled-i zina arttı mı o zaman çok fena. Kötüler, soysuzlar hâkim oldu mu, o zaman felaket.

Ve bir de sakkâr denilen insanlar türeyecek. “Bu sakkâr ne demek?” diye merak etmişler sahâbe-i kirâm da sormuşlar;

“—Kimdir bunlar ya Rasûlallah?”

“—Bunlar âhir zamanda yetişen bir çeşit, bir nesildir ki; bir araya geldikleri zaman merhabaları birbirleriyle lânetleşmek oluyor.”

Hakikaten de bunu akıldan çok uzak görmeyin. Bugün mahalle arasında delikanlıların konuşmalarına biraz kulak verin; birbirlerine böyle yaparlar.

“—Allah kahretsin! Nerelerdeydin ya? Çok özledim seni! Gel bir öpeyim!”

E niye “Allah kahretsin!” dedin, madem seviyordun?

Selâmlaşması öyle. “Allah kahretsin!” dediği, “Eşşoğlu!” dediği, bilmem ne dediği iltifat ona... Böyle yetişiyorlar.

Bu neyi gösterir?

Törenin bozulduğunu, ahlâkın bozulduğunu gösterir.

Eski kitaplarımızı okuyun, anaya nasıl saygı varmış? 14. 15. Yüzyıl’dan kitapları okuyun; anneye saygı, babaya saygı, büyüğe saygı, töre nasılmış ne kadar sağlammış, görürsünüz.

O bozulduğu zaman işte artık doğru yoldan çıkacak, Ümmet-i Muhammed’in işi sarpa saracak demek.

O halde bunları duyduğumuz zaman biz ne yapalım?

Bizim yapacağımız şey, bunlar kötü şey olduğuna göre bunların zıddını yapmak…

İlme sarılacağız! Kur’an öğreneceğiz, hadîs-i şerîf öğreneceğiz, fıkıh öğreneceğiz, akâid öğreneceğiz, doğruyu eğriyi öğreneceğiz. Hayrı şerri bileceğiz. Şerri de bilelim, hayrı da bilelim. Şerri yapmamak için bilelim, hayrı yapmak için bilelim. İkisini de bilmek lazım.

Çünkü büyüklerimiz demişler ki:

مَنْ لَمْ يَعْرِفِ الشَّرَّ يَقَعُ فِيهِ

(*Men lem ya'rifi'ş-şerra yakau fîhi*) “Şerri bilmeyen, bilmeden onun içine düşer.”

Şerri bilmeyen kazâra içine düşer. Bilmeden âlet olur, aldanır. Onun için hayrı şerri bileceğiz. Zeki olacağız. Gözünüzün ucuyla şöyle bir baktık mı adamın ciğerinin köşesini bileceğiz, aldanmayacağız. Yanlış yola girmeyeceğiz.

İlme sarılacağız, bir.

İkincisi; namusa, iffete çok dikkat edeceğiz. Hanımlarımızın namusu bizim bayrağımız gibidir. Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü! Bayrak için Arif Nihat öyle diyor ya, merhum. Bizim namusumuz; kızımızın örtüsü bayrağımızdır, bayrağımız kızımızın örtüsüdür, o kadar birbirine eşittir, o kadar kıymetlidir. Kızımızın namusu önemlidir. Gözümüzün önünde kimsenin namusuna tecavüz ve sataşma yaptırmayız.

Bundan 80 sene kadar önce Fransızlar'dan bir turist gurubu Türkiye'ye gelmiş. Kapalıçarşı'yı gezmek istemişler. Fransızlar “İstanbul'da bir üstü örtülü sokaklar varmış, çarşı varmış, çok antika şeyler varmış...” diye duyuyorlar. Fransızlar gelmiş, çarşıyı pazarı, Kapalıçarşı'yı geziyorlar. Fransız sefaretinden adamlar da var.

Tabii Fransızlar bizim o zamanki kadınlarımızın örtündüğü gibi örtülü değil. O zaman peçesi de vardı, her tarafı da örtülüydü, kadınlar görünmüyordu. Tabii o kadınların öyle güle oynaya yürüdüğünü görünce, çarşıdaki pazardaki aşağı takım, hamallar ve saireler, laf atmaya başlamışlar, bıyık burmaya başlamışlar. O sefaretteki kadınlar... Çünkü eskiden kadının çarşıya çıkması yoktu. Çarşıda onu görünce biraz anlaşılan sataşmaya kalkmışlar.

“—Fakat” diyor, Fransız hatırasına yazmış; “Türkler namusa o kadar düşkün ki, kendileri başkasının namusuna sataşmadıkları gibi, kendi namuslarına başkasını sataştırmadıkları gibi, gözlerinin önünde velev bir yabancı da olsa yabancıya dahi sataşılmasına razı olmuyorlar.” diyor.

Namaz için toplanmışlar. Kapalıçarşı'nın içinde namazgâhlar vardı, şimdi hâlâ var mı bilmiyorum. Belirli yerlerde namaz yerleri

vardı; ezan okunur, esnaf oraya gelir, vakit namazı kılar, yine işine giderdi. Cemaat namaz için toplanmış. Orada o sataşmayı görünce namazı bırakıvermişler, o laf atanları bir kovalamışlar, kaçırtmışlar...

"İşte namussuzluğa müsaade etmez. Bu kavim öyle necip bir kavimdir ki gözünün önünde birisinin ötekisine, kendisi ile ilgili olmayan bir kimsenin bile namusuna tecavüz edilmesine, sataşılmasına müsaade etmez." diyor.

Böyleyiz. Böyle olmamız lazım. Namusa itina etmemiz lazım. Namussuzluğa da hiç yüz vermememiz lazım. Yaygınlaşmamasına çalışmamız lazım. Çünkü bu bir hastalık gibidir. Yayıldı mı her tarafa bulaşır. Kolera gibidir, her tarafa bulaşır. Ondan sonra zavallı Anadolu'daki kızcağız kürklere özenir, otomobillere özenir, artist olacağım diye buraya gelir, kötü yola düşer. Namusa çok dikkat edeceğiz, ikincisi bu.

Evlatlarımızı helâl sütle beslemeye, temiz pak evlatlar yetiştirmeye gayret edeceğiz. Bir de aramızda böyle töresi bozuk insanları türettirmeyeceğiz. Selâmlaşması, konuşması, görüşmesi her şeyi bize has; mertçe, erkekçe, tertemiz pak İslâmca olan bir güzel görünüm içinde olacak.

Bir profesör arkadaşımız geldi. Geçen gün konuşuyorduk, muhterem kardeşlerim. Çok mühim bir noktaya temas etti. Diyor ki:

"—Seni görüp hangi insan İslâm'a özendi de İslâm'a geldi?"

"—Sen müslüman mısın?"

"—Müslümanım."

"—Ben müslüman mıyım?"

"—Müslümanım."

"—Tamam, müslümanım diyorsun ama iyi bir müslüman mısın?"

"—E iyiyim tabii..."

"—Pekiyi seni görüp hangi gayrimüslim, hangi yabancı, hangi bigâne, hangi dinden uzak insan; 'Ah, işte bak, ne kadar iyi insan! İdeal insan böyle olur. Mükemmel insan, faziletli insan böyle olur! İşte bu Müslümanlığından dolayı, tamam ben de müslüman olayım!' diye senden özenip de kaç kişi İslâm'a gelmek istedi? Onu söyle bakalım, diyor.

Muhterem kardeşlerim!

Bu doğrudur. İslâm'ın telkini, terbiyesi, öğretilmesi asıl bu yolla olmuştur. Sahâbe-i kirâm gittikleri yerlerde ticaret için gittiler, bazen ticaret yapmaya gittiler. İslâm'ın Güneydoğu Asya'da ve saire yerlerde gelişmesi ticarî yolla oldu. Tüccar oraya gitti, müslüman tüccar; baktılar sözüne sâdık, ahdine vefalı, parasını tam ödüyor, malda hile yapmıyor, parada hile yapmıyor; hayran kaldılar, müslüman oldular.

Asıl İslâm'ın yayılması budur, muhterem kardeşlerim.

Bir kardeşimiz Amerika'da ihtisas yapmış. Profesördür şimdi, tıp profesörü, Amerika'da. Profesörü onun güzel ahlâkından müslüman olmaya kalkmış.

İşte İslâm'ı böyle yaşayacağız. Töremizle, hareket tarzımızla, hayat tarzımızla başkaları bizim İslâmî yaşayışımıza hayran olacak. İslâm böyle yayılır.

"—İslâm'a gel, İslâm'a gel, İslâm'a gel! İslâm güzeldir..."

Hayır, yol bu değil… Yol; hal dili ile İslâm'ın güzelliğini onlara gösterip, onları hak yola çağırmaktır.

Allahu Teâlâ bizi bu derecede güzel müslüman eylesin…

Bu hadîs-i şerifi iyi hatırınızda tutun. İlme sarılın, evlatlarınızı iyi yetiştirin ve törenize, İslâm'a sımsıkı bağlı olun.

f. Beş Şeyden Hesaba Çekilmek

Gelelim ikinci hadîs-i şerîfe:

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[148]

لاَ تَزُولُ قَدَمُ ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ ، حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ خَمْسٍ:
عَنْ عُمُرِهِ ، فِيمَا أَفْنَاهُ ؛ وَعَنْ شَبَابِهِ ، فِيمَا أَبْلاَهُ ؛ وَمَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ ،
وَفِيمَا أَنْفَقَهُ ؛ وَمَاذَا عَمِلَ ، فِيمَا عَلِمَ (ت. وضعفه ، ع. طب. عد. هب.
وابن النجار عن ابن مسعود)

RE. 472/8 (*Lâ tezûlü kademe'bni âdeme yevme'l-kıyâmeti min indi rabbihî, hattâ yüs'ele an hamsin: An umrihî, fîmâ efnâhu; ve an şebâbihî, fimâ eblâhu; ve an mâlihi min eyne iktesebehû, ve fîmâ enfekahû; ve mâzâ amile, fîmâ alime*)

Tirmizî rivayet etmiş bu hadîs-i şerîfi, (*ve'd-deafau*) "Zayıf hadistir." demiş. Dikkat edin, "zayıf hadis" demiş. Bu hususta dönüp sizlere bir şeyler söyleyeceğim. Ama Taberânî'de de var, İbn-i Hibbân'da da var, İbn-i Asâkir'de de var, İbn-i Neccâr'da da var. Onlar öyle dememişler. Râvisi İbn-i Mes'ud.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:

(*Lâ tezûlü kademe'bni âdeme*) "Âdemoğlunun iki ayağı gitmez. Yani yürümez, bir adım daha ileriye atmaz. (*Yevme'l-kıyâmeti*)

---

[148] Tirmizi, *Sünen*, c.VIII, s.442, no:2340; Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.X, s.8, no:9772; Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.284, no:1784; Ebu Ya'lâ, *Müsned*, c.IX, s.178, no:5271; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafa*, c.II, s.353; Hatib-i Bağdadi, *Tarih-i Bağdad*, c.XII, s.440, no:6907; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimaşk*, c.XV, s.316; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XIV, s.372, no:38983; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.132, no:16409.

Kıyamet gününde… (*Min indi rabbihî*) Kul, Rabbinin mahkeme-i kübrâsında, huzurunda bir adım öteye gitmez. İki ayağı bir adım atamaz.” Ne zamana kadar? (*Hattâ yüs’ele an hamsin*) “Beş şey kendisine sorulmadıkça, adımını atamaz ileriye!”

Beş şeyden sorgu var. Âdemoğluna Rabbinin mahkeme-i kübrâsında, rûz-i mahşerde, huzur-u ilâhîde beş şey sorulacak. Bu beş şeyden sorgu sual olmadıkça, âdemoğlu adımını atamaz, yerinden kıpırdayamaz.

Nedir bu beş şey?

1. (*An umrihî*) “Ömründen sorgu sual olacak.”

“—Sen kaç yaş yaşadın?”

“80.”

“—Neler yaptın ömründe? Ne hayırlar işledin? Gel bakalım...”

“—Yâ Rabbi! Çok uzun seneler... Ben bunun hesabının nasıl vereyim?”

Saniyesi saniyesine vereceksin! Küçük büyük ne varsa hepsi zaten yazılmış. Zaten sen unutsan Allah unutmuyor. Hepsi yazılmış, hepsi ortaya çıkacak. Senin unuttuğun şeyleri sen orada göreceksin.

(Fîmâ efnâhu) Ömründen sorulacak; ömrünü nerede harcadı?

Nerede harcadın? Kumarhanede mi? Meyhanede mi? Eğlence yerlerinde mi? Kıraathanede mi? Kahvehanede mi? Televizyonun önünde mi?

Ne güzel yakışıyor; televizyon-*telefisyon*…

Televizyon, uzaktan görüntüyü nakleden alet. *Telefisyon*, yani telef makinası; ömrü telef etmek için.

Bu taraftan buğdayı koyup öbür taraftan un yapıldığı gibi, ömrünün saatleri bu taraftan konuluyor, telef makinesinin öbür tarafından un olmuş savrulup gidiyor.

“—Nerede geçirdin?” diye soracaklar.

“—Neden? Televizyon seyretmek günah mı hocam?”

Yahu okuyacağın kitaplar var, yapacağın hayırlar var; koşturman lazım, çalışman lazım, uğraşman lazım! Vaktin varsa sen gel bana, yapılacak nice işler var...

2. (*Ve an şebâbihî*) Ömründen genel sorulduğu gibi, özel olarak

gençliğinden sorulacak. Gençlik, altın çağ. Hem altın çağ hem de delikanlılık çağı…

Gücün kuvvetin yerindeyken, sıhhatin iyiyken, gönlünden kafandan ne gibi fikirler geçerdi? Ömrünü nerede harcadın? Hayra mı sarf ettin, şerre mi sarf ettin? Ömrün gençlik safhasından özel bir sorgu sual olacak, iki.

(*Fîmâ eblâhu*) "Bu gençliğini nerede yıprattın?" diye soracaklar.

"—Dinçtin, sapasağlamdın, çakı gibiydin, çelik gibiydin, yay gibiydin, kıvırsalar zıp diye yine kalkardın. Sen bu gençliği nerede harcadın? Nasıl belin iki kat oldu? Niye böyle bu duruma düştün? Niye böyle elin ayağın titriyor? Niye böyle yıprattın vücudunu? Gençliğini nerede yıprattın?" diye soracaklar.

3. (*Ve an mâlihî*) İnsanın malından soracaklar. Mal, sahip olduğu parası pulu, evi barkı, iktisap ettiği, kazandığı şey…

(*Min eyne iktesebehû*) Nereden kazandın bu malı? Helalden mi haramdan mı? Ticaretle mi rüşvetle mi?

4. (*Ve fîmâ enfekahû*) Ve nereye sarf ettin? Hayra mı sarf ettin, şerre mi sarf ettin? Filanca lüks otelin falanca gecesini kapatıp da şu kadar içki harcayarak, bu kadar zevk, bu kadar dansöz çağırıp, bu kadar şarkıcı toplayıp da mı harcadın? Şu şu şu hayırlara mı

harcadın? Kazanç yerini de soracaklar, harcama yerini de soracaklar.

5. (*Ve mâzâ amile fîmâ alime*) İnsanoğluna bildiği şeyle ne amel ettiği sorulacak.

"—İskenderpaşa camiine gittin mi?"

"—Gittim yâ Rabbi!" diyecek, gidenler.

"—Oradaki hadisleri dinledin mi?"

"—Dinledim yâ Rabbi!" diyecek.

"—Anladın mı?"

"—Anladım yâ Rabbi!"

Arkasından;

"—Tuttun mu?" diyecek.

"—Öğrendiğini tatbik ettin mi?"

"—Kur'an okudun mu?"

"—Okudum."

"—Falanca vaazı dinledin mi?"

"—Dinledim."

"—Filanca kitabı okudun mu?"

"—Okudum."

"—Filanca okula devam edip de şu dersleri gördün mü?"

"—Gördüm."

"—Filanca gün annen baban sana şu nasihati etti mi?"

"—Etti."

"—Deden şu sözleri söyledi mi?"

"—Söyledi."

"—Bu bildiklerini tatbik ettin mi etmedin mi, söyle bakalım! Bu bildiklerinle ne yaptın?" diye soracaklar. Bilgisinin tatbikini soracaklar.

Muhterem kardeşlerim!

Burada beş şey böylece tamam oldu. Ömrünü soracaklar. Gençliğini nerede yıprattığını soracaklar. Malını nereden kazandığını, nereye harcadığını soracaklar. Bildiği ile amel edip etmediğini soracaklar. Ne yaptığını, bildiğini tatbik edip etmediği soracaklar. Beş şey.

Buna Tirmizî "Zayıf hadistir." demiş. Hadis alimleri çok ciddi insanlar oldukları için kılı kırka yarmışlardır. Sözün kendisi doğru

olsa bile, senedinde ve bir yerinde bir kusur olduğu zaman açıkça arkasından söylemişlerdir. Bu kitabı yazan Gümüşhaneli Hocamız da bunu almış, buraya yazmış. Ama niye almış?

Bir kere Tirmizî zayıf hadis demiş ama öteki alimler zayıf dememişler, onun için almış. İkincisi, arkasından bir hadîs-i şerîf daha getiriyor; aynı mânayı destekleyen bir hadîs-i şerîf. Oradan anlaşılıyor ki içindeki sözler doğruymuş. O bakımdan, Hocamız; "Zayıf olmasının bir mahzuru yok." demiş oluyor. "Ben hadis alimiyim. Merak etmeyin, Tirmizî böyle demişse de, ben bu konuyu bildiğim için, bunu destekleyen başka hadîs-i şerîf de var, o bakımdan bunun içindeki muhtevâsı doğrudur, ben bunu kabul ediyorum." demek. Yani hadis alimi olduğu için o hadisi alıyor.

Bizim bu okuduğumuz kitabı biz niye okuyoruz?

Gümüşhaneli Hocamız bu hadîs-i şerîfleri uygun görmüş, toplamış. Her hafta okunsun, okunsun da insanlar dinini öğrensin, iyi müslüman olsunlar diye. "Bu hadis kitabını devrederse bayağı bir alim olur." diye rivayet edermiş. Ve onun için bu kitabı haftada bir okurlarmış, hem de herkes eline kitabı alırmış, Arapçasını hızla okuyup geçerlermiş. O zaman herkes Arapça bilirmiş.

Bizden öncekiler geldi; hızlı okuyup mânasını verip geçiyorlardı. Biz geldik; yavaş okuyoruz, uzun anlatıyoruz, ondan sonra geçiyoruz. Devir değişiyor. Çünkü anlatmadan anlamaz. Kelimeyi bilmez, mânayı bilmez. Biz anlatma durumuna düşüyoruz. Bu böyle güzel bir kitaptır.

Biz bu kitabı okuyoruz diye, bazıları bizi bazı mecmualarda tenkit ettiler. "Niye bu kitabı okuyor?" Bu kitabı kötülemeye kalktılar.

Bu kitap iyi bir kitap mı, kötü bir kitap mı?

Halil Gönenç Hoca bir kitap yazmış; *Günümüzün Meselelerine Fetvalar*. Üçüncü cilt. Birisi sormuş:

"—*Râmûzü'l-Ehâdîs* kitabını bazı kimseler okuyorlar. Biz, burada okuyoruz. Bu kitap nasıl bir kitaptır?"

O da elini vicdanına koymuş;

"—Güzel bir kitaptır. İmam-ı Suyûtî'nin *el-Câmiu's-Sağîr*'i gibi matlup bir kitaptır. İçinde zayıf hadisler varsa da o zarar vermez. Çünkü sahibi alim kimsedir, bilerek koymuştur, faydalı bir

kitaptır.” demiş.

Üçüncü cildinin 18. sayfasında…

Ona da teşekkür ederiz. Çünkü hakkı söylemiş oluyor.

Zaten, Mehmed Zahid Kotku Hocamız bana bunu okuma müsaadesi verirken, demişti ki:

“—Es’ad, istediğin hadîs-i şerîfi okursun, istediğini atlayıp öbür tarafa geçersin.”

Maksat Rasûlüllah Efendimiz’in nasihatlerini size iletmek.

g. Ahirette Dört Şeyden Sorulması

Altında bir hadîs-i şerîf daha var, aynı konuda…

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[149]

لاَ تَزُولُ قَدَمَا عَبْدٍ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ أَرْبَعٍ : عَنْ عُمْرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ ، وَعَنْ عِلْمِهِ مَا فَعَلَ فِيهِ ، وَعَنْ مَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَ أَنْفَقَهُ ، وَعَنْ جِسْمِهِ فِيمَ أَبْلاَهُ ؟ (ت. ع. طب. حل. عن برزة الاسلمي)

RE. 472/9 (*Lâ tezûlü kademâ abdin hattâ yüs’ele an erbain: An umrihî fîmâ efnâhü, ve an ilmihî mâ feale fîhî, ve an mâlihî min eyne iktesebehû ve fîmâ enfekahû, ve an cismihî fîmâ eblâhü.*) Tirmizî hasen sahîh demiş bu hadis-i şerife. Mânâsı şöyle:

---

[149] Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.612, no:2417; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.144, no:537; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.XIII, s.351, no:7434; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.X, s.232; Ebû Berze el-Eslemî RA’dan.

Dârimî, *Sünen*, c.I, s.145, no:539; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XX, s.60, no:111; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.125, no:34694; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.V, s.74, no:7498; Muaz ibn-i Cebel RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XI, s.102, no:11177; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.IV, s.266, no:1435; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXXIII, s.92; Abdullah ibn-i Mes’ud RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XIV, s.436, no:38982, 39012, 39013; *Keşfü’l-Hafâ*, c.II, s.379, no:3163; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XVI, s.134, no:16411.

Bunu da Tirmizî rivayet etmiş ve *hasenün sahîhun* demiş.

İkinci hadîs-i şerîf de yukarıdaki mânayı takviye ediyor, ötekisinin eksiğini tamamlıyor. Böylece ötekisinin de takviyesi yapılmış oluyor.

Buyurmuş ki Peygamber Efendimiz:

(*Lâ tezûlü kademâ abdin*) "Bir kulun ayakları bir yerden öbür tarafa kıpırdamaz, bir adım kaymaz, ayrılmaz; (*hattâ yüs'ele an erbain*) dört şey kendisine sorulmadıkça..."

Bu ayaklarının bir yere kıpırdamaması, ayrılmaması ne zaman olacak?.. Ahirette olacak, mahkem-i kübrâda olacak. O zaman insanlar Cenâb-ı Hakk'ın huzurunda, mevkıf-ı azîmde durdurulacaklar. Oradan bir yere kıpırdamak yok, insanlara şu dört şeyden sorulacak:

1. (*An umrihî fîmâ efnâhü*) "Ömrünü nerelerde geçirdin, nerelere harcadın?" diye herkese soracaklar. "Kaç yaş yaşadım, bu ömrünü nerelerde harcadın?" diye soracaklar.

2. (*Ve an ilmihî mâ feale fîhî*) "İlmiyle ne amel etti, ne gibi ameller işledi?" diye sorulacak.

3. (*Ve an mâlihî*) "Malından sorulmadıkça; (min eyne iktesebehû, fîmâ enfekahû) Nereden kazandı, nereye harcadı?" diye sorulacak.

4. (*Ve an cismihî fîmâ eblâhu*) "Cesedinden sorulmadıkça, 'Bunu nerede yıprattın?' diye."

Muhterem kardeşlerim!

Dikkat edilirse burada aynı ötekilerde olan şeylerin hepsi var. Yalnız ifade değişmiş, o ötekisinde ikiye ayırdığı şeyi birisinin içine sokmuş, yine aynı şey mevcut. Demek ki bir râvi öyle hatırlamış, ötekisi böyle hatırlamış. Birisinin senedi sağlam, o hasenun sahîhun diye sıfatlandırılmış; bir hadîs-i şerîf, ötekisinde de "Bu senedi itibariyle zayıf hadistir." diye alimlerimiz, Allah razı olsun, güzelce bildirmişler.

Muhterem kardeşlerim!

Bu kadar sözün hulâsası şu ki; bu mesele doğrudur.

Rabbimizin huzurunda ömrümüzden sorgu sual olacak. Bu ömrü nerede geçirdiğimizi soracaklar. Onun için şimdiden cevabını hazırlayalım. Yazı mı yazarsınız, bir yere not mu edersiniz, yoksa

kendinize çekidüzen mi verirsiniz... Yaptığınız kötü işlerden vazgeçin, iyi işlere yönelin. Eskilere tevbe edin. Yalvarın, gözyaşı dökün. “Yâ Rabbi!” deyin, “Sen ayıpları örtücüsün, beni mahşer halkına rezil etme. Benim şu defterimi onların karşısında açma. Beni affeyle, mağfiret eyle!” deyin. Bundan sonra tevbe edin, hak yola girin.

İkincisi; Allah-u Teàlâ Hazretleri bildiği şeyi tatbik edip etmediğini soracak. Bildiklerinizi tatbik edin. Bildiğini tatbik edene Allah bilmediği ilimlerin kapısını açar da evliyâullah yapar. Onun için bildiğiniz şeyi tatbik edin kardeşlerim. Bildiğini tatbik eden insan Allah’ın sevgili kulu olur; mânevî gözü açılır, keramete erer, Allah’ın sevgili kulu olur. Bilinmeyen şeyleri bilir, başkasının bilmediği şeyleri bilir. Bildiğinizi duyduğunuzu tatbik edin.

Muhterem kardeşlerim!

Üçüncüsü; malınızı nereden kazandığınıza dikkat edin, helalden kazanın; nereye sarf ettiğinize dikkat edin, israfa ve harama sarf etmeyin! Harama sarf etmeyeceksiniz, tamam. İsrafa da sarf etmeyin. Boş yere de sarf etmeyin, lüzumsuz yere de sarf etmeyin. Hayra sarf edin ki hayırların hepsi sizin bizim gibi müslüman hayırseverler sayesinde oluyor.

Şu camiyi İskender Paşa yapmasaydı, ondan sonra gelen nesiller tamir etmeselerdi, Allah razı olsun, sizler yan tarafını ibadete açmasaydınız... Yan tarafta dut ağacı vardı, dut mevsiminde dutlar olurdu, yerlere dökülürdü, parmak gibi karasinekler uçuşurdu orada... Allah razı olsun, orasını cami yaptınız.

Orası şu oturduğunuz yerin iki mislidir. Orada namaz kılındıkça, buraya 50 kuruş, 1 lira, 10 lira para veren herkesin defterine sevap yazılıyor. İyi bir şey yaptık elhamdülillah. Ben de iftihar ediyorum ki, bir arazi parçasının, kurtlu sinekli bir toprak parçası olmasından kurtulup ibadethane olmasına yaradı, yaradık. Bir işe yaradık hiç olmazsa... Şu ölümlü dünyada hiçbir işe yaramazken bir işe yaradık el-hamdü lillah.

Parayı nereye harcadığımıza mutlaka dikkat edeceğiz. Hayra harcayacağız. Bunlar para vermeseydiniz yapılmazdı. Bu Kur’an kursları yapılmazdı, bu hayrât u hasenât yapılmazdı.

Yanımıza dul kadınlar geliyor, çocuğu ölmüş kadınlar geliyor, Ankara'dan bilmem nereden hastalar geliyor.

Birinci derece devlet memuru olarak emekliye ayrılmış da muhtaç duruma düşmüş. Allah karısına, kendisine hastalık vermiş. Onlar doktorlar, ilaçlar milaçlar derken el açacak duruma düşmüş. Geliyorlar, bizden istiyorlar, sizden istiyorlar. Sizden isteyecekler.

Müslüman hayırseverdir. Elini açacak, elinden geldiğince yardım edecek. İsrafa, harama değil de hayrât u hasenâta verecek, dua kazanacak. Sevaplı işler yapacak. Ahirette yüzü gülecek. Hepimizin yapmamız gereken şey bu. Malımızı nereden kazandığımızı ve nereye harcadığımıza dikkat edelim, aziz kardeşlerim.

Bir de bu bedenimizi nerede harcadığımıza, yıprattığımıza dikkat edelim. Bu beden bize emanettir. Bu bedeni sigara içip, içini zift doldurmaya hakkın yok kardeşim!

"—İçerim. Bazı kitaplarda 'Bir mahzuru da yok!' demişler."

Mahzuru var! Mahzuru var, kim ne derse desin mahzuru var! bu sigaranın mahzuru var! Benim eniştem sigaradan öldü. "Üç ay ömrün kaldı." dediler. Köyde, günde iki paket sigara içerdi. İçe içe ciğerini zift doldurmuş.

Bir kış soba yandığı zaman, boruları temizlemezsen bir dahaki sene kullanabiliyor musun? 20-30 sene püfür püfür, püfür püfür bu ağız tütüyor, içerisi zift doluyor, zifir doluyor. Ondan sonra sigaranın mahzuru yokmuş! Ya insaf! Allah insaf versin. Akıl var mantık var, bu kadar âşikâr bir şey. Niye inat ediyorsun kardeşim?

Bunu Allah soracak:

"—Bu bedeni sen niye yıprattın? Gel bakalım, bu ciğeri niye ziftle doldurdun? Ben sana bu salâhiyeti verdim mi?" der. "İçki masasında niye yıprattın? Kumar masasında niye yıprattın? Kötü yollarda niye yıprattın?" diye sorar. "Niye bakmadın?" diye sorar.

"—Niye ibadet edeceğim diye uykusuz kaldın da bu hastalığa düştün?" diye de sorar, o tarafını da söyleyelim.

Çünkü bu bedenin bizim üzerimizde hakkı var kardeşim, ibadeti bile ölçülü yapacağız. Uyku zamanında uyku, ibadet zamanında ibadet, yemek zamanında yemek, istirahat zamanında istirahat, oyun zamanında oyun. İslâmî mânada neyse, müsaade olan tarafta müsaade…

İslâm ölçü dinidir. Peygamber Efendimiz güreşen gençleri gördü de mâni olmadı, yapın dedi. "Çocuklarınıza yüzmeyi, ok atmayı, ata binmeyi öğretin!" dedi.

Bizim dinimizin her şeyi güzeldir. Bizim dinimiz gençlere de yarar, çocuklara da yarar, kadınlara da yarar, erkeklere de yarar, yaşlılara da yarar, herkese yarar. Herkes bu dinden cebini doldurur, kâr eder. Yaşlılar hürmet görür, gençler sevap kazanır, kadınlar kocasından izzet itibar görür, sataşılmaz, namuslu hür rahat yaşar. Herkes bu dinden kâr eder.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bu güzel dinin, bu büyük nimetin kadr u kıymetini bilmeyi cümlemize nasib eylesin… Bizi has, hakiki müslüman eylesin…

وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (الصف:٨)

(*Velev kerihe'l-kâfirûn*) (Saf, 61/8) Kâfirler istemeseler de Allah bizi bu güzel yoldan bir an bile ayırmasın... Yolunda dâim, zikrinde kàim eylesin… Türkiye'yi silme Edirne'den Kars'a kadar evliyâullah yurdu eylesin…

Bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-fâtiha!

26. 10. 1986 – İskenderpaşa Camii

20. SORULMAYACAK ŞEYLER

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, seyyidinâ ve senedinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

لاَ تَسْأَلِ الرَّجُلَ فِيمَ ضَرَبَ امْرَأَتَهُ ، وَلاَ تَسْأَلْهُ عمن يعتمد من إخوانه ، وَلاَ يعتمدهم ، وَلاَ تَنَمْ إِلاَّ عَلَى وِتْرٍ (ط. حم. ن. ه. ع. ك. د ض. عن عمر)

RE. 472/10 (*Lâ tes'eli'r-racule fîmâ darabe'mre'etehû ve lâ tes'elhu ammen ya'temidu min ihvânihî ve lâ ya'temiduhum ve lâ tenem illâ alâ vitrin.*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Çok aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretlerinin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı dünya ve âhirette sizlerin üzerinize olsun...

Peygamberimiz, rehberimiz, numûne-i imtisâlimiz Muhammed-i Mustafâ aleyhi's-salâtü ve's-selâm Efendimiz'in mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet, bir buket okuyup izah etmek için bu mübarek camide toplanmış bulunuyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izahına başlamazdan önce,

sevgimizin saygımızın, bağlılığımızın bir nişânesi, vefamızın, sadakatimizin bir emâresi olmak üzere, Peygamber SAS Efendimiz'in ruhuna hediye olsun diye ve onun cümle âl'inin, ashabının, etbâının, sâir enbiyâ ve mürselîn ve evliyâullahın; ve bilhassa Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan, Peygamber Efendimiz'in hakiki varisleri olan, ulemâ-i muhakkıkîn, sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ervâhına âcizâne nâçizâne hediyemiz olsun diye;

Okuduğumuz hadîs-i şerîfleri bize kadar nakil ve rivayet eylemiş olan hadis râvilerinin ve alimlerinin ruhlarına; eseri cem' ve telîf eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddîn Efendi Hocamız'ın ruhuna, kendisinden yetişip feyz aldığımız Hocamız Muhammed Zahid Bursevî Hazretleri'nin ruhuna;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, başta Fatih Sultan Muhammed Han olmak üzere cümlesinin ruhlarına, şehidlerin, gazilerin, mücahid ve muvahhid askerlerin ruhlarına; beldemizin medâr-ı iftihârı enbiyâ Yûşâ AS, sahabe Ebû Eyyûb el-Ensarî Hazretleri ve sâir tâbiîn ve evliyâullahın ruhlarına hediye olsun diye; c

Cümle hayır sahiplerinin ve içinde toplanıp bu hadisleri okumaya muvaffak olduğumuz şu İskenderpaşa Camisinin bânisinin ve ondan sonra tecdit ve tamir ederek yapanların, genişletenlerin, yaşatanların, içini cemaat olarak doldurup imar edenlerin kendilerine ve geçmişlerine rahmet olsun diye;

Biz yaşayan müslümanlar da Rabbimiz'in rızasına uygun yaşayıp, Peygamber Efendimiz in sünnetine ittiba eyleyip, onun şefaatine nâil olup, imân-ı kâmil ile göçüp Rabbimiz'in huzuruna sevdiği razı olduğu kullar olarak varalım diye, buyurun bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyup öyle başlayalım.

……………………….

a. Aile Yuvası Çok Önemli

Geçen haftadan 472. sayfanın sonunda kalmış olan hadîs-i şerîftir ki Ahmed ibn-i Hanbel'de, Neseî'de, İbn-i Mâce'de, *Müstedrek*'te, Beyhakî'de ve sâir kaynaklarda Hz. Ömer RA tarafından rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[150]

لاَ تَسْأَلِ الرَّجُلَ فِيمَ ضَرَبَ امْرَأَتَهُ ، وَلاَ تَسْأَلْهُ عَمَّنْ يَعْتَمِدُ مِنْ إِخْوَانِهِ وَلاَ يَعْتَمِدُهُمْ ، وَلاَ تَنَمْ إِلاَّ عَلَى وِتْرٍ (ط. حم. ن. ه. ع. ك. د ض. عن عمر)

RE. 472/10 (*Lâ tes'eli'r-racule fîmâ darabe'mre'etehû, ve lâ tes'elhü ammen ya'temidü min ihvânihî ve lâ ya'temidühüm, ve lâ tenem illâ alâ vitrin.*)

(*Lâ tes'el*) nehy-i hazırdır. Peygamber Efendimiz muhatabı olan râviye veyahut bir başka sahabiye buyurmuş ki:

(*Lâ tes'eli'r-racule fîmâ darabe'mre'etehû*) "Adama karısını neden dövdüğünü, niye ona vurduğunu sorma!

(*Ve lâ tes'elhu ammen ya'temidu min ihvânihî ve lâ ya'temidühüm*) Adama müslüman kardeşlerinden hangisine itimat ediyor, hangisine itimat etmiyor diye sorgu sual açma!"

"—Sen bu etrafındaki arkadaşlardan hangisine güveniyorsun? Hangisi çürük, hangisi sağlam?" diye böyle bir sorgu sual açma!

(*Ve lâ tenem illâ alâ vitrin*) "Vitr-i vâcib dediğimiz gece namazını kılmadan da uyuma!"

(*Lâ tes'eli'r-racul*) nehy-i hâzır, çünkü bazıları meçhul sîgasıyla harekelemişler ki olmaz; çünkü 'te' var başında. O zaman lâ yüs'elü demek lazım gelir. Onun için 'te' olduğundan nehy-i hâzır olduğu muhakkak.

Adama karısıyla neden kavga ettiği, ona neden vurduğu sorulmaz. Neden? Ailenin mahremiyeti var.

Yakınlarımdan bir kız, çok hoşuma gitti; kocasıyla evlendiği zaman karşılıklı sözleşmişler, demişler ki:

---

[150] İbn-i Mace, *Sünen*, c.VI, s.129, no:1976; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.20, no:122; Hakim, *Müstedrek*, c.IV, s.194, no:7342; Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.VII, s.305, no;14555; Tayalisi, *Müsned*, c.I, s.20, no:135; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.43, no:37; Mizzi, *Tehzibü'l-Kemal*, c.XVIII, s.30, no:3403; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.III, s.458, no:7428; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.136, no:16415.

“—Biz evlendik ya, eh hayatın bin bir türlü hâli var. Sen evin sırrını gidip başkasına söylemeyeceksin, ben de evin sırrını gidip başkasına söylemeyeceğim. Söz mü?”

“—Söz…”

Hiçbirisi ötekisinden şikâyet etmiyor. Kol kırılır yeni içinde kalır, belli olmaz, başkası anlamaz. Evin içinde “tıs tıs” ne olduysa oldu ama dışarıda kimse bilmiyor. Prensip çok hoşuma gitti.

“—Bunu kimden öğrendin?” dedim.

Allah’ın ilhamı, söylenmiş de değil, anası babası söylemiş de değil ona ama aralarında güzel bir anlaşma yapmışlar.

Muhterem kardeşlerim!

İslâm’da aile yuvası çok önemli… İslâm’da birçok emir ve yasak aileyi korumak için konmuştur. Aile yıkılmasın, duvarları sağlam dursun, temelleri sağlam olsun, duvarları sağlam esaslar üzerine kurulsun diye aileyi korumak için İslâm’da çok hükümler gelmiştir. Ama bu aziz müessesenin... İçtimâî müessese, kapısında levhası olan, Türkiye Cumhuriyeti filanca bakanlık falanca müessesesi değil; içtimâî, İslâmî bir müessese... Bu müessesenin kıymetini pek çok kimse bilmiyor. Zaten bilmeyen bilmiyor. Kâfirlerden, cahillerden, gayrimüslimlerden bilmeyen bilmiyor, tamam. Zina ediyor, aileye hıyanet ediyor, şöyle oluyor böyle oluyor...

Geçen gün gazetede okudum, artık bu çeşit şeyleri de gazeteler yaza yaza insanda, okuyucularda ar damarını da çatlatıyorlar. Meselâ, “İsveç’te kadınların yüzde ellisi ailesini aldatır.” diye yazmış. “Yüzde ellisi, yüzde ellisinden fazlası...” diye yazmış. Korkunç rakamlar, çok kötü şeyler...

Bilmeyen bilmiyor.

Pekiyi, Müslümanlar ailenin kıymetini biliyorlar mı?

Müslümanların çoğu da bilmiyor. Çünkü bana geliyorlar, konuşuyoruz, dert yanıyorlar. Kadın, kocanın hürmetini kıymetini bilmiyor. Erkek, vazifelerini şefkat tarafını bilmiyor. “Erkek oldum” diye kazaklığa, kabadayılığa kalkıyor.

Neden? Ötekisi daha zayıf, kavga etseler ötekisi daha kuvvetli… Onu yenecek. Onun için çat pat küt!..

Öyle şey yok.

“—Neden öyle şey yok?”

Bugün burada yaparsın ama yarın Allah sorar. Yarın Allah'ın huzurunda sıra ona geçtiği zaman o senin yakana yapışır.

Hesap var mı? Var.

Ahiret var mı? Var.

Cennet, cehennem hak mı? Hak.

Amellerin tartılması olacak mı? Olacak. Hakların alınması, verilmesi olacak mı? Olacak.

Bu dünyadayken tedbir alacaksın. Velev çocuğun olsa bile hakkını çiğnememeye çalışacaksın. Bir çocuğunu kucağına alsan fazla sevsen, ötekisinin karnı ağrır, kıskanır. Ve ona haksızlık etmiş olursun. Sevmede bile adalet edeceksin. Bir çocuğuna fazla mal versen, ötekisine vermesen, olmaz. Karına zulmetsen olmaz. Karın sana zulmetse o da olmaz. Karşılıklı.

Avrupa'da kadın haklarını ilk önce çok çiğnediler Avrupalılar, çok çiğnediler! Kadının miras hakkı yok, ticaret hakkı yok, mal edinme hakkı yok, hiç adamdan sayılmıyor. Adam öldüğü zaman malları erkek çocuklara kalıyor.

Böyle iken, sonradan kadınlar bir hakları elde ettiler, bu sefer öteki aşırılığa, hızla bu tarafa doğru geldiler, çizgiyi geçtiler, ta öbür aşırı uca kadar gittiler. Bu sefer de kadın kocasını aldatsa da kocanın bir şey yapacak hâli yok.

Neden? Kanunlar kadının arkasında; evin kocasının canına okuyor!

Bizim askeri ataşelerden bir tanesi Paris'e gitmiş. Ciddi bir arkadaş, sağ salim hâlâ kıymetli bir kimse... Orada Fransızlar sevmişler onu, bazı dostluklar olmuş. Bir Fransız dostu bir gün gelmiş, suratı bir karış asık;

"—İntihar edeceğim." demiş.

Demiş ki;

"—Niye?"

"—Karım beni aldatıyor. Tesbit ettim, âşikâr; aldatıyor."

"—Madem öyle, boşa gitsin."

"—Yok bizim dinimizde boşamak yoktur."

"—Kanunlarda boşamak yok mu?"

"—Laik kanunda boşamak var ama Katolik kanununda boşamak olmadığından bu cemiyet beni aforoz eder, bu papazlar

benim canıma okur."

"—Ne olacak?"

"—İntihar edeceğim."

Demiş ki:

"—İslâm dini canı çok aziz tutar, insan kendisine kıyamaz, yasaktır. İntihar etme, şöyle yap böyle yap..." diye ona bazı yollar öğretmiş, göstermiş.

Onlar aşırılığın öbür tarafına gitmiş.

İslâm, itidal-denge dinidir. İslâm'ın emirlerini iki taraflı incelediğin zaman anlaşılır. Soruyorlar:

"—Madem her şey eşit de niye İslâm'da kadına mirastan yarım hisse verilmiş? Hah, yakaladım seni, kıpırda bakalım şimdi, ver bakalım cevabı!"

Dikleniyor.

"—Niye kadına yarım hisse verilmiş?"

Şundan verilmiş ki; ailenin geçinme vebali, mes'uliyeti erkeğin omuzunda…

"—Nasıl omuzunda?"

Kadın evde oturur. Erkek mecburen ona yiyeceğini getirecek, içeceğini giyeceğini getirecek, ona barınacak bir yer temin edecek. Kadının hakkıdır. Hiç çalışmak mecburiyetinde değildir.

Avrupa'da öyle değil. Ben İsveç'te okuyan bir kardeşimize kanunlarını sordum. İsveç'te, kanunları biliyor. Diyor ki:

"—Evin masrafları kadınla erkek arasında eşit bölüşülür. Kadın da çalışacak, erkek de çalışacak, masraflar iki tarafa taksim olunacak."

Bak gördün mü? Güya eşitlik var ama kadınların canına okuyor.

İslâm'da bir eşitsizlik var ama kadınlar el üstünde… Çünkü ötekisine mecbur tutmuş; sen bunun yiyeceğini, içeceğini, giyeceğini, hayâtî ihtiyaçlarını sağlamakla vazifelisin, hadi bakalım çık dışarıya, gez dolaş, ticaret yap, helâlinden eve getir.

İslâm'ı iyi tanımak için, dört tarafından incelemek lazım! Bir tarafından bakıp, "Aa! Burada bir sertlik var, burada bir sivrilik var!" dersen olmaz. Dört tarafını dolaş, incele gör, o zaman anla.

Ailenin bu mahremiyetini, bu kıymetini bilmiyorlar kardeşlerimiz; hemen bir 'dır dır', bir gürültü, bir patırtı, bir

boşanma; böyle gidiyor. Kadın kocaya itaate razı gelmiyor. Koca kadının kıymetini bilmiyor, kendi salâhiyetlerini kötüye kullanıyor.

Herhangi bir salâhiyet ki kötüye kullanılır, Allah o kötüye kullanan kimseyi sorguya suale çeker, velev devlet reisi bile olsa... Halife-i rûy-i zemin olsa Allah-u Teàlâ Hazretleri:

"—Sen bu tebaana nasıl muamele ettin?" diye soracak.

Hadislerle sabit…

b. Ailenin Reisi Erkek

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[151]

كُلُّكُمْ رَاعٍ ، وَ كُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ (خ. م. د. ت. حم. حب. طس. ع. هب. ق. حل. خط. عد. عن ابن عمر)

(*Küllüküm râin*) "Hepiniz çobansınız, (*ve küllüküm mesûlün an*

[151] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.304, no:853; Müslim, *Sahîh*, c.III, s.1459, no:1829; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.145, no:2928; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.208, no:1705; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II s.54 no:5167; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.342, no:4490; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.81, no:206; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.170, no:3890; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I,s.273, no:450; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.199, no:5831; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.XI, s.319, no:20649; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.322, no:5261; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.287, no:12466; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.374, no:9173; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.281; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.IV, s.143, no:2951; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.242, no:745; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *İyâl*, c.I, s.491, no:320; İbn-i Mürdeveyh, *Emâlî*, c.I, s.108, no:2; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.428, no:2327; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s.265, no:100; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.174; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.110, no:5954; Ukaylî, *Duafâ*, c.I, s.49; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.273, no:450; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.I, s.123; *Kenzü'l-Ummâl*, c.VI, s.47, no:14710; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.152, no:209; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.276, no:2771; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.330, no:1483; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.33, no:14670 ve 14710; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.941, no:1946; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XV, s.381, no:15753, 15754; RE. 343/1.

raiyyetihî) ve hepiniz sürünüzden, güttüğünüz sürüden mes'ulsünüz." diyor Peygamber SAS Efendimiz.

Buhârî'de olan bir hadîs-i şerîf, herkesin bildiği, kimsenin itiraz edemeyeceği bir hadis-i şerif.

"—Ben komutan oldum, ben devlet reisi oldum, ben amir oldum, ben emir oldum..."

Öyle yağma yok. Hepsi vebal, hepsi mesuliyet mesleğidir.

Aklı başında olan insan, vazifesini güzel yapmaya çalışır. Yapmadığı takdirde Allah soracak. Kocaya da soracak, kocaya da ailesinin fertlerine karşı vazifelerini doğru yapıp yapmadığını soracak.

İki tarafta bir eksiklik var. Aile eğitimimize dikkat edelim, muhterem kardeşlerim. Karınızı, haklarını çiğneyerek hayatından bezmiş hâle getirmeyin. Kadınlar -vaazımızı dinlerler, şurada kadınlar kısmı var- kocalarınıza hürmet edin. Peygamber Efendimiz diyor ki;

"—Bir kimsenin bir kimseye secde etmesi yoktur."

Çünkü ona hürmet göstermek için secde etmek istediler. Huzuruna girdiği zaman gelenler Peygamber Efendimiz'e secde etmek istediler.

"—Hayır! İslâm'da bir kimsenin bir başka kimseye secde etmesi yoktur." dedi. Arkasından da hemen, o hadiseden bir ders vermek için dedi ki;

"—Eğer bir kimsenin bir kimseye secde etmesini emredecek olsaydım, kadının kocasına secde etmesini emrederdim."

İslâm böyle. Kadın kocasına hürmet edecek, saygı gösterecek.

Ailenin reisi ve yükü taşıyıcı hamalı erkek… Dışarıda gidecek, soğukta sıcakta, çamurda bilmem nerede, sıcağın altında, tarlada, fabrikada, oksijen kaynağının karşısında gözlerine gözlük takarak, yanağından şakağından terler damlayarak çalışacak ki karısı, çoluk çocuğu evde rahat etsin diye. İslâm'ın nizamı böyle…

Her şeyin bir modeli var. Arabaların bile hepsi insanlar binsin, bir yere gitsin diye yapılmıştır ama kaç çeşit araba var. Ama bir en güzeli var, en kıymetlisi var, milyonlar olanları var, kaç milyon olanları var, bir de basitleri var. Dünyada da pek çok hayat nizamı vardır. Bunların en güzeli, hatta mukayese edilmeyecek kadar

güzeli İslâm nizamıdır. Çünkü İslâm nizamının her tarafı tamdır, her tarafı tam olan bir nizamdır.

Bir evin cephesi çok güzel olsa; çok güzel boyanmış, tertemiz, pırıl pırıl... İçine girsen; merdivenleri pis, ahşap, köşelerde örümcekler, duvarları çatlamış... Cephesinin güzelliğine bakar mısın? Bakmazsın.

İçi güzel olsa, dışı çirkin olsa; olmaz. İçi ve dışı güzel olsa damı aksa, çatısı kötü olsa; olmaz. Çatısı damı, önü arkası güzel olsa, temeli çürük olsa; olmaz.

Adam;

"—Ya bu evin temeli çürük, ben bunu satın almam." der. "Temeli kayıyor, toprağında çürüklük var, killi toprak üzerinde, kayıyor bu..." der.

Her tarafı sağlam olacak.

Bu dünya nizamlarının ya temeli çürüktür, ya duvarı yıkıktır, ya önü vardır arkası yoktur, ya sağı vardır solu yoktur, ya topaldır, ya kördür, ya çolaktır... Bunlardan bir hayır gelmez ki!

c. En Büyük Nimet

İnsanı en iyi bilen yaratıcısıdır. Yaratıcısı, hàlıkı Allah-u Teàlâ Hazretleri; insanoğlunun hem ruhuna hizmet eden, hem bedenini koruyan, hem ailesini kollayan, hem cemiyeti intizama sokan, hem dünyasına hem ahiretine hitap eden bir mükemmel, dört başı mamur nizam koymuştur ki adı İslâm... Daha ne istiyorsun?

(*El-hamdü li'llâhi alâ ni'meti'l-islâm*) İslâm nimetine hamd ü senâlar olsun ki, ondan büyük nimet yoktur. İnsanoğluna verilmiş nimetlerin sayısını sayamazsın.

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللّٰهِ لاَ تُحْصُوهَا ، إِنَّ اللّٰهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (النحل:١٨)

(*Ve in teuddû ni'meta'llàhi lâ tühsùhâ, inna'llàhe legafûrun rahîm.*) "Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin nimetlerini saymaya çalışsanız, bitiremezsiniz, mümkün değil." (Nahl, 16/18)

Bu nimetlerin en büyüğü hangisidir?

Senin müslüman olman nimetidir.

Bak şu anda müslümansın ya, mü'minsin ya, ölsen imanla cennete gideceksin, daha ne istiyorsun? Ebedî cenneti kazanmışsın; köşkler, bahçeler, havuzlar, hûriler, köleler, gılmanlar, meyveler, gözlerin görmediği kulakların işitmediği, kimsenin hatırına hayaline sığmadık nimetler, izzetler, itibarlar sana bana geliyor. Senin gibi benim gibi fakir fukaraya Allah iman sayesinde ahiretin ebedî saadetini veriyor, daha ne istiyorsun? Garantiye almışsın, cebine koymuşsun, kalbine yerleştirmişsin.

"*—Lâ ilâhe illa'llah, Muhammedün rasûlü'llah!*" diyorsun.

En büyük nimet budur. Allah bize bu nimetin kadrini kıymetini bilmeyi nasib eylesin…

Bu nimetin kadrini bilmenin bir şekli de bunu güzel kullanmaktır. İşte bu ailemizi de nümune bir aile olarak yürütmeliyiz. Zulmetmeden, zulme uğramadan, yanlış yola kaydırtmadan dosdoğru götürmeliyiz. Direksiyonu bize vermişler; arkamıza hanımımızı, çocuklarımızı emanet etmişler, uçurumlu bir yoldan gidiyoruz. Bu arabayı uçuruma devirirsek bu aileye yazık

olur. Bu aileyi cehennem çukuruna düşürmeden, bu evlatları imansız, kâfir, sarhoş, ayyaş, zinakâr, âsi, mücrim kul olarak yetiştirmeden, şeytana kaptırmadan dosdoğru cennet yoluna götürmek lazım.

İşte o senin omuzunda vazife, annenin omuzunda vazife... Hepimizin bu vazifeyi güzel idrak etmemiz uygun olur. Ailenin saadetine ihtimam etmemiz münasip olur.

Hocamız, kitabın müellifi, şârihi Gümüşhaneli Hazretleri şerhte diyor ki:

"—Buradaki emir anne ve babaya da şâmildir."

Haa, bir şey daha anlıyoruz... Açıklamasında diyor ki:

"—Bu yasak, bu emir, 'Sorma, karışma, aralarına girme!' sözü anne ve babalara da şâmildir."

Buyurun, burasına da dikkat edin.

Kız senin kızın, benim kızım. Kız bizim eve geldi mi, damat gündüz işe gidiyor ya:

"—Ah kızım yavrum nasılsın? İyi misin, hoş musun? Bu damat olacak herif sana zulüm mü ediyor, iyi mi bakıyor kızım?.."

O da tabii anasını babasını gördü mü hafifçe şımarır:

"—Ah anacığım, sorma da, istediğim eve gelmiyor da, mutfak tam takır da, geçen gün dallı fistan istedim gelmedi, güllü diba istedim olmadı..."

Ondan sonra kaynana damada diş biler;

"—Hmm... Bir elime geçsin, ben ona gösteririm!"

Ara bozulur.

Sormayacaksın. Sen ona sormayacaksın, o da bu tarafa söylemeyecek. Ailenin mahremiyeti var. Arada geçer.

"—Nasılsınız?"

"—El-hamdü lillâh, çok şükür, Allah razı olsun anne, beni iyi bir kimseyle evlendirmişsin." diyecek.

Oğlanın babası anası:

"—Oğlum nasıl bu gelin, iyi mi? Hiç üzülme evladım, elini sallasan ellisi gelir... Sen ne güzel yetişmiş bir adamsın, tahsilin var, terbiyen var, işin yerinde; elini salladın mı elli tanesi gelir. Kadın dediğin nedir ki?"

Bunu ben edebiyat olsun diye söylemiyorum, bu sözü çocuğuna

söylemiş insanlar olduğundan onu söylüyorum. Olmuş bir şeyi söylüyorum. “Evladım iyi geçin” demiyor da; “Evladım kadın dediğin nedir ki, elini sallasan ellisi gelir, başını sallasan tellisi gelir...” Olsun dedin mi, hemen bir gelin getiririz demek istiyor; “Korkma, boşa onu, al berikisini...”

لعن الله ذواقين

(*Leana’llàhu zevvâkîn*) “Allah-u Teàlâ Hazretleri zevk için evlenenlere, boşananlara lanet ediyor.”

Öyle şey var mı? Yok.

Onun için anne baba, aile yuvasını bozacak şey yapmaktan da kaçınsınlar.

(*Lâ tes’el*) Sorma. Sen de sorma çocuğuna kızına, ben de sormayayım ki karışmayalım. Müdahale ettik mi; sen oğlunu seviyorsun karşı taraf da kızını seviyor, o sevgiden maraz oluyor, ortaya maraz çıkıyor, maraza çıkıyor, kavga çıkıyor, gürültü çıkıyor. Ayıkla pirincin taşını; yuva devam etmek gerekirken devam etmiyor.

Biraz tatlı dil öğreneceğiz. Siz de öğreneceksiniz, ben de öğreneceğim. İki taraf da tatlı dili öğrenecek, güzel sözler söyleyecek. İnsanın eti yenmez, derisi post filan olmaz, ayakkabı cüzdan yapacak bir işe yaramaz. Ne eti yenir, ne derisi giyilir; insanın bir tatlı dili vardır. Tatlı dille güleç yüzle...

Hocamız bir güzel söz söylerdi, hoşuma giderdi. Hocamız kahraman babayiğit bir insandı, Rh.A. Derdi ki:

“—Bir kadını idare edemeyecek erkeğe ben erkek mi derim!”

Hadi bakalım gel de bu lafın altından kalk... Öyle derdi.

Hiç divan edebiyatı okumadın mı?

Birkaç tatlı söz söylersin, gönlünü alırsın. Kadın da öyle... Kadın da erkek delişmen olur, bizim memleketin tabiriyle “aferin delisi” olur. O da birkaç tatlı söz söyler:

“—Efendi, Allah razı olsun. Sen olmasan bizim hâlimiz nice olur? Allah seni bizim başımızdan eksik etmesin. Kahveyi şekerli mi içersin, sütlü mü içersin?..” deyiverdi mi erkek gevşer. İşte

birkaç söz... "Söz ola kese savaşı" diyor ya Yunus Emre; ne güzel söylüyor. Bir güzel söyler, söz ola bir savaşı keser. Adam içeri burnundan soluyarak gelir, kavga çıkaracak belli, vazolar kırılacak, tabaklar havada uçacak...

Bir arkadaş bir arkadaşın evine gidecekmiş de, telefon etmiş;

"—Ya çoktandır görüşemedik, geleyim mi?"

"—Aman bugün bizim eve gelme, bizim evde fırtına var, kavga gürültü olacak."

Sen onu kapıdan geldi mi, sezdin mi artık iş dil hünerine kalacak. Tatlı dille, güleç yüzle hoşuna gidecek şeyi yapıverirsin.

Bir şey daha hoşuma gitti, insan hayatta böyle enteresan şeyleri yazmalı:

Bir kütüphane müdürü vardı; ben kütüphaneye ders çalışmaya, yazma eserleri incelemeye giderdim, adamın konuşmasından ders yapamazdım. O kadar konuşkan bir adam ama güzel sözler de söylerdi.

O evlenmiş, karısına demiş ki:

"—Hanım bak, şimdi el bebek gül bebek, iyi günlerimizde, balayımızda ben sana söylüyorum. Ben bir şeye kızdığım zaman, velev haksız da olsam sen kızgınlığım geçinceye kadar gık deme, evet de, doğrudur de. Söz; ben de sana sen kızdığın zaman, kızgınlığın geçinceye kadar bir şey demeyeyim. Kızgınlık geçtikten sonra, oturur sakin sakin, o zaman, 'Biraz haksızdın...' diyelim. Ama şu anda haksızsın dedin mi, ortalık karışır..."

Biraz bu şeylerden ibret alalım, yuvayı korumaya dikkat edelim.

"—Zaten ben senin yanına geldiğimden beri gün yüzü mü gördüm?"

Görmedin mi? Ne inkâr ediyorsun? Nankörlük değil mi bu? Ne güzel günler gördün... O ilk senelerimiz fena mıydı? Eve güzel yemekler getirdiğimiz zamanlar fena mıydı? Sana bayramlık seyranlık; hediye yüzük, küpe, bilezik aldığım zaman fena mıydı?

"—Ah ah anamın evi..."

Ananın evi neydi? Bir kızdığı zaman bütün iyiliklerin hepsini silip atıyor.

Erkek de öyle; "Yahu işte senle evlendikten beri şöyle oldu..."

Hayır, öyle değil. İyilikleri insan çabuk unutuyor, kötülükleri hatırında tutuyor. Öyle olmayacak.

Hâsılı, burada Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîfinden ibret alacağız; Efendimiz "'Neden onlar kavga etti?' diye sormayın." diyor ki, ailenin mahremiyeti ortaya saçılmasın. Ailenizin sırrını kimseye açmayın!

Kàide: Sırrınızı kimseye söylemeyin, aranızda kalsın.

Çünkü bu karı koca, neden kavga ettiği belli olmaz, söylenmez de… Söylenmediği için, fazla ısrar edersen yalan söyler, başka bir sebep bulur. Halbuki işin içinde başka bir şey vardır. Sır çünkü, kapalı bir kutu, onu Allah biliyor. Mahşer yerinde o zaman çıkacak ortaya...

Ve hiçbir taraf öbür tarafa zulmetmesin. Kadın kocaya zulmetmesin, erkek karıya zulmetmesin, herkes hakkını haddini bilsin!

Peygamber Efendimiz hanımlarına çok iltifatkâr ve mülayim davranırdı. Kazaklık iyi bir şey olsaydı, Peygamber Efendimiz yapardı. Peygamber Efendimiz'in böyle bir dövdüğü, vurduğu filan yok… Biz sinirlenince vuruyoruz. Vuruyorsak, bizim memlekette töre olmuşsa yanlış bir şey. Çat pat küt, pat!..

Neden? O zayıf, küçük diye...

Bakın ne kadar acayip alışkanlık ki, insan alıştı mı, alışmış kudurmuştan beterdir.

Harem-i Şerif'te, o hani direkli Osmanlı kubbelerinin yanında, müezzin mahfilinin bu tarafında; adam gerilmiş karısına bir tokat aşk etmiş, patlatmış... İkisi de ihramlı! Harem-i Şerif'te kadın dövüyor! "Alışmış kudurmuştan beter." derler. Ya hacda kavga var mıydı, yasak değil miydi? Kavga olmayacaktı ya hani? Karısını orada dövüyor.

Neden? Biraz geç gelmiş, kaybolmuş.

Kalabalık, kolay değil. Belki bir sıkışmıştır, abdest tazelemesi gerekmiştir... Kadın orada kıpkırmızı olmuş, herkesin önünde dayak yediğine... Doğru bir şey değil.

Bizim bulunduğumuz şehirde —yerini söylemeyelim de isim anlaşılmasın— karısını dövmesinden alttaki üstteki, sağdaki soldaki komşular, feryat figandan ayağa kalkıyorlar. Halbuki

karısı da örtülü, namuslu bir kadın.

İyi değil! Bu tarzda bu zulüm bayağı bir zulüm; insana hiç hoş gelmiyor!

Ama öbür taraftan da kocasına itaat etmeyen kadınlar var...

"—Ya hanım böyle çıkma, kolların başın çıplak... Sütçünün karşısına böyle çıkma! Balkona elbise asmaya böyle çıkma. Benim demediğim yere gitme, benim istemediğim insanı eve alma! Süslenip püslenip çarşıda pazarda dolaşma!"

En iyi şeyler Şişli'de, hadi yallah Şişli'ye... Hadi bakalım filanca yerde ucuzluk varmış, hadi oraya...

E sen kimin için süsleniyorsun?

Hanımlar da onu yapmasın.

Karşılıklı kabahatler oluyor, yuvalar yıkılıyor.

Allah bize sabır versin, itidal versin, güzel huy versin.

d. Güzel Huyun Önemi

Peygamber SAS buyurdu ki;

"İnsanları cennete sokacak huyların en başta geleni, ekseriyetle insanı cennete sokan güzel huydur." Güzel huy da geçimlilik, tatlı dillilik, güleç yüzlülük, hoş hâllilik, sabırlılık demektir.

Başka bir hadis-i şerifte, Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuş:[152]

---

[152] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.400, no:9187; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.73, no:59; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.236, no:21627; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.474, no:8919; Ebü'ş-Şeyh, *Emsâl fi'l-Hadîs*, c.I, s.217, no:178, 180; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.165, no:13096; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.58, no:5787; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.108, no:129; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.117, no:7658; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.177, no:6549; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.335, no:22891; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c .VI, s.131, no:5744; Ebü'ş-Şeyh, *Emsâl fi'l-Hadîs*, c.I, s.218, no:179; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı Isfahan*, c.6, s.385, no:40400; Beyhakî, *Âdâb*, c.I, s197, no:159; Ruyânî, *Müsned*, c.III, s.193, no:1031; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.165, no:13097; Sehl ibn-i Sa'd RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c . IX, s.200, no:8976; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.293, no:35686; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid,* c.I, s.370, no:944; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

الْمُؤْمِنُ يَأْلَفُ ، وَلاَ خَيْرَ فِي مَنْ لاَ يَأْلَفُ ، وَلاَ يُؤْلَفُ (حم . عن سهل بن سعد ؛ طس. ض . عن جابر ؛ ك . ق . خط . عن أبي هريرة ؛ تمام ، طب . عن ابن مسعود موقوفًا)

RE. 230/9 (*El-mü'minü ye'lefü*) "Müslüman, geçimli insandır, mûnis insandır. Kendisi başkasıyla geçinir, başkası da kendisinin yanına sokulabilir. (*Ve lâ hayra fî men lâ ye'lefu ve lâ yü'lefü*) Kendisi başkasıyla geçinemeyen, başkasının da yanına sokulamadığı, sert mizaçlı, geçimsiz, ünsiyet etmeyen, sıcak ve sokulgan olmayan, yanına sokulunamayan insanlarda hiçbir hayır yoktur." diyor Peygamber Efendimiz.

Yumuşak olacağız, yumuşak başlı olacağız, tatlı dilli olacağız, güleç yüzlü olacağız. İnsanı ekseriyetle cennete sokan huy bu; tatlı dillilik, güleç yüzlülük.

Hadisin öteki cümlesi:

(*Ve lâ tes'elhu ammen ya'temidü min ihvânihî, ve lâ ya'temidühüm*.)

Se'ele, *an* ile geldiği zaman soru sormak" mânasına geliyor.

(*Ve lâ tes'elhu*) "O adama sorma! (*An men ya'temidü min ihvânihî. ve lâ ya'temidühüm*) "İhvanından kime itimat ediyor, kime itimat etmiyor diye de sorma!"

O da bir fitne oluyor.

"—Bu cemaatin içinde şu polis, bu casus, şu MİT'in ajanı, bu bilmem nenin nesi..."

Doğru değil. Sen bütün insanları iyi bilirsin. Arasında eğer böyle bir şey varsa. Allah onun hesabını görür. Normal olarak, hüsnü zan ederek davranırsın. Yanlış bir şeyini gördüğün zaman, samimi olarak yanına gidersin; "Aziz kardeşim, ben seni severdim ama bir hareketini gördüm, mânasını anlayamadım, beğenmedim, sen bu

---

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.141, no:678; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.295, no:2698; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.108, no:24434.

işi niye böyle yapıyorsun? Böyle yapma, ben bunu doğru görmedim. Seni sevdiğim için söylüyorum.” dersin. Açık kalplilikle…

İslâm nedir? Din nedir?
Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[153]

اَلدِّينُ النَّصِيحَةُ (م. د. ن. حم. عن تميم الداري ؛ ت. ن. حم. طس. عن أبي هريرة ؛ حم. طب. ع. عن ابن عباس ؛ كر. عن ثوبان)

---

[153] Müslim, *Sahîh*, c.I, s.74, no:55; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.704, no:4944; Neseî, *Sünen*, c.VII, s.156, no:4197; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.102, no:16982; İbn-i Hibbân, Sahîh, c.X, s.435, no:4574; İmam Şâfiî, *Müsned*, c.I, s.233, no:1152; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.52, no:1260; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.79, no:7164; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.323, no:5265; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.163, no:16433; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.432, no:7820; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.369, no:837; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.392, no:2681; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.44, no:17; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XIV, s.207, no:7495; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XI, s.53, no:2706; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.226, no:3095; Temîm ed-Dârî RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.324, no:1926; Neseî, *Sünen*, c.VII, s.157, no:4199; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.297, no:7941; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.122, no:3769; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.433, no:7822; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.242; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II, s.107, no:1271; İbn-i Hibbân, *Tabakàtü'l-Muhaddisîn*, c.III, s.383; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.I, s.346; Dâra Kutnî, *İlel*, c.X, s.115, no:1905; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.351, no:3281; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.108, no:11198; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IV, s.259, no:2372; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.74, no:92; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Dârimî, *Sünen*, c.II, s.402, no:2754; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.45, no:19; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II, s.67, no:1161; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.412, no:531; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.IV, s.133, no:2923; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IX, s.307; Sevbân RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.263, no:290, 293; *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.740, no:7197, 7201, 8774, 8776; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.263, no:699 ve c.II, s.305, no:1324; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.XXXIX, s.230, no.42406; ;RE. 97/11.

(*Ed-dînü en-nasîhatü*) "Din açık kalpliliktir, sâfî kalpliliktir, samimiyettir."

Müslüman kardeşine de samimi olacaksın! Yüzüne başka ardına başka olduğu zaman, ona ikiyüzlülük derler, o da iyi olmuyor. Hiç iyi olmuyor! İyi olmuyor sözü hafif kalır. Hiç iyi olmuyor! Hüsnü zan edeceğiz.

Ama birisinin bir kabahatini yakalarsan, bir yanlış hâlini yakalarsan, bir kovuculuğunu yakalarsan, nemmamlığını yakalarsan; o zaman da yakasına yapış, dobra dobra söyle. "Ya senin bu yaptığın edebe sığar mı? Senin bu yaptığın insanlık mı, bu ne biçim iş?" diye o zaman da dobra dobra söyle. Çünkü o zaman haklısın.

O bakımdan, arada ihtilaf çıkmasın diye, "Kime itimat ediyorsun, kime itimat etmiyorsun diye sorma!" demiş.

Ama burada bir şey daha var muhterem kardeşlerim;

Râvi Hz. Ömer RA... Hz. Ömer'e Peygamber Efendimiz Aşere-i Mübeşşere'den olduğunu, cennetlik olduğunu bildirdi. Mübarek cennetlik, Peygamber Efendimiz'in kabrinde yatıyor, aynı kabirde yatıyorlar, kabir arkadaşlığına rütbe olarak seçilmiş bir sahabe… Ona münafıkların adlarını Peygamber Efendimiz bildirmedi.

Neden bildirmedi?

Hz. Ömer çok yiğitti, çok babayiğitti, güçlü kuvvetli insandı, münafığı bildiği için döver öldürür, hatta gider vurdu mu canını çıkartır, pestilini çıkartır diye bildirmedi Peygamber Efendimiz. O bakımdan...

Sonra birisi hakkında...

Peygamber Efendimiz'in ashabı içinde münafık vardı kardeşlerim. Peygamber Efendimiz'e dediler ki;

"—Şu münafıkların reisi falancayı öldürelim!"

Ellerinde iktidar var; devlet onların, Medine-i Münevvere onların... İsterlerse suçundan dolayı... Çünkü o devrin münafıklığı, imanda nifak, kâfirlik demek.

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ (النساء:١٤٥)

(*İnne'l-münâfikîne fi'd-derki'l-esfeli mine'n-nâr*) [Şüphe yok ki, münafıklar cehennemin en aşağı tabakasındadır, en alt katındadır.] (Nisâ, 4/145)

O devrin münafığı, cehennemdeki en aşağı mertebeye inecek. Hem karşısında pırıl pırıl Rasûlüllah var, Allah'ın hak peygamberi var; hem de hâlâ münafık kalmış, imanı yok, kâfirden de beter. Hem de mü'min görünüyor. Hem kâfir hem öyle. Onun için onun durumu çok fena...

"—Onları öldürelim yâ Rasûlallah!" dediler.

Hatta oğlu geldi, dedi ki:

"—Yâ Rasûlallah, ben duydum ki babam münafığın öldürülmesi isteniyormuş. Eğer öldürmek gerekirse, başkası öldürse bizim kabile kan davası güder, müsaade et ben öldüreyim." dedi.

İslâm'ın hâli bir başka türlüdür. Peygamber Efendimiz müsaade etmedi. Münafıkların reisi besbelli, müsaade etmedi. Dedi ki:

"—'Muhammed ashabını öldürtüyor!' dedirtmem."

Onlar silindi gitti, İslâm büyüdü gitti.

Allah-u Teàlâ Hazretleri münafığın hakkından gelir. Sen Allah'a sımsıkı sarılmaya bak! Sen Allah'a sımsıkı sarılırsan, senin içindeki casus sana zarar vermez, münafık sana zarar vermez, hain sana zarar vermez. Bulgar casusu, İngiliz casusu, Amerikan casusu, Rus casusu sana zarar veremez, Allah onu duru çıkartır.

Birisi Mekke-i Mükerreme'ye yola çıktı, Medine-i Münevvere'den ayrıldı. Peygamber SAS hazretleri dedi ki sahabesinden falanca zâta;

"—Git falancayı yakala, üzerinde mektup var, al."

Müslüman adam...

Peşinden gitti, filanca yerde yakaladı, kenara çekti, dedi ki;

"—Üzerinde mektup var, Rasûlüllah bildirdi, o mektubu çıkart ver bana!"

"—Yok, ara üstümü..." dedi.

"—Bana bak, seni en mahrem yerlerine kadar soyarım, çünkü Rasûlüllah 'var' dedi. Senin üstünde şu mektup var, çıkar şunu ver!" dedi.

Baktı ki tehdit pahalıya mâl olacak, bilmem neresinden çıkarttı mektubu verdi ki; müslümanlar hakkında Mekkeliler'e bilgi

veriyor.

Bak, Allah CC nasıl bildiriyor?

O bakımdan sen İbrahim ibn-i Ethem Rh. A. Hazretleri'nin sözüne dikkat et! Allah evliyâullahın himmetlerine, teveccühlerine, şefaatlerine bizleri nâil eylesin…

Demişler ki

"—Yâ İbrahim ibn-i Ethem, gel yağmur duasına çıkalım! Topraklar çatladı, susuz kaldık, hayvanlar zayıfladı, otlar sarardı, kıtlık olacak. Yağmur yağsın, yağmur duasına çıkalım. Gel, senin duan makbuldür, dua edelim, gökten yağmur yağsın."

Şöyle baktı kalabalığa, dedi ki:

أَقِيمُوا عُبُودِيَّتِكُمْ ، فَإِنَّهُ أَعْلَمُ بِرُبُوبِيَّتِهِ .

(*Ekîmû ubûdiyyetiküm, feinnehû a'lemü bi-rubûbiyyetihî.*) "Siz kulluğunuzu doğrultun, doğru düzgün kulluk yapın, O Rabliğini bilir."

Bu kıtlık sizin edepsizliğinizden. Siz güzel kulluk yapın, Allah gökten yağmuru nasıl yağdırır...

Gündüz güneş çıkartır gece yağdırtır, gündüz güneş çıkartır gece yağdırtır, gündüz güneş çıkartır ortalık yemyeşil olur.

Kulluğa dikkat edeceğiz.

Allah bizi güzel kulluk yapmaya, kendisinin nimetlerine güzel şükretmeye, kendisini güzel zikretmeye, gafil cahil olmamaya muvaffak eylesin…

e. Vitir Namazını Kılmadan Uyuma!

Üçüncüsü de buyurdu ki Efendimiz:

(*Ve lâ tenem illâ alâ vitrin*) "Vitir namazını kılmadan uyuma! Vitir namazını kıl, öyle uyu. Başka türlü uyuma!" dedi.

Peygamber Efendimiz'in tavsiyesi.

Tabii bizde eskiden vitir namazı nasıl kılınırdı?

Cemaat yatsıyı kılarlardı, evlerine giderlerdi. Yatma zamanında, uyuyup uyandıktan sonra vitir namazı kılarlardı. Çok kimse kaçırdığı için, yatsı namazının arkasından kılınıyor. Hemen

evvele getirildi. Biz de el-hamdü lillâh vitir namazını kılıyoruz. Efendimiz'in bu tavsiyesine uymaya gayret ediyoruz.

Başından toparlayıp bir daha söylersek:

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki muhatabına;

"—Adama karısına neden vurdu diye sorma! Yine adama, arkadaşlarından kime itimat ediyor, kime itimat etmiyor diye de sorma! Vitir namazı kılmadan da uyuma!"

Hadîs-i şerîf bu. Kaynakları çok, sahih bir hadîs-i şerîf.

Bu birinci hadis-i şeriften öğrendik ki, dinimiz aileyi korumaya çok dikkat ediyormuş. Bu hadîs-i şerîften ailemizin saadetini korumak ve aile fertlerini dünyada âhirette mesut etmek için çalışmak azmimiz bilendi. Ondan sonra; ihvânımızın arasında nifak çıkmasın, kavga gürültü olmasın, itimatsızlık olmasın, has hâlis arkadaşlık olsun diye kimsenin ayıbını araştırmamak terbiyesini almış olduk. Bir de gece ibadetini, namazı kılıp yatmayı öğrenmiş olduk. Güzel şeyler öğrendik.

f. Birbirimizi Sevmek

Muhterem kardeşlerim!

Birbirimize hakiki sevgiyi yapamazsak yanarız, şap gibi cayır cayır yanarız! Bizim mutlaka has hâlis arkadaşlar olmamız lazım! Samimi kardeşler olmamız lazım! Çünkü Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[154]

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لاَ تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا ، وَلاَ تُؤْمِنُوا حَتَّى

تَحَابُّوا (حم. م. د. ت. ه. حب. عن ابي هريرة)

RE. 456/11 (*Ve'llezî nefsî bi-yedihî, lâ tedhulûne'l-cennete hattâ*

---

[154] Müslim, *Sahih*, c.I, s.74, no:54; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.IV, s.350, no:5193; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.52, no:2688; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.26, no:68; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.391, no:9073; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.471, no:236; Ebû Hüreyre RA'dan.

Câmiü'l-Ehàdîs, c.XXII, s.393, no:25151.

tü'minû, ve lâ tü'minû hattâ tehàbbû. Evelâ edüllüküm alâ şey'in izâ faaltümûhu tehàbebtüm: Efşü's-selâme beyneküm)

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) "Canım kudreti elinde olan Allah'a yemin olsun ki, yani Allah'a yemin olsun ki; (*lâ tedhulûne'l-cennete hattâ tü'minû*) iman etmedikçe cennete giremezsiniz, giremeyeceksiniz."

(*Ve lâ tü'minû hattâ tehàbbû*) Birbirinizi sevmedikçe, karşılıklı muhabbet beslemedikçe, birbirinizle dost olmadıkça, ihlâslı samîmî kardeş olmadıkça hakîkî mü'min olamazsınız."

Onun için birbirimizi seveceğiz.

Şimdi bizde sanki Peygamber Efendimiz, "Birbirinizin kusurunu arayın, bir bahane bulun birbirinizi sevmeyin!" demiş gibi yaygın bir sevgisizlik var. Kimse kimseyi sevmiyor. Herkes herkese yan bakıyor. Herkes herkese bir kusur buluyor. Herkes herkesin bir ayıbını ortaya atıyor. Grup grup, parça parça, fırka fırka, bölük bölük, düşman düşman, hasım hasım öyle yaşıyoruz.

Hem genel mânada İslâm âlemine tepeden topluca baktık mı parça parça, hem biraz daha bize yakın bölgede, Türkiye'ye baktık mı parça parça, hem bizim mahalleye baktık mı parça parça, hem bizim camiye baktık mı parça parça...

Safın şurasının şöyle olmasının, burasının böyle olmasından cemaat birbiri ile kavga ediyor. Ön safa sen geldin, ben geldim, kavga ediyor. Safı çok sıkıştırdın, kavga ediyor. Ya sahâbe-i kirâmın elbiseleri —elbisesi yok ki örtü, üstüne kaç tane, bizim gibi değil o zaman elbise— omuzlarından eskirmiş. O kadar sıkışık olurmuş ki saf, sıkışıklıktan sürtüne sürtüne elbiselerin, o zamanki örtülerin omuzun yan tarafları eskirmiş.

Sen bir bakıyorsun; hacı babalar ferah ferah durmuş, geniş geniş durmuş, orası gevşek… Efendimiz de "Safları sık ve muntazam yapın!" buyurdu diye araya girmek istiyorsun. Bir yan bakıyor ki, bakışından seni eritecek! Öyle bir bakıyor... Anlamazsan o bakıştaki kızgınlığı, hışımla bu sefer o kendisi geri gidiyor. Hışım, kızgınlıkla… Kızıyor, en arka safa gidiyor. Çok kızdı, niye? Sen saf biraz sık olsun, biraz boşluk var diye yanına gelmişsin diye…

Ne kızıyorsun ya? Ne var?..

Yersiz... Şeytan körüklüyor. Hani nasıl demirci körüğü bilmem gördünüz mü; 'Huh huh, huh huh…' yaptıkça demir erir kıpkırmızı olursa, şeytan onu körüklüyor, kızgınlığından safı terk ediyor.

Neyi terk ediyor? Sevaplı yeri terk ediyor, sevapsız yere gidiyor. Akıl kârı mı? Bak, şeytan onu sevaptan düşürüyor. En ön safta sevabı çok olacaktı, arka safta sevabı çok olmaz.

Ne olur, sıkışık oluversin biraz… Sen hiç hacca, umreye gitmedin mi, bayram namazı kılmadın mı? O zaman nasıl sıkışık oluyor? Farz et ki bu ikindi, bu öğle namazı da biraz böyle, birazcık dişini sıkıver, sabrediver.

Sabredemiyor, hışım duyuyor. "Ya hava zaten sıcak!" diyor.

E sıcaksa ne yapalım, sabret biraz; cehennem ateşi daha sıcak!

g. İnsanlardan Bir Şey İsteme!

Gelelim ikinci hadîs-i şerîfe…

473. sayfanın başındaki 1. hadîs-i şerîf.

Taberânî'nin Abdurrahman ibn-i Dâhim'den —veya ibn-i Delhem'den— rivayet ettiğine göre, Peygamber Efendimiz SAS Hazretleri şöyle buyurmuşlar:[155]

لاَ تَسْأَلِ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكَ الْجَنَّةُ ، لاَ تَغْضَبْ وَلَكَ الْجَنَّةُ . اِسْتَغْفِرِ اللهَ فِي الْيَوْمِ سَبْعِينَ مَرَّةً قَبْلَ أَنْ تَغِيبَ الشَّمْسُ ، يُغْفَرُ لَكَ سَبْعِينَ عَامًا. قَالَ: لَيْسَ لِي ذَنْبٌ سَبْعِينَ عَامًا ؟ قَالَ: فَلأَبِيكَ. قَالَ: لَيْسَ لأَبِي ذَنْبٌ سَبْعِينَ عَامًا ؟ قَالَ : فَلأَهْلِ بَيْتِكَ . قَالَ: لَيْسَ لأَهْلِ بَيْتِي ؟ قَالَ: فَلِجِيرَانِكَ (طب. عن عبد الرحمن بن داهم أودلهم)

RE. 473/1 (*Lâ tes'eli'n-nâse şey'en ve leke'l-cenneh, lâ tağdab ve*

---

[155] İbn-i Hacer, el-İsâbe, c.IV, s.302, no:5116; Ebû Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahàbe*, c.XIII, s.199, no:4164; Abdurrahman ibn-i Delhem RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1295; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.137, no:16418.

leke'l-cenneh. İstağfiri'llâhe fi'l-yevmi seb'îne merreten kable en tağîbe'ş-şemsü, yuğferu leke seb'îne âmen. Kàle: Leyse lî zenbin seb'îne âmen? Kàle: Feliebîke. Kàle: Leyse li-ebî zenbin seb'îne âmen? Kàle: Feliehli beytike. Kàle: Leyse li-ehli beytî?.. Kàle: Felicîrânik.)

Bu hadîs-i şerîfi iyice dinleyin, mümkünse yazarsınız, hafızanızda iyi tutun! Efendimiz SAS, muhatabına buyurmuş ki:

(*Lâ tes'eli'n-nâse şey'en ve leke'l-cenneh*) "İnsanlardan bir şey dilenme, isteme, taleb etme; sana cennet var! Yâni, dilencilik yapmazsan, bir şey istemezsen sana cennet var!

(*Lâ tağdab ve leke'l-cenneh*) Kızma, gazablanma, sinirlenme, sakin olmayı öğren; sana cennet var! Cennetlik olursun."

(*İstağfiri'llâhe fi'l-yevmi seb'îne merreten kable en tağîbe'ş-şemsü*) "Bir günde, güneş batmadan evvel yetmiş defa '*Estağfiru'llàh*' diye istiğfar eyle, yâni Allah'tan afv ü mağfiret taleb eyle; (*yuğferu leke seb'îne âmen*) böyle yaparsan yetmiş yıllık hataların, günahların mağfiret olunur, affolur."

(*Kàle: Leyse lî zenbin seb'îne âmen?*) Onun üzerine o kimse demiş ki, belki yaşı küçük olduğundan dedi: "Benim yetmiş yıllık günahım yok..." (*Kàle: Feliebîke*) "O zaman babanın günahları da affolur."

(*Kàle: Leyse li-ebî zenbin seb'îne âmen?*) "Babamın da yetmiş yıllık günahı yoksa?.." dedi. (*Kàle: Feliehli beytike*) "Aile fertleri, evinde barındırdığın kimlerse, onların günahları mağfiret olunur." dedi.

(*Kàle: Leyse li-ehli beytî*) "Benim ehl-i beytimin de o kadar günahı yoksa?.." dedi. (*Kàle: Felicîrânike.*) "O zaman komşularınınki de affolur." buyurdu.

Şimdi bunun üzerinde biraz daha duralım! Çünkü duruldu mu hatırda daha iyi kalıyor, biraz daha duralım.

Efendimiz buyurdu ki:

"—İnsanlardan bir şey isteme, böyle yaşayabilirsen sana cennet var."

Muhterem kardeşlerim! Hakiki müslümanın şânı budur. Allah'tan ister, gayriden istemez. Allah'tan bekler, umar; gayriden bir şey ummaz. Hem de bunu günde kırk defa en aşağı söylüyoruz:

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (الفاتحة:٥)

(*İyyâke na'büdü ve iyyâke nestaîn*) "Ancak sana ibadet ederiz, ancak senden yardım isteriz!" (Fâtiha, 1/5) diyoruz.

Ondan sonra da başkasından medet umuyoruz, başkasına el açıyoruz, başkasından istiyoruz, dileniyoruz vs. vs. İşte bu yok.

"—Eğer istemezsen, sana cennet var!" diyor Peygamber Efendimiz.

Bir başka hadîs-i şerîften biliyoruz ki, böyle dilenen bir kimseye Peygamber Efendimiz dedi ki:

"—Git falanca eşyanı sat, bir ip al, git dağdan tepeden çalı çırpı odun topla, getir pazarda odunu sat, onunla geçin! Bu senin için dilenmekten daha hayırlıdır."

İnsanın çalışması çabalaması, helâlinden kazanması dilenmesinden daha hayırlıdır, velev hamallık yapsa bile...

Şimdi hamal olsak biz, "Ne meslektesin?" deseler, "Hamalım!" demekten utanırız. Oğlumuz, "Babam hamaldır." demekten utanır. Ne var?

Alnının teriyle, ıhlaya ıhlaya, yük taşıyarak kazanıyor; ne mutlu! Kendi emeğiyle... "İşçi" dese; e ne güzel işte, tarlada çalışıyor, ter dökerek kazanıyor. Bu güzel, dilenmek güzel değil.

Efendimiz bazı sahabi ile dilenmemek üzere ahdetti, "Hiç kimseden bir şey istemeyeceksin." diye bey'at etti. Ebû Zer-i Gıfârî Hazretlerine hitabında buyuruyor ki:

"Hiç kimseden bir şey istemeyeceksin, tamam mı? Eğer devenin üzerindeyken kamçın yere düşse bile inip alacaksın, onu birisinden istemeyeceksin."

Sadece avuç açıp "Allah rızası için biraz bir şeyler verin." demek değil; kamçın yere düşse bile "Şunu bana alıver, bana uzatıver." demeyecek. Devenin üstünden inecek, alacak, tekrar binecek.

Kimseden bir şey istememek... Fakir olabilir insan; Allah'tan istersin, kimseden bir şey istemezsin.

Sayfanın sonunda başka bir hadîs-i şerîf daha var, belki bugün gelemeyeceğiz oraya...

Muhterem kardeşlerim!

İnsanın rızkı tamamlanmadan Allah insanın canını almaz. O rızık illa sana gelecek, senin boğazından geçecek, yiyeceksin, öyle öleceksin. Daha rızık var, şurada duruyor; demek ki daha ömrün var. Rızık sana taksim edilmiş, belli, muhakkak gelecek. O bakımdan kimseden bir şey isteme. Aç açık kalacağım diye korkma. Helalinden çalış çabala.

h. Gazaplanma, Sana Cennet Var!

Hadîs-i şerîfin öteki kısmı:

لاَ تَغْضَبْ وَلَكَ الْجَنَّةُ .

(*Lâ tağdab ve leke'l-cennetü*) "Kızma, gazaplanma; böyle yapabilirsen sana cennet var."

Muhterem kardeşlerim!

Bu gazaplanmamak kolay bir şey değil. İnsanın üzerinden bu duyguyu atması kolay değil. İnsan açken, oruçluyken, bir şeye canı sıkılmışken çarçabuk kızıveriyor, olmadık şeye de kızıyor, parlayıveriyor. İşte bu huyumuzu dizginleyeceğiz, frenleyeceğiz. Mümkün olduğu kadar asabî olmamaya, kendimize hâkim olmaya gayret edeceğiz. Cennete girmenin bir şartıdır bu; insan böylece cennete girer. Onun için gazaplanmamaya, kızmamaya —gazabın Türkçesi öfke demek— öfkelenmemeye dikkat edeceğiz. Sakin sakin...

Geçen gün arkadaşlar İsveç'ten bir video bandı getirdiler. İki tane müslüman kız, başörtülü; birisi aslen Danimarkalı, ötekisi de aslen İsveçli. Müslüman olmuşlar, nasıl örtünmüşler; çiçek gibi, sadece yüzleri görünüyor, her tarafları uzun mantolu, güzelce örtünmüşler. Türk değil, oranın yerli ahâlisinden, müslüman olmuşlar.

Birisi yedi senelik müslümanmış, ötekisi dört senelik müslümanmış. Televizyonda açıkoturum yapıyorlar. Onları şuraya oturtmuşlar, bu tarafa da 15-20-30 kişi salonda kademeli sıralara oturmuşlar; elinde mikrofon, spiker bir ona gidiyor soru soruyor, bir ona gidiyor soru soruyor, karşılıklı İslâm üzerine konuşuyorlar.

Dikkat ettim, ne kadar hücum olsa bizim bacılar —orada iyi yetişmişler maşallah— hiç sinirlenmeden öyle cevaplar veriyor ki, karşı tarafı bıktırıyor, belini büktürüyor, kafasına tokmak inmiş gibi çökertiyor. O bir şey soruyor; o güzel, sakin, mütebessim çehre ile İslâm'a yakışan bir şekilde bir güzel cevap veriyor; tamam, çöküp kalıyor, karşı tarafın mecâli kalmıyor.

Papaz efendi var, papazla evli rahibe hanım var, filanca var, falanca var, falanca var, falanca var; hepsinin hakkından geldi iki bacımız, el-hamdü lillâh... Kızmamak çok güzel. En sert şekilde muamele ediyorlar, kızmadan bir cevap veriyor, puan kazanıyor; gayet güzel.

Onun için kızmadan, sakin sakin...

Düşündüm; ya biz böyle bir açıkoturum yapsak, açıkoturum değil bir misafirliğe gitsek, birbirine muhâlif üç beş arkadaş orada toplansa, kavga ederiz ayrılırız. Burnumuzdan soluya soluya ayrılırız. "Bir daha senin evine ayak basmam!" der, evden çıkar gideriz. Kızmadan, sakin sakin konuşmaya alışacağız, sükûnete alışacağız.

İşte bunlar, bakın görüyorsunuz, Peygamber Efendimiz ne söylerse haktır, gerçektir; "Namazları kılın, şu kadar ibadet edin." demiyor, dikkat edersiniz ahlâkî bir şey söylüyor: "Kızma; mukabilinde sana cennet var. Sinirlenme, öfkelenme, kendine hakim ol; sana cennet var." diyor.

O zaman madem böyle, o halde kendimizi tutmaya çalışmak gerekmiyor mu bize?

Namaz kılmaya çalıştığımız gibi... Allah razı olsun, burada hacı ağabeylerimiz amcalarımız var, kendilerine hayran olduğumuz büyüklerimiz var, sakallarını ağartmışlar, belleri iki kat olmuş, beş vakit namaza bastonunu kaka kaka geliyor, burada *Allahu ekber* namaza geliyor. Alıştırmış kendisini, İslâmî bir hayat, hep gelip burada namazını kılıyor. Güzel, namaz kılmayı öğrenmişiz. Siz de öğrenmişsiniz ben de öğrenmişim, namazı ezanı duyduk mu camiye gelmeyi öğrenmişiz.

Kızmamayı da öğrendik mi? Öfkelenmemeyi de öğrendik mi?

Ben daha tam öğrenemedim. Bazen kendime hayret ederim; "Niye bu kadar kızdım?" diye. Geçtikten sonra ama, o zaman değil...

“Ya bu kadar da kızılacak bir şey yoktu, laf aramızda...” diye kendi kendine insan hayıflanıyor.

Kızmamaya, kendimize hâkim olmaya da çalışalım. Namaza çalışır gibi, oruca çalışır gibi kızmamaya çalışalım. Hanım bir laf söyledi, çocuk bir söz söyledi; kıyamet kopuyor.

“—Niye böyle yaptın?” diyorsun.

“—Hocam, ben biraz sinirli adamım.” diyor.

(*Lâ tağdab ve leke'l-cennetü*) “O siniri bir kenara bırak, öfkelenme kızma; sana cennet var!”

Cennetin peşinde değil miyiz hepimiz? Niye bu namazı kılıyoruz, niye bu hadisleri okuyoruz? Hepimizin asıl maksadımız cennete girmek, cehennemden kurtulmak, onun için çalışmıyor muyuz?

Haa, onun için çalışıyoruz, o hâlde öfkelenmemeye de alışacağız. Derin bir nefes almaya, sakin cevap vermeye, sakin sakin düşünmeye, karşılığını ona göre vermeye kendimizi alıştıracağız.

Büyüklerimiz söylemiş:

“—Öfkeyle kalkan zararla oturur.”

Ya bu camlar ne oldu? Bu masanın niye ayağı kırık? Bu sandalyenin hâli ne? Bu tabaklar niye böyle yerlerde?

“—İşte sorma hocam. Ne sen sor, ne ben söyleyeyim. Bir kızdım, bir öfkelendim; işte bunlar oldu.”

Hadi öde bakalım. Bir sandalye 4 bin 5 bin lira. Bir masa şu kadar, bu camların camcı geldiği zaman metrekaresi şu kadar, takılması bu kadar. Ne oldu bu kadar para? Öfkenin parası, akıl parası... Öfkelenmenin cezası olmuş oluyor.

Öfkelenmeyeceğiz, sinirlenmeyeceğiz.

Tamam, bu zor bir şey, kolay değil. İnsanın canı çıkmayınca huy çıkmaz. Öfkeli bir insan, öfkesiz insan olacak. Geveze insan, sakin insan olacak. Şakacı bir insan, ciddi bir insan olacak. İnşaallah. İnşaallah olur.

İnşaallah olur ama çok zor.

Şairin birisi; “Kırk gün oldu, kaynatırım kaynamaz.” diyor. “Kırk gün” demek, hoca erbaîne sokmuş dervişi, uğraşıyor ki kalp gözü açılsın da iyi bir insan olsun. Hâlâ öyle; eski hamam eski tas. Kazın etinin kazana koyup da kaynat kaynat, kaynat kaynat

pişmediği gibi, lastik gibi, hâlâ pişmedi... Kırk gün değil kırk yıl oluyor, pişmiyor adam! Kırk yıl oluyor, pişmiyor!

Sen derviş miydin?

"—El-hamdü lillâh, Hasip Efendi'den ders almıştım."

Maşâallah.

"—Aziz Efendi'den ders almıştım."

Maşâallah.

"—Mehmed Efendi'den ders almıştım."

Maşâallah.

E ne bu hâl? Sen bu tekkeden ne öğrendin, bu dervişlikten ne anladın?

Yunus Emre ne güzel anlamış:

Dövene elsiz gerek,
Sövene dilsiz gerek,
Derviş gönülsüz gerek,
Sen derviş olamazsın.

Derviş bağrı baş gerek,
Gözü dolu yaş gerek,
Koyundan yavaş gerek,
Sen derviş olamazsın.

İnsan güzel huyları alacak, bu sükûneti alacak, bu güzel ahlâkı alacak, gözü yaşlı hassas bir insan olacak. Öyle çok akıllılık iyi değil, çok bilgiçlik iyi değil, çok gevezelik iyi değil, çok sinirlilik iyi değil.

Ama herkes sinirine bir bahane buluyor:

"—Hocam şöyle yaptı da ondan kızdım, haklı değil miyim?"

Değilsin. Sakin sakin yapsaydın çok daha güzel hallolurdu.

Hatırınızda kalsın diye söyleyeyim:

Güya rüzgâr ile güneş iddialaşmışlar. Adamın birisi palto giymiş, yolda gidiyormuş. Demişler ki; "Bu adamın sırtından paltoyu ben çıkartırım." Ötekisi demiş; "Sen çıkartamazsın, ben çıkartırım." Sen çıkartırsın, ben çıkartırım...

Rüzgarla güneş konuşur mu, iddialaşır mı?

İddialaşmaz, konuşmaz ama ders çıkacak sonunda.

Rüzgâr adamın paltosunu çıkartmak için bir esmiş, eteğinden biraz kaldırmış. Biraz daha esmiş, üst tarafını da kaldırmış.

Adam "Ooo rüzgâr çıktı!" demiş, yakasından tutmuş, paltosuna biraz daha sıkı sarılmış.

Rüzgâr, "Vay bu sefer olmadı." diye biraz daha hızlı esmiş 'vuuuvvv' diye.

Adam biraz daha sıkı sarılmış. Fırtına olmuş, biraz daha sıkı sarılmış. Bora olmuş, evler sarsılmaya başlıyor, adam girmiş bir köşeye, paltosuna daha sıkı sarılmış.

Palto çıkmadı. Adam gittikçe daha fazla sarılıyor...

Güneş demiş ki:

"—Beceremedin işte bu işi, sen çekil kenara!"

Fırtına çekilmiş kenara… Güneş çıkmış; bir tatlı tebessüm.

Ohh adam şöyle bir paltosunu düzeltmiş.

Ondan sonra biraz daha, bir tatlı tebessüm daha, biraz daha...

Adam kendiliğinden paltoyu çıkartmış, eline almış; "Ya ne güzel, güneş çıktı fırtınadan sonra..." diye.

İşte bak, palto da tatlılıkla çıkıyor; fırtına gibi olmakla, bora gibi olmakla çıkmıyor.

Bundan ders alınsın diye...

"—Allah-u Teâlâ hazretleri unf ile, şiddet ile yapılmayacak elde edilmeyecek çok şeyleri hilm ile, yumuşak başlılık ile hâsıl eder." diyor Peygamber Efendimiz.

Onun için hilm sahibi olacağız. Halim selim olacağız. Halim selim olmak; yani gazaplı olmamak, sakin olmak.

Sahabeden bazı kimseler hilmiyle mâruf. Sonra devletin başına da geçtiler. Bunların karşısına bazı adamları getirmişler, suçlu, suçlarından dolayı cezaya çarptırılmışlar. Adam el kaldırmış, demiş ki;

"—Bir şey soracağım yâ halife."

"—Sor."

"—Siz, insanlar arasında hâlim selim olmakla tanınıyorsunuz. Biz bu suçları başka bir hükümdara yapsaydık ne yaparlardı?"

"—Benim verdiğim cezayı vermeleri lazımdı, yine verirlerdi."

"—Pekiyi, o zaman sizin hâlim selim olduğunuzun kıymeti, farkı nerede kaldı?" demiş.

Şöyle bir düşünmüş.

"—Hadi affettim sizi bu sefer. Gidin, bir daha yapmayın!" demiş.

Halim selim olacağız. Sakin olacağız. Bunda çok fayda var.

Hilm hakkında çok hadîs-i şerîfler var. Gazabın fenalığı hakkında çok hadîs-i şerîfler var. İşte bu cümle yeter bize:

(*Lâ tağdab ve leke'l-cennetü*) "Gazaplanma; sana cennet var! Gazaplanmazsan, öfkelenmezsen cennet var."

i. Güneş Batmadan Yetmiş İstiğfar

Gelelim üçüncü cümlesine. Orada Efendimiz buyuruyor ki... Bu kolay, bunu herkes yapar, sen de yaparsın ben de yapabilirim:

اِسْتَغْفِرِ اللهَ فِي الْيَوْمِ سَبْعِينَ مَرَّةً ، قَبْلَ أَنْ تَغِيبَ الشَّمْسُ ، يُغْفَرْ
لَكَ سَبْعِينَ عَامًا . قَالَ: لَيْسَ لِي ذَنْبٍ سَبْعِينَ عَامًا ؟ قَالَ: فَلِأَبِيكَ.
قَالَ : لَيْسَ لِأَبِي ذَنْبٍ سَبْعِينَ عَامًا ؟ قَالَ: فَلِأَهْلِ بَيْتِكَ . قَالَ:
لَيْسَ لِأَهْلِ بَيْتِي ؟ قَالَ: فَلِجِيرَانِكَ .

(*İstağfiri'llâhe fi'l-yevmi seb'îne merreten kable en tağîbe'ş-şemsü*) "Güneş batmadan evvel günde yetmiş defa *Estağfirullah* de, Allah'tan tevbe ve istiğfar iste; (*yuğfer leke seb'îne âmen*) yetmiş yıllık günahın mağfiret olunur."

Kolay bir şey, yaparız.

Niye ikindiden sonra dedi? Niye "Güneşin batmasından az evvel" dedi? Mânevî bir sebep var:

İnsanın vazifeli müfettiş melekleri, gece meleği gündüz meleği vardır. Gündüz melekleri gece meleklerine insanı o vakitte teslim eder. Meleklerde nöbet değişimi oluyor. O nöbet değişimi esnasında sen tevbe ve istiğfar ediyorsun.

"—Yâ Rabbi! Beni affet. Yâ Rabbi! Benim günahlarımı bağışla. Yâ Rabbi! Beni avf u mağfiret eyle." diyorsun.

Öyle deyince tabii insan affolunuyor. İnsan yeni meleğe temiz, günahsız teslim ediliyor.

Bir de istiğfar ederken giden meleğe Allah-u Teàlâ Hazretleri soracak, her şeyi bildiği halde:

"—Kulumu nasıl bıraktın ey meleğim?"

"—Tevbe ve istiğfar ediyordu yâ Rabbi." diyecek.

O bakımdan bu ikindi ve akşam arasının kıymetini iyi bilin. O zamanda Allah'a iyi kulluk etmeye dikkat edin!

Allah-u Teàlâ Hazretleri, müfessirlerin bazılarının beyanına göre, *Ve'l-asr* diye ikindi namazına yemin etti. Tabii başka teviller, tefsirler de var da, ikindi namazının ehemmiyetini müfessirler *Ve'l-asr* Sûresi'nde anlatmıştır.

Neden ehemmiyeti çok?

Çünkü ikindi vakti insanların ticarete daldığı, dünya işlerini "Aman akşam olmadan bitireyim..." diye acele acele yapmaya çalıştıkları zamandır. O zamanda Allah'ın huzuruna gelip de ibadeti yapabilmek zor olduğundan kıymetli oluyor.

İkindi vaktine dikkat edin ve ikindiyle akşamın arasında yetmiş defa —bu hadîs-i şerîfi duyduğunuza göre— istiğfar edin! Otuz üç, altmış altı… "*Estağfiru'llah, Estağfiru'llah…*" diye tesbihin iki tarafını tamamlarsınız, dört tane daha eklersiniz; yetmiş olur.

Kim böyle yetmiş defa *Estağfiru'llah* derse, yetmiş yıllık günahı affoluyor.

İnsan diyebilir ki:

"—Ben daha yetmiş yaşında değilim veya yetmiş yıldır günahkâr değilim. Bebekken daha günahlar yazılmıyordu..."

Efendimiz buyuruyor ki: (*Kàle: Leyse lî zenbun seb'îne âmen*) "Yetmiş yıllık günahım yok." dersen, diyecek olursan, öyle bir itiraz olursa...

Bunu herhalde dinleyen diyemiyor. Dinleyen nasıl diyecek ki Rasûlullah'a "Benim yetmiş yıllık günahım yok." diye. İyi bir müslüman kendisinin hatasını kusurunu bilir, böyle diyemez. Demek ki bu bir üslup, anlatım şekli oluyor. Hani biz de bazen vaiz olarak konuşurken deriz ya, karşılıklı konuşma yapıyor gibi yaparız.

"—Benim yetmiş yıllık günahım yok."

"—O zaman babanın günahı affolunur."

"—Babamın yetmiş yıllık günahı yok."

“—O zaman ev halkının günahı affolur.”
“—Ev halkının o kadar günahı yok.”
“—O zaman komşularının günahı affolur.”

Konuşma, muhtemel itirazları düşünerek bazen vaiz, nasihatçi o itirazı dile getirir, cevabını verir. Allahu a’lem bu hadîs-i şerîfte o durum var.

“Benim yetmiş yıllık günahım yoktur.” dersen ey benim nasihatimi dinleyen kişi, babanın varsa günahı, o affolur. “Babamın da yoktur.” dersen, o zaman evindekilerin günahı affolur. “Evindekilerin yoktur.” dersen komşularının günahları affolur.

İyi insanın komşuluğu da ne kadar kıymetli, görüyorsunuz.

Allah bizi iyi komşularla komşu eylesin… İyi insanlarla bir arada olmayı nasib etsin…

İnşaallah şu cemaat olarak mahalleler kuralım da namazlı niyazlı insanlar bir arada oturalım. Parakende dağılmanın da bazı zararları oluyor, yetişmek bakımından.

İyi komşunun da bak etrafına ne kadar faydası oluyor. Durduğun yerden bir de bakıyorsun günahların silinmiş. Nereden olduğunu bilemezsin.

Neden? Komşun istiğfar etti, sevabı faydası sana da düştü.

Onun için burada iyi insanlara yakın olmanın kıymeti anlaşılıyor, komşunun kıymeti anlaşılıyor.

Bunu da hatırınızda iyi tutun! Bir kere daha özetleyivereyim. Bitmiş vaktimiz ama bir kere daha özetleyivereyim:

İnsanlardan hiçbir şey isteme; sana cennet var. “İstemezsen” demek. Kızma; sana cennet var. Kızmazsan cennetlik olursun. Her gün güneş batmadan evvel yetmiş defa tevbe ve istiğfar et, yetmiş yıllık günahın affolur. “Benim yetmiş yıllık günahım yok.” dersen, babanın yetmiş yıllık günahı affolur.”Babamın öyle günahı yoktur.” dersen, ev halkının, ehli beytinin günahı affolur. “Ehli beytimin öyle günahı yok.” dersen, komşularının günahı affolur. “Derece derece etrafa senin hayrın bereketin yayılır...” demek.

Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemizi sevdiği razı olduğu güzel huylarla mütehâllik eylesin... Ârif, kâmil, zarif, edip, hoş hâlli, güzel huylu, tatlı dilli, geçimli müslüman olmayı cümlemize nasip eylesin...

Neden?

Çünkü aziz kardeşlerim, Peygamber Efendimiz SAS Hazretleri buyurdu ki:[156]

بُعِثْتُ لِأُتَمِّمَ مَكَارِمَ الأَخْلاَقِ (ك. ق. عن أبي هريرة)

(*Buistü li-ütemmime mekârime'l-ahlâk.*) "Ben güzel ahlâkı tamamlamak için, gelip size öğretmek için gönderildim. Ben güzel ahlâkı insanlara öğreteyim de eksikleri tamamlatayım, insanlar güzel huylu olsunlar diye peygamber gönderildim."

Sen güzel huyu ne sanıyorsun? Kıyıda, kenarda köşede, olsa da olmasa da olur bir şey mi sanıyorsun?

Senin dindarlığından gaye, güzel huylu bir insan olman.

Hanımını kenara çektiğimiz zaman, seni sorduğumuz zaman, "İyi insandır." diyecek.

Birisi öldü, hanımı diyor ki;

"—-Şu kadar yıllık beraberlik, evlilik hayatımızda bir kere incinmedim."

Hanımına böyle dedirtebiliyor musun?

Bu önemli. Komşuna seni sordukları zaman;

"—Nasıl bilirsin? Bizim bu adamla biraz bir iş yapmamız lazım, hakkında nasıl bilgi verirsin bize?"

"—Allah selâmet versin, çok iyi insandır, melek gibidir. Kırk yıllık komşuluğumuz oldu, bir kere incinmedim."

Dedirtebiliyor musun? Arkadaşlık yaptığın insanlara

---

[156] Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.670, no:4221; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.191, no:20571; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.192, no:1165; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.122, no:276; Ebû Hüreyre RA'dan.

Lafız farkıyla: İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.II, s.904, no:1609; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.381, no:8939; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.104, no:273; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.230, no:7977; İbn-i Sa'd, Tabakàtü'l-Kübrâ, c.I, s.192; Buhàrî, *Târih-i Kebîr*, c.VII, s.188, no:835; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIX, s.252; Ebû Hüreyre RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.324, no:31773; Zeyd ibn-i Eslem RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.33, no:5217 ve c.XI, s.559, no:31969; *Keşfü'l-Hafâ*,c.I, s.243, no:638 ve s.339, no:916.

dedirtebiliyor musun?

Bu, güzel huylu olmak; etraftan beğenilmek. Allah cümle geçmişlerimize rahmet eylesin…

Çok kıymetli bir kardeşimiz vardı, Muammer Dolmacı, geçen gün vefat etti. Götürdük, Isparta'da defnettik. Bilmiyorum, gazetelerde filan fotoğraflarını çektiler, belki de çıkmıştır. Öyle bir kalabalık toplandı ki, öyle Allah'ın hoş halli kulları, sevimli müslümanlar toplandı ki oraya, insan o gelenlerin hepsine baktıkça iftihar ediyor.

O kardeşimizin de, o kadar geniş insanlara kendisini sevdirmesi, kendisinin hüsn-ü hâline alâmet oluyor.

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

02. 11. 1986 – İskenderpaşa Camii

